

**Sefer sha'ar oraḥ / asher ḥibber ha-ḥakham be-ḥakhmat ha-kabbalat ...
ke[vod] ha-r[av] r[abbi] Yosef [be]n Giḳaṭiliya ... Matatiyah Dela'ḳeroṭ ...
hotsi la-'ot [sic] ta'alumato y[ad] be'ur.**

Contributors

Gikatilla, Joseph ben Abraham, 1248-
Delacrut, Mattathias ben Solomon, active 16th century.

Publication/Creation

Ovevokh : Ze'eligman Rayz, 5476 [1715]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/n54yhc57>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Supp. 59307/B

GUKATILLA, J. Ven A.

Details at other end

שער

ער הנה עזרנו ה' ברחמי וברוב הסריו להתחיל ולהשלים חספר הנכבד והנורא. הנה
 הנקרא **שערי אורה** כשמו כן תהלתו : המאיר עיני החכמים
 במצפוני חכמת הקבלה . אשר בלערו הנגש אליה יהיה בעור ממשש באפלה . וכל הקרב
 הקרב יזכה לזוהר בנעים החכמה הזאת המהוללה . ולבקר בהיכלי סודותיה בארח סלולה .
 כן יגיענו ה' להרפים ספרים הרבה אין קץ לגבורה תפארת וגדולה . ויכוון וישם את ירושלם
 בארץ תהלה . בצום הרביעי יהיה לבית יהודה לששון וגילה . לפרט יעמוד ליהודים רי"ח
 והצ"לה : נשלמה זאת המלאכה על מתכונתה ותלה . פה ק"ק קראקא המפוארה
 והמהוללה :

בראותי מעלת הביאור הלז ויקר תפארת גדולתו בנוי לתלפיות שחיבור הגאון מהו"ר
 מתתיה בן מהו"ר שלמה דלקארזט מאיר זמנה יר עיני חכמים בחכמת הקבלה
 והיה כמוס וחתום בגנוי בנו מהו"ר יוסף בן מהו"ר מתתי' ונתנו לי להרפיוסו כדי לזכות בו
 רבים ולכבוד אביו על כן נזרזתי להרפיוסו והפעם אודה ארת ה' אשר אחרי רוב העפול
 והטורח זכני להגיע ארל תכלות מלאכתו זאת מלאכת ה' ואם אומר להביא על הספר כל
 התלאה אשר מצאתני בהרפסו זה הספר תקצר היריעה מהכיל כי כל עצמות שערי אורה
 אשר היה לפני כסו פניהם חרולי הטעיות ואני בעניי תקנתי המעוות כפי שמצאתי בהעתק הגאון
 הנזכר וכפי מיעוט שכלי ואם שגיתי אתי תלין זה הטוב יכפר . מרם אכלה לדבר ואני
 תפלתי לך ה' ואליך אשנא כפי כאשר נתת לי און ואומץ להשלים הכלי הנחמד
 הזה כן תוסף אלי תת כח לזכות ארת הרבים בהביאי לרפוס ספר
 הרקנאטי זמערכת אלוקות עם באורי הגאון הנזכר שעריין
 הם כמוסים בגנוי בנו הנזכר ושאר
 ספרים אין קץ :

כה דברי העלוב (מה"רה) אברהם בר אליעזר שליטא דידלסוס מק"ק
 פוזנא עיר ואם בישראל .

שנת שם לפק

אלא (א) קוצו שליו"ד לבר בדמיון רמז לדבר שאין בנו כח להשיגו . ודע כי השלש ספירות העליונות הכלולות בשם יה' יח' שלשתן נעלמות ואע"פ שנחגלה קצת הב' ינה למר"עה . וא"ת' רובם השיג חמישים שערי בינה הסר אחר (ב) אותי השער מכריע את כלן : וכל אלו ההשגות שאנו אוטרים בענין הש"י הם בעולם (ע") הזה . אבל בהיותנו זוכים לחיי העולם הבא (בינה) באותה שעה נשיג השגה גדולה בג' ספירות העליונות (ג) והנני רומז המקו' גורם הרי המפתח מסור בידך . ועתה בני שמע בקולי הנה מסרנו בידך עשרה מפתחו' בחבור אשר מתוכן תוכל להכנס לכמה שערים הנסגרות אשר אין הכל זוכין להכנס אליהם . וצריך אתה להתבונן על כל שער ושער ולהעמיד הרברים על בורייך ולדעת כיצד התורה נארגה על הכנויין והכנויין על שלשה שמות הקדש . ושמות הקדש כלם נארגים על שם יה' זה ית' שהוא המיחד את כלן למעלה ולמטה ולצדדין . ומה שתצטרך לשמור בענין הכנויין לדעת מאיזה שם הוא אותו הכנוי ולדעת עד איזו ספירה רומז אותו השם ולדעת (ד) כיצד הספירות מתאחדות עם שמות הקדש באותיות שם יה' זה ית' . וכשתזכה ליחראת השם בדרך זה תכנס לכמה חדרים בתור' ואז תקרא וייענה ותהיה מן הזוכים שנאמר בהם אשגבהו כי ידע שמי יקראני ואענהו . וכשתכנס לחדרים הללו בעולם הזה תזכה לדעת תעלומותיהם לחיי העולם הבא כי כמה חדרים לפנים מחדרים ותעלומות לפנים מתעלומות יש בכל אות ואורח מאותיות התורה . וחז"ל אמרו עתיד הק"ב להגלות סתרי תורה לישראל . ואע"פ שנתהב' שלמה על כל אדם לא (ה) יכול להגיע לאחד מן התעלומות ואמר כל זה נסיתי בחכמה אמרתי אהכמה והיא רחוקה ממני . ואם אמרו חז"ל כי זה בסוד פרה אדומה (ו) דע כי פרה אדומה היא בית שער להכנס לשאר תעלומות וזהו האמר שלמה כי בבית שער אינו יכול להכנס כל שכן לשאר חדרים התעלומות שפנינם וכל זה רמז בפסוק זאת חקת התורה הכל מביאר . ועתה בני התבונן בחבור זה . ואם יזכינו השם וחיברך הנה הוא כבית שער להכנס לכמה חדרים שתראה ולבארם בע"ה למען רחמינו יזכינו להיית מן החלמידים לשמוע הלכה מפיו ויקוים בנו מקרא שכתוב וכל בניך למודי'ה' רב שלום בניך וגומר .

ער

לעיל בשער זה בכינוי הוא : (א) אלא בקוצו של י"ד לבר כדמיון רמז לדבר שאין בנו כח להשיגו כדמיון עוקן וכקודה מחשבת שאין לה שום שיעור וגבול במחשבת האדם כמו שפירש למעלה בשער ט' בכינוי מחשבה בתחילתו . (ב) אותו השער מכריע את כולם כי אולי אותו השער היה כדעת הכורא ית' כמו שהבאתי למעלה בשער ב' בכינוי כל מפירש רמז"בן : (ג) והכני רומז החקוקים גורם פירש שהוא הבינה שנקראת עת' כמבואר במקומו בשער ח' והמבין דרכה ובה יולא כל האין דיעא את השם בומן הנאולה שהיא על ידה כמבואר שם בכינוי יובל ובכינוי שופר גדול : (ד) ולדעת כיצד הספירות מתאחדות עם שמות הקדש הכל אחד יש לו שם משמות הקדש שאינם מחקים וכולם מתאחדים בשם ה' כמבואר בשער ה' בתחלתו באריכות : (ו) לא היה יכול להגיע לאחת מן התעלומות כלומר לא היה יכול להשיג אפי' במלכות שהיא הראשונה ונקראת חכמה תתאה . (ז) דע כי פרה אדומה היא בית שער להכנס לשאר תעלומות כי פרה אדומה רמוזה לעטרת שהיא מקבלת מהפסד הנקרא שור כדאמר ופני השור מהשמאל והיא אדומה מן הדין והיא בית שער הסמוך להכנס על ידם לשאר תעלומות כאשר כתבאר פעמים והעד כי כרמז בזאת הפרה בתחלת פרשת זאת חקת התורה וכבר כתבאר בשער א' ובשער ב' כי כן נקראת בכינוי זאת חקתה : הש"י יאיר עינינו במאור תורתו ויזילנו מדין עלוקה . אמן :

שער י

לידי מצורע מוחלט ואפשר שיטהר וזהו הסוד הגדול והצרעת (ב) בא ע"י לשון הרע הכל מבואר
 כי הכל נמשך ממקור נחש הקרמוני והוא גורם להסגר שערי רחמים . ואם יש מלאך מליץ אחד
 מני אלף גורם להפתח עולם הרחמים שנסגר . ואז מצורע מוסגר אפשר שלא יבא לידי החלט ואם
 אין עליו מליץ נעשה מצורע מוחלט . המבין הרמזים הגדולים שרמזנו הנה בענין אכילת אדם
 הראשון מעץ הרעת בימי ערלה ירע מדוע נקראת עץ הרעת ומדוע נקראת טוב ורע . ואפשר
 שהי' נקרא טוב ולא רע כל זה בהתחבר אליו עץ החיים ולא הדבר הנקרא ערלה וזהו גמלתהו
 טוב ולא רע כל ימי חייה . ועתה ראה כמה כחן של ישראל גדול במצות השית' . צוה לאדם
 הראשון שיהי' ממתין שעה א' באכילת הערלה ולא יכול וצוה את ישראל להמתין ג' שנים וממתני'
 הה"ד שלש שנים יהיה לכס ערלים לא יאכל . והנני דומן כי טוב העץ למאכל ונטעתם כל עץ
 מאכל וערלתם ערלתו את פריו . ותקח מפריו . שלש שנים יהיה לכס ערלים ג' מחיצות ערלה
 ובשנה הרביעית קדש הלולים (ה) מחיצה רביעית דקה . ובשנה החמישית תאכלו את פריו אלו
 היה אדם הראשון אוכל את הפרי כשהיה עומד (ג) בסוד הדבר הנקרא חמישית לא הביא שוחה
 לעולם הכל מבואר . ודע כי סמכין סוד שנה רביעית ושנה חמישית הנזכרים בפרשת ערלה
 יבין סוד דבוק הערלה בעץ הרעת טוב ורע וסוד הכרלו ממנו בחמישית . (ז) ויהי בשלשים
 שנה ברביעי' בחמשה לחדש ואראה והנה רוח סערה באה מן הצפון ומתוכה כעין החשמל הכל
 מבואר לבעלי עינים . המבין זה יבין זה שאמר ז"ל אדם הראשון מושך בערלתו היה ומה שאמרו
 אדם הראשון מין היה ושאר מה שאמרו בסנהדרין כל אוחן ההלכות מחבירות מתוך אלו
 המפתחות זאח"כ התבונן הכללים הגדולים שמסרנו בדרך ברמזי' בסוד ראש הלבן בכל מקום
 שתמצא בתורה לשון לובן והתבונן אם הוא מן הלובן הבא מארץ לכן הארמי או אם הוא מן
 הלבן הטהור הנקי שהוא עולם הרחמים כי הכל מבואר לפניך . **ואחר** שמסרנו בדרך
 אלו הכללים יש לנו להודיעך על דבר שהוא חתימת הספר . כבר הודענוך בכמה מקומות כי
 הכתר העליון אין כולו יכולה להתבונן בו אלא ע"י שמיעת האון . ולא תאמר הכתר
 העליון לבד אלא בספירות החכמה הנאצלת ממנו תחלה אין מי שיוכל להתבונן . כאומרו
 והחכמה מאין תמצא וגו' באזננו שמענו שמע"א להים הבין דרכה והוא ירע את מקומה .
 כמו שבארנו בשער התשיעי . א"כ התבונן כי אין לכת"ר אורז מסויימ' בשם המיוחד

אלא

הרע כחש הקדמוני וא"כ היא כחה כנגד מדה על האדם שחט בלשון הרע : (ג) בסוד הדבר הנקרא
 חמישית הוא העטרת שהיא חמשה אחרונה של שם שהיא כתר קליפת הערלה כעין השמל : (ה)
 והשנה הרביעי' היא הקליפה הדקה הכמוכות אליה הנקרא כונה ולכך כל פרי קדש ופריך פדיון ואלו הקליפות
 כרמזים בפסוק ויהי בשלשים שנה ברביעי' בחמישי' לחדש ונו' שיוציא הרב כמו שכתב אז בשער א' בענין הכנויים
 וזאת הפסוקים שהביא מענין הערלה ומענין חטא אדם פסוק מזה ופסוק מזה יוצגים מעניינים כי בא לרמז
 גדול כחן של ישראל כנגד אדם הראשון ולהורות באלו הפסוקים כי אלו כוונת על כונה א' היתה . (ז) ויהי
 בשלשים שנה ברביעי' בחמישי' רומז על העטרת המכוננת ומדובק באלו הערלות והקליפות והוא בתוכו בחמישי'
 כעין שמל וקראה לזה כראש הפסוק ג"כ חמישים . וזהו אמרו ברביעי' בחמישי' שהוא כה"א אות רביעית של שם
 והיא מתחדשות פעמים כלבנה בחדש כמו שכתב אז למעלה בקוף שער ט' ובשער ה' בביאור השלשים כיכויים :
 (ט) יבין מה שאמרו רז"ל איך אדם הראשון מושך בערלתו היה וכו' פירש כיוון שכתב כח לערלה והמשיכה עליו
 והשליטה בעולם כמו שפירש אהו עיקר המיכות והע"ז : כמו שביארנו בשער ט' היינו בכינוי חכמה וכן הוא

לעיל

אלהי אברהם ופחד יצחק ויעקב בכח עליון שהיה בו הציל כל ממונו של לבן הארמי בכח המקלות
 אשרפצל (יב) מחשוף הלבן אשר על המקלות ולפיכך אם יהיו חטאיכם כשנים כשלא ילבינו אם
 יאדימו כתולע בצמר יהיו . ואם תתבונן בעקרים אלו (יג) חבין סוד ישבעו עצי'ה ארזי לבנון
 אשר נטע מהיבן היו הנטיעות מקר'ס המבין יחבונן סוד לשון של זהרית מלבין (יד) והטעם כי
 יום כפורים הוא . (יט) ובעקרים אלו נכללת ספירות הלבנה (f) והיודע סוד כמוס וחתום
 בסוד ראש הלבן יחבונן בסוד הלבנה (כ) ראש וסוף והנה נחש הקרמוני הנמשך מבח לבן הארמי
 השיל פגם בלבנה על ידי אדם הראשון שלא (כג) היה יכול . להמתין שעה אחת ע' ערלה ואכל
 מן העץ בהיותו טוב ורע ולא המתין לו עד שלקח חלקו במקומו הדבר הנקרא ערלה ואז היה העץ
 הנקרא טוב ולא רע והיה יכול לאכול מטנו כל חפצו ואכל וחי לעולם בסוד עץ החיים שהיה רבק
 בעץ הרעת להיותו טוב לבד וסי' הנה נחתי לפניך היום את החיים ואת טוב ואת המות ואת הרע
 הכל מבואר היטיב : (כד) גמלחהו טוב ולא רע כל ימי חייה . בודאי ואלו המתין אדם הראשון
 להתוך הערלה לא היה עץ הרעת טוב ורע אלא טוב לבד . אבל בשעה שאכל ממנו היה טוב
 ורע . אשרי המבין הסוד הגדול הזה כי מטנו יבין סוד לב'ן ולבנה'ה דא' שוס'ף . וממנו יבין סוד
 לב'ן הארמי אשר ממנו נולד פגימת הלבנה (ז) והוא גורם להסגר עולם הרחמים וזה מבואר
 לעין . ולפיכך הצרעת בסוד לבן הארמי היא באה והנה ידו מצורעת כשלא . המבין זה יבין סוד
 הצרעת שהיא סי' הסגר עולם הרחמים ולפיכך חרגום צרעת סגירו . מצורע ווסגר אפשר שיבא
 לרדי

לבנון ע' המקום שי'אז משם . (יד) והטעם כי יום כפורים פי' ב' כפורים במשמע רוחו לשני ההין שלש
 המיוחדות המתחברות התתוכה זה עם העליונה . והעליונה בה ושהוא לבן הרחמים ואז הכל ביחוד אחד
 ולפיכך מלבין עוכותיהם של ישראל כמבואר לעיל בשער ח' בדיבורי כפורים . (יט) ובעקרים הללו נכללת
 ספירות הלבנה ר' למלכות שהיא מתמלאות בהתגלות לבן ויותחברות בהכרת פנים למאירים לבן הרחמים
 והו' (כא) אמרו והיודע סוד כמוס וחתום וכו' : ומה שאמר (כב) ראש וסוף ר' למה המעלה במדרשה
 וזה למטה ונצין סי'ו בראשן וראשן בסופן : (כג) שלא היה יכול להמתין שעה ע' הערלה כי מה שנטעו
 אדם שלא לאכול מן העץ היה משום ערלה כמו שנטעו ישראל שלש שנים משום ערלה כמבואר בסמוך וכוכת עכץ
 כידוע בתת' הכריאה י'אז כל הדברים באחד ואח' הועמדו על מעמדם וכראה בפועל מידי יום כל השנה ימים
 כל א' ביזמו לפעולתו והנה ביום השני עדיין לא הובדלן כחות אמתו היום כחות בהמו' מכחו' האדם וחיוני' ופנימי
 עמדו במאזני בשוה להמתין אל מי מדדין יפנה להכריע לעורר והאדם ישר נכרז לתכל' שיחשך ויבחר בטוב ולא
 היו עומד כך ביסודותו וטובו היה השד הפנימי מוכרע עליו ופועל פעולתו והשד החיטן שהוא הערלה היה בעל
 כוחו לוקח חלקו ומקומו מבחן והרעה לא יהיה לה עסק אך בחין תעמוד לארוב במסתרים כפי תחילת כוונת
 בריאותו ולשלוט שפעתו ואמתו על החיות ובמקום החרבן ושמה הוא לאבן דמה וישאוב אך ככמע או המאזני'
 לכך חובה ומיד נתן מקום לערלה ועסק לרעה בעולם במוסבה עליו והו' אמרו אדם הראשון מושך בערלתו היה
 ואף כי הוזכר על זה ונטעו שלא לאכול מן העץ עם חלק הרע שם כלומר ושלט בכחות הערלה אך יבדילים מיזמו
 כמו שבארכו לא טהר ולקחו עם כחות הרעה העומדים סביב העץ הוא העטרת וגרם מיתה ורעה לו ולאחרים
 בהיותו הוא שורט כולם כמו שבארכו בשער א' בכינוי עץ הדעת : (כד) גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה
 בודאי פי' בזמן שהיא דכוקה לחיים עליונים לא תנמול רע כמו שכתבאר למעלה בכינוי הוא : (א) והוא
 הגורם להסגר שערי עולם הרחמים כי היא המכשין והיא עולה ומקטרת . ואפשר כשיטהר כשי'ב מדרכו הרעה
 וחזר לעורר על עולם הרחמים : (ב) והצרעת בא ע' לשון הרע כמו שפי' שהוא המכשין והמקטרת בלשון
 הרע

שער י

מהלל ושבת וזמרה ומשלחין (כ) אותן ע"י השם הגדול והקדוש ומאליהן יעלו וידבקו בכתר ודע כי
 הימים שיש בהם תפלו' מוסף. צריכים להזכיר בקדושה תפלו' כתר וזה שאמר כתר יתנו לך ה' אלהינו
 המונה מעלה עם המונו מטה ואותו הכתר הוא מקבץ כל התפלות והמהללים שנעשו בתפלות יוצר.
 (ג) וכל המוני מעלה ומטה מתאחדים כאחד בשליחות הכת"ר אר"ל עומק מציאות ראשונה
 ומשתינים אלו לאלו כרי שיתאחדו כלם. ותהיינה התפלות עולות כאחד בעולם הרצון כרי שתהי'
 פרנסה כל העולמות נמשכת מעומק המציאות כי כל המוני מעלה מצפים ומחכים מתי תבא אליהם
 מנת הכתר במה שיתקיימו. וסימן עיני כל אליך ישברו והנני רומז (ד) פותח את ידיך ומשביע
 לכל הרצון. ודע כי ע"י הרצון יפיק כל ח"י צרכיו מאר"ה הכת"ר ואם ירצה השם י"ת עדיין נחבר
 נוסדר חבור בענייני עולם הכתר ומוציאו ומובאיו כמה שהשיגנו כי הדברים עתיקים. והספיד הזאת
 נקראת **ראש הלב** והטעם לפי שהספירה הזאת היא סוד עולם הרחמים הגדולים
 והרצון והחפץ והיא מלבנות עונותיהם של ישראל בהתגלות פני הרצון והרחמים. והנני רומז
 ראשית (ה) כל המראות לובן. תכלית כל המראות שחרות. הספירה הזאת בתכליתה לובן
 ויש מקום א' מחוץ למחנה בתכלית העחרות וסימן (ח) המכריל בין קודש לחול ובין אור לחושך.
 והכל רמוז עד זקנ"ה אנ"י הוא ועד שיב"ה אני אסכול. (ז) מפני שיב"ה תקום והדרת פני זק"ן.
 ודע כי יש לבן (ט) האר"מי המרמה (י) את הבריות וצר אותן למדורי החשך. יש דרך ישר
 לפני איש ואחריתה דרכי מו"ת כי נופרת תטופנה שפתי זרה. ואחריתה מרה כלענה. מה לבן
 הארמי בקש להזרוג לעקב ולעקור אר"ה הכרל שרש וענף כי כן דרכו לכל מי שהוא פוגע בו לולי
 אלהי

הרחמים הסובבים ומקיפין בכל. ומפני זה גם הצמד והפחד נקראים כתרים להיות כראש הנניין וסובבי' אותם:
 (א) ודע כי הכתר הזה מלא סביב כמה משכיות עולמות והם תר"ך מיני מאורות שאזכירו המקובלים וקראו תוך
 עמודי אור שמתפשטים מאור הכתר כמניין כתר כיוון שהזכרתי בסוף שער א' ובכנדס תמצא תר"ך אותיות בעשרת
 הדבקות ראשיות וכן פסוק ה' יולך ה' מלך ה' מלך ה' יולך לעולם ועד במספרם כמנין כתר: (ב) ומשלחין
 אותם אל שם הגדול והקדוש פי"ס ההוי' נת"ת כ"ה א המכתיר עליו הכתר ולזה רמזו באמרו ז"ל כי מיכאל קישר
 כתר מתפלתם של ישראל וכו': (ג) וכל המ"כ מעלה ומטה מתאחד' באחד כש' ימות הכתר פירש קיבוצ התפלו'
 שנתקבצו עם תפלו' כתר יתנו לך שמעל' אותם להתדבק בכתר עליון שנקרא עיווק מיכאל ראשונה להיותו התקל'
 התגלות והודעות מציאות השם יתברך כמו שפי' בשער ה' בניאור אות ראשון של שם: (ד) פותח את ידיך ומשביע
 לכל סי רצון אל תקרא ידיך אל יודוך רמז אל הכתר. והרצון הכלליס ביד של שם שהם מפיקים לכל סי
 צרכיו: (ה) ראשית כל המראות לבן שהוא הנותן כח קבלת כל המראות (פי' לפירושו על מראה לבן
 חובל אחה לצייר כל צבע שתרצה) ארזיו אבל האחרות אינו נותן כח לקבלת שום מראה ארזיו: (ח)
 המכריל בין קודש לחול ובין אור לחושך מכאן נתחלת שער ה' ובסוד גם את זה לעומת זה וכו' שהם הצורה
 שומאות שמאלות ולבן הארמי הוא ההדיוט קופץ כראש כולם: (ז) מפני שיבה תקום והדרת פני זקן הכל
 כרמז ומבואר בשער ה' בניאור כינוי אלהים בכינוי הת"ת כי הזקנה והשיבה הוא הלבנת ומראות הרחמים. שהוא
 מרמה את הבריות פי' לפי שמראה עצמו לבן וטהור ואינו אלף שחור וטמא שבלקח במרעת לבנה כדלקמן בסמוך
 והוא מרמה את הבריות כענין. יורד ומטין כי מראה לפני האדם כאלו הוא דרך הישר ונפת תטופנה
 שפתותיו ואחריתו דרכי מות ולענף כי עולה ומקטרנו וכוטל רעות וכוטל נשמה. וזהו לבן הארמי מבואר למעלה
 בכינוי ו' בכינוי פחד יצחק (יב) מחשוף הלבן אשר על המקלות לרמז כי הוא עולה דרך קוה אמצעי עד מחשוף
 הלבן אשר הוא טהור. (יג) תבין סוד שבעו עני' ה' ארזי הלבנון אשר נטעו כי נטיעות הספירות קורא ארזי

לבנון

צלם מפו ואז נפל הצלם ונשבר על כן קרא שמה בכל כי שם בלל ה' שפת כל הארץ (א) ומשם הפיצם ה' וגו' המבין זה יבין סוד כל מה שנאמר בפרשת דור הפלגה ופרשת צלם נבוכד נצר וידע היאך הדברים אחדים וידע עד היכן הגיעה כונתו של אותו הרשע באותו צלם .
 (ב) וידע מה שאמרו ז"ל בפרק חלק בפסוק רפאנו את בבל ולא נרפאתה לפי שכל האומות יש להן אחיזה במרכבה בסוד גרי הצדק מלבד אותו הרשע . וכל זה רטון בסוד הפלגה באומרים ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה . ונאמר בלוט ויסע לוט מקדם מה (ג) כתיב בתרי' ויפרדו איש מעל אחיו כל הדברים אמורים ברמז . (ד) ומה שתמצא כתוב מן אדם ינחנו בלק מלך מואב מהררי קדם . הרים המסתירים הדרך הישר להגיע לקדם ומה שאמר הנביא כי נטשר עמך בית יעקב כי מלאו מקדם ועוננים כפלשתים . הנביא מתרעם עליהם ואמר מדוע נטש ה' את בית יעקב לפי שהוא לברו מרום וקדוש כחור את ישראל להיות לו לעם סגולה ומלא אותם מאורו הגדול השופע מספירות קדם . ונתן לישראל נביאי' מלאי' מרוח הקדש וממקור האצילות העליונה ואמר להם כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך ה' אלהיך נביאי' מקרבך . מאחיק כמוני . וזהו כי מלאו מקדם והם לא רצו משפע התורה והנבואה שבאה להם מספירות קדם רק הם עוננים כפלישתים הכל מבואר . ואחר שבארנו זה דע כי עולם הרחמים הנקרא קדם כהיותו מאיר פנים על כל הספירות אז כל העולמים ברצון ובמילוי ועליו נאמר במדה אקים ה' האקרמנו בעולו קדמה פניו בתורה וכי יש מי שהוא מקדים לשם יתברך והכתיב מי הקדמני ואשלם . ואלא במה אקדם באיזו תפלה ותחנונים ומעשים טובים אעשה בעניין שיחגלה פני הרחמים הנקראי' קדם בשאר הספירות וזהו במה אקדם ה' . והמבין זה העקר יבין כמה עניינים וסודות נאמרו בתורה בדמיון רמזים . חדש ימינו כקדם . מעונה אלהי קדם . ומתחת זרועות עולם למטה משלש ספירות הנקשרות כאחד בספירות קדם הם (ה) זרועות עולם הכל רמז . עתה התבונן כיצד בארנו לך עניינים עמוקים ופקח עיניך אולי תחבונן נפלאות אל בעניינים שאין הכל זוכים להשיגם . והספירה הזאת נקראת ג"כ **כתר** והטעם כמו שהכתר סובב על הראש כך הספירה הזאת סובבת ומקפת כל הספירות לפי שהיא עולם הרחמים הסובבים והמקיפים בכל ועדיין בע"ה השמע בספירה הזאת כמה סתרים וכמה סודות וכמה תעלומות חכמה (א) ודע כי הכתר הזה מלא סביב כמה משכיות ועולמות וכמה מיני רחמים וכמה מיני חסדים ואל הכתר הזאת מתכוננים שרי המרכבה להכתיר . ואינם יודעים לו מקום אלא שמקבצין מכל מיני מהלל

(א) הפיצם ה' ורמזו נ"כ לבילבול ופיזור זה של נבוכד נצר : (ב) וידע מה שאמרו חז"ל בפרק חלק רפאנו את בבל ולא נרפאתה כי מוכה שם גירי הצדק שיכחו מן האומות כגון נבוכד אדן וכי בכיו של כיסרא ושל סכרוב והמן וגם מבני בכיו של נבוכד נצר בקש להכניסן תחת כנפי השכינה והיתה לו אחיזה במרכבה כי כל האומות יש להם אחיזה במרכבה עם ע' שיהם ע"י גירי הצדק היוצאי' מהם ואותו רשע בכפת רוב חטאו ומחשבתו הרעה קטרנו עליו מלאכי הזרת לפכי הק"נה עד שלא הכניס מבניו תחת כנפי השכינה ולכך מיוס כלות ה"ע שנה כאבד מלכותו וכשכחו זכרו לעד : (ג) מה כתיב בתרי' ויפרדו איש מעל אחיו שנס הוא עושה קצת פיבוד בפרדתו מן הקדם ביוחשבתו הרעה . (ד) ומה שתמצא כתוב מן אדם ינחנו בלק מלך מואב מהררי קדם במשמע שהיה נוקמו בקדם והוא זר שכאמר שזה הרשע היה עומד בעומקו של ספירות קדם והרי הוא היה קוצץ וחוטא יותר מכלם לכך מבואר ואומר שרובו הרים המספרים הדרך הישר להגיע לקדם שהם הרי חשך כחות העוונות אשר היה שם תחתיו ומקומו תמיד . (ה) הם זרועות עולם פי' סוד ופחד נקראו זרועות עולם . לפי שהיא העולם הרחמים

שער י

לפורענות וראויה היתה (א) להיותה סבה למרוד ביחידו של עולם ואלמלא (ב) שנתפלגו
זנחפזרו יכולין היו לקצץ בנטיעת הגן והערך ואף (ג) על פי שלא נגמרה מחשב' דור הפלגה באותה
בקעה לאח' זמנם נתגלה פורענותם הם אמרו ונעשה לנו שם (ד) ובא נבוכד נצר אחר שהחריב
ארצות ועקר מלכיות ופשט ידו בבית המקדש וירא כי יכול חזר להוציא לפועל המחשב' הרעה אשר
זמו דור הפלגה לעשות . וזהו סוד שאמר נבוכד נצר מלכא עבד צלם דרהב רומיה אמין שתינ
פותיה אמין שית אוקמיה בבקעת דורא במדינת בבל . וזהו (ה) וימצאו בקעה בארץ שנער
על כן קרא שמה בבל . ואותו הרשע רצה לגמור כוננת דור הפלגה שלא יכלו לה . ומה עשה
צוה לקבץ כל האומות להשתחות לאותו צלם ורצה לקיים בה מה שאמרו ונעשה לנו שם .
ובאותו היום קבץ כל עממא אומיא ולשניא לחנוכ' צלמא . והכניס בפיו כלי מכלי מבית
המקדש שהיה שם תקוק בו . כרי לגמור מחשבו' דור הפלגה . והכרוז קורא למעלה ופקדתי
על כל בבל והוצאתי את בלעו מפיו ולא יגהרו אליו גוים . ובא (ו) דניאל וגוד לצאת בלעו של
צלם

לפורענות כי בה מקצצים רוב המקצצים והוא כוקמת כקמת מהם ואומר כי ראויה להיות (א) היא סבה למרוד
ביחודו של עולם בהיות כי נתנה לראש פינה להיות הפהגת העולם על ידה לכך טעו בה רוב הטועים כי חשבו
היות לה לבדה השלטון והמלוכה בתחתוכיה ואינה מכלל ארצות התשעה שעליה רק היא המוקבלת מהם להשפיע
בתחתוכים ונפרדת מהם לעליונים ואין להם השפחה בתחתוכים כעניין שפ' למעלה בבער ארס בשער א'
בכיוון עץ הדעת כן היתה גם מחשבת דור הפלגה בה ובנו עיר ומגדל בתוכה העיר רמו לעיר קטנה בד' ארס
הקטנה רחל והמגדל הוא מגדל עז שם ה' שבתוכו וראשו בשמים רמו לשמים עליונים וכיוצא בעניין דוגמת
בניין העליון לעורר ולהוציא מחשבתם במעשה לפועל חזק שיטפיעו בה השפעת' כעניין שביארנו פעמים בשער
א' כי כל הדברים מתפעלים ומתעוררים בפועל הנעשה למטה כי יחולו על דבר יש וחסבו כי אף"כ תהיה היא
להם לבדה במחשבתם כעניין שאמר ונעשה לנו שם ושם רמו לעט' שנקרא כן כי שם במ"ק עם המלה בנימטרין
שדי אמרו כי יעשהו להם לבדה ויפרדו מאחרים וכפרדו הם מדה כנגד מדה : (ב) ואלמלא שנתפלגו
וכפרדו היו יכולים בהתעוררו' לקצץ כטיעות הגן ומקום שרשם שהוא העדן ולהשלישם בכחות הדין והטומאה
כי כולם כאחד היו מורדים ואין בהן גם אחד עשה טוב והיה העולם חוזר לחורבן ושומה . (ג) ואף על פי
שלא נגמרה מחשבת דור הפלגה באותו בקעה לאחר זמנים בזמן נבוכד נצר כתגלית פורענותם רוצה לומר
תקלתם וקלקלתם שרוצה לגרום כי בא זה ונילה על זה הם אמרו ונעשה להם שם להיות כולם כאחד מושלים על
כל העולם כולו בכח מחשבת העט' לבדה ולא יתפורו בארצות תחת מושלות השמים והככבים : (ד) ובא נבוכד
נצר אחר שהחריב ארצות וכבש מלכיות ופשט ידו בבית המקדש וירא כי יכול לו חזר להוציא מחשבת דור
הפלגה לפועל למשך העט' בלבדה אליו כפי רצונו ולעשות לו שם כדי שיאחר המחשלה הזאת בידו ולא יא
ישראל מוגלותם אחר שבעים שנה כמו שאמר הנביא ירמיה ואמר אעלה על בנותי עב אדמה לעליון בהמשכת
השפע כפי רצונו ועשה כלם גבוה דוגמת המגדל שעשו דור הפלגה והיה של זהב גבוה אמין שיתין ורוחב אמין
שית דוגמת העט' בשעה כחות שעליה שהם שש קחות כעניין הכנין שעשו הם דוגמת הכנין שעשו הם דוגמת הכנין
העליון והעמידם גם כן בבקעת דורא במדינת בבל שהוא עממו המקום שקלקלו שם דור הפלגה שאמר בהם
(ה) וימצאו בקעה בארץ שנער וארץ שנער הוא מדינת בבל שהזכיר כאן כי שנער שמה לראשונה שנכערו שם
חיותי ונבול ואחר כך סבבו שמה בבל על שם בלילת לשונם כענין שנאמר שם על כן קרא שמה בבל כי שמה בבל ה'
שפת כל הארץ וכן אירע גם כן בבלם הוא שהוציא דניאל (ו) בלעו מפיו ובלל לשונו ושיברו עד . שנתפורו
מחוכו כל האומות שנאו לשם כעניין בדור הפלגה שנאמר על כן קרא שמה בבל כי שם בבל ה' שפת כל הארץ ומשם

בדבר שהוא מתאחד בו אלא לדברי שחוק לו ממנו . ורמז הדבר שהרי אותיות אנ"י הן כאותיות
 אי"ן ובה שהמיה הלשון פע"ם הנ"ן קודם ל"י וד' ופע"ם ה"י וד' קודם לנ"ן התבונן כמה שפי' לעיל
 בנ"ן כפופה נ"ן פשוטה ויתגלה לך האמת . ובשלישה דרכים מקבלת ספירת אנ"י מספירת אי"ן
 (f) האחד רמוז וישם כ'תר מלכות בראשה : (ג) השנייה זה ארנ"י חילי . (ג) והשלישי ברוך
 יה"וה מציון שוכן ירוש"לם . היורע לכיון ררך שלישה דרכי הללו ויודע לכיון הצנורו לספירות
 עליו נאמר אשגבהו כי ידע שמי . והספירה הזאת נקראת **קדם** והנני נבאר . דע כי קודם
 בריאתו של עול' אין בשום בריה כח לדרוש ולחקור לפי שהפרגוד ננעל לפניו (ד) וכאילו לא חס
 על כבוד קונו . וכבר אמר' בפרק אין דודשין לטן (ה) היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ .
 יכול ישאל אדם קודם שנברא העולם ת"ל למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ אתה ראוי
 לשאול אבל קודם לכן לא ולפי שספירת הכ"ת הנקראת אה"יה קדמה לכל ובה היו כל הספירות
 נכללות ונסתרות קודם שנברא העולם וכשעלה במחשבה לברא העולם נהגלו הספירות מסת"ר
 הכח . פי"ך נקראת קדם שהיא קודמת לכל לפי (ו) שהיא הספירה אשר מנינה נחגלו סתרי
 הספירות והנני . מבאר וייטע י"י אלהים גן בערן מקדם סוד נטיעו"ת הג"ן ערוכות בעד"ן נטועות
 בג"ן פי' (ז) הנטיעו נטועות בג"ן והג"ן נטוע בעד"ן והוא סוד היחוד השלם האמתי . והנטיעות
 והג"ן והער"ן מהיכן נחגלו מקדם מן הכ"ת העליון . וייטע ה' אלהים גן בעד"ן מהיכן נסעו .
 מקדם . הכל מבואר . והנני רומז ומוציאותיו מקדם כימי עולם . מוצאותיו בוראיהם מקדם כי
 מקדם יצאתה התפשטות המיחשבה וסוד החגלות הספירות . ובעוד שספירת קדם מאירה פניה
 ומהגלת אז כל הספירות בחרוה ובהשקט ובשמחה וכל העולמות ברצון . (ח) ודע כי דור הפלגה
 תחלה היתה ישיבתם בחבור אחד שנאמר עפה אחת ורברים אחדים . ועל זה רמז ויהי מושבם
 ממושא (אותיות אמש וכדו כס"י ועיין בזה כח עמוד ר"ך טורה מ"ו) בואך ספ"רה ה"ר הקדם . וכשרצו לקצץ
 בנטיעות כתיב ויהי בנסעם מקדם וימצאו בבקעה בארץ שנער . אותה הבקעה מקום התקלה מוכנת
 לפורענות

אינה משפע"רק לעולם הנפרדים שמוכה ולמע"ה : (א) ה"ז רמז ויש כתר מלכות בראש כו' כלו' שהכתר בעצמו
 משפיע עליה כמו שניאר כאן שנספעת ומספי' אי"ן : (ב) והנטיעות מקבלת מהסביבה כנרמז ביה והאדם חלי כמו
 שכתבאר למעלה בתחילת שע"ח ובתחילת שע"ה : (ג) והשלישי קבלת מהתפ"א הזוכן בקדמה ע"י היכוד כנרמז
 מברוך י"י וציון שכן ירוש"לם כמו שכתבאר בשע"ג בכנוי ציון : (ד) וכאלו לא חס על כבוד קונו כי יעזוב לראו'
 כמה שבעל והסתיך לפניו הרי מראה עצמו שאינו חס על כבודו וראוי לו שלא כנרא כמו שכתבאר למעלה בסוף
 שע"ט . (ה) למן היום אשר ברא אלהי' אדם על הארץ רישא דקרא כי אצל כל לימים ראש כי אשר היו לפיכך (ו) לפי
 שהוא הספירה אשר ממנה נתגלה סתרי הספירות בו כולם היה כיוצא בתוכה והיא אינה נחקר' ונבלת לפיכך כמה
 שהיה קודם בריאת עולם אין כל בריה יכולה לחקור כי הפרגוד אשר בו היה ננעל לפניו : (ז) הנטיעות
 כטועת בנן פירש שאר הספירות מש'חות כטיעותיהם והשפעותיהם במלכות שלכך נקראים נן והוא מחובר בה
 כמה עילאה על ידי אימה עילאה כי ס'פן בעון בתחילת ותחילתן בסופן והחכמה שהיא העדן מוצאה מקדם :
 (ח) ודע כי דור הפלגה תחילתה היתה ישיבתה בחיבור אחד פירש בחיבור הכל שלא חשבו שום קיטון ופירוד
 בספירות כמו שאמר ויהי מושבם בואך כפרה פירש שהיה מושבם אחד עם הספירות להניאם כולם ביחוד אחד
 אל הר הקדם שהוא הכתר אבל כשרצו לקצץ כענין אשר יתבאר כסעו מקדם (עיין בוותר נח עמוד רי"ח)
 מאותו קדמונו של עולם שהוא כח כולם וחיבורם וימצאו בקעה היא העט' שנקראת כן ע"ש שהיא למטה מכולם
 כנקעה זו העומדת למטה בין ההרים ובה תלוי קונוס כי אותה נקעה היא היתה מקום תקלה לרבי' מוכנת
 לפורענות

שער י

במלת אני יי' בשער ה' (א) וכתבני שם דברים המאירים עיניך ואתה התבונן בהם ובמה שכתבנו כאן והיו לאחרים בידך ואז תראה כמה נפלאו רמוזות בתורה ותשמע באורך ותראה סתריהם גלויים לעיניך . וכדומה לנו שדי לך במה שרמזנו לך בשער זה במלת ה'וא הנאמר בשם ית' ובע"ה אם תזכה עוד תקבל סתרים ונעלמות בענינים הללו מפה אל פה . והספירה הזאת נקראת בתורה בלשון **אין** צריך אתה לדעת כי לפי רוב התעלמו ספירת הכת"ר והיות נסתרת מכל הנבראים ואין מי שיוכל להתבונן בה וולתי לשמע און כמה שכתבנו למעלה לפי נקראת בלשון אין . (חכמה) הישה בקרבנו אם אין (כ"ע) שהם סוד שתי הספירות העליונות המתאחדות באות י"וד של שם ית' . וצריך אתה לדעת ג"כ סוד מה שרמזו והחכמה מאין שמצא . באמת בסוד י"וד של שם (ב') מסוד (כ"ע) הקוץ העליון נתגלת וזהו והחכמה מאין תמצא וסי' אות י"וד ונקודה שעליה . ודע כי בהיות העולם נדון בכמה דינים קשים לפי רוב פעעיהם וחטאתיהם צריכים בני העולם למהר ולהתאחו בספירת זאת למען ימצאו רפואה לכל נגע ולכל מחלה וז"שה שיר המעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי . המבין פסוק זה יתבונן כמה דברי שרמזנו בשער זה כי בהתגלות עולם הרחמים ונטצאו פנים מאירים אז מדרת הדין נהפכת למדת רחמים וזהו מאין יבא עזרי ועזרי מעם יי' ולא אמר מאת יי' או מיי' אלא מעם יי' שזוהו קוץ יוד של שם המיוחד וזהו (ג) מעם יי' . ואם תתבונן תתפלא ותשמ' ותבין כי אין כת בכל אדם להבין דבר זה על עקרו לפי שישתבשו בכמה מקומות שמוצאי כתיב בדמיון זה כאומר ויהי שם עם יי' וישבו שזה שורה לזה וכמה גבולי יש ביניהם ואין אנו בכאור זה עכשיו . עוד צריך אני לעוררך ברמזים במקום זה בסוד מלת אין שהיא הספירה הראשונה ובסוד ספירת אני שהיא הספיר' האחרונ' . א' . סוד קוצו של יוד עולם הרחמים אה"ה . י' סוד עצם החכמ' והתפשטו' המחשב' אות ראשונה של שם . נון פשוטה סוד המשכת שפע הברכה והרחמים מספירה לספירה עד הגיעם לספירת המלכות . זהנני טבאר ק' פשוטה נ' כפופה . ק' פשוטה עולם הרחמים אשר הם נמשכים דרך קו התפארת : (ד) נ' כפופה היא סוד המלכות המקבלת שפע הברכות ומיני האצילות הנשפכים מספיר' אין דרך הצנורות ע"י הספירות עד הגיעם לספירת אני' . (ה) וזהו סוד עולם המשפיע ואינו מקבל וסוד המקבל ואינו משפיע לכיוצא

בדבר

הוא פעמים בדין ופעמים מתהפך לרחמים כפי יניקתו שאיך למעלה : (יב) וכבר ארצנו בניאור אכי' בשער ה' היינו בכנוי אתה בשער א' בכנוי אני . וכבר (א) כתבנו למעלה היינו בשער ט' בכנוי יי' . (ב) יסוד הקוץ העליון נתגלית שהם כנקודה מחשבת כמו שפירש למעלה בשער ט' בכנוי מחשבה והרי היא כאין . (ג) וזהו מעם יי' כי מלת מעם מורה על דבר שצמו לא בו כלומר ממה שהוא עם יי' ומפני שמעלין בקדש ולא מורדין בקדש כדרך להבינו ממה שהיא למעלה ממנו ביותר אבל מיי' ר"ל ממנו ממש ומאת יי' יורה לדבר הנשפל לו למט' ממנו והעד כי ירד רע מאת יי' שנתבאר למעלה בשער ט' בכנוי טוב ומלת ויהי שם עם אדוני אינו דומה כלל למלת מעם כי לא אמר שמה היה שם עם יי' רק אמר שהוא היה עמו ויכול להיות גם כן למטה ממנו מאד כענין שאמר ואל משה אמר עלה אל יי' ולא אמר עלה אלי שיש פירשו שהשם הגדול אמר למשה שיעלה אל מקום הכבוד אשר שם השכיבה שנקרא בשם רבה ולא יבא אל השם הגדול כי לא יראני האדם ותי' כיוצא ברקיע פרשת משפטים ע"ש וזוהו שאמר וכמה גבולים ביניהם : (ד) כון כפופה היא סוד המלכות המקבלת שפע הברכות ולכך כרמזה כון כפופה שיש לה בית קבול : (ה) וזהו סוד עולם המשפיע ואינו מקבל פי' שאינו מקבל מדבר אחר אמצעית רק מה"י עמו אשר הוא קשור בו כשלהבת קשורה בגלגל . ולא לדברים שהיא חון ממנה כי המלכות

איכה

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר . ואומר יהודה ארך אפים ורב חסד . כמה
 עמוקים כלולים במקומות הללו . וזהו סוד שאמר הוא תחלתך והו' אלהיך . ולפיכך
 אמר להלן בפסוק זה אשר עשה אתך את הגדולות ואת הנוראות האלה אשר ראו עיניך . ובדרך
 זה צריך אדם להתבונן בכל מקום שנאמר בתורת בענין זה לשון ה' כי הדבר רומז
 בקשר ספירת עולם הרחמים ~~ע~~ שאר הספירות (ו) ודבר זה עמוק עד מאד צריך אדם
 לסדרו בקבלה פה אלה פה לדעת הדרך אשר ילך בה להתבונן כיצד ספירת הרחמים נגלת
 על שאר הספירות וכיצד הוא מהפך מדרג הדין למדת רחמים וכל זה ברמזים שבאו בתורה
 בלשון הוא . זכנ' מה שאמר ראו עתה כי אני אני הוא וכמה כיצד בזה . ואחר שבארנו
 לך קצת הרמזים בספירת הכתר הנקראת הו' צריכים אנו לומר לך כי ספירת התפארת
 הנקראת י' הוה ית' גם היא הרמז המורה עליה בתורה הו' לשון א' תה וסימן א' תה נורה
 א' תה . וכבר כתבנו זה בשער הששי ורמזנו בשער א' . ולפי שספירת התפארת הנקראת
 י' הוה פעולותיה גלויות יותר מספירת הכ' תר . נקראת בתורה ברמז בלשון א' תה . כמי
 שאומר לנכח . וזהו סוד התחלת התפלות א' תה חונן לאדם רעה . א' תה קדשת את יום
 השביעי . אתה כחרתנו מכל העמים . ולשון קביעות הברכות בלשון אחה כאומרו בא'
 למדני הקיך (ז) וכבר בארנו זה בשער ה' . וכן הספירה האחרונה הנקראת אדני' הלשון
 הרומז עליה בתורה הו' לשון אנ' . ראו עתה כי אנ' אנ' הו' . מהו אנ' אנ' הודיע
 סוד יניקתה דרך גדולה וגבורה ודרך נצח ויהוד . פעמים יונקת מצד הרחמים וכל העולה בטוב
 ושלמות . ופעמים יונקת מצד הדין וכל העולם במיני צער ועונש . זה"ש ראו עתה כי אנ'
 אנ' הוא ותור ופי' אני אמות ואחיה מחצתי ואני ארפא . הרי הכל מבואר . והנני רומז עין
 הדעיה טוב ורע גמ' תהו טוב ולא רע (ח) כל ימי חיה כי הו' רומז אל החיים הנצחיים .
 המבין זה יבין למה כפל הלשון כי אנ' הו' . והסוד אנ' י' אלהיכם אשר הוצאתי
 אהכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אנ' י' אלהיכם . המבין בפסוק זה ראש וסוף .
 (ט) יבין סוד כי אנ' אנ' הו' . וסוד אני אמות ואחיה זהו סוד שרמזו בתורה בכמה מקומות
 במצות עשה ובמצות לא תעשה אני י' : לענין ולגר תעזב אותם אני י' . לא תקלל חרש
 ולפני עור לא התן מכשול ויראת מאלהיך אני י' . (י) ושתי המדות כאחד . לא תקום ולא
 חטור את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני י' . הכל מבואר היטב . וכמה הלכות ומדרשות
 בתלמוד שאין להם סוף הלויות באלו הרמזי' שכתבנו הנה בכל מקום שדרשו אני י' פעמים
 דרשוהו דיין להפרע פעמים דרשוהו ראוי לשלם שכר . הטבין מה שבארנו יבין מאיזה טעם
 דרשוהו חבמים רברים אלו . ובשני אלו הדברים שאמרנו נכללים כל הדרשות שפירשו
 חכמים בכל מקום שאמר אני י' ואף (יא) על פי שנשתנו נלשונות בדרשו' (יב) וכבר הרחבנו הבאור

במלת
 כתיב תפארת (ז) וכבר רמזנו זה וכתבנו בשער ה' בכיבוי אתה : (ח) כל ימי חייך בודאי פירש בזמן שהיא יונק'
 מן החיים העליוני לא תגמול רע בודאי : (ט) יבין סוד כי אנו הו' כי אחד הוא לדין ואחד הוא לרחמים כמבואר
 בשער א' בכיבוי אני : (י) ובשתי המדות כאחד פירש מצות לא תעשה ועשה בפסוק אחד שנאמר עליהם כאחד אני
 י' לרמוזה הכל אחד . (יא) ואף על פי שנשתנו הלשונות בדרשו' פירש שלפעמים דורשים אותו אני י' ליפרע ופעמי'
 כאחד לשלם שכר כי

שער י

כיצד כבר בארנו כי הכתר עליון הוא אה"ה . וקו האמצעי הוא י"הוה ית' . וסוד הטלכור
 דהוא ארנ"י . כל אלו הג' ספ'רות הן סוף וראש ואמצע . לכל אחת מהן יש בתורה לשון ידוע
 שרומז על אותה ספירה . כיצד שם אה"ה נרמז בתורה בלשון ה'וא כפי שאינו עומד פנים
 בפנים לפי רוב התעלמותו . זאל זה רמז בכמה מקומות בתורה לפי שזהו עולם הרחמים
 זממנו יבאו כל שיני סליחה וכפרה כמו שבארנו בשער זה . והוא מעביר כל מיני דינין
 קשים ומבטלן בהגלותו . זלפיכך אמר וה'וא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב
 אפו ולא יעיר כל חמתו . זאם תתבונן בפסוק זה תראה כמה דברים שפי' בשער זה שכלן
 נכללים בזה הפסוק . זאל זה רמז צדיק וישר הוא . וכן בשאר כל המקומות שתמצא לשון
 הוה מדבר בשם ית' יש לך להתבונן בעומק רמזו כיצד הוה ראוי להתבונן . וכן הוה
 תהלתך זה ווא אלהיך . כי הוה אלהינו זאנחנו צאן מרעייתו . יי' הוה אלהים .
 וצריך להתבונן בכל התורה בכיוצא באלו המקומות ולדעת כיצד ספירת הכתר מתגלית בשאר
 הספירות בכל פסוק לפי שהוה רמות ולדעת מה טעם קשר הוה עם תהלה והוה עם
 אלהים כשאמר הוה תהלתך והוה אלהיך אשרי און שומעית להבין דבר זה . וכבר הוה
 ידוע למקובלים מהו תהלתך ומה אלהיך (ב) כי במקום זה רומז על צדק עליון ועל צדק תחתון
 שהן סוד שניהדין של שם המיוחד שבהן כל הספירות נקשרות . זלפיכך אמר לשון הוה
 עם כל אחת מהם כלומר (ג) שבעולם הרחמים נתגלה לישראל כצאתם ממצרים ובוה מתנהג
 עמהם במדבר . כאומדה אשר עין בעין נראה אתה יי' . וזהו סוד וחהום עיני עליהם
 משחתי ולא עשיתי אותם בלה במדבר . וזהו טעם המן והבאר זה שלווענני הכבוד ושאר נסים
 זנפלאות שבמדבר . לפיכך נאמר הוא תהלתך והוה אלהיך . (ד) שאלמלא שם ספירת הרחמים
 זנקרם הוה היתה נגלת תמיד במדבר על ספירת ארנ"י והיתה משפעת לה ברכותיה
 זאור הפנים והרחמים כמה פנים עשה ספירת ארנ"י לישראל בלה במדבר . (ה) וזהו סוד

זעתי

א כיצד כבר ביארנו היינו בשער ה' בכנוי אתה . (ב) כי במקום זה רומז על צדק עליון וצדק תחתון כי צדק עליון
 (בינה) נקרא תהלה כמנו' במקומה בשם וצדק תחתון (עטרת) נקרא ג' כ' אלהים ע"ש קבלתו מן הגבורה
 כמנו' בסוף ע"א . (ג) כלומר שהעולם רחום נתגלה לישראל כצאתם ממצרים כלומר שספר בזה הכתוב
 כי עולם הרחמים שהוה הכתר בתגלה לכם כצאתם ממצרים ולכך עשה להם את הנפלאות הגדולות והנוראן'
 במדבר כי המנהג עמהם אז עין בעין שהופיע עליהם בעין הרחמים הגדולים ולפיכך הוריד להם המן כי המן הוא
 מתולדות האור הזה העליון שבת נשם ברוך הבוראית' כמנו' לעיל בסוף ע"ה וכד' אברדת העל' על המחנה ירד
 המן עליו כי בעל הוא לישראל שר"ל מדת הוא היא כטל ומשם הורדתי וכן עשה להם כל שאר הנסים אף על פי
 שלפעמים לא היו ראויים לכך והוה אמרו שאלמלא (ד) שם ספירת הרחמים נתגלית תמיד במדבר על ספירת ארנ"י
 שהוה המלכות כמה פעמים היתה עושה בליה כפי דביה על תפלתם . ומה שאמר (ה) וזהו סוד ועתה יגדל כל כס
 יי' וכו' כי שם כחזשמר"ע הוצרך להפנים מ"ה ולהחשיך עליה מדה"כ וגדולת החסד זכח התפארת בי"ג מדות
 הרחמים העליונים בתיקונים שאז המלכות בתקנה ככת אותו אור העליון ירד עליה והוה אמרו שם יי' אכך אפים
 זנו' שהזכיר יי' ג' מדות הרחמים ולא הזכיר בהם אמת כי במדת אמת יהיו חייבים כמו שכתבאר בספר הראקנט
 זמקומו פרשת בשלח . (ו) ודבר זה עמוק מאד כי . הדבר תלוי בתקונו הכתר (ע"ל תחילת השער סי' ג' דף
 ק"ט סוף ע"ב) כי ג' מדות הרחמים העליונים שאז נס התפארת והמלכות מתקנים באורו כמו שכתבאר בשער ה'

בכינוי

והמבין זה יבין מה שאמר ב"ה בענין גזר דין . דצבור או דיהיד שהוא נקרע . ומה שאמר בתורה ומי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים וגומר . והנני רומז דרשו ה' בהמצאו הרגצה להשיג חפצו ולקרוע גזר דינו ירוש' ה' בהמצאו בסוד הכתר העליון שהוא עקר מציאות קדמון אשר מאמתחו נגלו הספירות וזהו דבר עמוק . ועדיין חבין בו עקרים גדולים בע"ה ית' . ובמלת קדם נבאר בשער זה בע"ה ית' דברים מגלום כמה סתרים בענין זה . עתה פקח עיניך וראיה מה שמסרנו בידך בשער זה ותוסף בטחון גדול ותחלה ותקוה . ותרע ותשכיל כמה היא תועלת החפילה והתחנונים . וכמה הוא גדול כח המצות שיכולין לפתוח שערי עולם הרחמים ולקרוע גזר דין לרחוק כמה מיני עונשים ונזקים . וכשתהיה צומח בשם ית' בטחון בלב שלם אז תקרא וה' יענה והבן מה שאמר יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה וגו' . ופי הפסוק יקראני במדת הרחמים הגדולים ואז אענהו עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו . שהרי בשעה שאדם נענש למטה כביכול יש קלקול בצנורות למעלה . (ח) והנני רומז . צור ילדך תשי . השיב אחר ימינו . בכל צרת' לוצר . וזהו סוד עמו אנכי בצרה ואומר בסוף הפסוק אחלצהו ואכבדהו . מהו ואכבדהו במקום זה אלא ענין גדול מפרש לא די לו לצדיק הקורא שאחלצהו מצרתו אלא מאחר שיופיע עולם הרחמים הגדולים ואז כח הספירות העליונות והתחונות מליאים כל מיני שמחה וברכה וכל מיני אצילות . כל זה היה סבת זה הצדיק שפחה שערי עולם הרחמים . ומאחר שגם להיות כל הספירות פתורות בשבילו . ראוי הוא לנהוג בו כבוד מלמעלה ולמטה בסוד נגד זקני כבוד כבוד הכמה ינחלו . והנני רומז ואכבדהו . אדבקהו באור (כ) הנקרא כבוד והבן זה . אמנם יש לך להתבונן בכל מה שבארנו בשער זה כי שם אה"ה הוא סוד עולם הרחמים הוא סוד הכתר העליון והוא הרמז בקוצו של י"ה שש יהו"ה ית' וממנו ישאבו כל הספירות עד הגיעם לספירת המלכות שהיא סוד אד"ני ובע"ה אם תזכר עדיין תשמע בשם אה"ה קבלות עמוקות ונסתרות ואין כונתנו להאריך בענין זה יותר משעור זה עכשיו . והספירה הזאת נקראת בתורה במקומות הרבה בדרך רמז הוא . והנני מבאר . דע כי בהיות ספיר' הכתר נסתרת ונעלמת (ג) אין מי שיוכל להתבונן בה דבר כי אם ע"י שמייעה האזן ולא ע"י דיעה (ד) כדמיון מה שאמר אברון ומות אמרו באזנינו שמענו שמערה אלהים הבין דרכה והוא ידע את מקומה . ולפי רוב התעלמותה נקרא בתורה בלשון הוא כמו שאינו עומד לנכח הפנים

כיצד

ואח' כוויחך פירש לשון מתנת חנם : (א) והכני רומז צור ילדך תשי השיב אחר ימינו כל זה מכוון למעלה בשער נ' בכני גדול וענין בכל כמותם לומר ועמו אנכי בצרה יבין מזה שפי' לעיל בשע"ה בענין לקני ספירת המלכות ושלוחה ועיין שם : (ב) באור הכקרא כבוד הוא השכינה שנקראת כן ע"ש שהיא כלולה מל' כתיבות חכמת עליונה ונקראת גם כן כבוד השם בכל מקום . (ג) אין מי שיוכל להתבונן בה דבר כי על ידי שמייעת און כלומר על דרך הקבלה והשמייעה איש מפי איש עד הנביאים שמעו מהשם ית' וגם הם שמעו ענינים מפיו אבל לא השינו וידעו מהותם ועצמותם שהרי אפילו מרע"ה לא השיג אלא עד שער הקושים מהבינה ומה שאמר : (ד) כדמיון מה ש' אכדון ומות אמרו באזנינו שמענו שמעה וגומר רישא דעניינא והחכמת' תאין תמוז ומאין תבא כלו' מתעלמו' האין (ג) שאין לדעת מקומה ועצמותה בזה ידיעה הנכונה כלל ואף אכדון ומות שהם המעשים הקדמוני' אמרו לנו כי גם הם שמעו שמעה מאתרים ולא יוכל האדם להבין בה כי אם אלהים הבין דרכה והוא ידע מקומה כמו שנתבאר זה למעלה בשער ע' בכינוי חכמה ואם נחמה כן נכתר על מעלה הימנה לא כל שכן :

שער י

שלום ורעות . (ב) והיודעים לסדר שלשת המערכות האלו בזמן הנביאים והחנאים והאמוראים
היו רוחין כל גזירות וכל מיני פורעניות והיו עומדים לישראל מגן וצנה וסוהרה והיו
מכוננים ומתקנים צנורות י"הוה ית' להיות נמשכים לשם ארנ"י והיו עולים בהפלהם עד
(צ"ע) מקור הרצון והיו פותחים שערי עולם הרחמים והיו הספירות מתמלאות שפע ורחמים
ואור שאין לו סוף ושעור ז"שה אל יי' ויאר לנו . וצריך אתה לדעת ענינים גדולים נרמזו
במקרא ואין בני אדם מתעוררים לשית לב עליהם . דע כי בהופיע אור עולם הרחמים כמו
שכתבנו יופיעו עמו כל מיני טובה ורחמים וחיים . אימתי בזמן שפני הכ"ת מסתכלין
את פני עולם המשפט וז"שה באור פני מלך חיים . ובכל מקום שאתה מוצא בתורה אור פנים
למעלה הוא הסוד בהיות שערי עולם הרחמים הגדולים נפתחים וכל הספירות מתמלאות
רחמים וחיים ואז כל העולמות בחסד ורחמים ואין כח בכל בעלי היני' לפגוע בשום ברייה
בעולם מצד דין ועונש כלל וזהו הסוד שאמר רבים אומרים מ"י יראנו טוב נסה עלינו אור
פניך י"הוה . אל יה"וה ויאר לנו . האירה פניך על עברך . כי צדיק יי' צדקות אהב ישר
יהוה פנימו פניו מצביע ליה . אלא בהיות עולם הרחמים ועולם הדין מסתכלין פנים אל
פנים אז הכל ברחמים ובשלמות . הנני מבאר . ברוב רחמי השם ית' על ישראל צוה לכהניו
המקודשים לברכם ולפי שאפשר שלא יהיו ישראל הגונים לקבל אותה ברכה שמה יהיו
מלוכלכים בכל מיני חטא ועון שמה ח"ו יקטרגו עליהם בעלי הדין הקשה ויאמרו שאין
ישראל ראויין לאותה ברכה מאחר שיש בהן חטא ועון המעכב את הכרכה . מה עשה השם
ית' מסר ביד כהניו המקודשים מפתחות עולם הרחמים ואמר להם כל זמן שאתם באים
לברך את ישראל פתחו שערי הרצון והכתר כדי שיתעוררו רחמים העליונים ויפתחו שערי
החסד והרצון והרחמים הגדולים והיו כל העולמות בשעה שאתם פורכים את ישראל כלם
בחפץ וברצון ובחסד וברחמים ולא יהיה שם מעכב ומקטרג על הברכה שהרי כשערי
הרחמים נפתחים ופנים עליונים מאירים בפנים התחתונים באותה השעה אין כח
במקטרג ולא בבעל דין למעלה לעורר דין ולא עונש ולא לקטרג שהרי כל העולמות אחדו
זכום בברכה ובשלמות וברחמים והלכו פנים של זעם ואז כל הפנים מאירים . וזהו סוד
שצוה בברכת כהנים ואמר כ"ה תברכו את בני ישראל כ"ה בשם המפורש הפותח שערי
העליונים ואז כל הפנים מאירים . ומה אתם אומרים . יברכך יי' וישמרך ולקיים הברכה
י"אר יי' פניו אליך וי"חונך מהו יאר יי' פניו אליך ויחונך . כלומר בשעה שיופיעו הרחמים
הגדולים מן הכתר העליון שהם הפנים המאירים לכל הספירות באות השעה יגמור רצונך
וימלא חפצך מכל צד . ואם הוא אינו מן הדין שאין אתה ראוי לרחמים יתן לך מתנת חנם
ואף על פי שאינך ראוי כי זו היא דרך הרחמים העליונים והפנים המאירים לחת מתנת
חנם לנבראים כמו שנאמר וחנותי את אשר אחון . (ג) וזהו סוד יאר יי' פניו אליך ויחונך :
והבן זה מאד . והנראה זה מפתח שבו תכנס לכמה חדרים בתורה אשר ננעלו עליהם

השערים ואשרי הזוכה ותעם אשר נתן להם יי' יתברך מתנה גרולה כזאת

א והיודעים לסדר המערכות הללו פ"חשם אדי"ה לשם י"הוה ושם י"הוה לשם אדוני : ב וזהו סוד יאר יי' פניו אליך

והמבין

באותו העת כל העולמות למעלה ולמטה מלאים חסד ורחמים ורצון ואין שם דין ועונש
 לא מעט ולא הרבה . והשם ית' בשעה שנתרצה למשה לכפר על עונותיהם של ישראל
 מסר לו מתנה לפתוח עולם הרחמים בעת הכעס ולהפך כל מדת הדין לרחמים גמורים ומסר לו יג'
 מדות של רחמים וז"ש ז"ל ברית כרותה לי"ג מדות שאינן חוזרות דיקים ובזמן שמוזכרים אותן
 לפניו חוזרת מדת הדין לרחמים וסולח עונותיהם כמו שאז"ל מלמד שנתעטף בה"ה כשליח צבור
 זהרא"ל למשה בסיני ואמר לו כל זמן שישראל הוטאים יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם עונותיה'
 והמבין מה שאמרנו (פ) יבין עומק מה שגלו בהלכה זאת . וזאת שמסרנו כיך זה העיקר הגדול
 יש לנו להודיעך כי כשהגיע הזמן שאמר הקב"ה לאברהם לגאול את ישראל מצרים לא היינו
 ראויים לגאולה כמו שגלה הסוד הזה יחזקאל ביום בחרי בישראל ואשם ידי סודע בית ישראל
 ואודע להם בארץ מצרים ואומר להם איש שקיצי עיניו וגומה זימדו בי ולא אבו שמוע וגו' ואומר
 לשפוך חמתי וגו' ואעשה למען שמי וגו' . מה עשה ה' בה' ראה שהגיע הקץ וראה שלא היו ישראל
 ראויים לגאולה אז נתגלו פני הכתר והוא עולם הרחמים הגמורים ואז נתמלאו כל הספירות וכל
 הצנורות חסד ורחמים ועברו פני הזעם שהרי כל הספירות היו עומדות בשמחה ובחדוה שהרי
 נתגלו פני הרחמים הגמורים והוא שאמר הקב"ה למשה כה תאמר אל בני ישראל אה"יה שלחתי
 אליכם כלבמר עולם הרחמים הגמורים נתגלה על כל הספירות והופיע שם אה"יה . ונהפכה מדת
 הדין לרחמים ובסכה זו אתם נגאלים מי לא הייתם ראויים להגאל מצר מעשיכם הרעים . אלא
 שהגיע הקץ ונתגלו פני הרחמים וכשם הרחמים שהו"ה אה"יה אתם נגאלין אע"פ שאינכם ראויים
 לכך לפי שזו השם שהו"ה אה"יה שהו"ה עולם הרחמים עושה חסד ומטיבה ומרחם וחונן שלא
 מצד הדין כמו שנאמר וחננתי את אשר אחון . והוא סוד שמסר הקב"ה למשה בגאולת
 מצרים : והמבין מה שבארנו בשער זה יוסיף בטחון ושמחה וידע כמה הם הרחמים של השם
 ית' על בריותיו ויתר על ישראל שהוא מטיב להם וחונן ומרחם עליהם בהתגלות עולם
 הרחמים אע"פ שאינה ראויים לאותם הרחמים והוא ענין יציאת מצרים והטעם שהזכיר
 בה אה"יה . ואחר שבארנו לך אלו העקרים צריכים אנו להודיעך כי בהקדמה שם אה"יה
 במסתור בהבנינו ושם יהו"ה ית' הן ארץ בריותיו כפי הדרג שבארנו בשער הששי אז הדין
 נגמר בטוב וברע ואם ח"ו גרמו ישראל ונפסק הדין בבית דימו של יהוה ית' ויצא מן הדין
 שספירת יסוד דאזיה לחסתלק ממדת המלכות אז היא עת החרבן והגלו' ונקראת עת רעה
 זהו שאמר הכתוב מפני הרעה נאסף הצריק . ואז נשארה ספירת מלכות הנקרא אדני'
 יבשה (משפעה הוא לצורך הכבדים ולא משפעה הוא לצורך עכמה לא יסכור לעולם עיין בארכה בשפע טל)
 מכל טוב עליון ומתמלאת מכל מיני דין ועונש ומיני משחית . אוי לבריות שפוגעות
 בהן באותה שעה שאין מי שימלט מינה וגומרת הדין באף ובחימה ובקצף גדול . אבל
 בהופיע שם אה"יה ית' וירדו הרחמים דרך הצנורות לשם יהוה אז כל הספירות מתוקנות
 וכל הצנורות מתישרים והולכים בהם מיני שפע ורחמים וברכות לשם אדני אז היא עת
 רצון ואז ספירת המלכות מקבלת כל מיני שפע וברכה משם אה"יה ומשם יהוה . ואז כל
 ברואי עולם עליונים ותחתונים בשמחה ובששון ובכל מיני נחת רוח ונמצ' כל העולם מלא
 שלום ושלום

בענין בחגפת עדת קרח שעברה אהרן בקטורת (א) יבין כוונתו בהלכה זו כי כוונת' בעיטוף השם שהשם המיוחד
 אעטף ומכבד כ"ג מדות והלאה לו שיעשה בסדר הזה כל' שיחזרו לעורר עליהם מלמטה כסדר הזה: כי בהיות

אה"יה היא פעולת הרחמים הגמורים והוא השם המטיב והנוהג מתנת חנם ומרחם שלא מצד
הדין אלא מצד הרחמים הגמורים כמו שאמר וקראתי בשם יה"וה לפניך וחנותי את אשר אחונך
ורחמתי את אשר ארחם . את אשר אחונך ואת אשר ארחם הכל כפי הרצון שאין בו ידיעה לכל
גברא וכמרת השם הוזה שכל הרחמים שהוזה אה"יה יצאו ממצרים . וצריכים אנו לפתוח לפניך
שערי אשר בהם שכנס לכמה עיניים גדולים נאמר בתורה בדרך סתם ואין בני אדם הוששים
לפקוח עיניהם ולראות כמה מרגליות גנוזות באותן המקומות ואלמלא נפתחו עיניה' היו
מוסיפים אומץ בטחון בשם ית' שהודיענו כמה דרכים אשר בהם נכנס לכמה חדרים
שנסגרו עליהם השערים וכלם מלאים מיני נחמור ושפע ברכה וגמול טוב וכמה מיני
שמחות . והנני מבאר . דע כי השם ית' חקן במרכבה כמה בתי דינים קבועים לדון בהן
הבריות וכל אותן הריני אמת ומשפט ישר . אין בהן נפתל ועקש . (א) וכבר ביארנו בשער
הששי בשער יה"וה שכל בני העולם נדונים בכ"ד הגדול העומר בין שם יה"וה ובין שם
אלהים והיאך רבים את האדם על כל מעשיו וסוד מעביר ראשון ראשון וסוד מטה כלפי
חסד וסוד ארך אפים קודם הדין ורב חסד בשעת הדין ואמת אח' גמר דין וגלינו בהם כמה
סתרים עליונים . וסוף סוף אם האדם חוזר בתשובה קודם שיגיע לו עונש הדין מקבלים
אותו ואם לאו הדין פוגע בו ע"י ב"ד התחתון הנקרא ארנ"י וצריכים אנו להודיעך גדול רחמי
השם ית' על הבריות שהודיענו סתרים עליונים שאע"פ שבני העולם נדונים בכ"ד של מעלה
וראוין לכל מיני עונשים יכולין התחתונים להפוך כל אחוז הדין והעונש לטובה וזה שאמר
צדיק מושל ביראת אלהים . ופי' בו מי מושל בי צדיק . שאני גוזר גזרה והוא מבטלה .
כיצר דע בשעה שיש צדיק בעולם שהו' ראוי להתבונן בתפלתו ולהתבונן עד עולם הרצון והרחמי'
אע"פ שנגזרה גזרה בכ"ד של מעלה כשאותה תפלה של אותו צדיק עלה עד הכתר אין
נפתחים שערי עולם הרחמים . וכשיפתחו כל אותם הדינים שנגזרו מבטלי' לפי שמאורות
הרחמים הופיעו ונתמלאו כל הספירו' רחמים ומיני שפע ברכה ואצילות ואין בכל הספירות
באותה שעה מקום שיהיה מחזיק דין ואין שם מדה מחזקת כעס ורוגז לפי שהאל עומד בשמח'
וברצון ועברו (ג) כל פני זעם ונתהפכו כל בעלי הדין לרחמים וכל המדה הזאת שופעת הרחמים
הגדולים המשפיעים דרך י"ג צנורות העליונים (פל"ס י"ג תקיני דיקנא קדישא ככ"ל דק"ק יע"ח) בי"ג
מדות אשר בעולם המשפט וכל זה איננו מצד גזר דין אלא מצד רצון ורחמים ואע"פ שאין בני העולם
ראויים לכך מאחר שאותו צדיק גרם להיות שערי רחמים פתוחים האל מתנהג במדת רחמים
שלא מצד הדין והוא וחנותי את אשר אחונך אע"פ שאינו מצד הדין ורחמתי את אשר ארחם
אע"פ שלא יצא מן הדין . שהרי כשיפיע פני הרחמים מהכתר כלם נהפכים לרחמים וזה הענין
יהיה מצד התפלה וגם מצד עשיית קצת מצות שהן גורמות להיות שערי עולם הרחמים נפתחים
(ג) כגון נשיאות נפיש וסוד הקטורת ושאר מצות כיוצא בהן : ובעת שנפתחים שערי עולם
הרחמים אין נקרא עת רצון כלומר

באותו

פירש פועל כדון לפי ששם אה"יה אינו מתגלה עליהם בלתי שמו כחונ שחזר והולך (א) וכבר בארנו בשער
אז' היינו בתחלת השער ושאר העיניים בשער חמשי בכיפור כינוי שם שלקיס ובתחילת שער ז' ועברו (ב) כל פני
אזעס ונהפכו כל בעלי דין לרחמים כחבואר לעיל בשער ה' בכיפור כינוי שם שלקיס (ג) כגון כשיאות כפיס כמו
שנתב' כמון וסוד

בענין

שנתב' כמון וסוד

ואותן י"ב צירופי של השם המיוחד והקו האמצעי המתחך בנתיים הן סוד (א) י"ג מדות המחזיקות
 דין ורחמים וכשיופיע מדות עליונות משם הכתר שהוא אה"ה אשר כלם רחמים או יתמלאו כל
 העולמות וכל הספירות ברכה וחיים ורחמים וכל מיני שפע . (ב) וכבר בארנו בשער הראשון היאך
 שם י"הוה הוא עומד באמצע שני השמות שהם אה"ה אדנ"י ושם אדנ"י היא אוצר לקבל כל מיני
 השפע הבאים משניהם . והנני מבאר דע כי בהיות שם אה"ה למעלה בעולם הרחמים ובהיות שם
 יהו"ה באמצע בעולם המשפט ובהיות שם אדנ"י למטה בעולם גמר דין צריך אתה לרעת היאך פועלי'
 בהתחבר אלו לאלו או (ג) בהיות כל אחד מהם בפני עצמו פועל . דע כי פעולת השם העליון שהוא
 אה"ה

לשנים עשר שמות בשם בן ד' אותיות והספירה עצמה שהיא נרמזת בעוקן הי"וד היא נקודת האמצעי שעליה סובבי'
 כל ה"יב צירופים ולכך נקראת נקודת הרחמי' ומקור כל ההיות : (ג) ונקודת האמצעי הוא סוד תליסר מחילין
 דרחמי אלו הן י"ג מדות הרחמים העליונים שכולן רחמים גמורים וגדולי' היצאים מי"ג תקובי הלבון שערות הזקן
 שהזכרתי למעלה בשער ה' בכנוי תפא' והכניא הזכירם בפסוק מי אל כחך חד נושא עון תרי . ועובר על פשע
 תלתא לשאית נחלתו ארבע לא החזיק לעד אפן חמשה כי חפץ הוא שיה ישוב ירחמיכו שבעה יכבוש עונותיכו
 תמיכיא ותשליך כל חטאותיכו בנזולת ים תשעה תתן אמת ליעקב עשרה חסד לאברהם חד סר אשר נשבעת
 לאבותיכו תרי סר מימי קדם תליסר וכנגד אלו למטה בשם י"הוה (א) י"ג מדות שהזכיר מרע"ה ה"ה אל רחום ורחון
 וגו' וז"ת משה למה לא אמר אלו העליונות לפי שבאותה שעה היה עומד במקום הדין שישראל היו חייבין ותלוין בדין
 לפי' לא אמר אלא ימה שהוא במקום הדין ואלו המדות במקום הכלול מדין ורחמים עומדת מדת המשפט . אבל
 הכניא באותה שעה היה עומד ומסדר בשכחו של עתיק יומין ואין י"ג מדות הדין יכולין להשלים נזר דיכין . בפני
 י"ג דיכין עליונים שכולם רחמים דמאן חמי דיוקנא עילאה קדישא שמירא דטמירון דלא אפסיק מינה ובגניי כך
 כל שערי קשיין ותקיפין בתיקוני עכ"ל האזהר . בפ' קדושים . ובפרשת אחרי מות אמר תאכא בתלת עשרי מחילין
 אתקשר קשרא מהמכותא לאשתכחא ברכאין לכולא וכל מהמכיתא דקב"ה בתלתא אסתמי ועל האי בתליסר מחילין
 אורייתא מתעטרא והם י"ג מדות שהתורה כדרשת בהם מק"ו ומג"ש וכו' וכולם כלולים בספירות בינה כי משם
 תכא תורה שהוא אש דת למו ירדה מימיכו של הקב"ה שהיא חסד כי תורה חסד היא לישראל . ומצאתי שאלו לרב
 האיגזון על הי"ג מדות אם הם הספירות אם לא כי הכה בכי"מ: העשר ספי' והרי ספרו ג' והוא השיבם כפי חכמתו
 הגדולה כי שאולה זאת זריכה לפני ולפנים כי בימי אבותיכו הקדושים נשאלה שאלה זו ואמר כי שלש עשרה מדות
 הם עכפיתולדות יוצאות מעשר מעלות נקראו ספירות אלו כנגד אלו עם שלש נכוונות ראשי ראשים והם מסורת
 לקדמונים הקדושים עד מפי כנביאים ונראה לי ע"ד כי רוצה לומר שיש עוד ג' מעלות נכוונות למעלה ונקראו אור
 קדמון אור הגח אור מנוחמח (ועיין בפרדס) כפי דעת קצת המקובלים ואמר עוד הגאון הנזכר כי הפעולות
 הם הנקראות מדות והשרשים שהם האבות נקראו ספירות לא שיש להם מוספר או עצמם חסכון דק על דרך עשר
 עולמות שנתחדשו מהם כי להם אין חשבון ולא דרך להשיגם אלא מי שבראם לבדו יתברך הוא אדון הכל שאינו
 מושג בשום נד ובשום ידיעה כלל בהתעלמותו יתברך ושלמה ע"ה רמו ועלמות אין מספר למדכו מהגאון כי מצד
 ע"מה אלו הספירות אין להם חשבון כי עיקרם שנתחדו באחדות אחד אלא על פי סוד עשר עולמות שנתחדשו
 מהם והם הענינים מורגשים מעידים על כל הנעלמי' כי הגוף מורה על הגשם והגלגל על מכיעו וכמניין הגלגלים
 הוא מכיעיהם ואלו למעלה מהם ובספר יצירה אמר ע"ס בלימה מידתן עשרה שאין להם סוף וקץ יורה מן סתימא
 שאם יש להם מדה (ג' מספר) הנה יש להם גם כן קץ וסוף אלא לזה כוונתי כי לפי המושג מן הפעולות הם עשרה
 אך לשרשם שהם ספירות הנבדלות הקדושות אין להם קץ וסוף והעשר עולמות שהזכיר הם עשר פעולות שהושגו
 והנה כמציא עשרה גלגלים עם גלגול היסודות אמנה לפי הנראה חכמתו המקובלים האחרונה יראה כי כללו כל
 הי"ג מדות באלו העשר ספירות כאשר תמצא בפירוט הרמב"ן והראש"ט בפרשת כי תשא ע"ש . (ב) וכבר
 ביארנו בשער א' היינו בתחילת הפער בניאר אדמי . (ג) און בהיות כל אחד מהם פועל בפני עצמו

(פ) שהאדם ביחוד יתבונן בפתח הי"וד ויבין היאך הרצון נמשך לעולם החיים שהיא הבינה (ז) זמשם והלאה לך יה' זה הגדולה והגבורה והחפארת והנצח וההוד ואז יסוד ומלכות מחאחרי כאחד זנמצא העולם ביחוד שלם ואז הכרכה מצוייה בעולם (ד) ואז שבעת ימי המלוואים נמצאים על מתכונת' וכבוד יה' זה יתברך נראה בשמיני ואז הכל בחקוק שלם - אשרי עין שיכולה להסתכל בעומק הדבר הזה שעליו נאמר ויאמר לי אתה עבדי (ה) ישראל אשר בך אתפאר והיודע סוד אות יו"ד בשלמות ג' אותיות יבין היאך ג' ספירות עליונות מתאחדות בנקודת אות יו"ד וגם היא מושכת מבפנים בדכות לאות וא' זומאות וא' מקבלת שפע ברכות אות רביעית שהיא סוד יחוד ה' אחרונה (ו) ברביעי בחמשה לחדש - וכמדומה לנו כי רי לך בזה המועט שרמזנו לך בשער זה בסוד י"ה יתברך ובשאר כנוייו שהוא נקרא בחורה ומתוך מה שכתבנו בעניניו יתבאר לך שער עומקיו ומסתריו בענין שחבין דבר מתוך דבר - זה יחברך למען רחמינו והסדיו יורנו הדרך אשר בה נחקר באל אמת חוכן יהי' דצון - אמן :

יה יש חכמה רצון עומק המחשבה עומק רום יראה יוד ראשונה של שם מחשבה עדן :

מיאל כמוך נושא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי הפיץ חסד הוא :

השם העשירי משמות הקדש

בשפיר דוביון זה הממונה על עולם הרחמים - (ז) והנה זה השם יש לו שנים עשר צירופי' ונקודות הרחמים נקוד ההויה באמצע ואלו שנים עשר מיני צירופים (ג) ונקודה האמצעית שהוא סוד תליסר מכילין דרחמי אשר כלס דחמים גמורים ואין בהם תערובת דין - וברוגמתן השם המיוחד יה' זה באמצע הפירות למעלה ולמטה ולצדדין כמו שכבר רמזנו בשערי' שכתבנו

הראשונה להיות כאלל מכאלל ודבוקה לראשונה פאות זה כלל פירוד צמוד האות וקונו : איו (ח) חכעל כבוד קונו פי' כי הרוצה לבא ולראות בסתרי המלך הרי הוא מעיז פניו כנגדו ואינו חסעל כבודו וא"כ הוא חייב מיתה כמודד במלכות ולכך אמר ראוי לו שלא כבדא : (א) בשעה שאדם חכוין ביחוד יתבונן בפתח היוד וע"ז אר"ל אל תקרי יודיך אל יודיך כי ממנו פותח להמשיך הרצון והחיים עד סוף כל הפירות כדיבוק אל' והוא אומר (ב) וזשם והלאה לך ה' הגדולה והגבורה וכו' כי צפוסק זה נרמוז גס כן כל הפירות ביחודו כי י' האמר כאן רמז לשלש עליונות אשר להם הגדולה והגבורה כו' וכי כל רומז ליסוד שהוא בניס כי פל ונקרא כל ולהם הממלכה ר"ל המלכות שהיתה בתחילת הממשלה והבן כי בסוד צורת י' גס כן שלשתן בקונו העליון וגופו ועוקנו התחתון מתחבר לעוקן העליון שכבודנו וזה שהעיד הרב להבין בסוד אות יו"ד ומה שאמר בסמוך (ג) והיודע סודם יו"ד בשלמות שלש אותיות ר"ל ג' אותיות של יוד במלואו שבין כי שלש עליונות מתאחדות בנקודת אות יוד והיא מושכת ברכות לאות ו' כי היא מתדבקת בעוקנה לעוקן שלה כמו שביארנו ומאות ו' לז' : (ד) ואז י' ימי מלוואים ורפירה ו' הימים העליונים והכיכה ולמטה המלוואים יספע וברכה והשמיני היא המלכות : (ה) שראל אשר בך אתפאר כי הוא המפאר אזהתפארת בכל מלבושה כמו שאר בשער ה' פכינו תפארת - (ו) ברביעי בחמשה לחדש פי' שהיא מדה רביעית ואות רביעית של שם היא ה' והיינו בחמשה והיא חידושה של לבנה כמו שכתבאר זה כולו בשער ה' בניאור ה' כינויים : (א) הוא השם המסתתר בשפיר ל' וכטה את שפרינו בירמיה שפירט אהל : (ב) והנה זה השם יש לו צירופים כי שם אה' המתגלגל

(א) נסתר בכמה דברים בגריאה ואלה המלכים אשר מלכו בארץ ארום וזהו (ג) סוד בערן גן אלהים היית משעלית במהשכה שהיא עדן יצאת דרך שרשי נטיעות הגן. (ד) ונקבעת במקום שנקבע' ואם תזכה תשמע קבלות עצומות בדבר זה ספה אל פה דברים שהם כבשונו של עולם והנני רומז לך (ה) דרך נטיעות הגן בערן. (ו) יריון מדשן ביתך ונת' ל' ערנדך חש' קס. ודע והאמין כי יש עדן לפני מעדן שהוא מקור כל המקורות וזהו סוד סתר הכתר אין סוף לעמקו והכל בדבוק אחד שלם וביחוד. והספירה הזאת (ז) היא אותיות ד אות ראשונה של שם והיא המקור אשר עריו יגיעו כל הנחלים וכל מיני החפץ ומשם ולמעלה עולה הרחמים הגמורים הכל סתום וחתום אין לחשב ואין להרהר לא מעט ולא הרבה כי בחכמתנו זה יש לנו ראיות ברורות מכל מה שנודיעך הן ברמז הן בפירוש וכשאנו מתכוונים ביהוד השלים עד שאנו מגיעים לסוד אות יו"ד וכשהגיעה המחשבה עד יה שם אנו מיהרים הכל בקוצו של יו"ד מכאן ואילך אין לך רשות להרהר עד פה רבא ול' תוסף וכל המעביר מחשבתו מן המקום הזה כאילו לא (ח) חס על כבוד קונו וראוי לו שלא בא לעולם. ודע והאמין כי המבין סוד אות יו"ד של שם יתבונן סוד הפסוק שנאמר פוחת את ירך ומשביע לכול תרצון אל תקרי ירך אלא יו"דך בשע' שהאדם

ובענין אז"ל ככנס יין יצא סוד ר"ל סוד הכאוס למעלה. וזהו סוד הנטיעה שארשו במקום אחד וכופו כוטה במקום אחר כן היא העטרת היא בתחילת המחשב ובסוף המעשה דוגמת הולד שראשו למעלה ובהולדו מהפך ראשו למטה וזהו חכמה בראש חכמה בסוף (ה) כגד מטעי מעשה ידי להתפאר פי' המוכר והיודע לכון דרך הנטיע דרך התפ' שהוא סוד הו"ו הכה זה מפאר למעלה ומתפאר למטה (ו) והטעם ועין לא ראת פי' ולכך אין לומר שהגן הוא בעדן ומשם והאדם דר בו כי עין לא ראתה אותו. (ז) חירס חלך נור עלה בתחילת מחשבה שהיא עדן כי פרשה ונכאמר עליו על שעה אלוה ואמר אל אפי מושב אלהים יבתי כי עשה לו בתחבולה כדמות ד' קיעים (ז' ז') וכפא כמו שדרו' ל' בפ' חלק וישב עליהם כאשר ראה חירס מחשלת ומתקונם של ישראל יראה פן ישאר להם אותו הכח והיו השרי' ואומותיהם ככעני' תמיד תחתם חשב בחכמתו לקטרנג עליהם ולהטעות אותם כדי להוציאם מתחת מחשלת העטרת ועלה במחשבתו בכח עד תחילת המחשבה שהיא עדן מקום שרשי הגן עד תחילת הנטיעה היורדת בעט' לישראל ובקש לעקור את הכל ולטוענו במחשבה חכוב' אשר לו להגביר' בכחות הטומאה ולסלקה מכל השבעה שעליה ולהעמידה ב' היכלות הטומאה כדי שיהיו הם המושלים וישראל תחתם והיינו' קיעים' שתקן ושעה אלוה בעצמו שתפס אומות אלוה להמשיך דרך השפע למקום אחר ולקלקל כמלות שבע הכנין ממקור נביעתם שהוא העדן כמו שאמר ובהר יוצא מעדן וכל זה עשה ויכול להם בקטרונו כי היו ישראל אז עע' ז' ודרך כחש עלי נור כמו שפי' למעלה בתחלת השע' וגם הטעה אותם אחריו בחכמתו כענין חוה שנתפתה לכחש ואדם לחות וכו' הוסיף לעכב כמה דברים טובים שהיו מוכנים בגריאה לבא עדיין בעולם כמו שעכב ג' כ' אדם חוה. וזהו סוד (א) נסתר בכמה דברים בגריאה שיכולים אלו הכחות לעכב ולגזול אותה בסוד (ב) ואלה המלכים אשר מלכו בארום כי בכונת תחילת הגריאה היתה להיות אלו המלכים עומדי' אצורי' אצילות הטהרה לפני מלך מלך ישראל כאשר עלה בתחילת המחשבה לברוא את העולם בדין הועמדו לארוב במקתרים משיטטאו בכיו שיכולו לחטוף ולגזול הטובה שהיתה מוכנת להטוב להם כמו שהארכתי בשער א' : בכנוי באר שבע וע' ז' (ג) הסוד אמר בעדן גן אלהים היה שהיה במחשבתו בעדן ובגן כאחד שכיון לצאת דרך שרשי ולקובעם במקום אחר ויכול להם וזהו אמרו (ד) וקבעת במקום שנקבעת כלומר שדרך לא בכון וחסר ורמז זה הדרך כלל באמרו (ה) דרך נטיעו' הגן בעדן כלומר דרך נטיעו' שרשי הגן שהיא ספירות המלכות בעדן שהוא סוד ראשית המחשבה שהיא החכמה כמו שביאר למעלה וא"כ מכל זה הכה הגן מעדן ולכך אין להקשות אף אם כראה פעמים פסוקים יורו לנו שהעדן הוא הגן או הגן הוא העדן או שהם שני דברים ומרמז עוד כזה : (ו) יריון מדשן ביתך שהוא העטרת כי כחל עדכיד אלא מקור החכמה תשקם כלומר משקה שרשם : (ז) היא סוד אות יו"ד אות ראשון של שם והחכמה היא ג' כ' הראשונה

הראשונה

שער ט

הוא לשון מקור אשר ממנו נמשך הדבר והסוד ונהר יוצא מעדן כלומר נהר יוצא מן המקור והמעין שזהו לשון עדן כענין שרה. כשנפסק ממנה המקור וחזרה לה אמרה אחרי בלותי היתה לי ערנה. שנתחדש לי המקור וכבר בארנו ונהר יוצא מעדן זה ב'נה. יוצא מעדן. יוצא מן החכמה שהיא סוד המקור הנמשך מכתר עליון. להשקות את הגן. להשקות ספירת מלכות. וחב'נה שהיא סוד הנהר משקה המלכות שהוא גן באמצעות ו ספירות גדולה גבורה הפארת נצח הוד יסוד שהוא סודו שבין אות ה' ראשונה של שם לה' אחרונה. וממלכות ולטטה הוא עולם הפירור (עיין בהמניח דף י"ז) והיה לד' ראשים סוד ד' מחנות שכינה המתפרדות מסוד עולם הייחוד שהוא סוד (ז) ד' אותיות ביחוד וד' ראשים בפירור. זעתה צריכים אנו להודיעך מה שנ' בתורה וישע ה' אלהים גן בעדן מקדם. וכי היאך אפשר זה (ח) זהרי אנו אומרים שהוא סוד עולם הכתר שהוא סוד עולם המחשבה שלא ראהו עין מעולם והיאך תאמר שהגן נטוע בעדן. (ט) ועוד הרי רבותי גלו הרבר בפ"א אין עומדין (ד) א"ר יהושע בן לוי מאי עין לא ראתה. זהו עין המשומר בענבין מששת ימי בראשית. רש"ל אומר זה עין שלא ראתה עין מעולם. וא"ת אדם היכן היה דר בגן. וא"ת גן זה עין. ת"ל ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן עכ"ל. התבונן כמה גלו ז"ל במקום זה. לומר כי עין להודו גן לחור. וא"כ היאך יתישב פשוטו של מקרא שהרי לא גמרו לפרש בתלמוד והנני רומז וישע ה' אלהים גן בעדן. נטע שרשי הגן שהוא סוד ספירת המלכות בעדן שהוא סוד ראשית המחשבה שהיא סוד חכמה בראש וחכמה בסוף שהכל יחוד אחד וזהו סוד הנטיעה. כיצד ה' אחרונה של שם נטיעותיה הולכות באות וא"ו ומשם מתפשטות והולכות עד אות ה' ראשונה ומשם יונקות מאות יו"ד (כודע שניוד הכעלים וד' והוא ת"ע) שהיא אות ראשונה של שם וזהו סוד וישע י"י אלהים גן בעדן שזהו סוד גדול כמוס וחתום בד' אותיות של שם. וכל זה מאוזה מקום נמשך מקדם זהו סוד קוצו של יו"ד. אשרי יודע לכוין הדרך כסדר מטע הגן ומסוד ספירת המלכות עד ספירת החכמה שזהו סוד היחוד השלם האמתי (ה) נצר מטעי מעשי ידי להתפאר. אם תבין מה שרמזנו תבין שהפסוק מתישב על פשוטו ומה שדרשו ז"ל עליו מתישב על עין לא ראתה עין והנהר יוצא ממנו להשקות את הגן האמת כי כן הוא ואדם היה דר בגן ולא בעדן (ו) והטעם עין לא ראתה עכב כמה דברים בכריאה ואם תזכה תקבל מפה אל פה קבלות עמוקות וסתומות בהם שרמזנו במלת עדן כי הדברים שכתבנו בדמיון דמיוס הם. וכבר רמזו ז"ל בב"ר עקרים גדולים בדבר זה. וצריך אהה להחבונן פי שפסוק אחר מוקשה עוד והוא מה שאמר בעדן גן אלהים היית שמורה שעדן הוא הגן. הנני מתיר קשרי הספיקות חירם (ז) מלך צור עלה בתחילת המחשבה שהוא עדן והוא ענ"ב. (כ' כ"ט כ"ס י"ק המסומר בענביו) וזהו ענין

נכתר

זע"ק (א) ד' אותיות ביחוד כו"פ פי' ד' אותיות הש"ש שסם רומזים ליחוד הכפילות כנגדן יצאו אלנו הד' ראשי צעולי הפירור כנגד ד' מוחות העולם כאשר כתבנו בתחלת זע"ק: (ב) והלא עדן אנו אומרים שהוא סוד עולם הכתר כי הוא מה' ג' עליונות שהם עולם הכתר. (ג) ועוד הרי דו"ל גלו הדבר פי' גלו כי העדן והגן הם שני מעלות גן לחוד ועדן לחוד. (ד) אמר ר' יהושע זהו יין המסומר בענביו פי' הניכה נקרא כך כי היא מסומר מענביו כתר וחכמה אשר כחמה מסם ומסומר מלשון מסמרת ועין לא ראתה להשיגה כולם כי היא מסמרת מששת ימי בראשית אלפיה ואין הצתו רק מעט על ידו השביעי שהוא שבת דוגמת ויורה גם כן מסומר מ'און מסמרת ממש ונקרא יין מסמי היות קצת דין גם הפחד והעטרת נקראו יין למעם זהו עוד מפי פי' ע' כתפשו ותגלו כל הדברים שהם כמו כסוד וסא' למעול כמו שהיין מסמק והוא סנה להתפשוו הקול וסדבור ועליו אמר שעי' כוונה על היין

כחכות

שומר גופו ונשמתו שלא יפול בהם מוס ונמצא שיתקן גופו וישרר נשמרתו ויזקק טוהותיו כדי שימצא חן בעיני אלהים חיים . וזו היא היראה שנאמר באברהם אחר עשר נסיונות שנתנסה בהן וכלן קבלם מאהבה . שנאמר עתה ידעת כי ירא אלהים אתה וזו היא המעלה שאין למעלה חימנה (ד) . וגדולה היא מאהבה וזו היא מדת היראה והדבקה בספירת אות' שהיא סוד הרצון והמחשבה ואחר שהודענוך זה ישלך להתבונן סוד היראה ההיצוונת וסוד היראה הפנימית יראה חצונית היא המונע עצמו מן העברות ליראת תוקף העונש . אבל לא יהיה דבק במצות עשה אוחז שאין בהן עונש ויראה פנימית היא אשר חושק לקיים מצות עשה כדי לקיים מאמר בוראו . אבל להרחיק עצמו מן העברות הוא נקל בעיניו ולפיכך ינסות עצמו וטמונו ואשתו ובניו לעבודתו שלא מלך וכל זה מדונב התדבקות בשם יתברך . והנה הוא סוד והלכת בדרכיו ומה שדרשו בו מדר' הוא חנון אף אתה היה חנון מה הוא רחום אף אתה היה רחום כלומר הרגל עצמך להתקשט בחכשיטין הנהוגים בבית המלך כדי שיהיה ראוי להכנס בהיכלו ולשמש לפניו . שאילו לא תלבש אותן המלבושים ואותן התכשיטין לא יקבלוך בבית המלך . ומה הן התכשיטין הן כל מצות עשה למעניהן . וזהו סוד והלכת בדרכיו . וסוד קדושים תדונו וזהו סוד יראה פנימית . וזאתה ירא אברהם בעקרה שחיה למעלה מן האהבה שהרי עבודתו של אברהם על ידי אהבה היחה רמזי כאומרו אברהם אהבי אהבי לא נאמר אלא אהבי . (ה) ואומר להנחיל אהבייש . וזהו העולם שחיה חזקיה מתירא שלא יזכה לו כמו שאמר אמרתי לא אראה יהיה בארץ החיים . ואם כן שמור הכללים הגדולים שאמרנו לך בדרך זה יראה חצונית אהבה למעלה ממנה . יראה פנימית עולה למעלה מן האהבה לפיכך אלהי אברהם הוא סוד יראה פנימית שהיא סוד חכמה אשר משם יניקת פרתו שהיא הגדולה ובשעת העקרה באה להדבק בה כמו שנאמר כי עתה ידעת כי ירא אלהים אתה וזהו שאמר אלהים לפי שאין נמסים למדה זוכי אפ על (ו) ידי נסיון שהוא על ידי אלהים ולפיכך נקראת יראה שמא לא יצא מן הדין להכנס לה והנסיון על ידי אלהים זש"ת באברהם והאלהים נסה את אברהם . ובמעמד הר סיני לבעבור נסות אתכם בא האלהים . עתה פקח עיניך והתכונן בכל מקום שתמצא בתורה יראה לאיזה צד הוא נוטה . אם לצד יראה חצונית שבה נקשרים כל מיני עונשים ומכות נגעים . אם לצד יראה פנימית שבה נקשרים כל מיני שפע ואצילות ברכה ורחמים . והנבין עקר זה יבין מעלת אברהם אבינו עליו השלום יסוד יראת י"י שהורה עומדת לעד . וסוד אשרי איש ירא י"י ההולך בדרכיו . כי פי' חפסוק מאחר שאמר אשרי איש ירא י"י מאי ההולך בדרכיו כלומר יראה שאנו אומרים במקום זה היא סוד יראה פנימית שהוא ההולך בדרכיו שהוא סוד במצותיו חפץ מאד . וסוד והלכת בדרכיו . ולפיכך פתח בשני פסוקים אלו באשרי לפי שהוא פרשה הביבה וכמה עקרים גדולים חלום במקור זה . והרבונן בכל הפסוקים שנאמר בהן יראה . והספירה הזאת נקרא בתורה **עדרן** כלומר התחלת התפשטות המתשבה . והמקור אשר משם נתגלו כל הספירות מכתר עליון וזהו המעיין והמקור אשר ממנו נמצאים כל הנמצאים בהתגלות הספירות עליון (ז) ולשון עדרן

חיתוך כך כל לדיכסיון : (ב) ולשון עדרן הוא לשון מקור כלשון יין מקור הוא עדרן וכבר ביארכנו היינו לעיל בתחילת

צ"ע

וגו' . ועתה למה נמות כי (א) האכלנו וגו' וא"כ מאחר שבא לנסות אתכם שתראה כמה אתם יכולים לסבול מכח השגתו ולא יכולתם לסבול מראה כבודו . מכאן ואילך יש לכם להתלבש יראה ופחד מלהרהר ולחשוב במה שאינכם יכולים להסתכל בו שררי באתם לידי נסיון באותו דבר וברחתם ממנו לגורל תקפו וגדולתו ולפיכך לבעבור נסות אתכם בא ואלהים ובעבור תהיה יראתי על פניכם לבלתי תחטאו מכאן ואילך שתהיו יראי' להרהר בגודל השגתו ולהכנס לפני' ממתיצת שלכם פן תחטאו לשמים ותתחייבו כליה וזהו פני' לבעבו' תהיה יראתו על פניכם ומאחר שעמדתם בנסיון ויראתם מפני האש ואמרתם ליוערתה למה נמות לפיכך מכאן ולהבא תהיה יראתו על פניכם שלא תסתכלו חוץ לגבול היראי' להשגתכם . וא"כ התבונן בכל מקום שתמצא לשון יראה רומז בספירה הזאת שהיא מקום היראה כלומר שאין כח להתבונן במחשבה בו (ב) לפי שאין לו גבול ושעור והנני רומז ויאמר לאדם הן יראת י"י חכמה וסור מרע בי"נה . ואחרים רבים כי חכמ"ה ובי"נה רמוזים בפסוק הזה וכך עקב ענוה יראת י"י הענוה היא סוד הבר שחו' קוצו של י' ועקב דקוץ הוא אורת דהי"ר ונאמר בפסוק אחר (ג) ראשית חכמה יראת י"י (עיין בפירוש הקדוש) מה שעשתה חכמה עטרה לראשה עשתה ענוה עקב לסוליתה כל זה בסוד אלף שתי הספירות הכ"ת וזהו חכ"מה ושתייהן בסוד י"ד שהרי בה נכללין הענוה והחכמה והיראה נאחות בין שתייהן הוא מקום החבור והדבוק הרי אלו שני פסוקים מבוארים היטב . והפסוק השלישי הן יראת ה' חכמה כי היראה היא המעלה הגדולה במעלות וא"ת והרי העובד מאהבה גדול מהעובד מיראה . דע כי האהבה והיראה הרבקים בעבודה הן ענין אחד כי היראה יש לה שתי פנים . יש יראה חיצונית ויש יראה פנימית . יראה חיצונית בעוד אשר לא השיג האדם גדולת י"י ות' והוא עובד מירא' העונש והיסורים והיא יראה חיצונית והרי הוא כמי שמונע עצמו מלהרוג או לגנוב מיראתו שמא יהרגו אותו . והנה היראה הזאת אינ' וראית מ' מ' היא כונה טובה . אע"פ כי יש יראה פנימית גדולה מזו והיא היראה הבא' על דרך ההשג' כיצור אם זכה אדם להשיג מגדולת הבורא יתברך ועוצם נוראותיו והטובות והמעלות ומיני שפע והברכות האדוקות בעוצם השגתו ומעלתו . פשמכיר מעלתו יפיר גרעון גופו שהוא רמז ותולעה אז יפחד האדם וירא מלמרוד במלך גדול כמוהו . ויאמר מי הביאני עד הלום להכיר ולהביט סוף גדול ונורא מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא בהיותי בריה שפלה ונקלה ונכזה מה אני מה חיי להיותי ראוי לגדול מעלת מקום זה . ונמצא שהוא ירא שמא לא יהיה הגון להתקבל בחיכל מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ונמצא בסבה זו משתדל ומתקן עצמו ומזרז נשמתו ומיפה אות' אולי ימצא חן בעיני י"י ויקבלהו לשמש בהיכל המלך . והנה בהיות האדם רבק ביראה זו נמצאת עצמו קשור לה מעלתו

שומר

(א) הגדול פי' שהיו יראים מפני מ"ה לשלוח מחשבת' משם ולהל' א' א' היו יכולי' לסבול הכחו החזק והוא הכ גדול והיו כרתעים לאחזקיהם במחשבת' אש אזכלת' (ב) לפי שאין לה גבול ושיעור פי' אין לה גבול ושיעור לתפסת' מחשבת' האדם בה כמו שפי' למעלה בכינוי רבון ולכך יש לו לירא משלוח בה מחשבתו וכא' (ג) ראשית חכמה יראת ה' פי' ראשית חכמה התחשבה היא יראת י"י או ל"ל ראשית חכמה עליונה והיראה בין שניהם כמו שאמר בסמוך שהוא מקום הדבוק יחייבו בין שניהם (ד) וגדולה היא מאהבה כי האהבה היא דביקה נספי' החסד (ה) ואומר להנחיל אלהינו פי' שפי' זהו חכמה למחול כל מחשבות יש כחבואר לפי' בכנוי יש ובתקלת' שער ז' . (א) אלא על ידי נסיון שהוא ע' האלהים כי הוא האומר נב ונדון עם זה האיש חזוי למעלה ועונה זו כחבואר למעלה נשע' ופכנוי נפון

מתוך

(א) מה ששאל מרע"ה להשיג הדבר בצפיית המחשבה ונעלם ממנו והיתה התשובה אליו והנתי את אשר אחזק ורחמתי את אשר ארחם . ואין דבר זה ידוע לשום נברא . ואל זה רמז הכתוב רבות עשית אלה יי אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך אליך אגידה ואדברה עצמו מספר . ובכל מקום שאחה מוצא לשון נפלאות . הוא דבר מכוסה מן הבריות ואין ידוע לזולתי יתברך . ועל זה כתיב לעושה נפלאות גדולות לברו בודאי ועל זה כתיב נפלאות ממני לא אדע והמלאך אמר למנוח למר זה תשאל לשמי והוא פלא כלומר אין לי שם קבוע אלא במחשבה נורא תהלות עושה פלא . פלא עצות מרחוק ואפילו במה שיש כח באדם להשיגו בזמן שהוא נעלם ממנו נקראת בלשון פלא . כי פלא ממך דבר למשפט . דנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא . ואברה חכמ"ת חכמ"ו ובי"ג נח נבוניו הסתתר הפלא ופלא . ועל כיוצא בזה נאמר מאד עמקו מחשבותיך בפסוק זה רמז להכמ"ה ובי"ג הכל אמור וכבר בפסוק זה נאחו סוד צדיק ורע לורשע וטוב לו . והספירה הזאת נקראת .

יראה כלומר המגיע להשוב במקום העליון והעמוק הזה הרייש לו לירא ולפת' פן יתכהלו מחשבותיו לרין ולהרהר יותר מן השעור הראוי ועל זה נאמר בספר יצירה בלוב פיך מלדבר ולבך מלהרהר אסרין לבך החזירהו למקומו כי המקום הזה מקום היראה והפתר לחשב ענינו ועמקיו . ויעקב כשהגיע למקום זה הנקרא ישנת יירא ונתפחד ואמר אכן יש"י במקום הזה וירא ויאמר מה נורא המקום הזה ואע"פ שספירת הפארת נקרא נורא הוא מפני שהוא עולה למעלה רום ונאחות בכתר בסוד הרצון שהוא סוד היראה ומשהגס כן נאמר בו כי ירא מהביט אל האלהים נתיר' מהביט בעומק מחשבתו ונתן גבול למחשבתו . ואשרי מי שהגיע למעלת היראה כמרע"ה . וכשבאה לגלות לישראל סתרי מצפוניו בשערי בי"ג במתן תורה הזהירם שלא יביטו אל העומק ההוא ר"ל שלא יושיטו מחשבתם להרהר בעומק המחשבה שאין לה גבול ושיראו מגשת אליו וכן עשו שנאמר ויעמוד העם מרחוק ומשה נגש אל הערפל . ודע כי כל ישראל שעמדו בסיני מעלות ושעורים היו להשגותיהם כפי שנרמז בפסוק ואל משה אמר אל יי (ב) ונגש משה לברו אלה והם לא יגשו ולפי שיש כמה מעלות בהתפשטו המחשבה בספירת הרצון אמר להם שיגיע כל אחד לגבול הראוי לו . וז' שלהם מר"ע כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו . הנני מפר' שני הפסוקים ברמזים . לבעבור נסות אתכם . בא לנסותם בכח מה שסובלים כמו שאמר כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים . כאדם המנסה חרב כמה כחו לתתוך . כך נסה אתכם האלהים כשנתגלה עליכם כדי שתנסו עצמכם לראות כמה כחכם להסתכל בגדולתו ובעוצם השגתו . וכשבאתה לנסיון ברחת' ואמרתם שאין בכם כח לעמוד במראה הגדול הזה באמרו ותקרבו אלי כלכם וגו'

שפע אורו עד שיכאכה למטה מחכו כי אפי' מרע"ה לא הגיע לקב' שפע צפייתו אלא עד הכניסה ומאור' האיר עיניו לכפו' במרכבה לשער דבר אין לו גבול אף שנס' בכפירות האחרות אין סם גבול ושיעור מ"מ יש קצת בהם תפיסת הדעת מה שאין כן בזה שאין בה גבול כלל להתפסת הכל שהוא דבר שיש לו גבול כמו שפי' למעלת ג"כ בכינוי רמז (א) זה ששאל מרע"ה להשי' הדבר בצפיית המחשבה באומרו הראי כי את כבודך וסכותי את אשר אחזק שלום ברכוני הפשוט שאין דרך ועמק לשום נברא לדבר בו דבר כלו' אין לי שום קבוע אלא במחשבה כלו' כפי רמז המחשבה בפעולתו : (ב) ונגש משה לברו אל יי והם לא יגשו הרי שהיה להם שיעורם אע"פ שאמר להם עלה

אל יי אתה ואתה ואתה ואתה : כי תאכלכו האש

שער ט

(א) כפי שעלו במחשבה כמו שאומר בתלמוד כך עלה במחשבה . ולפעמים שספירת מלכות
 מתרוממתו ומתעלת עד שתעלה עד הבינה ונמצאת דבקה במחשבה וגם כן אומרים עליה כך
 עלה במחשבה . (ב) אבל לצפיית המרכבה אומרים לשון ירידה כד"א ירד למרכבה ולשון
 ירד כי הצופה במרכבה נכנס למעלה רום עד מקום האור שממנו מקבל שפע הצפייה (ג) וחוזר
 ויורד וצופה במרכבה ודברים אלו עמוקים עד מאד . ואם תזכה עדיין בע"ה תשיג בהם עקרים
 גדולים : סוף דבר לעולם אין המחשבה מתפרדת מן הכתר והסוד כי אות אחת כוללת שתיהן
 האות היו"ד וקוצה והבן זה עד מאד . ואם זוכה הזוכה לעלות עולה על ידי הבינה . וסוף דבר
 עלה במחשבה ולא עלה על המחשבה כי כל הדברים שנבראו בעולם עלו במחשבה ולא עלו על
 המחשבה לפי שאין מי שיוכל להכנס בה זולתי מי (בינה) ועתה הט אונך ושמע מה שאפשר לך
 לשמוע בדבר זה . כל מקום שנאמר בו עלה במחשבה הוא לשון שתוק כי השערים ננעלו לפניך
 בדבר זה שהרי סתום וחתום בחדר העליון שאין כל בריה יכולה לכנס בה והוא חדר המחשבה
 העמוקה הנקראת רצון באין גבול לכן בלום פיך מלדבר . וזהו שאמר בעניין רבי עקיבא בעניין
 מראות משה רבינו עליו השלום . כשראה שהיו סורקים את בשרו ואמר זו תורה ושכרה אמר לו
 שתוק . שכן עלה במחשבה כלומר שאלתך אינה במקום שתוכל להשיג בה דבר אלא שתוק
 ומה טעם שהרי כך עלה במחשבה . הרי היא במקום שאינך יכול לעלות לה וגם הוא אין דרכה
 לרדת ממקומה ולצאת ולהגיע אליך לפי שהיא דבקה בעולם הרחמים בכתר עליון ואם כן שתוק .
 עתה מסרנו בדרך כלל גורל לכל מקום שתמצא כך עלה במחשבה כי הדברים סתומים ואין
 כל בריה יכולה להתבונן בהם לפי שהמחשבה אין בה צפייה כלל ולפי שאין דרך להכנס
 אליה ואין לה תכלית וסוף ואם כן היאך יכול מי שיש לו גבול לשער דבר שאין לו גבול על
 כיוצא בזה נאמר מאד עמקו מחשבותיך . ובדבר זה נאחו ענין רשע וטוב לו צדיק ורע
 לו . ישחבח בעל הרצון אשר לא יושג תכלית כונתו וחכמתו וכמו שאמרו בענין רבי עקיבא
 שתוק כך עלה במחשבה וסימן הדבר בזה הזמור מה גדלו מעשיך מאד עמקו מחשבותיך .
 איש בער לא ירע וגומר : בפרוח רשעים וגומר . ומה טעם ואחה מרום לעולם ה' . כלומר
 ברום המחשבה דבר זה ואין מי שיוכל להגיע לדבר שהרי כך עלה במחשבה . ואף על פי
 שאין כח באדם להשיג בדבר צפיית המחשבה הצדיקים יש להם קבלה לשמע און . לפיכך
 אמר בקמים עלי מרעים תשמענה אזני צדיק כתמר יפרת הרי הכל טבואר ברמזים . וזהו

מה

שאמר כן חיד אחר הזכרתו זה המספר וכוכל לפרשו כי בזה המעשה רצה לחזור ולרמוז על המלכות כפי עמ' כי
 אף אם כוונה דרך כלל צריך לרמוז ג"כ לעצמה כדינה כמו' בספר מערכת בסוף שער ההיכסה וכן הזהב רומז
 אליה כי היא הכסה אשר נטעה ימינו וזהב לאדמיות חמ"ה . אלא כמגליף פי' שלא היה מתכוון שתהא אחת
 למעלה בחודה של פרכת העליון והשבע למטה מאחזעו אלא ראשונה כתי' תחלה כלפי מעלה והשבע תחתיה זו
 למטה מזה כל שמו' הזאת כמגליף כמגדא פי' כשליח ב"ד המכה ברכועה זו למטה מזה שאינו מכה במקום אחד
 וכן הוא סדר הספירות . (א) הם כפי שעלו במחשבה פירש כפי שעלו אליה הפועלים שהם הבינה והמלכות
 להפיק רבין יומנה לפעול הפעולה או הכריאה הצריכה : (ב) אבל צפיית המרכבה פירש הרובה להשיג ולידע
 בענייני מעשה המרכבה אחר לשון ירידה . (ג) וקור ויורד וצופה במרכבה פי' שחוזר ויורד בצפייתו מלמעלה
 למטה כדין הרובה לראות כל ענייני עיר גדולה שצריך לעלות למגדל גבוה ולנסות אכל למעלה
 מן המחשבה אין אדם יכול לעלות לקבל

שפע

בית המדרש הגדול ירושלים תשנ"ה

נכנסת לשאוב מעומק באר המחשבה והדולה עומד מחוץ וסי' מים עמוקים עצר בלב איש ואיש חבונות ידלנה . שאין דרך לרלוח מים מעומק המחשבה אלא על ידי חב'ונה . והמבין זה יתבונן מה שאמרנו למעלה שלא נכנס אדם לעולם לפניו מן הבינה והפילו מר'עה ואם השיג כלום בב' הספירות העליונות הוצה להם עמד ושאב מהן ע'י ספירה בינה זמה שאמר רחוק מה שהיה ועמוק עמוק מי ימצאנו . מלת (ג) מ'י בארנו בשערים הקודמים . עמוק עמוק הן ב' ספירות עליונות הכתר והמחשבה שהיא דבקה בו לפי שאין סוף וקץ וגבול ושעור לעולם הרחמים ואם ישני הנשיג בהם רבד לא ימצאנו אלא ע'י הספירה הנקרא מי שהיא הבינה והו עמוק עמוק מ'י ימצאנו ולשון מ'י הנני רומז . מבטן מ'י יצא הקרח (ד) הקרח סוד ה' אחרונה דאקרישו מימי . (ב) מ'י נתן לשאלתא עד כאן שאלתא מכאן ואילך כנותן אצבע בעין . (ג) מ'י ימלל גבורות י' . מ'י ברא אלה (ד) למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ אתה שואר את מ'י גועץ ויבונהו (ה) וסי' או ישיר משה ובני ישראל . נכון כסאך מא' . והנני רומז . (ו) אחת ואחת . אחת ושמים . אחת ושלש . אחת וארבע . אחת וחמש . אחת ושש . אחת ושבע . (ט) יצא והניחו על כן הזהב (י) כי יום כפורים הוא . הוא יום כפורים ממש (י) א' זמל מעלה למטה . וא' זמל מטה למעלה . ובהזאת יום הכפורים לא היה מתכוין להוות למעלה ולא למטה (י) אלא כמצליף ושלמה ציוח ואמר ביום שנקבעה שכינה בדבור ונקבעת במקומה למטה אז אמר שלמה י' אמר לשכון בערפל בנה בניתי בית זמל לך . וסימן כרחל וכלאה אשר בנו שתיהן אח בית ישראל רחל ולאח שמטה ויובל . ה' א' עילאה וה' א' תתאה . וצריכין אנו לעורר על אשר אמרו רבותינו עלר' במחשבה ולא אמרו ירד דע כי סוד מה שאמר עלה במחשבה כלומר שהמחשבה העליונה הנקראת רצון באין גבול והיא ספירה שנייה אינה מתנודדת לצאת חוץ לעולם הבינה אלא המחשבה הזאת מתנודדת והיא נאחות בכ' ח' עליון תמיד . ואם יצטרך ר' מצטרך להפיק בה דבר עולה אליה ע'י הבינה הנכנסת להפיק ממנה . אבל אין המחשבה יורדת למטה וכל הדברים וכל הנבראים שנבראו בעולם הם

כפי

כמו הנקוד' שהיא התחלת הקו (ה) כקודה מחשבה פנימית פי' לא כמו שהיא כיורית לא כנקודה במחשבת הדמיון וכן הוא גדר הנקודה בכל מקום שהיא דבר שאינו מתחלק כלל ואפילו במחשב' לא מפני דקותה וקטנות' בלבד לא מפני שאינה ראויה לכך היאיל ואין שום מדה וגבול ושיעור ולא שום התפשטות ולא מחשבת אפי' בכדי חלק א' חלק אפי' מכדי פי' מחש' כי המד' הזאת לפי קיצור השגת יכו בה נקראת כקודה מחשבתית וכל שכן נכח' שהיא למעל' מחכה לכך דימוה לעוקן כקודה זאת וקרא עוקבה של יו' ד והתחמה דימוה ליו' ד ענמה שהיא כנקודה (א) הקראס סוד ה' אחרונה דאקרישו מימי במ' א'ין זה ופי' כי בה' א' אחרונה נתקשר מימי הבינה ונתהוו לדין רפה כי מבטן אמה מלאה יצא אמה תתאה בסוד ה' ראשונה וה' אחרונה ומימי והולך מן הפסוקי' המזכירים לשון מי המור' על הבינה ואומר כי (ב) במי נתן לשאל . (ג) ובמי ימלל גבורת השם ולא משם והלש' . (ד) למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ אלהים זהו הבינה שנראת כל הדברים ורמו כי אליה השאלה (ה) וסי' או ישיר משה או רמו לבינה עס' הו' שלמטה מחכה ואומר כי עד הבינה הגיע משה בשירתו ולא למעלה מחכה והולך ומרמו זה הסוד במספר הזאת של י"ב שהבי' (ו) אחת בפני ענמה מתקשרת עם הב' שעליה לאחת והו' אחת ואחת ואח' כמתקשרו' עם הו' שתחתיה והו' אחת ושמים עם אצטרף ואחת ועלש עם הפחד וכן כולם והו' סוד (ז) א' ז' ח' מלמעלה למטה וכן א' ח' מלמטה למעלה מלכות ונקשרת ביסוד והו' אחת ואחת ואח' כ' עד האחרון עד שמתחברת עם הבינה הכוללת השמים שעליה ואמר (ח) כי י' כ' הוא כולם כי מספר ההואת היו כזה האופן בו כיום מטעם כי י' כ' הוא שהיום ענמו רוחו לכפורים ממש שהיא הבינה ככוכב במקומו בשע' ח' . ומ' ט' יצא והניחו ע' כ' והוא ל' א' מ' א' תו' כ' רוב הספרים ופולי טעות סופר הוא לרגילתו כל' הכייע

שער ט

במוף התפלה יהיו לרצון אנרי והוא סוד שאנו מחפלים יהיו רצון . כלומר שיתחדש הדבר שאנו מחפלים עליו ממקור הרצון והמחשבה כמו שנתחדש העולם מאותו המקור . והמבין זה עליו נאמר וטהר ידים יוסף אומץ וידע כי כל הניסים והנפלאות שנעשו בזמן הנביאים או התנאים האמוראים כלם היו אפשריים כשהיו מגיעים בתפלתם עד מקור הרצון ואות חכמי הדורות שעברו שהיו חוששים לשנוי הרצון או היו יודעים מהו המקור הנקרא רצון לא היו חוששים לשנוי רצון (א) לפי שהיודע מהו רצון יודע שאין בו שינוי אבל כל הזוכ' להגיע חפלתו עד המקור הזה יכול להפיק צרכיו מאין גבול וזהו ויפק רצון מ"י כלומר מציא וממשיך חפצו ממקור הרצון מאין סוף והמבין זה לא יקשר בעיניו שינוי הטבע וחדוש אותות ומופתים בעולם (ב) משלששים בחדר כל מיני שבועולם כל מי שזוכר להיות המפתח בידו מפיק ממנו צרכיו ומה שינוי רצון יש בזה והספירה הזאת נקרא **עומק** (ג) כלו' עומק מחשבה ואל תטעה שתחשוב כי דבר עמוק במקום זה הוא דבר שפול ונמוך . כי הכונה בלשון עמוק הוא מופלא ורחוק להשיגו כמו שנאמר רחוק מה שהיה עמוק ועמוק מי ימצאנו . וזהו סוד ממעמקים קראתי יי' כלומר מעומק המחשבה שהוא הרצון באיזה סוף וגבול ועל דרך זה נאמר בספר יצירה ע"מק רום ע"מק חחת הרי גלה כילשון עומק הוא בדבר שאין לו סוף וגבול ואינו לשון שפול לבד אלא כי כל דבר שהוא גבוה ונאמר בו לשון עומק הוא לשון מסייעו לגבוה . ואומר שהוא גובה לו שעור לרוב גבוה . וכן כשאמר בענין שהוא למטה מסייעו לומר שהוא יורד למטה הרבה סוף דבר לשון עומק בכל מקום שחמצאנו הוא מסייעו ללשון שהוא מוצא שנאמר עליו אם למעלה למעלה אם למטה למטה אם לצדדים לצדדים ועל זה נאמר בס"י עומק רום עומק תחת עומק מזרח עומק מערב וא"כ התבונן מה שאמר ממעמקים קראתי יי' כלום מעומק הרצון שהוא אות ראשונה של שם והיא הנקראת אות המחשבה כמו שאנו עתידין לבאר בע"ה . ולפי' אמר מאד עמקו מחשבותיך . אמר לשון עומק במחשבה . והמבין זה יבין מה שאמר מגלה עמקות מני השך . ואמר הוא גלי עמיקתא ומסתרתא . והספירה הזאת נקראת **מחשבה** כלומר נקודה מחשבת (ד) שהוא סוד התהלת התפשטות החפץ באצילות הבריאה וההמשכה . וזהו י"ד ראשונה של שם שהיא י"ד (ה) נקודה מחשבת פנימות סתומה בכתר עליון כלולה באין סוף . לפי שמן הנקודה הזאת ולמעלה הוא עולם הרחמים הגמורים שאין לו סוף וקץ וגבול ושעור והיא מתפשט' בסוד רחבים ועמקם ברבוק הכתר ועליה נאמר מאד עמקו מחשבותיך . ואומר מחשבותיך לשון רבים הם סוד ל"ב נתיבות המחשבה ואין מי שיוכל להתבונן בהם לפי שנקראים עומק רום כלומר מתפשט' מן הכתר שהוא רום עליון ואין מי שיוכל להתבונן בהם זולתי כמי ששואב מים בדלי מבאר עמוק שאין לו סוף . והדולה אינו נכנס בעצמו בבאר לדלות אלא בדלי שואב מים מן הבאר . כך אין כל בריה יכולה להתבונן בסוד עומק המחשבה אלא על ידי הבינה שהיא ברמיון הדלי שהוא

נכנסת

לעיל כשע"ד כביאור ענין שאלת בניס: (א) לפי שהיודע מה הוא רצון יודע שאין בו שינוי כי כל ההוא בו היה תמיד ברצון זה הקדום רק שחסד הנדיק המתפלל והמציאו משם בהתעוררותו כי כל הדברים צריכי' בהתעוררות התחתונים לשיחולו עליהם ויכאזו ממקורם כאשר בארכו פעמי' וא"כ אין כאן שום שינוי רצון ולא שנוי טבע וקדוש כי מה שהיה כמזם מקדס ברצון זה הוא שיהיה כבא ומכו להתגלות פי' אין הדבר אלא (ב) כמשל הצדק מ'א כל מינים שנעולס וכו' שמיא הרב: (ג) כלו' עמוק מחשבה פי' שאין השכל יכול להשיגו מרוב עומקו . (ד) שהוא סוד התחלת התפשטות החפץ

בחכמה ראשונה ורומז בחכמה אחרונה ואחר שמסרנו בדרך אלו העקרים הגדולים במלת חכמה
יש לנו להודיעך שאר הדברים הכלולים כספירה זו בע"ה . וספירה זו נק' למקובלים **רצון**
כל' אחר המשכת החפץ באצילות הספירות והתגלות מכתר עליון זהו המקום שאין כח להתבונן
בו כלל לפי שאין כל נברא למעלה ולמטה יכול לרעת כיצד דרך התפשטות החפץ באצילות הספי'
וירע"ה שאל הור"י עני נא את דרכיך . והיתה התשובה וקראתי בשם יה"וה לפניך . כלומ' ישרך
שהוא לפני ולפנים מהשגתך ואין לך דרך להכנס ברה וזהו סוד וקראתי בשם יה"וה לפניך (א)
ולפי' אומר וחננתי את אשר אחוק ורחמתי את אשר ארחם : שאין דרך וענין לכל נברא להתבונן
בהתפשטות הרצון לא מעט ולא הרבה (ב) ולפי' נק' רצון כאין גבול וכמו (ג) שאין אנו משיגים
דרך הספירה הראשונה לפי שאין קץ וסוף לה . כך הרצון הרבקה אין לו גבול . ובמדת הרצון
מרחם הקב"ה על הדבקים במדת היראה (ד) כלומ' מראש החפץ והמחשבה אשרי הווכה לכך .
ועל זה נאמר רוצה י' את יריאיו . ואומר רצון יריאיו יעשה וגו' . ועתה צריכים אנו להודיעך סוד
עני מקראות שקבעו חכמים אחד בראש התפלה . והוא ארני שפתי תפתח . והשני בסוף
יהיו לרצון אמרי פי : וצריך אתה לדעת כי הראשון הקבוע בראש התפלה הוא השער שבו
נכנסים בני עולם לבקש רחמים לפני י' יתברך . והוא ארני שפתי תפתח . ועל זה נאמר פתחו
לי שערי צדק אבא בם אודה יה . וסוף התפלה ההגונה שהיא מהגברת ועולה מספירה
לספירה עד שמגיעה עד הרצון שהוא דבק בכתר . ולפיכך אמר בסוף יהיו לרצון אמרי פי .
וכשהתפלה מגעת למקום הרצון אז כל השערים למעלה ולמטה נפתחי לפניו ואין שם מעכב
ומונע על בקשתו . שהרי בעולם הרחמים הוא ואז יפיק כל צרכיו ושאלותיו ואין דבר עומד לפניו
שהרי ממקום הרצון הוא שואב ויכול לחדש אותות ומופתים חדשים כאלו באותה שעה נברא
העולם ואין דבר עומד לפניו . וז' שבני חיי ומוזני לא בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא
פלחא לפי שהכל תלוי בעולם הרחמים שהוא המקור . במקום הנקרא מזל . ואם תתבונן בענין
זה (ה) תבין סוד חנה ער איזה מקום עלתה תפלתה כשאמרה ותירד נדר ותאמר יה"וה צבאו אם
דאה תראה בעני אמתיך . וכן תבין מכאן סוד תפלות כל הצדיקים שהתפללו והפיקו כל צרכיה'
בדרך נסים ונפלאות הוא שנכנסו בתפלתם ער עולם הרחמים שהוא המקום אשר משם
נתחדש העולם וכמו שנתחדש העולם וכל ברואיו מאורתו המקום כך הצדיקים המתבוננים
בתפלתם לאותו המקום יכולים לחדש בעולם אותות ומופתים ולשנות מנהגו של עולם וזהו
מקום הבטחון הגמור וזהו סוד הרצון כי רומגיע למקום הרצון הרי הכל בירו לעשות כפי רצונו
וחפצו כמו שאמר רצון יריאיו יעשה ואת שועתם ישמע וישועם . והמבין זה יוכל להתבונן
כל מקום שנאמר בתורה אותות ומופתים וגאולות ותשועות ושנוי מנהגו של עולם . ולפי' קבעו

בסוף

(ה) היא סיד מדת הדין פי' בנצח שאינה אלא קצת דין ולכך היא כנגד השמים שאין בהם זולתי יוסר וטהרה
ואינה צריכה לדין והיא הפך הפי' הראשון ובכך ירמו הפסוק גם לא זרובה . (א) ולפי' אמר וחננתי
את אשר אחוק כלומ' ברובו ואין מי יודע לדבר בו . (ב) ולפי' נק' רצון בלי גבול פי' בלי גבול שתנבליהו
בהשגה כלל כי מזה ענינם לכולם אין גבול ושיעור אך החשבה תוספת קצת כרשנה באחדות : (ג) שאין אנו
משיגים דרך כספירה ראשונה כחומר בתחילת שעה בניאור אות הראשון מהש"י (ד) כלומ' מראש החפץ
והחשבה ר"ל מהכתר שנקרא כך שישם מתפשטות היראה אשר בה מרחם על יריאיו היחידים יומדת דינו
של הקדוש ברוך הוא הפך יראה ויראים לגשת אל החקים הנורא הזה בשלום מזמנתם בו יותר מן הראוי אשר על
זה נק' ג"כ יראה כל לקמן בסויד : ואם תתבונן (ה) תבין סוד חנה ונבואר

לעיל

שער ט

שהספירה העשירות הנקראת מלכות נקרא לפעמים חכמה גם היא כדאז"ל נתן חכמה לשלמה . אבל החכמה עליונה שהיא סוד יוד של שם . פילו למשה רבינו עליו השלום נהעלמה ואין כל בריה יכולה להכנס בה שהרי לא השיג כל שיערי בינה והחכמה לפני מן הבינה ועל החכמה הזאת שהיא סוד יוד של שם אמרו המקובלים חכמה בראש ועל החכמה האחרונה שהיא סוד המלכות אמרו חכמה בסוף כלומר אות ראשונה של שם שהיא אות יוד ואות אחרונה שהיא אות ה' שתיהן מיוחדות בשם חכמה ועל זה אמרו חכמה בראש והחכמה בסוף ולפי שהחכמה הראשונה היא סוד התפשטות המחשבה מן הכתר . אין לה שיעור וגבול אצל דבר מכל מה שאחריה . ועליה נאמר החכמה מאין (א) תמצא מאין שהיא סוד המתפשטות המחשבה מן הכתר : אלהים הבין דרכה אבל לא מקומה . והבונן כי אלהים הבין דרכה בבינה נכנסים להשיג החכמה העליונה והוא ידע את מקומה והוא סוד דכתר . שר בימנו נמשכת חכמה בודאי הוא ידע את מקומה . וזו היא החכמה שהיא תחלת התפשטות המחשבה ראש האצילות ועליה נאמר י' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה בדעת ותהומות נבקעו (ב) ואין אנו בפ' אלו הפסוקים עכשיו . ומה שישלך לדעת ולהתבונן כי בכל מקום שתמצא חכמה חדע ותשכיל אם הוא רמז לחכמה עליונה או לחכמה אחרונה . ודע כי זו היא החכמה שאינה נפרדת מן הבינה עולמות לפי ששתיהן אדוקות בספירת הכתר שהיא עולם הרחמים המקום שאין שם לא עצב ולא רוגז ולא פירוד אלא הוד וחדר עוז וחרוה . ולפי ששתי אלו הספירות מתאחדות לעולם חכמה ובינה לפי שם י' אינו משתנה לעולם . ואם ה' חכמים ישראל וגורמים פירוד לחכמה אחרונה מפרידים אותה מן הדעת כדאז"ל ונרגן מפריד אלוף לפיכך לפעמים נפרדת ה' אחרונה מן ה' או וכשהיא נפרדת מן ה' או אז ה' או מתאספת למעלה ואינה נראית מאהר שבת זוגו שהיא ה' אחרונה נפרדת ממנה וזהו המסתיר פניו מבית יעקב כיון שגלתה שכינה שהיא ה' אז אות ו' אינה נראית אלא י' לבדו המקום שאין שם פירוד וזהו כי מפני הרעה (ג) נאסף הצדיק . כי בהסתלק ו' שהיא התפארת נאסף הצדיק שהוא קוצו של ו' והתחתון . ומה שאמרנו שחכמה ראשונה היא מיוחדת במקומות הרבה בתורה בפסוקים ירועים אין כוונתו שאע"פ שאותו הפסוק מיוחד לדבר מה שגם חכמה אחרונה אינה נרמזת בה שלפעמים הרבה ידבר הפסוק בחכמה ראשונה ויהיה רמז בחכמה אחרונה כמו שאמר י' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה . וכי אינו משתי ספירות הללו יותר גדולת אלא וראי היא חכמה . וא"כ היאך בחכמה יסד ארץ : והשמים שהם למעלה בתבונה אלא הדבר מדבר בחכמה ראשונה ורמז בחכמה אחרונה . בחכמה יסד ארץ . סוד חכמה שהיא רחמים יותר מן הבינה . (ד) והיא צורך לבני אדם . אבל שמים שאין שם זולתי יושר וטהרה תקנס במדה שהיא יותר דין מן החכמה . וכן י' בחכמה יסד ארץ מדבר בחכמה אחרונה שהיא עקר הארץ . כונן שמים בתבונה (ה) היא סוד מרת הדין קצת כנגד שמים . הרי הדבר מדבר בחכמה

(א) תמצא והוא סך מה שהתקן אומר כאן חש"כ בראשונה שבעלמת לבמתי ואין רשות לישאל עליה ולכך נקרא אין אנו ע"ש בלב כל חכם לב כתי חכמה כי כלולה מל"ב כתיבות ועיקר החכמה בלב . (ב) ואין אנו בפ' הפסוקי' הללו עכשיו ולעיל בע"ה תמצא מוצאי קצת כתיבות דעת וכן בתחילת שער פי' (ג) נאסף הצדיק שהוא קוטנו של ו' התחתון והוא אחרון כי בזמן הגלות אין השם שלם ואין הכס' שלם (ד) והיא צורך לבני אדם כלות ולכך נה' יסד ארץ ולפי זה ידבר בחכמה ראשונה שהיא עיקר הארץ פי' כי עיקר הנהגת הארץ ובריאתה על ידה :

נכנסו בדרך הנקרא אהבה אל בדרך הנקרא צור והיה הנחש שומר שם שהוא עקר הכלב ולפיכך מסה ומריבה . והנני מבאר יותר רצו להעמיק בשאלה (f) לדעת מה בין ספירת אי"ן לספירת יש על דרך עקר ולפי ששאלו ע"י המקום שיש בו כמה מקטרגים ונקרא מסה ומריבה גענשו להתאהז בהן הנח"ש והכלב על (ג) ידי שור וחמור ואחר שהודיענוך אלה הכללים בענין שתי הספירות הראשונות שהן אי"ן וי"ש יש לנו להודיעך עקר גדול . והוא כי יעקב אבינו עליו השלום לפי שהוא קו האמצעי (ג) אע"פ שהוא משתעבר עם אברהם ויצחק הנאחזים בין שרי האומות סוף סוף יעקב עולה למעלה ונאחז בספירות הכתר ע"י החכמה והבינה וזהו ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה . ואומר והרכבתיך על כומתי ארץ . ולפי שזכה יעקב להתאהז בראש הספירות למעלה הנה אברהם נמצא לו ימין ויצחק שמאל ורוד שהוא רגל רביעי הוא סוף עשר ספירות והוא נאחז בקוצו של זא"ו הקוץ התחרזון שהוא נקרא יסוד והרי הן כפי כל המקובלים שתי עדי"ן יוד עליונה חכמה יוד (ד) תחתונה יסוד לפיכך ישי אבי דוד יש שיעקב נאחז בו למעלה גם דוד נאחז בו למטה לפיכך ישי דוד יוד למעלה יוד למטה שלשת אבות באמצע שין של שלשה ראשין הגדולה והגבורה והתפארת נצח זהו יסוד . והמבין זה יבין מה שאמר בישי בפרק הרואה והאיש בימי שאל זקן בא באנשים זה ישי (ה) שנכנס באוכלסא ויצא באוכלסא . ואחד שהודיענוך זה התבונן מה שנאמר (ו) רק באבותיך חשקה לאהבה אותם . האבות הם הם המרכבה חשק כד"א וחשוקיהם כסף . ויבחר בזרעם אחריהם . זה דוד . זרעם ממש כד"א אור זרוע לצדיק זרוע ממש . וסוד הוא עקר הזרע . והסוד (ז) ויצא חוטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה ונחה עליו רוחה רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה' . כללים גדולים כלל הנה . ואחר שהודיענוך אלו העקרים הנכללים במלת יש נכנס בע"ה לשאר הענינים הנכללים בספירה זו . (ח) והספירה הזאת נקרא במקומות ידוע' חכמה וצריך אתה לדעת כי הספירה הזאת הנקרא חכמה היא סוד יוד של שם המיוחד . ומה שאמרנו שנקראת במקומות ידועים חכמה לא בכל מקום לפי שיש מקומות

שהספירה

הנקרא אהבה פירש חסד נקרא כן על שם אברהם אהבה ונס הוא כני' אהד (פי' אה"בה גי' יג) ל"ל אהדות שלימה וזכר הוא מה' ד קשה כזכר ומסה ומריבה ע"ש שמכסים ומסטינים האדם ואחר כך מריבים ומקטרגי' עליו כד"א יוריד ומטעין עולה ומקטרג וזה היה הסנה שעמלק היה יכול להעיל זה האדם ולפגום בהתעוררותו כמו שזכר למעלה כי ישראל כבר התחילו לנשות בדרך זה והרובה ליעמא פותחין לו : (א) לדעת מה בין לספירות אין לספירות יש על דרך העקר כמו שפירש שרשו לדעת עיקרו של דבר איך שתיחס מתפשטים מהאחד הפשוט ואם הם כריכים לשתיהם ואלו שאלו לדעת כמה השם מתכהג עמהם באותו זמן רק כדי לדעת הנהגתם ולא בדרך מסה ומריבה לא היו נעכשין כמו שאמר הרב בכמוך : (ב) על ידי שזכר וחמור כי האור רומז למדת הדין שלמעלה כמו שנאמר ופני האור משמאל וכשמודוג עמו החמור הבא מכת נחש הקדמוני אז הוא מדת הדין הקשה להכניס כחותה העומאה בהיכלי קדש (ג) ואע"פ שהוא משתעבד עם אברהם פירש בזמן הנלות : (ד) תחתונה יסוד שהיא קוץ התחתון מהוא"ג גם דוד נאחז בו למע"כ כי ביש"י יו"ד מכאן ויוד מכאן יש כסדרו ויש למפרעו וכסדרו ירמוז הש"ן לגדולה וגבורה ותפאר' ובמפרעו ליסוד הוד וכנח(ה) שנכנס באוכלסא ויצא באוכלסא כי ירמוז שידע לתבר כל המדות בכוחותו חלטה למעלה ומלמעלה למטה ככחו בשמו ולכך זכה ויצא ממנו דוד שהיה נאחז בהם גם כן והשלים קשר המרכבה והוא שמרמו והולך (ו) רק אבותיך חשק שהם היו חשק וקשר המרכבה עם דוד שהוא הדין וזרעם אחריהם ועליו ועל המשית שהוא דוד כעצמו כאמר (ז) ויצא חוטר מגזע ש"י וכו' (ח) כי הספירה הזאת נקרא חכמה וכו' על שם והחכמה מאין

שער ט

זהו י"ש שישראל לברם דבקים בו שיכנסו לחיי העולם הבא ואז יהיו יונקים מכל מיני שפע וטובה וברכה שאין להם שעור וקצבה מזאת הספירה הנקראת י"ש . ולפי שהבטיח יי' יתברך את יעקב במקום זה על מתן שכר שאין לו שעור בסוד ופרצת ימה וקדמה ולפיכך אמר אבן י"ש יה"זה במקום הזה . ועל זה נאמר (פ) להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא . ואומר ואתם חזקו ואל ירפו ידיכם כי יש שכר לפעולותכם כי י"ש הוא השכר להשפיע הברכה והטובה ולהכניס אתכם לעולם הבא בשביל מעלותיכם הטובות וזהו סוד שלש נאות ועשר עולמות שהן לפי גדולת עליון אין כל בני אדם לנגדן כרי . ואע"פ כן מסרה' יתברך הותמן ביד אברהם במדת א"ל כי סוד אל הוא חותם יש עולמות כמו שכבר בארנו וכל אותן העולמות טלאים שפע וברכה שאין סוף וקץ לשעורם . וכשנכנסים ליטול מאותם האוצרות של אלו העולמות עומדים לקטרג ישכתות של שומרי השערים העומדים בב' דשל גבורה כנגד יש עולמות ולפיכך וקרנים מידו לו ושם חביון עוזו . כמה פעמים נמשכים כמה מיני שפע מאלו יש עולמות ע"י גדולה שהיא סוד אל וכשמגיעים למדת הגבורה נדונים אם ראויים אותם מיני שפע לרדת למטה ואם יצא מן הדין שאינם ראויים לרדת למטה נשארים שם באוצרות הגבורה (ג) הנקראים אוצרות צפון ועל זה נאמר מהרב טובך אשר צפנת ליראיך ועל זה נאמר להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא . וקצת המקובלים אומרים שהוא היש הצפון לצדיקים . ומה שאמר היש יה"זה בקרבנו אם אין . בכאן נרמזו שתי ספירות עליונות כלומר צריכים לנו לרעה באיזו ספירה מתנהג עמנו במדבר אם בספירה ראשונה שכלה רחמים ואין בה דין כלל והיא ספירת א"ן . או בספיר' שיש בה תערובת דין והיא יש . ויש לה יש כתות מערערי' ומעכבים וא"ת למה נענשו שהרי כהוגן שאלו . דע שאילו לא שאלו ע"י טס"ה ומרי"בה אלא על ידי נחת רוח היתה שאלתם הגונה אבל (ג) שאלתם היתה באמצעות דברים קשים ולפיכך פגע בהם הכלב השומר בראש המקטרגים והמערערים כד"א ראשית גוים עמלק שהרי נחש על צור . (ד) ולמעלה מן הענין מה הוא אומר הנני עומד לפניך שם על הצור בחרב ובמקום קשה ותאחזו על ידי שאלת דבר קשה נכנסו לומר היש יה"זה בקרבנו אם אין . (ה) והננו רומז לא

נכנסו

וזהו (א) להנחיל אוהבי י"ש ר"ת יש שכר ומהו השכר י"ש עולמות שבו אל הוא חותם יש עולמות פירות כי עשירות יש עולמות לתשבון אלו מזה גס כן לעיל בשערה' בכיפור כינוי שם אלהים בראש שערו' : (ב) הנקרא אוצרות צפון כמבואר לעיל בשערו' בכינוי צפון ובתחילת אותו שערו' (ג) אבל שאלתיהם היה ע"י דברים קשים פירש שהיהו איך שתייהם הרחמים והדין מתפשטין מהשטות המיוחד השלם ובאו לכלל ההי"ד שאין כאן יחוד ורצו למשך עליהם כח אחד לבד כעין קינזן שלמטה בעט' ולהפריד במקום שאין פרוד במכה ומריבה ולפי' פגע בהם הכלב השומר הראש המקטרגים שהוא כח אחד מכחות הטומאה שבמשמרות ראשונה תחת מחשלת המאל ראש המקטרגים שהוא העומד לשמור המטה מדך לבא ולנשכו כי כן דרך נחש עלי צור כמו שפירש למעלה בתחילת שער והזכיר כלב ע"ד המדרש שהביאו מפל לאדם שהרכיב בכו על כתיפו וכו' כענין זה שרמזו בו גס כן לכלב הזה ואולי לזה הכח היה עיקר עבודת העיזים כי עוד היום עושים דמות כלב בבית טעותם להיות מנהג אבותם בידם והוא שעשה להם העזים וקראו כבתן : ומה שאמר (ד) למעלה מן הענין אמר הכני עומד לפיכך שם על צור בסוד כלומר הכני עומד להזיקך על דבר הצור שלא יקטנו בצור ישראל ויגרמו להם שום קטרוג וחורבן והם לא חששו לזה וכתאחזו במקום קשה במכה ומריבה ועל ידי שאלת דבר קשה נכנסו לומר היש יה"זה בקרבנו אם אין כעין כעין כעין (ה) והכני רומז לא ככנסו כדך

הנקרא

שהרי חכמה ובינה הנראש' מדת הדין ואף על פי שאינו דין גמור שהרי הדין הגמור מחתיל
 מגדולה וגבורה שסביבותן השרים נאחזים ושם קבועים כמה סנהדראות ובתי דינים כמו
 שבארנו עכ"ז קצת דין יש בשם י"ה אבל בנחת חל"ה בפסק דין שאין פסק דין אלא מגדו"לה
 וגבורה ולטטה ולפיכך אמר אם עונות תשמור י"ה אדני מי יעמוד ופירש הפסוק אם י"ה
 שהוא עולם הרחמים שומר העונות כשאנו באים בדין לפגוע בדין הגבורה כשנמסר ביד
 המלכות שהוא ארנ"י לגמרי מי יעמוד ומי יתקיים . וכבר ביארנו בשער הראשון כי כשמרת
 מלכות מתעוררת לגמור הדין בנבראים הרי הוא מכלה מנפשו ועד בשר כמו שבארנו בפסוק
 צדק ומשפט מכין כסאך והרבה הרחבנו והאמר בפירש דבר זה . ולפיכך אם עונות תשמור
 י"ה שהוא עולם הרחמים אדני שהוא עולם הדין מי יעמוד לפניך ומי יוכל להתקיים . ועתה
 הנה מסדרנו בידך כמה נפחחות לכל מקום שאתה מוצא בתורה שם י"ה וממה שמסדרנו בידך הוכל
 להתבונן בשאר מקומות ותבין דבר מתוך דבר . וצריך אתה לדעת הדרך שפתח בספר יצירה
 בשלשים ושתים נתיבות פלאות חכמה הקק"ה שם י"ה צבאות וגומר מה טעם
 הוצרך להזכיר י"ה במקום זה והטעם כי י"ה הוא סוד שלש ספירות עליונות עולם הרחמים .
 י"ה זה הוא סוד התפארת מקום רבוק משה רבינו עליו השלום ומקום יניקת האבות . צבאות הוא
 סוד יניקת הנביאים ודרך המעלות בספירות מנה כאן ועדיין רשמע זה אם ירצה ה' יתברך
 ואחר שמסדרנו בידך אלו הכללים בשם י"ה נכנס לבאר שאר השמות שהספירה הזאת הנקרא
 בתורה למען תבין ותדע ותשכיל בע"ה . דע כי הספירה הזאת נקרא בתורה י"ה וצריך
 אתה לדעת הטעם כי הספירה הראשונה שהיא הכתר לפי שנעלמה מעיני כל חי ואין מי
 שיוכל להתבונן בה נקראת אין כמו שאנו עתידים לבאר בעזר הצור . ואם כן אדם לשאול
 בה דבר . תשובת שאלתו היא אין . כלומר אין מי שיוכל להתבונן בסוד עמוקה ומעלתה
 ולפיכך אינה מסוימת באות ידועה אלא ברמזה בקוצה של יוד . אבל חתלת התפשטות
 המחשבה וראשית התגלות הסדר הוא הספירה השנייה הנקראת חכמה ובמקום זה אפשר
 לשאול אע"פ שאינה נגלת איננה נסתרת מכל וכל (f) כמו הראשונה . ובספירה השנייה שהיא
 החכמה היא סוד התחלת השאלה . ולפי שהראשונה מרוב התעלמותה נקראת אין : השנייה
 לפי שיש בה קצת שאלה לפי התפשטות אצילות הספירות מן הכתר ולפיכך נקראת יש . וכבר
 גלה יעקב אבינו מסתרי הספירה הזאת כי לו יאתה יותר מאברהם ויצחק . לפי שנחלתו עולה
 בקו האמצעי שהוא הדעה עד עולם הרחמים . ולפיכך ויהלם והנה סלם מוצב ארצה וראשו
 מגיע השמימה וכו' והנה י"ה נצב עליו ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש י"ה זה במקום הזה
 ולו יאתה לרמוז דבר זה כי עליו נאמר והרכבתך וגו' . והנני רומז במראות חלום זה נאמר (ג)
 ופרצת ימה וקרמה וכו' מה שאין כן בשאר האבות ולפיכך עלה על בני ארץ ואומר אכן יש י"ה זה
 במקום הזה . ופירש פרשה זו ארוך ואין אנו עכשיו בביאורו .

וזהו

(א) כמו הראשונים כי יש בה קצת גילוי וידועה על ידי הבניה כדלקמן בכינוי מחשבה . (ב) ופרצת ימה
 וקרמה וכו' רומז למדתו אמתפשוטו לכל הכדדין מעלה ומטה יוין ושאל כמו שכתבאל פעמים בשערה :

a b B וזהו

שם אלו המילים רבות ואלו המילים רבות ואלו המילים רבות ואלו המילים רבות ואלו המילים רבות
 ואלו המילים רבות ואלו המילים רבות ואלו המילים רבות ואלו המילים רבות ואלו המילים רבות

שער ט

מן המצר שהוא סוד זה שיש להם מצרים שבעים שרי האומות סביב . כל רודפיה רשיגוה
 בין המצרים . לפיכך מן המצר קראתי י"ה שאין לו מצרים לפי שהיא מקום הרחובות הנהר
 ועולה הרחמים שאין בהן מקום אחיה לשרים העליונים ולא לגוייהם אלא לעקב שהוא
 קנהאמצעי ועולה למעלה מאברהם ויצחק לפי וירכבתוך על בנותי ארץ והאכלהיד נחלת
 יעקב אביך . ולפי מן המצר קראתי י"ה . ומה שאמר ענני במרחביה כדלומר ג' הספירת
 העליונות השמים מהן אינן נגלות לעולם והשלישית שהיא הבינה נגלת מקצתה לא כלה כמו
 שארז"ל המשים שערי בינה נבראו בעולם וכלם נתנו למשה חוץ מאחד והוא שקולה כנגד
 כל המ"ט שערים שעמה ולפי שהבינה היא ספירה שלישית ועלירה פועלת שתי הספירות
 העליונות שאינה נראות כלל . והבינה נקראת רחובות רנהר ועל ידה באות
 התשועות והגאולות כמו שבארנו לפי ענני במרחב י"ה באותה הספירה השלישית הנקראת
 רחובות . ויצחק אמר כי עתה הרחיב י"ה לנו . והפסוק הזה צורך גדול הוא . והנה על
 יד הבינה שהיא רחובות והיא סוד חמשים יצאנו ממצרים והיא סוד התשועות והגאולות כמו
 שבארנו ולפיכך עני וזמרת י"ה ויהי לי לשועה . התורה אמרה ברמז והנביא גלה יותר ויאמר
 הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עני וזמרת י"ה ויהי לי לשועה . אין שם פקוס פחד שאין
 שם מצרים התורה אמרה עני וזמרת יהוה והנביא פי' כדלומר עני וזמרת י"ה כלומר בהתאחד
 שפע י"ה בשתי אותיות אחרונות כי עתה הוא י"ה וכשיתחבר ויהיה י"ה והוא אחד זו היא התשועה
 השלמה . המבין זה יבין סוד כי יד על כס י"ה מלחמה ליה"ו וסוד והיתה ליה"ו המלוכה וסוד
 ביום ההוא י"ה יהיה אחד ושמו אחד בשם שלם י"ה עס"וה . ואחר שהודענוך אלו הכללים
 העליונים צריכים אנו לומר סוד מה שאמר חזקיהו בתפלתו אמרתי לך אראה י"ה בארץ
 החיים . מהו לא אראה י"ה כלומר מאחר שנאמר לו מת אתה ולא תחיה אמר חזקיהו הרי אני
 רואה עולם הבא שהוא עולם החיים (א) שהוא י"ה כמו שבארנו למעלה . ואילו אומר שאהיה זוכה
 לראות אפי' ספירת מלכות שהיא אחרונה גם היא אמרתי שלא היה לי זכות לראות מה טעם
 כי שם יפיעו הספירות הבאות משם י"ה ומלכות נקראת ארץ החיים כלומר המקבלת שפע
 מעולם החיים שהוא סוד י"ה שהבינה נכללת בו . ולא אביט אדם עור עס יושבי חלד (ב) שזהו
 סוד אדם הראשון שחזר בתשובה וחדל מעשות עון ועדיין תשמע זה בע"ה . ואם כן
 התבונן בכל מקום שאתה מוצא י"ה אף על פי שהוא סוד ספירת החכמה הוא רומז על עולם
 הרחמים שהוא סוד ג' ספירות עליונות ואם יש בהן קצת דין הוא בחכמה ובינה אבל הכתה
 כלו רחמים גמורים . ואף על פי שהוא עולם הרחמים (ג) אף על פי כן קצת דין מעורב בשם י"ה

שהרי
 כדכתיב בתורה ביום ההוא יהיה י"ה אחד וחד אחד . (א) שהוא י"ה כמו שבארנו היינו בשע"ה
 בכניעה ב ובכניית ה' כיאור שגם הכנייה נקראת יהוה וכן בתחלת שער זה : (ב) זהו סוד האדם הראשון
 שחזר בתשובה כענין אפי' כי הקריב שור שלא היה לו אלא קרן אחת במצחו שנאמר ותטיב לה' מזור פה מקרן
 ומפרס יוקרן סתיב תכרי"ד כי מור לתקן עותותיו כי הקרן רומז לעלכות כענין שנאמר וירם קרן משיחו שם
 אכתיב קרן לדוד ולכך לא היה אלא אחד כי מה שחילק קור לחבר ביחוד אחד ולכך אמר במצחו שהוא
 באמצעותו של ראש לרמוז כי לא היטה הקרן הרומז לעטרת שהיא המלכות וקו האמצעי שהוא התפארת
 וזה אמר הכבוד עדין תשמע זה בע"ה : (ג) אע"פ כן קצת דין מעורב בשם י"ה מפני האחרונים
 שלו כמבאר בשערה בניאור כינוי שם חמיוסד .

גוים סבבנוני במקום שיש להן לשרי האומות מקום אחיזה וזהו סוד וא"ו שרל שם הכוללת שש
הספירות כי סוד וא"ו שרל שם נקרא יה"ה בכל התורה וסימן לך יה"ה הגדולה והגבורה
והתפארת והנצח וההודים"וד עוקץ תחרון ועל זה נאמר כל גוים סבבנוני כי סביב אות
וא"ו של שם מקיפים כל שרי האומות . ומאות וא"ו ולמעלה שהוא סוד י"ה אין להם עליה
ואתה על במותימו תדרוך והרכבתיך על במותי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך ולפי
שנאמר כל גוים סבבנוני נאמר ראשית גוים עמלק ולפי"הוא (א) נכנס תחלה לגלות סתריהם
של ישראל ופשט יד בשתי אותיות אחרונות של שם"ה . לפיכך כי יד על כסיה מלחמה
לי"י בעמלק . כשהוא אומר מלחמה לי"י בעמלק אינו יודע מי במי (ב) כשהוא אומר מדור
דור גלה הדבר וגלה מקום שפשט בו יד עמלק (ג) וסימן דור הולך ודור בא והארץ לעולם
עומדת . (ד) זה שמי לעולם וזה זכרי לדור דור לפיכך זכור יה"ה לזכור את יום ירושלים
האומרים ערו ערו עד היסוד בה . ואחר שידעת זה תוכל להתבונן מה שקבעו הנביאים בשני
מקומות עובדיה גם אדומי אמר בנבואת אדום ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו (ה)
והיתה ליה"ה המלוכה . זכריה אמר ואספתי את כל הגוים לירושלם למלחמה וגומר ויצא ונלחם
בגוים ההם ביום הלחמו ביום קרב ואז והיה י"י למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה י"י אחד ושמו
אחד ואומר ראשית גוים עמלק . זהו סוד כי יד על כסיה מלחמה ליה"ה בעמלק מדור דור .
ורבותינו ז"ל תקנו בפסוקי דזמרה שני אלו הפסוקים בסוף ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט
את הר עשו והיתה ליה"ה המלוכה . והיה יה"ה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה
יה"ה אחד ושמו אחד . במקום זה הקריבו שתי נבואות זו לזו . ובהתאחד אלו שתי נבואות
יתיחד השם יתברך ב"ה . והמבין עומק מה שתקנו ברבר זה : יבין סוד כל גוים סבבנוני בשם
יה"ה כי אמילס וסוד ראשית גוים עמלק וסוד פרשת זכור ופרשת מעבר יבוק לפיכך יש לך
להתבונן מה שכחוב בתורה כי יד על כסיה ע"י יבאו התשועות והגאולות והטובות לישראל כי
בשעה שישראל בגלות כביכול נוגעת הצרה לאברהם יצחק ויעקב ודוד הכלולים בסוד וה'
ולפי"ה שם י"ה צריך להושיע ולגאול וסי' עזי זמרת י"ה ויהי לי לישועה . ואומר מן המצר קראתי יה

מן

הנרמו בפרשת זו מכאן ואילך הולך הרב ומבאר כל מה שאומר מרמו הפסוקים והם מבוארים ממה שפירשנו ומה
שאמר כי הוא (א) ככנס תחלה לגלות סתריהם של ישראל לזה לומר במה שהיו תחלה נסתרים וככסים
בכל שד"י והוא גילה סודו ונילה מקומם להוציא הפנימית לחוץ ולהכניס החיצונית ואמר (ב) כשהוא
סודו מדור דור גילה הדבר ונילה המקום שפשט בו יד עמלק פירש כי אמר מלחמה לה' בעמלק מפני שפשט ידו
מדור דור שהיא יסוד המלכות הנקרא דור דור כמו שפירש למעלה בשער ב' בכ"ו הר . ואמר (ג) וסימן
דור דולך ודור בא כי לפעמים השפע מכתלק ממנה ומכתלק מישראל ולפעמים בא ויהיה א"כ עיקר שם דור
על העטרת והארץ לעולם עומדת כלומר כי הארץ לעולם עומדת לקבל וגם ירמו דור הולך ודור בא על הכשמות
היוצאת ממנה לעולם והיא עומדת תמיד לקבל . (ד) זה שמי לעולם וזה זכרי לדור ודור כלומר זה שמי
אלהי אברהם ויחזק שם תחלת העולם והמשכת' הננין שנאמר עולם חסד יבנה וזה זכרי שהוא אלהי אברהם יהיה
זכור עם דור ודור שהיא העטרת שהיא דירתו והוא דרה בינינו כמד"ר בי ד"ר כי ענין שנאמר השוכן אתם בתוך
טומאתם . (ה) והיתה לי"י המלוכה פירש שאז יחזור המלכה בדיבורה כשיעלו המושיעים שהם ה' אלהי
בנאות לשפוט את עמלק שהוא ככו"ל עשו מבואר למעלה בשער ב' בכ"ו הר וכן כרמו בכבואות זכריה שכתב

לקס י"י בגוים שזה עמלק שכראשת גוים עמלק אז יהיה הכל

כדיבוק B b

שער ט

ולא מצאה היונה מצוח לבק רגלה . א"ע שצמדו ישראל בסיני ופסקה זוהמתן עם כל זאת
 פגם הלבנה לא הוסר מעולם כי אם לפעמים ברלוגים בבא קרבנות ידועים שעירים (א) ידועים
 שבהן נדבק שעיר ראשית כמו של עמלק וסינין ראשית גוים עמלק וכשבא עמלק (ב) הוסיף פשע
 על פגם הלבנה ונגע בכף ירך יעקב ולפיכך (ג) נפרצה מלכו' בית דוד . והנה כשנקצו הנטיעות
 בזמן אדם הראשון ונגע עמלק בכף ירך יעקב (ד) נקבעה פרשת זכור . והרי שתי אותיות
 אחרונות של שם כביכול פגומות ע"י עמלק והטעם (ה) כי יד י"הוה נגעה בס כאמרו והיתה יד
 י"ה בכס ואומר (ו) דרך נחש עלי צור וסינין ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים . ברפידים
 ידים . (ז) ולפיכך הוצרך לומר כי נחש הקדמוני ועמלק שניהם נגעו בשתי אותיות אחרונות
 שהם ה' הולא נשאר מן השם שלא פשטו יד בו כי אם אותיות י"ה לפי שאין בהם מקום אחיזה
 לשדים העליונים לפי שהן למעלה כמו שבארנו . (ח) ולפיכך כי יד על כס"ה נגעו בכסא
 ונתנו בו פגם ונשאר כ"ס נגעו בשתי אותיות אחרונות ונשאר"ה ולפיכך על כס"ה (ט) והמבין
 זה יבין סוד פרשת זכור ופרשת מעבר (י) יבוק כי הכל כלול במקומו הללו . והגני רומז . כל
 גוים

בכח הקדמוני והנחש עצמו דבוקו וכמו בדור דור שהוא יסוד ומלכות הנקראים כן כמבוא' למעלה בשע"ב בכנוי
 הר : (ה) שעיקרה נתחטוים היתה כמבוא' למעלה בשער א' בכנוי שכינה . (א) ושעירים ידועים הם שעירי ה"ח
 ושעירי"י הכ קרבן החטאות שהם באים להסיר קטרונ המקטרגים שנקראים שעירים וראשית כחו של עמלק שהוא
 סמאל והוא ראש כל השעירים מתדבק ומתעסק באותן השעירי' ליעול ח' לקו מהפרס הבא לו מאותן הקרבנו' ולא
 יהיה לו פנאי לקטרנו ולפגום בזמן ההוא ועולתה קפנה היה ונתהפך למליץ טוב כמבוא' בספר הראשונה נפרש'
 הקרבנות ובפרשת אחרי מות בעניין העזאזל ושם הארמתי : וכשבא עמלק הוסיף (ב) פשע על פגם לבנה פירש
 הוסיף קטרנו על פגם אדם הראשון והפריד יותר העטרת שהיא כף ירך יעקב מישראל והו כוד וזכב כך כל
 הנחשלי' אחריו : (ג) ולפיכך נפרצה מלכות בית דוד פירש נפרדת העטרת שהיא נקראת מלכות בית דוד כי שם
 מלכותות לוי כמו שנתבאר פעמים . (ד) ומפני הקיצ והפירווד הזה נקבעת פרשת זכור כלומר כשטווה ישראל בזה
 לחזור ולקבוע הזכר בכינה וזכור זכר לשון כופל על הלשון . (ה) והטעם כי יד ה"כנעה בה פי' ה' השמאלית יד
 כהה היתה אז בישראל על פשעם ברפידים וכחותם היש ה' בקרבם אם אין ולכך היעיל אז קיטרונ עמלק עליהם
 (ו) כי כן דרך נחש עלי צור כלומר בשעה שח"ה הקשה כצור מתעוררות מוצא הנחש דרך לבא ולקטרנו והו ויבא
 עמלק וילחם עם ישראל ברפידים בזמן שהיה רפיון ידים שהיה השמאלית כעשית רעה כנגד האומות ואדרבה חזרה
 לאויב לישראל והשיב אחר היד הימנית גם כן . (ז) ולפיכך הוצרך לומר כי הנחש הקדמוני בזמן אדם ושרו של
 עמלק שניהם נגעו בשתי אותיות אחרונות של שם שהה"א אחרונה היא אות העטרת זקוף התחטויות מהו"א או הוא
 היסוד כי עד שם מקום אחתם ולפיכך (ח) אומר כי יד על כס"ה כי היה מקום נגיעתו בכסא שהוא העטרת וכלוק
 הא"ממני שהוא אחדות וחיבור עם העליונות הפריד ממנה ולכך נשאר כס ונשאר י"ה : (ט) והיוצין זה יבין עוד
 פרשת זכור כמו שפירש בסמוך לחזור ולחבר הזכר בכק"י"ה . ויבין גם סוד מעבור יבוק כי שם התאבק שרו של
 עשו עמו לראות עם יוכל להתאחז במדת יעקב קו האמצעי ולא יוכל כי הוא למעלה במקום שאין לו אחיזה וירא
 כי לא יוכל לא יגע בכף ירכו שהוא העטרת ששם היה לו מקום אחיזה וקיעקע אותו ממקומו מחמת חוסק קיבוצו
 של אדם הראשון כמו שאמר בסמוך כי פגמו לא הוכר לעולם אף על פי שיעקב רצה שתקנו במעבר זה כמו שכתוב
 במעבר יבוק כי יב"ק במספר השלשה שמות הכלולים הכל אה"ה י"הוה אדוני' שירצה לתקנם ולחברם יחד
 שחיבור שלם וגם כן לא יוכל להסיר הפגם לגמרי וזה היה סימן המתאבקות ונגיעת היד ומלת ויעבור את
 מעבור יבוק המלת ויעבור בארץ ויעבור י"י על פניו מרווח למספר ע"ב שמות זר"ו אותיותיהם שרצה לחקן מדתו
 בכל התקונים וכן אלו השלמה שמות הנכללים במלת יבוק אותיותיהן י"ב כנגד י"ב האיות הכה לך כל הסוד

קבלת יחוד יי' ית' . והנה הודענוך בשתי אלו ההינן שהם סוד כל מקום שאתה מוצא בתורה כחוב בפסוק אחר אד"ני יהוה או יהוה אד"ני ואחר שמסרנו בידך אלו העקרים בשער זה יש לנו להכנס בשאר השערים שכונתנו בחבור זה בהם . והשם למען רחמיו וחסדיו יורנו דרך האמת :

יהוה . בינה . יובל תשובה צדק עליון באר שבע מליץ
עליון רחובות הנהר לבנון גאלה ה' ראשונה של שם
סוחרת מי נדר שכינה עילאה מקור חיים . כפורים .
עולם הבא שופר גדול . גבורות . תהלה . אם עילאה :

מן חמצר קראתי יה ענני במרחב יה .

השם התשיעי משמות הקרש

הוא הנקרא י' ה . צריך אתה לדעת כי השם הגדול שהוא יהוה ית' הוא הנקרא שם המיוחד (ס) כלומר סוד יחוד כל י' ספירות באחת . (ב) וכבר בארנו כי שתי הספירות הראשונות כלולות באות י'וד של שם המיוחד . קוצו של י'וד סוד הכתר . ועקר ה' י'וד סוד החכמה והספירה השלישית מתאחדת בשתיהן היא סוד הבינה הכלולה בסוד ה' ראשונה של שם . נמצאו שתי אותיות של שם שתיהן כלולות בג' ספירות עליונות ואות ו' או של שם היא כוללת שש ספירות ג' מחצי אות ו' או ולמעלה ואלו הן גדולה גב' ורה תפארת . וג' מחצי אות ו' או ולמטה ואלו הן נצ"ח ה' ו' סוד . והספירה האחרונה של שם שהיא עשירית כלולה באות אחרונה של שם שהיא אות ה' . ועתה צריכים אנו להודיעך מה טעם שתי אותיות של שם הראשונות נקראות בפני עצמן ושתי אותיות אחרונות של שם אינן נקראות בפני עצמן . כבר ידעת מה שפי' בשני הה"ן של שם : ה' ראשונה שהיא הב' ינה מיוחדת ו' ספירות תחתונות עמה . ה' אחרונה שהיא מלכות היא מתיוחדת עם ט' ספירות עליונות ע"י סוד . סוף דבר עקר כל עשר הספירות הוא ג' ספירות עליונות אשר מהן נשפעות כל שבע התחתונות ואם ח"ו יפסקו המשכות השלש אז נמצאת חרבן הבית ושריפת ההיכל וגלות הבנים בין האומות . ולפי חצי השם הראשון שהוא י' ה אפשר לו להקראות בפני עצמו חצי השם האחרון שהוא ו' ה' א"ל לו להקראות בפני עצמו לפי שהוא קציצה בנטיעות . כי אין העליונות תלויות בתחתונות וגם במנינו אינו עולה בכל השם . וכשאת' קורא י' ה הרי גם חצי השם האחרון נכלל בו ואין זה שום קציצה וכן (ג) מנינו במילואו בסוד י'וד ה"א עולה כ' ו' וחציו ככלו . וזה בחצי השם הראשון אבל חצי השם האחרון עמידתו וקיומו בסוד י' ה הוא וצריכים אנו לעוררך על מקומות הרבה בתורה שנאמר בהן שם י' ה כגון כי יד על כס ירה מלחמה ל' יהוה בעמלק . מהו מדור דור . וזהו פי' הפסוק עמלק הרשע בא מכת נחש הקדמוני (ד) ושם הוא דבוקו וכחו ומערת הטיל נחש הקדמוני זוהמא בחוה קצץ אדם נטיעות למעלה והפריד אלוף וזהו סוד סלוק שכינה שעקרה (ה) בתחתונים היתה ולא

שער התשיעי

(א) כלו' סוד יסוד כל י' ספירות כלת פי' כל ה' ספירות כלמות כ"א כ"א זה כחמו והולך (ב) וכבר ביארנו היינו בתחל' ע"ה בניאור אותיו השם ושם כל הענין שמזכיר והולך מהד' אותיות מבוטא בארכיו' שער ה' . (ג) וכן מנינו במילואו בסוד י'וד ה"א וכו' פי' וכן אותיות י' ה במילואס עולים במספרם כ"ו כחמץ השם כולו ומחמץ תמלא תיבתו . (ד) כי שם דבוקו וכחו פי' דיבוקו וכחו של עמלק

שער ה

(א) והיא סוד ה' ראשונ' של שם י' הוה ית' . וכבר הודענוך בשער הזה היאך אלו שתי הספירות שהם ב'ינה ומלכו'ת מכוונות זו לזו בשמונת הספירות ואלו הן הנקראות בכל התורה י' הורה אדנ'י כבואם כאחד כמו שבארנו . והנה סוד הב'ינה היא שער הספירות העליונות וממנה יקבלו שפע ברכה שבע הספירות התחתונ' כמו כן ספירת מלכות היא שער כל עשר הספירות וממנה יקבלו שפע ברכה וקייום ועמידה כל הנמצאים שבעולם עליונים ותחתונים . והנה ספי' המלכ'ות היא בית קבול לכל הכרכות הבאות מספירת הב'ינה . ולפי' זו דוגמ' זו ושתייהן . בינ'ה ומ'לכות הן סוד שתי הה'ין אשר בשם י' הוה ית' . ה'א ראשונ' בינה . ה'א אחרונה מלכו'ת . והנה המלכו'ת מקבלת סוד שפע הברכו' הנמשכו' מן הב'ינה כמו שפי' ולפי' זו שמ'טה וזו יזב'ל . זו שכינ' עלא' וזו שכינה תתאה . זו אם עלאה . וזו אם תתא' . זו בית שער לספירות עליונו' . וזו בית שער לספירות התחתונות . על ידי ה' ראשונה מקבלות ברכות שאר כל הספירות . ועל ידי ה' אחרונה מקבלים ברכות וקייום כל הנמצאים הנבראים זו נקר' תהלה וזו נקרא' תפלה . זו נקראת כפור . וזו נקראת כפורים . זו נקראת שמינית . וזו נקראת שמינית . מלמעלה למטה מלכו'ת שמיני' מלמטה למעלה ב'ינה שמינית לפי ששתי הספירות העליונות כלולות בב'ינה כמו שפי' וזהו סוד וביום השמיני עצרת תהיה לכם . וכבר בארנו למעלה . ותפוש בידך עקר גדול בשתי אלו הספירות שהן ב'ינה ומ'לכות כבר הודענוך ששתייהן מכוונות זו לזו ומקבלת שפע ברכה זו מזו . זעחה תצטרך לדעת ששתייהן סוד הפרנסים אשר חותם כל שם י' הוה ית' מסוד בדיהם ה' העליונה שהיא הב'ינה היא סוד הפרנס העליון שממנו יקבלו כל הספירות שפע וברכה ולפי' תמצא שחותם כל השם מסוד בידה שהרי השם הנכת' י' הוה והוא נקוד בנקוד אלהים והוא נקרא בשמו בדרך זה י' הוה ונקרא אלהים הרי השם הנקר' בנקוד לפי שהיא נושאת כל החותם . ה' אחרונה שהיא המ'לכו'ת היא סוד הפרנס הגדול האחרון שממנו יקבלו עולם המלאכי' נציבותם ומחנותם שפע קיום פרנסה וחיים . זכן עולם השמים חמה ולבנה וככבים . זכן צבא הארץ מיני מתכות צמחים ובעלי חיים למיניהם כלם יקבלו כח קיום ועמידה וחיים כפי הראוי מספירת המ'לכו'ת שהיא סוד ה' אחרונ' של שם זלפי' תמצ' שחותם כל השם מסוד בדיה והיא נקרא בשמו בדרך זה נכתב י' הורה ונקרא אדנ'י הרי השם הנקרא כנקודה . נמצאת למד כי שם י' הורה ית' שני נקודים יש לו בתורה האחד נקוד אלהים שהוא סוד הב'ינה בדרך זה י' הורה בפסוק י' הוה אדנ'י י' הוה במה אדע כי אירשנה זכן כיוצא בהן . השני נקוד אדנ'י שהוא סוד המ'לכות בדרך זה י' הורה בכל התורה ואם תתבונן העקר הגדול הזה שמסרנו בידך במקום זה חבין סוד שני הה'ין שבשם היאך הן מכוונות זו כנגד זו ומפתחות השם בדיהן זו למעלה וזו למטה .

בנקוד שתייהן השם נקרא בכל התורה לא בנקוד אחד ומכאן חבין סוד שכינה ביחוד שני הה'ין ושתייהן כוונה אחת זו שואבת מזו והכל יחוד שלם לשם ית' והיודע לכונן סוד שתי אלו הה'ין שבשם צריך (ב) לכונן בשע' היחוד כי בשתייהן הוא סוד היחוד השלם ועל שתייהן נאמר יהיה י' הורה אחד ושמו אחד לכונן זו כנגד זו וליתר הספירות זו לזו והוה עקר לעדעים עקר קבלת

(א) והיא ה' ראשונה של שם י' כי הכינה כרמזה כפה ולשון אשר בהם ה' מקורות הדיבור לכך כרמזה בה' כמבו' למעלה בשע' כ ככנוי כרית ולעיל בתחילת שע' כביא' אותיו השם כמו שני בתחיל' שער זה . וכבר ביארנו למעלה בתחיל' זה השער . (ב) צריך לכוונן בשעת הייחוד פי' בשעת קריאת שמע בהזכרת שמע ישראל י' אל קיכו י' אסד כי בשתייהן סוד הייחוד הגמור כמו שביארתי למעלה בתחילת זה השער וכסוף :

תספרו חמשים יום והיא (ה) גרמה למחן תורה . בסכו' שמנה ימי' עם חג עצרת . וכבר הודיענוך
 שהם שמונ' ספירות שמתחילו' להמנות מספיר' הב' ינה ושבע תחתיה תן חלק לשבע' וגם לשמנ' :
 והנה רמוז הוא (א) חמשים הוא שמנה והמבין יחבונן . אבל שמנרת ימי חנוכה שתקנו השמן
 בא מן הרצון לספיר' הב' ינה והב' ינה סוד המנורה ונרותיה אל מול פני המנורה יאירו שבעת
 הנרות . המנור' והנירת לפקוח עיני' עוררת פקח עיניך וראה . כי שמנת ימי חנוכה הם סוד
 הענין והנס הגדול והיודעים עקרי הדברים יודעי' כי הנס הנעשה בשמן ע"י ספירת הב' ינה
 הוא כי משם תולדת השמן מן הר' צון ולפי' (ג) המנורה והנרו' והשמן סוד כל הספירות . והמגלה
 סוד זה מנורת זכריה ושני צנתרות זהב המריקים מעליה הזהב שאינם (ג) צריכים להביא שמן
 ממקום אחר אלא שני הצנתרות מריקים בשנים זיתים עליה המבין (ד) זה יבין סוד"ה . וסוד
 כל הנשמה תהלה"ה . וסוד הלל גמור בשמנ' ימי חנוכה : הרי רמזנו לך רמזים גדולי' וחזקים
 ועמוקים במה שתוכל להתבונן בסוד ההלל ובסוד כל מקום שנ' בו תהלה . ולא להנס אמרו
 כל האומר תהלה לרוד בכל יום מוכטח לו שהוא בן העולם הבא . דברים גדולים רמזו הנרה
 כי סוד תהלה הוא סוד העולם הבא כמו שפי' בשער זה . ואל תקש' ותאמר והלא אמרת כל
 האומר ההלל גמור בכל יום הרי זה מתרף ומגרף . הלל גמור לחוד תהלה לחוד ההלל (ה) גמור
 אינו נאמר אלא על טעם ידוע . תהלה הוא סוד ערך חקון הספירה ותכסוסיה ומעלותיה
 אבל אינו גוף ההלל . ולפי' אמרו כל האומר תהלה לחוד וכו' כלומר כל האומר המזמור הזה בכל
 יום שהוא מתחיל בלשון תהלה שהוא סוד ספירת הב' ינה ויש בו כמה חכסוסים ומעלות משתי
 הספירות המכוונות זו לזו שהן ב' ינה ומלכ' ות מוכטח לו שהוא בן העולם הבא . ואם תזכ' ליכנס
 בחדרי המעלו' שבמזמור הזח תראה ותשמח . ואחר שידעת זה החבונן בסוד המלכות שהוא ארנ"י
 שהוא סוד התפלה כמו שפי' בשער הראשון הוא השער שבו נכנסים להגיע לספירת התהלה שהיא
 שמינית לה ולפיכך כללם כאחד בזה הפסוק ואמר בתחלה ארנ"י שפתי תפתח שהוא סוד התפלה
 ואח"כ ופי' יגיד תהלתך . כלומר בהיותי זוכה לסדר התפלה כהוגן אזכה להיות ראוי להעריך
 תהלה . כמו שבארנו לישרים נאווה תהלה וכמו שפירוש בפסוק וכבודי לאתר לא אתן ותהלתי
 לפסילים ושמור העקרים הללו בענין תהלה ותפלה . והספירה הזאת היא אות שניה מאותיות השם

והוא

התורה שכתנה בגבורה והיא גם כן כח התפארת שהיא תורה שכתב וכן היא סבת הגאולה ונחלת כל הטובות
 כמבואר למעלה בתחלת זה השער . (א) הוא חמשים הוא שמונה והמבין יבין כי הבינה השמינית במספר הפשוט
 והיא שער החמשים בכללה השבע שתתי' שכל אחד כלולה מכולם (פי' מכל ז') ואם כן הם מ"ט שערים והיא השער
 החמשים כמו שפירש למעלה בתחיל' השער: (ב) ולפי' הנירות וכו' פירש שבעה הנירות שהם ז' ספירות והמנורה רמז
 לבינה שהיא יסודם כמו גוף המנורה לשבע הנירות וצמחן ר"ל השפע הבא מן הכתר עליון ומחכמה לבינה ומחכמה
 לשבעה הנירות ומנורת זכריה ושתי הצנתרות ושני זיתים רומזים גם כן ליה כי השתי כנתרות המריקים מעליהם
 משני הזתים על גילת המנורת וז' נירותיה רומזים לשמן היורד משני צינורות הכתר חכמה על הבינה וז' הספירות
 וזהו שאמר שאיכה (ג) צריכין להביא שמן ממקום אחר כי משם תולדו השמן היורד: (ד) המבין זה יבין סוד י"ה ר"ל
 שהמבין כל זה שאמרו בזה הכינוי מתחילה . (ה) כי הלל גמור אינו נאמר רק על טעם ידוע היינו כשרוצה
 להזכיר שפתי המדה הזאת על הנקיס והנפלאות וזה אינו ראוי בכל זמן ובכל מקום כמו שכתבאר למעלה אבל
 תהלה לדוד אינו לא סוד הזכרת תיקונו של הספירה ותכסוסיה להשפיע לכל חי רצון מוזכו ופרככתי ע"י המלכות
 וזהו הצריך לאדם בכל יום לכך ראוי להזכירו ולעורר עליו מידי עלותו לבקש ולהתפלל על צרכיו לפני הש'

והיא

שער ה

(א) וצריכים אנו לעוררך על עקרים גדולים רמוז אותם רבותינו בענין התהלה להודיע שאין כל אדם ראוי להלל ואין כל שעה ראויה להלל . לפי שהמעלה הזאת גדולה היא עד מאד אמרו בכרכות פ"ק אר"ש בן פזי מאה ושלוש פרשיות אמר רוד בספר תהלים ולא אמר הללויה עד שראה מפתח של רשעים שנא' יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם הללויה : עתה התבונן שני דברים גדולים שרמזו האחר שאין ראוי להזכיר ענין התהלה זולתי במקום שהיא מזומנת כלומר לעשות הנסים והנפלאות ולהשמיר הרשעים כמו שעשה במצרים ששם נאמר הלל הראשון כמו שנאמר השיר יהיה לכם בליל התקדש חג . והשני שאעפ"י שראה רוד כמה נפלאות ה"ל לא מלאו לבו להזכיר הלל אלא באותו דבר הראוי להלל . משר"ל במי שלובש בגדי מלכו ועוסק במלאכה פחותה היש בווי גדול מזה לפיכך א"ל האומר הלל הגדול בכל יום הרי זה מחרף ומגרף . ולפי גדול מעלת הב"נה אין ראוי להזכיר שבחיה אלא במקומות ובשעות הראויות להזכיר . והנה הנביא מכריז ואומר כי אין כל אדם ראוי לתה"לה . אני י"ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אחז ותה"לתי לפס"ילים . וכי תעלה על דעתך שתהלתו אפשר לתת לפסילים . אלא דבר ידוע למקובלים כי כל תפלה שאינה הגונה נקראת פסולה (ב) וקבלה היתה לה"כך וכן הוא פי הפסוק מי שלא נכנס לשמש בספיר המ"לכות שהיא תחתונה בעת התפלה איך אפשר לו ליכנס לפני רום המעלות לפני ספירת הב"נה . לישרים נאווה תהלה אבל לא לפסילים . הבן זה מאד : ועתה צריך אתה להתבונן כי כבר בארנו למעלה בשער זה כי הנש"מה דבקה בספירת התה"לה . והר"ח בספירת התפ"ארת . והנפש בספירת המלכ"ות . והנה רוד פי' הדבר בסוד ואמר כל הנשמה תהלה יה הללויה . וכבר ידוע הוא למקובלי' כי (ג) שם י"ה רמז לשלוש ספירות עליונות ולפיכך תלה בהן הנשמה וההלל ואמר כל הנשמה תהלה יה . ואם תאמר והכתיב הללי נפשי את י"ה הרי ההלל תלוי בנפש . דע כי הלל הנשמה תלוי בשם י"ה הלל הנפש תלוי בשם י"ה הורה כי בו נכללת ספירת המלכו"ת שהיא סוד ה"א אחרונה של שם . ושני מיני הלל הם הלל גמור והלל שאינו גמור . הלל גמור תלוי בספירת הב"נה מקום שאין בו חסרון כל דבר ולא נדבק בה פגם לעולם לפי שהיא למעלה מכל השרים והיא דבקה בעולם הרחמים . והלל שאינו גמור תלוי בספירת המלכו"ת ולפי שלפעמי' הרב' היא נפרצת ופגם דבק לה כשישראל חוטאים ומכעיסים כך הלל שאינו גמור והוא בדילוגין נקרא כנגדה . זהו סוד הלל גמור והלל שאינו גמור . והבן זה מאד . והלל של ראש חדש שאמרו שהוא מנהג לפי שזמן כפרה הוא והלבנה (ד) פגימה היתה וחזרה להתחדש . אבל הלל הנסי' והנפלאות והלל השמחות והטובות כהלל הפסח שבועות וסוכות באותן הזמנים הופיע ספירת הב"נה . בפסח וחמושים עלו בני ישראל ובה נגאלו . בעצרת

חספרו

(א) נאווה תהלה כי השמים יודעים את הראוי לווד כהלל ואת הראוי לשתוק כי הרבה דברים שיחשבו שהם שנת והלל לוית' ואינו כן לפי שהם שנת בעקף איכיו אבל בערכו ית' הם נכחי גמור וחסרון גדול בחוקו כמבואר בספרי' המדברים בתארי' השם ובשבתיו איך ידבר ויתנהג בהם האדם : (ב) והקבלה היתה להם כך כמבואר למעלה בסוף שע"ב : (ג) ואם י"ה ידוע כי הוא רומז לב' עליונות כמבואר למעלה בשע"ה בביאור אות שניה של שם ולקמן בראש שע"ט : והלבנה (ד) פגומה היתה וחזרה להתחדש כלומר ולכך אומרי' בו הלל על הכפרה ועל התחדשות שפע הלבנה העליונה אז כי כל הדברים משתלשלים וכאם מלמעלה וכמו שהתחדשות בלבנה למטה כך הוא למעלה אבל אין גומרים בו ההלל מפני פגימתה ופריכות פעמים . (ה) והיא גורמת למתן תורה כי היא התזלת הדין שמתוכו ירדפ

התורה

נחלשת (ה) והסוד צוד ילדך תשי ואומ' עורי עורי לבשי עוז זרוע יי ואומר איה קנאתך וגבורתך וכל זה לפי ששרי אומות העולם כנגד מדת הגבורה שהם בעלי המצר והנביא צועק ואומר על מדת הגבורה גלתה יהודה מעוני היא הלכה בגוים כל רודפיה השיגוה בין המצרים . בין המצרים בודאי . כל זה במדרג גדולה וגבורה שיש להם מצרים כמו שכבר בארנו . אבל ספירת הב"נה שהיא למעלה מכל שרי האומות ואין לה מצרים היא הנקראת גבורות כובשת הכל תחתיה . (ו) וזהו סוד שופ"ר גד"ול ושעם גאולה וח"רות . ולפי שהיא מתגברת על כל הגבורים ואין מי שיוכל להודווג לה מכל השרי העליונים הפסוק מכריז ואומר מי ימלא גבורות יי . וזשה והתברכו בו גוים ובו יתהללו והבן זה מאד כי צורך גדול הוא לכמה מקומות ותרע ותבין מה שקבעו בתפלה מן כמוך ומי דומה לך (ז) דבר גדול רמזו כאן והספירת הזאת היא נקראת **תהלה** וצריכים אנו להוריעך עקרים תלויים בזה הענין . צריך אתה לדעת כי שתי הספירות שהן יהו"ה אדנ"י מכוונות זוכנגד זו . והעליונ' נקרא תהלה והתחתונה נקרא תפלה . והשעם לפי שהעליונה דבקה בראש המעלו וממנה יבאו כל מיני אצילות ושפע וברכה וחיים . ולפי נקרא תהלה . כלומר שעלינו לשבח ולהלל למי שעשה עמנו ועם אבותינו את כל הניסים האלה זהו ציאונו מעברו להירות ועל זה נקרא תהלה . והתחתונה נקרא תפלה . והשעם לפי שהתחתונה דבקה בסוד התפלו והתחתונים לפי רוב החטאות והלכלוכין שחוטאי ומלכלכים הבנים הרבקים בה . ולפי ספירת המלכות היא סוד התפלה . וסי' (ז) ואני תפלה וזהו סוד אלהים אל דמי לך . ולפי שהתפלה דבקה במדה זו נקבעו שערי כל התפלות בשם המיוחד לה שהו"ה אדני וסדרוהו בראש כל התפלות אדנ"י שפתי תפתח ופי וגיד תהלך שזהו שער כל התפלות כמו שכתבנו בשער הראשון . אבל ספירת ב"נה שהיא דבקה בראש המעלות וממנה יבאו החיים והברכות וכל מיני אצילות קיים ועמיד הוא סוד התהלה כלומר להלל ולשבח לפאר ולרומם על כל הטובות הנסים והנפלאו' שעשה עמנו חמיד לפי שהיא סוד החירו' והגאולה כמו שכתבנו . ובהופיע' יופיעו הנסים והנפלאות לישראל . והנה סוד (ע) התפלה הוא ענין התחנונים . ובקשת רחמים לרחם עלינו ולסלוח חטאתינו ולהושיענו מצרינו ולהשלים די מחסורנו ולהחיות אותנו ולשגברנו מכל מיני משחית ופורענות וכל כיוצא באלו הבקשות התלויות בתפלה וכל אלה הרברים הם דבקים בספירת המלכות . אבל סוד התהלה הוא אחר שקבל יי'ת' תפלותינו ואחר ששמע קולנו יקבל תחנונינו וסלח חטאתינו והנשי' אותנו מצרינו והשלי' די . מחסורנו ושמד אותנו מכל מיני משחי' ופורענו' אז חוברה מוטלת עלינו להלל ולשבח לפניו ע"ל רוב הטובות שגמלנו . זעתה ראה ההפרש שבין תהלה לתפלה . הרי לך כי התפלה דבקה בספיר' המלכות והתהלה דבקה בספירת הב"נה שהיא סוד הגאולה וההירות וכל מיני הישועות ולפיכך הכל ראויין לתפלה ואין הכל דאויין לתהלה . כי התפלה כל אחד כפי צערו מתפלל על צרתו . אבל התהלה מיוחדת להודות ולהלל לשם על גדול טובותיו שעשה ומי הוא שיאריך שבתו לפיכך נאמר לישרים נאווה תהלה

וצריכים

בלשון רבים כי כל הגבורה נכחו להנציר וגם להחליט ולכבוש קצת מהם : (א) דבר גדול רמזו כאן כי רמזו לגבורה הכינה כמו שכרמו גם כן כפי שאומר מי כמוך ומי דומה לך . (ב) ואני תפלת כלומר מדת שכי שהיא המלכות כמכאן במקומו בשער ס' היא תפלה ועליה נאמר סלקים אל דמי לך לתפלת ישראל לפיכך נאמר לישראל

באור

שער ה

הנקראת גאולה ונקראת כפורים ונקראת יובל ונקראת חיים תבין סוד שופר גדול . (א) וכבר
 הודענוך כי במדה הזאת יצאו מצרים ובמדה הזאת אני עתידין ליגאל והנני מבאר .
 כבר הודענוך כי המדה הזאת היא למעלה מכל שרי האומות ונקראת במתי ארץ כי כל שרי
 האדמה אינן עולים ונאחזי' אלא ער ספירת גדולה וגב'ורה שהן למטה מספירת ב'ינה .
 וכשגלו ישראל נהפזרו בכל הארצות וידו בהם כל האומות באמרו והפיצך יי' בכל העמים
 מקצה הארץ ועד קצה ארץ . וא"כ בהיות השם ית' מתעורר לקבץ נדחי ישראל צריך לעורר
 עליהם המדה שהוא למעלה מכל האומות והיא ספירת הב'ינה וכשיתעורר השם ית' אותה
 הספירת העולה על כל האומות אז (ב) ירגזו השרים העליונו' ויפלו ואין מקום להם לעמוד כאמרו
 יפקוד יי' ער צבא המרום במרו' ועל מלכי האדמה באדמה . ולפיכך יתקע בשופר גדול ובאו
 האוברים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים ואומר ה' אלהים בשופר יתקע והלך בסערות
 תימן וסמך ליה ויי' (ג) צבאות יגן עליהם בודאי וא"ת במצרים כיון שנגאלו במדה זאת מדוע
 לא נתקע בה שופר . לפי שאותה הגלו' היתה תחת מצרים לבד אבל גלות זו שהיא תחת כל
 השרים העליונים ותחת יד כל משפחו' האדמה צריך לעורר עליהם כחו הגדול ברעם וברעש
 גדול ובקול שופר נאמר והתגדלתי והתקדשתי ונוערתי לעיני עמים רבים . וא"ת מדוע
 הוצרך למצרים כחו הגדול הואיל ואינה אלא משפחה אחת . דע שאין בכל שרי מעלה גדול
 נושר של מצרים זהו שאמרו הכמים ארץ מצרים שנייה לארץ ישראל ולפיכך הוצרך לו לעשות
 אותות ומופתים ולהוציאם בכחו הגדול ולהראות גדולתו . והבן זה מאד והנני רומז . כימי
 צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאו' יראו גוים ויבושו מכל גבורתם ישימו יד על פה ואזניהם
 תהרשנה ילחכו עפר כנחש . (ד) בכאן רמזקציצת השרים העליונים ונפילת האומות שתחת
 נמשלתם . ואחר שמסרנו לך אלו הכללים נחזור לשאר . והספירה הזאת נקראת לפעמים
גבורות והסוד מי ימלל גב'ורות ה' : ודע כי מדת הדין הנקראת גבורה והיא פת"ד
 יצחק נקראת גבורה יחידית אינה נקראת גבורות לפי שהרבה מצרים יש סביבותיה
 וכשישר' חטאים כביכול אינה מתגברת לפי שהשרים שסביבותיה יש להן פתחון פה ואז היא

נחלשת

מתפשטת התקיעות והתרועות והצרכים שהם רחמים ודין וכלל שתייהם התקיעות לרחמים שהם סוד ותפארת
 והתרועות לדין שהם סוד ומלכות והצרכים לכח והוד ויכוד הרי לך כלל השבעה מתפשטי מן השופר הגדול ולכך
 נקרא גדול לגבי התפארת שנקרא שופר כמות ספירת למעלה בתחילת שעה ר"ס פי' כי שופר מ"ל שופרא והנה
 הכינה נקרא גם כן פאר כללעיל בשער ה' בכיכוי תפארת וכבר ידעת כי היא הגואל העליון והיובל שיצאו בו
 העבדים לחירות ולכך כיום הוא בזמן הגאולה יתקע בשופר גדול ויצאו האוברים בארץ אשור והנדתי' ונו' ואפשל
 כי גם ירמוז לכשמות הכחות שיטובות לע"ה והם העבדים שיצאו בו לחירות לחיי עד וזהו אמרו אס (א) תתבונן
 במה שביארנו למה נקרא הספירה הזאת גאולה וכיפורים יובל וחיים ותבין עוד שופר גדול כי ככולס צריך השופ'
 ואפי' הרחמים הגדולים : וסי' לדבר יום הכיפורים של יובל כי בשנת היובל העבדים השופ' בעשור לחדש ולא בר"ה
 לרמז אל מקומו . (א) וכבר הודעתך כי בספירה הזאת יבאנו ומזכרי' וכו' היינו למעלה בתחילת השער וכיכוי
 יובל : (ב) ואז ירגזו שרים עליונים ויפלו כי יסדרו וירעשו מקול רעם השופר הגדול : (ג) יהיה צבאות יגן עליהם
 בודאי כי הוא הכח המנצח לאחיבי ישראל כמבואר לעיל בשער ד' בכיכוי כחש : (ד) ובכאן רמז קביעת השר פירש
 שהרי אמה פיימי' גאון מארץ מצרים שר"ל כמו שהשפיל שם של מצרים יאמר ויבושו מכל גבורתם ר"ל שריהם שהם
 גבורת' לכחות עפר כחש ר"ל הכחש הקדמון . (ה) והסוד צור ילדך תשילשון תשית כוחו כמו שכתבאר למעלה
 בשער ו' בכיכוי גבור' (ו) והוא סוד שופר גדול כי הוא גדול בכחו אשר לא יעלו אליו מצרים ויש בו תוקף הרחמים

ולכך נקרא גם כן גבורות שלשון

כל מיני שפע וברכה עד שספירת המלכות מריקה ברכותיה עד בלי די . ואם חס ושלום קלקלו בני אדם דרכיהם ומעשיהם אז מדת בינה שהיא עולם הבא מונעת שפע ברכותיה ואינם מריקה אלא בצמצום בענין שאין הברכה מצויה בו אלא כדי שעור מועט בענין שלא יחרב העולם מכל וכל . והרי היא כאילו אין שם ברכה כלל ועוד שאותו המועט המטפטף מספירת בינה (ה) אינו בא דרך הצנורות לספירת המלכות שהרי נתקלקלו כל הצנורות ונמצאת ספירת המלכות יבשה ואותו הטפטוף המועט מטפטף לכאן ולכאן דרך השברים בענין שלא תמצא שם ברכה כלל . משל לצנורות המים שנתקלקלו ונשתברו והרי אותן המים הבאים באותם הצנורות נשפכים דרך השברים והסדקים לכאן ולכאן בענין שלא חבא מהן תועלת וכשמגיעים המים הנשאים בצנורות למקום החפץ כל כך נתמעטו בקלוקל הסדקים והשברים עד שלא בשאר בהן שעור להשקות האדמה ולשתות ולהסתפק בשאר הצרכים ונמצאת הקללה בעולם . ועוד שאותן המים הנשפכים דרך הסדקים והשברים הולכים למקומות שלא היו ראויים ללכת בהן עד שנמצאו מקבלים אותם מקומות תועלת בשעת הקלוקל ועל זה נאמר תחת שנואה כי תבעל ושפחה כי תירש גבירתה תחת עבד כי ימלוך ונברא בי שבע לחם . ואם תבין העקרים הגדולים שאנו מבארים במקום זה תכנס לכמה חדרים וחיבין ותשיג הטעם מדוע ארץ ישראל שוממה מכל וכל וארצות הגוים לא נחרבו לגמרי . ואם תקשרה ותאמר הלא ארץ ישראל עקר הברכות ושאר ארצות הגוים מתברכות על ידיה כאמרה ונברכו בך כל משפחות האדמה ואומר (א) הנוחן מטר על פני ארץ ואחר כך ישולח מים על פני חוצות זמן הרין היה שאחר שנפסקה ההמשכה מארץ ישראל שיחרבו מאד שאר הארצות שברכותיהן תלויה בברכותיה לגמרי . דע שאילו לא נתקלקלו הצנורות ונעשו בהם סדקים ושברים אמרת אתה אומר . אבל מאחר שנתקלקלו ונסדקו ונשברו מטפטפים המים לכאן ולכאן ובאותו הטפטוף מחקימות שאר הארצות ועם כל זה אין ברכה מצויים באותי הטפטוף שאין הברכה מצויה בכל הארצות אלא כשהן (ב) שותות על ידי ארץ ישראל שנאמר ונברכו בך כל משפחות האדמה . והבן זה מאד . הרי לך מבואר ענין גדול ונכבד בסוד המשכת השפע על ידי ספירת הבינה בעת הרצון או בשעת הכעס והקלקול . ותראה דברים נסתרים נגלים לפניך . ואמנם שאר עניני העולם הבא עדיין תשמע בהם כמה פלאים וכמה מרגליות בע"ה ית' אבל למה שאנו צריכים לבאר בחבורנו זה די במה שזכרנו . ודע שהספירה הזאת נקראת . **שופר גדול** (ג) והטעם לפי שהספירה הזאת נקראת יובל וזהו שופר גדול שבו יצאו עבדים לחירות וסימן לדבר יום הכפורים של יובל . אם (ד) תתבונן היטב במה שפירש למעלה בשער זה בענין הספירה הזאת

הנקראת

לאו דוקא בספיר' המלכות רק להיכלות של מלכות אשר משם הטפטוף יוצא לכחות האומות כי לעולם השפע יורד דרך המלכות אבל ממנו ולמטה בצינורות שכנגד הצינורות הוא הקילקול כאשר יתבאר בסמוך וזהו תחת שכואה כי תיבעל ריש דקרא תחת שלש רגזה ארץ וכו' . (א) הכותן מטר על פני ארץ כלו' אימתי ושלח לים על פני חוצות בזמן שכותן מטר על פני ארץ של' ארץ ישראל . (ב) רק כשהם שותת ע"י ארץ ישראל כי אותו הטפטוף והמים מ"מ יורד דרך המלכות ומשם יתפשט על פני חוצות אבל לא בדרך ישראל לנדידס ג"כ להיכל' המשפעות לשני האומות כענין שביארתי באריות בשער ב' בכיכוי טוב ע"ש : (ג) והטעם לפי שהוא נקראת יובל וזהו השופר שתוקעין ביוכל ונקרא שופר מפני כי הבינה

תקשטת

A a

העולם הבא

ולפי שנקראת כפורים כמו שבארנו והיא סוד החיים כמו שכתבנו אנו
מתפללים ביום הכפורים כתבנו להיים בספר החיים באותה הספירה
ממש - (סודג' ספרים שכתתי כ"ה) זכמה מגדולי חכמי הדורות הללו שכתבו בפי' זריעת החיים
שאנו שואלים מראש השנה עריום הכפורים ולא מצאו יריהם ורגליהם זהו צרכו לכמה פירושים
רחוקים - זה עקר הוא שאנו מתפללים מראש השנה ועד יום הכפורים שנזכה להיותנו טהורים
מטומאות הטאתינו ונזכה ליכתב בספר הצדיקים בעולם החיים שהוא העולם הבא בין שנחיה כל
אותה השנה בין שנמות באותה השנה (ז) שנהיה כתובים בספר הצדיקים שהוא ספר החיים (ג)
כאמרו כל הכתוב לחיים בירושלם - ובכלל זה אנו שאוליגן בשאר התפלה כגון ביעלה ויבא ובשאר
מקומות שנתקיי' כל השנה בחיים טובים ונחיה ולא צמות - זכנ' אנו עושים בשאר מועדים וראשי
החדשים - אבל זכרנו לחיים וכתבנו לספר החיים שאנו אומרים בראש השנה ויום הכפורים אינו כי
אם שנהיה מנויים עם נמות הצדיקים הראויים לחיי העולם הבא בין שנחיה באותה שנה
בין שנמות - וזהו שאמרו ז"ל (ג) שלשה ספרים נפתחים בראש השנה אחד של צדיקים גמורים
ואחד של רשעים גמורים ואחד של בינוניים - ואם תתבונן היטב בהלכה זו יראו עיניך
וישמח לבך ותצא מכמה ספיקות ותתישב דעתך על שיטת התלמוד בפירושה שאמרנו
זרעק התלמוד בן שלקח צדיקים ורשעים זבינונים - שאם אתה אומר שכוונת דבותינו
ז"ל במקום זה היתה לשאלת חיי העולם הזה או חיים טובים אין לך אדם מת שיהיה מגוי
עם הצדיקים ואין לך אדם חי באותה שנה שיהיה נעו עם הרשעים ונמצאז כמה עיקרי תורה
בעקרים ממקומן - אבל האמת והישר כי כוונת מה שתקנו בראש השנה זבינו הכפורים בזכרנו
לחיים וכתבנו בספר החיים - שיכפר עונותינו ויסלח לחטאתינו ויכתבנו עם הצדיקים -
והראויים לחיי העולם הבא שהם צנתים בספר החיים בין שנחיה בין שנמות - ושמור עקר
זה מאד ואל תסתכל בפירוש אחר שכנודו בענין זה - ולפי שהספירה הזאת היא עולם החיים
היא נקראת ע"ה והטעם שנקראת ע"ה שהיא מושכת תמיד ברכותיה ובאה בכליום ובכל עת
ובכל שעה ומשפעת ברכות לעולם כד"א ונהר יוצא מערקן יוצא כלומר (ד) שאינו פוסק לעולם
כאמרו וכמוצא מים אשר לא יבזבו מימיו ונקרא ע"ה שהוא הולך ובא תמיד - ואם ראטר
והלא אמרת שפעמים פוסק ברכותיו אם חטאו בני העולם - דע שאין כונתו לומר
שיפסקו ברכותיו לגמרי אבל כונתו לומר שאם בני אדם מישרים דרכיהם למטה אז העולם
העליון משפיע ברכות ער אין קץ ועד אין סוף - ואזכר צנורות הספירות מתמלאים

כל

וקורא לה אחת כהיותה זוכים ומקום אחד ומקור החסד ובהיות שהיא משפיעה בה קורא לה אשתי זוכן בתי
אמנם בהיותה נקשרת באימא עילאה שאין לה אפי' מחשבת ולטובות עליה קורא לה אונס בן אימא על שמה כמו
שכאמר ז"ל אומים אלי האזינו כמו שכדש במדרש חזית בפסוק בעטרת שעטרה לו אימו ומציאו הראקנטי בפרשת
בראשית - (א) שנהיו כתובים בכפר צדיקים ר"ל צדק עלין צדק תחתון (ב) כענין שכתב כל הכתוב לחיים
צירוף לם שהרי אותן שהיו נכתבים צירוף לים לא היו חייגן לעולם בעולם הזה - אבל כלל זה שכתב באותו שנה הוא
שמבקשים אותו בשאר התפלות ובשאר מועדים וענין הכתוב לחיים צירוף לים דנה לומר שנהיה צירוף לים עליונה
כזכר בשער הראשון בכינוי ספר החיים וכן הענין (ג) בשלשה ספרים הנפתחים בראש השנה שאילו נכתבים
לאלתר לחיים ואלו למיתה הכל לחיי עולם הבא - שומר יוצא היינו שאינו (ד) פוסק פי' ולכך לא אמר ובהר יוצא
מעדן להשקות את הגן פועל עומד וכלל צדע' הכל הג' ספירות עליונות כי ה' מהב' א' רומז לבינה והב' לחכמה
שהיא השמית ונקרא חכמ' כדאמר בקמ' כנה בית וס' לכת' שהיא הראשון (ה) אינו בא דרך הניכורו לספי' המלכו'

לאו

(א) אלהים חיים כמו שבארנו . ולפי שהספירה הנקרא' מלכות מקבלת שפע החיים ממקור החיים
 ע"י עץ החיים באמצעות אל ח"י (ב) נקראת גם היא ארץ החיים כמו שנאמר אתהלך לפני
 י"י בארצות החיים . והבן זה מאד . וסימן (ג) ראה נתתי לפניך את היום החיים ואת הטוב .
 ואם ח"י הפך זה את המות ואת הרע . וכבר בארנו כמה ענינים בסוד זרה בשער הראשון .
 והספירה הזאת גם היא מלבנת עונות של ישראל ונקראת כפורים לפי שהיא סוד הלבנון
 הנאחות בעולם הרחמים שכלו לבן . היא מלבנת עונות של ישראל . והגני מבאר . כבר
 הודענוך כי כל זמן שישראל צדיקים אז ספירת מלכות מקושטות ומתאחדות בספירת העליונות
 וככלה תעדה כליה . ואם ח"י קלקלו ישראל שורת התורה והמצות הרי סרחונן תלוי בה כאמרן
 ובפשעכם שלח' אמכם . י"י יתברך לביען רחמיו וחסדיו תקן לישראל יום אחד בשנה לטהרה
 משומאותן ולרחוץ אותן וקרא אותו יום הכפורים . וטעם שנקרא יום הכפורים כלשון רבים
 לפי ששתי אלו הספירת מתאחדות באותו היום ספירת הבינה וספירת המלכות והנדה ספירת
 הבינה מטהרת ורוחצת כל מיני טנוף . (ד) ולכלוך שנתנו ישראל בספירת המלכות . וכששתי אלו
 הספירות מתאחדות להפך בזכותן של ישראל ולטהר לכלוכן (ה) נקראות על זה יום הכפורים .
 והגני רומז . אם יהיו חטאיכם כשגים כשגל ילבינו העליונה נקראת לבנון . (ו) והתחתונה
 בלבושה לבוש שנים צדיקים ישראל להפוך לבוש השני ללבן . ולפיכך נקרא יום הכפורים .
 וזהו סוד לשון זהירות שהיה מלבין מפני טעם כפורים . שהרי ספירת בינה רופיעה להאיר
 על ספירת מלכות ולטהר אותה מכל מיני טומאה (ז) וזהו סוד השעיר המשתלח בזה היום ולפי
 ששתי הספירות האלו מכוונת זו כנגד זו בסוד אימא עילאה ואימא תתאה מתעסקות בזה
 היום בטהרתן של ישראל (ח) נאמר בתשמיש המטה ביום הכפורים . והותר בשבתות וימים טובים
 והסוד הידוע לידועי חן וגם אמנה אהותי בת (חכמה) אבי היא אך לא בת (ניכה) אמי ותהי לי לאשה
 (עיין כוהל) וזהו סוד שנקרא יום הכפורים . והבן זה מאד : והספירה הזאת נקראת בלשון ז"ל .

העולם

ג"כ (א) אלהים חיים כמו שבארנו היינו בתחלת שער ב' (ב) נקרא גם היא ארץ החיים והנזק כלו כי בקבלת
 שפע בדרך קו (ת) האמצעי ע"י יסוד כפי כוונת תחילת הכריאה אז החיים וטוב יורד בעולם ואם ההשפעה
 מצד הדין למחוי אז הוא רעה קולי ומוות כמו שפתבאר בסוף שער א' וזהו שביא לסימן (ג) ראה פתתי לפניך וגו'
 כל מיני (ד) ליכלוך וטינוף שנתנו ישראל בספירת מלכות פי' מכל מיני לכלוך וטינוף כחות הטומאה שנטפלו
 אליה לקבל השפע הבא' אליה מ"ה הקשה בחטאם של ישראל ופתעוררות כמו שכתבאר בשער ב' בכינוי טוב
 והנה בהשפעת ספיר' הבינה בכח הרחמי' הכאחויס בה הנה היא כוננת ומסלקת אותו הדין הקשה אשר בקרבה
 ומאירה פניה באור הרחמים וזהו ליבונה וטהרה . (ה) נקראים ע"ז יום הכפורים שני כפורים במשמע . (ו)
 והתחתונה בלבושה לבוש שני פירש ויחטאתם של ישראל כענין שבאמר אם יהיו חטאיכם כשנים צדיקים להפוך זה
 הלבוש השני ללבן כענין שבאמר כשגל ילבינו . (ז) וזהו סוד שעיר המשתלח בזה היום כי היה בא לבלק כחות
 הטומאה ממקום הקודש ולהעמידה במקומה על מתכונתם הראשון מחוץ למחנה כמבואר ברקנטי פשו' אחרי
 מות וטם האדכתי . (ח) כאמר תשמיש המטה בי"ה כי נתעלמה אז אל בית אמה ואין בעלה זונה לה כמו בשאר
 שבתות וימים טובים ואז יתבטל כח התאווה ואין זיווג התפארת בעטרת כי אם בהדבקות' בסוד אשר משם
 והלאה הוראות שבתות וימים טובים והוא בית אב לשניהם תפארת ידועה כי הוא רובו סוד ועל העטרת כאמר
 ככה אשר כענה ימיך ונת היתה לאברהם אבינו ובכל שמה ואברהם בכאן הוא מדת הסוד וזהו שרמו בונס
 אמכם אמותי נת אבי היא אך לא בת אמי ר"ל הבינה שהיא האם העליונה אז היא לי לאשה וזמן זיוונה עמה
 ואברהם כפסוק זה טמו לתפארת שרובו סוד ושרובו לעער'

שער ה

(ב) והבין זה מאד • זרע האמין כי כל העתידים לזכות ולהכנס לע"ה בלא יכנסו לו אלא מתוך הדין וזהו שאז"ל שלש כתות ליום הדין ובאורו מקום הוא מתן שכרן של צדיקים שאין לו ערך ולא קצבה ולא שעור זו שאז"ל א"ר חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל הנביאים לא נתנבאו אלא ליצות המשיח אבל לעולם הבא עין לא ראתה אלהים וזולתך • והספירה הזאת נקרא ג"כ למקובלים **שכינה עילאה** לפי שהיא סוד קבלת השפע והאצילות מעולם העליון שהוא עולם הדחמים והיא משפעת כמה מיני שפע ואצילות בשאר הספירות שלמטה הימנה • זכשהבריות מקיימות התורה והמצוות אז היא שוכנת ומתגלת בשאר כל הספירות ומשפע' כמה מיני שפע ברכה וטובה בכל הספירות ואזיתמלאו כל העולמות טובה וברכה ואז ספירת המלכות הנקרא שכינה תתאדה גם היא חוזרת להריק ברכותיה על התחתונים והיא שוכנת ביניהם באמרו (ג) ושכנתי בתוכם ונתתי משכני בתוכם • ואז כל העולמות כלן בתקון שלם ובמלוי מתוקן לא יחסר כל בו ואם ח"ו קלקלו התחתונים שורת התורה והמצוות אז השכינה העליונה מסתלקת ובהסתלקה נמנעו הצנורות ונחשכו המאורות ונאסף הצדיק ואז שכינה תתאדה מסתלקת מן התחתונים ונסתלקה העליונה מן העליונים ואז הוא חרבן העולם ולפיכך הדורעים לרצות את קונם יורעים לתקן דרך השכינה להחזירה למקומה ולתקן קלקול הצנורות ואז חוזרת שכינה עליונה להאציל ברכותיה לספירות ואז הספירות משפיעות הברכה לשכינה תתאה • ואז גם היא חוזר' למקומה להריק ברכה לעולם • סוף דבר בהסתלק העליונה תסתלק התחתונה ובשוב העליונה תשוב התחתונה • זה הסוד הידוע לשתיין • זירערת היום והשבות אל לבבך כי יה"ו הוא האלהים בשמים ממעל • זו שכינה עליונה • (ג) ועל הארץ מתחת זו שכינה תתאה • זשמא תאמר שתי רשויות תלילה זחם אינן אלא אחד לבדו כי יה"ו הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עור • והיודע הסוד הגדול הזה ידע סוד זתקדאנה לו השכנות שם לאמר יולד בן לנעמי • לפי שאותו הנולד במקומות אלו היה עקרו (ד) והוא היורש נחלה מיוחדת בין שתי השכינות • והסוד הר ציון ירכתי צפון • בטל חרמון שיורד על הררי ציון • כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד עולם • ואומר עיר דוד היא ציון • והבין זה מאד • והספירה הזאת ג"כ נקראת למקובלים **מקור החיים** לפי שהיא המושכת מעולם הדחמים שפע החיים בכל הנמצאות ולפי שהיא מקור החיים נקראת ספירת התפארת עץ החיים כלומר עץ המושך החיים מן המקום העליון • זהנה עץ החיים בתוך הגן קו המציעי המריק חיים בספירת היסוד ונקראת אלהי ונקרא גם כן

אלהים

(א) והבין זה שמוז' לנדק התחתון שהיה תמיד בירושלם ופוסק הדיני כמבואר למעלה בשע' א' ובכנוי נדק: וזה וכתתי משכני בתוכם (ב) ושכנתי בתוכ' כלו' אימתי ונתתי משכני בתוך שכנתי עליו' בתוכם כלו' בתוך שאר ספירות ומשפעת להם (ג) ועל הארץ מתחת זו תתאה וזהו סוד מאמר ז'ל כשם שיש שכינה למטה כך יש שכי' למעלה: (ד) והוא היורש נחלה מיוחדת בין שתי השכינות אף כי המקובלים פירשו סוד פסוק זה על הנפשות שנקראו שוכנות ע"ש השכינה אשר היתה קוראות לנפש המת שם ע"ש השכינה ג"כ הנקרא שם שתכל' לינאל ולחזור בעולם מארץ ביה כמו שכתבאר בספר הראשון ע"ה פרשת וישב ובשאר מקומות הנה לפי דעת המחבר שאין כראיה כי השוכנות ד"ל השתי שכינות שהזכיר שהם קראו לאותו הנולד שהיה שם מקורו כי הנפשו' החוזרות בעולם שם בית קבול' ביסוד ועט' ושם מקומן המיוחד להם עד שיגיע זיוכס לחזור ולהתגלגל בעולם וגם אותו הנולד ממש היה מקורו וכחלתו ביסוד שהוא עומד בין שתי השכינות כי כיון עיר דוד וכחלתו אזל צפון עין היותו בעל מלצמות באויבים ונטל לשראל שיורד על הררי ציון וככה ידעת כי עיקר זה הנולד היה לתכלית ד"ה שיצא ממנו ובין שהוא עירו ה' היסוד

הבילה • זאם ח' חטאה הנפש נתחייבה עונש כרת הרי היא נכרתה מן הרוח שהיתרה נאחזת
 בה והפסידה הגמול הטוב ואין לה דרך לעלות לעולם הבא שהרי נכרתה מן האילן העליון
 שהיתרה נאחז בו וזהו סוד כרת האמור בתורה ונכרתה הנפש ההיא מעמידה • זאם אחר
 שסרחה חזרה והטיבה דרכיה ותקנה נתיבותיה אז היא חוזרת להתאחד במקום שנכרתה מתחלה
 ואז היא זוכה לעלות לספירת בינה הנקראת עולם הבא ואז היא שבה אל המקום שנאברה
 ממנו • (ד) וזהו סוד השו"ב כאמרו ונתשובתו הרמתה כי שם ביתו • ולפי שהנפשות נקשרות
 ברוחות והרוחות נקשרות בנשמות והנשמות נקשרות בעולם החיים • לפיכך אמר ר' יהושע
 והיותה נפש ארו"ני צרו"י בצרור החיים • אבל הנפשות שנכרתו ממקומן ולא שבו נדונות בכמה
 עונשים רעים אחר שנכרתו ונקשרות ממקום מטען והרי מן מטולטלו ונעות מעונש לעונש
 ומנגע לנגע וזהו שאמר הכתוב ואת נפש אויבך יקלענה בתוך כף הקלע • וענין כף הקלע
 דמיון האבן שזורקים אותה בכף הקלע ממקום למקום • כך הנפש משנכרתה ממקומה הרי
 (ז) היא נזרקת ממקום למקום במיני עונשים רעים הנקראים כף הקלע • ולפי דרך זה יש לך
 להתבונן מהו סוד התשובה הנאמרת בתורה שזהו סוד ר' עובד הנפש למקום שנעקד
 ממנו וחוזרת למנוחתה כאמרו שובו נפשי למנוחתי • ובמה היא חוזרת למנוחתה ברפואות
 הטובות שתקנה התורה לבר' מיני חטא ועון כדאיחא • (ח) בתורת כהנים וזהו שאמר תורת י'
 חמימה משיבת נפש באמת שאלמלא הודיעה התורה דרכי התשובה לא היה שום דרך לחזרה
 אבל הנביא צווח ואומר שובו בני ישראל שובו בני ישראל משוכותיכם • ומנין לנו כי סוד ספירת
 הבינה הוא סוד תשובה בנין אב לכל התורה כלה שנאמר ובלבבו יבין וש"ב ורפא לו •
 וא"כ התבונן בהיות התשובה סוד העולם הבא • ואחר שבארנו לך הסוד הגדול הזה יש
 לנו לחזור ולהודיעך סדר מעלות התשובה כי כל אחד מישראל אחר שגמרה יש לו דרך לעשוב
 גאולה תהיה לנו ב' ובל יצא • ואומר ובשנת ה' בל תשובו איש אל אחוזתו • בסוד ספירת
 הבינה יכולה הנפש לשוב ולהתאחד במקום שנכרתה ממנו וזהו שאמר תשובה איש אל אחוזתו
 לשון אחוזתו • והספירה הזאת כנקרא למקובלים **צדק עליון** כלומר הספירה אשר
 ממנה מחללת מדת הדין אף על פי שהיא נאחזת בעולם הרחמים וזהו סוד צדק עליון
 המכוון כנגד צדק תחתון כי ספירת המלכות גם היא נקראת צדק תחתון ושתייהן מכוונות כנגד
 זו שערי צדק מכוונת כנגד שערי בינה בסוד אד"ני יהוה ולפי שאלו שתי הספירות מכוונות זו
 כנגד זו ושתייהן נקראות בשם צדק אמר הכתיב צדק צדק תרדוף כלומר רדוף להשיג
 שערי צדק להכנס מתוכן לחיי העולם הבא שהוא סוד צדק עליון ולפיכך אמר צדק צדק
 תרדוף • חזור ופ' למען חחיה כנגד צדק עליון וירשת את הארץ כנגד צדק תחתון שהוא סוד
 ארץ ישראל כאמרו (ט) משפט צדק ילין בה •

והבן

בינה • הרי (א) היא כורקת ממקום למקום כי הכרתה אינה אלא הפסקה כענף הכרת מזכרו אשר הוא
 סימנו כי הכמה אשר כפחה מאפי השם לא הרכבה שתחזור להפדה לא יאמר שתאבד ותפסד לנחרי אלא
 שתפסק ותכרת מהמעלה אשר היתה בה דבוקה וזויה ממנה ורוח השם מפוצת וולקה ממקום למקום והוא יזת
 כפס אויבך יקלענה בכף הקלע במיני עונשים רעים • כדאיחא (ב) בתורת כהנים פירש בספר ויקרא
 שמשאלכו דרכי התשובה בקרבנות תעזות ונשמות ודויהם • (ג) כאמרו מלאתי משפט צדק ילין בה
 והבן

שער ח

בשאר הספירות כמה דרכים עד שמתאספות ומתעלו' לספירת הבינה' ונשאר החרבן למטה .
 אבל כשמתאחוז הספירות התחתונות בספירת היוכל וממשיכו' שפע ברכותיה למטה אף
 כל מיני חירות וגאולה נמצאים בכל הספירות ובכל המתפרנסים ע"י ספירת המולכות
 המקבלת שפע הברכה מהם . ודע כי יש זמן שעתיד להיות שהצדיקים יתעלו עד שיתאחוזו
 בספירת הבינה שהיא סוד העולם הבא . ואז יצאף להירות ויהיו נגאלין מכל מיני משחית
 ומכל מיני פורעניות בסוד הגואל משחת חייבי . וכנגד המדה הזאת וההבטחה הזאת שאנו
 מזומנים להכנס לתי העולם הבא נצטוינו בתורה כמה מצות עשה ולא תעשה שמחן ערבן איננו
 זולתי בספירת בינה הנקראת עולם הבא ונקראת יוכל לפי שבה יוצאים משעבוד לגאולה
 ומאבל ליום טוב ומאפלה לאור גדול . ובוה הדרך הנני מוסר בדרך רמזים שאם חזכה תתכונן
 עקריהם . סוד הבינה הנקרא יו"ב לפי שבה יצא הכל לחירות . הטעם כי כל הזוכה להרבך
 בה לעולם לא יראה דאגה ולא שום חסרון לפי שהיא רבקה בספירות העליונות בבתי גואי
 שאין שם דאגה ולא מחסור כל דבר והנדבך ביוכל הרי הוא נגאל לפי שאין סביב היוכל שום
 דבר שיוכל להזיק לאשר ולא מלאך ולא דבר בעולם אלא עולם הרחמים לבד . לפי שער
 ספירת הנדבך והזכורה הנסעדר ערין והמעכבין להביא טובה לעולם . והנה בהיות ספירת
 היוכל עולם הרחמים נקרא נחלה בלא מצרים . והיא נחלת יעקב אבינו ע"ה לא נחלת
 אברהם שהיו לה מצרים . ולא נחלת יצחק שהיו לה מצרים . ולפיכך כל הזוכה להרבך
 בספירה היוכל גאולה תהיה לו . לפי שאין שם דבר מעכב מונע ומקטרג . והוא סוד (כ)
 והרכבת ע"ב במתאריך והאפלתך נחלת יעקב אביך נחלת קו האמצעי שהוא עולה ומתאחות
 בעולם הרחמים ונשאר למטה במתאריך שהן נחלת אברהם ויצחק . ואם תתכונן מר
 שאמרנו ברמזים הללו יפתח לך כמה שערים . ועוד לפי שהוא כך נקרא רהובות הנהר שהוא
 מקום שאין לו מצרים ואין שום משטין ומעכב ומונע להיטיב . וכל הזוכה בעולם הזה להיות
 נשוע באותן המקומות פרו לא יתום ועלה לא יבול מהטעם והיה כעץ שתור על פלגי מים
 ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא חוס ובשנת בצורת לא ידאג ולא ימיש מפשור פרי .
 והטעם שאינו רואה כי יבא חוס וכיוצא בו . לפי שאין במקום זה מעכב ומשטין ומונע כי
 מקום זה למעלה משבעים שרים הוא לפי נק' רחובות . ועל זה נאמר ויצא למרחב אותי .
 והבן זה מאד והספירה הזאת נקראת בלשון רז"ל **תשובה** (ג) והטעם לפי שהנשמות נאצלו'
 ממקום זה . והרוחות ממקום התפ' : והנפשות מספירת המלכות וכן נקשרות אלו באלו עד שזכות
 להתאחד בספירת הבינה . כיצד הנפש קשורה ברוח והרות בנשמה והנשמה בספירת

הבינה

כח (א) בשער הספירות כמה דרכים פירש שאין משפיעות בדרכים הראשון שאי בדרכי הזכרות הסדוקית ושכירות
 שזוחלות מן הגדלים והם עצמם מתאספות ועולות למעל' בנינה וכחמים בה כחש' היה בתחילה כי אין שפע לא
 גילוי הכחות ואצליות ואז הרעה יש להעסק כי כחות הדין והמצוררי עומדי על מעמד לפעול כפי כחם ולעשות
 שלימות כחובלר כח מערכת השלמות בסוף מערכת הטע' . וזהו (ב) והרכבתך על כמותי אקוכו' וכן הוא
 חבולר לעיל בשערה' ככיוי דעת (ג) והטעם לפי שהנשמות כאצליות ממקום הזה וכו' . סוד כפש רוח
 וכשמה ביארתי בשע' א' בכיוי ברכה ובהקדמת לפי . (ד) והוא סוד התשובה כלומר שלכך נקרא תשובה שאליה
 תשובה כפשות החזעאלת וכן לעתיד בשנת היוכל הגדול תשובה אליה כל הדברים והיו' שהם נס קן בכוד כפש
 רוח וכשמה שהם תלכות תפ' ארת בינה שיתקשרו וכו' עד הנשמה העליונה כשמה שמה ותשוב כאצליות לכחיות
 כמו שפירש למעלה בענין חמשים שערי

(א) וכלם נמסרו למשה הוֹיָן מאחד זכו' . ועוד הטעם שנקראת בי"נה לפי שהיא סוד תולדות
 בנים ובנות (ב) בסוד בי"נה הזכ"ב ונה . ולפיכך בעון נדרים בנים מתיים בעון נדרים אשתו של
 אדם מתה : וכל (ו) זה מרה במדה לפי שהתבונה היא מקום הנדר כמו שהוא ידוע למקובלים .
 והיודע תכונת האברים ידע מה שאמרוז"ל (ד) מוח הבן נמשך ממוח האב . וכל זה בסוד הבי"נה
 והרעת כי ממקום הבי"נה נמשך מן המוח דרך הד'עת במעברות חוט השדרה עד רגיעו
 למקום המוכן . (ה) והסוד אד"ני שפתי תפחה ופי עגיד תהלתך . וכבר רמזו בספר יצירה כרת
 לו ברית בין עשר אצבעות הידים והוא (ו) ברית הפה כרת לו ברית בין עשר אצבעות הרגלים
 והוא ברית מילה . והרמז כלו מילת הלשון ומילת המעור . והמבין סוד העקר הורה יכנס
 לדעת סוד הטעם שנקרא בי"נה . והננו מבאר . (ז) מי חכ"סוי"בן אלה נב"ן ויד"עם כי ישרים
 הבי"נה עומדת בין החכ"מה והד"עת ומתאחדים להתאחדו זו בזו והסוד בחכ"מה ובתבונה
 בדע"ת . הכל רמזו . זהו סוד הקשר הספירות העליונות בתחתונות . ולפעמים נקראת
 הספירה **יוצר** הזאת וכבר הודענוך כי כל מיני חירות וגאולה תלויי בספירה זו . והטעם
 כי כל שבע הספירות התחתונות לפעמים נמצאה בהם לפי קלקול התחתונים חלילה וחם
 והם דמיון הפסקת השפע כמו שאמר בפסוק (ח) ויקרא י"י אלהים צבאות ביום ההוא לבני ולמספר
 זכו' ולפי' כשבני אדם חוטאים למטה וספירות הבי"נה מנעטת מיני ברכותיה כביכול נמצא

בשאר

יתבונן האדם עיקר העקרים כאמרו ואכזי עומד ר"ל כח הבינה הנקר' אכזי כמו שהמלכו' בקרא' אכזי (ח) שהוא
 סוד המליך התחתון פי' יסוד שהוא המליך המשפיעה למלכות ומחברה לו' העליונים כמו שאמר למעלה שאלו ב'
 סרקי המרכב ולכך נקראו שניהם מליצים שהוא כוד (ט) הכתו' השלשי פי' הכתוב השלשי המבאר את שני כתובי'
 הנעלמים בדמיון הלשון שהוא באמצע בין המוח והלב ומבאר תעלמותיהם ומשפע ומאללת מיניתה וזכמה
 לאתרי' ע"י הברת' (א) וכולם נמסרו למשה חן מאחד כלו' ולכך היה הוא אומ' אכזי עומד בשם הביני' ובכח שהיה
 בו שנקראת אכזי כמו שפי' בסמוך (ב) בכבוד הבינה ותבונה פי' זה בכפר הוהר אמר כי אם לבי' תקרא לתבונה
 מתן קולך כיון דאמר לבינה אמאי אמר לתבונה לא כולה כמא דאמינא הימנייהו עילאה מתבונה כי בינה כוללת
 א"צ וא"ס וב"ן כי בינה בן י"ה כשיתחברו אותיות י"ה שרומזים לחכמה ובינה או יולידו בן שהוא הדע' שהוא התפ'
 הנק' בן אבל תבונה אינה לא כלל הבניין כי תבונה בן ובת וה' הרומזים לתפא' ועטרת שהם עיקר הבניין הנכלל
 באותיות וה' מהשם ולא אשתכח ביה אב ואם לא שהאם רבבת עליהם ואינה כגלית כי לא כרמזה רק בל' תבונה
 אבל לשון בינה עדיף ברחמים לעילוי כי הוא רמוז שהבן מתעלה ויושב בן אביו ואמו בסוד חכמה בינה ודעת כמו
 שכתב' למעלה בשער ה' צכיוני דעת וזהו אמרו בסמוך (ג) מי חכם ויבין אלה ככון וידעם מלת ויבין ככון עומדת
 בין חכם ודעת לרמוז כי הבינה הוא סוד המחבר ומאחד אליהם הדעת שהוא הבן בסוד החכמה בתבונה ובדעת
 כמו שפי' ומ' כי (ד) מוח הבן כמשך מוח האב ר"ל כי השפע היורד ועובר דרך התפ' בקו האמצעי כמשך מהחכמה
 המשופעת בו באמצעות הבינה וכן הוא דוגמא בעולם התחתון בסוד אברי האדם שהם כדמיון סי' למעלה כמו
 שכתבאר בהקדמ' הספר שמוח האב כמשך מוח הבן ואמרו (ה) והסוד אדוני שפתי (ג' ה') תפתח כלו' כי שם הוא
 חיבור הכל ופי' יגיד תהלתך כלו' פי' האמה שהיא העטר' ימשיך מהתחיל' שהוא הבינה הנק' כן כדלקמן ויגיד מלשון
 נהר דיבור כנגד ונפיק . ורמוז והולך ותובסו' ביאור בעניין (ו) ברית הפה וברית המילה וברי' הלשון ומלת במעור
 שהרמוז בהם לבי' ועטרת שהם ברית עליון וברית התחתון המתחברי' יחד כמו שכתב' בשע' ב' צכיוני ברי' (ועיין
 בפירוש הקדש) וכל זה (ז) מדה במדה כבר ידעת שהבינה היא אס' חכמים והכני' הם הו' ספירות והבת או האשה
 היא המלכות והוא גרים הסתלקות האם מעל הבני' מלהשפיע לבנים ולאשה יסתלקו בכיון ואשתו מדה כנגד מדה
 כי היא מקו' הכדר ככו' כד"ר שבה דריס כ' שערבי בינה כמו שפי' בשע' ב' צכיוני שבועה וכסופו ובשע' ג' בדיאור ענין
 שילת בני' (ח) ויקרא י"י אלהי צבאות ביום ההוא לבני ולמספר י"י אלהי צבאות הינו בתי בראי החמש' התחתונות י'

ממנו הוא מקודש הוא לך כאמרו וחאר פניך על מקדשך השמים מקדשך בודאי ואע"פ שחוא
 חרב מקדשך הוא . והיינו ראמר על מקדשך השמים כאמרו והשמותי את מקדשכם אע"פ
 שהן שממה בקדושתן עומרי וז"ש וחאר פניך על מקדשך השמים וזה מה טעם שהרי כשנסתלקה
 שכינתך כשחטא אדם הראשון ולא היה לה מקום קבוע . אברהם אבינו קבע לה מקום
 על גבי וזהו שאמר למען אר"ני למען אב שקראך ארן דהיינו אברהם . ולפי אברהם אבינו
 היה יכול לקשט ספירות המלכות וליחד השם יתברך בעולם והסוד אחד היה אברהם וירש את
 הארץ ע"י שהיה אחד בכל אבריו ליחד את השם והכריז את שמו בעולם וקבע מדרש לפרסם
 מלכותו לפיכך היה יכול ליחד את השם . (ה) והסוד וילך למסעיו מננב ועד בית ארל .
 ולפי שתקן אברהם אבינו הדרך ויחד ספירות המלכות בספירות הבינה התחיל ואמר אר"ני
 יה"וה וזהו בנין אב בכל מקום שתמצא כתוב אר"ני יה"וה וזה שחוא סוד תקון השכינה וחתקשט להחאחד
 בספירת הבינה . אבל כל מקום שתמצא כתוב יה"וה אר"ני הוא סוד השפע והאצילות מלמעלה
 למטה שספירת בינה שופעת על כל הספירות עד שספירת מלכות מתמלאת כל מיני שפע
 ואצילות וברכה כאמרו יה"וה אר"ני חילי . זה הכלל לכל מקום שאחח מוצא אר"ני יה"וה הוא
 פוד התקשטות השכינה למטה להתאחד בבינה ולקבל ממנה שפע ואצילות ובכל
 מקום שאתה מוצא יה"וה אר"ני הוא סוד השפע הנמשך מלמעלה למטה (ו) והסוד אמ"ת
 מארץ תצמח וצדק משמים נשקף מה כתיב בתריה גם יה"וה יתן הטוב וארצנו תתן יכולה .
 ועתה התבונן באלו המפתחות שמסדנו בידך בשער זה כי בהם תוכל לפתוח כמה שערים
 שננעלו בכמה מנעולים שאין הכל זוכים להכנס בהן . והספירה הזאת נקראת במקומות
 הרבה **בינה** (ז) והטעם כי הוא סוד המליץ העליון עומד בין הספירות העליונות ובין
 הספירות התחתונות היא המאצלת על כל שאר הספירות אצילות שפע וברכה מן הכתר העליון
 וע"י הספירה הזאת יתבונן האדם עקר העקרים ויסוד כל היסודות שאלמלא היא אין דרך
 ליכנס לדיעות קדמותו יתברך והרי היא כרמיון המליץ הנאמן כאמרו אנכי עומד בין יה"וה
 וביניכם . (ח) ובשבת שהיא סוד המליץ התחתון אומר ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם .
 וכבר רמזו בעלי הקבלה שספירת הבינה כמו הר"שון בפה . באמרו כמו הלשון בפה מכמה
 צדדים . האחד שהיא סוד (הכתוב) (ט) הכתר השלישי . השני שהיא סוד הקשר שר"ש
 ספירות עליונות ואצילות ברכתם על ז' הספירות התחתונות השלישי . שאלמלא הבינה לא
 נכנס אדם לרעת קדמונו של עולם . והנה משה רבינו עליו השלום שהוא המליץ הנאמן השיג
 בבינה מ"ט שערים כאומרם ז"ל חמשים שערי בינה נבראו בעולם

וכלם

יחז למדת שחור וחקקה וע"כ כתיב (ב) ויעל אלהים מעל אברהם שהוא תקון העטרה הנק' להים וחזר והזכירו על
 גביו כמו שמבאר והולך וכמו שכתבאר באריכות יותר בשער א' בכנוי שכינה (ג) ויבן גם מוצח לה העט' כקרא
 מוצח כי היא המוצח שנקד עליו יתקן להיותו כעשה מ"ה רפה והו' המוצח שהקריבו עליו הראשונים אדם והכל
 וכן זה אבות כי כולם כתעסקו בכנינו ותיקונו והוא המוצח המקבל תחלה מן הקרבנות וכן פי' בספר המערכת
 בשע' המרכבה (ד) ונקרא ירושלים עיר האמת ר"ל עיר התפ' הנקרא אמת (ה) והסוד וילך למסעיו מננב ועד בית
 אל פיכש להמשך מן המסד שהיא מדתו בדרום עד העט' הנקרא בית אל שהוא בית הא האמתן שהוא התפארת .
 (ו) והסוד אמת מארץ תצמח וכו' פי' אמת שהוא התפא' מארץ העליונה שהיא הבינה תצמח אזו כדק שהוא העט'
 משמי מסד ופחד נשקף מה' כתיב בתריה גם יה"וה שהוא התפ' יתן הטוב שהוא תיבור הנדיק עם כנסת ישראל ואז
 ארצנו יתן יכולה (ז) והטעם כי היא סוד המליץ העליון פי' כמו שהמליץ מטעים דבריו כדי שיבינו עניניו כך ע"י

יתבונן

ספירה זו

שתי הספירות הללו זועם זו אונמצא העולם בתקון זמלוי ובשלמות שהרי כל הצנורות
מתוקנים והספירות מתאחדות והברכה משתלחת בספירות מלכות הנקראת אד"ני . אבל
הוא בשני דרכים . במקומות תמצא כתוב אר"ני יה"וה כאמרו אד"ני יה"וה מה חתן לי .
ובמקומות תמצא כתוב יה"וה אד"ני כאמרו יה"וה חילי . והסוד כל מקום שספירות מלכות
מחקשטת ומהקנת בשלמות החודה למטה אזי אנו קורין אד"ני יה"וה . אד"ני בתחילה .
לעלות משם למעלה בינה הנכתבת יה"וה ונקראת אלה"ם . כענין אברהם שהיה מתקן
ומקשט את כנסת ישראל במצות ובמעשים טובים כדי להריק עליה הכרכור ששפע חבי"נה
כאמרו אד"ני יה"וה מה חתן לי : ומנין שתקן הדרך . וקשט מדת המלכות שנאמר עקב אשר
שמע אברהם בקולי (א) וישמור משמרת מצותי חקותי ותורותי זכתיב זיטע אשל בכאר שב"ע .
הוא החיל לנטוע הנטועות שקצץ אדם הראשון והיכן נטען בכאר שבע . זעל זה כתיב
(ב) ויעל אלהים מעל אברהם וכתיב (ג) זיבן שם מזבח ליה"וה . ולפי שהתחיל אברהם לתקן
הקלוקלים ולנטוע קציצי הנטיעות הוא החיל לומר אד"ני יה"וה תקן ספיר מלכות להריק ולהביא
אליה ההמשכו דרך הצנורות ספירות בינה וזהו סוד שאז"ל למען אד"ני למען אב שקראך אדון .
והנני רומז זה האר פניך על מקדשך השמש למען אד"ני ר"ל האר פניך על מקדשך השמש כלומר
דבר מועט אני שואל מעמך שהרי כשחטא אדם הראשון נסתלק שכינה מכל וכל בא אברהם
אבינו וקבלה על גביו זנעשה בסא למרכבה כד"א זיעל אלהים מעל אברהם . עד שבא משה
רבינו וקבע עלה מקום במשכן שנאמר ונועדתי לך שם . בא שלמה המלך וקבעה בבית הוועד
שנאמר בנה בניתי בית זבול לך וגומר חטאו ישראל ונסעה עשר מסעות . בא דניאל ואמר
אין מסעות הללו כמסעות של אדם הראשון שבזמן אדם הראשון לא היה לשכינה מקום קבוע
חטא אדם נסתלקה שכינה . משנקבע מקום לשכינה בארץ משבנה שלמה בית המקדש אע"פ
שהיא מסתלקת לפעמים אינה זזה ממקום קדושה לעולם שנאמר זאח מנחתי ער"ע רפה
שב כי אויתיה ואומר כי בחרתי בציון אוה למושב לו : מאי אוהכמו שמחרתק מאנשי ביתו
מתאוה להם וכן אמר שלמה מוכן לשבחך עולמים . כלומר אף על פי שמסתלק לפעמים
לכאן הוא חוזר כאמרו כה אמר י"י שבתי אל ציון ושכנתי בחוך ירושלם (ד) ונקראת
ירושלם עיר אמת וזה ה' צבאוהדר הקדש ואומר וארשתיד לי לעולם זכו ולפי' אמר דניאל
שאלה קטנה אני שואל ממך שתשוב למקומך המקודש לך וא"א להפרד ממנו שאע"פ שנסתלק

בזמנו

שהם ד' המכות המקבלות מד' אותיות השם המיוחד כדלקמן בשער י' בכנוי עדין וגם לעיל בתחלת שער א' כזה
הענין שעי' ישראל לוקה ספירות (ב) מלכות וליקוי העטרה ופילוחה ככרפי' כמה פעמים והזהרתי שלא יזנן מלא
הלשכות שיהיו בה איזה ספרון או רדייה ח"ו רק הספרון ימנע המקבלים המשפיתים דרכם ומעוררם שפע
מ"ה הקשה על האלכה עד שתורג פניה להגביר כחות הדין ודוחים שפע ודחמים והטוב וימלכים אותנו מוכה
עד שאין ההשפעה יורדת בה כפי כוונת תחילת הכריאה רק החבילה מתפרדת וזה לה כלקוי ורדוי כי היא חפונה
ביסוד וטורה והשפעת הטובה כי בכך כראתו כאלו קצרה ידה מהשיע עם רבות הטובה אשר בקרבה וכאלו פר
לה על ענין זה שהתחנתי ישיטעו עם רשות אחר וזה בכל צדדים לו כרועל אלה תרגו הארץ וגו' זע"ז באמה (ג) וכן
כסיל תנות אמו וכן מביט ומחפיר וכרגן מפריד אף כי מקבלקל השורה ומפריד החבילה בין אלוף לאלוף ולא שיהיה
שם איזה פירוד ח"ו רק הנכונות מתקלקלות ואין מקלחות כדרכן וכמנא כאלו משולמים וכפרדים מן הקילוס
הישר וכבר הארכת יגם מזה בשע' א' בכנוי שכינה זנע' ו' בכנוי מ"ה הקשה . (א) וישמור משמרת מצותי חקותי תקתתי

למו Z

ויציא למרחב אותי יחלצני כי חפץ בי . ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה . וחמושים עלו בני ישראל . עלתה מדת מלכות ונתאחדה בספירת הב"נה . באיזו ספירה נקרע הים . ויסעי יבא וי"ט . (יב) חס"ד לאברהם . באיזו ספירה נתנה התורה . וידבר אלהים . וההר בו ער באש איזו היא הספירה הנקר' תורה שבכתב תורת אמ"ת היתה בפיהו . משפטי י" אמ"ת . תתן אמ"ת ליעקב . נמצאת למד תורה שבכתב ומשפטי אמ"ת ויעקב (ז) כלן עולין בקנה אחד קו האמצעי . ישראל אשר כך אתפאר ולתתך עליון על כל הגוי אשר עשה לתהלה לשם ולתפארת באיזו ספירה נשתמשו נביאים . כי ארץ המלך יהוה צבאות ראו עיני . הלא כתתני לך שלישים . כתובים . אחת היא יונתי . אוצר חיים גנוזי ברכה נחלת" של ישראל . התבונן באלו הדמיו' העמוקי' ותמצא כמה טובות נחלי ישראל בכל ספירה וספירה מעשר הספירות וסבת נחלת כל הטובות הללו היא ספירת בי"נה . לפיכך תספרו חמשים יום והכל שבת דבוק ספירת המלכות בספירת הבינה . (ג) למנצח כנגינות על השמינית . והסוד (ג) וביום השמיני עצרת תהיה לכם . וביום השביעי עצרת ליי' אלהיך . התשיעית שלו העשירית שלנו לפי שהיא נחלתנו וחלקנו . וכשהעשירית מתאחדת ומתדבקת בתשיעית הרי כל ישראל כא' דבקים בשם ית' . כמו שנאמר ואתם הדבקים ביי' אלהיכם אין המקרא יוצא מידי פשוטו . את יי' אלהיך תירא . ואותו תעבוד ובו תרבק ואותו תעבדו ובו תדבקו תדבקו בלי ספק ומ"ש ז' לוכי אפשר לאדם להדבק בשכינה אפשר ואפשר והכל גלו במה שאמר שיחדבק אדם בתלמידי חכמי' (ד) וידוע הוא מי הם תלמידי חכמים למורי יי' . וזהו סוד דבוק ספירה עשירית בתשיעית בלי ספק . פי כל הגורם להתאחד כנסת ישראל בספירת י"סוד הרי הוא נדבק בה והיא נדבקה בי"סוד ושניהן כאחד נדבקים בי"הוה . ואין מקרא יוצא מידי פשוטו . **ואחר** שבארנו יש לנו להאיר ענין בעקדים גדולים בעזרת המאיר לארץ ולדורים עליה . דע כי ספירה בי"נה נכתבת יהוה ונקראת אלהים היא סוד גלוי' ספירות עליונות אשר על ידיהם מתגלות אור הכתר והרצון . עד שמגיע האצילות והשפע והכרחה למדת יסוד שהיא סוד' ספירות אז מדת י"סוד חוזרת ומריקה כל מיני השפע ואצילות הברכו במדת המלכו' הנקראת ארני . ולפיכך נקראת ב"ח שבע כלו' ספירה המתפרנסת משבע ספירות אשר עליה שהם בי"נה גר'ולה גב'ורה תפ'ארת נצ'ח הוד' יסוד וזהו בת שבע ובאר שבע . כלומר באר המתמלאת משבע ספירות וכן סוד באר שבע נקרא ספירת בי"נה בדרך השפע והאצילות בהיות נובעת כל מיני שפע לשבע ספירות אשר תחתיה . זה הכלל ב"אר שבע הוא סוד הבי"נה להריק ברכה לו' ספירות של מטה . ב"ת ש"בע היא המלכות בהיותה מתמלאת ברכה משבע ספירות

אשר

חסד אברהם שני' שלו עולה ע"ב . (א) כולם עולים נקבה אחד קו האמצעי כי כל אלו השמות כחמשים בתפארו והיא המתפארת בישראל בזמן שהם מקיימים התורה וכותבת אז אותם לעליון על כל הנזים : (ב) למנצח כנגינות על השמינית ר"ל ניבוח כל הטובה בהמשך המלכות מן הניכה שהיא השמינית לה ונס המלכות שהיא לנו היא גס כן שמיכה לה ולכך נהדבקה בה יגיעו לנו כחלה כל הטובות והוא אמרו והסוד (ג) וביום השמיני עצרת תהיה לכם וביום השביעי ונו' . כלומר היסוד שהוא התשיעי לספירות והשביעי מהניכה הוא ליי' כלומר מכלן העליונה וכדבק בהם אבל העשירי (מלכו') שהוא השמיכה לה (לבינה) הוא שלכו שמתן לנו לתקומו להכנינו ולתשיעו וכאשר יתדבק בו יתאחד גס כן עם השמיני בעליון אז יגיע לנו כחלת כל הטובות כי עליה אכחו דבקים בה' וע' הענין פוכך כל מה שמבאר והולך . ואפשר וזה הוא למעלה בשער א' כתיבוי ארץ חיים . (ד) וידוע הוא מי הם תלמידים

פי

חכמים

שער ה

ביצד בבינה יצאו ממצרים כמו שנ' וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרי' . בגד' ולה נקדע
הים כמו שנאמר וירא ישראל את היר הגד' ולה . וסימ' חס' ד' לאברהם . (א) ויס' ע' ויבא וי'ט
וגדולה חס' ד' . בגבורה נתנה תורה כמו שנאמר וידבר אלה' ים את כל הרברי' האלה לאמר . ועתה
למה נמות כי תאכלנו הא' ש הגד' ולה הזאת . (ב) הוי אומר בחדש השלישי לצאת בני ישראל
מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני . לומר בבינה שהיא ספירה שלישית לצאת בני ישראל
מארץ מצרים ביום ההוא באו מדבר סיני . היודע סוד עקרים הללו יזכה לחוות בנועם ה' ולבקר
בהיכלו (ג) כי זה כל האדם . (ד) הרי חמש ספירו' ובהן זכו למתן תורה חמישה חומשי' חמש
כנגד חמש (ה) ומשם והלאה תורה נביאים וכתובי' . (ו) תורה אחת . נביאי' (ז) הלא כתבתי לך
שלישים . כתובים (ח) אחת היא יונתי חמתי מקבלת תשע אספקלריאות . והנני רומז . איזו ספירה
היתה סבת יציאת' ממצרים . (ט) אה' יה אשר אה' יה באיזו ספיר' עלתה צעקה מן המצר קראתי
י'ה . ויצעקו ותעל שועתם . (י) מי לא ייראך מלך הגוים באיזו ספירה נענו ויצאו . (יא) ענני במרחב י'ה

ויציא

עד שית דנקו כשמתן וישבו למקום מחצכן בשנה החמישים אלף שנה אל האבל הגדול כמו שפירשנו וזה שאמר אלו
מי חיינו (ז) ספירת שבע שבועות שבתורה חמישים יום שר' ל' חמישים אלף שנה כי יומו של הק' ב'ה אלף שנה כענין
שנאמר אלף שנים בעיניך כיום אמתול כי יעבור והנה כל אחת מהספירות כלולה מכולם והם עשרה וכל אחד
כל העשרה נה הרי הם ק' וכל אחת כלולה מכל הק' הרי הם אלף כמזל שחזר גלגל המספר ל'ה' הרמות לכתר כי
הג' פשוטה ט' מאות וחמרת הא' ל' אלף כי אין עוד אות בא' ב' תורה על מספר יותר גדול וכל אחת כלולה מכל
האלף הרי י' אלפים וכל א' כלולה מכולם הרי כל אחד עשר אלפים כמזל שנה מספר ל' יוד הרמות לעטרת והוא
רבוץ ואין כאן מספר כתפס בשם יותר גדול והנה שבע הבנין כאשר יכלל האחד את כולם בדרך זה יהיה כל
אחד שבעה אלפים עד שיהיו בין כולם מ' ט' אלף חוזרים לבינה שהיא שנת החמישים אלף שנה שהו עולם שלם ועליו
באמר דבר כזה לאלף דור כי הדור חמישים שנה הרי חמישים אלפים שנה שיהיו ימי חיינו ובספר המערכת בשביעיות
האריך בענין אלו ההקפים והאמעות וכן ברקנטי פרשת בהר . (א) ויכע ויבא ויש פירש כי חסד בגי' ע' ב' כח מספר
שמות היוצאים מאלו הפסוקים הנ' ויכע ויבא ויש שפירש בשער א' בניאור שם אדוני והם שמות לכחות נשפעות
מחדת החסד שהוא סוד הזים העליונים וכנגדן נקדע הים ל' י' קרעים וכל חלק כולל ששה כחות מאלו הנשרים
עליונים בשם קטנותיו הרי כי בחדת הגדולה נקדע הים ויוביאה לשון הפסוק גדול חסד לרמו' כי הגדולה היינו
החסד : (ב) הוי אומר בחדש השלישי כי הגבורה היא השלישית מן הבינה הכרומה בשם אלקים ובאש הגדולה .
(ג) כי זה כל האדם פירש כי זהו תכלית כל אדם להשגיל ולידע סוד פעולתה השם עד שיזכה לחיות בנועם י'
גלבקר בהיכלו כמו שנאמר יקר איני ואעניו כי ידע שמי וגומר עמו אכוכי י' . (ד) הרי ה' ספירות ר' ל' חמרת
עליון עד הגבורה שבה נתנה התורה הם ה' ספירות : (ה) ומשם והלאה תורה נביאים כתובים פירש שהתורה
נכללה בתפארת ומקום יניקת הנביאים בנגח פוד יסוד וכתובים אחד שנאמר ברות הקודש שהוא מן המלכות
כמבואר למעלה בתחילת שער ג' ומעתה הולך ומבאר עד הרמו הפסוקים כי (ו) תורה אחת מפסוק תורה אחת
יהיה לכס ונביאים מהגלגל מפסוק (ז) הלא כתבתי לך שלישים וכן כתובים מפסוק (ח) אחת היא יונתי וכו'
כאשר מבאר בסמוך ואחר חזור ומרמו כל הענין ברמו יותר מבואר שחבינה היתה יצאת מזרים שהרי סיבת יציאתן
היתה שם אה' יה (ט) אשר אה' יה הרמו לכתר מפני צעקתם שעלתה עד החסיה הכרומה בשם יה ושועתם אל
הבינה הכרומה באלהים ומכלליתם ככללו שלשם שבינה כענו ויבאו מיוצרים ועקר הכוד כי המלכות שנקראת
שועתם של ישראל לקבלת צעקתם עלתה אז אל הבינה והניעה עד החסיה ואז (י) מילא יניאוך מלך הגוים
כלומר מי מכל מלכי הגוים שהם הזרים שעליהם שלא ירא ימו' שהוא הבינה הפוקדת את כולם וכותבת בס'
למלכות לנפוס ולהוביח ולכך היא היתה היוציא את ישראל ממזרים והפוקד על שרה תחילה במרום : (יא) ענני
במרחב י'ה ר' ל' בבינה שהיא המרחב אל החסיה שהרי נקראת רחבות כל לקמן . (יב) חסד לאברה' פירש שהם מכס

שערה ח

דעגולה מה שבחוף ומה שבפנים . (א) ידע מה בתשוכא ונהורא עמיה שרי . (ב) עד לא עשה ארץ
 וחוצות שבעים שרים מבחוף וישראל מכפנים (ג) יסובבנהו יבוננהו יצב גבולות עמים למספר בני
 ישראל . וכל זר לא יאכל קדש . כי חלק ייעמו . ואתם תהיו לי . (ד) ממלכת כהנים וגוי קדוש
 ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו (ה) . מאלה (ו) נפרדו איי הגוים בארץ . ויאמר יהוה אל
 אברהם לך לך מארצך . אל הארץ . (ז) והכללמעשה מרכבה דיוקאל וארא והנה רוח סערה
 באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב ומתוכה טעין החשמל מתוך האש . (ח) ישת
 חשך סתרו מנגד נגדו בערו גחלי אש . (ט) ונגה כאור תהיה . וקרנים מידו לו וישם חביון עונו .
 (י) כי יש יתרון להכנס מן הכסיל כיתרון האור מן החשך . (יא) העם ההולכים כהשך ראוי אור גדול .
 כי ישב בהשך ה' הוה אור (יב) לי . כי הנה (יג) החשך יכסה ארץ וערפל לאוניס ועליך יזרח
 הזרוע לכונן סוד אלה הפסוקים ורמזיהם יכול להתבונן סוד עומק אלו הדברים שאמרנו .
 ואם תזכה עדיין תשמע קבלתם פה אל פה . (יד) אשר הלך חשכים ואין נגה לו יבטח בעם יהוה .

שמור

השביעי שהוא היסוד לששת ימי החול שהם כבינו בעגולה צדוק המקום שהנדל בין הקדש ובין החול ובין אור לחשך
 ולא נשתמשו בערכוביא רק החול והחשך לגוים והקודש והאור לישראל כי גביות האור במלכות ופיא בית"ל לישראל
 ואין לאומות חלק בה כי החיזיקיים אינם כהנין מאותו אור ורמוזו בזה כי ביום השני שאחרי כוד ההנדלות היה
 הנדלות אלו הכחות ויזאתן לפועל כי בו נצטו נברא הגיהנום ולכך לא נאמר בו כי טוב . (א) ידע מה בחשופי פי'
 ידע מהו החשך שמבחוף והאור שהויעמו ית' מבפנים כלו' הכחות הפנימי' והולך ומבאר עד (ב) לא עשה ארץ
 וחצו שהרמוז בו כי הם הע' שרים של האומות הם מבחוף נאחזי' והו' אמרו חוצות אבל ישראל הם מבפנים כי חלקם
 הארץ העליונה הפנימי' והו' אמרו ארץ . (ג) יסובבנו כי האומות הסביבים סביב הארץ העליונה והניבובים
 למוטה סביב התחתונה למספר בני ישראל בששת ימי החול ו' יב' גבולי אלכסוף כמו שכתב לישראל ששת ימי הקדש ו' יב'
 גבולי הארץ למספר בני ישראל אבל כל זר לא יאכל קדש לא יכנס מבפנים במקום הקדש כי חלק לוהרא הוא כי הם
 ג' כ' (ד) ממלכת כהנים וגוים קדש כי אז נבחרו בעשות' את הפסח במועדי (ה) ובמועדו ר"ל שעשאה שבעת ימים
 כנגד שבעת הימים המיוחדים ומועדי' מבפנים וע' כ' היתה זאת מצוה ראשונה להם בעת שנבחרו לעם קדוש וכתבו
 להם לו הכחות אבל (ו) משלה שהוא רמוז לכחות הטומאה כמו שפי' למעלה בשע' הכסוף כי אור אות ג' מהשם נפרדו
 שיי הגוים וע' ז' נאמ' לאברהם לך לך מארצך אל הארץ הקדושה אשר ארצך : (ז) והכלל אשר בו נתבאר לו הכחות
 הוא הכוכב במעשה מרכבה דיוקאל וארא והנה רוח סערה בא מן הצפון וגו' שהזכיר ב' ד' ראשי מדרגות כמו שנתב'
 למעלה בשע' ה' בניאור עניין הד' קליפות בדרך שהזכיר ד' ראשי המדרגו' הקדש בד' חיות ומתוכו טעין החשמל ר"ל
 העט' והכחו' שבפנים תוך אלו הקליפות שכביבה כי (ח) ששת חוץ זה סתרו ומחלק הכונה שכנגדו שהוא הקליפה
 הרביעית הסמוכה אל' השם הדקה בוערים ומקבלים כח אלו הגחלים שהם כולם אש ודין או ירנה מוכנה שכנגדו
 על מ' השאלו הגחלים מקבלים כח ממכה וקורא לה כונה כי אינה אור בהיר עתה בגלות ולכך אמר אחר זה (ט)
 לכונה באור תהיה לעתיד וקרפי' מידו של הקדוש ברוך הוא לו לישראל הראשי' לכך : (י) כפי' יתרון לחכם מן הכסיל
 ביתרון אור מן החושך כי לחכם האור ולכסיל החושך בחשך החשך (יא) והעם ההולכים בחשך ראו האור הגדול של
 ישראל ולא לעצמם ואף כי עתה אכחמו בשש תחת' בחושך י' אור (יב) לנו כי עוד יבא יום כי (יג) החשך יכסה ארצם
 וערפל להם לאומות ועלינו יזרח י' מאורו הגבוה . אשר הלך חשכים ואין כונה לו כלום אלו ההולכים בחשך הגלות
 אל יתוואשו מן הגולה ויבטח בג' . בו עוד לי' יהיה אור גדול כמו שכתבנו בפסוקי' שזכרנו אן יאמר זה ע' ד' חיות
 הראשון פי' אשך הולך חשכים באלו הענייני' עמוקי' ואין ידו משגת להשיג בסודם ינעם בהש' דין שיהא לבו לשמי' לשם
 אומותה (וט) ואמר סדר ההנדלות שאמר חשכים במוצי' שבת פי' העניין בסדר ההנדלות שתקנו הכמים לומר
 פת' ש' תמצא כי רמוז בהם כל' אלו העניינים שאמרנו כי נוסח בין ישראל לגוים ובין אור לחשך ובין יום השביעי לששת

בכריאת עולם ועליו נתיחדו כל השביעיות ממנה ועליה המשכת אצילותם זאליה תשוקתם ;
 וממנה וער מדרת יסוד יש השבון שבע ספירות לפי שהיא הקישרת ג' העליונות זו התחתונה
 והוא סוד השלישית לעליונות והראשונה או השביעית מלמעלה למטה או מלמט' למעלה לו'
 התחתונה ער מדרת יסוד מלבד מדרת המלכות שהיא האחדונ' והנה סוד קשר ת"שע ספירות
 העליונות הוא כשנתחיל למנו' מספירת ב"נה בדרך זה ב"נה גר"ולה גב"ורה ת"פארה נ"צח
 ה"וד י"סוד . והנה בכל מקום שאתה מוצא בתורה ספירת יס"וד שהיא שביעית הוא בדרך
 זה . יס"וד שביעית למט' בינ"ה שביעית למעלה וחבינ"ה קושרת שש הספירו' בשלש . ויס"וד
 קושר ספירה עשירית בתשע עליונות . והבן זה עד מאד . כי אלו הן שני פרקי המרכבה
 והחבור והיחוד ועל זה נאמר ביום ההוא יהיה י'הוה אחד ושמו אחד . כשזכר בזה שתי פעמי'
 אחת הוא סוד שני פרקי החבור והיחוד לעשר ספירות (א) בסוד אחד בשלש ואחד בשבע . ואחר
 שידעה זה דע כי בכל מקום שחמצא בתורה ספירת שביעיות כמו שבע שנים שבע פעמים
 הוא סוד הספירת מן הי"סוד ועד הבינ"ה ובמקומות מן הבינ"ה ועד הי"סוד כמו שנאמר כי (ב)
 ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ . ששת ולא בששת . (ג) ומלבד ששה אלו יש ששת
 ימי החול שהם מקיפים כעגולה למדת י"סוד והם מבחוץ כדמיון קליפות ולפי' נקראים ששרת ימי
 חול . אבל שש הספירות שהן נתיחלות מספירת בי"נה זבאות ונמשכות ער השביעית שהיא
 י"סוד כלן קדש ואינן בכלל החול . ודבר זה ג"כ עמוק עמוק וצריך קבלה מפה אל פה . והגני
 רומז מלמעלה למטה ומלמטה למעלה כל הספירות קדש וכל מה שבעגולה מבפני' קדש ומבחוץ
 לעגולה חול . וסוד זה רמז חז"ל בסדר ההבדלה כמה שאמרו בין יום השביעי לטשת ימי
 המעשה (ד) ברוך המכדיל בין קדש לחול בין אור לחשך ובין ישראל לגוים . המביין זה יבין סוד
 העגולה

שער ג' : (ד) נקראת גם היא לקי' כמבוא' בתחל' שער ב' . כבר פירשנו עניניו היינו בשער ו' בכנוי מ"ה הקשה (ה)
 הוא סוד גלוי השם הנעל' בכריאת עולם פי' כי קודם כריאת עולם היו כל הכחו' כמוסיף ג' כמוסי' ונעלמים כח
 א"ס כדלקמן בשע' בכנוי קדם ומצא גם השם היה נעלם כי כולם כלולים בו וכאשר היה הרצון הקדו' רוצה לברוא
 העולם נתגלו האצילות ונתגלו כל הכחות בנינה כי היא היתה העיקר בכריאת נמצא כי ממנה נתגלה כל השם
 בכריאת העולם ועליה נתיסדו כל השמיטות וכל השביעיות שבעה רקיעים ושבעה כוכבים ושבעה ארצות ושאר
 כל השבעיות . (א) בסוד אחד פי' הבינה בג' עליונות והמלכות שבעה הזכרות ו"ז ב' פעמים אחד לרמז על שני
 הקשורים כי שניהם אחד וכבר ידעת כי שמו רומז לשם הנכבד שהוא באלף דלת : (ב) וסוד הכולל כי ששת ימים
 עשה כו' כלומר והסוד הכולל בפסוק מכל מה שאמרו בענין האצילות הוא שאמר כי ששת ימים עשה ה' ולא אמר
 בששת לרמז על הששת שכללו מן הבינה וביום השביעי שהוא השבת שבת כי קרא לשבעה הכפירות שומכה ולמטה
 ימים על שם פעולתם שפעלו וכתראו בשבעת ימי בראשית כל אחת בימוו כדאמר בספר הבדיר כי ששת ימים עשה
 ה' את השמים ונ' מלמד שכל יום ויום יש לו מאמר שהוא אדון לו לא מפני שנברא בו אלא מפני שהוא פועל בו
 פעולה המסורה לו : (ג) ומלבד יש ששת אלו ששת ימים בחול שהם מקיפין בעגולה למדת יסוד כבר בארנו
 ענין הקליפות וכחות הטומאה ומקום מעמדן מכאן בשער א' בכנוי באר שבע ובשער ב' בכנוי טוב ועל הששה
 מהם שמכנגד הפחד ולמטה אמר בכאן שיש ששת ימי החול כנגד ששת ימי הקדש שמכפנים ואלו מקיפים להם
 כקליפה מכחון סביב היסוד והעטרה וכדק' שרמו למעלה מענין אצילות הקדש בא לרמז עתה ענין אצילות
 כחות הטומאה אשר לעומתו עשה האלקים כדרך שפירשנו בשער א' שזכרנו וזהו אומרו ודבר זה גם כן הוא
 עמוק כרוך קבלה מפה אל פה והולך ומרמו ענייניהם גם כן מן הכתובים ומביא והילך כתוב אחד הרמז לכחות
 הטומאה ולעומתו כתוב אחד הרמז לכחות הטומאה . (ד) כרוך המכדיל בין קודש לחול כלומר בין יום
 השביעי

שער ה

חמשים שערי בינה נבראו בעולם (ח) בשלשים וששים נתיבות חקק יהו"ה • והיודע לכונן אלו הפסוקים ואלו הסימנים יוכל להבין העקר ואין (ט) זה מסוד להבינו אלא בקבלה מפה אלפה •
 (י) וסוד העקר הזה הוא כולל סדר כל המעלות הנעלמות וכו' נכללים בראשית ברא אלהים מדרג הגבורה • בראשית ברא אלהים מדרג מלכות כי כל אחת מאלו הספירות הולידה סדרי עולם •
 ובכל אחת ואחת מהן נכלל סוד פסוק בראשית ברא אלהים והדברים עמוקים אין הכל יכולין להכנס לעומקם • (יא) והמבין עקרים הללו יוכל להבין סוד אמרם שבעים פנים לתורה • ואם כן פקח עיניך להתבונן כי במקומות תמצא כתוב אלהים והוא רומז על ספירת בינה כפי הרמזים שכתבנו הנה • ולפעמים הוא רומז על מדרג הגבורה ולה יאחה ולפעמים (יב) הוא רומז על מדרג המלכות בהיותה מתלבש מלבוש הגבורה • כל זה במוצאך אלהים סתם אבל במוצאך אלהים סמוך למלת צבאות כגון אלהים צבאות השיבנו הוא בהתאחו עמוד (יד) השמאלי במדרג הגבורה ולוקח כלי מלחמה ולובש בגדי קנאה קנאת יי' צבאות תעשה זאת • (טו) וכבר רמזנו זה במה שקדם • ובכל מקום שתמצא אלהים חיים הוא סוד מדרג יסוד שהיא מושכת מספירת בינה את החיים לפי שספירת בינה היא נקראת חיי עולם כמו שאנו עתידין לבאר • ולפיכך נקרא מדרג יסוד כשהיא מושכת מספירת בינה את החיים על שמה אלהים חיים • וגם מדרג מלכות כשהיא מקבלת שפע ברכה וחיים ממדרג יסוד (ז) נקראת אלהים חיים בלשון • כי שמי בקרבו • אבל כל מקום שתמצא כתוב אלהים אחרים פירש ענינו פי' מרווח ואין צורך לכפול הדברים • והספירה הזאת שהיא נכתבת יהוה ונקראת אלהים דע שהיא סופרת וקושרת ט' הספירות העליונות בקשר אחד וגם היא הסכה להתאחד העשירית בתשיעית • ובא ממנו' השפע והברכה לתשיעית • והנה הספירה הזאת הנקראת בינה (ה) הוא סוד גלוי השם הנעלם

בכריאת

הרב הנחמד וכמויותיו באמרו והכני רומז בראשית ברא' אלקים ומ"ש אלה (ה) תולדות השמים והארץ נבראס וגומר ובאמרו ה' אדוני שלי רמז כי ביום עשות יי' אלקים ארץ ושמים כתלכזה מדרג אדני מדרג הבינה נדק הביטורות והשפעות כל הספירות וכו' נברא העולם והיה השם מלא על עולם מלא והכל מתנחך ומתרבה וכו' כולו כרמז בי' הוה אדני שלי כמבואר למעלה בתחלת שער ה' ולקמן בשער זה וסוד ומרמו והולך אל האצילות והיגירה מפסוק (ו) ויי' בחכמה יסד ארץ שמדבר בחכמה ראשונה וירמזו לאחרונה (ע) ובדרך זה ירמזו לאצילו' וגם ליצירה כי יי' בחכמה יסד החכמה האחרונה שבק' ארץ דהא כהא תליא חכמה בראש התחלת התפשטו' האצילות וחכמה בסוף התחלת התפשטות יצירת הכפרדים וכעין הסוף בתחילתו וכוכן שמים בתוכה כי מהבי' התחלות המשכות הדין בפחד הנקרא שמים או יאמר בחכמה אחרונה יסד ארץ ממש ובבינה השמים כלומר בכח הבינה שנמלכות וכימן הכולל כי הבינה והחכמה הם יסוד הכל הוא מה שא' זל כ' (ז) שערי בינה נבראו בעולם כמו שפי' בשער ב' בכיכוי כל: ומ"ש בל"ב (ח) כתיבות פליאות חכמה חקק יהוה וכו' כמו שפי' בתחלת השער ו' • ומ"ש ואין (ט) זה מסוד להבינו לא בקבלה מפה אלפה ר"ל סוד האצילות והבריאה וכבר דברנו ממנו מעט בהקדמת הפי' ואמרו (י) וסוד העיקר זה כולל סדר כל העולמות ר"ל סוד כוונת או הכתובי' והמאמרים שהביא כוללם סדר כל העולמו' וזמרו והולך שהכי בראשית ברא אלקים עם מה שרמז לבינה רומז גם כן לגבורה ולמלכות אשר כל אחת הולידה סדרי עולם ככמה בהתלבשת זו מזו וכאשר כתלכזה המלכות משתיהם נברא גם העולם התחתון במ"ה כשם' עלה בתחלת המחשבה וזה כולו כרמז בפסוק בראשית ברא' אלקי' כמו שאמ' זה ג' כ' בשע' ה' בתחלתו ואמרו (א) והיבין זה יבין סוד מהו ע' פנים לתורה פשוט ידוע ומלת אלקי' לראיה שביאר לכמה פנים וסודו הוא כי ירמזו גם להתפשטו' מע כתרי' מהתפ' אשר ביארתי בסוף שע' א' ובשע' ה' הביאור סוד מל' כיכויים ובשע' ו' הביא' מ"ה הקס' כי השתלשלות מהחם והפח' הכלולי' בתפ' והוא משתפס וכן התור' כדרשת פנים ואחור אכור והיתר ואלו דברי אלקי' תיים וכבר ידעת כי כלולו' התורה שנכתב הכרמות בתפ' זוהו טעם ע' פנים לתורה והבין • (ב) ולפעמים הוא רומז על מדרג מלכות בהיותם מתלבשת מלבוש הגבורה כמבואר בסוף שע' א' • (ג) וכבר רמזנו זה במה שקדם היינו בתחלת

באותיות יהוה ונקרא בשם אלהים הוא סוד היותו נאחו לכאן ולכאן לפי שהוא מתאחד בעולם
 הרחמים הגמורים שהוא סוד הכתר . (ז) זככתר נאחזים שני שמות אחד לימין ואח' לשמאל
 לימין שם יה . ולשמאל השם הנכתב יהוה ונקרא אלהים זהו סוד הנ"נה . (ב) ומן השם
 הזה מתחלת מ"ה להמשך בספירות אבל אינה מ"ה גמורה שהוא נאחו בעולם הרחמי ולפיכך
 נכתב במכתב הרחמים ונקר' בקריאת הדין נכתב יהוה ונקרא אלהים וזהו (ג) סוד קשר מדת הרמ
 במדת הרחמים למעמיקים בסתרי המרכבה . ודע והאמן כי השם הזה יח' הוא המוליד מ"ה בכל
 הספירות . והכסא שלו הוא הנקרא אלהים שהוא מדת הגבורה והפחד . ומן השם הזה יבא
 השפע לצד שמאל הנקרא אלהים . וצריכין אנו לעודדך על עקר גדול כי בכל מקו' שאתה מוצא
 בתורה שם אלהים שלפעמים הוא רומז על הספיר' הזאת הנכתבת יהוה ונקרא אלהים שהיא
 הנקראת ב"נה כגון בראשית ברא אלהים שהוא סוד הספירה הזאת ליודעי שכל ומעמיקים להכנס
 בסתרי הקבלה (ד) ודבר זה הוא קשה מאד להבינו זולתי בקבלה אמיתת מפה אל פה . והנני רומז
 בראשית ברא אלהים אלה (ה) תולדות השמים והארץ בהברא' ביום עשות יהוה אלהים ארץ ושמים
 יהוה ארני חילי . (ו) יהוה בחכמה יסר ארץ בונן שמים בתבונה וסיטן הכולל הענין שאמרו ר"ז

חנשים

העלמתן אין כח באלים להתבונן בעניניו עד שיתכן לומר בהן ימין ושמאל כלל כי הימין ושמאל רמז לכח הכהנה
 בתחתונים ואין אנו יודעים תוכן הנהגתם ולכן ראוי ליתדן ביהוד שזה ופשוט ואני כפי דעת הרב המחבר בירתי
 (ב) ומן השם הזה התחלת מדת הדין כלומר ולכך נקרא אלהים כמו שאמר בסמוך כי מפני עמידתו בשמאל מתחיל
 ממנו מ"ה וגם בו בעצמו התחלת תולדות הדין נקב' אתו מאחורי החכמה כדלעיל בשער ה' בכנוי השם המיוחד .
 ומה שאמר זה (ג) כוד קשר מ"ה במדת הרחמים למעמיקים בסתרי המרכבה זהו לפי שהיא ג' כעקר הרחמים וכן
 הפארת ומזה הוא מתקשרים יחד כי אם לא היה שיש בה עירוב אילו הכחות וממנה נשפעים לעולם לא היו מ"ה
 ומד"ר מתקשרים ומתקשרים יסוד להיותם שני הפכים כמו שכתבאר ג' כ בשער ה' בתחילת ביאור כינוי בשם
 המיוחד (ד) ודבר זה קשה מאד ולהבינו דבר הקשה כי בפאן רוצה לרמוז בענין האצילות וכל הבריאה אשר עדיין
 לא הזכיר ממנו דבר וקשה לו לגלותו וכדי שלא כבא מכוחותו רמז בו ג' כ ברמז מועט כי ירצה בכראשית שהוא
 החכמה הנקרא ראשית להיות ראשית כח באל מכח כל (בע"ה) שהוא ברא והאציל הבינה הנקרא אלהים אשר בה
 כח כל השבע שאחריה וזהו מה שהוסיף הכתוב ואמר את השמים ואת הארץ שר"ל השמים העליונים שהם הרקיע
 ומים ואש והארץ העליונה שהיא ארץ החיים עם הצמחים והאחי' רבנים הם וזהו טעם נכון לקריא' אלהים וירצה
 בו כח שלהם (פי' של אלהי') והמלה מורכבת אליהם זה"ל יוד כוכפת לרבים אז תרמוז לכל העשרה כמו י"וד וכוונת
 בוראך אלהי העבריים ומפני שבכח הבינה כלל הכל דרשו בפסוק והארץ (ע) היתה תהו וכלומר שכבר היתה
 בתהו שהוא הבינה הנקרא קו תהו וקו ירוק שנעשית לבוהו כאשר ה' אציל'ה בהדרגה זו מזו אכני הבוהו שהם השבע
 אחרות שבהם נתגלה הענין הכמוס יותר והוא ענין כל הפרשה שאמר בו ויאמר אלהים יהי קו ויהי קו ותחילת יהי
 אור כי כל אלקים שבאותה פרשה הוא רמז לבינה והימים רומזים לשבע שתחתיה עד שאמר אלה תולדות השמי'
 והארץ בהבראס ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים שחזר וכלל בו כל היצירה כי בשמים ובארץ הראשון רמז לשמים
 (ח) וארץ (ע) בעליונים הנאציל' ולכך הזכיר בהם לשון עשייה והשם מלא על עולם מלא וכבר ידעת כי ישתמשו
 הכתובים במלת (פי' הגם שמדבר באציל') בריאה על התראות והתחדשות דבר דק ביותר והוא מל' ברירת דבר
 מתוך דבר כמו וברא אותם בתרבותם כי פתח דבר הסתום ובורר זה מזה בענין האצילות ואין מהקשות מל' ויברא
 אלהים את האד' שירצה בו על הענין כמה שהוא אדם אשר הוא רחוק וכשמתו ול' ויברא אלהים את התכנינים מלת
 ויברא חוזרת על מלת למיניהם שאומר אה"כ שר"ל לטבעיהם הסדלים כטבע כל מיין ומיין שהוא בורתי הרחמי וכן
 יוצר הרים ובורא רוח אך הנהיגו המקובל' כל' אצילות מפני כי העם לא ידעו לצייר מלת בריא' בתכלית הדקות
 כי יבינוהו בריאה מאין דבר על כל פנים אף כי כאמר יוצר אור ובורא חשך לא ידעו ולא יבינו כי חשך הוא
 העדר האור כחשיפה יתהלכו לכך תפסו בדבריהם אצילות מל' ויאלץ מן הכוח ומתוך דברינו אלו יתבררו לך דברים

שער ז

והבן זה מאד . ואחר שהורענוך זה צריכים אנו ולהודיעך מה טעם הקרים בפסוק זה מדת יעקב . דע כי דרך העולם לקחלו בפסוק זה כלומר אם ישראל צדיקים ובעלי תורה ומצות והרי הם ראויין להיטיב להם מצד הדין שהוא אמת של יעקב מוטב . ואם לאו יקבלו טובה מצד החסד של אברהם אע"פ שאינן ראויין וזהו סוד תתן אמת ליעקב ואח"כ חסד לאברהם ושמור אלו העקרים הגדולים שביארנו לך בשער זה . ונשאר לנו להודיעך מה טעם הזכיר בפסוק זה מדת יעקב שהיא אמת ומדת אברהם שהיא חסד ולא הזכיר מדת יצחק שהיא פחד . דע שמדת אברהם שהיא החסד . ומדת יעקב שהיא סוד הרחמים שהיא סוד האמת הוצרך להזכיר בפסוק זה . אבל מדת יצחק שהוא מדת הפחד לא הוצרך להזכירה מן הטעם שהזכרנו למעלה . ואם תקשה ותאמר והכתיב וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור הרי זכור בפסוק הזה שלשתן . דע כי בפסוק זה לא הזכיר מדותיהן אלא הזכיר הברית שכרת עמהם להיטיב לבניהם : ראיה לדבר כמו כן זכור לאברהם ליצחק וישראל עבדיך אשר נשבעת וכו' הלא תראה כי השבועה בפסוק זה לא באה על ג' אבות אלא להיטיב לישראל כ"ש ותדבר אליהם ארבה את זרעכם . וכן הדבר בפסוק וזכרתי את בריתי יעקב וכו' כי הברית והשבועה אחת היא . אבל כשהזכיר ברית יעקב וברית יצחק וברית אברהם רצה לומר שראוי להיטיב לישראל בסבת הברית והשבועה מצד הדין כמי שיש לו פקדון אצל חברו ותובעו ממנו בדין כן ברית אברהם יצחק ויעקב אנו מבקשים אותו מלפני י"י יתברך מצד הדין וזהו הסוד של שני ענינים האלו שרמז בפסוק א' ואמר אם אין ישראל ראויין ליתן להם מצד הדין תן להם מצד החסד וזהו חסד אמת ליעקב חסד לאברהם . ואם אינן ראויין מצד החסד תן להם מצד הדין ומצד השבועה שנשבעת לאברהם ליצחק ויעקב . ולפיכך אמר בסוף פסוק זה אשר נשבעת לאבותינו ממי קדם אבל כשהזכיר מדת אברהם ומדת יעקב בפסוק אחד הטעם כדפי' לעיל . זה יורנו דרכו הנכונה אמן :

אלאל עליון חסד אברהם ימין קדוש מים עליונים אדיר :

יהוה אדני חילי וישם רגלי כאילות ועל בומתי יעמידני למנצח בנגינות :

אמר המחבר

ראינו לבאר בשער זה סוד השם השמיני הנכתב בענין אחד ונקרא בענין אחר . נכתב ה"ה ונקרא אלהים וגם הוא נקוד בנקוד אלהים וזו היא הספירה הנקראת בינ"ה . צריך אתה לדעת כי זהו השם הקושר כל הספירות בקשר חבור האצילות וההמשכה . לפי שזהו השם השלישי מן השלשה שמות העליונים המתאחדים והארוקים במדת הכתר ומן השם הזה ילך שפע האור והאצילות והברכה בכל הצנורות עד שיתברכו ספירות של מטה מג' ספירות שלמעלה . ומה שתצטרך לדעת כי מה שנכתב באותיות

כל אחד עיקר הנהגתו בואת הוודע ובחיבור הכל כי כל אחד יודע לדרוש כוד פסוק הוודע שהוא ה' אלהי ה' אחד אך כוונתם במדת בענין שנתבאר פעמים בכוכת התפלה למדה מן המדות בשערים הקודמי . כי הכי' והשבועה אחד הוא פי' כי שכיחם כחמים במדת יסוד כמבואר בחקומו בשער כ' (א) וככתב כאחזים שכימות אחד לימין ואחד לשמאל מכאן כחיה שהיא מיייר ימין ושאל! גם בג' עליונות כאשר כתיבתי בהקדמת פירושי אף כי קצת מהקובלים שמזכירים אותם זו על גב זו ובעל המערכת אחד מהם ביאר הטעם כי לגודל מעלתם והוב

העלמתן

כלומר חותם חסד והפחד כאחד ראייה לדבר מנין שנאמר וי' אלהים אמת הרי (ד) הזכיר מדת
אברהם שהיא יה' וה' ומדת יצחק שהיא אלהים ומדת יעקב שהיא אמת לכן אמר אח' כ' אמת . אסכנ
נמצא שיעקב אבינו ירש ירושת חותם יה' וה' אלהים שבו נברא העולם ובו מתקיימים כל
היצורים ובו נדונים כל בני העולם במשפט אמת נמצא יעקב אבינו שאחז בידו שתי מדות
הנקראת ימין ושמאל ואחז בידו מדת החסד ומדת העונש ואחז בידו מצות עשה ומצות לא
תעשה . נמצאה למד שאחז בידו (ה) מדת ה' שהוא אמת כסוד ויה' וה' אלהים אמת חותם המשפט
דכתיב משפטי י' אמת והתורה שהיא אמת דכתיב תורת אמת היתה בפיהו . שיעקב עומד
במקום כל האבות והחזיק במדת שלשתן . ואע"פ אינו דומה מי שהוציא והוליד את המדה
חלה למי שהחזיק בה אחרונה . ועכ"ז נמצא יעקב קושר כל המדה והוא קו האמצעי וכמו
ששם יה' וה' יתברך עומד באמצע כך יעקב אבינו עומד באמצע ולפי שוכה יעקב להגיד שם
יה' וה' נקרא עליו . זכה לצאת ממנו י' בשבטים צדיקים (ו) כנגד י' צדופים שלשם יה' וה' יתברך
וכמו שנקרא שם יה' וה' אמת כך נקראו בני יעקב זרע אמת כלומר זרע שיצאו משם אמת
ממי שנחצבו והוא יעקב אבינו ע"ה . ועל זה נאמר ואנכי נטעת י' שורק כלו זרע אמת . וא"כ
התבונן זה העקר הגדול וחמצא כי שלשת האבות (ז) בכוונה שלמה באו לעולם וכל אחד החזיק
במדתו אברהם במדת החסד . יצחק במדת הפחד . יעקב במדת אמת (ח) וברשתן מקרא
אחד ררשו יה' וה' אלהינו יה' וה' אחד זה החזיק בשלווה החזיק בשלו . ואחר שהודיענוך אלו
העקרים הגדולים הכלולים בשלשת האבות יש לנו לחזור ולהודיעך סוד חסד אברהם וסוד
אמת יעקב הכתוב בפסוק חתן אמת לי עקב חסד לאברהם . והיאך ה' יתברך מתנהג עם ישראל
בשתי אלו המדות לפעמים מתנהג עם ישראל בחסד אברהם ולפעמים מתנהג עם אמת
של יעקב . וצריך אחר לדעת כיצד . דעו כי לפעמים נמצאו ישראל חסרים ואינן ראויין
לטובה ולא לרחמים לפי שאינן עוסקים לא בתורה ולא במצות וכשהן נדונים בב"ד של מעלה
ויצא מן הדין שיהיו נענשים בכל מיני מכה באותה שעה ממהרת מדת אברהם שהיא מדת
החסד ועומדת בב"ד ואומרת מהו משפט בני . אומרים לה מן הדין יצא שיהיו נענשים בכל
מיני מכה . באותה שעה אומרת מדת החסד אם אין מוציאים זכות לבני הרי אני ירושתן שהרי
אני אביהן והם יורשים אותי ואם אינן ראויים להיטיב להם מצד הדין הטיבו להן מצד החסד
כי מצד החסד הוא להיטיב למי שאינו ראוי וכמו שאברהם עבד ה' יתברך מצד החסד כך ה' ראוי
לגמול לבניו מצד חסד אביהן . ובהרף זה נצולין ישראל מכמה פורעניות ואם ישראל עוסקים
בתורה ובמצות ממהרת מדת הדין של יעקב ואומרת לב"ד תנו לבני ערל פי הדין שהוא אמת
כל צרכם כי צדיקים הם וראויים להיטיב להם . וזהו סוד תתן אמת לי עקב חסד לאברהם .

והבן

הדין והחסד מתלבשים יחד לפעול פעולותיהם בשלימות כמבואר למעלה בתחילת שער ה' וא"כ ע"כ ה' בכאן
רומז למדת אברהם כהיות אלהים מ' והואמר וכלולות שניהם שהם התפ' שירש יעקב . (ה) מדת ה' שהיא אמת
וה' חותמו אמת כי היא כולל כל האותיות במספרו שהיא אלקת' ס' כי כן עולים כל האותיות במספר הקדמיוני
מספרו כמספר אהיה כריבוע הכולל (ו) כנגד י' צדופים של שם מופארים למעלה בשער ה' בכיכוי דעת (ז)
בכוונה שלימה בזה לעולם כי צורך גדול היה בהם לתקון המרכבה והשרים כמו שנתבאר בשער ה' בכיכוי דעת
(ח) וברשתן מקרא אחד דרשו כל' שלא תבין כי לקחו כל אחד מדתו בלכדה רק כל אחד החזיק בשלו להיות
כל אחד

שער ז

יחידה בעולם והנה אברהם יחיד בעולם ומקרים אותו במדת חסד וראוי הוא לאברהם
להחזיק בו ואני בו . ואז שב אברהם למדת החסד בנחלה ונתנה לו זהו שאמר הכתוב תתן
אמת ליעקב חסד לאברהם ופירש הפסוק כך הוא . דע שאברהם אבינו ע"ה עבד עבודת יי'
יתברך מצד החסד מבלי שלמד אותו רב או אב או תבא אליו שליחות נביא מאת הכורא
להוכיחו ולהזהירו אלא הוא מעצמו צפה והביט וחקר והבין עד שנכנס ליריעת מלכותו של
יי' יתברך וכמו שהשם ברא העולם מצד החסד כך אברהם הכיר את בוראו מצד החסד אבל יעקב
אבינו ע"ה לא הכיר את הבורא מצד החסד אלא דהכיר אותו מצד האמת אברהם הודיע
מדת החסד כיצד בא אברהם החלה והודיע לבריות רוב חסד ורחמיו על כל מעשיו היאך
הוא בראם ומפרנסם והכל מצד חסדו ומצד הזה ראוי כל בני אדם לעבדו ולהחנך לפניו
ולקבל עול מלכותו וכל זה חובה עלינו לעשות אחר כך בא יצחק והזסיף להודיע מדת הפחד
שאם לא יעבדו אותו ענישיהו כעבד המורד בארוננו (א) והמיל אימה ופחד על הברואים
זהכניסם תחרת כנפי השכינה כשהודיע אותם פחד עונש המורדים בבורא יתברך וזהו סוד
פחד יצחק כי יצחק ירא מדת הפחד . ולפיכך הזהיר ארז בני האדם והוכיחן שישמרו ביד
הגרול שהיא דן את הרשעים במדת הפחד הנקראת עונשי גהינם . ואומר פחדו בציון
הטאים וגומר . אם כן נמצא אברהם מוכיח את הבריות מצד החסד ובמדת החסד ונמצא יצחק
מוכיח הבריות מצד הפחד . כל אחד הוכיח במדתו זה במדת החסד והגמול . וזה במדת
הפחד והעונש . זה במצות עשה (רמ"ק בני' אברהם) וזה במצות לא תעשה . וכשבא יעקב
אבינו ע"ה לא היתה לו מדה שלישיה להחזיק בה אבל החזיק בשתי המדות של אברהם ושל יצחק
במדת החסד ובמדת הפחד (ב) והודיע לכל באי העולם גדול אמתתם וגם הוא החזיק בשתיים
באמת ובלב שלם ולא נטה ימין ושמאל ולפיכך נקרא אברהם חסד לפי מדתו ונקרא יצחק פחד
לפי מדתו ויעקב אמת לפי מדתו . והנני מאיר עיניך בסוד חתום וסתום . יעקב היה קו האמצעי
זהו סוד (ג) התיימת והחזיק בין שתי מדות ונכנס באמצע ולקח מדת אברהם שהיא מצות עשה
זהו החסד ולקח מדת יצחק שהיא מצות לא תעשה והיא פחד יצחק והחזיק בשתי מדות בשוה
לא נטה ימין ושמאל . ונקרא על זה איש אמת לפי שנתנהג בשתי מדות אבותיו באמת והסוד
זיעקב איש שם יושב אהלים לא אמר יושב אהל אלא אהלים והסוד אהל אברהם שהוא
החסד ואהל יצחק שהוא הפחד וזהו שאמר לולי אלהי אבי אברהם ופחד יצחק היה לי שהחזיק
בשתי המדות בשוה ולא נטה ימין ושמאל נתנה לו מדת אמת כמו לשון השקל כשהוא עומד
בין שתי המאזנים בשוה ואינו נוטה ימין ושמאל . כך יעקב עמד זאחז בירו מדת הפחד
ומדת החסד בשוה ונתנהג בשתייהן באמת וכשראה יי' יתברך כך נתן ליעקב חותמו שהוא אמת
במלך שמצא עבד נאמן וא"ל הרי חותמי מסור בידך כך מסר יי' ליעקב חותמו שהוא אמת
כלומר

יעקב איש חלק שהיה לו חלק מזה וחלק מזה כי לאה שאין העולם מתקיים לא חסד כפי כמו ולא כדן כפי כמו
כי כאשר יחטאו ונתן הדן להחריב הכל כי כל העולם כאיש אחד ורובו ככולו ורוב האדם נסות טבעו וקממו
מכריעו אל התאוה וההכאה וע"כ נחר הוא להחזיק בשתיים כאחד והשפיעם ולהכניע העולם בהם על כל
הממוצע נקו הישר והאמת וככנס באמצע פירש כמו (ג) תימות הלוב שהיא אמצעי בין העליון לימין ולשמאל ולכך
נקרא יעקב איש תם . (ד) הוכיר מדת אברהם שפיא ה' כי בכל מקום ש' ה' אלהים הוא שם מלא ורומז כי מדת

זכר הודענוך בשער שבו ביארנו שם יה' זה יתברך הכנויין הסמוכים לשם אלהים אף על פי שזכרנו כל כנוי מהם לאיזה שם הוא סמוך הרבה פעמים מתערב' כנוי החסד עם כנוי הרחמים ואחר שהודענוך בשאר השמות . דע כי לפעמים הרבה נקראת מדת א"ל בתורה בלשון חסד וצריך אתה לדעת כיצד . דע כי לשון **חסד** הוא כל העושה דבר שאינו מוכרח לעשותו מצד הדין אלא שעושה אותו בחפצו וברצונו מאין מכריח ועושה אותו הדבר בשוכחו זה נקרא חס'ד הוא הפך הדבר הנעשה בהכרח . (ד) ולפי שמדת א"ל קדמה לעולם והשם יתב' ברא את העולם בחסד ולא מצד שהיה חסד כלום אלא ברא את העולם מצד החסד הגמור להיטיב עם ברואיו ולחת להם חלק ונהלה ברוב רחמיו וחסדיו . ועל זה אמר אמרתי עולם חס'ד יבנה ואף על גב שהפסוק הזה של עולם חסד יבנה יש לו סודות נפלאים ועמוקים בענין סוד (ה) היבוס ובסוד (ו) הבנים הנולדים מצד החסד הידוע בכרית בשר הנקרא חסד והוא סוד חסדי דוד . וצריך אתה לדעת כי בחסד עליון נברא העולם וסוד חסד עליון וסוד חסד אברהם וסוד חסדי דוד (ז) כבר רמזנו בהם בשערי הקודמים . סוף דבר ה' ברא את העולם מצד החסד וסוד חסד עליון בסוד ל"ב נתיבות שהסוד שלהם כל (ח) ארחות י"י חסד וכשברא העולם במדת החסד חזר וגמל עם היצורים שברא חסד . (ט) גמל חסד לאדם הראשון . גמל חסד למשה רבינו ע"ה כמו שמפורש סוף פ'ק רסוטה . וכל אלו החסדים נכללים כלם בשם א"ל . וכשבא אברהם אבינו עליו השלום וצפורה הביט וחקר ורבי'ן סוד ה' הגדול יתברך והיאך ברא העולם מצד החסד עמר גם הוא ואחז המדה הזאת בידו וראה כל בני העולם להוטים אחר ע'ז וכל אחד ואחד נדבק בע'ז מיוחדת לו . עמר אברהם אבינו עליו השלום והעמיד והכריז לכל באי עולם ואמר להם כל אלהי העמים אלילים וה' שמים עשה . דעו כל העמים כי יש בורא שברא העולמות כלן והוא לברו מושל על הכל והוא ממית ומחיה מוריד שאול ויעל משפיל ומרים עד שעמדו עליו ובזו כל נכסיו ואסרוהו בבית ראסורין והשליכוהו בכבשן האש ואחר שניצול מכבשן האש נתגרש מאדצו ומסר ממונו ואשתו וקרוביו וכל אשר לו לעבודת ה' יתברך ומדת החסד מכרות על אברהם ואומרת מלמעלה אני קדמתי לעולם במדת חסד והייתי יחידה

שפי' זה בתלת השער . בענין כוד (ה) הייבוס פי' כי אמרו כי מה שהותרה אשת ליבמה אף כי היא ערוה היה זה מחסדי השם ית' על ברואיו לבלי ידח מחכו כדח כי לולי זה היתה נשמת המת כערת אחר שלא הכיח דוגמא בעולם בסוד דוגמא עליוכה כענין שכתבארה באריכות בספר הראקנטי בפרשת וישב בענין בני יהודה ועל זה כאמר עולם חסד יבנה כדאמר אשר לא יבנה בית אחיו והוא כענין שדרשו בוגס כן כי כבנה בחסד שהותרו קין והבל והשבעים לישא אחותם כי לולא זה לא היה העולם כבנה ועל כן אמר הכתוב בערות אחותו חסד הוא כלומר כי מה שהותרו קודם לכן היה חסד ומה שאמר ובסוד (ו) הבנים הנולדים מצד החסד הידוע בכרית בשר רכה לומר סוד הבנים הנולדים ממדת היסוד שהוא הזרע השלום וכרית בשר וחסד תחתון כמבואר במקומו בשער ב' ובשער ג' בניאור ענין שאילת בניס כרמוזוגס כן בפסוק זה כי בחסדו יתברך נולדים כאמרה ז"ל בני יי ומוזכא לאו בזכות תליא מילתא וכו' ומהם העולם כבנה . (ז) כבר רמזנו בהם בשערים הקודמים עיקר רמז זה בשער ב' בכינוי אביר יעקב כל (ח) ארחות י"י שהוא גם כן מלשון נתיבות . (ט) ונזמל חסד לאדם הראשון למשה רבינו ע"ה כי אדם היה בריאה ראשונה ומשה ע"ה החזרה ונילגול והבן . (א) העיל אימה על הכרית ויראה ופחד כי ראה שלא היה העולם מתקיים בחסד לבד כי רבים יהיו החוטאים מבלי יראה . (ב) והודיע לכרית גדול אמית' ולכך נקרא

יעקב

שער ז

עמוק הוא ובע"ה עדיין תשיג עוד הענין . ואחר שהודענוך אלה העקרים הגדולים במדת
א"ל בענין זה צריכים אנו לחזור ולגמור הפסוק הזה . הרי פירשנו לך בסוד זה הפסוק של
א"ל רחום ורחמן ארך אפים . ונשאר לפרש לך מהו רב חסד במקום זה . דע שיש מן הבריות
מי שאינו ראוי לא רחום ולא לחנון ולא לארך אפים אבל הוא ראוי ליענש מיד מה עושה
מדת א"ל שהיא מדת הרחמים כששוקלים עונות של אותה הבריה כשהיא נדונת בב"ד של
מעלה מסלקת עון ראשון ושני ואינן נכנסים במנין (א) אע"פ שאינן נמחקים ואינן מונים אלא
מעון שלישי שנאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר ואחר ששקלו עונות וזכיות
של אותה הבריה אם המאזנים עומדת בשווה מדת א"ל מכרעת כף מאזנים לכף זכור שנאמר
ורב חסד . מטה כלפי חסד . וא"כ נמצאת מדת א"ל גומלת חסד ורחמים אל אותה הבריה
העומדת בדין . ואע"פ שאינה ראויה לא לרחום ולא לחנון ולא לארך אפים . אע"פ כן עושה
עמה חסד כששוקלים עונות וזכיות ואחר שידעת זה דע כי מדת א"ל מוסיפה לעשות עוד
כמה חסד וכמה רחמים עם הבריות בסוד מה שגמר הפסוק הזה ואמ"ת . ומהו ואמ"ת . הרי
ששקלו עונותיו וזכיותיו של אדם זה וכל כך גברו חטאיו שלא יכול להועיל במדת החסד
אלא עונותיו הכריעו את השקל לכף הובר : עדיין מדת א"ל שהיא מדת החסד גומלת חסד
ורחמים עם אותם הבריה שנענשת בשתי דרכים . דרך האחת שאם אותה הבריה מהו יבית
להיות נכרתת ונאברת מתוך הדין שלה מדת החסד מונרה כל הזכיות וכל הטובות שעשתה
אותה בריה ואפילו שיחה טובה שעשתה ומקילין עונש אותה הבריה כדי שלא תצטער הרבה .
והדרך השני ואם אותה הבריה הנענשת אינה חייבת כרת ואבדון . בסוף הענש מדת
הרחמים מדקדקת לה ואפי' שיחה מועטת לתת לה שכר טוב על מה שעשתה אחר שעברו ימי
העונש . ואף על פי שמדת הדין הוא עושה גם הדבר הזה שמדקדקת להיטיב כנו שדקדקה
להעניש . ועל זה נקראת גם מדת הדין ואמ"ת . ואחר שהודענוך אלה העקרים הגדולים
בפסוק זה במדת א"ל יש לנו לחזור ולהודיעך כלל גדול והוא כי בכל מקום שאתה מוצא
בתורה כתוב א"ל ישלך לכלול בו (ב) כל אותן המדות של חסד ושל רחמים הכלולות בה
ועוד ישלך לדעת ולהתבונן כי בכל מקום (ג) מתערבו יחד אלו שתי המדות חסד ומדת רחמים
באחת . וכן הכנויין של שתי הן מתערבים אלו עם אלו ושמור עקר זה לכל מקום ואל תשכח

וכבר

בין טוב לרע וכראיה לבני אדם כאולת אבל איכנו כן לפעמים הנדיקים כתפסים בעון הדור להיותם כפר' עליהם
לבלתי יהרסו כולם כמו שהאריך בזה בעל הראקנטי בענין פעור ובפ' עגלה ערופה או לפעמים הדין בהם מוש
בענין נדיק ורע לו בסוד הגלגול כמו שהאריך גם כן בזה בפ' וישב והכל בדין אמת ונשפט נדיק וישר ואין שם
עול ואולת רק שורת הדין כתן בקצר אפים ולא בארך אפים וחמלה וע"ז אמר הרב ואל תהרוס להשיב אלי בענין
אדם קצר אפים ש"ל אדם העליון כי עמוק הוא . (א) ואע"פ שאינם נמחקים פי' כי אין מעבירין אותן לגמרי
כ"א אחר כך (אם) יהיו עוד עוכותיו מרובין כפרעין מאכזב' כ' אלו שנסת' לקו כבר דלשו וותרן הוא אלא מאריך
אפיה בכל פנים שיכול (ב) וכולל כל מדת של חסד ורחמי' הכלולות בה כי מדת החסד נקראת בשם אל בזמן שכל
מדת החסד והרחמים העליונים נשפעים בה כמו שפירש בתקלת השער . (ג) התערבים אלו עם אלו ולכך אין
לחוש אף אם ביאור זכיות הרחמים שהוא התפארת עם כנוי החסד : (ד) ולפי שמדת אל קדמה לבריות עולם
כ"ל שהרי קודם התגלות הכח הנעות והתפשטותו היה הכל כמוס באין סוף שכלו רחמים גמורים וחסדים טובים
הנמוס בשם אל גם כן כמו

שפירש

שהוא האף אורך גדול ואף על פי ששלוחו בית דין הולכים לגמור הדין אינן יכולים להעניש אותו הראוי להענש שהרי עריין הם הולכים בחוטם שהוא האף ובעוד שהם הולכים כאף אינם יכולים להעניש לאותו הראוי לעונש ואפשר כי בין כך ובין כך יחזור ברחשונה וינצל והוא סוד ארך אפים . והבן זה מאד . ומנין שהמדה הזאת מארכת אפים כדי שלא יכרת הראוי להענש וכדי לרחם על הבריות . הרי הוא אומר למען שמי אאריך אפי ותהלתי אחט"ם לך לבלתי הכריתך . ואח"כ שמור הכלל הגדול הזה . ואם תבין אותו תזכה לכמה עקרים . ודע כי החכמים הקדושים חכמי המשנה והתלמוד היו מהם אנשי שהיה בהם כח להאריך האף בכח קדושתם ותפלתם והיו מגינים על ישראל בדורם ומונעים מהם כמה צרות כמו רבן גמליאל שגלה ליבנה ובכח קדושתו ותפלתו היה מאריך האף למעלה ולא היו מחנות המשחית יכולין לגמור שליחותן ולהזיק את ישראל כפי הדין הגזור . ולפיכך היה רבן גמליאל נקרא בעל החוט"ם בסוד שנאמר למען שמי אאריך אפי ותהלתי אחט"ם לך לבלתי הכריתך . והיורע סוד ספירת בינה הנקראת תהלה ידע סוד ארך אפים . (ד) כי הבינה היא אחת משתי קדושות המדות הקשורות ברחמים הגמורים . והנה ספירת בינה הנקראת תהלה היא הנותנת כח בב"ד של מעלה הנקרא אלה"ים . וכששופעת מדת הרחמים הגמורים . על מדת בינה אזי הבינה משפעת הרחמים במדת הדין . וכל עור שהיא משפעת הרחמים אזי האף הולך ומאריך וכל עוד שהאף מאריך אזי השלוחים מתעכבים לצאת לגמור את הדין . ודע כי קוצר אפי"ם רוב העונש וארך אפי"ם הוא מעוט העונש . (כ) ואם תבין סוד זה תבין כי אפי באדם קצר אפי"ם יעשה אולת . ואל תהרס להשיב עלי בענין אדם קצר אפים כי

עמוק

כי כיון של ה' ובהקדמת הספר . (א) כי הבינה היא המדה אחת משני מדות הקשורות ברחמים הגמורים כי השני מדות הם הרחמים ובינה שהם נקשרות בכתר עליון שהוא הרחמי הגמורי המאירה פנים ומכסה עיני הדין כדלעיל בשער ה' בסוף ביאור כיכוי אלהים והבינה היא מקור התחלת הדין וכחו כמבואר שם גם כיכוי בכיכוי שם וילקמן במקומו בתחלת שער ט' . (ב) זאם תבין סוד זה תבין כי אפילו באדם קצר אפים יעשה אולת פי' אפילו באדם התחתון שחוטמו קצרה סימני שהוא אדם קצר אפים וכמהר לשפוך חמתו ולנקוס נקמותו וחתוך כך יעשה מעשיו באולת וכסילות וכבר ידעת כי כל הדברים משתלשלים בדוגמת עליונים כפי' טורת אברים אשר כתבארו פעמים והנה מדת קצר אפים של מעלה גם כן מחהרת להעיר כל חמתה ולדון הכל בספר הזוהר תנא האי חוטמא זעירא הוא וכד שארי תכנא לאפקי נפק בנהילו ואת עבד דעא ומאן מעכב להאי חוטמא דלא יפוק תכנא חוטמא דעתיקא קדישא הוא דאיתקרי ארך אפים מכלא והיינו רוצא דתנין ה' ה' פסיק טעמא בנוייהו דכתראה שלים ככולהו קדמאה לא שלים דמשה באתר דינא אמר לאתתא לון מעתיקא (כ"ע) לזעיר (ת') אפיין דהכי תנין כמה קילה דמשה דאחית מכולהו (נ' מבילין ופי' מדות רחמים מי' ג' מדות) דרסמי לתתא וכד אתגלי עתיקא לזעיר אפיין כולי ברחמי אתחזן וחוטמא אשתכך ותכנא לא כפיק כמה דתנין ותהילתי אחטם לך עוד שם במקו' אחר מה בין חוטמא (ועיינן זוהר משפטים עמו' רי"ו שורה י') דעתיק יומין סיין מכל סטרוי חוטמא דזעיר אפיין כתיב עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל גחלים בצרו ממנו ותאכא כד הוה רב המזכא ככא בעי לגלויי גלותיה אמר לבעל החוטם אני מבקש לבעל החוטם אני מתחנן והיינו חא דכתיב ותהילתי אחטם לך האי קרא עתיק יומין אמרו ובמקום אחר אמרו והאי דכתיב ויחר אף יי' ויחרה אפי' יי' ויחרה אפי' יי' כולא בועיר אפיין אתמר הכה לך כל העניין מבואר אס תדקדק כי קרא לכתר עליון עתיקא ועתיק יומין וחוטמו הוא הבינה שהיא מארכת אף הדין ברחמים הכתר שעליו וזעיר אפיין ככאן פירשו המפורשים על התפארת וחוטמו העטרת בהשפעתה בה כניכור הכא אפיין מ"ה הקשה ויצא מן הדין לדין את העולם כלי רחמים ותמלה שאו אינה מתקנת

המדה הנקרא אל . ועתה דע והנן כי בעת הצרות היו הקרושים והחסידים ממהרי' להתפלל ולהתכוין למדת אל וזהו שאנו אומרים אל מלך יושב על כסא רחמים ונקראת ג"כ אל עליון . והנה אברהם אבינו ע"ה השתדל כל ימיו אחרי המדה זאת שכולה חסד ורחמים ותנינה וקבל עליו כמה מיני יסורים וכמה מיני צער כדי שיהיה זוכה לרח' וברוב השתדלותו ואהבתו איתו זכרה שהיתה לה ירושת עולם וזהו סוד ברוך אברהם לא"ל עליון ואמר וישע אשל בכבוד שבע ויקרא שם בשם ה' אל עולם . והנה אברהם א"ע"ה ירש המדה הזאת ולפיכך נתברך בכל שלא היה לו למעלה מקטרג ומערער אלא היו מזומנים לחפצו לפי שמדת אל' היתה מתגלה עליו תמיד ואז היה כל בעלי דינן בורחי' מפניו וזהו סוד חסד לאברהם ולפי שמדת אל' היא המזומנת לרחמים הגדולים התקינו רז"ל לומר אל מלך יושב על כסא רחמים . ועתה צריכין אנו לעוררך על עקר גדול' והוא כי ב"ג מדת של רחמים הזכירה ה' אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת ואע"פ שכבר פירוש לך זרה הפסוק בשער שעבר קודם לכן צריכין אנו לפרש לך עדיין על יסוד מדת אל' שהרי דוד ה' ע"ה לקח גם המדות האלו וכלל אותם בשם אל ואמר ועתה ה' אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת ועתה שים לבך ושמע פירש הפסוק הזה . אל הוא סוד מדה עליונה אשר כלה רחמים גמורים ומפניה נכנעים כל מחנות הדין ואין א' מהם עומד לפניו . ולפי שירש אברהם מדת אל' ואהב אותה זכה לנהול כל נחלות של ש"י מחנות הנקראים ש"ש . וזהו סוד להנחיל . אוהבי יש ואמר ורע אברהם אוהבי והבן זה מאד . ואומר אחריו רחום וסוד רחום הוא מדת אל' כשהיא רואה שיצא מן הדין בסנהדרי גדולה להשמיד או להחרום אדם או מקום או שאר כיוצא בזה שאם ישמך יבא לעולם הפסד גדול אז יצאת המדה הנקרא' אל כדי לרחם על הבריות שלא ישחית העולם ומרחמת על אותה הברי' שנגזר עליה הדין לכלותה וכשיוצאת מדת אל' בורחים ומסתתרים כל מחנות הדין ואז נצלת אותה הבריה מן הדין והעונש וזהו סוד רחום אשר במדת אל' ואומר אחריו חנון וסוד חנון כי פעמים רבות כצאת מחנו' המשתית להשתי' בנ"ה העולם ע"פ הדין יוצאת מדת אל' ומתגלגלת להצילם ואע"פ שאינם הגונים ולא ראויים נותנת מתנת חנם כדי להציל את הבריות מן העונש הגדול ואומר אחריו ארך אפים דע שיש מן הבריות מי שאינו ראוי לא לרחום ולא לחנון אלא ראוי להענש כפי הדין שנגזר עליו מלמעלה ואע"פ כ מדת אל' שכלה רחמים יוצאת ואומרת המתנינו לפלוגי ואל' חעני שיהו מיד ואע"פ שאינן ראוי לא לרחום ולא לחנון המתנינו לו יאולי יעשה תשובה זהו סוד ארך אפים כלומר שמאריכין לו הזמן אולי ואע"פ (ד) שהאף תלוי עליך מאריכין לו האף . וצריך אני להאיר עיניך בסוד הגדול הזה מהו סוד ארך אפים דע כי ב"ד של מעלה כשפוסקין דין אינן ממתניין לאדם זולתי בשעור שיוצאים השלוהים מן האף ומיד שיוצאים מן האף פוגעין באותן הראויין לעונש . והמדה הזאת הנקראת אל' כשהיא רוצה לרחום על הבריות שאינם ראויים לא לרחום ולא לחנון מרה היא עושה מאר' כ"ת החוטאים (כ' חוטטס ועיין כפי')

שהוא

רחמים גמורים כלי שום דין וכובשת מה"ד ומכרחת מפני כבודה כל חילתיה ומחכותיה וכוכל לומר ג"כ שנקראת אל' עליון שכל הת"ת שנקרא האל הכאן כמבואר ברקב"ט פרשת לך לך בפסוק ויעתק משם הפרה מקדס לבית אל ופרשת וישלח בפסוק ויקרא לו אל אלהי ישראל כי אלהי ישראל הומו לשכינה קרא ליעקב אל הומו למדת הרחמים ואע"פ (א) שהוא תלוי על זו פירוש אע"פ שאין לאף מאריכין לו הזמן מארכת החוטטס אריכת חוטטס וקצרו שזכיר הכל ע"ד הקטל כשאר איברי המרכב' שביאר למעלה בשער ה' כביאור

כינוי

אל אמונה על (א) החסד והרחמים והוא סוד המדה אשר ירש אברהם אבינו ע"ה באמרו ויקרא שם אברהם בשם ה' אל עולם . ועתה צריך אתה לדעת כי (ב) בסנהדרי גדולה הנקראים אלהים ישג' מאות ועשרה מחנות של מה"ד משוטטות בעולם וכל מחנה ומחנה מהן גומר הדין בכל הרברים שהוא ממונה בין לטוב בין לרע ואלו המדות כלן סמאכות זמושכות להן כל מיני העושר והטובה שמונעין על פי הדין מן הרשעים וכל אוצרותיהן מלאים כל טוב וכל מיני עושר ונכסים וכבוד ונקראי כלן יש . וכל אלו האוצרות גנוזים ומוכנים לצדיקים לעתיד לבא ועל זה נאמר להנחיל אוהבי י"ש ואוצרתיהם אמלא . וכשאלו השלש מאות ועשר מחנות יוצאין מב"ד הגדול ומשוטטות בעולם לגמור הדין בחוטאים מהם שוללי מהם בוזים מהם פוצעים מהם עוקרים מהם מנגעים . ומהם מביאים כמה מיני חלאים וכל מחנה ומחנה מהם גומר הדין שפסקו על כל בריה והכר באמת ובאמונה ולא מוסיפים ולא גורעים על מה שנגזר בב"ד הנקרא אלהים שהוא אלהים אמת .

ודע כי למעלה מכל אלו . המחנות (ג) ולמעלה מב"ד הגדול הנקרא אלהים יושבת מרת הרחמים הגמורה שאין בה תערובת דין בעולם אלא כולה רחמים וחסד וחמלה וחנינה מבלי צד דין שבעולם . והמדה הזאת מרחמת אע"פ שאין הבריות ראויות לרחמים ונותנת מחנת חנם : ועל זה הדרך היו (ג) הצדיקים והחסידים יודעים דרך המדה הזאת ובעת הצרה היו מתכוננים אליה והיו מצילין את העולם מכמה מיני צרות . ודע כי המדה הזאת העליונה שהיא רחמים גמורים נקראות א"ל והוא המעשר של המחנות הנקראים י"ש . וכשיצאו הג' מאות ועשרה מחנות להשחית את בני העולם ע"פ הדין שדנו בב"ד של מעלה איש בעולם צדיק שיוכל להתכוין אל המדה הזאת הנקרא אל אז היא יוצאת מהיכלה ונגלת וכשרואים אותה י"ש מחנות אז כלם מתפזרים ובורחים ומסתתרים מפני כבודה ואינו פועלים דבר מכל מיני משחית שהיה להם לפעול לפי שמדת הרחמים הגדולים יצאה ונגלת עליהם וכשהיא נגלת יודעים כלם שאין להם כח להשחית ולהשמיר ולא להזיק ולהרע לשום בריה שבעולם כי כבר הופיע

המדה

על (א) החסד ועל הרחמים והעד אלי אלי למה עזבתני כי בודאי לא הי' דוד מבקש שיתחבר עמו מדת הדין רק החסד והרחמי : ודע כי (ב) בסנהדרי גדולה נקרא אלהים שג' מאות וי מחנות של מה"ד הם כמות שומרי שצרי ב"ד של הנבוכה כנגד הי"ש עולמות שהם ג' מאות וי' כמות ומאורות שפע וברכה שהם כמות י"ש כמבואר לקמן בשער ע' זמנה ג"כ למעלה בשער ה' בסוף ביאור כינוי אלהים ובמדת אל וסוד החומס שלהם כי שם אל עולה ביוספר המעשר של י"ש ולכך היא הכופה אותן ומגרשם מפניה כמו שאמר בסמוך . (ב) למעלה בב"ד הגדול הנקרא אלהים הוא יושבת מדת הרחמים הנמורה וכל ר"ל מדת החסד כי אלל הת"ת היא כקראת רחמים נמורי' אבל מ"מ בפניה הפוכים מול הבינה היא קצת דין כמבואר למעלה בשער ה' בסינו השם ועיקור הדבר שצריך אתה לדעת כי זאת המדה לא כקראת אל אלא בזה שיופיע עליה האור העליון . והרחמים הנמורים ונתן להם כח לכוף . לכבוד כל בעלי הדין ולהבריחם מפניו כי זה השם הוא כדמיון אות הדגל ממש שמוציא אז ממדת הרחמים הנמורי' העליוני' כמבואר בשער ה' בביאור הכינויים וכן תמצא שם מזה שביארנו שם בביאור שם אל ה' . ובביאור אות הראשון של השם . בסוף ביאור כינוי אלהים וע"כ כינה למדת הזאת ג"כ ברחמים נמורים בלי תערובת דין ובא"ל עליון כמו שאמר בסמוך אע"פ שאלו הם כינוי המדה הראשונה שהיא הכתר והוא שמו ג"כ (ג) והנדיקים והחסיד' היו יודעין דרך המדה הזאת וכו' כלומר בדרך שהיא מקבלת האור העליון שאו היא כולה

שנאמר וישבע בפחד אביו יצחק וירשו ישראל כל נכסי אברהם יצחק ויעקב והרי מדת פחד נמסרה
 ביד ישראל לירושה עד שחטאו ואברו הכל . ואחר שידעת זה דע כי כל הממשלה והשלטון של
 מעלה הם בסוד גבורת מדת הפחד שהיא סוד הממשלה וכן הוא אומר המשל ופחד עמו עושה שלום
 במרומו : ואחר שהודענוך ומסרנו בידך אלו העקרים והכללים הגדולים יש לנו לחזור ולמסור
 בידך עוד עקרים אשר מהם תכנס לכמה שערי האור והשגת כמה סתרי תורה : ואחר אשר
 בארנו לך קצת הסתרים הנכללים בשם אלהים יש לנו לחתום שער הזה ולהודיעך כי אלהים הוא
 ירוע לקצת בעלי הקבלה שהוא סוד אש אוכלה כמו שאמרנה אבל המדה הזאת פועלת כל ההפכים
 בכח אחד פשוט (א) והכח הזה הוא ממיית ומחיה במדה אחת והוא מכלה ומקיים ומזחץ ורופא
 והכל במדה אחת ובקצב אחד . ומן הכח הזה נוטלים רשות כל השלוחים השלוחים מלמעלה
 לגמור הדין הגזור על בני העולם אם למות אם לחיים . אם לכלות אם לקיים אם למחוזן אם
 לרפא . והכל במדה זאת . ולפי דרך זה התבונן כי כשמשלחין מלמעלה שליח לגמור שליחות
 באלו הדברים . וכיוצא בהם נקרא השליח אלהים על פי הכח שמסרו בידו מאלו הדברים
 הנזכרים ושמור זה העקור הגדול בידך שעדיין תצטרך אותו לכמה מקומות . ועתה
 אם יש לך עינים פקח עיניך בכלים אלו הגדולים שמסרנו לך בשער הזה בענין שם אלהים . ותוכל
 להבין שם אלהים בכל מקום שאתה מוצא בתורה . ותבין למה נקראו השרים העליונים אלהים
 אחרים ותבין למה נקראו הדיינים כלם אפילו בני אדם בשם אלהים ותבין למה נקראו המלאכים בני
 האלים וכשתבין כל העניינים האלו תבין ג"כ שאר הכחות והפעולות אשר הן כלם כלולים בשם אלהים
 והשם ית' יורנו הדרך לדעת אמתת דרכו ולשמור מצותיו חקיו ומשפטיו . וכן יהי רצון :

ואלו השמות מבוארים בשער הזה :

אלהים . גבורה . בד של מעלה . צפון . יד כהה . מדת
 הדין הקשה . בדהעליון . זכות . פחד יצחק . האש
 הגדולה . אש אכלה . ממשלה . דין שמאל . זהבלחם .
 מלח . נחשיין . השך . לילה . ענן . ערפל . בשר . דבורה
 סלת . שלחן . שמש . אש . סיני . משפט . אבן . יד .
 מזבה הנחשת . ארמה . אלהים אמת . שמים . ארמוני .
 שור . צור :

ואתה ה' אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת :

השם השביעי משמות הקדש הוא שם הנקרא אל וצריכין אנו להודיעך סוד השם
 הזה על דרך העקר וכשתבין העקר אז תבין כל מקום שאתה
 מוצא בו לשון אל . כבר הודענוך בשערים הקודמים כי שם

אל

(א) והכח הזה הוא ממיית ומחיה במדה אחת לדמיון האש שהוא מתוך ומקשה משחיר ומלכין והכל בכח פ'
 בכח הזוס שבו אלא שישנו פעולותיו מחד המקבלים כפי הכתה לקבל התפעלות ומנו :

על

תורה ארמי אנדר אבי כי לכן נקש (א) לעקור את הכל שורשו ענף וכשראה יעקב (ב) שבאה
 מרת הפחד לסייעו נתגבר והתחיל להראות גבורתו ותקפואצלו לכן וזהו שאמר הכתוב ויתר
 ליעקב וירב בלבן . ואם יעקב היה חלוש היאך עושה מריבה עם לבן אלא דע כי מרת הפחד
 באה לסייע את יעקב . ומניין לנו ראוי שאמר יעקב ללבן לולי אלהי אבי אנרהם ופחד יצחק
 היה לי כי עתה ריקם שלחתי פחד יצחק בוראי היה לי ובא לסייעני . ולפי זה הדרך החכונה
 כי מרת הפחד היא מקום סנהדרי גדולה ושאר בתי דינין שלה ובה כל מיני אשחזקה ובה
 כל מיני כלי מלחמה וכלי משחית להשמיד להרוג ולאבד לעקור . לטלטל ולאבוד כל אלו
 לגמור הדינים הנגזרים בסנהדרי גדולה הנקראת אלהים ועל המקום הזה הוצרך שלמה
 לגלות כי אפילו הגבורים והחסידים והצדיקים פוחדים מן המקום הזה . ואמר (ג) הנה
 מטתו של שלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל כלם אחוזי חרב מלומדי מלחמה וגומר
 מפחד בלילות ואזל מפחדה של גהינם שהיא דומה ללילה . ודע כי אפי הצדיקים העליונים
 יראים ונבהלים ממדת הפחד . והרי דוד צוח ואומר סמר מפחדך בשרי ומה טעם ממשפטך
 יראתי כלומר מקום המשפט הוא מקום שבו שוכנת מרת הפחד ואחר שבארנו זה הלך דע כי
 במקום הנקרא פחד יש למטה (פי' בחוף) כמה מיני שוחות ובורות עמוקים עד מאוד .
 ונקראים מדורי גהינם ושם כמה מיני משחית ומיני פורעניות ומרוב עמקם הסכלם חשך ותמיד
 הם חשוכים ואפלים ונקראים על טעם זה לילה לפי שאין מאיר שם לעולם אלא חמיד כלו
 לילה באותו מקום ולפיכך פוחדים עד מאוד ממנו עליונים ותחתונים וזהו מפחד בלילות ודרשו
 ז"ל מפחדה של גהינם שהיא דומה ללילה וכמה צדיקים בקשו רחמים בחייהם שלא יראו אותו
 המקום הנטיחם ה' יתברך לעשות בקשה ושאלתם ואמר לא תירא מפחד לילה . ועתה
 התבונן כמה היא כח בעלי תשובה שצוליס מזה המקום הקשה . ואי להם לרשעים שנדונין
 במקום זה שלא הופיע בו אור לעולם וזהו שאמר ארץ עפיתה כמו אופל צלמזת ולא סדרים
 וזפע כמו אופל . ודע כי כל אדם שאינו אומר בכל יום ויום סדר קדוש היום שהוא ובי
 לציין עם קדושתו והלפתו עתיד לטעום טעם במקום פחד הזה שכלו חשך אפלא יתקן מה
 שקלקל קודם שיצא מן העולם . וכן הוא אומר ארץ עפיתה כמו אופל צלמות ולא סדרים ומה
 טעם רואה צלמות זה לפי שלא אמר סדר קדוש היום וז' צלמות ולא סדרים . ודע כי המרה
 הזאת הנקראת פחד ואש אוכלת נתנה ה' יתברך לישראל לעבוה לפנייהם לכבוש את הארץ וללחום
 המלחמות שנאמר לא יתעב איש מפניך פחדים ומוראכם יתן ה' אלהיכם על פני כל הארץ אשר
 תדרכו בה . ולמה אמר הכתוב פחדכם בשבחן של ישראל הפליג ואמר השם יתן על פי
 שמדת הפחד שלי הוא ישראל לקחו אותה בירושלם שהרי יצחק ירש מדת הפחד ושליו היתה :

שנאמר

ה' יתן על פי

בכיניו באר שבע ולכך אמר בכחות גדול ועליון כפינין ככל עם שאמרו פיקס בכניס לאומות העולם כמשפ
 שירנה לומר כי הגיע בהשגתו למעלה בכחות חיוניות כמה בפנימות והתקובלים סומרים כי לבן זבלעם וככל
 אשד הם כבוד הגלגול וזאתיות ככל לבן ידיעוך זה : (א) לעקור את הכל שורש וענף פי' לגדול ולקטוף כל
 השפע ולהוציאו לחוף : ורמו (ב) שבא מדת הפחד לכייעו כי סף שהיא הכותכת טרף לכפירים חיוניות מ"ח
 היא קפנה כחוד וטרה . ולהשפיע כחה דרך הפנימית סאו גבורתה וכחה לטוב לנו כמו שכתבאר בשער ב'
 בכינוי טוב : וזהו (ג) הנה מטתו של שלמה מבואר לעיל בשער א' וכינוי נדק : וזהו (ד)

והקט

מצד צפון כך (א) יבטלו הקרבנות שהיו נשחטים בצפון לפי שכבר בטלה מדת רפוד ענות
 זמקטרגית שהיתה עומדות בצפון ואין צורך להשחט קרבן בצפון על חטא שלא (ב) יחטאו
 עוד והבן זה מאד . ודע כי המדרה הזאת הנקראת אלהים העומדות לשמאל נקראת
 לפעמים **ירכה** ושעם שנקראת יד כהה לפי שהיא השמאל והיא מונעת (ג) זמקכת
 את הימין להשפיע בעולם זולתי מדה שיצא מן הדין ולפי שמעכברת על צד ימין לתת הטובות
 בעולם הרי המדה הזאת הנקראת שמאל לוקחת כל העושר מיד הימין ומחביאה
 אותו בבתי גזיה כמו שאמרנו . וזהו סוד וקרנים מידו לו ושם חביון עונו והבן זה מאד
 ואחר שהודיענוך זהו יש לנו להודיעך כי מדת הגבורה הזאת נקראת פחד זה הטעם כי מדת
 הגבורה והממשלה אשר ישם סנהרדי גדולה ושם כמה בתי דינים ושם כמה בתי שלהבות אש להבה
 ושם כמה גרדינים (פי בעלי דין) נמוסים ממונים להמת ולהענוש וליסר בכל מיני מכה ופצע וכל
 מיני חלאים וכלן אש שלהבת זבמקום הזה יש כמה מיני אש אשר אוכלים כל מיני אשות שבעולם
 ולמחרים אותן בהיות האש אוכלות את הקש ולפיכך נקראת האש הגדולה לפי ששאר כל מיני אש
 אשר בעולם הם קטנים אצל האש הזאת ולפי שהאש הזאת שורפות כל שאר מיני האש יפחדו
 ממנו עליונים וחתתונים (ה) ואפילו המלאכים העליונים נרתעים ונבהלים ונשרפים מן האש
 הזאת ואינם יכולים להתקרב אליה אך שם פחדו פחד מרוב חזקה וכו' . ממשלה ולפי זה
 הדרך נקראת המדרה הזאת פחד אשר ממנה פוחדים המונה מעלה זמטה זש"ה מפני פחד ה'
 ומהדר גאוונו . ומן האש הזאת שהיא שורפת ומכלה את הכל והוא מקום הפחד והוא
 כדח מצדף לרשעים ופושעים ומכח שלהבת שלה נשרפים כמה חיילות אמר הכתוב פחדו בציון
 חטאים אתה רעה הנפים מי יגור לנו אש אוכלה מי יגור לנו מוקדי עולם . ודע שנקראת א"ש
 אוכלה מפני שהיא אוכלת כל שאר מיני אש בעולם ובדרך זה נקראת ה' יתברך מצד המדרה הזאת
 אש אוכלה כאומרנו כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא יכניעם . ולפי שהוא יתברך אש אוכלה
 יכול להכניע ולהשפיל זלילות כי במדה הזאת הוא יתברך עושה מלחמות ולפיכך נקראת
 המדה הזאת פחד . והמדה הזאת החזיק בה יצחק אבינו עליו שלום והוא לצד שמאל ולצד
 הדין הגדול ונקרא פחד יצחק וכן הוא אומר זי שבע יעקב בפחד אביו יצחק . ודע כי כשדרך לבן
 הארמי אחר יעקב ובקש לעקור את הכל באה מדה הזאת לעקור את לבן וללחום עמו
 כי בכח גדול ועליון היה (ו) בא לבן הארמי וא"ל יהיה בעיניך דבר נקל שאמרתי

תורה

(א) זיבטלו הקרבנות והו אומרם ז"ל כל הקרבנות עתידין ליבטל חוץ מקרבן תודה : שלא (ב) יחטאו עוד
 והבן זה או כי יוכל לב האבן והזכעין מקרבנו ומלאכה האבן דעה כמלא הנפוכי מוחק זקן כל נשר כתעב
 וכחוק : ולפי שהיא (ג) מעכבת וכהה למכיעה כמו ולא כהה הם : והוא סוד (ד) קרנים מידו לבן
 קירון ועור הבא לו מידו הימנית ומתחבא שם בעו : (ה) זאפילו המלאכים נרתעות ונבהלים וכשרפים מן
 האש הזאת כבר בארנו . פעמים שאין להבין שיש למעלה אש ושריפה ממש וכיוצא באלה דברים רק שהש
 כקראים כן ע"ש משפעות וכחם באש ובכל דבר וכדוגמתו למטה וכן ג"כ בעניין שריפת המלאכים כדוגמתה
 התחתונים הטבעיים כשארנו שיש בעצמם האש היסוד אינם יכולים לסבול ונשרפים כך מלאכי מעלה אינם
 יכולים לסבול הזהר הגדול והכח החזק הזה עד שמיאיתם מתבטלות והו שריפתה כי כל העליונים נשתלשלו
 כדוגמתם וכן מין כמשך למיכו . (ו) בא לבן הארמי וכן הוא לקמן שער י' ומבאר שם כי בא בכח המדה
 העליונה שנמדה הימנית שנקרא לבן הארמי כמו שפי' בשער הא'

כפינו

בעלי משחית וצוה בתורה כי כל קרבן שהוא בא על חטא יהיה אורחו קרבן נשחט בצפון
 וכך הוא אומר ושחט אותו על ירך המזבח צפונה והקרבן הנשחט בצפון בא על החטאים
 שאדם חוטא בין שיהיה יחידאו צבור כגון פר ושעיר של יום הכפורים וכגון פרים
 הנשרפים ושעירים הנשרפים וכגון זבחי שלמי צבור ואשמות וכגון חטאת הצבור והיחיד
 כל אלו נשחטים בצפון . וא"ת הרי שלמי צבור ואינם על חטא ולא על אשם . דע
 שהוקשו לחטאת זהו שאמר הכתוב ועשיתם שעיר עיזים אחד לחטאת ושני כבשים בני שנה
 לזבח שלמים . אבל שלמי יחיד והתורה ואיל נזיר והבכור והמעשר והפסח כל אלו אינם
 מוכרחים להשחט בצפון אלא שחישתן בכל מקום בעזרה ומעם כל זה מבואר . ור"פ
 שהקרבנות הם כופר לאדם מן הפגיעה כמו שכחוב ונזבחה לה אלהינו פן יפגענו בדבר או
 בתרב ואלו המינים של פורענות הם בצפון לפיכך צוה ה' יתברך כל קרבן שהוא בא על חטא
 ישחט בצפון ובע"ה באלו הדברים עדין נודיעך (א) עקרים גדולים בטעמי הקרבנות ולפי
 שמדת שם אלהים הוא סוד הדין עומדת בצפון נשחטין הקרבנות הבאים על החטא בצפון
 והסוד זבחי אלהים והכן זה מאד . ואחר שהודיענוך אלו העקרים הגדולים צריך אתה
 לדעת לפי שב"ד העליון הנקרא אלהים יושב לצד צפון והקרבנות הבאים על חטא נשחטים
 בצפון להיות כפרה בפני ב"ד של מעלה . דע כי לצד צפון של מעלה חוץ לפרגוד יש נחש
 גדול עקלתון והוא גרם מיחה לאדם הראשון והטיל זוהמא אצל חוה והוא ראש לפורענות
 לכן אמר ה' יתברך והבטיח את ישראל להעבירו ולהרחיקו ולהרחיקו למקום שלא יוכל לקטרג
 לעולם ואמר הנביא זאת הצפוני ארחוק מעליכם והרחתיו אל ארץ שממה (ב) וזה קעור בדבר
 הנקרא קץ כל בשר כי הוא מכלה מנפשו עד בשר וזה נכנס לקטרג על דור המבול ונמסרו
 בידו וזהו שאמר קץ כל בשר בא לפני כלומר מדת . הפורענות שהיא מקטרגת על הבריות
 באה לפניו וקטרגה עליהם כי מלאה הארץ חמס . ונגמר הדין ומסרם ביד קץ כל בשר
 להשחיתם ועל זה נאמר והנני משחיתם את הארץ ולפי שהמדה הזאת המוכנת לפורענות קבועה
 בצפון צוה ה' יתברך שישחטו הקרבנות הבאים על חטא בצפון אבל לעתיד לבא שהקרבנות
 עתידין לבטל ירחיק השם מדת הפורענות מעלינו ומצד הצפון . יוליכנה למקום שאינה יכולה
 לקטרג עוד וכמו שתהיה נעקרת מדת הפורענות

מצד

וכמו שלפעמים שכשירצה הש"י להעניש בני אדם ישלח בהם חיות רעות ומן בהמות או אש מתלקחת לשרוף
 חדיכות ולהחריב ארצות כך המציא בדוגמת זה למעלה בכחות עליונו דברים רוסכים רעים ומלאכי מות ומוכי'
 להשחית . ולאבד הפושעים וחטאים כמו שכתבאר למעלה שער ה' בענין הארבע קליפות בניאור רוח כענה
 וענן וכו' . ובע"ה נודיעך באלו הדברי' (א) עקרים גדולים בטעם הקרבנות גם אכי בדרכיו דרכתי
 להאריך בכלן בענין הקרבנות וסתימת פה המקטרגים לא חשתי כי באמת אין כאן מקומן למתחילין בעיון כי
 באר ספרים על התורה . מחוברים ימצא עוד עניינים הקרבנ' מובארים בע"ה בפירוש לפירוש הרקטעי
 בפרשת הקרבנו' אז מעוררך גם כן באלו הדברים כפי אשר יעור עלי אשר לכו כל סתרים בנלו : (ב) והו'
 וקשר בדבר הנקרא קץ כל בשר מלאך המות כקרא כן על שם שהוא יורד ומסטיץ עולה ומקטרג ומביא כל בשר
 לקינו נאופו בכיטול נשמתו ורוחו כמבואר בשער ה' בכינוי השם המיוחד :

ויבטלו

שער ו

הכל תלוי במזל (א) ואפילו ס"ת שבהיכל . ואל יעלו בדעתך כי במזלות הכוכבים דברו ז"ל
במקום הזה שלא דברו אלא במקום החפץ ודי למכין וכבר בארנו דברים אלו בשערים הקודמים
ודע כי הגמרה הזאת נקראת צפון וצריך אתה לדעת העקר כבר הודענו כי מדת החסד
שהיא בימין חמיד פרווהה ומזמנת להפיק לכל שואל וכשהארס שואל הפציו מאת השם אזי
מחעוררת מדת החסד ומושכת ממקור הרצון כל מיני העושר וכל מיני טובות לתת לשואל
די מחסרו . וכשמגיעין אותן המחנות והטובות מצד מדה שמאל אזי עומדות מדת הדין
שהיא מצד צפון ומעכבת אל הימין לגמור הפצו השואל ואומרת נשב לדין ונראה אם זה השואל ראוי
לתת לו שאלה זו ששאל אולאו : ואז נדון השואל בסנהדרי גדולה העומדת בצפון ואם
הוא ראוי נותנים לו שאלתו ואם אינו ראוי מונעים ממנו כל אותה העושר וכל אותו הטוב
שהמשיכה מדת החסד ואז מקבלת מ"ה ההייה בצפון כל אותו העושר וכל אותו הטוב ומכנסת
אותו באוצרותיה ובכתי גנויה אשר בצפון ונשאר כל אותו העושר וכל אותו הטוב באוצרות
צפון לפי שמאחר שמשכה מדת החסד אותה מלמטה שוב אינן (ב) חוזרים למקומן אלא מקבלת
אותן סנהדרי גדולה אשר בצפון ולפיכך נקרא צפון לפי ששם יושבים כל מיני עושר וכל
הגנוזים וכל המצפונים וכל הזהב וכן הוא אומר מצפון זהב יאתה . ולפי שהמקום ההוא
הנקרא צפון הוא מקום הטומנות והמצפונות כל מיני העושר אזל הרוצה להעשיר
יצפין . כלומר יכוין למדת צפון להשלים עם מדת הדין העומדות בצפון כדי שלא העכב
שאלתו כששואל מאת ה' יחברך עושר ונכסים ועל זה הדרך הירה השלחן בצפון לפי שמשם
נמשך העושר וצרכי הבריות . ולפי שהצפון הוא לשמאל אמר הכתוב אורך ימים בימינה
בשמאלה עושר וכבוד . ודע כי כל העושר הזה וכל אלו המצפונות אשר בצפון כלן גנוזים
ושמורים ומוכנים לצדיקים לעתיד לבא וכן הוא אומר מדה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת
לחוסים בך ואומר (ג) יצפון לישראל תושי' ואחר שהודענוך זה דע כי בצד הצפון יש . (פי' ש
נחן) מקומות וחדרים גדולים אשר המה מלאים כמה מלאכי חבלה וכמה מיני פורענויות ושם
כמה בארות מים עכורים טיטורפש וטיט היין ויורדים עד התהום ושם כמה מיני שחת ושם כמה
מיני נחשים ועקרבים ושאר כל מיני (ד) חיות רעות וכל אלה שזכרנו כלם עומדים וצופי'
מתי יצא מן הדין אשר בצפון לחרוב ארצות ולעקור מלכיות ולהכות בני אדם בכל מיני מכה ובכל
מיני משתית ואז יוצאין כל אחד מאלו מיני פורעניות אשר בצפון ושוטטין בעולם וגומרים הדין בכל
אותן שנתחייבו בכ"ד שלמעלה ועל אלו כלן נאמר מצפון תפתח הרעה . ודע שיש במקום
זה כמה מלשינים וכמה קטרוגים וכמה מקטרגין על הבריות ולפי שהשם יחברך נתן תורה
ומצות לפירוב חמלתו על ישראל צוה להקריב לפניו קרבנות לכפר על העונות כדי
לסתום אלו המקטרגים בצפון ולכל

בעלי

ג' בתי סנהדרין של קטנה של כ"ג שיטבו לפני סנהדרי גדולה כי זו דוגמה זו כעשה העליונים ותחתונים וכן הוא
למעלה בשער ה' בניאור הכינויין . (א) ואפילו ס"ת שבהיכל פי' הת"ת שבהיכל אד"כני . ואין (ב) חוזרין
למקומן דיון שמיא מיהב יהבי ולא הדר ושקלי . ואומר (ג) יצפון לישראל תושי' פי' שם שנתעשו כחם
מליד למטה וכתערכו בצפון : ואז כל מיני (ד) חיות וכסאין להבין שיש למעלה חיות רעות ועקרבים חמם
ואישים כאש שלכו אלא כולם כחות רוחניות כשפעות ויוצאות מכחות הדין כמו שבארנו פעמים וע"ש כחותם
באישים ובכל מיני משתית כגון כחשים ועקרבים וחיות רעות נקרא כן כי כל הדברי' משתלשלים וכפי הדבר למטה
כן בדוגמתו עניינו וכפו ברוחניות למעלה

ממדת סנהדרי גדולה של מעלה הנקרא אלהים באמת ער שאפילו בני האדם נקראים
 אלהים בהיותם דנין דין אמת ואחר שהודענוך עקרים אלו בשם הנקרא אלהים יש לנו
 לחזור ולהודיעך שאר השמות ששם אלהים נקרא בהם לפעמים דע שהמדרה הזאת הנקראת
 אלהים נקראת לפעמים **גבורה** והטעם לפי שהיא מתגברות לעשות דין בפושעים
 ובחוטאים והיא המקמת מיד הרשעים והמתקוממים אצל ה' יתברך . ולפי שהיא ב'ר של
 מעלה והיא המשלמת גמול לכל הראוין לגמול נקראת גבורה על כחה וממשלתה שישלה
 יכולת לדון ולהתפרע ולהתגבר על הכל ואין דבר שיעמוד לפניו וזהו שאמר הנביא (ז)
 עורי עורי לבשי עוז וזרועה' . ואמר הלא (כ) את היא המהצבת רהב מחוללת תנין .
 זאלמלא גבורותיה לא היו הדינין נגמרים ולא היו החוקים נענשים אבל לפי שהגבורה היא
 חזקה ומושללת על הכל נגמרין הדינין הנדונין בב'ד שלה . הלא תראה כשחוטאה ישראל .
 (ג) נחלשה הגבורה ע"י הטאתם וכל שהנביא אמר איה קנאתיך וגבורתיך : והגבורה
 משיבה (ד) ואמרה צור ילדך תשיות שכח אל מחוללך . וכפי החוטאים נחלשת הגבורה
 וחזר הימין לאחור . וכן הוא (ה) אמר השיב אחור ימינו מפני אויב . ודע כי למעלה
 מצד הגבורה הוא המקור והשפע שהגבורה שואבת ממנו ומן המקור ההוא שהוה העליון על
 הגבורה ונקרא בינה נובעים כמה מיני כוחות של גבורה ונקראים גבורות וזהו שאמר מי
 ימלא גבורות ה' וכשישראל צדיקים אזי אותן הגבורות משפיעים כחותיהם למדה הנקראת
 גבורה ואזי ישראל מתגברי על האומות ולפי שהגבורה היא בחזקת הלוחמת עם האומות
 ונוקמת נקמות ישראל מן האויב . ואם ח"ו חטאו ישראל אזי נשאררת מדת הגבורה חלושה
 ואינה פועלת הנקמה באומות וזהו סוד צור ילדך תשיות ואמר איה קנאתיך וגבורתיך זה
 מאד והמדה הזאת היא נקראת **בית דין של מעלה** וע"י . המדה הזאת נדונין
 כל בני העולם כמו שאמרנו לטוב ולרע וזהו המקום נקרא זכות לפי שבו נזכרים כל הזכויות וכל
 החטאים והרע הנותן משם ג"כ זכות הוא . (ו) לפי שבו האדם נטהר מן החטא ומכח סנהדרי גדולה
 זו יצאוג' בתי דינין אחרים שדנים בני העולם לעושר ולעוני לבריאות לחולי וכל דינין שבעולם
 נדונין בסנהדרי גדולה ובאלוג' (ז) בתי דינין שלה חוץ מג' דברים שאינן נדונין בב'ד של אלהים
 מכל וכל אבל הם . נמשכים ממקום שכלו רחמים ואלו הם חיים ובנים ומזונות ואף על פי
 שגזרו בב'ד של סנהדרי גדולה של מעלה על אלו ג' דברים אם עמד אדם ונחכוון בתפלתו עד
 מקום החפץ יפיק שאלתו וזהו שאמרו חז"ל בני חיי זמזוני לא בזכות תליא מלתא אלא במזל
 תליא מלתא . ועניין זכות הנזכר במקום זה הוא סוד סנהדרי גדולה ועניין מזל שהזכירו במקום
 זה הוא סוד המקור העליון שהוא מקור החפץ הנקרא אה"ה אשר משם נולו ממי החפץ והרצון וזהו
 המזל שכל הרבדים תלויין אפי' ס"ת זעל כן אמר

הכל

שהוא על גדה כשחאל כמו שיתבאר במקומו כראש שער ס' . (א) עורי עורי לבשי וכו' וכבר ידעת כי הפחד
 אסת מוכרעות עולם : (ב) הלא את היא הנותנת דבר על הגבורה בלשון נקבה כי היא פועלת דימה ע"י המלכות
 מ"ה של מטה . (ג) וכאלו הגבורה פי' החלושה בעוכש האומות שאינם מעניסים עכשו . (ד) ואומר
 בור ילדך תשי כח ובור ר"ל מ"ה הקשה כסלע . כמו (ה) שאמר השיב אחור ימינו מפני אויב ר"ל הפחד שנ
 אחור מללמוד זכות מפני האויב החוטא וטוב איכה מחזקת המשל לעשות נקמה בגוים . (ז) לפי שבו האדם
 מטפס מן החטא ובספר הזהר פי' שנקרא זכות כי לעולם מתחילין שם בזכות היפך כח הטומאה שבחן שלעולם
 מתחלת בחובה . (ז) ג' כ"ד אחרים וכפנדין

שער ו

הגבורה שמענום . זאלו שתי הדברות הן עקר כל התורה ולפי שמענום מפיו ושאר כל מצות התורה שמענום מפי משה ומנין תורה שמענו מפי משה שהן תרי"א מצות . והן סוד התורה ועל זה נאמר תורה צוה לנו משה . שע"י משה נתנו לישראל תרי"א מצות אבל אנכי ולא יהיה לך לא קבלום ע"י משה אלא מפי הגבורה שמעום (ז) כמו שאמר אחת דבר אלהים שתיים זו שמענו נמצא תרי"ג מצות שתיים מהם שמענו מפי הגבורה ושאר מהם תרי"א שהם סוד תורה שמענו מפי משה וזהו שדקדק הכתוב ואמר תורה צוה לנו משה שהן תרי"א מצות . ולפי העיקר הזה אמר ה' יתברך לישראל בני לא יהיה לך אלהים אחרים שאין להם חלק בך ואין לך חלק בהם כי חלק יה' זה עמו . ואחר שידעת זה התבונן שאמר הנביא כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו ואנחנו נלך בשם יהוה אלהינו לעולם ועד . ואין לך להאמין דברי ריקות של כמה ריקים שאומרים שאין כח באלהי העמים ואינם נקראים אלהים . אבל יש לך לדעת כי ה' יתברך נתן כח וממשלה ושבט ביד כל שר ושד משרי האומות לדון ולשפוט את עמו ואת ארצו ונקרא שם השר אלהים לפי שהוא שר ושפוט את בני ארצו . אבל סוף כל השרים וכל האומות שלהן כאין להיות נדונין בב' ד של יהוה הנקרא אלהים אמ"ת . ואם חטאה יאו סרה אומתו של שר או לוקה השר על אומתו עבארצו . ורע והאמין כי אין כח באלהים אחרים שהם אלהי העמים . אלא אותן הכח שנתן ה' להם לשפוט ולפרנס את אומות אבל אינן יכולין למחוץ ולרפא לחמית ולהחיות חוץ מהכח הירוע הנתון להם לבני ארצם וממשלתם . וזהו כי כל אלהי העמים אלילים ופי' אליל הוא כמו בשר אדם מת . לפי מחלוקת החכמים במסכת חולין מכל צד הוא לשון אליל דבר מת וזהו רופאי אליל כלכם שהוא בשר מת שאין לו רפואה . כך אלהי העמים אין בהם כח לרשיב ולהרע זולתי אותן הכת הקצוב שמוסר להם השם . ואינן יכולין לצאת מאותה השורה והם כמו כן נדונין כמו שבני ארצם נדונין וכל כחם וממשלתם אינו אלא אותן הפרס שהם מקבלים משם יהוה יתברך שהוא ארון ודיין על כלם . ועתה שמור עיקר זה לכל התורה כלה ותוכל לדעת מהו שם אלהים בכל מקום או שם אלהים אחרים כמו שאמר בעבר הנהר ישבו אבותיכם ויעבדו אלהים אחרים . לא יהיה לך אלהים אחרים . והנה שחודר ענוך אלו העקרים הגדולים יש לנו להודיעך עקר גדול והוא שיש לך לדעת ולהתבונן כי מקום החיים הנקראים תי"י עולם הוא סוד (כיפה) השם הנכתב בתורה יהוה ונקרא אלהים והטעם לפי שהוא המקור שממנו שואבת מדה הגבורה הנקראת בית דין של מעלה ונקראת אלהים . ולפי שאינה דין גמור נכתבת באותיות יהוה . ולפי שהוא (ג) השרש שממנה שואבת מדה הדין בקריאת אלהים . אע"פ שאינה כתיבה אלא באותיות יהוה . ושמור עקר זה הגדול לכל מקום שתמצא בתורה שנכתב יהוה ונקרא אלהים : ואחר שידעת זה דע כי שתי המדות הנקראות נצ"ח והו"ד . נצ"ח נקרא יהוה צבאות לפי שהוא ליטין . יהוה נקרא אלהים צבאות לפי שהוא לשמאל . ולפי שהיא מתלבשת מלבושו הדין מן הב' הנקרא אלהים נקראת גם היא אלהים צבאות . סוף דבר כפי המקום אשר ממנו שואבת כל מדה ומדה כך היא נקראת . ובכל מקום שתמצא בתורה שקורא לדבר בעולם בשם אלהים . דע כי היא מושכת כח

ממדת

יועיל כו' היינו למעלה בשער ה' בניסור השליש כתיבה . (א) כמו שאמר אחת דבר אלהים שתיים זו שמענו כי בדבור האחד ככלל גם הב' כי מאחר שמענו אנכי ה' אלהיך שמענו שלא יהיה לנו אל אחר והטעם לפי שהוא המקור כי הוא רחוק אל הכיפה שממנה שואבת הפחד (ב)

האומה ועל ארצה : זאותו השר הממונ' על אותה אומה רצה ה' יתברך שיהיה דן את אומתו כפי הרשות שנתן לו י' יתברך בתוך השנה . ולפי שהוא דיין על אותה האומה נקרא גם הוא אלהים ואם חטאה אומתו של אותו השר השם יתברך דן את השר ומלקה אותו ומעניש אותו . ולפי דרך זה התבונן שהאומות והשרים שלהם נדונים בכ"ד של י"ה יתברך שהוא אלהים אמ"ת . וזהו סוד כי י"ה זה אלהיכם הוא אלהי האלהים . ורע והאמן כי כל האומות והשרים שלהם הנקראים אלהים כלם באים בר"ה להיותם נדונים לפני ה' יתברך ואם לא נהגו האומות כהוגן יאזי לוקין השרים שלהם וגורעים להם השפע והטובה שהיה ה' יתברך נותן להם וכשלוקה השר של האומה נופלת האומה . וזהו שאמר הנביא יפקוד ה' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה באדמה וזהו שא"ז אין אומה נופלת אלא א"כ נופל שרה תחלה והטעם כי כפי הדין שיפסקו על שר של אותה האומה כך מקבלת אומתו לטוב ולרע . וזהו שא"ל פושעי ישראל בגופן וכן פושעי אומות העולם בגופן . וענין גופן הוא השר שלהם לאותם היודעים סודות הנסתרים . וכל מה שא"ה פושעים . לוקין על פשעם השרים שלהן . וזהו שאמר שר של אבימלך מלך פלשתים ואחשך גם אנכי אותך מחטו לי . מחטו לי חסר א' כלומר שאמר לו השר דע כי משע' שחטאת שלקחת שרה אשת אברהם דנו אותו בכ"ד של מעלה ומכניסי' בו מחטי' וקוצים ואני בצער גדול כי אלהים זה שדבר עם אבימלך שרו של אבימלך היה כי לא היה ראוי לנבואה או לדבור שאר מלאכים אלא לשר שלו . והכן זה מאד . מה שאמרו פושעי ישראל בגופן הוא סוד כנסת ישראל ליודעי סתרים וכשישראל חוטאים כנסת ישראל נענשת וכן הוא אומר (ג) ובפשעיכם שלחה אמכם . ואל תתפיש עלינו על מה שכחבנו בשערים הקודמים שהשרים של אומות העולם אינם מטיבים ולא מריעים כמו שאמרנו במה שתקנו חכמים לומר על האומות שהם משתחווים להבל וריק (ג) ומתפללים אל אל לא יושיע . כי כוננתנו לימר שאין להם מעצמים יכולת ולא רשות לדון להרע או להטיב אבל אם נתן להם ה' רשות הם וגומרים לפי שמסר ה' ביום לגמור . ולפיכך נקראים שרי האומות על זה אלהים . ועתה התבונן כי כל אומה ואומה מע' אומות נדונות כל השנה בכ"ד שלה והוא השר של אותה אומה ונקרא אותו השר על זה אלהים ובר"ה נדונים כל השרים הנקראים אלהים וכל האומות שלהם בכ"ד של י"ה יתברך שהוא אלהים אמ"ת . נמצאו אלהי האומות גם הם נדונים . ואע"פ שהם דנין את האומות וזהו סוד שאמר הכתוב כי י"ה זה אלהים הוא אלהי האלהים . כלומר הוא דיין שדן את אלהי האומות ושמור זה העקר הגדול והזהר בו . ותבין סתרים נעלמים והרע שי"י יתברך הוזהיר את ישראל ואמר להם בני אני אלהיכם ואחס עמי ואין לכם לקבל אחר מאלהי העמים לאלוהי שהרי אותם האלהים נתונים לאומת ולא לכם ושל אחרים הם ולא שלכם כי אני אלהיכם לבד . ולפיכך התחיל ה' בעשרת הדברות ואמר שתי הדברות הראשונות בלי אמצעי ואמר אנכי י"ה זה אלהיך . ואם כן לא יהיה לך אלהים אחרים וזהו שאמרו חז"ל אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה

הזכינה כאשר תלך ההשפעה שלא כדרכה הנה היא שלוחה מצעלה להאיר פניה לכחות הדין וטובתה לזורים והרי בצער ועונש לה כי חפנה ורכוכה תמיד ביחוד הרחמים ובתקון הראשון להמשיך ולהשפיע בטובה מטוב צעלה וכאלו כר לה נתתה לאחרים חילה וכחה לכסריה וע"ז נאמר עמו אנכי בצרה ובכל כרתם לי כר וכל זה ביארת בניאור יותר רחב נפי' לכפר המערכת במערכת הטעם ולכפר הרקנט בפרשת בראשית ופז . כמו שאמרנו בו כמה שתקנו לומר על האומה (ג) ומתפללים אל אל לא

התחתון הויה סוד השם הנקרא אד"ני ונקרא ג"כ ב"ד של מטה . ונקרא ג"כ מדרת הדין הרפה . ובו הכל נגמר לעשות ולגמור בכל הנבראים כפי שגזרו ב"ד העליון . ולפיכך נקרא ג"כ אד"ני לפעמים הרבה בשם אלה"ים . ונקרא אלה"ים בשעת גמר דין שפסקו ב"ד של מעלה הנקרא אלה"ים אמ"ת . וברוך זה תמצא כי מדת מלכות שהיא אד"ני נקרא גם היא אלה"ים פעמים הרבה כשגומרת הדין שפסקו בסנהדרין של מעלה . והבן זה מאד ולפיכך יש לך להתבונן כי כל מי שהוא דיין בין שיהיה מלאך או אדם נקרא אלה"ים בשעת הדין או כשהוא ממונה פרנס על הדין וזהו שאמרה תורה עד האלה"ים יבא דבר שניהם אשר ירשיעון אלה"ים ישלם ואומר אלה"ים לא תקלל . ואומר כי הטשפט לאלה"יהוא . ויש לנו לגלות לך סוד סתום זחתיים . אמר תורה אלה"ים לא תקלל ואע"פי שמשמעות הנרוב שלא לקלל את הדיין עכ"ז ענין אחר רמז בו והויה שאם יבא על האדם מכה או נגע או מחלה או מירחה או חסרון לא יעני פניו כלפי ב"ד של מעלה הנקרא אלה"ים שהוא מקום המשפט האמתי ואל ידבר פאצות וזרופים לומר אלהים דן כל זה למעלה ועל פיו באו אלי אלו הצרות ושמה יפעור אדם פיו לבלי חוק כמו שאמר ר' ואשריו לא יוב עורך מחזיק בתומתך ברוך אלהים ומות אלא כמו שאמר איוב גם ארץ הטוב נקבל מאת האלהים זאת הרע לא נקבל . וזהו שחייב אדם לברך על הרעה כמו שמברך על הטובה . וכמו שאמר דוד ביה"זה אהלל דבר באלהים אהלל דבר . וזו היא אמונת ישראל לקבל משפט אלהים בשמחה ולשמוח ביסוריו ותוכחותיו ומשפטיו ולהודו לפניו על הכל ולברך שמו כמו שאמר חסד זמשפט אשירה . אם חסד אשירה זאם משפט אשירה . ולא יהיה אדם מבעט ביסורין . זמוציא דברים קשי' מפיו . כל זה נרמז בפסוק אלהים לא תקלל . זה הכלל כל דיין שבעולם וכל בתי דינים עליונים ותחתונים בכללים בפסוק זה . ואחר שהורענוך זה יש לנו למסור בידך כלל גדול ושמור אותו מאד לכל מקום שכבר נכשלו ולא הבינה כמה אנשים שהם חכמים בעיניהם . והוא סוד מהו אלה"ים אחרים . ויש לנו להודיעך כי השם ית' רם ונשא שוכן עד זקדוש שמו הוא לברו מלך על כל הנמצאים והיכל הקדש שלו מכוון באמצע זסבינות היכל הקדש יש (א) שבעים כתרים ומהם נמי שבים שבעים שרים ושבעים אומות כמו שכבר פיר' . וכל שבעים שרים נחלקו בדור הפלגה ללשונותם בארצותם נחלקו שבעים שרים לשבעים אומות להיות כל שר לשר מושל על אומתו ועל ארצו . וזי' ית' עמד זבחר באברהם באותו הדור ובחר בישראל אחריו שהם זרע אברהם זמסר להם שמו הגדול להיותם חלקו זחבלו ונקרא בכל ישראל שמו הגדול שהוא יהוה ית' ואין לאומה אחרת חלק בו כמו שכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם יהוה נקרא עליך ויראו ממך . ואומר כי חלק יהוה עמו . וזי' ית' לפי שמסר שאר כל אומות העולם ביד השרי' כל אומ' ואומה לשר ירוע כמו שאמר הכתוב והנה שר זון ושר מלכות פרס עומד לנגדי . זמיכאל הכהן הגדול שהוא נושא דגל יהוה ית' מסר אותו לישראל . זשאר שבעים שרים שהם בחוץ ואין להם חלק בהיכל הפנימי כל אחד מהם נתיחד לאומה ירועה והוא מושל על אותה

האומה

למעלה בשערה' בניאור הכינים (א) יש שבעים כתרים וכו' כנגד השבעים כפש שבאו עם יעקב זלעיל כקוף שער אלזבשערה' בניאור הסכויים פי' הענין דתב (ב) וכן הוא אמר ונפשעסם שלח' אמסם עניין עוכשה וטילכותיה ככר ביארנו פעמים שהוא כאשר לא תרד ההשפעה כפי תיקון תחילת הכריאק כאשר ביארתי בשער ה' בענין חילוק

תושאת שעשתה מצוה זו . ואם את מענשת לזה הגוף בעבור חטא הירי גס העין לוקח
 והיא נענשת שלא כדין . וזהו להמית צדיק עשרשע והיה כצדיק כרשע . ולפי דרך זה מעכבת
 מדת החסד כמה פורעניות מלבא לעולם . ובדרך זה בעבור צדיק אחד שיש במקום מתעכבת
 הפורענות מלבא למקום כדי שלא יקבל אותו הצדיק צער נפורענות המקום כמו שאבר
 שאמרנו בגוף כך הצדיק במקום הוא כמו האבר בגוף ומצד הזה מגין הצדיק על מקומו .
 כיצד מגין כשרנין אנשי מקומו למעלה ויוצא מן הדין חייבים כליה או עונש . מתקרבת מדת
 החסד ואמרה האף תספה צדיק עם רשע : כלומר אומרת מדת החסד למדת הדין אם את
 מענשת לאלו הרשעים של מקום פלו' נמצא יגיע הנזק לצדיק ויקבל צער בעבורם כשיענשו
 הם או תשחת ארצם וזה הצדיק לא חטא שיגיע לו צער או נזק . נמצא הצדיק מגין על אנשי
 המקום מטעם שלא יגיע לו נזק וצער . ושמור עקר זה מאד . והוא אם אמצא בסדום חמשים
 צדיקים ונשאתי לכל המקום בעבורם . וכן עד שהגיעו לעשרה (א) אצל ה' עיירות שהיו כפי
 שיצא הדין העליון . וזהו סוד שאמר ללוט רחנה נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי את
 העיר . אבל לא היה כח בלוט שתנצל סדום בזכותו אע"פ שהיה דר בתוכה שאפילו לוט לא נצל
 אלא בזכות אברהם . כמו שדרשו בפסוק אל חבט אחריו כלומר אל תדקק לומר שראויה העיר
 להמלט בזכותך שאינך ראוי . וזה אמרו בהוציאם אותם החוצה . ושמור זה העקר הגדול
 לכל התורה כי ממנו תוצאות חיים . וכמו כן שמור עקר אחר והוא סוד הפרשה הזאת . ואע"פ
 שהדבר נאמר בשמו של אברהם כמו שכתוב שם ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם
 רשע . ג"כ הוא סוד מדת החסד של מעלה שמתקרבת תמיד לב"ד של אלה"ם בשעה שרץ
 את הכריות ומהפכת בזכותן ומעכבת כמה פורעניות בדרך זה . ובאה פרשה זו להודיע
 סתרים גדולים היאך מדת החסד מהפכת בזכותו של בריות תמיד ומדת הרחמים משתחפת
 עמה ומונעת כמה פורעניות מן העולם . ושאז"ל התהיל לבר' העולם במדת הדין ראה שאינו
 מתקיים עמו ושתף עמו מדת רחמים הה"ד ביום עשורת יה"וה אלה"ם ארץ ושמים . והנני
 מגלה לך סוד בפסוק זה . יה"וה אלה"ם כנגד ארץ ושמים . יה"וה כנגד ארץ . אלה"ם . כנגד שמים .
 לומר שהשם יתברך שהוא יה"וה מתנהג במדת רחמים עם בני הארץ שהם חוטאים יותר . אלה"ם
 מתנהג בדין עם השמים וצבאותם שאין חוטאים וזהו שתקנו ז"ל המאיר לארץ ולדרים עליה
 ברחמים . ואחר שידעת זה : יש לנו להודיעך עקרים גדולים . בכ"מ שאתה מוצא בחזרה
 כתוב שם אלה"ם הוא סוד ב"ד של מעלה כמו שנפרש . וצריכים אנו להודיעך כי למעלה הם
 שתי ב"ד (ג) מלבד בתי דינים אחרים שיש ביניהם ב"ד של מעלה מאלו הבתי דינים הוא ב"ד
 העליון שהוא מדת הגבורה צד שמאל (ד) הנקרא אלה"ם אמרת בכל מקום אשר שם יושבת
 סנהדרי גדולה של מעלה ורנין את בני העולם וזו היא הנקרא מדת הדין הקשר . וב"ד

התחתון

פרכסתו עוד כ"ס בריות ובינו באלה . (א) אלה"ם כרכי' כפי שיצא הדין העליון כי אמר שלא כמנאס עשרה
 כדי מיעוט הטענה אז יצא הדין עליהם כמו שכתבנו למעלה בשער ה' בכיכוי אל : (ב) ה' כנגד ארץ אלהים
 כנגד שמים שהרי קדם ארץ לשמים בפסוק כנגד ה' אלהים : (ג) מלבד ב"ד אחרים שיש ביניהם היינו הנ' בתי
 דינין של כ"ג שיתבארו לקמן בכיכוי ב"ה של מעלה וב"ד של כפח והוד שכתבנו במקומו בשער ג' בכיכוי כפח והוד .
 (ד) הנקרא אלהים אמת בכל מקום כפי הוא הכ"ד של יהוה כמו שכתבנו בסמוך כי הבית דין עומד ביניהם
 כמו שכתבנו

שער ז

כ"ד ויעש אלהים את החיה - כ"ה וירא אלהים כי טוב - כ"ו ויאמר אלהים - כ"ז ויברא אלהים את -
 כ"ח כצלם אלהים ברא - כ"ט ויברך אותם אלהים : ל' ויאמר להם אלהים - ל"א ויאמר להם
 אלהים הנה - ל"ב וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד : **ועתה** בני פקח
 עיניך והאיה היאך כל נתיב ונתיב מל"ב נתיבות החכמה חתום בחותם אלהים להודיע כי
 כל מה שנברא במעשה בראשית בסוד כל נתיב נברא זהכל בדין ובמשפט אמרת וזהו שא"ל
 על הוא עשך ויכוונך - ובמדרשקהלת מלמד שהוא זבית דינו נמנו על כל אבר ואבר שבך
 הוא והושיבוהו על כנו - והנה כל היצורים ותכונתם ושעורם וכל מעשיהם ועניניהם כלם
 בקצוה בדין נבראו ועל כל אחד ואחד מהם נסתכם סנהדרי של מעלה הנקראת אלהים בדין
 יש וזמשפט אמרת - והנה אין לך נתיב מכל ל"ב נתיבות שאינו חתום בחותם אלהים - ושלמה
 המלך מברך ואומר כי כל מעשה בראשית שהם נבראים בשם אלהים כלם ראויים להתקיים
 לעולם לפי שכלם נבראו ביושר ובמשפט ובדין גמור ואין כל בריה מכל הבריות צריכה
 חוספת או גרעין כדי לתקנה יותר ממה שנתקנה במעשה בראשית וזהו שאמר שלמה כי
 כל מעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע - וא"כ פקח עיניך
 זראה כי השם הנקרא אלהים הוא השם הממונה על הדין והמשפט והוא הנורא הכל במשפט
 והוא המביא ארץ כל הבריות במשפט - ושלמה ע"ה צוה ואומר כי כל מעשה האלהים יביא
 במשפט על כל העולם - **ולפיכך** יש לך להתבונן כי שם יי יתברך כשבא לברא העולם
 בדין וכיושר ומשפט בשם אלהים עמד ושחף עמו שם הרחמים שהוא יהוה ית' כדי שיוכלו הבריות
 להתנהג לאט במשפטו של אלהים לפי שאין הבריות יכולות להתקיים אם לא יתנהג עמהם
 ברחמים מפני הדין הקשה של סנהדרי גדולה הנקראת אלהים ולפיכך שחף עמו שם הרחמים
 וזהו סוד אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות יהוה אלהים ארץ ושמים ונקראת
 אלהים מדת הדין הקשה כלומר שגזר הדין בלי שישתכל לענין בעולם (א) אלא על פי אמתו
 של דין וחוק הדין ויקוב הדין את ההר - וזהו (ב) סוד לשכת הגזית ולפיכך אילו היו הבריות
 גרונות כב"ד של מעלה בלי שתוף שם הרחמים היה העולם כלה ונשחת לפי חתוך הדין אבל
 שם הרחמים והחסד מהפך בזכות הבריות ואם אינו מוצא להם זכות מאריך הזמן קודם שיגמרו הדין
 למעלה וזהו סוד ארך אפים - וכל זמן זמן מדת החסד מהפכת בזכות הבריות בזמן שעומדים בדין
 לפני האלהים וזהו סוד ויגש (יודע מדתו הסוד) אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע
 חלילה לך מעשות כדבר הזה והנני פותח לך שערי אורה בפסוק זה וכימה טעם אמר חלילה
 לך מעשות כדבר הזה וכי בכ"ד של מעלה צדיק עם רשע ממייתין א"כ אינו דין יושר זה כתיב אל
 אמונה וזאין עול - אלא סוד זה הפסוק עמוק - והנני רומז - דע כי מדת חסד מהפכת בזכות
 כל בריה ובריה ואם אדם אחד עשה זכיות ועשה עברות מדת הדין באה להעניש את האדם
 על העבירה ומדת החסד אומרת וכי אם ידו של אדם חטאה וראויה להעניש הרי עינו צדקת ואינו

חוטאת

חכמה הסתומה שבה נברא העולם ע"הי' ספירות וכ"ב אותיות בגוללם והם נתיבות ודרכים לא ידעים כ"א
 החכמה אלהית איך נברא בהם כל נברא כפי שיגזור טבע חומר ו"מ ל"ב נתיבות הם כ"ב אותיות וי' נקודות
 עם החטפים שבהם נברא העולם בכח י' ספירות - (א) אלא ע"פ אמתו של דין ויקוב הדין את הכרוע' ונקראת
 קשה אמנם המלכות מפני שחוקבלת גם מהתפ' כק' מ'ה רפא כי היא מייסרת כאש המייסרת בניס נרצמים -
 (ב) סוד לשכת הגזית מל' אבטיגזית שהיו כורפים הדין בדין ומשפט איותו תקבל נער בעבורם פי' שיצטרך
 להקט נע וכד מאותו החקוק או לא יהיה

כי כל דרכיו משפטי כלו' במשפט נברא העולם. ולפי נק' יי' יתברך בבריאת העולם אלהים ונסוף מעשה בראשית מהואומר וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. (ג) ודר"זל אפי' מות טוב ומדת הדין כך תיבה מצד הדין הישר. והנני פותח לך מפתח גדול מהראה יי' יתברך לצוות בתורה לשחוט בעלי חיים לאכילת אדם והלא פתיב טוב יי' לכל ורהמיו על כל מעשיו י ואם הוא מרחם היאך צוה לשחוט בהמה זו לאכילת אדם והלא אכילת אדם ורהמיו על כל מעשיו י ואם שאמר טוב יי' לכל. טוב בודאי. ולפי ורהמיו על כל מעשיו. והו' הפי'. במעשה בראשית נסתכ' עס בהמה זו לשחטה. ואמרה היא טוב. ומה טעם לפי שהבהמה אין לה נשמה עליונה להשיג מעשה השם וגבורותיו. ואמר יי' יתברך בבריאת העולם להעמיד לפניו הבהמות ואמר להם רצונכם להשחט ויאכל אתכם האדם ותעלו ממדריגת בהמה שאינה יודעת כלום למדרגת האדם שיודע ומכיר את יי' יתברך. ואמר הבהמות טוב ורחמים הוא עלינו שהרי כשהאדם אוכל חלק מחלקי הבהמה חוזרת חלק מחלקי האדם והרי חזרה הבהמה אדם ושהיטחה רחמים היא לה שיצאה מתורת בהמה ונכנסה בתורת אדם. וברך זה מיתתו של אדם חיים היא לו שעולה למעלת המלאכים והו' סוד אדם ובהמה תושע יי'. א"כ החכונן וחתבונן סוף השחיטתו של בעלי חיים והכל טצד רחמינו וחסריו הרבים על בריותיו. ומה הטעם חתבונן מה שאז"ל במסכת פסחים עס הארץ אסור לאכול בשר. לפי שלא צוה בתורה לשחוט בהמה אלא למי שיודע תורה הבהמה וחיה והעוף כל העוסק בתור' מותר לאכול בשר מי שאינו עוסק בתורה אסור לאכול בשר ולפי' עס הארץ אינו אוכל בשר מפני שהוא כבהמה ואין לו נשמה ולא צוה לשחוט בהמה כדי שתאכל אותה בהמה אחרת אלא א"כ נתנבלה אונטרפה. ואחר שהודיענוך זה דע כי המקובלים הנכנסים לסודות סתרו התורה אומרים כי החלת הבריאה והחפץ הראשון נמשכו משלשים ושתים נתיבות החכמה (ג) והם סוד החלת הבריאה הנכללת בשם אלהים וספר יצירה פתח בספרו בל"ב פליאות נתיבות חכמה חקק יה"וה צבאות את עולמו ולפי שהיו כל הנתיבות בקו הדין ובמשפט אמת המצא כנגד כל נתיב ונתיב מהל'ב נתיבות הוהם אלהים בכל נתיב מהם. ולפי זה הסוד חמצא שאינו מזכיר בכל מעשה בראשית כי אם שם אלהים. וחמצא במעשה בראשית ל"ב פעמים כתוב שם אלהים כנגד ל"ב פלאות חכמה ואלו הנ לפי הסדר שכתובים במעשה בראשית א' בראשית ברא אלהים ב' ורוח אלהים ג' ויאמר אלהים יהי אור. ד' וירא אלהים את האור. ה' ויברך אלהים ויקרא אלהים לאור. ז' ויאמר אלהים יפתי רקיע. ח' ויעש אלהים ים. ט' ויקרא אלהים ים. י' ויאמר אלהים יקוו המים. יא' ויקרא אלהים ים. יב' וירא אלהים כי טוב. יג' ויאמר אלהים תדשא. יד' וירא אלהים כי טוב. טו' ויאמר אלהים יהי יו ויעש אלהים ים את שני. יז' ויתן אותם אלהים. יח' וירא אלהים כי טוב. יט' ויאמר אלהים ישרצו. כ' ויברא אלהים ים. כא' וירא אלהים כי טוב. כב' ויברך אותם אלהים ים. כג' ויאמר אלהים ים.

כ"ד

גמור כי נס הוא ברחמי'ן החסד ולא יפרד ממנו לעולם (א) בזה אכי תפצה כי כל אחד נחר במרה היותם כאות' להתהוות כאות' קומר אשר כתהווה ממנו ואף סופו להפסיד ולפי' כמו שיתבאר בסמוך זהו שאז' טוב מאד זה מות ואחו' ל' מאד זה (ב) מות כי אף המות בקו הדין והיושר הוא כמו שפ' כי אין בטבע חמרו לקבל טובה יותר כאות' מו ועל היות טוב שזכר להיות כקומר זה כתקן וא"ל לגוף מקבל מעשה שלא יקבל מעשה כלו' לגוף המתהווה מתפעל שלא יתפעל ויפסיד עד שימות כמבוא' בס' המורה ג' פ' י"א וגם הוא טוב לו שאז נשמתו תעלה למעלת המלאכים כמו שאמר בפסוק. (ג) והם כוד בתתלת הבריאה כי אל הל'ב נתיבות חכמה הם

חכמה

חכמה

צפחכמו ב"ד של מעלה על שעור גופה והייה ומוזנותיה ושעבודיה וממשלחה וכל ברירה וברירה
 וכל הבריות עמדה לפני ב"ד הנקרא אלהים . וחתרו בה והוריעה דעו כי שעור גופך יהיה
 כד ואבחיך ומוזנותיך וחייך ושעבודך וממשלחך יהיה כד והשיב כל ברירה ואמרה הנני עם
 על זה בשמחה ובטוב לבב . וזהו שא"ל כל מעשה בראשית ברעתי נבראו בקומתן נבראו
 ובצביונן נבראו . כלו ברעתן להביין כל מה שיקראו להם . בקומתן להביין שעור גופן ותבנית
 איבריהם . בצביונן שהם רצו בחפץ וצבי לקבל הכל עליהן . וטעם הסוד הגדול הזה הוא שאין
 חבין דבר שלא בפניו . כלומר שלא בפניו שאינו מביין העקר והטעם . ולפיכך אמר קטן אין
 חבין לו . ולפי' הוצרכו לומר במעשה בראשית ברעתן ובקומתן ובצביונן להוריע שאין שום
 ברירה יכולה לומר קטן הויתו וכמו שאיני הייתי ואין חבין לאדם שלא בפניו . ולפי' הוצרכו
 לומר שנבראו ברעתן ובקומתן ובצביונן שאין בהן דבר שלא היה ברעתן ובקומתן ובחפץ .
 ואחר שהורענוך זה העקר הגדול יש לנו לחזור ולהודיעך שזה היה הטעם שכתב בכל מעשה
 בראשית אלהים להודיעך כי כל הנבראים כלם נבראו בקו הדין והיושר אין כהם נפתל
 ועקש . ולפי שחמצא כמה בריות משונות זו מזו וכמה בריות נאות וכמה בריות מכוערות
 שמה תאמר שלא מן הדין יצאה זאת הבריה מכוערת וזו נאות מיגרם לזאת להיזר נאה ולזאת
 להיזר מכוערת ומה ראיה יי' יתברך שברא זו מכוערת וזו נאה . או מה חטאה לו המכוערת .
 משיבין לו דע כי יי' יתברך כל הבריות שברא ברא אותן ברעת ובקומה ובחפץ . וכל ברירה וברירה
 שנברא העמידה לפניו ואמר לה דע שאתה בצורה זו ובאברים אלו בשעבוד זה ובמשלה זו . ועתה
 אם חפצתי בזה אמרי . ואם לאו הרי ארת כמי שלא נבראת והשיבה כל ברירה וברירה ואמר (ד)
 בזה אני חפצה ושמחה בענין הגדול הזה . וזהו סוד שנאמר במעשה בראשית וירא אלהים את
 כל אשר והנה טוב מאד . ופירשו בו והנה טוב זה יצר טוב . מא' דזה (ג) מות וכשברא יי' יתברך
 כל הבריות בצורה זו ובתכונה זו לא נשאה טענה בעולם לשום ברירה לומר שלא כדן נבראתי .
 ולפי שנבראים כל מעשה בראשית כדן היושר והמשפט נזכר בכל מעשה בראשית אלהים לומר
 שנבראו כל הנבראים כדן ישר ובמשפט אמת ויצא מן הדין הישר שחהיה ברירה זו גדולה מזו
 וזו קטנה מזו . זו מתקימת הרבה . זו מתקימת מעט . זו גופה גדול . זו גופה קטן זו עופף
 זו הולכת . זו קופצת על ירידה זו על רגליה . זו שטה על פני המים . זו עגולה . זו מרובעת זו
 ארוכה . זו קצרה . ושמה תאמר על בון או חמס קבלו הבריות המשונות זו מזו כבריאתם ת"ל
 בראשית ברא אלהים בקו הדין ובמשקל ובמשפט נבראו כל הבריות וזהו שאנו אומרים
 בא"אמ' ה' אשר יצר אתכם בדין והתיה אתכם בדין ועתיד להקימכם לחיי עולם בדין . ולפי
 דרך זה התבונן כי כל מעשה בראשית עמרו שורות שורות לפני ב"ד של מעלה והתרו בהם
 כמו שאמרנו והשיבו טוב . וזהו וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד . ואת שהורענוך
 זה יש לך להאמין כי ב"ד של מעלה הנקרא אלהים נסתכמו על כל ברירה וברירה ועל כל אבר ואבר
 שהוא ראוי להיות כך והשיבוהו על כנו והעמידו כל ברירה וברירה וכל אבר ואבר מאברו הגוף
 על מתכונתם בענין שאין ראוי בענין אחר להיות יותר טוב מזה . וזהו סוד בראשית ברא
 אלהים . אלהים בוראי כי כל בני העולם עליונים ותחתונים בקו הדין ובמשפט ישר נבראו ולא
 קבל דבר מכל הבריות על בון וחמס וזהו שהתורה מכרות ואומרת הצור חמס פעלו כו' ומה

כי
 וזהו סוד בראשית ברא אלהים בקו הדין ובמשפט נבראו כל הבריות וזהו שאנו אומרים
 בא"אמ' ה' אשר יצר אתכם בדין והתיה אתכם בדין ועתיד להקימכם לחיי עולם בדין . ולפי
 דרך זה התבונן כי כל מעשה בראשית עמרו שורות שורות לפני ב"ד של מעלה והתרו בהם
 כמו שאמרנו והשיבו טוב . וזהו וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד . ואת שהורענוך
 זה יש לך להאמין כי ב"ד של מעלה הנקרא אלהים נסתכמו על כל ברירה וברירה ועל כל אבר ואבר
 שהוא ראוי להיות כך והשיבוהו על כנו והעמידו כל ברירה וברירה וכל אבר ואבר מאברו הגוף
 על מתכונתם בענין שאין ראוי בענין אחר להיות יותר טוב מזה . וזהו סוד בראשית ברא
 אלהים . אלהים בוראי כי כל בני העולם עליונים ותחתונים בקו הדין ובמשפט ישר נבראו ולא
 קבל דבר מכל הבריות על בון וחמס וזהו שהתורה מכרות ואומרת הצור חמס פעלו כו' ומה

מקום שתמצא בתורה אלה"ם שתוכל לדעת לאיזה צד הוא נוטה . (א) כנר הורעתך ידיר נפשי
 כי השם הגדול הנקרא יה"וה יתברך הוא לבדו העקר והו' נוף האילן נוטה למעלה ולמטה ולצדדין
 זמת לבש בשאר כל שמות הקדש ושאר הכנויין כמו שהורעתך וכפי הפעולה שהו' יתברך מחדש
 בעולמו כך הוא נקרא באותו השם משונה על הפעולה ההיא ולפיכך נקרא לפעמים אה"יה
 ונקרא יה' ונקרא אד"ני . ונקרא אד"ני צבאורת ונקרא אלה"ים צבאות . א"ל חי אלה"ים חיים
 הכל כפי הפעולה שמחדש בעולם . כך לובש מלבוש השם הנקרא על הפעולה . והנה זרה השם
 הנקרא אלה"ים הוא השם הממונה על הדין . וסימן (ב) כי המשפט לאלה"ים הוא . וכשהוא ית'
 פועל פעולה מצד הדין נקרא על אותה פעולה אלה"ים . ועתה דע וראה כי הצד (פי' כי באמת אין
 יוון וסמל למעלה חלף לשכר האון ועיין בפרדס) המכונה לפניו צד שמאל כינוי בחורת אלה"ים לפי
 שאותו הצד הוא מקום הדין ובו דנין כל באי העולם כל הדינין הראויים בין לטוב בין לרע בין לחיים
 בין למות . ובו כמה בתי דנין קבועים וכל אחד גומר מלאכתו ומשפטיו באמת ובאמונה והכל בדין
 ישר . וזהו הנקרא ב"ד של מעלה . שם דנין את הבריות לשלום או לחרב . לרעבאו לשובע . לחיים
 או למות . זהו השם הנקרא אלה"ים והכל נדון בבית דינו ועל זה אר"ל חייב אדם לברך על הרעה
 כשם שמברך על הטובה ואנו מבקשין ראייה לדבר מנין . אמר דבה בר חנא א"ר יוחנן דאמר קרא
 בה' אהל דרבר באלהים אהל דרבר . וביה' זה אהל דרבר . זו מדה טובה . באלהים אהל דרבר .
 זו מדה פורענות . ועתה יש לנו לומר לך כי הכל נדון בב"ד הנקרא אלה"ים . ואם יצא הדין להיטיב
 נקרא שם או יה"וה או א"ל . ואם יצא הדין להעניש נקרא אלה"ים . ושמור זה מאור . ויש לך להתבונן
 כי בכל מקום שאתה מוצא בתורה אלה"ים המדה המנומנת לשפוט ולדון את כל העולם .
 זכר הודענוך בשער שעבר קודם זה היאך סנהדרי גדולה של מעלה עומדת בין השם הנק'
 יה"וה ובין השם הנקרא אלה"ים . והיאך מדרת החממים מתערבת עם מדרת הדין כדי שלא
 לכלות את הבריות בשעת הדין . ולפיכך סנהדרי גדולה של מעלה קבוע לצד שמאל בין
 יה"וה ובין אלה"ים והיא נוטה לשמאל . ועל זה נאמר שדרך אגן הסהראל יחסר המוג . וא"ל
 זו סנהדרי גדולה . ולפי שכתוב פני שוד מהשמאל נקראת סנהדרי גדולה בלשון שדרך .
 ותורת ה' מתקנת רפואה לחוטא בשעה שדנין אותו על חטאתיו כב"ד של שדרך כשחווה
 בתשובה שנאמר רפאות תהי לשרך . וזה נביא מכריז . ואומר שהחשובה היא הרפואה שנאמר
 ושכר רפא לו . ועתה פקח עיניך וראה כי בב"ד הגדול הנקרא אלה"ים נדונין כל בני עולם
 עליונים ותחתונים . וצריכים אנו להודיעך עקרים גדולים שעליהם העולם עומד והוא סוד
 מעשה בראשית . ולהאיר עיניך בסוד מה טעם הזכיר בכל מעשה בראשית שם אלה"ים והוא
 הסוד לפי שכל הנבראים כלם עליונים ותחתונים כלם נבראו בקו הדין והמשפט . ואין לך
 בריה מכל הבריות שלא נסתחם עליה כב"ד הנקרא אלה"ים קודם שנבראה ויצא מן הדין בריה
 זו כך ראוייה להיות כשעורה בגובה בצור' אבריה ותייה זמוזנותיה . ומן הדין יצא שתהיה
 בריה זו משועברה לבריה פלוג' בין לשעבוד הגוף בין לשעבוד מזון . וכך היה הדין בכל מעשה
 בראשית ובכל בריה

נסתכמו

שער הששי

(א) כנר ידעתך ידיר נפשי היינו בשער חמישי שכתבנו כל זה העניין באמת :
 וסוד (ב) כי המשפט לאלה"ים הוא ל' דיין שרשופט כמו וקרב בעל
 הכית אל האלה"ים עד האלה"ים יבא דבר שניהם אכן כאמרנ' כ'ה' במשפט יבא להורות כי אף בקבלוין הגבורה
 בעת שופטו הינו כדין

שער ה

(פ) ומי ישיבנו וסוד צהק וישר הו"א ואחר שהודענוך זה התבונן ותראה כי מדת אדני' שהיא פנור המלכות נקשרת בתפארת שהיא סוד זה והנה"ה יתברך מתאחד עם הכת"ר שהו"א סוד אה"יה שהוא הנקרא אין סוף ושלשה אלף המעלות הם סוד כלל היחוד והאמונה . ועליהן אנו אומרים בתפארת ר"ה ותמלוך עלינו את"ה הו"א יהוה אלהינו על כל מעשיך . והנביא סוד נתמלך וך"ס סוד את"ה וסוד הו"א הנאמר הנה . יבין סוד היחוד וסוד ביום ההוא יהיה יהוה אה"ד ושמו אה"ר . ומדוע אמר אה"ר שתי פעמים לפי שהמלכות צריך להתאחד בתפארת בסודו ספירות והתפארת צריך להתאחד בבינה שהיא סוד ג' ספירות עליונות . וזהו סוד יהיה יהוה אה"ר ושמו אה"ר . וסוד ותמלוך את"ה הו"א יהוה אלהינו מהרה וכו' . וזהו שהודענוך זה במלת אה"ר לנו בסוד זה השם . וראוי עתה לעמוד בשער זה . הרי לך חמשה שמות מבוארים לפניך משמות י"ת בספר הזה נשארו חמשה שמות אחרים ובע"ה נסדר אותם לפניך איש איש על מתכונתו בע"ה וה' ברחמי וחסדיו יאיר עינינו ויראנו נפלאות מתורתו אמון :

(אלו הן כינויו של שם הקמים)

יהוה . קוהאמצעי . עין החיים . תורה שבכתב . אמת . תפארת . דעת נורא . משפט . אתה יעקב ישראל . מדת יום . הבריה התיכון . אבי ישראל . אמת ענוה . אדיר שלום שלמה . שלישי . שמים . יום שבת . אישתם . הקבה . זעיר אפי' יי . רחמים זכר . משה חלב דבש . צור . יום מנורה ירח . שבת אנכי . אדם . מזבח . הזהב . טוב רואיו או של שם

אטר המחבר השם יתברך למען רחמינו והסדיו יאיר נתיב שכל לפנינו ויורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו ואל נאמה דבה שלא ככוננו ויודענו הדרך נעלה בה והקבלות אין בהם נבחר למען נוכל ללכת בדרכים הטובים והישרים ולא נטה ימין ושמאל מעשות הטוב והישר בעיניו ובכף יתירצון אמון :

כבר הודעתך ידך גפשי בחמשה שערים שקדמו קצת מהנפלאות התושיות כמו שהארם יכול לבחור דרך ישר ללכת לחצרות י"ת בלי מכשול עתה יש לנו גם הה' שערים הנשארים מן החבור הזה בע"ה ית' ואתה פקח עיניך ללמוד ולעשות ולקיים וכו' :

אלהים שמע תפילתי האזינה לאמרי פי :

השם הששי משמות הקודש על דרך המעלות הוא השם הנקרא אלהים וצריך אני למסור בידך כללים ועקרים לכל מקום

הוא איכות נלה אפי' בפעולות מצד אשמוע אשמועו ע"כ אמרי' עליו הוא כי לא מדענו מה נודע כי המן מן הכתוב עליון יחד כהמון הוא מתולדות האור שהוא העליון שנתגש ברכון הפור' ית' כמו שיתבאר לך לקמן בשע"י בסיני הוא ופי' סן סוד והוא כ' אשד (א) ומי ישיבנו פ' שהוא בקיסור ובחצרות אשד עם מ"י שהוא הכיפה וממנה עם עולם כי היא הכיפה קדורת ומשיכה אליו כל הדברי' ומדוע אמר כ"פ אשד פ' ולא כלל ואמר כ' אשד ושמו אשד לדעת לשני פרקי היסוד והחבור כמבואר לקמן בתחלת שער ט' :

גיכ"ק רטל"נת ז' שרץ • זאלו הן צנורות החכמה והבינה שבהם יצאו כל צורת האותיות מעומק
 רוס הנקרא אין סוף ומתוך צורת האותיות נעשה כל צורת המרכבות למיניהם עליונים
 ותחתונים • ומה שתצטרך לדעת כי כ"ב אותיות הן יסודות (א) נחלקות לג' מחלוקות •
 אמ"ש שמהם יצאוג' יסודות א' שרו"ח מ"ם • בג"ד כפר"ת שבהם נבראו כל השביעיו' למעלה
 ולמטה ובהם מציירים הו' ככבי לכת וכל השביעיות שלמעלה מהם ולמטה מהם (ב) בסוד שבע
 כפולות • עור יש"ב פשוטות (ג) שבהן נחקקו' בגבולי אלכסון במרכבה עליונה וי"ב מזולות
 שמים ואלו הן ה"ז ח"ט"י ל"ג ס"ע צ"ק זבאלו נכללו כל המרכבות עליונות והתחתונות • ובע"ה עדיין
 נמסור לך קבלות עצומות היאך כל המרכבות עליונות ותחתונות נשואות באלו' מחלוקות של
 כ"ב אותיות ואז תראה סוד אתה היאך הוא סוד קשר כל העולמות • והיאך הוא סוד
 כ"ב אלפא ביתא שבהם נוצר כל היצור וכל הדבור • וזהו סוד עומק קבלת ספר יצירה שאין
 כל אדם זוכה להן • ולפיכך תדע כי סוד הותם את"ה הוא התפארת שהוא סוד הקו דאמצעי
 שהוא סוד יה"וה צבא"ות שהוא השם המכוון באמצע המשא כל השמות והכנויין וכל העולמות
 בו אדוקין ומתאחדים עליונים ותחתונים • (ד) ולפי שהשם הנקרא יה"וה הוא מציני לנבראם
 בפעולותיו ובנוראותיו אנו קודיין לו בלשון את"ה כמי שעומד לנוכח זמבד עמו • אבל הכתר
 העליון הנקרא אין סוף הנקרא אה"ה איננו מושג לא לשר ולא למלאך ולא לנביא בעולם כי
 אפי' משה רבינו אדון כל הנביאים לא דבר כי אם עם שם יה"וה יתברך שהוא הקו האמצעי ולפי
 (ה) נכנס מן הבינה ולפנים ואפילו לסוף כל שערי בינה לא הגיע כ"ש לפנים • שהרי אז לחמשים
 שערי בינה נבראו בעולם וכלן נתנו למשה חוץ מאחד וא"כ התבונן כי אפילו משה רבינו
 ע"ה לא נכנס מן הבינה ולפנים • ואין מי שיגיע לעין הכת"ר העליון הנקרא אין סוף • ולפי
 שאין בנו כח להשיגו אין אנו מספרים עמו לנוכח כמי שמספר עם אחד למכח זאומר לו
 בלשון אתה • אבל כמו שאה"ה אינו מושג לנוכח והוא נסתר למעלה למעלה אין אנו קוהין
 אותו בלשון את"ה שהרי אינו עומד לנוכח אלא בלשון הו"א אנו קודיין אורו כמי שאינו עומד
 לנוכח ואדם מספר ענינו ואומר ענין פלוני כך הוא וסימן וידאו בני ישראל ויאמרו איש אל
 אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא • ודע כי (ו) המן מן הכתר העליון ירד ובע"ה עדיין תשע
 בזה סודות נעלמים • אבל שמורה הכלל כי לא ידעו מה הוא אין לך בעולם מי שיודע
 מהות הכתר הנקרא הוא • ושמורה מאד • ואם בן הרי לך פשר הדברים בי"ג השמות
 שהם אה"ה יה"וה אד"ני יש להם ג' כנויין בתורה הו"א אתה אני • וכשתבין סוד אה"ה
 וכנוייו הו"א תבין סודוה' וארחום יכפר עון ולא ישהית כי הוא בעל רחמים גמורים שאין
 בהם תערוכות דין לפיכך והוא רחום יכפר עון בודאי • וזהבין סוד זה הוא באתר

הפה והלשון • ואלו הם (ו) אה"ה ע"ב ח"ף וכו' מבוארים למעלה בשער ב' בכינוי צרית • כי כ"ב אותיות (א) נחלקו
 לשלש מחלוק' אחת הוא כוד ג' אותות הנזכר בספר יצירה כי מהם יצאו אותות כל הנראי' שהם ג' היסודות איור מים
 אש והנה הם ג' אף בכחות עליונו' כנזכר למעלה בשער זה בסוף דיאור בכינוי השם (ב) בסוד ז' כפולות שהם
 כפולות במבטא מתהפכות מרגשה לרפ"א וקענין שמהפכות מדין ברחמים (ג) שבהם נחקקו' בגבולים אלכסון
 במרכבה עליונה מבוארי' למעלה בכינוי דעת (ד) ולפי שזה השם הוא מכות לכבראים בפעולותיו ובנוראותיו פי'
 אף כי הוא נסתר מעיני כל יתהנה הוא אתגלה להם בפעולותיו ונוראותיו עד שמכריח אותנו על ידו ויכולים
 לדבר עמו אתה הוא הפועל • ולא (ה) סכנס מן הבינה אבל בנייה השוג קצת כי גס הוא צב"ז אותיות נקראו'
 בהשתכו' הנקודות כללעיל כתיב' השער ומ"מ השער הכ' עמנו לא הגיעו כמו שא"ל וכולם נמסרו למרע' הסוף
 ע"ש' וכ' שאלף הכי והשיג ככתב' **סוף**

שער ה

(א) סוד שבת והוא סוד נקודה שביעות סוף הו"א למטה וכצנעה נמסור לך בזה קבלה עמוקה .
 ולפיכך התבונן כי ראש כל התפלות אנו נכנסים באד"ני שהוא בית שער ואנו אומרים אד"ני
 שפתי תפתח ואת"כ אנו אומרים ברוך אתה יי אלהינו ובסוף כל הברכות אנו גומרים ואומר
 ברוך אתה יי התבונן עד מאד . זכן דוד המלך ע"ה אמר בשבחיו ויברך דוד את יהוה לעיני
 כל הקהל ומה אמר דוד ברוך אתה יהוה אלהי ישראל אבינו מעולם ועד עולם לך יהוה הגדולה
 והגבורה והתפארת והנצח וההוד . חזר עוד ואמר והעושר והכבוד מלפניך ואת"ה מושל בכל .
 מודאי אתה מושל בכל . התבונן כי השם יתברך שהוא יהוה שהוא סוד קו האמצעי ונקרא אתה
 הוא סוד כל רגלי השם וכל הכנויין (ב) כי היא מתלבש ומתפאר בכלן כמו שהודענוך בסוד
 אתה שזהו סוד כל צבאות העולם וכל המרכבות שנבראו בצרוף האותיות כאשר באר
 הקבלה בסוד ספר יצירה בצירוף האותיות וגלגולן ותדעות שכייל (ג) כי בצרוף כ"ב אפא ביתות
 נבראו שמים וארץ צבאות מעלה ומטה וכל המרכבות העליונות והתחתונות בכח צירופן
 נבראו ויצאו כל דבר ודבר למינו כמו שהייב הצרוף יצאו כל המרכבות זכר ונקבה בסוד
 הצרוף והגלגול (ד) כמו שאמר בספר יצירה זכר בא"מ ונקבה בא"ש וזהו סוד צרוף האותיות
 וגלגולן והנכנס לעומק צרוף האותיות מהם יתברר עומק החכמה והפליאה בבריאה היצורים
 כלם כל אחד למינו ותבנות כל מרכבה ומרכבה וסוד כל זכר ונקבה וכל הצרופים וגלגול
 כ"באותיות הכל סתום בסוד את"ה כי זהו הוהם ראש וסוף של כל האותיות והמרכבות
 זו"ש בספר יצירה נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן כשלהבת קשורה בגחלת (ה) והכל בסוד
 כ"באותיות וחמש צנורות הבינה . שבהם נצטיירו כל צורות המרכבות וכל צבאות עליונים
 ותחתונים וזהו סוד התורה שהיא כ"באותיות והיא חמשה תומשי' שכלל הכל את"ה והסוד
 הגדול וחתום נכון כסאך מאז מעולם אתה . וכבר ידעת כי סוד הקו האמצעי נקרא נו"א
 והוא סוד שם יהוה יתברך שהיא מדת יעקב והוא החוס משני צדדים בסוד את"ה זכן הוא אומר
 את"ה נו"א אחת . התבונן מאד ותראה כי סוד כ"ב אפא ביתות שבצרופן נבראו כל
 המרכבות וכל צבאות העולם במצרף הבינה שהיא סוד ה' דאשונה של שם המיוחד והיא ציירה
 האותיות כלן בחמש צנורות ויצאו כל האותיות כלן בחמש מקורות שהם אלו (ו) אחת ע"ב מ"ף

גיכק

ולכך נקראת היא תורה שכתב וחזר' וכתב צ"ר בע"פ בפערה שע"י יתבאר ויתגלו הדברי' ולכך נקרא היא תורה
 שבע"פ ובה כתומה לראשונה שהיתה ג' כ"ב רשימות הלב ולא בכתובה וע"ז נקרא החכמה רשימה והנה נעוץ סופן
 בתחילתן ותחילתן בסופן ולכך נקרא בש' ח' ש' שתן (א) שהוא סוד שבת ולכך לא רצה להתחיל בסדר כל הברכו'
 אמצעיות כדי להורות כי רמיזתם בסוד אחד בסוד אל' ח' וזהו שהזכיר בסימח משה כליל תפארת בראשו כתי' מל'
 מניין מכלל יופי וכבר ידעת מואמרס ז"ל כי משה בחר ביום השבת במצרי' ולכך באמר ישח משה במתנת חלקו
 ובמוסף למשה צוית על הר סיני מכות שבת זכור ושמור רומז גם כן לאל' ח' ושד' שהוא יסוד שבת (ב) כי הוא מתלבש
 ומתפאר בכלן כמו שהודענוך למעלה בכיטוי דעת ואמר שהוא מתלבש בכלן בסוד אתה כי אתה הוא כולל כל
 האותיות ראשן וסופן וחיש מקורותיהם אשר בהם נבראו כל המרכבות כולן וכל צבאות עולם כמו שיתבאר בסמוך
 (ג) כי בצרוף כ"ב אפא ב"ת א כבראו שמים וארץ צרוף כ"ב אף ביתא הוא שהארץ מרפת עם כול' וכולם עם ה"א
 וכמא' כ"ב אלפי' בית' א מתחילות ה'א' כמבוא בספר יצירה (ד) כמו שאמ' כ"ב זכר' אמצעית בראש כי כל עוד
 שהתיבה מתגלגלת ומצטרפת ומתרכבת היא יותר דיכס וכקביס בסוד משפיע ומקבל ואמש הוא החלק הראשון
 ממחלוקת ה'א' כ' כמבוא בסמוך (ה) והכל בסוד כ"ב אותיו זה' כיטורות הכי' שהם ה' מקורות ה'ל' הנזכר בסמוך
 וכבר ידעת כי מהבינה יצא לאור תעלמות החכמה כל' בכתובותיה שה' הכ"ב אותיות בכ"ב י' ספירו' והבי' היא

מכונה בלשון אנ"י ושם יהו"ה לשון את"ה . ושם אה"ה בלשון הוא . דע כי ארנ"י מכונה בלשון
 אנ"י שהיא כנסת ישראל והולכת עמהם ומזהרת אותם ומזרות אותם תמיד שלא יחטאו לשם
 יהו"ה ואומרת להם אם תחטאו לפני אני אעניש אתכם ואכה אתכם ואקח מכם נקמה
 כאומרם אם תלכו עמי קרי והלכתי אף אני עמכם בקרי והכתי אתכם אף אני . ואומר בכמה
 מקומות ויראת מאלהיך אני יהו"ה והטעם שהיא אומרת אני ואין לנו מזמנים אותה לפי
 שהיא יודעת רוע יצרנו והיא מזמנת אותנו ומקדמת היא ומזמנת עצמה להזהירנו ומכרת
 ואומרת הזהרו בפני כי אני הוא רועמד להחיות ולהמית למחויץ ולרפא ככתוב ראו עתה
 כי אני אני הוא אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא . התבונן כי זהו בנין הכלל התורה
 בכל מקום שאומר אני שזו היא מדת ארנ"י המזמנת עצמו ומקדמת ואומרת ראו עתה :
 ראו עתה בודאי השמרו לכם ודעו כי אני הוא אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא . כמו
 שאמר אדם לחברו ראה דבר זה מדוע אינך מתעורר לראותו ראה והתבונן בו . וכן מדת (כ'
 סכי או אדכי) היא אומר ומכרת ראו עתה כי אני אני הוא וברוך זה תמצא בכל התורה מצות
 עשה כמו שכתוב ושמרתם מצותי ועשיתם אותם אני יהו"ה . ובמצות לא תעשה . לא תקוס ולא
 תטור את בני עמך וכו' ולסוף כתיב אני יהו"ה כלומר אני היא המדה המשלמת שכר טוב לצדיקים
 ונפרעת מן הרשעים כאומרם אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא . ואם כן התבונן כי המדה
 הזאת עומדת לשער כאומרם זה השער ליהו"ה . ארנ"י היא המזכרת ואומרת ראו עתה כי
 אנ"י הוא וגומר ומודעת עצמה וממשלחה וגמול טובה ועונשה לכריות כדי שידעו
 להזהר ולא יחטאו לפני יהו"ה יתברך עד שתהא צריכה היא להענישם ולהפרע וזהו סוד אני
 האמור על מדת ארנ"י . אבל מה שיהו"ה יתברך מכונה בלשון את"ה לפי שהוא מכפנים ואינו
 נמצא לכריות כמו מדת ארנ"י לפי שהשם הגדול יהו"ה יתברך שוכן בשם ארנ"י כמלך בהיכלו
 ואינו נמצא עד שמבקשים אותו . וזהו שאמר ובקשרם משם את יהו"ה אלהיך ומצאת .
 ודור המלך עליו השלום היודע סודות העולם העליון הזהיר שלמה בנו על דבר זה ואמר ואתה
 שלמה בני דע את אלהי אביך ועבדהו אם תדרשנו ימצא לך ואם תעזבנו יזניחך לעד וזהו המלך
 הגדול שצריך כל אדם ללכת לערוך ולסדר תהילותיו ושבחיו וטובותיו ולומר לפניו אתה הוא
 המושל בעליונים ובתחתונים אתה הוא ואין דומה לך . וזהו סוד כל התפילות שאדם צריך
 לסדר שבחיו של יהו"ה יתברך ואחר כך יבקש צרכיו כענין משה רבינו ע"ה שאמר את"ה החילות
 להראות את עבדך את גדלך ואת ירך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשך
 וכגבורותיך ואחר שסדר שבחיו של שם בלשון את"ה חזר ושאל צרכיו ואמר אעברה נני
 ואראה את הארץ הטובה . ועל דרך זה הוא סדר כל התפלות והברכות שאנו מתחננים לפניו
 הלא תראה ראש כל הברכות האמצעיות של תפלה באת"ה הוא מתחיל כאומרם את"ה חונן
 לאדם רעת . ובימים טובים ובר"ה וכיום הכפורים אתה בחרתנו ובשבת בערבת אתה
 קדשת ובמנחה אתה אחר . אבל יוצר של שבת שהוא מתחיל ישמח משה ובמוסף למשה
 צוית עריין תשיג בהם דברי אלהים חיים שהתפלות האלו שתיהן הן על יסוד מדת אל"ה שהוא

סוד

כסוד וכבר ידעת כי החכמה כקל תורה קדומה שקדמה כלפים שנה קודם התחלת העולם שהוא החכמה
 שאמר עולם כקסדי בנה וזה בעודה ככתב חוכמ"ותה ולא יצתה לפועל ככתב עד שיכתבת' ככתב
 ולכך

שער ה

שרי העולם נדונין בדינים קשים בבתי דינין של שרים עליונים ואינן מניחים להם כלום כפי שגזרים על שריהם בכ"ד הגדול . דע כי כל דין שנמסרי לשליה לגמרו אין בה רחמים כלל לפי שאין השליח יכול לשנות ולא למחול . אבל המלך הוא יכול למחול ולסלוח אע"פ שחטאו לפניו חטאים גדולים וי"י יתברך אמר למשה הנה אנכי שולח מלאך לפניך לשמרך בדרך וגומר השמר מפניו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם כלומר השמרו לכם שלא תחטאו שאם תחטאו יגמור הדין אותו המלאך שאין לו רשות לישא לפשעכם ולסלוח . ונר"ע אמר ובמה יודע איפ"א כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלא בלכתך עמנו . והורה י"י יתברך למשה לעשות דבר זה . באותה שעה אמר משה רבינו עליו השלום ילך נא אד"ני בקרבנו שהוא המלך ובידו לרחם ולסלוח זהו שאמר הכתוב וסלחת לעונינו ולחטאתנו ונחלתנו . והורה לו זה בברית ואמר שאין מחנה כזו נתינה לאומות העולם ואמר הנה אנכי כורת ברית וגומר . ולפיכך ישראל מחתנים חמיר למדת אד"ני לרחם ולסלוח אע"פ שאינן הגונים ואומר אד"ני שמערה אד"ני סלחה אד"ני הקשיבה . וכמה צדיקים היו יראים ממדת אד"ני אם יפגעו בה לבדה והיו מושכים אליה רחמים יטובה מן הכתר העליון ומשאר שמות הרחמים כמו שהיה דוד עושה ואתה אד"ני א"ל רח"ם וחנ"ן ארך אפים ורב חס"ד ואמ"ת פנה אלי וחנני . ואם תבין זה תכנס לכמה חדרים ותדע היאך היו הנביאים והחסידים מושכים צנורות החסד והרחמים לשם אד"ני כדי שלא יפגעו בה בהיותה חסרה ויבשה . ולפי דרך זה היו חכמי ישראל הקדושים כמו התנאים והאמוראים יודעים לתקן הצנורות ולהישיר כל שמות הרחמים עד שהיו כלן נמשכים ונאים לשם אד"ני ואז היו עושים כל הפצם בעולם לפי שהיו יודעים לכיון דרך הצנורות כלן לשם אד"ני וזהו סוד אשגבהו כי ידע שמ"יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אחלצרו ואכבדהו . וכל זה שאמרנו במדרת צד"ק בהיותה דיני קשים כל זה בהיותה גומרת דין בשונאיהם של ישראל ובשאר האומות אבל כשהיא שופטת את ישראל אז היא כמו האם (א) המרחמת על בניה . וכשבאה לגמור דין בישראל בנחת גומרת הדין ובחסד שלא ישחתו . והסוד כנשר יעיר קנו על גזוליו ירחף . שאילו היתה שופטת אדם בדין קשה לשעה היו נוטים לכל צרה . והבן זה מאד . ואף על פי כן אין דיניה שום לדינין העשויין בהתחבר רימשפט עמה כי רחמים גוברים . ודע כי המדה הנקראת קו האמצעי שהיא סוד שם י"ה"ו ית נקראת בתורה בלשון **אתה** והנני פותח לך בע"ה שערי אורה . דע כי ג' שמות הם מלמטה למעלה . התחתון אד"ני וכנויו בתורה אנ"י כגון אנ"י יהו"ה אלהיכם . אנ"י אמירת ואחיה מחצתי ואנ"י ארפא . ויראת מאלהיך אנ"י יהו"ה . וכן כיוצא בזה . והאמצעי יהו"ה וכנויו בתורה אתה והסוד (ב) את"ה נו"רא את"ה וכבר ידעת כי נו"רא קו האמצעי . והשם העליון אה"יה וכנויו בתורה הוא כמוהו וא"הם יכפר עון ולא ישחית . כי חפץ חסד הוא . וכן כיוצא בזה . ומדוע שם אד"ני

מכונה

למען' בשער זה בני אור סוד הכיבוים . (א) הארומת על הכבי' שהיא מכה ומייסרת אותם לכוונ' שיסורו מדרכם הרע' ולא לכקמ' והשחת' בהן בחרון אף כמו שביארנו בסמוך (ב) ובסוד אתה כורא אתה כלו' אתה הוא שם של כור' שהוא שם התפ' כמוכור לעיל ויש מהמקובלי' שכיבו' למלכות בשם אתה כי הוא כוללת כל הדברי בענין מ"א ועד תי"ו וה"ה' אתרובה שנסס רומזו אליה ויש מהם כינוי לחכמ' עליונה בשם אתה מן הפסוק כי אתה אבינו והיא חכק' אב לכל ההיות וכבר ביאר זה בעל הרקנט בפ' בראשית בפסוק ואתה תמשול בו כי כמו שמלת חכמי' רומז' לחכמה אלהים ולחכמת שלמה כן מלת אתה רומזת להם וכן כאמר גם אכחנו כמו שש' אתם כרמוז' במלת כורא כן כרמוזו של ש' אתן במלת אתה שהו' כוללת כל התוכות כי הוא אתם ראש וכוף כל הזותיו וזה מקורו מוכל' כמו שיתבאר

בסמך

הוא בא אליו משם יה"וה ואז מתמלא שם אד"ני מכל טוב וברכה ושפע וחיים ורצון. ובהיות הבריות
 חוטאים מעט ואינן גורמים שיפסקו הצנורות הבאות משם יה"וה לשם אד"ני הנה אד"ני (א) דבק
 ברחמים ואינו דן את הבריות כלום אבל שם יה"וה לבד הוא דן את הבריות במשפט ובחסד וברחמים
 אבל אם בני העולם עוברים עבירות גדולות ומטמאין עצמן בטומאות חמורות אז כטמא גורמים
 שיפסקו כל צנורות השפע הבאים משם יה"וה לשם אד"ני ואז נשארת חמדה הנקראת אד"ני (פי'
 משפע השני שהיא לזכך הנכרזי עיין בפ"ד ובשפע טל) יבשה והסרה מן הרחמי' כי הרי נסתלק שם יה"וה
 לגמרי. ונשארת מרת אדנ"י לראות בעסקה ולתקן הקלקול שקלקלו ובהיותם לבדה נפרדת ממדת
 הרחמים היא מקבלת מצד שמאל והרי היא לבדה דנה את הבריות בדין גמור ובקושי ומעוררת
 בעולם מלחמות גדולות וחלאים רעים משונים ומיתות רעות ודבר ורעב ושבי ובוה עד שיגמור
 הדין. אוי להם לבריות הפוגעות בו באותו הדין שאינן שם רחמים כלל עד שיגבה שם אדנ"י
 כל החובות שחיבי' לו. והוא ממהר העונש כדי לתקן הקלקול שקלקלו הבריות כדי שימהר
 שם יה"וה הנפרד ממנו לחזור ולהדבק בו. ושמור זה העקר כי ממנו תכנס לכמה חדרים
 בסוד משפ"ט ובסוד צד"ק. ותבין ותדע כי בירת של יה"וה יתברך נקרא משפ"ט ובית דינו
 של אדנ"י נקרא צד"ק: וכששניהם עומדים כאחד לדין אזיבא המשפט לבריות בנחת וברחמים.
 זהו שאמר שלמה המלך ע"ה צד"ק ומשפ"ט מכון כסאך. כמדה הוא הדין בא בנחת וברחמים
 בהיות צדק ומשפט מחוברים כאחד לדין. ובהיות ירושלים על מלואה וצדקתה היתה מדרת
 צד"ק מלאה משפט ולפיכך היתה שופטת אותם ברחמים וזהו שאמר מלאתי משפ"ט צד"ק
 ילין בה. פקח עיניך וראה נפלאות. וכשהיתה מדרת צד"ק מלאה משפט היתה מלאה כל שפע
 וכל טוב וכל מיני ברכה וחיים והיתה שופטת בענין זה קצתו ברחמים וקצתו בסליחה. וזהו
 סוד לאד"ני אלהינו הרחמים והסליחות כי מרדנו בו. היודע זה ישיג תעלומות חכמה. ועדיין
 חזכה לדעת בע"ה. ואם כן התבונן וראה נפלאות עצומות ותראה כי מדרת משפ"ט היא
 רחמים ומדרת צד"ק היא דין גמור אלא אם יתערב עמה משפט. וזהו שהזכיר הכתוב בפרשת
 שופטים צד"ק צד"ק תרדוף ואמר ושפטו את העם משפט צד"ק. וצריך אני לעוררך על ענין
 גדול שאר דוד עליו השלום בשני פסוקים בשתי מדות הללו שהם צדק ומשפט דעמי קודם
 שחטא לא היה מתירא להתראות עם צד"ק בפני עצמו והיה אומר אני בצד"ק אחזור פניך.
 אבל אחר שחטא אפילו במשפט שהוא רחמים (ב) היה מתירא והיה אומר אל חבא במשפ"ט את
 עבדך. (ג) והבן זה מאד. ומה שתצטרך לדעת כי משה רבינו ע"ה אמר ילך נא אד"ני בקרבנו
 בי עם קשה עורף הוא וסלחת. ומהו זה לפי מה שאמרנו שמדרת אדנ"י כשהיא דנה לבדה
 דנה בקושי גדול ואיך שאר משה רבינו עליו השלום ואמר ילך נא אדנ"י בקרבנו. דע כי כל

שרי

(ה) וכבר הדענוך היינו למעלה ג"כ בשער זה בפיאור הסוד המלבשים. (ו) ואינו דין גמור וראייה זה מאמר
 אברהם אבינו ע"ה השופט כל הארץ לא יעשה משפט כי הוא לא בקש לו שיכהיג ביו"ה ונס לא היה חוסד עמה' במד'
 הרחמים כמו שהצריך בזה בעל הרקבט בפירש על הפסוק פרשת וירא דינו של הקב"ה שלא היה ביושר רק העניין
 שביקש שיכהג. לחזור (א) ולהדבק בו זה העניין מפיאור הטוב בספר המערכת האלהות בסוף יוערכת הטע' על
 הדרך שביארתי כמה פעמים כי למטה מעוררת למעלה מקולקלים הנצורות שלא תלך ההשפעה כפי תקון
 תחלת הבריאה והנה היא חפיה ביעוד ובתיקון הראשון לכך תכה בס מכה רבה כדי שיטובו מדרכם הרע' ויחזרו
 להמשך בטובה ולתקן מה שיקלקלו. (ב) היה מתירא ואמר אל תבא במשפט את עבדך (ג) והבן זה מאד
 כלומר הן מאד להיות כזה מתטוא אף כי המשפט צריך לדון כפי טעמו ואינו מותר כמו שנתבאר

למעלה

שער ה

נורא

והסוד לפי שהוא כלול מן החסד ומן הדין (א) לפיכך הוא נורא ויעקב כמו שחזר
 מכוון כנגד הקו האמצעי הוא גלה הסוד וזהו שאמר ויירא יעקב ויאמר מה נורא
 המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים : כלומר תלקו ראה ואמר מה נורא המקום . הנה שרתי
 באותה המראה הודיעוהו תלקו וענינו במרכבה שנ' ופרצת ימה וכו' ותלק אברהם נקרא גרול .
 חלק יצחק נק' גבור . חלק יעקב נקרא נורא . (ב) וזהו סוד האל הגדול הגב' ור' והגו' רא הלא תראה
 הייך תקנו בתפלה אלהי אבר' הם אל'הי יצ'חק ואל'הי יע'קב האל הגד'ול הגב'ור והגו'רא :
 אחר שהזכיר האבות הזכיר מדותיהם וסימן גדול לאמצעות נורא בפרקי המרכבה הוא שנאמר מי
 כמוך נאדר בקדש נורא תהילות עושה פלא . (ג) כי הקרושה מסורה ליעקב כלומר יעקב הנאדר
 בקדש אשר למעלה אומר והקדישו את קדוש יעקב . והספירה הזאת ג' נקראת **משפט**
 וצריך אני לעוררך על רבדים גדולים כלולי' בענין . (ד) כבר הודענוך בשער זה כי השם הגדול
 יה' זה יתברך הוא שופט את בני העולם ומימינו ומשמאלו עומדים כתורה החסד והדין והוא יתברך
 באמצע במדת הרחמים הכלולה מן החסד ומן הדין . (ה) וכבר הודענוך בכל מקום שתמצא
 משפט סמוך ליה' זה כאמרו יה' זה במשפט יבא . או בכל מקום שתמצא משפט סמוך לאלה'ים
 כאמרו כי המשפט לאלה'ים הוא הכל הולך אחר גמר דין . אבל מה שאנו צריכים לבאר עכשו
 כי בכל מקום שאתה מוצא משפט הוא כלול מן החסד ומן הדין (ו) שאין דין גמור . ושמוד עקר
 זה מאד במקומות רבים תצטרך ממנו בתורה . והטעם כי בכל זמן ששם יה' זה ית' דן את העולם דן
 כל בריותיו ברחמים הנקראים משפט ואינו דן בקושי . אבל אם שם יה' זה (כ' אדני) שהוא
 ב'ד של מטה דן את הבריות לברואז הוא מכלה הבריות ודן אותן בדין גמור בלי חערובת
 רחמים . וצריך אתה לדעת דבר זה . דע כי בית דינו של יה' זה יתברך נקרא משפ'ט . ובית
 דינו של אד'ני נקרא צד'ק . וכל זמן ששם יה' זה דן את הבריות דן אותם ברחמים כפי מדתו שהוא
 כלולה בחסד ודין אבל בזמן ששם אד'ני דן את הבריות הוא דן אותם בדין גמור לפי ששם
 אד'ני דין גמור הוא ואין בו בורחמים זולתי בהיותם נשפעים אליו משם יה' זה יתברך וזהו שאין
 לו מאור מעצמו אלא אם יבא לו משם יה' זה יתברך . וא"ת אימתי דן שם יה' זה את הבריו' . ואימתי
 שם אד'ני . **הנני** מאיר עיניך בע' הואתה תן לבך למצא דברי הפ'ן . כבר הודענוך בראש זה
 הספר כי ג' שמות הן . למעלה אה'יה וכלו רחמים . באמצעי יה' זה והוא חסד ודין ורחמים
 מעורבים : ולמטה אד'ני וכלו דין גמור . וכבר הודענוך כי כל השפע והטוב הבא לשם אד'ני

הוא

תמיד להיותו הוא ית' אמיתת המציאת והו'יה ולא דבר אחר וזהו שאמר ר"א בפרקיו קודם שפכרף העול' היה תוא
 ושמו בלבד ומה נאי' אומרו היה הוא שהיא (ג' שהי') הוא אמיתת שמו שאס' לאת אפר הי' ה'מה תוכל לומר כי הוא
 עקר המציאות והויה ואמר היה הוא ושמו לתזור ולהורו' על זה כי שמו אינו מעיד רק אמיתת ומציאת והו'יה תמיד
 ואמר שהוא ית' בלבד היה כמציא קוד' שפכרף העולם באמיתות המציאות והויה תדירית מה שאין דומה לו ולא
 לומר שהס' שכי דברי' הוא ושמו וכבר העיד זה הכביא שהוא ית' ושמו ית' דבר אפר באמרו אפי' הוא ושמו ופאמר
 ג'כ וידעו כי אתה ה' שמך לבדך וגו' (א) ולפי' הוא נקרא כורא כי הוא ילאו לגדולתו ומעלתו שהוא כלול מכולם
 כמלך כורא בגדודיו לגדולתו ולא ליראת דיכו בלבד ולקמן בשער ט' בכינוי ירא'ה ביאר טעם אחר שנקרא כורא
 מפני שהיא עולה למעלה רום עד המקו' שנקרא ירא'ה . (ב) וזהו סוד האל הנכור והכורא והוסיף בו ו'ו' הכומו'
 לקו האמצעי כמו שכתוספה בו אלקי יעקב שרומז למדת יעקב כי אחר שהזכיר האבות הזכיר מדותיה' (ג)
 כי הקדוש ליעקב מסורה פי' שאין שום כח חיכוכי יכול להתאחו בו להיותו באמצע המרכב' וכפאן קרא לנור' קודם
 א'כ ע' הוא באמצע במקו' שאין שם אפיו'ת טומאה כלל (ד) וכבר הודענוך בשער זה היכו' למעלה בניאו' הכנויה

וכבר

על ישראל . ולפיכך תמצא כי יעקב הוליד י"ב בנים כנגד שם יה"וה שהוא דבק בו כנגד כל חותם מחותמות השם הוליד בן אחד ושמו זה העקר הגדול . ואחר שהודענוך זה ראוי לנו להודיעך בכאן כי י"ב מזלות שבשמים אינן יכולין לעשות דבר בארץ כי אם לפיהכח שמקבל כל מזל ומזל מהם מאת השם המיוחד כי כל מזל מי"ב מזלות מקבל כח מחותמו של שם יה"וה יתברך כל מזל מהם מקבל כח מחותם ידוע . כי הג' מזלות המושלים בתקופת ניסן שהניטל"ה שו"ר תאומים מקבלים כח משלשה שמות של שם יה"וה ית' שהם **יהוה יהוה יוהה** לפי שאות יו"ד ראש דגל אלו השלשה חותמות לכך קורין לג' המזלות ושלושת החדשים תקופה אחת כלומר התקופה מקבלת שפע מאות יו"ד של שם המיוחד שיש להג' חותמות . ג' מזלות המושלים בתקופה שהם חמוז סר"טן אר"ה בתו"לה מקבלים כח מג' חותמות של יה"וה ית' שהם **הוהי הוהי הוהי** וכן ג' המזלות המושלים בתקופת תשרי שהם מאזנ"ים עקר"ב קש"ת מקבלים כח מג' חותמות של שם שאות וא"ז ראש הדגל שלו שהם . **והיה וההי ויהה** וכן המזלות המושלים בתקופת טבת שהם גר"דל י"דג"ים מקבלים כח מג' חותמות של שם שאות ראש הרגל שלו שהם **היהו היהו ההוי** הלא תראה כי המזלות העליונים אינן להם כח מעצמן וולתי כפי הרשות שנוטלין משם יה"וה יתברך כל אחד ואחד מחותמו ועל זה נאמר על פי יה"וה יחנו ועל פי יה"וה יסעו . וא"כפקח עינים וראה היאך שם יה"וה מושל על כל צבאות מעלה ומטה והכל משועבדים תחת שמו יתברך . ועתה התבונן בהיות שם יה"וה יתברך מוסר חותם שמו לישראל כנגד י"ב חותמות שבו נולדו י"ב שבטי ישראל כל אחד בחותמו הידוע וזאת היא ברכת יעקב שברך את בניו סמוך למיתתו כלומר כל אחד מי"ב שבטי ישראל ברך אותו בברכת חותמו הידוע לו בחותמות י"י יתברך וזהו כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וכי אין אנורואים שהם שנים עשר אלא דל"ל כולם עד שנים עשר חותמות הידועים וכשברך אותם יעקב אבינו בירך אותם בחותמות הידועים לו לכל אחד וזהו שנאמר וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם איש אשר כברכתו ברך אותם . מהו איש אשר כברכתו ברך אותם כלומר לכל אחד מהם נחן לו הברכה הראויה לו מעין חותמו בשם יה"וה יתברך . ולסוד זה היו . י"ב אבני האפוד וזכרון לבני ישראל והיו ארבעה טורי אבן ג' אבנים בכל טור וטור כמו שהשם נחלק לד' דגלים ג' חותמות בכל אות וזאת כנגד ד' דגלים של ישראל ג' שבטים בכל דגל ודגל . סוף דבר ד' דגלים של ישראל כל דגל מהם נושא אות אחת מד' אותיות של שם ובכל אות ג' חותמות כנגד ג' שבטים של דגל . הרי לך פשר הדברים הכבושים מפורש לעין . וכבר ביארנו היאך יעקב הוא הקו האמצעי ועולה עד אין סוף ונחלתו בלי מצרים כמו שכרתנו לעיל . ולפעמים נקרא הספירה הזאת שהוא הקו האמצעי

נורא

תמצא חכמי התכינה רשמים מ"ק נורות באור המזלות ומספר אילן הצירופים עולה ש"כ כמניין חדש ועוד תמצא כי כל שם מאלו השמות עולה כ"ו ועם ארבע אותיות הוא ל' והם י"ב חדש כנגד י"ב חדש שכל אחד ל' יום ואלו השנים עשר צירופים אף על פי שהם משתנים ומתהפכים אינם מורים אלא שלשים ההיות ומציאות לא היפוך והוא חכמי ה' לא שנית ולכך נקרא זה השם אמת סותמו כי תמיד נשאר באמתת לשוכו בכל צירופיו ונגוליו מה שאם כן בשאר השמות בהכטרפות מפסדים משמעות לשוכו הראשון כמו שפירש למעלה בניאור סוד הל' ככויים ונקרא לכך ההו"ה על הוראתו תמיד לצעקן מציאות והוה והוא השם שנתתיחד לקרותו יתבר' כו

שער ה

כהן במקום אברהם. לוי במקום יצחק. ישראל במקום יעקב הלא תראה הדברים מכוונים כי השם ית' סרר את יעקב ואת בניו כסדר המרכבה תמימה המיוחדת לאמתת שמו יתברך: והנני מודיעך סתרים. כבר ידעת כי המזלות הם י"ב ומהם יבא הכת לי"ב חדשים (עיין כפרדס הקדוש) בשנה כל (א) מזל ומזל מיוחד לצורך חדשו. והמזלות והחדשים (ב) יבא לכלם הכת והקיום והמזון משם יה"וה ית' בדרך זה דע כי הי"ב מזלות שהם בשמים שבהם מתפרנסים ברואים של משה. מקבלים כח מ"ב חותמות שהשם הגדול יה"וה יתברך מתעצם ומתיהר בהם ואלו י"ב חותמות תמצאם בר' דגלים כן תמצא בשנה ד' תקופות ובצורת אלו תמצא בישראל י"ב שבטים וארבע דגלים בצורת י"ב חותמות של שם ובארבע דגלים שלהם. כיצד אות יו"ד נושא ג' חותמות. וכן אות ה' וכן אות ו' וכן אות ה' אחרונה כלם נושאות שלשה חותמות והננו מצייר לוח זה במה שתראה עינינו גדולים לעין.

(ג) אלו הם י"ב חותמות של השם הגדול יה"וה וארבעת דגליהם:

דגל א' יהוה יהוה יהוה דגל ב' הוה יהוה יהוה
 דגל ג' ויהי ויהי ויהי דגל ד' היה היה היה

אלו הם י"ב שבטי בני יעקב נחלקים לארבעת דגלים

דגל א' יהודה יששכר זבולן דגל ב' ראובן שמעון גד
 דגל ג' אפרים מנשה בנימין דגל ד' דן אשר נפתלי

אלו הם י"ב חדשים לי"ב מזלות לי"ב גבולי אלכסון לד' תקופות

תקופה א' ניסן אייר סיון תקופה ב' תמוז אב אלול
 תקופה ג' תשרי מרחשון כסליו תקופה ד' טבת שבט אדר

כשתתבונן בלוח זה ומעיין בו היטב תמצא י"ב חותמו' של השם המיוחד וארבע דגליו שבהם כל היצורים מתפרנסין. וסוד ארבע דגלים

שאנו אומרים בשם המיוחד הוא כי אות יו"ד יש לה שלשה חותמות ואות יו"ד בראשם. וכן ה' אראשונה יש לה ג' חותמות ואות ה"א בראשם וכן כל אחת מארבע אותיות של שם יש לה ג' חותמות. והלא תראה כי כל אות של שם יש ג' חותמות וכל דגל מארבעת דגלים יש לו ג' שבטים. וכל תקופה מד' תקופות יש לה ג' חדשים. הנך רואה בעיניך כי הכל תלוי בשם יהוה ית' וצורת י"ב שבטי ישראל וארבעת דגליהם הם מכח צורת י"ב חותמות של שם וארבע דגליו. וזהו סוד כי שם (ה) נקרא על עירך ועל עמך. שם יהוה ותכסיסו ודגלו כלם נקראים על

כהן במקום אברהם וכו' כמבואר לעיל בכמוי תפארת: כל (א) מזל מיוחד לזורך חדש וכי השפע כחלק מכל מזל להשפיע כחו בכל חדש שלו: (ב) יבא לכלם הכת והקיום והחזון משם ה' כדרך זה כי כל הדברים משתלשלי' בדונמתם וכזה אחר זה. (ג) אלו הם י"ב חותמות של שם הגדול יהוה וד' דגליהם וכימכס מחזה שדייקה כי כרופס י"ב כמספר זה ואותיותיהם מ"ח וכוכב עולה במספרו מ"ח כי מהם מ"ח כוחות ולכן תמצא

יעקב שהוא קו האמצעי עולה לבדו עד הכתר מקום שאין השרי' עולי'. הרי אין לנחלת יעקב מצרים. והוא פורץ כל המצרים שהרי כל השרים עולי' עד הימין והשמאל כנגד אברהם ויצחק אבל יעקב שהו' באמצ' עולה לבדו עד הכתר עד אין סוף שהוא נחלה שאין לה מצרים ונשארם כל השרים וממשלות' למטה מנחלת יעקב והסוד הגדול הזה פי' אותי הנביא ואמר זה תתענג על יהוה והרכבתך על בומתי ארץ והאכלהיך נחלת יעקב אביך וכו' ופי' הפסוק כך הוא עתידין אתם בית ישראל לרשת ערן העליון שהוא הבינ' ומשם ולמעלה שהוא המקום שאין שם מצירי' (א) ונקרא רחובות והרכבתך על במותי ארץ אלו הן שרי האומו' שעולין עד במותי ארץ עד מקום גדול וגבורה אשר שם אברהם ויצחק ותרבו עליהם שתהיו עולים למעלה מגדול וגבור' עד מקום הבינה להרבק בכתר והאכלהיך נחלת יעקב אביך נחלת יעקב ולא נחלת אברהם ויצחק כי נחלת יעקב היא העולה למעלה מכל שרי האומות כמו שאמרנו והיא נחלה שאין לה מצרים. וא"כ ההבונן סוד נחלת אברהם ויצחק וסוד נחלת יעקב מה הוא ואזחשיג נפלאות יי' יתברך וי"ת. וא"כ מתוך העקרי' האלה שהודענוך יש לך להבונן סוד דע"ת שהיא הספירה הזולה כל הספירות שהיא השרש והמעין שאין לה סוף ותכלית. (ב) ולפי שספיר' דעת מתחלת מן המלכות ומגיעת עד אין סוף יש לה ב' כתובי' בתורה. הכתוב שמחיל מן המלכות שסודו אד"ני (ג) הו' סוד עץ הד' עת כי מדת מלכו היא סוד העץ שהדעת מפרנס אותו. הכתוב השני המגיע עד אין סוף הוא סוד שנאמר פליאה דעת ממני נשגבה לא אוכל לה. כלו' ספירת הדעת אע"פי שנמצאת בכל הספירו' כלם של מעלה ושל מטה כל כך היא מתעלות עד אין סוף שהוא סוד הכתר שאין לו סוף ותכלית שאין כל נברא יכול להמשך עד סוף עומקו לפי שאין לי סוף וקץ למעלה וזהו שאמר נשגב' לא אוכל לה. ואם כן התבונן סוד ספיר' הדעת זמאחר שנכנסת לאלו החדרי' יש לנו להודיעך כי כמו שאברהם ויצחק היו פרקי המרכבה מכוונים כנגד ימין ושמאל. גם יעקב הו' מכוון כנגד הקו האמצעי שהוא סוד שם יהוה ית' העומד באמצ'. זכמו ששם יהוה ית' הוא מכוון באמצע כנגד כל הצדדין ושמות הקדש כלם וכל הכנויין מתאחו' ומתאחדים בו בין מלמטה בין למעלה בין מן הצדדין כך יעקב שהוא י"ב שבטים (ד) שהם סוד י"ב גבולי אלכסון מתאחים בשם יהוה יתברך והסוד כתוב בתורה יצב גבולות עמים למספר בני ישראל ולפיכך תמצא בישראל סוד כל המרכבה כמו ששם יהוה הוא נושא כל המרכבה כיצד שם יהוה עומד בין שם א"ל לשם אלהים ובשלשתן הכל מתאחו' ומכאן. כן ביעקב ג' מדות כנגד אלו כהן לוי וישראל כהן כנגד אל לוי כנגד אלהי. ישראל מיוחד ליהוה באמצע. הלא תראה צורת מרכבת יעקב עשויה בצור' מרכב' עליזנה וכמו שכל השמות והכנוי' אדוקים בשם יהוה כך כל צורת האבורת כלולה יעקב ובניו

כהן

בניאו' כינוי השם (ה) ואין מקו' חיבור לשרי' לכך הוצרכו ליתן חלק קצת לא"ה ואחיהו לכחותיה בעשו וישמאל וכב' ידעת כי העליוני כריכי' התעוררו ומקו' אחיהו מן התחתוני' וא"כ ישובו הדברי' כולן לשרשן ופועלי' הדין ישבותו כאשר היה קוד' החט' ויהיה בע"ה כסף הז' (ו) והם מצרי' ומצירי' הא' ב' מיצר והב' ב' כרה שהם המצרי' סביב ומצירי' לישראל בקטרוגן (א) ונק' רחובו' פי' הבינה נק' כך וכן הענין מבוא' לקמן בשע"ה (ב) ולפי שכפי' דעת מתחלת מן המלכו' כי המלכו' הוא עין שלו והוא עין הבינ' הנה העין ארשו למט' ועלה עד למעל' ראש בקו ישר באמצע כמו שא' למעלה וברא' שים נקראי' בשם דעת כמו שמבאר והולך (ג) הוא סוד עין הדע' ר"ל הפסוק עין הדע' טוב ורע וגו' (ד) שהם סוד י"ב גבולי אלכסון נק' גבולי אלכסון מפני כי כל העול' שהו' כדורי' ועגול' מתחלק באלכסונו מן האמצעי לי"ב גבולי הארץ והסוד ידוע כי א"ה היא הכקודה אמצעית לעולם וממנה כתפסט השפע ל כל הארצות מי"ב גבולים מהשפעה י"ב גבולי' שהם במרכב' עליוכ' דהיינו כחות י"ב זירופי' השם סביב התפא' וכן תמצא מזה בשע"ה וזה הפ' מצאתי בפ' שיר השירים לרבי סעדיא גאון בפסוק שפי' המה מלכות וגו' והו' סוד יצב גבולות עמים למספר בני ישראל ולעיל בניאור הכינויים הארצתי' טה.

כא

S

שער ה

ואע"פ (ז) שהדברים עמוקי יותר. וכשנעשה גופו של אדם הראשון עושה לחמוצן של השרי' וכחות הטומאה. אותה הזוהמ' לא נפרדה מגופו של אדם עד שנזרקקה (כ) מעט מעט בצדיקים שברורו' כמו הכסף שמצרפין אותו בתוך הכור כיצ' בא שת זוקק מעט שנ' זיולר בדמותו בצלמו זיקרא ארז שמו שת. בא חנוך זוקק מעט מאותה זוהמא שנ' ויתהלך חנוך את האלהי' בא נח זוקק יותר שנ' ואת האלהי' התהלך נח. בא שם זוקק יותר שנ' וישבון באהלי שם. בא (פי' ככנסן האש) אברהם זוקק יותר (שפטט כולרו ע"ג המזבח) אע"פ בן יצאה ממנו קצת זוהמא בישמעאל. בא יצחק זוקק יותר ואף יצא ממנו קצת זוהמא בעשיו אבל יעקב נמצא מזוקק כלו טהור אין בו פסולתו. (ג) נמצא יעקב צורת אדם הראשון החמימה קודם שחטא אדם ולפיכך ישראל נקראים ראשית תבואתה של י"הורה ית' ונקראי' בכור שהם תחלת הבריאה נמצא יעקב ע"ה הוא הצורה השלמה שאין פסולת בו כלל אברהם ויצחק שהיה בהם קצת פסולת כמו באברהם שיצא ממנו ישמעאל. יצחק יצא ממנו עשו. ולפי' אמר יעקב לבניו כשבא ליפטר מן העולם שמא יש בהם פסולת כמו באברה' ויצחק ענו כלם ואומרו שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד בשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בליבנו לא אחד נמצא' למד כי יעקב ובניו כלם היו זרע כשר אין בהם פסולת אבל אברהם ויצחק היד' בהם פסולת זלפי' יצאו ישמעאל ועשו. ובאותו קצת הפסולת שהיה באברה' ויצחק נאחזי' השרי' סביב סביב שאלמלא לא היה באברהם קצת פסולת לא היו השרים העליונים יכולים להתאחז בהם כלל. (ד) אבל כמו שהודענוך בענין השמות והכנויין שאין בהם שם שיהיה כלו פשוט שלא יהיה בו חערובת אבל מכל צד קצת חערוב' יש בהם ולפי' הם מתאחזי' ומתאחרו' זה בזה וכן בענין אברהם ויצחק צורך גדול לת' ון חמדכבה והשרי' היתה קצת הזוהמא שבהם כדי שיהיה מקום לשרים העליונים באותו קצת הזוהמ' להתאחז בה שאלמלא היו אברהם ויצחק מזוקקים מכל זבל לא יהיו שבעים שרים יכולין להתאחז בהם כלל ונמצאת המרכבה חסרה והשרים נפרדים ואין (ה) להם מקום הבור לשרים והנה קצת הזוהמא של אברהם ויצחק נתנה מקום לשרים העליוני' להתאחז בהם ולפי' המצא אברהם ויצחק שניהם משני צדדין מול השרים זה מימין וזה משמאל זה בכנויין של א"ל לימין וזה בכנויין של אלהי' לשמאל אבל יעקב ע"ה שהוא מזוקק ואין בו פסולת הוא באמצע בין אברהם ויצחק והוא מיוחד לשם י"הוה העומר באמצע ואין לאחד מן השרים חלק בשם י"הוה כמו שהודענוך כבר לפי שהוא באמצע ומי הוא הנוחל שם י"הוה יעקב ובניו שהם באמצע. ואחר שבאנו בעקר זה הנני מאי' עיניך במדרש שאז"ל בענין יעקב ע"ה שאמר ר"ן יי' ית' זהיה דערך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמ' וצפונה ונגבה. ומהו ל' ופרצת לא כאברהם שנ' לו שא נא עיניך זראה מן המקו' אשר אתה שם צפונה ונגבה וקדמ' זימה הרי סיים לאברהם צפונה ונגבה וקדמ' זימה. וכן ליצחק אבל ביעקב מה כתי' ופרצת ימה וקדמה וצפונ' ונגבה כלו' לנחלה שלך אין לך מצרי'. והנני מאיר עיניך בזה הסוד נחלת אברהם ויצחק יש לה מצרי' שהרי שבעים שרים מקיפים סביבות הם והם (ו) מצרים ומצירים להם. אבל יעקב

עניין ידועה אזלושם הארכתי ועיין שם (א) וכולם הטילו בו חמוכה כי בהתעוררותו נחטאו הנניל והמשיס כולם עליו ועל העולם כמו שפי' באריכו צע"ס ככינוי עין הדע' ומ"ש ואע"פ (א) שהדברי' עמוקים יותר ורמז להתדבקות הכחו' והקליפות בחוה עליונה בהתעוררותו גם כן שתאיר פניה ללשם זהו כוהמ' ופגם להיכחו שביארתו נ"כ שם וביתר מקומות: עד (ב) שכודקק' מעט מעט ככדיקי' פי' באותן פכדיקי' סומו לתקן צקבת המרכבות והמטורית שתרד ההשפעה לעולם מצד הטרה ול' יוכלו לתקן מכל וכל מפני הצטא שגורם הקלקל ובני דורם שעמדו במרדס: (ג) כמצי' יעקב בורת אדם הראשון התמימ' קודם שחטא אדם וזהו ארז'ל שופרים דיעקב מעין שופרי' דאדם ובספר הזוהר ועל דא כמה (צ"ל דמנע) זימכא סמאל ברכאן מיילבא קדמה ס"כ וכע יעקב דזיהו זילכ' דומיא דאדם ברכאן ומסמאל מעילא לתת' ויעקב דדיה נקט בכלל דהוא איתבך לעילא ועשו לתתא וע"ד ויאבק איש עמו. (ד) אבל כמו שהודענוך בענין השמות והכנויין לעיל

נתר

חכמה גדולה
בינה גבורה

דעת

פלאות עדותיך על כן נצורח נפשי:

מן הגבורה נאחזים כנוי הדין בשם אלהים:

שהוא החפא'רת שהוא יהוה ית' שהוא הקו האמצעי וכתב' נאחזי' כנוי הרחמים הכלולים בשם יהוה ית' וית':

מן הגדולה נאחזים כנוי החסד בשם א"ל:

פליאה דעת מנוני נשגבה לא אוכל לה .

(פל"ס אומות אלף וכוונתו על כ"ע וכן הדעת עולה עד הכתר וקדעת עולה עד הכתר ועיין דף ע"ד עמוד ס' אורה ט"ז)

נצח יסוד הוד

מלכות

ואחר

שהורענוך אלו העקרים הגדולים יש לנו לחזור ולהודיעך מה טע' שבעים שרים נאחזים באברהם יצחק שהם א"ל אלהי' ולא ביעקב שהוא סוד מדרת י"הוה ית' . דע כי כשחטא אדם הראשון הוטלה בו פגימה ונעשה עיסה לכל השרים וגם אפילו לכחות הטומאה התיצונות (ז) וכן הטילו בו חומצן וזו היא זוהמא שהטיל הנחש בחוה : ואף

קצר מקוים וכמוות ההולכות אל הצדק והצדק כי הם הולכין בעוות ואלכסון ואל"כ הוא קרוב יותר מהם בקבלת שפעתו מהכתר ואל"כ הכי הוא כאלג עומד ממוצע בין החכמה ומבינה ממש וקרוב להם יותר ולאותן המזיכרים חכמה זו ע"ג זו תחת הכתר ביושר הכה הדבר פשוט יותר שהיא קרובה להם יותר מהצדק והצדק וכן משמע מן הזוהר שהביא הראשונים פ' תרומה בפסוק לעומת המכירת תהיין הטבעות וזם הארכתי ובפכ" פכחם מביא ג"כ מן הזוהר וכלל

דאב ולאס בן חכמ' בינה דעת בגין דהאי (ת') בן כטיל סימני' דאבוי ואימיה כי הוא בעצמו לשימות השפעת וסימני' ובגין כך אקרי דעת דהוא בהדותא דתרווייהו כי הוא הודע אותם ומודיע כמה בעליון כדמיון חכמ' שמעיד על עכ"ל

כתר
חכמה
בינה
חסד
פחד
תפארת

שער א

עד אין סוף והנה תמצא כל השבעים שרים מקיפים לגדולה ולגבורה . זכמו שגדולה וגבורה אינם עולים ממקומם למעלה כך ע' שרים של האומות אינם יכולים לעלות מן המקום שנאחזים בו אבל ישראל הם נאחזים בקו האמצעי כמו שהודענוך . זכמו שקו האמצעי עולה עד אין סוף . כך ישראל הדבקים בו עולים עד אין סוף . וזהו סוד ירכיבוהו על במתי ארץ זמרע"ה מבשר לישראל ואומר ויכחשו אויביך לך ואתה על במותימו תדרוך . כלומר אע"פ שהאומות כלם יעלו למעלה גבול וקץ יש לעלייתם שאינם יכולים לעלות יותר מן המקומות שהם דבקים בהם שהם גדולה וגבורה . אבל ישראל שהם דבקים בקו האמצעי שהוא החפ' והיא הדע"ת כמו שהקו האמצעי עולה עד אין סוף כך הדבקים בו עולים כמו עד אין סוף וזהו סוד ואתה על במותימו תדרוך . וסוד ישראל אשר בך אתפאר . כלומר כמו שהתפארת עולה למעלה עד אין סוף ומתלבש בבגדי הכתר ומתפאר בהם כך ישראל הדבקי בתפארת עולים עמו . זהו סוד ישראל אשר בך אתפאר . ואם ח"ו הטאו ישראל ונתרחקו מן הדעת שהוא קו האמצעי כשחוטאין אין להם עלייה ונמסרין ביד שבעים שרים וביד אומות העולם בגלות . וזהו סוד לכן גלה עמי מבלי דע"ת כלומר כשנתפרד מן הדע"ת שהוא עולה עד אין סוף נפלו ביד שרי האומות וזהו סוד כי אתה הדע"ת מאסת ואמאסך מכאן לי ורשכת תורת אלהיך אשכח בניך גם אני הא לך פשר הדברים על הקושיא שהקשתי כי כיצד יהיה הדעת שלישי בין חכמ"ה ובינ"ה והרי אינו בין גדול"ה וגבור"ה אנכי אתרץ הקושיא בע"ה דע שאלו היה הדעת עולה עד גבול הגדולה והגבורה ולא יותר היה לנו לומר שהוא מכריע ביניהם לבר ולא היה שלישי לחכמ"ה ובינ"ה . אבל מאחר שהדעת שהוא קו האמצעי והוא עולים מלמטה עד סוף המעלות עד אין סוף הרי הדע"ת שלישי ומכריע בין כל הספירות עליונות ותחתונות . כיצד הרי קו האמצעי שהוא דעת עולה עד אין סוף שהוא הכתר ואם (ז) כן נמצא שהוא אמצעי בין חכמ"ה ובינ"ה הקרובים לכת"ר . וכשהקו האמצעי בין גדולה וגבורה הרי הוא אמצעי ביניהם . זכן קו האמצעי שהוא הדעת מכריע בין נצ"ה והו"ר לפי שהוא האמצעי שהוא הדעת העולה בין נצ"ה והו"ר וזהו בין גדול"ה וגבור"ה לפי שהו"ר הוא אמצעי בין נצ"ה והו"ר והולך ועובר בין גדול"ה וגבור"ה והולך ועובר בין חכמ"ה ובינ"ה עד שמגיע לכת"ר זמתאחזות בו והוא סוד בסוד שם י"הוה יח' שהוא אמצעי בין כל השמו' והכנויין מלמעלה למטה לכל הצדדין וכלם נאחזין בו . והפ' הוא במלת הדע"ת שהוא שלישי לחכמ"ה ובינ"ה והוא שלישי לגדול"ה וגבור"ה והוא שלישי לנצ"ה והו"ר לפי שהקו האמצעי שהוא סוד הדע"ת עובר באמצע כלם כנוף האילן עד שהוא מגיע עד אין סוף והוא המחבר כל הספירות מלמעלה למטה זמן הצדדין והנני מצויר לפניך צורה שממנה תבין הענין . זכמו כן שם י"הוה שהוא קו האמצעי והוא הדעת הוא אמצעי בין אהי"ה ובין אדנ"י מלמעלה למטה והוא אמצעי בין אל זבין אהים ומן הצדדין והו הענין בטלת דעת שהוא קו האמצעי שהוא סוד י"הוה יח' וזו היא הצורה .

זאחר

בעיונו ומחשבתו לחשוב כי יש שם שערות וזקן ומלבושו ממש כי כינוי ענין והרמזי' ובאלו השמו' על הדק שביארת ועם זה כבר ידעת כי באלו העניינים הכל הולך אחר סוד צורת האצבעים שאינה בצורת אצבעים שלכו רק בדמיון הכתיבה לסוד ראובן בן יעקב כמו שפי' בתחלת הספר למעלה בזה השער וכבר הארכתי באלו התיקוני' בפירוש לרקנט בפ' תצוה בענין ח' בגדי אהרן ופ' קדושי' בענין הסי' אות (א) וא' כהוא מצעי בין החכמה ובינה הקרובי' לכת"ר ו' כי הדעת הוא אמצעי ממש בין החכמה ובינה ולכך הדעת יושפע ומורה לכל הצדדי' בכח החכמה והתבונן בענין שכ' בחכמה ובתבונה ובדעת ובחכמה יכד ארץ כוכן שמי' בתבונה בדעתו תהימות כבקעו שמשמעת כי הדעת הוא בסמוך אחר הבינה ממש ובאמת כאשר תראה בצוירי האילנות הציור בעלי הקבלה תמצא כי התפארת קרובה יותר לכת"ר מקרבת החסד והפחד ליו במדידת הקוים שביניהם כאשר תראה בצורה שלפניך אף כי הוא עומדת להכריע באמצע בין החסד והפחד ומעט למטה מהם כי הקו הישר והציור הולך ליה

ונקראים נצ"ח חס"ד ותפאר"ת . ובהם מתפאר שם יה"ה יתבר' ומרהם על עולמו וכל אלו הענינים
 הזעמוקים עדיין תשיג בהם השגה גדולה בע"ה . ואחר כך שמור עד מאד עקרים אלו שהודעמוך
 בענין תפארת כי צורך גדול היא לחבין המלרז כי תפארת ממש בדמיון פירוש הוא וכלל למעשה
 מרכבה ולכל שמות הקדש והכנויין שהשם הגדול יה"ה יתברך מתלבש ומתפאר בהם והספירה
 הזאת נקרא בתורה **דעת** והסוד יה"ה בחכ"מה יסד ארץ בונן שמים בתכונ"ה . בדע"ת
 תהומות נבקעו דע כי הזכיר במאןג' ספירות הנמשכות מן דרכת"ד מקוצו של יו"ד והם חכמ"ה
 ובי"נה ורע"ת וסוד דעת הוא קו האמצעי וחוא וי"ו של שם שהוא נושא שתי זרועות . אל מימין
 אלהים משמאל . וחוא באמצע . והיו בדעתו תהומות נבקעו . הלא תראה כי הנקיעה בין
 שני דברים הוא . כי דעתו שהוא קו האמצעי עומד בין ימין לשמאל והוא הבוקע ביניהם
 ומתייס את שניהם ומשלים ביניהם : זה חכ"ל כל מקום שאתו מוצא דע"ת שלישי הוא
 ומכריע ביניהם . ומה שאמר בחכמה ובתכונה וברעת פאמרו אברהם יצחק ויעקב הרי יעקב
 שלישי ומכריע . כן הדעת שלישי ומכריע . ואם תקשה ותאמר היאך הדעת שלישי לחכ"מת
 ולבינ"ה כי אינו שלישי זולתי לגדו"לה וגבו"רה כענין אל"ה אלה"ים יה"ה או אברהם יצחק ויעקב
 או גדו"לה וגבו"רה ותפאר"ת . דע כי סוד גדול הוא . והנני מאיר עיניך בקצת דרכיו כבר
 הודעתך כי קו האמצעי אף על פי שמראהו עד הימין ועד השמאל הקו האמצעי לברו עולה
 למעלה ומתאחו בכ"ת בסוד אות וי"ו שהיא במקום כל השם ונשארי' למטה במקומם גדולה וגבורה
 ואינם עולים יותר ממקומם . אבל קו האמצעי שהוא סוד וי"ו עולה עד

אין

האקראי' זקן הם סוד תפא' סוד התיקונים ושערות הזקן ארוך מאד ונעלם מאד ואינו אין לפו לא הכלל כי כל זה
 רמו ומש' להשפעת הרחמי' הנמורי' תלמעל' בזקן מלא רחמי' בדיוקפ' תיורא ושער רישיה כתלג חזר בעתיק יומין
 וכבר הזכיר מזה למעלה בכינוי אלהי' כי מדת הרחמי' נמורים שלמעלה הכרא זקן ע"ש תיקופי הזקן שהזכירו בס'
 הזוהר בס' נשא בחלק' האידרא שהאריך שם בענין לו התיקוני' שערות הזקן ויבא להם זה מן הכתו' כשזן הטו"על
 הראש יורד על הזקנו' כשהשם מתעלה הומתלבן בלובן הרחמי' ומתקן בי"ג מכלתי הרחמי' עילאי' אשר עוד יתבאר
 לפי' בראש עז' ומתקטט' מכל הדדין בזקן הזה אשר שערותיו מתפשטי' ויורדין מכל' עד סכטירו כן שפע השזן
 הטו' הידור הזקן יורד למעלה ראש דרך כטטרו עד אינע לבו שהיא מדת התפארת וממנו מתקנת ראש האשם
 (ועיין מסודות אלו בספר מעין החכמה ובס' עמק המק המלך ובכתבי האר"י ז"ל) וכך אומר שם בהאי
 אדם שרי ותקן כלל דכר וזקב' כד אתתקון דיוקפא בתקוני' שרי מחדו מבין תרי' אועי באתרא דתליון שערי
 דדיוקפא דאתקרון תפ' ואתפשט האי תפא' ותקין תרין חריין ואשתליף לאחוריו ועכיד גולגלתא לזקבא כולת
 פתיחה מכלס כטרוי בשער א' בפרופא דרישא וככלל' דא אתעכדי' בהאי תפ' אדם דכר וזקב' דכלליהו
 אתקרי אדם ה"ד כתפ' אדם לשבת בית מאי בית דא דרגא דזקב' דזקב' כדכתי' וכות בית החלק שלל וע"ז הענין כולו
 סוכב מ"ש הרב כאן ובאמ' סוד התיקוני' הם סוד התפ' והכל הולך למקו' א' כמו שפי' בתפ' כי בהתקן ראש העליון
 בתיקונים ומדותיו הנה זה ג"כ סיבת התפ' ותיקונים במידותיה וכוחותיה כמו שפי' אלא כי זה כינוי לזקן מלא
 רחמים בהדרת זקנו וה' לבחור כחה ומקושט במלבושיו מוויין כלל מחותיו בענין שאמר תפ' בחורים כחם ואהבה
 תליא וכו' חד תיקובא בכל פירקא המרכבה והו' אמרו ומשם כולד (ז) כל פירקי' המרכבה כי מן התפ' נראה
 יפייס והדרה והתפשטות כחותם כמו שפי' בסמוך והסוד החתום (ח) כתפ' אדם לשבת בית ויוזן ממה שהבאתי
 מן האוהר כי שהמלך בביתו עם המלכה ויחורו המלכה ויחורו המלכה על שניהם אז הוא הידור והקישוט והתפא' השלמה וכל
 העולם כברכה ושמה והזכיר הרב לחתום הענין ברמו מפואר כי סוד הידור הזה תלוי בהתעוררו' התחתונות
 בהתקטטו' גס הם במעשיה' וחזו מדרכם הרעה כמו שא' ותפ' ארתו בהיותו (ט) עובר על פשע כי הוא מתפאר
 בכבדתי' בהיותם חזרי' בתשובה ועוזבים חטאי' ואם לא אע"פ כן משנית פעמי' כעין הרחמי' הגדולים העומדים
 למעלה בתר' מיני למעלה מאירות אשר בהן מחנן ומרחם אף לשאיכ' ראויים והו' אמרו בחזרו ואמרו (י) עוד יש
 לעולה בסוד הכתר מיניו והר וכו' ונאמר באהרה לכלתי יתרום המעין

שער ה

יכולה להקרי' כן לפי שאין לך ספירה מתלבשת בכל השמות ובכל הכנויין כמו שם יה"וה יתברך
ואם המקובלים קורין לספירת בינה פאר אין קורין לה תפארת לפי שהכינה היא סוד המלבושים
המפוארים שמתפאר בהם שם יה"וה יתברך (ז) וכמו שקורים לתפילין פאר כך קורין לבינה
פאר אבל שם יה"וה יתברך שהוא קו אמצעי נקרא תפארת באמרו לך יה"וה הגדולה והגבורה
והתפארת גרו"ל מימין גבורה משמאל תפארת באמצע וכן אבר"הם יצה"קויעק"ב
אברהם מימין יצחק משמאל יעקב באמצע וכן אל"הים יה"וה אל"מימין אלה"ים
משמאל יה"וה באמצע (ח) וכן כה"ן בימין לוי בשמאל ישראל באמצע וזהו סוד ישראל אשר
בך אתפאר (ט) וא"ח והרי המלבושים עשויים לכהן לכבוד ולתפארת ולאישראל דע (ד) כי
הכהן הוא המכהן את השם הגדול יה"וה יתברך ומפאר את ה' עטקהל עדת בני ישראל כי
קהל ישראל הם התכשיטין שהשם יתברך מתפאר בהם ואחר שהורענוך זה דע כי לכהן נקרא
תפארת לפי שהוא יתברך מתלבש בכל מיני שמות הקדש והכנויין למיניהם כל אחד בשעתו
כמו שהכהן מתלבש בבגדי כהונה לשעה ידועה ונקראת תפארת וכמו שהחרזן מתלבש
בגדי עדי כחתן יכהן פאר והתבונן זה מאד כי צורך גדול הוא להבין אותו (ה) כי תפארת
פי' הוא לשם יה"וה יתברך ולפי' אמר לך יה"וה הגדולה והגבורה והתפארת כלומר לך שם יה"וה
יתברך כל צבאות ימין וכל מיניהם ותכשיטיהם הנקראים בשם גדולה ולך ג"כ כל צבאות
שמאל ותכשיטיהם הנקראים בשם גבורה: ובאלו של ימין ובאלו של שמאל אתה מתפאר
ומתלבש כפי שאתה רואה שהשעה צריכה והתבונן זה ער מאד וחדע למה נקרא שמו
יתברך תפארת: עוד יש לנו לעוררך על סוד גדול והוא (ו) כי סוד התקוני העליונים הנקראים
זקן הן סוד תפארת והענין סוד גדול נסודות המרכבה אבל הכל הולך אל מקום אחד כענין
שפי' בתפארת וסוד תפארת בחורים כחם נאמת כי הכחות כלם כלולים בספירת התפארת
ולפיכך הוא מנצח את הכל וריורע סוד שערות הזקן ידע סוד תפארת ומסוד זה
נולדו (ז) כל פרקי המרכבה כי מן התפארת נתפשטו לכאן ולכאן וסוד זה סתום וחתום
כמה שאמר הכתוב (ח) בתפארת אדם לשבת בית וסוד מה שאמר שלמה ותפארתו (ט) עבור
על פשע זהו סוד היותו יתברך יתע' לעד מתפאר בנכראים אחר שחטאו בהיות חוזרים בחשונה
ודי למבין (י) סוד יש למעלה בסוד הכתר מיני זוהר וחסד ורחמים וכלן לבנים ובהם משגית
בעין הרחמים ומקשט את שם יה"וה בהן בכגרי לבן ונקראים תפארת והם כלים של זוהר
ונקראים

אז נסוף לפי' כק' המדה הזאת תפ' כי היא מתפ' בהתלבשות כל אותן הכחו' בין חסד בין דין והרמוי' וגם היא תפ'
והדרס של אותן הכחות ויופיה כר' על ידה בעבור שהיא אמצע ומתאחדות בכלם (א) וכמו שקורין לתפי' פאר
כך קורין לבי' פאר כי התפילין של ראש הם הנקר' פאר כמו שפ' הכתוב פארך חבוש עליך והם הרמוי' לבינה
ונקרא פאר ע"ש שהוא מפארי' את האדם כך הבינה נקראת פאר ע"ש שמתפ' סוד יהוה ית': (ב) כהן בימין לוי
בשמאל כי הכהן הוא המכפ' וכא' כי חסד יכופר עון והלוי ממננה על הזיר שהיו צריכין להרים קול בכח שהוא
חסד הגבורה ולכך נפסל נשנים בהפסד שלהנת הכחות מהם (ג) וא"ת הרי המלבושים עשויין לכהן לכבוד ולתפ'
ולא לישראל כלו' וא"כ היה לו לקרות מדת חסד תפ' ומשיב (ד) כי הכהן הוא החכהן ועובד למדת התפ' ומפאר
את השם עם קהל עדת ישראל שהם שאר המדות וכיוצא בהם מתפאר בהם והנה הכהן מביאה לו תכשיטין
ומלבושיו וזהו פאר העבד ג"כ בהניאו עליו תכשיטין אדוכו מלבושיו וגו' וכו' לדוכו: (ה) כי התפ' פי' הוא לשם
י"י פי' כי שם התפ' אינה שם העצם לאותה מדה כמו גדולה גבורה שהם שם לעצמות הגדולה והגבורה אלא הוא
שם על תיקון הדבר ותפארתו בדבר אחר במלבושים או תכשיטין וא"כ שם זה הוא פי' לשם הגדולה והוראות גדולתו
ותפארתו שהוא מתקן ומקשט בכל השמות וכחות אחרות וזהו אמרו בסוף הענין ג"כ כי תפ' ממש כדמיון פי'
הוא וכלל למעשה מרכבה כי אלו התכשיטין והפארו' הם כלל כל המרכבה וכן הוא פי' הפסוק לך יי' הגדולה
והגבורה ואז הוא התפ' (ו) כי סוד התיקוני' העליונים

וכשנגמר הדין נגמר בשלשון של ימין ושל שמאל טועני' והוא ית' פוסק הדין זהו באמצע ולפיכך כתוב בחזתמו אמ"ת להודיעך כי כל צבאות האותיו שהם מאלף ועד מ"ם שהיא באמצע הפכו לזכותו בימין וכחות האותיו שהן מן המ"ם ועד התי"ו הפכו לחובתו מן השמאל וכשגמרו אלו ואלו ללמד עליו זכות או חובה נגמר הדין בתכלית הדקרוק והשלמו' . זכמו שאמרתי לך . אל מימין . יהוה באמצע . אלהים משמאל . כך תמצא א' עם כל צבאותיו מימין מ"ם באמצע וממנה עד תיו זכו' ת' עם כל צבאותיו משמאל וכל צבאות ב"ר שלמעלה הכלולים בסוד האותיות נשאו זנתו בדין וכשנגמר הדין נגמר בג' כתורת הנקראת אמ"ת ולפיכך אמרו רבותנו של הקב"ה ית' וית' אמת . וזהו משפטי יהוה אמת . ולפי שאמת הויה סוד הקו האמצעי נתן ליעקב שהוא באמצע והסוד תתן אמת ליעקב . כיצד אברהם שהויה חסד לימין . יצחק שהוא פחד לשמאל . יעקב שהוא אמת באמצע . ועל זה נאמר משפט אמת שפטו כלומר שיהיו ג' מתעסקין בדין כי בית דין של שנים חצוף הויה . הרי לך מבואר בכל מקום שאתה מוצא אמ"ת הכונה למדה הממוצעת הכלולה מכל הפנים ומכל הצדדין . וכן תמצא תורה שככתב שהיא סוד קו האמצעי והיא כלולה מימין ומשמאל כמו שהודענוך נקרא גם היא אמת . וזהו תורת אמת היתה בפיהו . נמצאת למד כי מדת אמ"ת היא המדה האמצעית והיא כלולה מן הכל ולפי נקרא בשם זה יה"וה יתברך . וזוהיא הספירה הנקראת גם היא **תפארת** וצריך אתה לדעת מהו ענין תפארת . כבר הודענוך כי שם יה"וה יתברך הוא נוף האילן ובו העקר ובו הכל מתיחד זה הענפים מכאן ומכאן מתאחים בו והוא יתברך פועל בכל זמישרל בכל זכשהו דן את בריותיו ופועל בהן כפי ישר משפטו . כבר הודענוך שהוא מתלבש מלבוש הראוי לאותה הפעולה . אם מתלבש מלבוש של חסד יוצא הדין להטיב את הבריות כמו שהודענוך בשער זה . ולפיכך נקרא בכל שם ושם ובכ"ל כנוי זכנוי כפי שהשעה ראויה . וכל אותן המלבושים והכנויים נקראים תפארת . הלא תראה כתוב ועשית בגדי קדש לאהרון אתיך לכבוד ולתפארת . זכתיב כי הלבשני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני כחתן יכהן פ"אר . זכתיב לשום לאבלי ציון לתרת להספאר תחת אפר . זכתיב פארך חבוש עליך ואלוהן תפילין . ועל דרך זה הפקח עיניך וראה למה נקראה ו' קו האמצעי שהויה שם יה"וה יתברך תפארת לפי שהויה כלל הכל והוא המושל בכל זה הוא המתלבש בכל השמות כפי שרואה שהשעה ראויה ואתם המלבושים נקראים תפארת מה שאין אחת משאר הספירות יכולה

מגדולה ונבזרה ע"התפ' להיותו ככנס לפני לפנים בבית המלכות והו' אומרו (ג) כמו שמה היה כאמן לפני בביתו של ה' הנקרא בית אל שהוא המלכות כך היה שמואל כאמן במדתן של בניאים כלומר כאמן בבית במקום ומכונה הוא כנגד מדתן של בניאי' ולכך נקרא ג' ככאמן כמו שאמר הכתוב כי כאמן שמואל לבניאי . (ד) וזהו שפי משה כפי שמה פי' שפיתו השגתו בתפארת הכרמות כחמה מה שהיו שאר הכניאי' כמו יחושע משיגי במלכות וסכרמות בלבנה . (ה) חוה שאמר כמו שפיה וכו' פי' המקובלים אמרו כן ובספר הזוהר ועל דא הוה שקיל שמואל כחמה וזהו מה משה וזהו בתרי' כערין דלעילא ואף הכא שמואל לתתא כגוונ' דאיכון תרין סטרין ומאן איכון כח וזהו וכבר ידעת כי משה סלוי וזהו הכהן מדתו חסד ופחד : (ו) כמו סוד בורת שם יה"וה כי כל התורה כולה נאמרת על הכינויים כמ"ש בהקדמה . (ז) שאלו לימין ואלו לשמאל כי מכות עשה מצד החסד כדי שיתול כח החסד והרחמים במקיימים מכותיו להביא לחיי ע"ה ומכות ל'ת מצד הפחד להזהרנו שלא ימושך אחר הכחות הנשפעי' משם כי הם ענפים יפגעו בו בדבר ובכח וירדפנו עד תרמה ואמרו (ח) והתורה באמצע ר"ל כלל התורה וסיפורה שהוא באמצע מכות עשה ול'ת (ט) וכשנגמר הדין נגמר בג' כתיב הנקראת אמת כוטרין קין א' ומים תפארת שהם הג' כחות עליונות חסד ופחד ות' שהוא מדות מכריע ביניהם . בימין ושמאל כיהיא פה מכות עשה ומי' לת כמו שביאר בסוף כינוי אלפכי'

שער ה

(ד) הקול מדבר אליו. וזהו שנקרא נאמן ביתו מה (ג) שלא שמר אדם הראשון שלא עמד בנאמנות אבל שאר הנביאים לא זכו להכנס לאהל. ור' למבין. (ד) וז'הש פני משה כפני חמה. פני יהושע כפני לבנה. ואף על פי שאמרו ששמואל היה שקול כמשה ואהרן ונקרא נאמן לאל נכנס לאהל. אבל (ג) כמו שמשה נאמן לפניו של י'הוה הנקרא בית אל. כך שמואל נאמן במדתן של נביאים (ה) וזהו שאמרה כמו שמשה רבינו נאמן במדת הגדולה והגבורה והתפארת כך שמואל הנביא ע"ה נאמן במדת נצ"ח והוד' שהם מקום יניקת הנביאים. ואחר שהודעתך זה דע כי תורה שבכתב היא מור השם הזה הנקראת י'הוה יתברך ולפיכך כתוב תורת י'הוה חמימה. והנני מבאר. דע כי כל התורה היא כמו צורתו של י'הוה יתברך ואם ח"ו יחסר בה אות אחת או נוסף בה אות אחת אינה תורת י'הוה לפי שאינה צורת סוד זה השם. וכבר ידעת מה שהודעתך בשע' הזה כי השם הגדול י'הוה ית' הוא העקר ור'השרש והוא נוף האילן. ושאר כל שמות הקדש הם ענפים נמשכים באילן מכל צד סביב ושאר כל הכנויון הם נארגים על שמות הקדש הנקראים ענפים ואם כן הרי התורה כללה כמו מרת סוד שם י'הוה ית'. ואם כן שמור זה מאד כי עיקר גדול הוא וחבין תורה שבכתב שהיא סוד שמו הגדול ולפיכך נקראת התורה עץ חיים כאומרו עץ חיים הוא למחויקי' בה. והלא תראה כי נקראת עץ החיים כמו שפירש למעלה. כי קו האמצעי נקרא עץ החיים. אבל מה שאומ' בסוף פסוק זה ותומכיה מאושר תומכי התורה הם שני עמורים שהם נצ"ח והוד'. ואתה פקח עיניך והבן. ויש לי לעוררך עוד שהתורה כלולה בימ"ין שמאל כמו ששם י'הוה יתברך שהוא באמצע וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו התורה כללה כלולה מימין ומשמאל וזהו סוד מצות עשה ומצות לא תעשה (ז) שאלו לימין ואלו לשמאל והתורה (ח) באמצע ולפי שהתורה כלולה מכל שבע הספירות אמרו ז"ל שנתנה בשבעה קולות אמר' האומרים שנתנה (עיין נשפע על כסוד מכנפך) בה' קולות נתכוננו אל המקום שמשם יצתה ממקור הערן והמקום אשר משם יצאתה נקראת ה"א ראשונה של שם וזהו סוד ה' קולות וחמשה חומשי תורה. ודע כי הספירה האת נקראת בכל התורה **אמת** ופירש הדבר כי כמו שהשם מיוחד י'הוה יתברך הוא מכוון באמצע וכל הצדדים פונים לו ובוכלם מתאחדים מלמעלה ולמטה ומן הצדדין כך מרת אמת כלולה מכל האותיות כלן ראשן וסופן ואמצעיתם. ולפיכך אמרו ז"ל כי אמת חותמו של הקב"ה ומה טעם אמרו כי אמת הוא כבר ידעת כי ששם י'הוה הוא באמצע ושם א"ל מימין ושם אלהים משמאל וכשהשם יתברך דן את בריותיו כתוח הימין מלמדים זכות וכתוח השמאל מלמדים חובה כמו שהודעתך.

וכשנגמר

(א) הקול מדבר אליו מהתפארת אבל גם הוא לא עלה למעלה מהמלכות כמו שביארתי בשער א' בכנוי אהל' שער ובספר המערכת בשער אדם ובמרכבה כבאר כל העניין בביאור יותר דק ועמוק כי הגה דברתי בו ע"ד היותר הקל למתחילים בעיון וישמע את הקול מדבר אליו. ל' הקול הידוע שהוא התפארת הנקרא קול גדול בספר ישע"ה עקר קבלתה שהוא הגדולה וגם המלכות נקרא בת קול על שמה ומוחנה הנת קול בא לחכמים וחסידים: (ב) מה שלא שמר אדם הראשון שלא עמד בכאמכות כי להיותו מעשה ידי השם יתברך עמו מן הראוי היה ליכנס על ידי אספקלריא מוחזקת יותר ממה רבינו עליו השלום והנה הוא לא עמד בכאמנות רק מיד בכניסתו לאהל מועד שם והבדילו מן העליונים כשכלל מחכונם כן ההשגה העליונה כמו שפירש בסמוך מדה כנגד מדה ושאר הנביאים לא זכו כלל ליכנס אל תוך האהל רק עמדו על הפתח לחולשות כחם לעמוד בהיכל המלך כמו שפירש ושמואל ככנס יותר מכל שאר הנביאים חוץ ממה עד שהיה כאמן בית להשיג באור בהיר מכנס והוד' ע' יסוד כמו שחשיג משה

מנדולפ

אבל עץ החיים לא נמנע מאדם הראשון תחלה . אבל לאחר שחטא אדם הראשון זקצץ בנטיעו' והפריד אלוף . לא נתנוהו להתקרב לעץ החיים לפי שחטא שחשוד היה ואין עץ החיים מושג אלא ע' עץ הדעת . כי עץ הדעת הוא בית שער שבו נכנסים לעץ החיים . כי עץ הדעת סודו (ב) עץ של ספירת דע"ת שהיא הקו האמצעי . כמו שעץ החיים הוא עץ של בינה כך מלכות הוא עץ של דעת . וסי' ה' ו' ה' סוד ה' ראשונה חיים . סודו' עץ חיים . סוד ה' אחרונה עץ הדעת . (ג) וסוד זה הוא קשר היחוד לאותם היודעים סתרי האצילות . זא"כ שמוד דבר זה מארות מצא שאחר שחטא אדם הראשון בעץ הדעת נעשה חשוד ונמנע ממנו עץ החיים וזרו סוד שאמר הן האדם היה כגאחור ממנו לדעת טוב ורע ועתה פני ישראל ידו ולקח גם מעץ החיים ולפיכך וישלחהו י' מגן עדן . ורע כי הספירה הזאת נקראת . **תורה שבכתב** לפי שמשנה רבינו עליו השלום לברו זכרה להתקרב לשם הגדול הנקראת יה"וה וזהו סוד ונגש משנה לברו אל יה"וה וזהו ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו יה"וה פנים בפנים . ולפיכך נאמר בו פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות . ולפי שמשנה רבינו עליו השלום נסתכל באספקלריאה המאירה שנכנס לפנים מן ה' אחרונה להשיג קו האמצעי וזהו ומראה ולא בחידות . אבל כל שאר הנביאים לא נתנבאו אלא על ידי נצח והוד . וה"א אחרונה של שם מעבכת להם ושומרת הפתח שלא יכנסו . זאחריה היו מביטים . ולפיכך כל נבואתם על ידי דמיון . (ג) וזהו נביר הנביאים אד"סה . כי ה"א אחרונה של שם כבר הודענוך שנקראת איספקלריאה שאינה מצוחצחת שאין לה מאור מעצמה וסודו של שם נקראת איספקלריאה מצוחצחת . זה שאז"ל כל הנביאים כלם נתנבאו על ידי איספקלריאה שאינה מצוחצחת שנאמר וביד הנביאים אדמה . אבל משה רבינו ע"ה נכנס לאהר' ע"י איספקלריאה מצוחצחת . הה"ד ותמונת יה"וה יביט : והסוד הזה כי משה רבינו ע"ה נכנס לאהל וישמע את הקול

וזהו אומרין סלח ידו ואל כל וחי לעולם מלת סן שבא על וחי לעולם ולא על שליחות היד בו ורמז כי לא יוכל האדם עוד להמשיך עליו החיים וימנו ולהדבק בו עד לעתיד לבא בזמן התחייה כמבואר במערכת הטעם . כוד (א) עץ של ספירת דעת כמבואר בשער א' בכיכוי עץ הדעת . (ב) וכוד זהו הוא קושר היסוד כי בשכי ההיה"ן סוד היסוד והקשור כמו שפירש במקום והוא היא המחברת אותה וכן מזה לקיון בסוף שער א' : (ג) וזהו כי הנביאי' אדמה בכאן רמז קצת מענייני מראות הנבואה וביבותיה כי עיקרה היתה מתוך המלכות בשבע היכלותיה שגרשמו וכשת לשלו ממנה . היכל אחד לכל מדה משבע מדות התקטובות כמו שזכרתי פעמים ופירושו למערכה בשער המרכבה הארכת בניאורן והנה כל הנביאים לא השיגו למעלה מכלל אלו ההיכלות אלא שכל נביא ונביא כפי כח השגתי ובהירות עיני שכלו או חלושתו היתה הכטות בהן במראה כבואתה מתוך מחיבות כחות ומדריגות שלמטה ממנה כי יש מי שרואה אותה מתוך מחיבה אחת ויש מתוך שכייה או שלשה מחיבות או יותר כפי קיבור ידי המשיג וכפי ריבוי המחיבות לנביא רבו דמיונותיו במראה כבואתו וכבו המשלים והסידות בסגרת כבואתו וזהו אומרין וביד הנביאי' אדמה שירצה בו כפי יד וכח כל נביא מל' ואם לא מצאה ידי או אולי ירמוז למלכות הנקראת יד שבה כל הדמיונות וזהו אמרוגם כן שהיו עומדים על הפתח דהיינו באילו ההיכלות והיא מעבכת ושומרת להם לבלתי יכנסו לתוכה למעלה מכל שבע היכלותיה לקוצר כח השגתה רק היו מביטים מאחריה והקול נשמע להם מכח והוד שמש יביקת הנביאים וזהו אמרס ז"ל שכל הנביאים נתנבאו על ידי אספקלריאה שאינה מצוחצחת אבל מרע"ה לזכות עין שכלו וטוב מוגולא נעלם לו מכל היכליה רב ועלה בהכטתו לעליון שבהם עד הכנסו לתוך המלכות ולכך לא היתה כבואתו ע"י דמיונות ומשלים וסידות רק ע"י אספקלריא

שער ה

שבו יתאחזו כל סדרי המרכבה וכל שמורת הקדש בין מלמעלה בין מלמטה בין מן הצדדים כמו שהודענוך כבר וכו' יתאחזו כל הספירות כלן לפי שהיא עומד באמצע ונוטה לכל הצדדים ומתאחד בהם וכלם מתאחדים בו . וזהו שאמר בספר יצירה היכל הקדש מכויץ באמצע ופי' קו האמצעי הוא סודות של שם יה' וה' יתברך שהיא עומדת במקום השם והיא כרמיון קו בתווך כך זה השם מחפשט למעלה למעלה עד אין סוף בסוף דהכתר ומתאחד בשם אה' ליה לסוד קוץ העליון וחוזר ומתאחד למטה בשם אד'ני ואחר כך חוזר ומחפשט לצדדין וכל הצדדים מתאחזין בו מכל צד סביב . נמצאת למד כיו' של יה' וה' יתברך היא עומדת במקום כל השם שלם ובה מתאחזין כל השמות כלן . ולאותם היודעים סוד המרכבה מתברר כי בהיות אוחו ו' של שם מחפשט מכל צד עליו נאמר (ז) פשטתי את כהנתי ואז היא מתיחדת עם ה' אחרונה של שם . וזהו סוד קו האמצעי בכל מקום . והרי אות ו' ראשה של מעלה סובלת סוד הכ' תר והחכ' מה והבי' נרה . אמצעה סובלת סוד הגדו' לה והגבו' רה והתפאר'ת . תחריהם סובלת הנצ' ה וההוד והיס'וד . וסימן תחתיים שניים ושלישים תעשיה . נשאר ה' אחרונה של שם מתאחדת עם אות ו' כמו שאמרנו וזהו סוד שנקראת אות ו' של שם קו האמצעי ועומדת במקום יה' וה' וזהו סוד אות ו' של יעקב וסוד ואלהי יעקב וזו היא הספירה הנקרא' עין החיים כלומר העין שספירת הבינה הנקראת חיים מתאחדות בו . כי זהו סוד היחוד העליון בשלש הספירות העליונות ולפיכך הוא עומד בתוך הגן (ז) ותרגום אנקלוס ע"ה במציעות גינתה שהו' קו אמצעי כמו שביארנו . ועל ידי העין הזה מתאחדת הבינה עם מלכות . כי שתי הה' ין של שם המיוחד מתאחדות בקו האמצעי זו למעלה וזו מלמטה . העליונה נקראת חיים והוא סוד חיי העולם הבא והיא סוד וישבע בחי העולם . אבל חיי העולמים היא מדרת יס'וד החיים שמושך עין החיים מן הבי' נרה כלן נמשכי' מקו האמצעי שהוא נוף האילן עד שמגיעי' למדרת יסוד . (ג) ואז נקראת חיי העולמים . ואם כן התבונן כי השם יתברך לא הזהיר אדם הראשון שלא יאכל מעץ החיים ולא מנעו ממנו ומיחוץ ויאכל . אבל מנעו שלא יאכל מעץ הדעת לפי שכמה קליפות חצונות מתאחזות בו (ד) ויהיה גורם קיצוץ ופירוד

אבל

מדוע נקראת באר יס'וד חיים שהם נס כן בית קבול וארץ שהיא נס כן מקבלת כל היסודות מתאחד בשם אה'יה בכוד קו העליון כמבואר מזיכרה כמו שפירש למעלה בביאור כבוד אות ג' של שם ונס' השם במקור הקדמי עולה קו ולכך אמר כי היא כדמיון קו . שעליה כאמר (א) פשטתי את כתתי מבואר למעלה בשלש ספירות עליונות כי התפ' כריך להתאחד בכיפה שהיא הקושרת השלש ספירות עליונות לאחד וזהו היסוד העליון שאמר וכריך שתתאחד נס כן עם המלכות בכוד הו' ספירות אחרות כמבואר לקמן בכוף השער ובתחלת שער ח' שאלו הם שני פרקי היסוד והחבור שמתחברים ומיוחדת על ידי התפ' ארת שהוא כוף האילן המיוחד את הכל למעלה ולמטה : (ב) ותרגם אינקליס באמצעות נכתא פירש באמצע כל הספירות הנקראים גן ופרדס בכל מקום וסתי הה' ין שמוכיח האחת רומות לכיפה כמו שיתבאר במקומו בכוף שער ח' והשניה למלכות כמו שכתבא' בסוף שער א' והוא' שבאמצע השם שרימות לתפ' ארת היא הקו האמצעי המתחברים יחד . (ג) ואז נקראת חיי העולמים כי הוא מקבל מעולם העליון שהוא העולם הבא ומשפיע במלכות שנקרא נס כן עולם על שם הנהגת העולם הזה וקסוד מחיה אותה על כן נקראו חיי העולמים . (ד) ויהיה גורם קיצוץ ופירוד פירשתי העכין כולו בשער א' בכיכוי עץ הדעת לפי ששם' וטעם היה פירש חשוד לשיאמר שתי תשוקות הם ולכך מנעו ממנו ההשגה מדה כנגד מדה . וגורם שלא יוכל לחזור ולהשיג בו ולאכול ממנו בעכין שיעלילו עד שיתיה לעולם אף על פי שיחזור בתשובה

חיה

קוץ העליון חיים מתאחדות בו (ד) ויהיה גורם קיצוץ ופירוד

הוא לשלש חלקים . ומדוע הם ארבעה . וכן חלוק אותיות השם הגדול שהסג' וכללסד' . דע
 כי חלוק אותיות השם ית' שלש שהן ארבע . וכן חלוק היסודות שלשה שהן ארבעה . והטעם
 כי חלוק היסודות שלשה הם . מיס כנגד אש . ורוח מכרע' בינתיים . והארץ בית קבול לשלשון .
 וכפי שיהגבר אחד מאלו השלשה יסודו' בארץ כך הפעולה נעשית בארץ . וכמו כן שלשת
 אותיות י' הות ית' כנגד א"ל י' הוה אלהים . אל כנגד אלהים . י' הוה מכרע' בינתיים . ואד' נג'
 שהיא מדה אחרונה היא בית קבול לשלשת אלו השמות . וכפי שיחגבר אחד משלשה שמות
 אלו כך הפעולה נעשית ע"י אדנ"י . כיצד אם גבורה מדת החסד שהוא א"ל על אחד מבני
 העולם או כלם . כך גומרת מדת אדנ"י אותה והיא מטיבה למי שהדין נוחן כמו שאמרנו
 למעלה . ואם גברה מדת הדין שהיא אלהים . כך היא גומרת ומענישה את הראוי להענישן
 כפי שיצא מן הדין . והוה סוד דבר האיש אדנ"י האר"ץ . וכשתבין זה תבין סוד הכתר העליון
 הנקרא אהי"ה שכלו רחמים והוא המשפיע ואינו מקבל . וחכין סוד אדנ"י שהיא הספיר' האחרונה
 שכלה דין והיא מקבלת ואינ' משפעת . **וצריך** אני להאיר עיניך בדברים הללו כי סתומים
 וסתומים הם . והנני רומז בכתב . אבל אגמור לך כל הדברים בקבלה על פה בע"ה . סוד
 הספירה האחרונה מקבלת ואינה משפעת במינה (פי' באזילות) אבל בכל מה שלמטה הימנה היא
 משפעת . (ג) ולפי' נקרא אדנ"י . ומה שאמרתי לך שכלה דין . מצד עצם אמתתה .
 אבל כשהיא מתמלאת מן הספירות שעליה הכל כפי המלוי אם חסד חסד ואם דין דין ואם רחמי'
 רחמי' . והבן זה מאד . הנה הודעתך בראשי פרקי כיצד מדת אדנ"י מתמלאת משלשה שמות וכיצד
 פועלת בנבראים כפי הדין . ובדרך זה חכין בהיות המים או האש או הרוח מהפכין בארץ כי (ג) כפי
 גבורת' בארץ תהיה הארץ פועלת . ואחר שהודענוך זה הכלל הגדול מכאן תוכל להבין הטעם
 מדוע אדנ"י הוא בית שער לתפילות . ומדוע . הוא ב"ד של מטה . ומדוע הוא מוחץ ורופא
 ממיר' ומחיה . וראוי אתה לעיין ולהבין מאת כל מה שבארנו בשער הראשון שהוא שער אדנ"י
 וכשתחבר אותם הדברים שבארנו שם עם הדברי שפי' עתה במקום זה . אז יראו עיניך וישמח
 לבך . ותראה כי כל הדברים באים על סדר חכמת י"י ית' חכין מדוע נקרא אותה המדה
 אדנ"י שהיא כמו אדנ"י העמודים שהם בית קבול לוי' העמודים בסוד זה . (ה) ותבין
 מדוע נקראת בא"ר או"ם או אר"ץ או שאר השמו' שכתבנו בשער הראשון . ובכאן נשלם
 ענין זה בפי' הכנויין . ועתה בע"ה נבאר שאר השמות שנקרא' בהם שם י' הוה ית' בענין שתשיג בהן
 חכמ' ותזכה להדבק בשמו הגדול ית' וית' לעדי עד אמן . **ואדר** שהודענוך אלה העקרים
 הגדולים בשם הגדול י' הוה ית' צריכים אנו לבאר לך מקצת מן הכנויין מלבד אלו שזכרנו .
 ואינם כנויין ברמיון אלו האחרים שהזכרנו . אבל הם כדמיון דגלים מודיעים אותנו גדול
 מעלתו ית' ומורים אותנו הדרכים שבהם נלך דרך ישר לעלויו של שם י' הוה ית' . דע כי זה
 השם י' הוה הגדול קורין אותו המקובלים קו האמצעי' והטעם לפי שהשם הזה הוא הדגל הגדול

שבן
 ולכך נקרא אדוני הארץ כי הוא המזכה לנמור ולדין בארץ כפי הדיני' שדכין עליו מלמעלה ולכך אמרנו כ"כ הכה
 ארון הכרי' ארון כל הארץ כי כולל לו ג"כ שאלת ארון כל הארץ חזקת ג"כ למלת ארון הכרית ור"ל הכה ארון
 שהכרית שוכן בו הוא ארון כל הארץ . (א) שהם ג' וכללסד' כי עיקרה של שם הם אותיות י' הוה וה"ה
 שחזקה שהיא אות הרביעי מחכה אינה אות מחולק בפני עצמו שהרי כבר היא כחש בו קודם . ולפי'
 (ב) יקרא אדוכי' שהוא לשון אדנות העומדי' . (ג) כי כפי גבורתם תהיה הארץ פועלת פי' כגון במחשבים
 ונמחים וכל פעולתה כי הארץ לעולם עומדת ואינה פועלת רק עיקר פעולתה כפי המתהפכות היסודות
 שעליה בה (ד) נסוד ו'ה פי' נסוד וס'ו המשפעת לה (ה) ותבין

שער ה

על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים . ותמצא הרוח מרחפת בין אש למים . כן תמצא שם יהוה ית' בין אלהים ובין אל ובית קבול של ג' אלו מי הוא . הארץ . כמו שכתוב והארץ היתה חהוובה וכו' כן בית קבול של ג' שמות אלו שהם א"ל אלהים יהוה הוא אדני כי כל הדינין שדנין בכ"ד של אל אלהים יהוה כלן מוסרים אותם ביד אדני לגמור אותן ור"פי' תמצא כי אדני גומר כל הדינין שדנין למעלה בעולם התחתון . (ח) והמבין זה יבין סוד דבר האיש אדני הארץ קשות . ויבין סוד הנה ארון הכרית אדון כל הארץ . יבין דברים אלו על מתכונתם . זהו סדר קבלת הכנויים על פה לאתם היודעים אמתת שמו הגדול ית' .

(ועיין מקודות אלו זוהר בראשית דף י"ב עמוד ד' ומשם ואלך ועיין לעיל דף ס"ב ודף ע"ג)

<p>ה בינה דין יצחק אלהים אש אהיה שופט . דין חזק כביר כח . איש מלחמה גבור פוקד עון משלם גמול אש גדולה רוח חזקה מים מעטים</p>	<p>ו כתר רחמים יעקב יהוה רוח נורא נושא עון ועובר על פשע אמת מרום . רם נוצר חסד שוכן ער קדוש רוח בינוני מים בינוני אש בינוני</p>	<p>י חכמה חסד אברהם אל מים גדול רחום חנון חסין ארך אפים . רב חסד קדוש חסיד . סולה מים רבים אש תלושה רוח בינוני</p>
--	---	--

המבין סוד סתרי המרכבה בענין השמות והכנויים . יבין כ"ר של מעלה . ומה היא המדה המלמדת זכות . או המלמדת חובה . או המכרעת ביניהם . ויבין סוד מה שאמרנו שאין לך מדה מן הכתר ולמטה שאינה מעורבת במדה אחרת . ויבין היאך המרכבו כלן מריקות זו בזו . ויבין מהו חלוק השמות והיסודות

הוא
ל"ל יסוד האש שהוא חזק שם בלא מרא' כמו שפי' למעלה ותהום הוא החיים ואמר כי הרוח מרא' ביניה' . (א)
והמבין זה יבין סוד דבר אש אדני הארץ קשו' פי' כמו שנברה מ"ה שעליו כך הוא גומ' להעניש ולדבר קשות בארץ ולכך

צדיק גמור מחוייב היה לאותו הענין . וזהו סוד ויבאו בני האלהים להתייבב על יהוה ויבא
גם השטן בתוכם . ואין רשות לגלות עכשיו יותר . והנה הכפירים משטינים למטה את האדם
ועולים למעלה ואומרים עברה זו עשה פלו' חזונו בידנו כי עלינו הוא והרי מדת אלהים משמאל
אינה מעכבת שהרי היא מלמד' עליהם חוברת ומי מעכב מדת אל שמלמדת זכות כמו שאמרנו
למעלה . ולפי הכפירים מסררים טענות ושואגים לטרופ ולבקש מאל אכלס לפי שהוא מעכב
על הכפירים . ואמר שהודיענוך אלו הכללים הגדולים ראוי לנו לבאר באור הכנויין שהן
תלויין בג' שמות הנז' למעלה להודיעך היאך הכנויין של מדת אל מעורבת מדת הדין עם
החסד שלהם וכיצד הכנויין של אלהים מעורבת מדת הרחמים עם הדין שלהם . וכמו כן ראוי
להודיע כמה הוא שעור התערובות בכל כנוי וכנוי מהם . או היאך מתערבים אלו עם אלו
והיאך נקשרים אלו באלו . וקודם שנכנס בבאור זה יש לנו להודיעך כי כמו שאמרנו באברי
המרכבה שהם נקראים עי' או אז' או י' דרג' ואינם עין ולא און ולא יד ולא רגל ממש אלא
כנויין ודמיון כך יש לך לדעת כי יש למעלה במרכבה ענינים שנקראים מים (ג') ואש (ג') ורוח (ת')
וארץ (ע') ותלילה חלילה שיהיו מים או אש או רוח או ארץ כמו אלו שלנו . אבל הם דרכים עליונים
נוראים ונקראים לפי מדותיהם . בשמות הללו אבל אינם כמו אלו כמו שאמר רבי עקיבא לתלמידיו
כשאתם מגיעים אצל אבני שישטהור אל האמרו מים מים שנאמר דובר שקרים לא יכון לנגד
ענין ובפירקי היכלות פי' יותר רבד זה ואמרו כי יש היכל ירוע למעלה וכשמגיעים שם אותם
העולים למרכבה שאינם הגונים ונראה להם בתוך אותו היכל ענינים גדולים והוא מדמה
ברעתו שהם מים והוא שואל ואומר מה טיבן של אלו המים . מיד קול יוצא מלמעלה ומכריז
על זה האיש שהוא ממנשקים הענל ומיד נענש . ואם כן התבונן היאך גלו למקום זה שאין מים
ממש . ומה חבין לשאר הדברים לאש ולרוח . וכן הוא אומר עושה מלאכיו רוחות משרתיו
אש לוהט . ואל יעלה בדעתך שהן אש או רוח כמו אלו . אלא שמותם על סוד מרוחם . ואחר
שהודיענוך זה יש לנו לחזור ולהודיעך סוד כל הכנויין הנמשכים בסוד אלו הג' שמות שהם
א"ל אלהים יהוה והודיעך כי יסוד מים כלול במדת אל . ויסוד האש כלול במדת אלהים . ויסוד
הרוח כלול בשם יהוה יתברך . ויסוד הארץ כלול במדה הנקרא אדני' והנני מודיעך סוד גדול .
היסודות הם ארבעה . והתלוקים הם שלשה כיצד א"ש רוח מים כלולים במדת אלהים אל
יהוה ותמצא אש מכאן ומים מכאן ורוח באמצע . (פ) וזהו סוד והארץ היתה תהו ובהו וחשך
על

וקטרונו שהענין סולו כמו שאמר בסוד הכפירים שאגים לטרף ואף כי היה צדיק גמור וקדוש ב"ה לא עבד דיכא
בלא דיכא יובנס כן מתקלת אותה פרשה כי מחוייב היה לאותו עונש בסוד הנלגול שהרי אמר איש היה בארץ עון
שכבר היה וזה שאמר חז"ל איוב בן יבמה היה אם כן איפשר שהיה צדיק בן רשע כי נעשה בשכבר תעלתה בהיות
בנוף הראשון שהווסוד הצדיק ורע לו בצדיק בן רשע והוא ששתק כאשר השיב לו אליהו הן כל אלה יפעל אל פעמים
ושלש עם גבר ברמו לו זה הסוד והוא לא ידע להשיב לו עוד תשובה כוחות כמו שעשה לתכרו ונשכבר הוא עצמו
אמר תם אנכי לא אדע כפשי כלומר לא אדע אם כפשי בכר תעלת אם לא ויש מקובלים אומרים כי נשמתו היתה
כשמות יעקב והיה מחוייב לאותו עונש בעבור האחייות שכא ואם קבלה נקבל וברוך הודע כי הרבה יש להשיב על
זה ואפשר כי לכך אמר הרב ואין לי רשות לעלות עכשיו יותר . כמו שאמרנו באברי המרכבה היינו למעלה
במקום ובהקדמת הספר (א) וזהו סוד והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום כול'
ל

(א) וזהו סוד והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום כול'
ל

שער ה

מחשוב בדעתך כי כתוב של ימין ושמאל למעלה חולקין אלו עם אלו או שונאים אלו לאלו או
מכחישי אלו לאלו חלילה ותם. (f) אלא כשתראה אותם כחולקים אינם אלא כנושאים ונותנים
בדין להוציא משפ' בני העולם לאור בדין אמת. וזהו כלל למדת חסד ודין והסוד וילכו שניה יחדיו
וסוד משפט ה' אמת צדקו יחדיו כלו הכל כונה אחת כי כלם מוסכמי' בהסכמ' א' והיא הדבור
בשם י' הוה ית' וזהו שאמר חז"ל אין למעלה לא קנאה ולא שנאה ולא תחרות. וא"כ מהו זה שאלו
עומדים לימין ומזכין אלו עומדי' לשמאל ומחייבין. דע כי כל זה להוציא המשפ' לאור ולקבל
כל נברא הדין הראוי לו. אבל של ימין ושל שמאל למעלה אחת היא להדבק בשם י' הוה ית' וכל
הכתות האלו בין של ימין בין של שמאל אוהבין זה לזה. וזהו שתקנו בברכת יוצר המאורות
כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים כלם עושים באימה רצון קוניהם. והתבונן זה עד
פואר ותראה מה שפי' הלא תראה כי הקדושה כלם מתכוננין לגמרה ביה כי זהו אח' מדרבי
היהוד הגדול ולפי' אמרו בברכת היוצר וכלם מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים
באהבה רשות זה לזה להקדיש ליוצרם בנחת רוח וכלם כאחד עונים באימה וכיצד ענין
בתות של ימין אומרי קרוש ושל שמאל אומרים ברוך. ואלו ואלו כאחד אומרים ימלוך. הזוכי'
להבין סוד זה יבינו כיצד הוא הסכמ' כלם ביחוד השם ית' וכל זה שאמרנו מן השורה ולפנים
שזהו סוד חומות המקדש העליון. אבל מן החומות ולחוץ יש (ג) כתות רעות לצד שמאל ואינם
למעלה כי אם למטה. וראש כל הכתות הרעות הוא **סמאל** ואלו כלם בעלי קטטה
ומשטמה ואינם מכלל בני חצר המלך אלא חוץ לג' מחיצות וחוץ לאומות המקיפות את המחנה
כל צדוע וכל זב וכל טמא לנפש. ג' מחנות הזכיר בפ' זו. (ג) ואינו בפ' הרבר הזה עכשיו ואומר
עוד ולא יטמאו את מתניהם אשר אני שוכן בתוכם. ואלו הן הכפירים שואגים לטרף. ועל מי אמר
הכתוב שלא יטמאו וראי שהוא מדר בר על אותם כלו' אלו שחוץ לשורה מצפין מרזי יכשרו בני
אדם בתטא ובטומאה ויקטרגו עליהם למעלה ויצא מן הדין שיתנום בידיה של אלו המקטרגי'
והיורעים דבר זה יורעים כמה ראוי להזהר מן העברות וזהו שאז"ל יורד ומשטין עוליה ומקטרג
נוטל רשות ונוטל נשמה. וז' הכפירים שואגים לטרף ולבקש מאל אכלם. אם תחבונן בזה
חבין שאמר בכאן לשון א' ל ולא אלהים והטעם הוא כי האל יתברך שהוא מרת החסד והרחמים
מעכב שלא יתנו לטרף הכפירים כי מרת אל כמו שהודענוך מלמדת זכות על בני העולם
שלא יפלו ביד הכפירים והמבין סוד זה (ד) יבין פרשת איוב בתחלה. ויבין כי איוב אע"פ שהיה

צדיק

ממקום ולהשימה כל אשר לתוך כרתיו בפני עצמו פן ירסו לחשוב במקום רחיות ג"כ איזה פירוד וקנינה אף
כאשר הם כחיבור לקשר אחד אדוקי' זה בזה או יבא יכול לראו' בהם א' (א) כשתרא' אותה חולקי' פי' כאשר תרא'
מן הפסוקי' רחמים כי אלו הכתות ומדות חולקי' כי זה אחד מדרכי היחוד הגדול כמו שנתבאר בסוף ע"ד ענין
הקדושה: (ב) יש כתות רעות לכד שמש כבר בארתי ענין זו כולו בשער א' בכינוי באר שבע ובשעה ב' בכינוי טוב
ובארתי שג' כ' סמאל ה' א' כנגד התפארת: (ג) איני כפי' הדבר הזה עכשיו כוונת הענין כולו סר' ל' חן לכל
מדריגות הקדש מן החלכות ולמטה כגון חיות הקדש וארבע מחנות שכינה וכל ההיכלית כמו שבארתי למעלה
בשער ב' בכינוי טוב ואלו הם המקטרגי' ועומדים לארוב מתי יכנסו לפנים לתעוף השפע הטוב בעין בני אדם
בהתעוררת עליהם כמו שפירש בשער א' בכינוי באר שבע. והוא שאמר יורד ומשטין פירש משעה את האד' מדק
הטובה כי הוא השטן הוא היצר הרע ועולה ומקטרג. ואומר פלוקי עכר עבירה פלוקי תורה בידי עד שנוטל
בשעתו: (ד) יבין סוד פרשת איוב בתחילה פי' מה שאמר בתחילה אותה פרשה מביאת השטן בתוך בני אלהים

וקטרגו

ונקראים (א) צפ"ן. וכן כל כיוצא בזה. וברוך זה כל צורת המרכבות העליונות והמחנות והצבאות
 מהן יש כתות נקראים בשם עין ומהן יש כתות נקראים בשם און. ומהם יש כתות נקראים
 שפתיים ומהן יש כתות נקראים פה ומהן יש כתות נקראים ידים ומהן יש כתות נקראים
 רגלים. וכל המחנות והמרכבות כאחד נקראים אד"ס. וכל אלו המרכבות וכל הצבאות
 וכל המחנות כלם נקשרים אלו באלו ומקבלים שפע וקיום אלו מאלו ונמצאו כלם מקבלים
 כח מאור מן הכתר וממנו כלם מתפרנסים בהאחד בשם "הוה ית' כי סוד "הוה הוא סוד בורא
 הכל ית' וקוצו של יוד הוא סוד הכתר ובשם "הוה הוא העקר וממנו יקבלו כל המרכבות
 וכל המעלות כח שפע וקיום אלו מאלו ונמצאו כלם צופים לשם "הוה מקבלים כח מאור
 הכתר. נמצאו כל המעלות מקוצו של יוד ולמטה כלם מקבלים כח אצילות אלו מאלו וכן
 כל מעלות העולם עליונים ותחתונים. בעולם המלאכים ובעולם הגלגלים השמיים והככבים
 והמזלות. ובעולם התחתון כלם נקשרים אלו באלו ומתפרנסים אלו מאלו. נמצא כל המעלות
 מקבלות כח וקיום מקוצו של יוד של שם "הוה ית' ונמצאת כל מעלה מכל מעלות "הוה ית'
 שיש לה שתי פנים. הפן האחד שמקבלת טמי שלמעלה ממנה. והפן השני שבו משפע טובה
 במי שלמטה ממנה ער הגיע לטבור הארץ. נמצאת כל מעלה ומעלה שיש בה שני ענינים
 כח קבול לקבל השפע ממי שלמעלה הימנה וכח השפע להשפיע טובה במי שלמטה הימנה
 וברוך זה נקראת המרכבות אנדרוגינוס מצד מקבל ומשפיע. וזהו סוד גדול מסתרי
 האמונה. (ב) והמבין זה יבין סוד הכרובים וסוד תבנית המרכבה שעשה שלמה המלך בב"ה
 ויבין היאך מן הכתר ולמעלה כל המדות של חסד ורחמים וכל טוב כלן שלמות ופשוטות ואין
 בהן תערובת דין לא מעט ולא הרבה. ויבין שאין מן הפחד ולמעלה צד דין ולא דבר קושי
 כלל אבל הכל שמחה וצהלה וששון וכל טוב וכל זיו וכל מאור שאין דין בו כלל כי אם מצד
 האהורים. והאהורים מתחילין מן החכמה ולמטה. וכמה אהורים יש שנקראים פני' וכמה
 פנים יש שנקראים אהורים. והסוד כלול במקבל ומשפיע. וכשחבין הסוד הגדול הזה
 חבין מה שאמרנו מן הכתר ולמטה אין שם שם פשוט שיהיה כלו חסד גמור או רחמי' גמורים
 אלא קצת דין מעורב בו. ואין לך שם שיהיה כלו דין גמור אלא קצת רחמים מעורבים בו.
 וזהו סוד קשר המרכבות ואצילות המעלות וסוד הצנורות וההמשכות. וסוד כל מרה שזכרנו
 בכאן יש כלל גדול בתורה והוא סוד ולא (ג) יבאו לראות כבלע את הקדש ומתו. ואין לירשות
 לפרש בכתב יותר מזה. נמצאת למד כי כל שמות הקדש וכנויין הנאגדים בשם "הוה יתברך
 כלם מעורבים אלו באלו וכלם מתפרנסים אלו מאלו וכלם בין של שמאל כלם
 כונה אחת להם והיא הרבוק בשם "הוה ית' כי ממנו יבא השפע והחיים והקיום. ולא

חשוב

(א) ונקרא צפון כמבואר לפניהם בשער ו' בכנוי צפון וכלם כאחד נקראים בשם אדס והיא הזכר בספרי אדס
 העליון והתפארת הוא עקרו כמו שביאר למעלה בשער ג' בכינוי נכח כי הוא הראש והזרועות למעלה ראש נחסד
 ופחד והנמים וחשוקים והמעור וברית היסוד ופריעות העטרה המלכות ונקשרו לב' עליונות מוח ומחשבה
 ולשון יסוד הכל שאנו מדמים אותם לאבר על דרך דמיון כתיבת ראובן בן יעקב לראובן כמו שפירש בהקדמת
 הספר עד הגיע לטבור הארץ וע"ד הסוד ר"ל למלכות (ב) והמבין זה יבין סוד הכרובים פי' שהיו כמקבל ומשפיע
 כמעט איש וליוס ויבין היאך מן הכתר ולמעלה כל המדות וכו' כלומר כל תוך מאורות שממנו אלו הג' נקשות כמו
 שפירש למעלה בתחילת ביאר כינוי שם זה. (ג) ולא יבאו לראות כבלע את הקדש כבר ידעת כי כלי הקדש כעשו
 כדמות רמזים וכחות עליונות לכן הזהירם שלא יבאו לראות אותם כאשר יבאו לטלטלים

שער ה

סוד המדה האמצעות כמו התיומות שבלולב שמתיי' שני צדדים באמצע כך יעקב מתיים שני
האהלים שהם אהל אברהם שהוא חסד ואהל יצחק שהוא דין וזהו סוד ויעקב איש חס יושב
אהלים כי מה צורך לומר יושב אהלים היה לו לומר יושב אהל אלא מדת יעקב עומדת בין שני
אהלים ומתיימת ומאחות ימין ושמאל במדה האמצעות עד שנמצאו אברהם ויצחק נאחזי' ביעקב
אברהם ימין יעקב . יצחק שמאל יעקב . וזהו סוד הכתוב השלישי מכריע ביניהם בין מדת א"ל
שהיא חסד ובין מדת אלה"ם שהיא דין . נמצאת למד כי השם הגדול יהוה ית' שהוא עומד באמצע
הוא כולל בחסד ודין וזהו שאמרו בפרקי היכלות מימינו חיים משמאלו מות . ואחר שידעת זה
יש לנו להודיעך כי מכאן תבין היאך כל השמות וכל הכנויים וכל המדות הם נאחזים בשם יהוה
ית' . וזהו שאמרו בספר יצירה היכל הקדש מכוון באמצע וזהו סוד שם יהוה שהוא באמצע כל
השמות בין מלמעלה בין מלמטה בין מן הצד וזהו סוד ראיתי את יהוה יושב על כסאו בכל השמות
והכנויים ופועל פועלותיו . וכפי הפעולה שצריך לפעול כך מתלבש בשם או בכנוי הראוי לאותה
פעולה ושמור עקר זה תמיד כי הנה תמצא יהוה נקרא לפעמים רהום ולפעמים קנוא ונוקם ובעל
חימה ואיש מלחמה כאמרו אל קנוא ונוקם יהוה ובעל חימה ואומר יהוה איש מלחמה ואם
הוא כלו של רחמי' היאך אפשר לומר בו אלו הכנויים של דין קשה . אלא באותי הצד של דין
שאמרנו שהוא מעורב עם מדת רחמים . מתאחזין אלו הכנויים של דין וכפי המדה הראויה כך
הכנוין מתאחזי' בו ומתלבש בהן . ונמצא שם יהוה כלול ומשוכלל בכלן בהתלבשו במלבוש
הראוי לכל דבר . ושמור זה העקר וממנו תראה שהשם ית' אינו משתנה כלומר כאמרו אני
יהוה לא שניתי . אבל השנוי הוא כפי הדין הראוי מתלבש בכנויין הראויין לגמור הדין אם
לטוב אם לרע . ושמור זה העקר הגדול מאד מאד ותראה גדולת ית' ועוצם מלכותו . ואחר
שהודענוך אלה הכללים הגדולי' יש לנו לחזור ולהודיעך בפי' מדה שהתחלנו לבא' בשער זה
ולומר . כבר ביארנו שמן הכתר ולמטה אין שם מדה פשוט שאינה מעורבת עם חברתה כי אצילות
החכמה שנמשכה מן הכתר חייבה כל ההפכים וכל התערובו' וכל דרך האצילות וקשר המרכבות
שהרי החכמה סמוכה לכתר ולבינה ומאחר שהיא סמוכה בין שתי ספירות הרי יש לה פנים ואחור
הפנים מביטות נגד הכתר והאחורים נגד הבינה ומאחר שיש בה פנים ואחור הרי היא סבת כל
ההפכים והשנויים וכל התערובות שבעולם . ומכאן נולדו כל פנים ואחור כל לבן ושחור .
ימין ושמאל . ומעלה ומטה . וזהו אחד מן הסודו' העמוקים בקשרי מרכבה ואצילות ההיות .
והמבין סוד זה יבין כל המרכבות וכל המעלות האצילות שהם בצורת מקבל ומשפיע וזהו סוד
(ח) אנדרוגינוס ולא שיש שם צורת אנדרוגינוס חלילה חלילה לשם ית' להאמין דבר כזה ולהוציא
דבה ושם רע . אבל כמו שאמרנו למעלה בסוד כל פרקי מרכבה והשרים העליונים שכללם כלם
ביחד נקראים אדם לא שהם בצורה שלנו או כמונו חלילה חלילה אבל יש מעלות גדולות נעלמות
מלאים זיו וזוהר ומיני מאורו' וכלם כאחד נקראי' בשם מוח לא שהם בצורת מוח שלנו או כמוח
שלנו אלא שהם רמוזים בסוד המוח . וכן יש כמה עולמות מלאים כל מיני דשן וכל טוב ונקראי'
ימין וכן יש כמה עולמות מלאים חשך שאינם מתאחו' והוא בלי גבול ונקראים שמאל . וכן יש

כמה עולמות בצד שמאל מלאים עושר וכבוד ונכסים

ונקראים

(א) מציאות האנדרוגינוס למטה בסוד הדמות והדומה למעלה כאזכר כל אדם שהוא בטוח המרכבה

ונקרא

מדת הדין של יצחק מתערבב עמו ואין לך מדת רחמים שאין בה קצת דין ואין לך מדת דין שאין בה קצת רחמים. (עיין כ"ט נכפדס) ואם תקשה א"כ למה אתה קורא מ"ד מאחר שיש בה רחמים וכן למה אתה קורא מדת רחמים מאחר שיש בה דין. דע כי המדה שעקררה רחמים ורובה מתלבשת ברחמים אף על פי שיש בה קצת דין אנו קורין אותה מדת רחמים וכל מדה שעקררה דין ורובה מתלבשת בדין אף על פי שיש בה קצת רחמים אנו קורין אותה מ"ה אבל אין שם לא מדה ולא כנוי מאה"ה ולמטה שיהיה כלו דין גמור. או כלו רחמים גמורים. שאם אתה דן כן נמצא אתה קוצץ בנטיעות ומפריד ביחוד שאם האמר שמדת רחמים היא רחמים גמורים לעולם לא רחמנו עס מ"ה הגמורה. נמצאו (פ) כשני הפנים שאינ' מתקרבים זה לזה לעולם ואם לא יתחברו הרי היחוד נפרד פרקים פרקים. מדת רחמים בפני עצמה ומ"ה בפני עצמה. ועל זה נאמר ונרגז מפריד אלוף. **אבל סוד** קשר הספירות והשמו והכנויין והמדות אלו באלו הם כמו שאומר לך. דע כי מדת הכתר העליון שכלה רחמים מתאחדת תחלה בצד החכמה הפונה למעלה שהיא גם כן רחמים. ומן הצד השני של חכמה הפונה למטה ונקראת אהור נולד מ"ה. ומצד הדין של חכמה הפונה למטה מול הבינה חזר אותו צד הנקראת דין להיורו נקרא רחמים אצל מערכת הבינה כי יותר שמתרחקים מן הכתר נולדות הדין בהם. וא"כ האחורים של חכמה נקראים דין אצל הכתר ונקראים רחמים אצל הבינה ומב' הספירות האלו הנקראות חכמה ובינה נאצלים כל שאר השמות והכנויין נמצאת למד כי כל ימין הוא מצד החכמה (ג) וכל שמאל הוא מצד הבינה ואף על פי שהימין היא מצד החכמה אין החכמה רחמים גמורים כמו שאמרנו שאפילו האחורים של חכמה דין הם נקראים כנגד הכתר כל שכן הימין הנמשך מן החכמה שיש בו דין ורחמים. אבל זה הכלל כל הספירות האצילות מצד החכמה כלם נקראות מדת רחמים לפי שהספירות האצילות מן הבינה כלם דין. ולפי מערכת אלו אצל אלו נקראות אלו רחמים ואלו דין. לא מפני שאלו של צד ימין הם רחמים גמורים אלא שרובם ועקרם רחמים אבל קצת דין יש בהם. ולא מפני שאלו של צד שמאל הם דין גמור אלא שרובם ועקרם דין אבל קצת רחמים יש בהם. וזהו סוד קשר הספירות והמרכב שאלמלא הערוך שבמדות לעולם לא היו מתקרבות ונקשרות אלו באלו. **נמצאת** למד כי מדת א"ל שהוא מדת חסד אברהם אף על פי שנקראת חסד ויש בה רחמים הרבה קצת דין מעורב בה. ומדת אלה"ם שהיא מדת פחד יצחק אף על פי שנקראת דין ויש בה מיני עונש הרבה קצת רחמים מעורב בה. אבל מדת שם יה"וה שהוא הקו האמצעי והוא עומד באמצע כל השמות כמו שהודענוך ומימינו חסד ומשמאלו דין בלי ספק שם זה כלול בדין וברחמים מכאן ומכאן ולפיכך הוא פוסק אם לחיים אם למו' אם לעונג אם לנגע ולפיכך חמצ' שם יה"וה שהוא סוד קו האמצעי והוא עומד באמצע (ג) זו היא מדת יעקב אבינו ע"ה ולפיכך נא' בו יעקב איש חסד יושב אהלי' כלו' יעקב הוא

סוד

מעורב עם מ"ה של יצחק ממש כמו שאמר בסוף הענין כי כולה מעורבים אלו באלו ומסכימים אלו עם אלו (א) ב' הפכי' שחיס מתקרב זה לזה לעולם והמשל בעניני הטבע הכמאל אתכובד' היסודו' שחס לא היה היולי החומר מיוחד איתם ומשתפס זה עם זה לא היו יכולים להתערב יחד ולהתקבץ האש חים והמים אש או אויר כמבוא' כפרי הטבע (ב) וכל שמאל הוא מצד הבינה כענין שתרס' למעל' ציור כי מעלת הימין על השמאל כמעל' ראשן על השני: (ג) זו היא מדת יעקב כמבואר לפנינו כשער בכנוי חסד. שזהו יסוד אכדונוס כלומר סוד

מביא

ר

שער ה

גמורים פשטים בלי תערובת בעולם . ועתה פקח עיניך ותן לבכך לראות ענינים עמוקים שהם כמו כללים לסררי המרכבות והשרים וקשר הספירות . ובראותך זה אזתבין קצת הספירות והשמות והמדות קשורים זה בזה מקבלים זה מזה והיאך כלם נעשי' חבורה אחת וכוננה אחת בלי פירוד בעולם . וכשחבין זה חבין סוד יהוד הבורא הכל יתברך ויתברך . דע כי שמות הבורא העליון הם כלן שמות פשטים בלי תערובת דבר . כיצד רחמים הידועים (ב) הסמוכים לשם אה"יה או חסד הסמוך לשם אה"יה כלם (כ' שחמד לחי') גמורים פשטים אין בהם תערובת ד"א . וזהו סוד שנאמר וברחמים גדולים אקבצך . וכימה הם רחמים גדולים אלא מפני שהרחמים הכלולים בקו האמצעי אינם רחמים גמורים שהרי דין מעורב בהם שהן כלולים מן החסד ומן הדין אבל רחמים של שם אה"יה הם הנקראים רחמים גדולים שאין בהם תערובת וכן חסד עליון כאמרו ובחסד עליון בל ימוט שזהו החסד הפשוט הגמור של שם עליון שהוא אה"יה . אבל חסד של אברהם תערובת דין יש בו ונקרא חסד עולם ואינו נק' חסד עליון . זה הכלל משם אה"יה ולמטה נולדו תהפכים כלם (ג) פנים ואחור . ימין ושמאל ולפי' אין לך שם או מידה משם אה"יה ולמטה שהיא פשוטה בלי המרכבה . **ואחר** שידעת זה דע כי כל שמות הקדש והכנויין שהם מן הכתר ולמטה אין לך מדת פשוטה שאינה התערב' עם חבורתה כיצד חסד אברהם אינו חסד גמור שהרי

(ג) מדת

בורא יאזכי האש כי הוא מאור האש החשך (ח) אבל ממנו למעלה הכל רחמי' פי' למעל' בכל מיני תר"ך מאורו' הדבוקות במידת הכתר שביארנו בסוף שער א' או ירצה לרמוז אף לג' מעלות נכוונות שהם למעלה מהכתר לדעת קצת החקובלים כאשך אבאר לקמן בתחלת שער י' : (א) הסמיכות לשם אהיה כלומר' הדביקים בשם אה' (ב) פנים ואחור ימין ושמאל כי הימין ושמאל או פנים ואחור כולם שמות כאמרים בהצטרף אל דבר אחר כי לא יוכן שמאל אל כד' כהוא ימין או אחר לא בפנים לכן אהיה שהיא הראשונה בראש פיכה שאין בו לא ימין ולא שמאל או פנים ואחור כי היא כאלה' ממה שאינו לא כגד נגדר ולא במקו' ולא בתואר אבל הבאי' אחריה' כבידוק' ליה יאמר בהם ימין ושמאל פנים ואחור שזו לימינה וזו לשמלה וזו אחר זו פוכה פנים לזו שעליה ואחוריה' לאחריה כמו שמבאר והולך ואף כי כולם רוחניות אשר אין בהם לא גבול ולא במקום כל זה באמר עד"מ להשפעתה ופעולתה זה בזה במשפיע ומקבל ועד' אחר שאין לך שם או מדה משם אה"יה ולמטה שהיה פשוט' בלי הרכבה כדרך שמבאר בפסוק' כי בפניה הפוכה למעלה למשפיע היא רחמים ובפניה הפוכים למטה למקבל ממנה היא דין כי לעולם המשפיע הוא הנותן

כתר

חכמה	בינה
חסד	פחד
תפארת	
נצח	הוד
יסוד	
מלכות	

ברחמים והמקבל הוא חסד ממנו וא"כ אינו כ"כ רחמים כמותו והוא דין בערך אליו והפכו עד שהתחתון יותר הוא בדין יותר וכדי להבין ענין ההשת' לשלותם וקבלתם זה מזה העמדתני לפניך ציור עמידתם ותראה כי הפחד הוא היותר רחוק מהכתר ולכך הוא בדין גדול וקשה ולולי כי נתערב גם החסד להשפיעו בתפארת ולהעמידו באמצע ולהכריע ביניהם היה הדבר משת' לשל' והולך כן עד שהאחרונה היתה בדין שאין כל בריה יכולה לעמוד בה לכן גדרה חכמתו להשת' לשלם הדברים בדרך זה ולחזור ולהמתיק הדין ג' כ' ביסוד עד שיהיה הדין רפה בדרך שנתבאר הענין באריכות בספר המערכת במערכת הנועם והדברים עתיקים ועמוקים ודברנו הנה בהם עד' ההעברה והתקל' למתחילין בעיון עד שיתבארו בזה כל דברי הרב המחבר שאומרת והולך בענין זה ועמקי הדברים לידעיהן מסורים עם (ג) מדת הדין של יצחק ע"ש עירוב הדין שבו כדרך שיתבאר בסעוד קוראן מ"ה של יצחק ולפי' האמת הרי הוא

מעורב

זוהי עושה מסלק הדין משם ומעלה אותו למדת רחמים הנקראת זקן . (ב) וכשמדת הדין
מסתלקת לאותו מקום אין בה כח לא לדבר ולא לראו . וזהו סוד ויגבה י"הוה צבאות במשפט
והאל הקדוש נקדש בצדקה . ועל זה נא' ויהי כי זקן יצחק ותכהנ' כלו' גם עליו גם על מדתו
מדבר . ולפי י' ית' בשעת הדין הקשה מרחם על עולמו ואומר למעני למעני אעשה כי איך
יחל . וזהו שאז"ל אין בן דוד בא אלא ברור שכלו חיובו' (ג) . וזהו סוד כלו הפך לבן טהור הוא .
ועל דרך זה התבונן שאין לפחד יצחק כח וממשלה בשע' שהכתר העליון מאיר פניו למט' לפי
שאורו הגדול מכחה מאור עיניו של פחד יצחק וזהו סוד יאר ה' פניו אליך ויחונך . מהו ויחונך
שאם אי אתה ראוי לרחמים בשעה שיאיר פניו העליוני יתן לך מתנ' חנם . וזהו סוד יאר יהוה
פנים אליך ויחונך . **והנני** מאיר עיניך עוד בע"ה . דע כי בכל מקום שאחה מוצא אור
פניו מלמעלה הוא סוד גדול (ג) והוא כי יש שלש מאות ועשר פנים של זעם וכלם אדוקי' בפחד
יצחק וכשמדת הכ"ת מאירה פניה ומוציאה דגל של רחמים שחקוק בו מדת א"ל שהוא סוד
המעשרות של פנים של זעם . איז כל פני הזעם תאורות להאיר ונהפכות כלן לרחמים . וזהו
סוד א"ל יהוה ויאר לנו . וזהו אשרי העם יודעי תרועה יהוה באור פניך יהלכון . וא"כ התבונן
סוד ויהי כי זקן יצחק ותכהנה עיניו מראות . ואז תשיג סוד תקעו (ה) בחדש שופר בכנסת ליום
חגנו . וסוד אשרי העם יודעי תרועה יהוה באור פניך יהלכון . (ו) וחראה מה הוא שופר של אילן
של יצחק . וכשתבונן ענינים האלו איז תכנס לסוד שאנו אומרים יוצר המאורות . ובורא
מאורי האש . ואז הבין מה יש בין יוצר המאורות ובורא מאורי האש . כי יצירת המאורות נמשכ'
מן הרחמים הגדולי' של מעלה בסוד א"ל יהוה ויאר לנו . ומאורי האש הם נמשכים ממדת
אלהים ממדת החשך שנאמר בו וחשך על פני תהום ויוצר אור ובורא חשך . ולפיכך מדת א"ל
מאירה לחשך הכלול במדת אלהים (ז) שהיא סוד אש . וזהו סוד יאר יהוה פניו אליך ויחונך .
ואחר שהודיענוך זה בשתי אלו המדות יש לנו להודיעך סוד מדת שם יהוה יתברך דמכריע
באמצע והיאך מנהיג את עולמו . **כנני** של יהוה ית' העומדים באמצע השורר
מימינם חסר משמאלם דין והם כלולים באמצע מן החסר והדין . ואלו הכנניים אשר באמצע
נקראים כנני הרחמים ועליהם נאמר לי יהוה אלהינו הרחמים והסליחות . והנני מבאר בע"ה
דע כי כל שמות הקדש והכנניים והמדות . בין שנקראים חסר . בין שנקראים רחמים :
בין שנקראים דין . אין לך אחד מכלן שיהיה חסר גמור או דין גמור או רחמים גמורים שלא
יהיה בהם תערובת וכל זה משם אה"ה ולמטה (ח) אבל ממנו ולמעלה . הבל רחמים וחסר
גמורים

כלל . (א) ונקרא זקן פירש לפי שאז קוק מלא רחמים וכמו שכתב ועתיק יומין יתיב . (ב) וזהו סוד כולו הפך
לבן טהור כלומר פזון שהכנע על כל כשרו מלאו ועד רגליו אין בו מתוס ולא שום תקפה אז כהפך על כולו לזון
הרחמים וטהור הוא . (ג) ואז כ"ש ג' מאות כנגד מספרי"ש עולמים שהם במדת יש שעליהם כתב להנכי'
אזהבני י' וז"ל מספר המעשר שלהם וכן הוא בשער לפני' בשער ז' ובשער ט' ובכ"ו י' ויאשרי (ד) העם יודעי תרועה
חלו' ויודע בהם את אשגי סבות וי"מ חל' ידיעה וחיבור כלומר היודעים לרפות מ"ה ולחברה ברחמים . (ה) תקעו
בחדש שופר בכס' ליום חגיבו כלומר תקעו ברחמים בחדש שופר הכלול בדין רחמים כדי לכבות את עיני הדין
פיוס חנונו : ותראה מהו השופר של אילן של יצחק כי האיל שנקד וכעשה מ"ה רפה מתערב ברחמים וכעשה שופר
ממנו שהוא כולל דין ורחמי' כלעיל בתחלת השער . (ז) שהוא סוד אש כי יסוד אש במקומו למעלה הוא חשך
כלי מראה שהם היה לו מראה אש היה מאיר כל האויר שתחת מקושר הגלגל כלילה ואומר כי מדת אל מאירה
לאותו חשך והוא שאמרו בסוד

שער ה

ואוכלה בעבוד תברכך נפש : נפשי בוראי שהיא הנפש המקבלת מזון ולא הנשמה . זלפי
 דרך זה נתכוון יצחק אבינו ע"ה להקל עונשם של ישראל בגלות ושלא יירשו דיני גהינם ואע"פ
 שכינה אומרת אפילו בגלות צריכים ישראל להקל מעליהם עול קשה עד עשו וזהו סוד ורבקה
 אוהבת את יעקב : כי השכינה בזמן אברהם אבינו ע"ה נקראת שרה . (ב) ובזמן יצחק אבינו
 ע"ה נקראת רבקה . ובזמן יעקב אבינו ע"ה נקראת רחל : כי לארה היא סוד היובל : ושתי
 השפחות הן סוד שתי נערות של שכינה (ג) ומשם נתקן הכל . ולפי ורבקה שמעת בדבר יצחק
 את עשו בנו . אז צותה רבקה על יעקב לתקן את המשעמים וקבל ברכתו של עשו : ואלמלא כן
 אין אחד בישראל נמלט מגלות חרבו של אדם . התבונן מאד . **הנה** הודעתך סוד ברכתו
 של יצחק ואהבתו של עשו . ואחר שידעת זה צריך אני להודיעך שאלמלא שנעקד יצחק על
 גבי המזבח ולקח אברהם את האש ואת המאכלת בידו אין אחד מישראל יכול להתקיים מפני
 דינו של יצחק . ולא מפני שיצחק שנא את בנו ישראל חלילה הלילה . אלא מפני הסידות
 שכל כך היתה פתרו ודינו מתוחה ליראם ולפחדם מלחטא לפני יי יתברך וראה שעתידים
 לחטא . אלא ראה שאין ישראל נצולים או מעונש גיהנם או מעונש גלות שמח לגמור דינם של
 ישראל בגלות . וכשראתה מרת החסד שהיא מרת אלה שהיא מרת אברהם שאם יגמר דינם
 של ישראל בגלות יהיו כלם כלים ונשחחים ולא ימלט אחד מעיר ושני ממשפחה . לקחה מרת א"ל
 בידה את האש ואת המאכלת שלא יכלו ושלא יאבדו ישראל בגלות . וזהו סוד ואף גם זאת בהיותם
 בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם . ואחר שידעת זה צריך אני להודיעך מהו
 הטעם שכהו עיניו של יצחק מראות . דע כי יי יתברך מעט מורת הדין שלא תדקדק בכל
 העברות וזהו סוד ותכהנ' עיניו מראות . ומה הויה זה שאמר כי זקן יצחק . ואחר כך ותכהנה
 עיניו מראות . **הנני** מאיר עיניך בע"ה . דע כי יש למעלה מרת רחמים גמורה ונקראת
 אה"ה זקן היא המרחמת בלי תערובת דין . וכשבני אדם חוטאים מרת הדין מתוחה כנגדם .
 וכשעומדים לדין והשם יתברך שהוא יה"ו רואה שאם יגמור הדין החיה כליה בכל העולמות מה

הוא

(שייך לך ס"ג) והוא כזבזו מלפעול כפי חזק דינו . (א) עקודה יד ותל פירש"ה הקשה שהוא
 הדין ומ"ה רפה שהיא לרגלה . בעבודת ברכך נפשי והוצרך למאכל ומסתה לעורר על אותו הכס אשר ממנו זאת
 הנרכה כי כל הדברים העליוני' נרכים בהתעוררות בדבר יש למטה בדוגמתם כמו שביאור פעמים . (ב)
 ובזמן יצחק נקרא רבקה כענין ש' ויביאה יצחק האלה שרה אמו שפי' כי הביאה אל אלה שהיא העט' במקום
 שרה אמו וכן רחל שהיתה עקרת הבית ואהלו של יעקב באהלה ולא היה סוד היובל כל הבינה כי היא אס הששה
 צנים ונת אחת ושתי השפחות הם סוד כח והוד שהם (ובפרדס כתב שהם היכלות רבריאה ע"ש) הנערות
 המשמשות לשכינה משפיעות לה בצורות' מה שמקבלים מלמעלה ולכך נקראו נקיבו' וכשורה השכינה ברנח
 רחל כי היא אשת יעקב שהיא קו האמצעי וגם היתה בדו פרופין אמו ולכך ויאהב יעקב את רחל ואמר יש לי כל
 אבל אברהם ויצחק לא כדויע עמה כמוהו בהיותם עומדים מהצדדים זה לימין וזה לשמאל ולכך כתחלפה ברנח
 משרה לרבקה ומרכקה לרחל ושם עמדה ולכך קראה יעקב בית אל כי היתה ביתו ממש אבל אברהם קראה הר
 ויצחק שדה וכן באברהם באמר וירא את המקום מרחוק וביעקב באמר ויפגע במקום ממש וילן שם וז"ש הרב (ג)
 ומשם נתקן הכל וגם נובל לו' כי בהם תקון סוד כל האלימות כי בכלל הירכיים הזרועות והיכוד בכלל הבינה
 בסוד שניעית למטה שניעית למעלה כדלעיל בשער ב' בכינוי שבת ולכך תמצא בספרים רומזים לזה ביסוד
 ומעתה מ"ש רבך' אוהבת את יעקב כי היא חפפה ומתוקקת לבעלה תמיד אף בשעת הזעם לייסר בניה ברומי'
 ובכח כחם המייסרת בניה שלא כנגד רצון בעלה ולקבל ברכתו של עשו כי כאמרתה לעשות מ"ה רפה ושלא יהיה
 לו כל הנרכה הגופנית שאלמלא כן היו ישראל בעדדים מהעולם הזה לגמרי שלא יהיה להם ברכה נוספות

כלל

יצחק את עשו כי ציד בפיו ומהו כי ציד בפיו אלא ראה בני יעקב נצודים בידי גהנים ורואו
 ונצטער וכשראה גלות אדום וראה הציד של גהנים נתון בפיו של עשו . שמח ואמר
 גלות מכפרת עון . וזהו קדש ישראל לה ראשית תבואתה כל אוכליו ואשמי הנה הודעתוך כי
 אע"פ שמדת יצחק היא הפחד כונתה לזכות את ישראל וזהו סוד זכור לאברהם וליצחק ולישראל
 עבדיך כי השם יתברך וית' מזכה את ישראל בגלות עשו : והנני מבאר עוד . ויאהב יצחק את
 עשו כי ציד בפיו : כלומר יצחק הוא מדת הדין והפח' ואוהב כל כנזיי הדין שיודעים לצוד
 הרשעים לגהינם ואלמלא מדת הפחד מדיני גהינם כמה אנשים צדיקים היו חוטאים ותועלת
 גדולה היא מדת פחד יצחק שמפחד ארץ האדם מדין גהינם ונוהרים מעשוית עבירה וזהו
 סוד פחד יצחק . ועל זה נאמר אשרי אדם מפחד המיד . וא"כ פקח עיניך וראה כמה הוא
 הפחד מועיל שמונע האדם מן העברה וזהו סוד אשרי אדם מפחד תמיד . וזהו שאמר מפחד
 תמיד כלומר אשרי אדם שרואה כמה גדולים הם עונשי דיני גהינם הנקראים פחד . כמו
 שאז"ל איש חרבו על ירכו מפחד בלילות מפחדה של גהינם הדומה ללילות . וכשהאדם מפחד
 מדיני גהינם מונע עצמו מכמה עברות . וזהו סוד אשרי אדם מפחד תמיד וסוד פחדו בציון
 חטאים . וא"כ התבונן כי הפחד צורך גדול הוא לישראל להמלט מדיני גהינם . ואם אין
 ישראל נזהרין ואינם מפחדים לפני יי' יותר טוב הוא שיפלו בגלות עשו משיפלו בגהינם כי
 גלות מכפרת עון . ועל כן שמח יצחק שהוא מדת הפחד שיפלו ישראל בגלות עשו ויתכפרו
 עונותיהם משיפלו בגיהנם שהוא דין קשה ערמאד . ולפיכך אמר ויאהב יצחק את עשו
 כי ציד בפיו ואחר שהודעתוך זה צריכים אנו להודיעך סוד אותם המטעמים שבקש יצחק מעשו
 ובא יעקב וגומר המטעמים ההם ליצחק אביו וירש ברכתו של עשו . כבר הודעתוך כי יצחק
 אבינו ע"ה הוא העולה התמימה ואין השכינה נפרדת ממנו אפילו שעה אחת והיאך תבא תקלה
 על ידו . או היאך יאהב את עשו . או היאך ירצה לברך את הרשע ולהניח את הצדיק
 או היאך תחקיים ברכה אחר המאכל והמשתה . והרי התפילה קודם המאכל . ואומר יין ושכר
 אל תשת אתה ובניך אתך והיאך יצחק אוכל ושותה ואחרי כן מברך את הרשע . בני אל תתפתח
 בדעתך ואל תקבל או נאה להאמין כי צדיק גמור כי יצחק אבינו ע"ה יהיה נכשל בדבר קטן .
 אבל כל מעשיו פלס ומאזני משפט ליה"ו יתברך . דע כי בראות יצחק אבינו ע"ה כי שני
 עולמות הם העולם הזה והעולם הבא וראה את ישראל דחופין ומצטערין בעולם הזה וראה
 מדתו שהיא מדת הדין מתוחה על ישראל נצטער ואמר מה יעשו בני בידי הגויים משבעים
 אומות והיאך יתנהגו ביניהם בגלותם אמר מוטב שאתן לעשו בני ברכת העולם הזה הכא ע"י
 מאכל ומשתה כדי שימשול על ישראל מאחר שיחטאו ישראל יפלו בגלות . יותר טוב היא
 שיפלו בגלות עשו אחיהם משיפלו בגלות אחרים נכרים שהם שבעים אומות . ואמר יצחק
 מאחר שא"א שלא תגבה מדת הדין החוב שלה מישראל . יותר טוב הוא שתגבה החוב ע"י
 אחיהם משיגבה אותו ע"י נכרי . וזהו סוד לא תתעב אדומי כי אחיך הוא . ולפיכך אהב
 יצחק את עשו מפני שהוא תקון יעקב שלא יפלו בניו בגיהנם . וכשראה שנפלטו בני יעקב מגיהנם
 והם נצודים בגלות עשו . שמח . וזהו סוד כי ציד בפיו . ולפי שהענין כך אמר יצחק אין
 עשו ראוי לירש ברכה עליונה שכלית . אבל הוא יורש ברכה תחתונה גופנית . ראוי
 לברכו על דבר גופני שהיא דבר שהגוף נהנה בו . וזהו המאכל והמשתה . ולפיכך אמר
 יצחק לעשו ועשה לי מטעמים

שער ה

ללכת כי אם ברשות מדת אברהם ומצותו והסכמתו . וזהו סוד אלהי אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב ולא אמר ואלהי יצחק כמו שאמר ואלהי יעקב כדי שלא יתחלוק למדת יצחק גדולה
זכרי שחיה מדת פחד יצחק תחת חסד אברהם . וזהו סוד וילכו שניהם יחדיו שאין רשות
יצחק ללכת עד שמדת אברהם מלמדם זכות שאלמלא כך היתה מדת יצחק מחרבת העולם
וזהו סוד והאלהים נסה את אברהם . ותדע לך . כי אברהם עקר את יצחק כדי שחיה
מדת יצחק (ע"ן ע"ס ד"ק ס"ד ע"ג) עקודה יד ורגל וכבושה תחת מדת אברהם ועתה אודיעך כיצד
חסד אברהם מלמד זכות והוא גדול והוא רב חסד . כשהאדם עומד לדין ושוקלים עונותיו אזי
מוציא חסד אברהם רגלו חקוק בו שם א"ל וא"ל מעביר ראשון מן העונות שעלו בשקל בסוד א"ל
רחום וחנון ואינה מונה זולתי מג' ואילך וזהו הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עס גבר .
זאע"פ ששוקלי' העונות ממתני' לו במדת ארך אפים . ובסוף גמר דין אם נמצאו עונותיו
וזכיותיו שקולים זה כנגד זה . חסד אברהם מכריע את השקל לצד הזכיות . וזהו סוד רב
חסד אם יכול אברהם להצילו . ואם לאו יקוב הדין את ההר . אזי מדת יעקב שהוא ב"ד
בין אברהם ובין יצחק פוסק גמור דין ואומר חייב . וכשמדת יעקב שהיא סוד יה"וה אומר
חייב אזי כתיב בסוף פסוק ואמת הוא סוד גמר דין של מדה שלישית שהוא סוד יה"וה שהוא
סוד יעקב . שהוא סוד אמת . כאמרו תתן אמת ליעקב שזהו סוד ואמת שזהו סוד משפטי
יה"וה אמת . בארה לפסוק פסקה ואינה מוצאה זכות כלל בנרון . אזי מסתלקות שתי המדות
שהם מדת אברהם ומדת יעקב שהם א"ל יה"וה . ונשארה הדין לגמור ביד אלהים כאמרו
וילך יה"וה כאשר כלרה לרבר אל אברהם ואברהם שב למקומו וכתוב יהי בשחת אלהים
את ערי הכנען . וזהו סוד כי המשפט לאלהים כלומר פסק הדין ביד אלהים נמסר להשלימו .
וזהו סוד פחד יצחק שהכל מתפחדין ממדה זה וזהו שאמר סמר מפחדך בשרי וממשפטיך
יראתי . נמצאת למד סוף פסוק אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת . כי כל הכנויין
של הפסוק מן אל רחום וחנון ואילך כלם כנויין של א"ל זולתי מלה האחרונה שהיא ואמת
שהיא סוד כנוי שם יה"וה שהיא מדת יעקב שנקרא אמת לפי שהיא פוסקת הדין וזהו סוד תתן
אמת ליעקב וסוד משפטי יה"וה אמת וסוד ברוך דין האמת . ואחר שהודענוך אלה העקרים
הגדולים בענין מדת א"ל ומקצת הכינויין של מדה זו יש לנו לחזור ולהודיעך סוד מדת שם
אלהים שהיא מדת הפחד והדין שהיא מדת יצחק ואע"פ שפי' בכאן הרבה ממדת הפחד
בכלל מדת אברהם אע"פ כן יש לנו לחזור ולבאר סוד מדת אלהים שהיא מדת יצחק בפני
עצמה והשם למען רחמיו הרבים וחסדיו יורנו דרך האמת **כנויים** של אלהים העומדים
לצד שמאל זהם המלמדים והמוכירים חובתן של בריות הס הנקראים כנויי הדין וזהו שורש
יצחק ע"ה שזו היא המדה שגומרת הדין על בריותיו . וצריכים אנו להודיעך העקר הגדול
הזה . ככרהודענוך כי מדת אברהם היא המלמד זכות על הבריות ומדת יצחק היא המלמד
חובה . וכך נמצא ביצחק כתוב ויאהב יצחק את עשו כי ציר בפיו . וכי צדיק גדול ביצחק
אבינו ע"ה שאין השכינה נפרדת ממנו אפילו שעה אחת יהיה אוהב לרשע גמור כמו עשו .
והיאך אפשר : אלא סוד גדול מסודות התורה הוא : דע כי יצחק אבינו ע"ה היה צופה
כל העתיד לבא וצפה וראה כי בני יעקב יהא חוטאין ומכעיסין לפני ייתכרך וירשו דיני גהינם .
וכשרואה יצחק ישראל בגלות עשו שמח ואמר גלות מכפרת עון ואמר כן אני אוהב מאד כל
הצרות של עשו למדה על ישראל חובה כדי לגמור עליהם הדין בגלות בעולם הזה וזהו ויאהב

יצחק

492

(א) כי אל עליון הוא הגומל חסדים טובים ומדת הסדר הוא של אברהם כמו שכתוב חס"ד לאברהם ואחר שהודענוך אלו העקרים הגדולים היאך הכנויין של א"ל הם מלמדים זכות על בני עולם והם מדת אברהם אבינו ע"ה יש לנו להודיעך כי כל הכנויין של חס"ד שהם חקוקים בדגל א"ל כולם משוכים מן מדת החסד הנקראת מים העליונים כי שם אל מושל על המים והסוד א"ל הכבוד הרעים ה' על מיסרבים . ולפיכך תדע כי אברהם אבינו ע"ה בקשה מים האלו וזהו סוד הבאים של אברהם אבינו ע"ה ובמים העליונים בנה אברהם אבינו ע"ה (ב) שבנים ושתיים גשרים שבהם עברו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם . וזהו סוד וי"ס ע"ו בא וי"ט שסימן כל פסוק מאלו ע"ב אותיות שיוצאים מהם ע"ב שמות שזהו חס"ד אברהם וסוד חס"ד הוא ע"ב ולפי שהמים הם תחת דגל אברהם עשה אברהם בהם ע"ב גשרים . ובתוך אלו הגשרים נארגין הכנויין שהם כלם של חס"ד וחקוק בדגלם א"ל שזהו סוד דגל אברהם שנאמר בו בדרך אברם לאל עליון . ובתיב המקרה במים עליונים . עליותיו שם אל עליון ששם עליון הוא עולה על שם אלה"ם כמו שאמרנו למעלה כי אל גדול יה"ו ומלך על כל אלה"ם באמ' כי א"ל הוא שם גדול על שם אלה"ם כי זהו סוד רב חס"ד (ג) רב חסד בוראי . וזהו סוד והאלהים נסה את אברהם ששם אלהים נתן הנס שר"ו ביד אברהם שמדתו א"ל . וזהו סוד ויקח בידו את האש ואת המאכלת שאלמלא לקח אברהם בידו כחותיו של יצחק שהם האש והמאכלת אין כל בריה יכולה לעמוד לפני פחד יצחק וזהו סוד רב חסד של מדת אברהם שגרע מדת פחד יצחק ולקח בידו האש והמאכלת ולפיכך נקראת מדת אברהם גדולה מפני שהיא גדולה סגוב"דה וזהו סוד שאמר לאברהם ואגדלה שמך . וזהו סוד כי א"ל גדול יה"ו ומלך גדול על כל אלהים . ולפיכך אין דגלו של יצחק יוצא עד שגומר דגל אברהם ללמד זכות וזהו סוד וילך יי' כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקומו . מרה כתיב בחריה ויהי בשחת אלהים את ערי הכנר . ואע"פי שהיה אלהים משחית כשזכר את אברהם שהוא סוד מדת אל הציל את לוט וזהו שכתוב ויהי בשחת אלהים את ערי הכנר ויזכור אלהים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה . ממשבא מצע ההפכה הצילו . והטעם לפי שאברהם לקח בידו את האש ואת המאכלת . ולפי אברהם מציל פעמים רבות אע"פי שנגמר הדין למיחה כי זהו סוד רב חסד וזהו סוד רחום וחנון של מרות הכנויין של אברהם . ואחר שלקח אברהם ברשותו את האש ואת המאכלת שהם כלי מלחמתו של יצחק שהוא מדת אלה"ם אין דגלו של אלהים יוצא לגמור את העונש שגור הדין עד שגומר אברהם ללמד זכות על אותו הנרון וכשלא מצא לו זכות מתאספת מדת אברהם ואז גומר אלה"ם שהוא מדת יצחק את העונש ואת הדין כמו שאמר ואברהם שב למקומו . ואח"כ ויהי בשחת אלהים את ערי הכנר . ודע כי מאחר שלקח אברהם בידו האש והמאכלת עד שאברהם מסכים בדין אין אלהים יכול לפעול או לענוש . וזהו סוד שאמר ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו . ויר"כו שניהם יחדו בוראי . שאין מדה יצחק יכולה ללכת

(א) כי אל עליון הוא הגומל חסדים טובים פי' כי אל עליון שהוא סוד עליון והקמים הגדולים גומל ומשפיע חסדים טובים וזכרה וכח למסד אברהם ללמוד זכות ולכוף כל בעלי דינים הקשי' כדלעיל בניסור שם אל ה' ובניסור סוד אות ראשון של שם ולקמן בסוף כנוי אלהים ועל זה נקראת החסד ג"כ אל עליון כאשר יתבאר במקומו בתחלת שער' : (ב) ע"כ גשרים הם ע"ב שמות היוצאים מאלו ה' שמות כמבואר בתחלת שער' : (ג) רב חסד בוראי כי הוא רב וגדול על מ"ה

שער ה

ומלבד ב"ד של שבועים ואחד (ז) יש עוד שם ג' בתי דינים שר' עשרים ושלושה במקומות שבהן
 נדונין בני העולם . אבל יש הפרש בין ב"ד זה לב"ד זה כי במקומות ידועים דנין מות וחיים ובמקומו'
 ידועים דנין עושר ועני ועדיין תשמע בע"ה כל הדברים האלה על מתכונתם שאין דנין למעלה בב"ד
 כל הדינין כלם אלא מקומות יש למעלה מיוחדים שבהם דנין דינין ידועים . ובע"ה עוד נודיעך סוד
 המקומות שדנין בהם הב"ד ומהיכן יוצאים השליחות ופסקי הדינין בידיהם ומגיעים לצבא השמים
 התחתונים שבהם השמש והירח והכוכבים עם צבא המזלות והיאך אלו ואלו גומרים הדין על הבריות
 כפי מה שנגזר הדין בב"ד של מעלה ואין בכלם מי שיוכל לשנות דבר מכל מה שפסק השם הגדול
 יה"ו ית' (ב) וזהו סוד אך אורח משפטיך יה"ו קוינך . ואחר שהודעניך זה יש לנו לחזור ולהודיעך
 סוד אלו הכנויים של א"ל העומדים לימין מאיזה דבר הם נמשכי' וכן סוד הכנויים של אלהים העומדים
 לשמאל מאיזה צד הם נמשכים . וכן הכנויי' העומדים באמצע הסמוכים לשם יה"ו ית' והשם יורנו
 דרך האמת **כנויים** של אל העומדים לצד ימין שהם מהפכים בזכות הבריות הם הנקראים כנויי'
 החסד וזו היא המדה שירש אברהם אבינו ע"ה למעלה שזו היא מדת חסד וזכות הבריות והסוד רומז
 בפסוק ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע חלילה לך מעשות כדבר הזה להמית צדיק עם
 רשע אולי יש חמשי' צדיקים וכו' כי כל הכנויים שהם מדתי של אברהם מהפכים בזכות אברה' כעניין
 שעשה אברהם אבינו שאמר אולי יחסרון חמשים הצדיקים חנושה . ויאמר לא אשהית . חוזרים
 כנוי החסד ואומרים זכות אולי ימצאון שם ארבעים עוד מוסיפים ללמד זכות עד שמגיעים לסוף כל
 מדת החסד שהם עשרה כנויים אולי ימצאון שם עשרה . ואם ח"ו אין שם כדי מעוט הטענה שהיא
 טענה אחת לכל אחד מעשרה כנויי' של חסד . אז הדבר נענש וגומרים הדין כמנו שגמרו הדין
 בסדום ועמורה כך גומרים כל הדינים למיניהם ואז חוזרים כל הכנוי' מלמדי זכות למקומם . והשם
 מסתלק מן הדינין והכנויי' הנקראים אלהים גומרים הפסק דין . וזהו סוד וילך יה"ו כאשר כלר
 לדבר אל אברהם ואברהם שב למקומו . ואז השם השלשי שהוא אלה'ים גומר הדין וזהו ויהי בשחת
 אלהים את ערי הכנר . בשחת אלה'ים אלה'ים הוא הגומר את הדין שהרי מדת אל שהיא לאברהם
 ומדת יה"ו חזרו שתיהן למקומן ונשאר אלהים לגמור את הדין . ואם תשאל . הרי כתיב ויה"ו
 המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש והרי כתיב יה"ו בזה המקום והרי הוא גומר את הדין . דע
 כי כל מקום שתמצא כתיב בתורה ויה"ו הוא ובית דינו והוא פוסק הדין ובית דינו שהוא אלהים גומר
 הדין וז"ש בסוף ויהי בשח' אלהים את ערי הכנר ואחר שהודענוך זה התבונן כי לא לחנם נכתבה פרשה
 זו בתור' לא ללמד להודיע משפט סדום ועמורה ובאה לרמוז על כל הדיני' שגוזרים בעולם בב"ד של
 מעל' כי אברה' וכנויו שהם א"ל עם כנויו עומדי' שם חמיר ומלמדים זכות על באי העולם ואחר שגומרי'
 חמיר ללמד זכות חוזרים למקומם . ושמור עקר זה חמיר לכל מקום בתורה וזהו שאמר תתן אמרת
 ליעקב חסד לאברהם מדת החסד מסורה לאברהם ללמד זכות על כל הבריות . וכבר הודענוך כי
 צורת דגל מדת החסד נקראת א"ל . וישלך לדעת כי אברהם ירש מדת א"ל כאמרו וישע אשל
 בבאר שבע ויקרא שם בשם יה"ו ארל עולם . וכתב ברוך אברהם לא"ל עליון . וכבר ידעת
 כי אל

(א) ועדיין תשמע כל הדברים על בורין וסוד המקומות שדנין בהם כי כל העניין הסוד שנעשה הפיכות שהם
 למטה מהספירות שבהם השמים והאלוהים יבתי דיכין עומדין ככת הספירות שלמעלה מהם כמו שניארכו פעמים
 (ב) וזהו סוד סף אורח פניש על הסדר ודרך מעדה למדה כאשר ניאור

כי אל

אל ימין

גדול

רחום

חנון

חסין

ארך אפים

רב חסד

קדוש

חסיד

סולח

אלוהין כנפיו

שער ה

יהוה אמצע

נורא

נושא עון

עובר על פשע

אמת

מרום

רם

נוצר חסד

שוכן עד

קדוש

אלוהין כנפיו

נו

אלהים שמאל

אדיר

שופט

דיין

חזק

כביר כח

אי שמהמה

גבור

פוקד עון

משלם גמול

אלוהין כנפיו

התבונן

ותמצא סוד אלו הג' שמות כל אחד מהם נושא תשעה כנויין אל נושא ט' כנויין ועמד
 י' וכן יה' וכן אלהים הנה תמצא בכל סוד שלשי' שנה שאמרנו למעל' שהם רומזי'
 בסוד מרכבות יחזקאל כאמרו ויהי בשלשים שנה . ובאלו נגמר כל דין שדנין בב' ד הגדול של
 שבעים ואחד למעלה . ובשאר כתי דינים ג' כ של מטה באלו שלשים עניינים דנין . ומה
 שתצטרך לדעת כי בסוד סדר זה כתוב ראיתי את יה' ויה' יושב על כסאו וכל צבא השמים
 עומדים עליו . צבא השמים השמים הנזכרים הנה הם סוד שני השמות הנקראים שמים והם סוד
 א' לאלה'ים . ומהם נקרא' ה' השמים רוכב שמים . ואומר היושבי בשמים . ועל זה נאמר ואתה
 תשמע השמים מכוון שבתך . לא אמר אתה תשמע מן השמים . אלא אתה תשמע השמים .
 השמים ממש שהן א' לאלה'ים . וצבא של אל ושל אלהים עומד עליו מימינו ומשמאלו כמו שכתבנו
 בלוח זה שעברנו . שאלו הכנויין של א' ל טוענין ומהפכין לזכות וזהו (ד) סוד מימינו אשרת למו
 ואלו הכנויין של אלהים מלמדין חובה וזהו סוד משמאלו . וז' שז' וכל צבא השמים עומדים
 עליו מימינו ומשמאלו . מימינים לזכות ומשמאלים לחובה . ואחר שטוענין טענותם אלו
 שתי הכחות של ימין ושמאל . דנין את הנחבע בב' ד של ע' א במקום שהוא מכוון בין השם
 הגדול יה' ויה' ובין השם הנקרא' אלוהים ובין אילו ב' שמות (ה) מוכנת למעלה לשכרת הגזית
 במקום שדנין אדם כל העולם ואחר שטוענין אלו של ימין ושל שמאל מסכימים השם הגדול העומד
 באמצע שהוא שם יה' ויה' יתברך לגמור את הדין אם לחיים אם למות אם לטוב אם לרע . (ו) ואז
 גוזרין ופוסקים את הדין . ואז הצד הנקרא' אלה'ים גומר אותו הפסק דין . ושם עומדים
 העדים והשופטים והשוטרים . וכשרוצים לקיים הגזר דין שולחין הכתב ביד המלאכים
 הנקראים שוטרים לב' ד של מטה הנקרא' אד'ני . ואז נגמר הדין בעולם התחתון . ומה שתצטרך
 לדעת כי המקום שבו דנין הוא בין יה' ויה' ובין אלהים ורוב אותו המקום בחלקו של אלהים
 ומלבד

ש' כ' וכו' סנהדרין קטנ' שהיו יושבי' לפני סנהדרין גדולה ג' כ' וכן הוא לפני' כשע'ז בכיבו' כ' ד שלמעלה
 ועדיין P

שער ה

שהודענוך אלו הכללים הגדולים בסוד שם י"הוה ית' מסוד שמות הקדש שאינן נמחקים ובסוד
הכנויים הנמחקים ויש לנו לחזור ולהודיעך סוד אלו הל' שנויין שבהם יי' ית' מנהיג הבריות
כפי הדין הראוי ולבאר לך כל אחד מהל' שנה לאיזה צד הוא נוטה . או מה היא מדת כל שם
או כנוי מהם או כיצד השמות דבקים בשם י"הוה ית' וכיצד הכנויין הנמחקים אדוקי' בשמות
הקדש שאינם נמחקי' . וסי' דגל מחנה יהוד' הוכתיב וצבאו ופקודיהם . תמצא דגל (ב) ותמצא
מחנה . ותמצא צבאותם . כך שם י"הוה ית' הוא העקר . ושאר שמות הקדש הם צורת דגלים .
ושאר הכנויי הם סוד צבאותיה' . וא"כ הוא פקח עיניך וראה מרה שהקדמנו להודיעך בשער
זה בענין שמו הגדול ית' ובענין שאר שמות הקדש והכנויין ואחר שהודעניך זה יש לנו להכנס
בבאר סוד אלו הג' שמות שהם **אל אלהים יהוה** היאך הכנויי' נאחזי' בהם והיאך
שם י"הוה ית' מתלבש בכלן או במקצתן ומה היא הפעולה הפועל בכל מלבוש ומלביש . ואחר
שתדע זה תביין כי שם י"הוה ית' הוא התל שהכל צופין לו וכל הפרטי' תלויים בכללו וכל השמו'
והכנויין תלויין בשם י"הוה ית' ומה שתצטרך לדעת כי ג' שמות הם מלמעלה למטה . אהי"ה
למעלה . אד"ני למטה י"הוה באמצע . וכמו כן הג' שמות מן הצדדין אל מימין אלהים משמאל .
י"הוה באמצע . הלא תראה שם י"הוה ית' באמצע מכוין לכל הצדדים . ולפי' יש לך להתבונן כי
בו הכל תלוי והוא הנושא את הכל ית' וית' לעד ולנצח . וצדיכם אנו לעוררך על עקר גדול
בפסוק אחד כי הנה י"הוה יוצא ממקומו . ואחז' יוצא ממדת רחמים ובא לו למדת הדין . וכי
איזה מקו' יש לו והכתי' מי מרד בשעלו מים . ושמים בזרת תכין וכל בשליש עפר הארץ ושקל
בפלס הרים . וכבר אחז' הוא מקומו של עולם אין עולמו מקומו . וכת' הנה השמים ושמי
השמים לא יכלכלוך . וכי איזה הוא מקומו . והיאך אמר כי הנה י"הוה יוצא ממקומו אל' פי'
הפסוק כך הוא כי הנה י"הוה יוצא ממקומו שהוא אהי"ה והוא מדת הרחמים הגמורה ובא לו
למדת הדין שהוא אד"ני . וכשתבין זה . תבין סוד מערכות השם מלמעלה למטה וירדע כי
מקומו של י"הוה ית' הוא א"היה ואז יתישב לך הפסוק ומה שדרשו בו ז"ל שאמרו יוצא ממקומו .
יוצא ממדת הרחמים ובא לו למדת הדין . ובדרך זה תבין זה הפסוק מן הצד יוצא ממקומו .
יוצא ממדה שחקוק בדגלה א"ל שהיא אות הרחמים ובא למדה שחקוק בדגלה אלהים שהוא
אות הדין כמו שכתוב איש על דגלו באותות . **ואחר** שתבין היאך שם י"הוה ית'
אמצעי ממעלה כי כל שמותיו וכנוייו מתאחזין בו מסביב וכלן אדוקים בו . ומה שראוי לך
להתבונן כי כל השמות והכנויין מלבד א"היה ית' אינן עולין משכמו (ב) ומעלה . ואם שם א"ל
הוא מכוונה על הרחמים בשם אהי"ה הוא (ג) כרמיין צורת הדגל . אבל הצטרך לדעת כי כל
הכנויין כלם עקדם במלבוש המדות שעדיין נבאר אותם בע"ה . והנני מסרר לך כל סדר
הכנויין התלויין בסדר אלו השלשה שמות שהן א"ל אלהים י"הוה בסדר זה .

אל

(א) ותמצא מחנה כ"ל אשר שם השם הוא חובה על דגלו ויוצא ממקומו הראשון כמבואר בסמוך ויהודא על שם
המיות' שהכל תלוי בו כי בו הכל תלוים והוא הנושא את הכל פירש לדמיון הכבוד שבאמצע הענולה שכל הקוים
היוצאים אל עגול החקיף מחנה הם כמשכים ועליה כשואים (ב) משכמו ולמעלה פי' מזרועות עולם ולמעלה
שהם כקראים שכמו בסוד זורת האברי' . (ג) בדמיון זורת הדגל פי' כי כן חקוק בדגלו לאות הרחמים
שעדיין תראה אותו בעז"ה היינו כמו שמבאר והולך בארחת לקמן (ד) וזהו מייכושא פירש אש היא
מקטרגים . (ה) מוכנת למעלה לשכת הנוית וכנגדה היתה מכוונת לשכת הנוית של מטה כי כל מה שהיה
בב"ה של מטה היה מכוין כנגד ב"ה שלמעלה ולפי' בעצמו ג"כ זה הענין . (ו) ולא נגמר הדין לעולם
התחתון פי' למעלה בתקילת השער בניסור שם י"הוה כצאות . (ז) יש עוד ג' כתי' דיכין .

על

אחר הוא . ונמצאת למד כי שמות הקדש שהם א"ל אלהים וכיוצא בהם הם סוד הדגלים ששם
 יהיה מתלבש ומזריין בהם ומתפאר ולפיכך שמות הקדש אינם נמחקים . וכמו ששמו' הקדש
 אינם נמחקי' כך השרים התלויין בהם באור המרכבה העליונה אינן נאבדים . אבל שאר
 הכנויין הנמחקין כגון רחום וחנון ארך אפים וכיוצא בהם הם כלם כדמיון החילוף של
 השרים והסגנים ואינם נקרושת שמות הקדש (ד) ולפיכך הם נמחקים שהם מלבושי המלבושי' .
 ואם חאמר מאחר ששמות הקדש הם כדמיון מלבושים ג"כ וכשהשם מתלב' בהם הוא נסתר
 ונעלם מישראל . א"כ מדוע אינם נמחקים שהרי זו היא טובתם של ישראל וגדולות השם כאמת
 פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה . דע כי א"ע שאנו אומרים ששמו' הקדש השם מתלבש
 בהם ומתכסה . יש לדבר שתי פנים אם שם יהיה ית' מתלבש בהם לבדו בהתרחקו מנסת
 ישראל . זו הרעה . והגלות . והצרה הגדולה שזו היא הסכה בהפסיק הקליפות בין ישראל
 לאביהן שבשמים . אבל אם שם יהיה ית' בחר בישראל ובירושלם ויתחד עם כנסת ישראל
 ואין זר אחס בבית וכל אותם שמות הקדש והכנויין חופפין סביבות' . והשרים מבחוץ ושם
 יהיה ית' וכנסת ישראל מבפני' . זו המעלה הגדולה והגבורה והתפארת . וכל ענין תבין כי
 יי' ית' מפשיט אותן הבגדים כדי להתאחד עם כנסת ישראל אבל אינו מאבד אות' המלבושי'
 מן העולם (כ) שצורך גדול הם אותן המלבושי' להשתמש בהן כאמרו ופרשת כנפיך על אמתך כי
 גואל אתה ולפי' אינן נמחקים . והסוד ובא אהרן אל אהל מועד (ג) ופשט את בגדי הבד אשר
 לבש בבאו אל הקדש והניחם שם . וכשהשם ית' פושט אותם המלבושים מניחם במקומם לפי ששרי
 האומות מתאחדים בהם . ושרי האומות צורך גדול הם לשמוש המרכבה . ולפי' שמות הקדש
 אינם נמחקי' . אבל הכנויים הנמחקים כגון רחום וחנון וכיוצא בהם הרי הם כדמיון שבעי'
 אומות עתידים להמחק מאותה האמונה שהם מאמינים וכלם יתאחדו באמונת ישראל כמו
 שפיר' . ולא משאר (כ"ט ז' א) אומה כופרת או מורדת בשם כאמרו כי אז אהפוך אל עמים שפה
 ברורה לקרא כלם בשם יהיה ולעברו שם אחר . ולפי דרך זה תמצא כי שמות הקדש שבעי' שרים
 מתאחדים בהן אינן נמחקי' אבל שאר הכנויין שבעים אומות מתאחדים בהם נמחקי' שהרי
 אמונת שבעים אומות היא עתידה להמחק . ועל דרך זה התבונן סודות עמוקים ועניינים
 געלמים בענין שמות הקדש והכנויין ואז תראה דברי אלהים חיים נראים לעין . **ואחר**

שהורענוך

ספירה וכאשר היא מוכרחת להאיר פניה לכחות החיצונית בעין בניה הרי זה כי פנס וחסרון לה כאשר ביארנו
 פעמים . לפי' (א) הם עתידים לחחק מחזומתם כדלקמן ואם תקשה ותאמר היאך ייחזקו השמות לטעם זה ולא
 יפחת מתשומת קדוש' יש להשיב כי עיקר הכיכוי' הם על שמות הפעולו' הנצות לעולם הנפסק כגון רחום וחסן
 ודומיהם וכשהפעולה נפסקת עבר הכיכוי' ג"כ אבל השמות שאינם נמחקי' הם מזו' על עצמות ית' וספירותיו
 הקדושות אז יש לומר כי בזה הראה ההבדל הגדול שבין דגליו ומחכותיו לעצמותו ית' זו היא המעלה הגדולה כי
 ברוב עם הדת מלך כל העול' : כי (ב) צורך גדול הם להשתמש בהם כי עולם במנהגו כוהג להיות עליון ותחתון
 ואמצעית ואין בין ימות המשיח לעה"ז אלא שיעבוד מלכות בלבד לכך אמר בסמוך ושרי אומות צורך גדול הם לשמש
 המרכב' כדי שיהיה עולם העליון על מעמדו וקיומו וממנו ישתלשל גם התחתון לעמוד על קיומו כמו שביארנו
 פעמים דהא כהא תליא וא"כ צריך שיעמוד כולו או שיברא השם כביאה חדשה וזה לא יהיה בזמן המשיח ולא מצינו
 בתוב מן הכתובי' שורה זה רק יורה על ביטול אמוכה ולא ביטול עולם כי לא יהיה זה עד האלף השביעי שהוא
 הזנת הגדול ע"הב שתשבו' הארץ שנתותיה וישבתו ההוי' כול' יהי כבוד יי' לעולם . (ג) וכשט את בגדי הכד

פי בגדי הוא קו האמצעי (ד) . ויש להבין כי שם ית' מתלבש בהם לבדו בהתרחקו מנסת ישראל . זו הרעה . והגלות . והצרה הגדולה שזו היא הסכה בהפסיק הקליפות בין ישראל לאביהן שבשמים . אבל אם שם יהיה ית' בחר בישראל ובירושלם ויתחד עם כנסת ישראל ואין זר אחס בבית וכל אותם שמות הקדש והכנויין חופפין סביבות' . והשרים מבחוץ ושם יהיה ית' וכנסת ישראל מבפני' . זו המעלה הגדולה והגבורה והתפארת . וכל ענין תבין כי יי' ית' מפשיט אותן הבגדים כדי להתאחד עם כנסת ישראל אבל אינו מאבד אות' המלבושי' מן העולם (כ) שצורך גדול הם אותן המלבושי' להשתמש בהן כאמרו ופרשת כנפיך על אמתך כי גואל אתה ולפי' אינן נמחקים . והסוד ובא אהרן אל אהל מועד (ג) ופשט את בגדי הבד אשר לבש בבאו אל הקדש והניחם שם . וכשהשם ית' פושט אותם המלבושים מניחם במקומם לפי ששרי האומות מתאחדים בהם . ושרי האומות צורך גדול הם לשמוש המרכבה . ולפי' שמות הקדש אינם נמחקי' . אבל הכנויים הנמחקים כגון רחום וחנון וכיוצא בהם הרי הם כדמיון שבעי' אומות עתידים להמחק מאותה האמונה שהם מאמינים וכלם יתאחדו באמונת ישראל כמו שפיר' . ולא משאר (כ"ט ז' א) אומה כופרת או מורדת בשם כאמרו כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהיה ולעברו שם אחר . ולפי דרך זה תמצא כי שמות הקדש שבעי' שרים מתאחדים בהן אינן נמחקי' אבל שאר הכנויין שבעים אומות מתאחדים בהם נמחקי' שהרי אמונת שבעים אומות היא עתידה להמחק . ועל דרך זה התבונן סודות עמוקים ועניינים געלמים בענין שמות הקדש והכנויין ואז תראה דברי אלהים חיים נראים לעין . **ואחר** שהורענוך

שער ה

מתמצית כנסת ישראל . וזהו סוד ועפר רגליך ילחכי . ואז יהיו כל השרי' משועבדים לישראל
זכ'ם יקבלו פרנסה ע"י ישראל (f) וזהו סוד יחזיקו עשרה אנשים בכנף אישיהודי לאמר נלכר
עמכם כי שמענו אלהים עמכם . נמצאת א"כ למד כי בהתאחד השם ית' עם כנסת ישראל
זיתאחדו זה בזה . אז כל השרים העליונים יהיו כלם נעשים אגודה אחת לעבוד את השם
ית' ולשמש את כנסת ישראל . לפי שממנה תבא להם הפרנסה . וכמו שתהיה הפצם ורצונם
ותשוקתם של שבעים שרים למעלה לשמש את כנסת ישראל . כך תהיה תשוקת שבעים אומות
שלהם לשמש את ישראל למטה ולהרבק בהם ויהיו כלם עובדים את השם . וזהו סוד כי אז
אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם י' הודי ולעבדו שכם אחד . וזהו סוד לכו ונעלה
אל הר י' הודי ואל בית אלהי יעקב כי מציון תצא תורה ודבר י' הודי מירושלם . המבין סוד
שני דברים הללו שאמר בסוף הפסוק כי מציון תצא תורה ודבר י' הודי מירושלם . יבין בל"מ
שאמרנו . ויבין וידע שלא ימשך שום ברכה ולא טובה משו' צד בעולם לא' מן השרים ולאומות
כי אם ע"י ציון וירושלם ולפי שיבא לכלם ברכה ושפע ע"י ציון וירושלם ישתוקקו כל השרים
זכ' האומות לעבדם לפי שמהם תבא להם הפרנסה וזהו כי מציון תצא תורה ודבר י' הודי
מירושלם . וזהו סוד הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפתה אל יד גבירתה כן
עינינו אל י' אלהינו עד שיחננו . וכשתבין זה חבין מה שאמרו הנביאים והיה י' למלך על
הארץ . אימתי ביום ההוא יהיה י' אחד ושמו אחד בזמן שיתיהר השם עם כנסת ישראל ואז
תהיה אמונת כל האומות על שם י' הודי ית' ומתוך רוב הפצם להרבק בשם י' הודי ית' יעבדו את
ישראל . וזהו שתקנו בתפילות ר"ה ובכ"ז צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וכו' התבונן
היאך הזכירו ציון וירושלם . עוד אמרו למעלה ובכ"ז תן פחדך י' אלהינו על כל מעשיך וייראוך
כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים ויעשו כלם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם .
הלא תראה היאך רמוז בכאן סוד כל מה שפי' . א"כ דע והבן כי השם ית' עתיד להסיר כל
הכנויין בכאן לקבל את כנסת ישראל בהיותו מתאחד עמה אז יהיו כל הכנויים משמשי' את
השם והאומות מבחוץ ושם י' הודי ית' וכנסת ישראל עומדים מבפנים שמחום ושקטים ואז
ישפיעו שבע צנורות משבע ספירות בכנסת ישראל . וזהו סוד והיה אור הלבנה כאור החמ'
ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים ביום חבוש י' הודי את שבר עמו ומחץ מכתו
ירפא (ג) וכשתבין סוד שבעתים שאמר בפסוק זה תבין סוד חמשי' שערי בינה שיתפתחו ויהיה
היובל נוהגת והגאולה והחירות מצויין לישראל . ואז יריקו כל הצנורות ברכה על כנסת
ישראל ויתרחקו כל אותן הקליפות הרעות והטמאות מכנסת ישראל . וזהו סוד ביום חבוש
י' את שבר עמו ומחץ מכתו ירפא הוא מחץ סמאל הרשע שהטיל זוהמא במקדש . (ג) והוא ענין
פגימתה של לבנה ולפי' הזכיר רפואת המכה בסוף הפסוק בו סוד הלבנה . נמצאת למד מכל
הכללים האלו כי השם הגדול שם י' הודי ית' הוא לברו העקר והשרש ושאר כל השמות והכנויין
כלם מתאחזים בו מכאן ומכאן . וא"ע ששם אה"יה הוא המקור לשם יהוה ית' מ"מ הכל דבר

אחד

במרכבה וכבוד ליי' כי ברוח עם הדת מלך והם עדות לגודל מלכותו כמו שפי' למעלה י (א) וזהו סוד יחזיקו
עשרה אנשים ר"ל ברזו על י' מדריגות בכחות הטומאה . (א) וכשתבין סוד שבעתים שאמר בפסוק זה וכו' פי'
שהם שבע פעמים שבעה שהם מ"ט עד שער הכ"ה הוא עיקר הכיפה : (ג) והוא ענין פגימתה של לבנה פירש הפנס
שהטיל סמאל בזמן הגלות בעטר"ש שנקרא לבנה ע"ש שפירש פעמים מליאה ופעמים

קפירה

ק"ל ס"ד וכו' .

ס"ד

ואחר שהודענוך אלה העקרים הגדולים נתזרזר לנופנתנו ונאמר . דע כי כל ע' השרים הם דבקים בשמות הקדש שאינן נמחקים מלבד סוד אהי"ה יהו"ה יה' שאין להם חלק בלא השלשה כמו שנודיעך בע"ה אבל כל השבעי שרים אדוקים בשאר שמות הקדש והכנויי בשמו' הקדש כגון א"ל אלהים . ולפיכך היאך אפשר לעתיד לבא כשישפוט השם כל המלבושי' והכנויי שיאבדו הע' שרים זה א"א שהרי הע' שרים צורך גדול הם במרכבה וכבוד גדול הם לשם . **הנני** מאיר עיניך בע"ה בסוד סתים חתום . דע כי לעתיד לבא בבא שם יהו"ה ית' לגאול את ישראל ולקבל כנסת ישראל בזרועותיו יפשיט כל המלבושים וכל הכנויים ואז יקבל אליו כנסת ישראל . וכשיקבל כנסת ישראל ויתאחדו כאחד אזי יחזור וילבש כל המלבושים וכל הכנויים על שניהם עליו ועל כנסת ישראל והם כאחד מבפנים כדבר אחד שאינו נפרד זה מזה וכל שאר המלבושי' והכנויי חופפין על שניהם מבחוץ כדמיון השמשים העזברים את ארזיהם . וזהו סוד ופרשת כנפיך על אמתך כי גואל אתה כלו' בשעה שחפרוש כנפיך ומלבושך על כנסת ישראל בשעת הגאולה וכל השרים חופפין מבחוץ אזי יקיים מקרא שכחוב והיה יי' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי' אחד ושמו אחד . ואז יתיחד השם עם ישראל לבר וכל שאר השרים והאומות יעמדו כלם מבחוץ משמשו' ועומדים והשם הגדול יהוה ית' דבק עם כנסת ישראל לעולם . וזהו וארשתיד לי לעולם : ולא יהיה עוד פירוד והבדל אלא יי' בעצמו מאיר את כנסת ישראל ושניהם כשני הושקים אינם נפרדים זה מזה וזהו סוד והיה לך לאור עולם ואלהיך לתפארתך ושם יהוה ית' הוא בעצמו יהיה כחומה סביב לכנסת ישראל שלא יכנסו עוד ביניהם אותם הקליפות הקשות . וזהו סוד ואני אהיה לך גאם יהוה חומת אש סביב ולכבוד אהי"ה בחוכה . ואז יעמדו כל השרים העליונים מבחוץ עומדים ומשמשים לשם יהוה ית' ולכנסת ישראל וכל האומות של ע' שרים שהם בארץ כלם ישמשו ג"כ את ישראל וזהו סוד והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך אפים ארץ ישראל לך ועפר רגליך ילחכו ומהו עפר רגליך ילחכו . סוד מסודות האמונ' הוא . דע כי כל הברכה היתה באה תחילה מאת יהוה ית' אל כנסת ישראל ומכנסת ישראל היתה באה לישראל וע"י ישראל היו מתברכין ומתפרנסין כל ע' האומות למטה שג' ונברכו בכך כל משפחות הארמה וכשחטאו ישראל נשתברו הצנורות וירשו אומות העולם הברכה שהיתה באה לישראל ואותו השפע הנמשך מאותן הצנורות כמו שאמר תחתי עבר כי ימליך לפי שנכנסו אותן הקליפות הקשות בין השם ובין ישראל . אבל בשוב ה' את שבות ציון ויתחדו השם וישראל ויוסרו כל האמצעיים מביניהם אז לא יקבל אחד מכל שרי האומות לא שפע ולא ברכה ולא טובה זולתי ע"י כנסת ישראל שהיא מתגבר' על כלן ומושלת על כלם והיא נותנת להם פרנסה . וכל השרים והאומות תהיה פרנסתם באותו הנשאר בסוף כל המדרגות האחרונות

מתמצית

סערת ה' חומה יוצאה וסער מתחולל על ראש רשעים יחיל וממונים לכסותם את הצדיקים לתכנה בתן היסורין ומבפנין אותן כדי לזכותם וזהו ויען ה' את איוב מן הסערה כלומר ענהו לדבר עמו ע"י אמצעיות כח המלאכים המזיזים על רוח סערה אשר על ידה כתבם והם היו השטן והמקטרגין וכן באליהו את שעבדו עליו כמה זרו ופסיוכו' והיה בורח והולך למערה כמו שאמר ויבקשו את נפשי לקחת כתגלה לנו מדאף הכבואה כנגד ג' כתות מקטרגים שכתבם בו הנקראים רוח סערה רעש ואש ועמד בכלן כעמין שכ' והנה ה' עובר ורוח גדולה וזקוק מפרק אגים וגו' ולא כרוח ה' ואחר הרוח רעש לא ברעש ה' ואחר הרעש אש לא באש ה' ותרגום יונתן בן עוזיאל והא' מתגליא ומשנת עלאכי' רוקית עפרקין עוריא ומתברין כפיא וכו' הרי למדך כי יש מלאכי' קראי רוח סערה ורעש ואש כמו שפירש . והלא הם כורך

שער ה

הרי קליפה שנייה • ואש מתלקחת הרי קליפה שלישית • ונוגה לו סביב • הרי קליפה
 רביעית הרקו שאמרנו ואח"כ התחיל לומר סודה ואמר מתוכה כעין החשמל ובסוף פי'
 ואמר הוא מראה דמות כבוד יהוה הרי לך אלו הארבע קליפות הן מפסיקות בין ישראל ובין
 יהוה • ואלו הן הנקראים ערלה • ולפיכך אמר הכתוב כי כל הגוים ערלים • מה עשה יי"ח
 אמר לאברהם אברהם בני התהלך לפני והיה תמים אמר לפניו רבון העולמים והיאך אעמוד
 לפניך תמים • אמר לו בשעה שתכרוח הערלה שבנופך שהיא חלק הגוים הנקראים ערלים
 ולפיכך אמר כל ערל זכר אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה הנפש ההיא על מה נכרת על
 ברית מילה שלא כרת • וזה המול ימול ילד ביתך • ולפי שהגוים כלם נקראים ערלים • ולפיכך
 אמר כל גוים סבכוני בשם יהוה כי אמילם • כלומ' כמו שבברית מילה אדם כורת הערלה כך בשם
 יהוה אכרות ערלת ארבע מציצות העומדות בינו ובין יהוה וזהו סוד בשם יהוה כי אמילם •
 ותמצא בפרשה זו שהזכיר ארבע פעמים לשון סבכוני והזכיר ג' פעמים לשון אמילם כמו שאמר
 כל גוים סבכוני בשם יהוה כי אמילם • סכוני כבורים דועכו כאש קוצים בשם יהוה כי אמילם
 סכוני גם סבכוני בשם יהוה כי אמילם • ומדוע אמר ד' פעמי לשון סכוני וסבכוני לפי שארבע
 קליפות הן מן הגוים שמפסיקות בין ישראל ובין יהוה כמו שהודעתך שהאחת רוח סערה שאמר
 יחזקאל • השנית ענן גדול • השלישית אש מתלקחת • הרביעית ונגה לו סביב • ולפי שאלו הן ארבע
 קליפות מן הגוים אמר ד' פעמים לשון סבכוני וסכוני ומה שאמר ג' פעמים לשון אמילם לפי שברית
 מילה כשאר' כורת הערלה שהיא סוד אלו הדר' קליפות שנעשרת המילה בשלשה דרכים
 כריתת הערלה והיא מילה • השנייה פריעה והשלישית מציצה • ולפיכך אמר שלש • ועו' השמע
 בזה בע"ה דברי אלהים חיים בסוד מילה • פריעה • מציצה • וכשקבל אברהם ברית מילה
 נבדל מכל וכל מן הגוי' הנקראי' ערלה • ואח"כ נולד יצחק • ואחר שהודעתך זה העק' הגדול
 הנני מודיעך הטע' שאמר הכתוב בנטיעת אילנות ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו
 את פריו שלש שנים יהיה לכם ערלים ג' פעמים לשון ערלה כנגד ג' קליפות הקשות של ערלה
 ובשנה הרביעית שצריך חלול ברמים וזהו קדש הלולים כלומר חלול ברמים כנגד קליפה
 רביעות הרקו הנקראת ונגה לך סביב • ובשנה החמישי' תאכלו את פריו שהרי מן הארבע
 קליפות ולפנים אנו נכנסים להרבק בשם יהוה בסוד ה' אחרונה של שם שהיא עומד' בשער
 ולפיכך אמר זה השער לי' הוה וזו היא ה' הרמיזה בסוד ובשנה ה' חמישית תאכלו את פריו
 בה' חמישית ודאי שכבר יצאו מן הערלה ונרבקו בשם יהוה יח' •

ואחר

ד' קליפות בכחות הטומאה • (ב) ואמר ואראם והנה רוח סערה באה מן הצפון הרי קליפה א' ידועת דע כל מה
 שברא הנה' בארץ ברא רוחות וכחות שכליות למעלה כנגדן והמציא השי' מלאכי הארת מאור האכל מהם מלאכי
 אש יקרות כל האשים אשר בשמים ובארץ ובהם מים ומת' מלאכי רוח ואין אש באש של מטה ולא מים ורוח כאותן
 של מטה אלא אכלים מאור המופלא והמוזכים על יסוד האש כקראים מלאכי אש וגו' אור שלהם כמראה אש
 והמוזכים על יסוד מים כקראים מלאכי מים וגוון אור שלהם כמראה מים וכן העניין במלאכי רוח וכמו שיש למטה
 רוח סערה ועכננים וכי יוצא בהם וכשכרזה השם להחריב מדינה או להפיל קומה ומזיף רוח סערה ומחריבה או
 גשם שוטף ועכני חופך כך המציא הקב"ה בכוחות עליונות מלאכים וכחות ממוזכים עליהם יש ממוזכים על רוח
 סערה ויש על רעש ועכננים וכקראים רוח סערה ורעש וענן גדול כמו שהזכיר באלו הקליפות והם ממוזכים
 לאש פושעים וקטאים שכ' והנה

סערת

וירשו הארץ שהיא חלק יהוה למטה שהיא ירושלים . ולפיכך אמר זאת ירושלים חלק יהוה
 בחוך הגוים שמתיה וסביבותיה ארצות . הלא תראה כי שלשה עומדים באמצע יהוה
 למעלה וכל השרים סביביו כמו שנאמר ראיתי את יהוה יושב על כסאו וכל צבא השמים
 עומד עליו מימנו ומשמאלו . וירושלם שהיא נחלת יהוה והיא הארץ ישראל מוקפת סביבותיה ארצות גוים
 סבבוני וכו' . וירושלם שהיא נחלת יהוה והיא הארץ ישראל מוקפת סביבותיה ארצות גוים
 זש"ה זאת ירושלים בחוך הגוים וגו' . הרי לך מבואר כי שכ יהוה וירושלם שלשתן
 באמצע וכל שאר השרים והממשלות הם סביבותיהם . לפיכך אמר דוד כל גוי סבבוני בשם
 יהוה כי אמילם : כלומר באים להצר אותי ולהרע אתי אבל איני מתירא מהם ולא מן השרי'
 העליונים שלהם ומה טעם לפי שחלק יהוה עמו וחלק ישראל הוא יהוה שהוא אדון כלם
 וטפרנס כלם : ולפיכך אמר בשם יהוה כי אמילם . ומהו לשון אמילם : הנני מגלה עיניך
 בסתרים עליונים בע"ה : (6) דע כי שבעים השרים נתנו להם ארבעה ראשים להצר לישראל
 ובשעה שהם הוטאים אותן ארבעה ראשים נכנסים באמצע ומבדילים בין יהוה ובין ישראל
 ובשעה שהם עומדים באמצע הרי ישראל לבוה ולקלם לחרפה ולשממה ביד כל שאר האומות
 והנה כל הצנורות שהיו באים לישראל מכל הטובות הנשפעו משם יהוה הרי כלם נשחתות
 ושופכות אל ארצו שרי האומות . ועל זה צעק שלמה המלך ע"ה ואמר חחת של שרגזה ארץ
 תחת עבד כי יטלוך אלו הם השרים העליונים שלוקחים השפע מן הצנורות שבאים לישראל
 שנישבתו ושופכים להם והרי מן מלכים במקום ישראל . ונבל כי ישבע לחם אלו מן האומות
 של שבעים שרים שהם שבעים זרשנים מרב הטובה הבאה להם מן השרים שלהם הן השפע
 הגדול שהיה בא לישראל ונשבתו הצנורות יקבלו השרים אותו השפע וכשהשרים של האומות
 מלאים מטובחן של ישראל אז האומות שלהן עשירים ונשפעים מלאים כל טוב . ולפי חמצא
 ששרי האומות מצפים אימתי יחטאו ישראל ויכנסו שרי האומות בין יהוה ובין ישראל ויקבלו
 הם השפע שהיה בא לישראל מארץ יהוה . ועל זה אמר הנביא הן לא קצר יד יי' מהושיע
 ולא כבדה אזנו משמוע כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם . ולפיכך
 אמר כל הגוים סבבוני בשם יהוה כי אמילם . ומהו לשון אמילם . דע שאותן הארבעה
 ראשים שנתנו אל שבעים השרים להצר ולהרע לישראל ולהכנס בין ישראל ובין יהוה כשישר'
 חוטאים אותם הארבעה ראשים נקראים ארבע קליפות ונקראות ערלה בכל מקום . אלו
 הארבע קליפות השלש מהן קשאת עד מאד . והקליפה הרביעית הסמוכה לשם יהוה דקרה
 ולפיכך אמר יחזקאל במעשה מרכבה כשהיו ישראל בגולה דעו ישראל כי הדי' הקליפות הקשו'
 אני רואה אותן שמבדילות ביניכם ובין יהוה . לפי אחם בגלות בבל . כיצד בחלה אמר
 נפתחו השמים ואראה מראות אלהים . ואח"כ פי' ואמר כי מראות אלהים שראה לא ראה
 אותן מיד אבל ראה קודם לכן אלו הקליפות מפסיקות בינו ובין מראות אלהים ומכין הכי
 פי' ואמר ואראה והנה (3) רוח סערה באה מן הצפון . הרי קליפה אחת . חזר ואמר ענן גדול
 הרי

(א) דע כי ע' שרים נתנו להם ד' ראשים הם שרים הארבע מלכיות נבל ופרס יון ואדום כדכתיב שר מלכות יון ושר
 מלכות פרס מקבלים כח מארבע המלכות שכיכה כמבואר בספר המערכות בשער המרכב"ב וכעשו כנגד לד' קליפות
 כענין שכ"ג את זה לעומת זה עשה אלקים וגו' וכענין שפי' למעלה בשע"א ככמוי באר שבע ומאלו השכי' כתגבת
 ד' קליפות

שער ה

כל ר"ה שבעולם נותן יי' ית' חלק לכל שר ושר מכל שרי האומות במה שיפרנס ארצו ואומתו
זוהו סוד ועל המדינות בו יאמר אינו לרעב ואינו לשבע ובריות בו יפקדו להזכירם לחיים
זלמות וכו' ואין לאומה בעולם כח להוסיף לה על החלק שנתנו לשר שלה בר"ה ואפי' תחפלה
אותה האומה בתוך השנה כדי שיוסיפו לה טובה ומוזן על מה שגזר בר"ה כדל תפילותי לריק
אבל ישראל אינם כן שהם חלק י"ה ויהי' ואע"פ שעמדו לדין בר"ה כל יום שירצו יקרעו אותו
הדין ויחדשו עליהם טובה וזהו שאמר בתורה ומי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו
כי הוה אלהינו בכל קראינו אליו . התבונן מאד גדולת פסוק זה . זכתי לעשות משפט עברו
ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו . כלו' בכל יום ויום יכולין ישראל לקרוע הדין שנגזר עליהם
בר"ה ולחדש אותו לטובה מה שאין אומה בעולם יכולה לעשות שאין שום אח"מכל שבעים
שרים יכול להוסיף לאומתו יותר מאותו פרס וחלק שנתנו לו בר"ה . ולפיכך תקנו בתפילה
של ר"ה עלינו לשבת וכו' ואם תבין היטב תמצא שהזכירו בתפילה זה סוד שבעי אומו שהם
שבעים משפחות בני נח ולפיכך הזכיר גויי הארצות ומשפחות הארמה . ומה שאמר שהם
מתפללים אל א"ל לא יושיע . וכי אל הוא . אלא שר הוא . שכל שר מהם נקרא א"ל מצד
גדולתו ומעלתו . אבל אינו יכול להושיע . שאין שר א'מכל השרי' העליונים יכול להוסיף או
לגרוע בחלק הנתן לו בר"ה . שהרי גם השר של כל אומה ואומה צופה לחלק שנותני לו מבית
המלך הגדול י"ה ויהי' ית' כאחד מן החסרים שבעולם גם היא מקבל חלק ולפיכך לא יושיע . לא
יושיע בודאי שאין תשועה זולתו בשם י"ה ויהי' ית' וזהו ישראל נושע ב"הוה תשועת עולמים ולפי'
יש לך להתבונן היאך כל השרים העליונים גם הם חסרים מעצמם עד שהשם י"ת נותן להם
מוזן ופרנסה . ודע כי מן אות ראשונה של שם י"ה ויהי' ית' מקבלי' כדל השרים וכל האומו' פרנסה
(פ) וזהו סוד פותח ארץ ירך ומשביע לכל חירצון . פותח את יוד יך בודאי . ולפיכך תמצא שאמר
הכתוב טוב לחסות ב"י מבטוח באדם . כי אין לבטוח בתשועת כל השרים הכלולים בשם
אדם שהרי כל הנמצאים שבעולם עליונים ותחתונים אין להם שפע מעצמם זולתי מהמלך
הגדול שהוה י"ה ויהי' ית' ולפיכך אמר טוב לחסות ב"הוה מבטוח בא"דס באדם הידוע
שהוא כולל כל המרכבה וחזר ואמר טוב לחסות בה' מבטוח בנדיבים מה הוא נדיבים אליה
יש לך לדעת כי שבעים שרים הם עומדי' בשורה סביב למרכבה מהם לימין ומהם לשמאלים
ואותם השרים העומדים לצד ימין כלם נדיבים ויותר זתדנים . אבל העומדים לצד שמאל
כלם קשים ואינם נוחנים אפי' לאומה שלהם זולתי בדין ובקושי ולפי' חזר ואמר בפסוק זה
מבטוח בנדיבים אולי תשוב שיש לו לאדם לבטוח באלו השרים הנדיבים העומדים לצד
ימין גם אלו אינם כלום לבטוח בהם שאין להם תשוע' זולתי מה שנותן להם השם שהוה י"ה ויהי'
ית' ולפיכך אמר טוב לחסות ב"הוה מבטוח בנר"בי . אתר כל זה פי' יותר ואומר כי כל אותם
השרים העליונים כמו שהם מקיפים סביב לשם י"ה ויהי' ית' כך המשפחות שלהם למטה
מקיפים סביב ישראל שהם חלק י"ה ויהי' ית' ולפיכך אמר כדל גויים סבבני בשם י"ה ויהי' כי
אמילם . ראה כמה פי' כאן טעם הפסוק הנה אמר למעלה כ"הוה באמצע . והשרים סביביו .
ולמטה ישראל באמצע וכדל הגויים סביביו . ומה טעם ישראל באמצע לפי שהם חלק שר' יהוה

הנקראים כנפים שבהם היה השם ית' מחכסה ומסתתר מישראל ולא היו זוכין לראותו .
 וזהו סוד ולא יכנ"ף עוד מורך . מה כתיב בתריה והיו עיניך רואות אה מורך . וזהו סוד כי
 עין בעין יראו בשוב ה' ציון . וכתוב ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו זה
 יי' קוינו לו . אימתי בזמן שיפשיט יי' המלבושים והכנויים ויסיר הכנפים . וזהו פי' ולא יכנף
 עוד מורך . ומנין שהכנפים הם מסתירות ומכסות כתוב וחתת לדקיע כנפות ישרורה גשה
 אל אחותה לאיש שתים מכסות להנה ולאיש שתים מכסות להנה ארץ גויותיהן . אמ' בשתייהן
 לשון כיסוי וכתוב שש כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתי' יעופף
 עפיפה וכסוי באין כאחד . משנסתלקה שכינה ועשתה לה כנפים הלכה לה ולא ראו אותה
 ישראל וכתוב וירכב על כרוב ויעף . זאת היתה אחת מעשר מסעות שנסעה שכינה כראוי'
 בראש השנה . נמצאת למד כי הכנויים שהם סוד הכנפים והם סוד הכתנת שמתלבש בה
 שם י' הוה ית' וכשמתלבש בכתנת אזי הוא נסתר ונעלם . ולפי' אמר כמוהיר את ישראל
 פשטתי את כתנתי איככה אלכשנה בסוד ולא יכנף עוד מורך . ואם תשאל וחזאמי וכי
 מאחר שאמרת שהשם ית' יסיר לעתיד לבא הכתנת והכנפים וא"כ נמצאו השרים העליונים
 השבעים אוברים מן העולם . (ב) ונמצאת צורת המרכבה העליונה פגומה כגוף חסר אברים
 ונמצאת השורה חסרה . דע שאין הדבר כן והנני מבאר (דף ס' ע"א) בע"ה . דע כי השם ית'
 סדר המערכות העליונות וצורת המרכבה בסוד ע' שרים שבהם נראית מלכותו במעלת הגדולה .
 והשרים הם כעברים העומדים מחוץ לבית המלך והם המזומני' לעשות הפציו וברוב השרים
 והשמשים והעברים נראת גדולת המלך וממשלתם כאומר' ברוב עם הדרת מלך ובאפס
 לאום מחחת רזון . ולפיכך כל ע' שרים שעומדי' מבחוץ לשורה הפנימית כלם הם כמו עדות
 לגודל מלכותו של שם י' הוה ית' וכלם הם כלולים בסוד צורת אדם ועליהם אמר דוד הע"ה
 פרשה אחת מן המצר קראתי יה ענני כמרחב יה . י' הוה לי ולא אירא מה יעשה לי אר"ם .
 וכי השם הגדול הוא משתוה עם אדם שהוא בריה נקלה רמה ותולעה . זמה שבח הוא לשם
 ית' שאמר טוב לחסות ביי' מבטוח באדם . וכי ראוי לומר דבר כזה והלא שזטה שבשזטי' מבין
 דבר זה . זמה שבח הוא למקום . דע שאין הדבר כן אבל הוא סוד עמוק מסתרי המרכבה .
 והוא שיש לך לדעת כי במרכבה העליונה מסודרים סביב סביב שבעים שרים והם כלולים
 ליורעים הסודות בסוד (ג) סדר הצורה הנקראת אר"ם וכשהם כלם מקובצים בשבעי' בתריהם
 כלם כאחד נקראים אר"ם וכלם עיניהם צופיות לשם י' הוה ית' לתת להם כח ומזון וקיום
 ופרנסה במה שיתקיימו ויוכלו כל אחד מהם לפרנס אומה שלו וכלם אין להם כח ולא אור
 מעצמם כי אם משם י' הוה ית' שהוא המקור והמעייין שממנו כלם שואבים ומתפרנסים והוא
 נותן פרס לכל אחד ואחד מן השרים העליונים ומאותו הפרס שנותן לכל אחד מהם מפרנס כל
 שר ושר אומה שלו ומשפיע טוב' לאותו החלק שיש לו בארץ ובאומה שנפלה בחלקו (ד) ובדרך זה
 כל

(ב) שכבר היה פי' כהר פרת שהוא המלכות הנהר הרביעי שכבר היה השפעתו מעדן ופרה ורבה ועכשיו
 בגולה . (א) וכמו שאצורת המרכבה העליונה פגומה שהרי הכל תלוי זה בזה והשרים תלויים בכתרים כמו
 שפירש למעלה בסמוך והכתרי' בני"ב שמות ההויה כמו שפירש בהקדמות הפי' י' ועליהם אמר דוד מן המזכר קראתי
 במבואר לקמן בתחלת שער א' . (ג) בסוד סדר צורה הנקראת אדם והם פני אדם לעומת פני אדם במרכבת
 המשכה בארבעה צדדים כענין שיתבאר בסמוך בארבע קליפות שכנגד ארבע מוחות שכינה (ד) וכדכך זה
 כל כ"פ

שער ה

ישראל אין להם כליה וזהו סוד אני יהיה לא שניתי ואתם בני יעקב לא כליתם . ואחר
 שידערת זה אודיעך בפיה המשל שהזכרתי למעלה . דע כי כשהשם ית' מתראה בפני האומות
 הוא בדמיון המלך העומד לפני השרי' ולפני כל עבדיו שהוא עומד מלובש לבושי מלכות או
 לבושי מלחמה כמו שהודענו למעלה ואינו נראה לפניהם זולתי במלבושיו וטכסיסיו . ולפיכך
 אין השם נראה כלל לאומו העולם לפי שרוב הכנויין והמלבושי' מכסיין אותו (ז) ומעלימין אותו
 מהם . וכשהשם ית' עומד עם קהל ישראל הרי הוא עומד עמהם כמלך עם בני ביתו ומסיר
 ממנו קצת הלבוש כמו שדרך המלך להסי' קצת מלבושיו בהיותו עומ' עם בני ביתו וזהו סוד
 ג' פעמים בשנה יראה כל זכורך ארת פני יי' אלהיך ואח'זל כשם שהוא בא לראותך כך הוא בא
 לדאות . וסוד גדול רמוז בכאן וזהו סוד הכל חייבים בראייה . וא"ע ששהשם ית' כשהו' מתחד
 עם ישראל במקדש מסיר קצת הכנויין שהם מלבושיו באומרם בענין שם המפורש במקדש
 ככתבו ובמדינה בכנויו והרי ישראל רואים אמתת שם יהוה ית' וית' משאר האומות . אע"פ
 עדיין הוא לבוש קצת המלבושי' והכנויין . וזהו שם שאין כל ההמות ראוים להגיע לאמתתו
 של שם יהוה ית' ואינם יכולים לדע' תכלית עיצומו . אבל כשהשם ית' מתחד עם הצדיקים
 והחסידים אבות העולם והאיתנים אז הוא מסיר ממנו כל הכנויין ונשגב יהוה לבדו ונמצא
 שם יהוה ית' עומד עם ישראל כמלך שפשט כל מלבושיו ומתחד עם אשתו . וזהו סוד שובו
 בנים שובבים נאם יהוה כי אנכי בעלתי אתכם . ואומר וארשתיך לי לעולם . וארשתיך . כמו
 שהמלך פושט מלבושיו ומתחד עם אשתו . כך שם יהוה פושט כל כנוייו ומלבושיו ומתחד
 עם ישראל עם חסידיהם הפרושים והטהויר' וזהו סוד פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה .
 ופי' פסוק זה . היה הק"ב מתרעם על ישראל ואומר הרי פשטתי את כתנתי ממני כל אותם
 הכנויין הנקראים כתנתי כדי שלא יאחזו בשמו שרי אומות העולם ונשארתי עם ישראל לבד
 מדוע אתם חוטאים ורוצים שאחזור ללבוש אותם הכנויין ויתאחזו שרי האומות בהן ויוליכו
 אתכם בגלות לפי' אמר פשטתי את כתנתי . חזר ואמר רחצתי את רגלי איככה אטנפם . כלו'
 רחצתי את השכינה הנקרא הדוס רגלי מטנוף ארץ העמים כשהוצאתי אותה מן הגלו' שגלת'
 עם ישראל . והיאך אתם גורמים שאוליך אותה בגלות עמכם בארצות העמים ויטנפו אותה
 בטומאתם . וזהו סוד רחצתי את רגלי איככה אטנפם . וא"כ התבונן כשהלכו ישראל בגלות
 לבש י' הורה שלשי' הכנויין שהם הכת"נת ואז נתאחזו בו האומות וזהו סוד אלהים באו גויים
 נחלתך ואז גלו לבבל וזהו ויהי בשלשי' שנה או"י וז' כשהשם נתלבש כל הכנויין והמלבושים
 וירדה שכינה לבבל באומרו ואנ' בתוך הגולה על נהר כבד . נהר (ג) שכבר היה מאות' היוצאים
 מעדן כל זה בגלות . אבל לעתיד לבא בהיות השכינה חוזרת למקומה יפשוט השם כל אותם
 המלבושים והכנויין והכנפים ואז יראו ישראל את השם לעין . וזהו סוד ולא יכנף עוד
 מוררך והיו עיניך רואות את מוררך . כלומר לא יכנף עוד לא יתלבש עוד אותן הכנויין

הנקרא

כי בטל מה שתכרפם ותגלגלם ישאר באמירת לשוכות כל הוייה ולא ישתנה משמעתו כשאר השמו' שכתכרפם
 ופסדו משמעות לשוכות הראשון ושתכה ללשון אחר ולכך נקרא השם המיוחד שהיא מיוחד לישראל ומיוחד וככל
 משאר השמות שהם להורות עלי' ית' שאין כשאר שמות שם שאיכו ככלל בשם זה כמו שביאר פעמים והוא כשאר אותם
 וכל הלשונות כולם והוא עיקר קיומן כמו שהוא ית' שנושא כל הכחא' והוא עיקר קיומן וכן כל הי' ספירו' ככללים
 ומיוחדים באותיותיו כמו שכתב' בתחילת זה השער ולקמן כראש שערט' . (א) ומעלימים אותו מהם ולכך אין
 כנראה ולא שכיפה באומות עולם .

בשלישים שנה שהוא סוד שלשים שנויין שהשם מתלבש בהם . וצריכים אנו להכנס בבאו' כל
 אחד ואחר מהם או מאיזה משפחה הוא . וקודם שנכנס בבאורם צריכים אנו להודיעך כי
 השם הגדול שם יהוה ית' הוא השם המיוחד ולמה נקרא שמו מיוחד שהוא מיוחד לישראל לבד
 ואין לשאר האומות חלק בו אבל השרים של שאר האומות דבקים בשאר שמות הקדש ובכנויין
 שהם כדמיון כנפים וכדמיון מלבוש לשם יהוה ית' . ובאותן הכנויין והמלבושים מתאחזו'
 שרי האומות (ד) ומהם נזונים ע' שרים אבל אין אחד מכל שרי האומות נוגע בשם יהוה יתב'
 כי אם בשאר השמות ובכנויין ובמלבושים שלו . אבל שם יהוה ית' לבדו מיוחד לישראל וזהו סוד
 ובך בחר יהוה להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמ' . וזהו סוד כי חלק יהוה
 עמו . וזהו יהוה נקרא על ישראל לבד ואין לשאר האומות חלק בו . וזהו שאמר כל העמים
 ילכו איש בשם אלהיו ואנחנו נלך בשם יהוה אלהינו לעולם ועד . וזהו שאר"ל וראו כל עמי
 הארץ כי שם יהוה נקר' עליך ויראו טמך . והסוד הגדול יהושע ע"ה גלהו כשהרגו אנשו העי
 בישראל רבון העולמים הרי שמך יהוה מיוחד לישראל לבד ואם יכרתו האומות שם ישראל מה
 תעשה לשמך הגדול וזהו סוד כי שמך נקרא על עירך ועל עמך . ואם תשאל מהו זה שאמ' על
 עירך ועל עטך . דע כי השרים העליוני"ש להם לנטה ב' חלקים חלק א' בארץ באותו מקום
 שאותו השר מושל וחלק אחר מן האומות אותם האומה השוכנ' באותו האומה . נמצא כל שר
 מע' שרים יש לו חלק ידוע בארץ וחלק ידוע באומות . זהו סוד ע' משפחות כני נח שכתוב
 בסוף כל הפרשה אלה משפחות בני נח לתולדותם בגויהם ומאלה נפרדו הגוים בארץ אחר
 המבול . וסוד נפרדו הוא ענין הפלגה שבזמן הפלגה נפרדו כל הגוים ללשוונתם בארצותם
 כאומרו ומשם הפיצם יהוה על פני כל הארץ . ובאותו הזמן של הפלגה נתיחדה כל אומה
 ואומה לשר שלה כאומרו ושר מלכות פרס . והנה שר יון בא . ובאותו הזמן לקח כל שר חלקו
 מן הארץ ומן האומות והשם יתברך לקח חלקו מן הארץ ירושלים ומבני האדם את ישראל
 כאמרו בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם . ואומר כי חלק יהוה עמו . ולפי
 היות חלק שם יהוה מן הארץ ירושלים וחלקו מן האומות ישראל נקרא שם יהוה על ירושלים
 ועל ישראל וזהו סוד כי שמך נקרא על עירך ועל עמך . וא"ת והבתיב כי בחר יהוה בציון
 בציון ולא בירושלים . דע כי ההתחלה שירדה שכינה לשכון לירושלים ע"י ציון היתה שנ'
 ברוך יי' מציון שוכן ירושלים ואומר מציון מכלל יופי אלהים הופיע כלומר מציון הופיע השם
 לשכון בירושלים . הרי לך ידוע סוד שם יהוה ית' שהוא מיוחד לישראל וזהו סוד כי לא יטוש
 יהוה את עמו בעבור שמו הגדול . כלומר אעפ"י שישראל אינם כל כך צדיקים לא יטוש ה'
 את עמו . ומה טעם לפי שהם חלק שמו הגדול . (א) וכשם ששמו הגדול אינו יכול להשתנות כך
 ישראל

זה לעומת זה שבעים כתרים חספנים כנגד שבעים זקני ישראל היוצאים משבעי' כפס שירדו עם יעקב מצרימה
 ושבעים שרים לעומתם בסוד התמורה ונחשו לשבעים האומות העולם היוצאים משבע' עים משפחות בני כח שנים
 עשר גבולם חספנים לשנים עשר שבעי' יעקב המבואר לקמן ושנים עשר גבולין בארץ וכנגדן כחות השרים מכלל כד
 י"ב אלו ל"ב כשיאים שמעאל ואלו ל"ב אלופי עשו שהם כלל כל האומות וכל הארצות כשפעות דרך י"ב כוכבות
 מ"ב גבולם א"י יוצאים ל"ב אלכסוכי העולם עד כופו המבואר לקמן וזהו סוד י"ב גבולות עמים למספר בני ישראל
 ושתיים עשרה עייכות מים ושבעים תמרים ומה שאמרתי י"ב אלופי עשו ובפרטן בסוף הפרשה לא תמכא אלא י"א
 כשתוכיף מאלופי התוכי קנתן שהיה מעשיו ומאלופי עשו אותן שהיו מהחורי כידעת כי כתערבו תולדות לזוכיהם
 תמכא י"ב : (א) וכשם ששמו הגדול אינו יכול להשתנות

שער ה

ולפיכך תמצא סדר שלשה שמורת אלו שבהם קשר כל העולמות כלם בפסוק אחד באמרם
מזמור לאסף אל אלהים י"הוה דבר ויקרא ארץ ממזרח שמשוער מכואו . ובענין בני ראובן
ובני גר כשבנו המזבח כתיב אל אלהים י"הוה הויה יודע וישראל הויה ידע אם במרד ואם
במעל אל יושיענו היום הזה . וסוד שהוצרכו להזכיר אלו ג' שמות הוא שאמרו הרי אנו מקבלי
עלינו גזר דין של ב"ד שלמעלה שהו"א אל אלהי י"הוה שבהם כל מדו השם כלולות לחסד ולדין לטוב
ולרע . ואם כונתני היתה לטוב ישפטנו יהיה במדת אל ואם לרעה ידיננו ה' במדת אלהים יהו"ה
הוא יודע . ושמור זה העקר הגדול . **ואהר** שהודעניך זה צריכים אנו להכנס לפרש סוד ל'
כינויים הרמוזים בראש מרכבת יחזקאל ויהי בשלשים שנה שהם סוד (א) שלשים כנויים שהם
סומכי המרכבה . ובהם י"ת דן את כל בריותיו לטוב ולהפכו לגמול טוב או לעונש לחיים
או למות והכל כפי שהעולם ראוי . ואעפ"י שמשפטיו ית' כלם נוטים לרחמים עכ"ז בגמר דין
אינו מניח ואינו מוותר כלום . ואעפ"י שהוא מאריך אפו וממתין בסוף הכל גומר הדין . וזהו
שאח"זל כל מאן דאמר רחמנא ותרן הויה ליותרון מעוהי אלא מאריך אפיה וגביה דיליה .
ולפיכך הצטרך לדעת כי כל אחד מאלו השלשה שמורת שהם א"ל אלהים י"הוה הוא פועל
פעולה המיוחדת לו . וכל אחד מהם נושא תשעה כנויים ועם כל אחד מהם נגמרים לעשרה
נמצא הכל שלשים . וכלן תלויין בשם י"הוה ית' והוא כלול בהם וכל אלו הכנויים נקראים
כנפים וכשהשם . ית' דן כל בריות העולם לפי הדין הראוי דן אותם באלו השלשים כנויים ואלו
נקראו שנויים לפי שהבריות משתנות בהם לטוב ולרע וחמצא הבריות נרונין בהן . כיצד זרה
הצדיק משונה הויה מן הרשע וכמו שזה משונה מזה כך דיניהם משונים זה מזה . וכפי היות
השנויים בבני האדם כך השנויים הם בדינים הראויים להם . כיצד כנוי רחום גומר דינו
לטוב . כנוי הנקרא איש מלחמה גומר דינו לעונש . (ב) כל אחד כפי המדה שמוצא באדם כך
הוא גומר הדין בו . ולפי היות אלו הג' שמות שהם אל אלהים י"הוה כל אחד מהם כולל עשרה
שכלל כלם שלשים שבהם הדינים משתנים בבריות לפיכך כתוב ויהי בשלשים שנה . בשלשים
שנויים בא יחזקאל הנביא ע"ה להודיע שישראל גמרו וחטאו עד שלא נשאר בב"ד של מעלה
בכל שלשים השנויים מקום זכות לישראל להגין על ירושלם שלא תחרב . אבל מצד הדין
הגמור ובהסכמת אל אלהים י"הוה ובשלשים הכנויים שלהם כלם מוסכמים במשפט אמרת
שחחרב ירושלם וזהו סוד (ועיין בספר עבודת הקודש) ויהי בשלשים שנה ואחד שנסתכמו שלשים
כנויים אלו אז הרבה ירושלם (ג) שהיא מדה רביעות שהיא אות רביעית של שם שהיא אות ה' וזהו
שאמר ברביעי בחמשה לחדש . ואז השכינה שהוא אות ה' של שם הנקר' אני י"ה הלכה בגולה .
וזהו סוד ואני בתוך הגולה . ואני ממש . המדה הרביעית אות רביעית של שם הנקר' אני ה' הלכה
בגולה וזהו שאמ"זל חביבין ישראל שבכל מקום שגלו שכינה עמם . א"כ הרי הודענוך סוד ויהי
בשלשים

ואם לרעה ידיכני ה' במדת אלהים כשער זה בניאור זה השם באר זה הענין יותר . (א) שהוא כור שלשים שנויי' ושנה
חלשון שיכיו כי אלו הכנויים הם לפי רוב השנויים בבני אדם כמו שמבאר בסמוך : (ב) כל אחד כפי שמות באדם
כי כפי התעוררותו כך מתעורר למעלה בסוד ההשתלשלות כמו שביארכו כמה פעמים . (ג) שהיא מדה רביעי'
שהוא רגל רביעי במרכבה זהו שאמר ברביעי בחמשה לחדש וחדש ע"ש שמתקדש כמו הלכנה . (ד) ומתם כיזוכים
ע' שרים הם ע' שרי האומות אשר מהם לה' מצד החסד שקראו שרי ישימעאל ולה' מצד הפחד נקראו שרי עשו ועיקר
המשכתם מאנשים הכתרום שכיב היכל השם יתבך כמובאר לקמן כשער ו' וכאשר פירשתי בסוף שער א' כי הכל

באיו מדרי הוא עומד או באיזה מלבוש הוא מתלבש . וכשהוא נקרא בשם אל צריך אתה לדעת מי הם מחנותיו וצבאותיו . וכן בשם אלהים . וכן בשאר כל שמות הקדש כל אחר ואחר על דגלו וצבאו ופקודיו . ובדרך זה תבין כי כל השמו' והכנויים כלן תלויין בשם יהוה י"ת . ואחר שתדע זה התבונן כי בשערה ששם יהוה ית' נקרא רחום עם איזה שלטון משלטון הכנויי' הוא עומד וכן חנון . וכן שופט . וכן אהיה . או דיין ואחר שידעת זה צריך אתה לדע' מה היא מדרי רחום או מה היא מדת חנון או מרה היא מדת שופט . ואחר שידעת זה צריך אתה לדעת מאיז' מקום ומאיזה מקור נמשכין כל הכנויי' כל כנוי וכנוי לפי מינו וכשתבין זה אז יראו עיניך וישמח לבך . וחדע ותשכיל איזה מקור יוצא כנוי רחום או מאיזה מקור יוצא הכנוי הנק' חנון או מאיזה מקור יוצא הכנוי הנקרא נושא עון וכן כלם . ואח' שידעת זה תצטרך לדעת כיצד הכנויי' קשורי' בשם יהוה י"ת ובאיזה מקו' מן השם קשור אותו הכנוי וכשתבונן ענינים אלו תבין מרה היא המרה הנק' אש' ומאיזה מקום יצאה ומה היא המדה הנקראת ארץ ושאר כל משפטיהן . **ואחר** שתבין זה חדע מי הכנויים הנמשכים מן המדה הנקרא' א"ש . (א) ומי הם הכנויים הנמשכים מן המדה הנקרא מיס . וכן כל מדרי ומדרי זכשתבין זה הבין פעולת כל מדה ומדה . וכמו כן צריך אתה לדעת ולהתבונן היאך אלו המדות מתערבות זו בזו . ואז תדע פועלת כל מידת ומדה ויש לך להתבונן היאך הכנויים תלויין בשמות הקדש ושמות הקדש כלולים בשם יהוה . וכשתבין זה תבין כי כל התורה היא כמו פיר' לשם יהוה ית' ותבין סוד תורת יהוה באמת תור' יהוה בודאי . ולפי דרך זה חמצא כי שם יהוה נקרא לפעמים בכנוי זה ולפעמים בכנוי זה והכל כפי המדה שהוא מנהיג בה את עולמו כמו שתמצ' כתוב חנון ורחום יהוה וכשתבין זה תבין היאך העולם וכל בריותיו כלם תלויים בשם יהוה ית' . ואין דבר בעולם יכול להתקיים כי אם בשמו הגדול ית' ואז תדע וזכור קצרה גדולתו ועצומו וממשלתו של מלך מלכי המלכי' הק' בה ותבין שאתה בריה שפלה וקלה ובזויה לפי גדולת חמים דעות ית' וית' שמו וזכור . **דע** כי קשר כל המרכבות וכל המערכות וכל צבאות העולם תלויין בג' שמות ואלו השלשה שמות . השנים מהם תלויין בשם יהוה ית' . והשנים שהם תלויים בשם יהוה ית' נקראים א"ל אלהים . א"ל מימין . יהוה . אלהים משמאלו . נמצא כל העולם ובריותיו תלויים באלו השלשה שמות א"ל אלהים יהוה . אל מימין . אלהים משמאל . יהוה באמצע . וזהו סוד ראיתי את יהוה יושב על כסאו וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו . וסוד השנים שנפסוק הוה הם שני שמות אל אלהים הנקראים שמים וזהו סוד ער די חנוע די (ג"ל די שלטן דניאל ד' כנ') שליטים שמיא בכל ארעא . וזהו סוד היושבי בשמים . אלו שכימין הם צבאות השם הנקרא א"ל . אלו שבשמאל הם צבאות השם הנקרא אלהים . ועל מי כלם נשואים על שם יהוה יתברך וזהו שאמר וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו . מימינם לזכור . בסוד שם אל . ומשמאלים לחובה . בסוד שם אלהים . כי מדת א"ל לדחמים ולזכות ומדת אלהים לדין ולחובה .

ולפיכך
יחזק : (א) והם כדמיון שלשלת שהזרים עליהם אדוקים בהם כי לה' שרים אדוקים בשם אל מהימין ומחזק ולה' שרים אדוקים בשם אלקים מהשמאל מחזקו שהם ע' כנגד ע' האזמות כאשר יתכ' לקמן בסמוך יתבון מה היא המדה הנקרא' אש (א) אמ' זה לרמוז כי גם היסודות נמידת אלו וכינויי' תלויין . (בשם) שהם הנקראו שמים כמו שאר' זל שמים אש ומים אר' לפתד ופתד .

שער ה

פלומר באמת בא עליו העונש מצד הדין הישר . וזהו שאמר ברוך דין האמת . ואומר אל
אמונה ואין עול . הנה הודענוך מכל זה כי כשהשם ית' דן את בריותיו הוא דן אותם במדת
רחמים מעורבת עם מדת הדין . ורובו של משפט חסד ומעוטו דין וזהו סוד ורב חסד .
וכשהוא ית' שופט את העולם לפעמים נקרא משפט י' הוה ולפעמים נקראת משפט אלהים
זהכל כפי הדין שיוצא . כיצד אמר הכתוב כי י' שופטנו ואומר יסרני יי' אך במשפט ואומר
יהוה במשפט יבא הרי המשפט סמוך ל' הוה ית' . ולפעמים נקרא המשפט בשם אלהים
כאמרו בקום למשפט אלהים . ואומר כי אלהים שופט זה ישפיל וזה יריס ואומר כי כל
מעשה אלהים יביא במשפט . והסוד הזה כפי פסק הדין כך נקראת השם בגמר הדין
והמשפט אם המשפט יוצא לרחמים נקרא י' הוה ואם המשפט יוצא לדין נקרא אלהים .
וכפי דרך זה התבונן בכל מקום שאתה מוצא בתורה שהשם הגדול שהוא י' הוה ית' נקרא
באחד מן השמות או באחד מן הכנויים לאיזה צד אותו השם או אותו הכנוי נוטה אם לחסד
אם לרחמים אם למשפט אם לעונש וכאילו מדה הוא בא עם בריותיו . וכשהוא נקרא באחד
מן השמות או באחד מן הכנויים אז חבין כי שם י' הוה הוא מתלבש בגדים ידועי כפי השעה
הראויה . ושומר עקר זה תמיד בכל התורה וממנו תבין כמה דברים סתומים וחתומים .
ואחר שידעת זה . דע מדה שכבר א"ל ששמות הקדש אסור למחקן אבל שאר הכנויים מותר
למחקן כגון רחום וחנון סולה וכיוצא בהם . והנני מאיר עיניך בע"ה . **דע** כי שמות
הקדש שאינם נמחקים כגון אה"ה אלה"ים א"ל אל"ה שרי וכיוצא בהם הם אדוקים בשם
ית' והם קרובים לו ואותם השמות (6) כרמיון שלשלת שהשרים העליונים אדוקים בהם . ושאר
הכנויים שהם נמחקים כגון רחום וחנון וחסיד וסולה ורומיהן הם כרמיון כלים לשמות
הקדש ואלו הכנויים הם משענת לשבעי אומות אשר הם תחת ממשלת שבעים שרים . וכמו
שהשרים אדוקי' בשאר שמות הקדש מלבד אה"ה י' הוה כך האומות של אותם השרי' אדוקים
בכנויים הנמשכים אחר שמות הקדש . ואחר שידעת זה דע כי שאר הכנויים הנמחקין
כגון רחום וחנון וכיוצא בהם הם כמו כלים לשמו' הקדש שאסור למחקן ובהן פועלים שמו'
הקדש פעולתם . כיצד כגון **השם** הממונה על דגל החסד שהוא א"ל . הנה הכנויים
שהן שמשיו וחייליו וצבאותיו הם (ע"ל דף ס"ב) גדול רחום וחנון חס"ן ארץ אפ"ס רב' חס"ד קרו"ש
חס"ד סו"לח . **והשם** הנושא כלי המלחמה שהקוק על דגלו דין הוא אלהים . והכנויים
שהם שמשיו וחייליו וצבאותיו הם . אה"ה שופ"ט ד"יין וח"זק כב"יר איש"ט לחמ' גב"ור פוק' ע"ון
משלם גמול . **והשם** שהוא ממונה על המשפט שהוא כלול ברחמים ודין תקוק על דגלו
יהוה ית' שהוא כלול משניהם . והכנויים שהם צורת חייליו וצבאותיו הם נור"א נושא עו"ן עובר
ע"ל פשע אמ"ת מ"רום ר"ם נושא חס"ד שוכן ע"ר וקר"וש . **ואחר** שהודענוך זה צריכים
אנו להודיעך הטעם למדה אלו הכנויים מיוחדים לשם אל . ולמה אלו מיוחדים לשם אלהים .
ולמה אלו מיוחדים לשם י' הוה ית' . ומדה היא פעולת כל כנוי וכנוי ומאיה רבר אותו הכנוי
נמשך . כבר הודענוך כי השם הגדול שהוא עקר הכל הוא שם יחודה יתברך ובו כלולים
עליונים וחתוננים ובו נקשרים כל שמות הקדש כמו שהודענוך בראש הספר וגם בו
נקשרים ואחריו נמשכין כל שאר הכנויים כמו שהודענוך בראש הספר . וא"כ צריך אחרי
לדעת בזמן שהוא ית' נק' באחד מן השמות כגון אל אלהים אלורה שדי צבאות וכיוצא בהם

הקרמה זו הנני מבואר . דע כי שם י"הוה ית' הוא מתלבש ומתפאר בשמות הקדש וכל שמות הקדש כלן מתאחזין באמתת זה חשם ית' וכל אחד מהם מורה ענין מיוחד בפני עצמו . כיצד כשהש' ית' רוצה לרחם על עולמו ולחוס עליהן אזי הוא מתלבש מלבוש החסד והתמלה ואז השם הגדול שהוא י"הוה מוציא דגל החסד והרחמים וחקוק באותו דגל שם א"ל וסימן איש על דגלו באותות . וכשה' ית' מוציא דגל זה אז מטיב ומרחם וחונן על בריותיו והוא שמח עמהם . וזהו סוד יהי כבוד י"הוה לעולם ישמח י"הוה במעשיו . והסוד ויקרא בשם יהוה אל עולם . ואז הוא לובש ומתפאר במלבושים החקוקי' במדת אל' והסוד מלך יושב על כסא רחמים וזהו סוד יי"א אל' רחום וחנון . והסוד כי אל רחום יי' אלהיך . וסימן כי אל גדול יי' ומלך גדול על כל אלהים . אלהים מדת הדין כלומר מדת החסד גדולה ממדת הדין ומכאן תבין סוד והאלהים נסה' את אברהם כי האלהים שהוציא מדת הדין נתן הנ"ס והד"גל ביד אברהם שהוציא סוד מדת אל' שהוא סוד מדת החסד . וזהו לשון נסה' את אברהם מלשון הרימו נ"ס על העמים . וזהו סוד אלהי אברהם אלהי יצחק ולא אמר ואלהי יצחק לפי שמדת הדין כבושה (ב) תחת מדת החסד לפי שהד"גל של יצחק שהוא מדת אלהים מסור ביד אברהם שהוא סוד מדת אל' . וכשהשם ית' כועס על בני העולם מצד מעשיהם הרעים אזי מוציא כלי זעמו וחקוק על דגל כלי הזעם צורת שם אלהים ואז משלם הדין ומקבל נקמה מבני העולם ומענישן על רוע מעשיהם כשחקוק בדגלו של י"הוה צורת שם אלהים והסוד יקים אלהים יפוצו אויביו . וזהו סוד שאמר קומה יי' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך . ואם תקשה ותאמר היאך אמר בפסוק זה יהוה ובפסוק זה אלהים . הלא ידעת כי כל השמות תלוי' בשם י"הוה והוא מתלבש בהם וכשאמר קומה י"הוה ויפוצו אויביך הוא כאילו אמר קומה י"הוה והוצא כלי מלחמה והרגל שחקוק בו שם אלהים וזהו סוד יקום אלהים יפוצו אויביו וינוסו משנאיו מפניו . כי משה רבינו ע"ה סחם דבריו ובא דוד ובארם ואמר יקום אלהים וכשהשם ית' מוציא דגל שחקוק עליו אלהים אזי מתלבש בגדי נקם . והסוד מי זה ב"ה מאדום חמוץ בגדים מבצרה . ואומר וילבש בגדי נקם תלבושת ויעט כמעיל קנאה . וכשהשם ית' מביא בני העולם במשפט מתלבש בבגדים ממוצעי' בדין ורחמים ומוציא דגל שהכל תלוי בו וחקוק עליו שם י"הוה ית' ואינו לובש לא בגדי רחמים גמורים ולא בגדי דין גמור . שאינו דן את בריותיו במדת הדין גמור ולא במדת רחמים גמורה . אלא במדת הדין מעורבת עם מדת רחמים ועכ"ז מדת רחמים מרוברת ממדת הדין והסוד ארך אפים ורב חסד וא"ז רב חסד מטה כלפי חסד ומאחר שאמר רב חסד משמע שיש בו קצת דין . שאם כלו חסד מרוע צריך לומר רב חסד מה לגו לרוב או למעוט . אלא פי' הפסוק כך הוא כשהאדם חוטא אין השם נפרע ממנו מיד אלא מאריך אפים וממתין אולי יחזור בתשובה . ל"א חזר בתשובה דנין אותו כפי מעשיו ואע"פי שדנין אותו . ברב חסד דנין אותו ומטה כלפי חסד אם ימצאו לו זכות מעט . ואם ל"א מוצאו לו זכות גומרין דינו על חטאו וזהו סוד רב חסד ואמת כלומ' ארך אפים בתחילה . ורב חסד בשעה שדנין את האדם . ואמת כשגומרין דינו אפילו לעונש כלומר

וכא"ל יש נמה את אברהם וכן הוא לקמן כביאור כינוי אל': א תחת מדת החסד ויהיה פי' אל'קי אברהם שהוא אל'קי יצחק
N 2
יפז

שער ה

על פיך ועל לשונך השם ית' וכל שמותיו הקדושים והעולם ומלואו וכשתדע זרה חבין סוד לא
 חשא את שם יהוה אלהיך לשוא . כי היאך בריה שפלה ונקלה תהיה נושאת על לשונה ה'
 הגדול ית' שכל צבאות מעלה ומטה נשואים בו וכ"ש לעשותו (ד) גרזון לחתוך בו . אבל כשאתה
 מזכיר ה' ית' ראוי לו לשבח ורוממו כאמרו כי שם יהוה אקרא הבו גודל לאלהינו שחדע
 לך כי בשעה שאד' מזכיר י"הוה ית' ומניע אותיותיו בתנוע' הלשון אזי הוא מרעיש את העולמו'
 למעלה למעלה ומחקוממי' כל צבאו' מלאכי מעלה ושואלים לו אלו ואומרי' למה העולם מרעיש
 ואומר' לפי שפלוגי הרשע מזכיר את השם המפור' והניעו בשפתיו וכפי התנועה שהניע אותו
 כך מתנועעים כל השמות והכנויין התלויים עליו ולפיכך נתרעשו שמים ואדן . ואז אומ' מי
 הוא זה הרשע שהרעיש את העולם בזכרו את השם הגדול לריק הלא הוא זה הרשע שעבר
 עבירה פלו' ביום פלו' וחטא כך וכך ביום פלו' . ואז הוא סבה להזכיר כל עונותיו כך חדע
 לך כמו שתראה אילן כשאת' מניע הנוף האמצעי הלא יתרעשו כל הענפים וכל העלין אשר
 באילן . כך כשאד' מזכיר י"הוה ית' יתרעשו כל צבאות מעלה ומטה לפי שכלן תלויין עליו וכל
 זה שלא במקדש אבל כהן גדול היה מזכירו בכ"ה ואז היו כל צבאות עולם שמהים ומקבלים
 שפע לפי שהיה מסדר הצנורות ומריק ברכה לכל בני העולם . **ואחר** שהודענוך כל אלו
 העקרים יש לנו לחזור ולהודיעך כיצד השם הגדול והקדוש י"הוה ית' הוא המנהיג את כל
 העולם בכחו הגדול והיאך כל השמות הקדושי' מתאחזין בו והיאך שאר הכנויין אשר בחורה
 כגון רחום וחנון ודומיהן הן כדמיון מלבושים שהמלך מתלבש בהן . ואותן המלבושים אינן
 חלק מעצם המלך ממש . אבל הם כדמיון כלים ומלבושים שהמלך מתלבש ומזדיין בהם .
 פעם מתלבש בגדי פאר ומלכות בהיות המלך בנחרו בהשקט ובבטחה וכל ארצות מלכותו
 בשלום אין שטן ואין פגע רע . אז המלך שמח עם עבדיו ולובש בגדים נאים ומזדיין במיני
 חכשיטין . ולובש בגדי עדי . לפעמים המלך יש לו צער מלחמות מכמה צדין ושורדין וכוזזין
 ארצו שבאין להשתחרר מלכותו . אז המלך לובש בגדים אחרים שריונות וכובעי' מגנים חרבנות
 וקשתות וכל עבדיו בחפזון עד יעבור זעם או עד שיקח המלך נקם מצורריו ואויביו ויגמור
 חפצו בהן . ולפעמים המלך יושב בביתו ואין עמו מכל חילו ופרשיו כי אם אנשי ביתו לבר
 אחיו ובניו ואשתו הקרובים אליו ואז המלך מסיר מעליו קצת המלבושים שהיה לובש בעוד שהיו
 שריו ועבדיו עמו . ונשאר המלך עם בני ביתו וכולן רואים אותו וצורות יותר מגולה ממדת
 שהיתה עם רוב המלבושים . וכמה ענינים הוא עושה עמהם ואינו מסתתר בפניהם כמו שהיה
 מתכסה כמלבושיו בפני ההמון . לפי שבני ביתו חשבים עליו כאבר מאבריו ואינו חושש להסיר
 בפניהם קצת מלבושיו וכליו ולפעמים המלך מתיחד מכל בני הבית . ולא נשאר עמו טבל אנשי
 ביתו כי עם המלכה לבר . ואין המלך מתבייש להסיר בגדיו בפני המלכה כמו
 שהיה עושה בפני שאר בני ביתו .

הקדמה

הרומות לרומים כאמרו יזכרו לשדים לא אלה שפירש שאינה אלה כלל כלומר שאינם אפילו כמלאכים הנקראים
 אלהים כמו שפירש הרמב"ן בפ' יתרו ולקמן בשער ו' בכנוי מ"ה הקשה: (ד) (שייך מע"ל) וכ"ש לשאר כל הלשונות
 ואומותיהן אדוקי' בכנויים כדלקמן בתחילת ביאור הכנויים . (ה) והסוד כודף מדקה וחכד ימכא חיים ר"ל חיי
 ע"ה . גרזן לחתוך פי' לפעול פעולות עמו לפי שכלל תלויין בוגס למעלה בשער כ' תמכא כל ענין השנועה

בכנויי שנועה .

והאלהים

וגדולה והצלה וגאולה והיא הדרה עם ישראל חמיד ואפילו בגלותם כאמרו ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם . ולמעלה ממנה לסוף שמונה ספירות יש אבן אחרת יקרה מפנינים והיא המקפת הסובבת על שבע ספירות שלמטה ממנה ולפיכך נקרא' סוחרת מלשון הקפת סביב כי תרגום סביב סחור סחור ולפי שהאבן היא הספירה השמינית הנקראת בינ"ה יושב' למעלה למעלה והיא סובבת ומקפת על הכל נקראת סוחרת . והאבן השנייה התחתונה שהיא סוד השכינ"ה הדרה עם ישראל חמיד היא נקראת ד"ר והיא דרה נאה ולפיכך שתי אבנים הללו עליונה ותחתונה נקראת ד"ר וסוחר"ת העליונה וסוחר"ת לפי שהיא מקפת על ז' ספירות . והתחתונה ד"ר לפי שהיא דרה עם ישראל חמיד . ועל זה היו שתי אבני האפוד אבני זכרון לבני ישראל : וזהו ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל ששה משמותם על האבן האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן השנית כתולדותם ששה משמותם הזוכים לכבוד השכינה בעולם הזה שהיא ד"ר והזוכים לכבוד השכינה שהיא סוד ד"ר יזכו לכבוד האבן השנית השלמה הנקראת סוחר"ת שהיא סוד העולם הבא כתולדותם כפי התולדות שיולידו אם מעשים טובים אם מעשים רעים אם טוב ואם רע אם מעט ואם הרבה והתולדות הם מעשי האדם ולפי שאלו שתי המדות נקראות שתי אבנים בהשוואה ג"כ מן סוד שתי הה"ן של שם"הוה ית' . האבן הנקראת סוחר"ת סוד ה"ראשונה של שם יהוה יתבר' . והאבן הנקראת ד"ר היא סוד ה"אחרונה של שם יהוה ית' ולפיכך נקראות ב' אלו המדות בשם אחר פעמים הרבה ה' ראשונה של שם שהוא סוד האבן הנקראת סוחר"ת נקראת צדק עליון ה' אחרונה של שם שהיא סוד האבן הנקראת ד"ר נקראת צדק תחתון . ועליהם אמרה תורה צדק צדק תרדוף כלומר היו רודף צדק שהוא סוד שכינה כדי שתזכה לצדק עליון שהו' סוד חיי העולם הבא . (ה) והסוד רודף צדק וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד . וגם אלו ב' המדות נקראת אלהים ה' ראשונה של שם שהיא העליונה נכתבת יהוה ונקראת אלהים בסוד יהוה ה' אחרונה של שם נכתבת אלהים ונקראת אלהים ועל שתיים אמרה תורה (יה"ו) הוא האלהי יהוה הוא האלהים ב' פעמים ראשון כנגד ה' ראשונה . אחרון כנגד ה' אחרונה וסימן שתי אלו הה"ן אדנ"י יהוה חילי . או יהוה אדנ"י מה תתן לי בכל מקו' שנזכר בתורת כגון יהוה אדנ"י וכמו שכתוב אדנ"י יהוה כמה אדע כי אירשנה נמצאת לימוד כי סוד אות רביעית של שם שהיא אות ה"א היא הכוללת כל הספירות שלמעלה הימנה . ונקר' אות ה' שהיא אחרונה של שם בשם אדנ"י לפי שהיא ארון כל הארץ . **ואחר** שהורענוך כל אלו העקרים הגדולים החבונן ודע כי השם הגדול הנכבד והנורא שהוא יהוה יתבר' הוא השם הכולל כל השמו' כלן בכל שמות הקדש הנזכרים בתור' ואין לך שם מכל שמות הקדושי' שאינ' כלול בשם יהוה ית' ואחר שירעת הדבר הגדול הזה יש לך להבין כמה אתה צריך להתבונן ולהזהר בערי' שאת' מזכירו שתדע כי בערי' שאתה מזכיר אתה גושא על פיך כל שמותיו הקדושים וזכאלו אתה סובל על

(ב) עוד תראה נפלאות כי יש בו עשרה הילולים כנגד ה' ספירות והתחיל הללו אל בקדשו מן הקודש הנסתר וסיים בתרועה כד"ל ותרוע' מלך בו דמתרגמינן ושכינת מלכיהון ציטיהון והיא בסוף הכניין והתחיל וסיים בו בהללויה לכולה נשנח כאשר בשם י"ה שהוא כולל כל השם כדלקמן בראש שער וגם הוא שם לחכמה עליונה ואמרו' ונעוץ סופן נתחילתן ותחילת כסופן : (ג) ולפעמים תמצא אלה בלא וי"ו וכו' שהרמז בו לכחות הטומאה כאשר על אלה חסכו עינינו גם אלה תשכחה כמכוסר בקנ"ט פכשת כי תשא ולכך לא תמנע

שער ה

של שם שהוא סוד אות ה' הוא סוד הבינה והוא סוד השם הנכתב יה"וה באותיות ונקראת אלהים
 בנקודו בסוד יה"וה שהוא סוד יה"וה אלהים. ולפעמים נקראת הבינה בשם יה. לפי ששתי אותיות
 יה הם סוד ג' ספירות עליונות. קוצו שלי' סוד אה"ה. י' ממש חכ"מה הנקראת יה על סוד אות
 הראשונה של שם. ה' של שם יה היא סוד הבינה שנקרא' יה על סוד הה"א. הרי לך מפורש כי ב'
 אותיות ראשונות של שם שהם סוד יה כוללות ג' שמות משמות הקדש ואלו הם אה"ה יה"ה יה"וה.
 ועתה התבונן הדבר והתכוין בכל אות ואות מאותיות השם שתדע לכוין וליחד כל שמותיו יתברך
 בסוד השם הנכבד והנורא יה"וה יתברך **סוד אות שלישית** מאותיות השם היא
 רמז לז' ספירות למטה מן הג' ספירות העליונות והיא אות ו'. והיא סוד קשר כל הספירות העליונות
 והתחתונות (ב) והיא עולה עד הכתר ויורדת עד המלכות ומתיימת כל הספירות וכלן מתאחדות
 בה מהן למעלה ומהן למטה מהן לימין ומהן לשמאל והוא הנקראת קו האמצעי. וסוד האות הזו
 שהיא אות שלישית של שם שנקראת ו' היא כוללת ו' שמות כנגד ו' ספירות שהם א"ל כנגד גדולה.
 אלהים כנגד גבו"רה. יה"וה כנגד הפארת. יה"וה צבאות כנגד נצח. אלה"ים צבאות כנגד הו"ד
 אל ח"י כנגד יסו"ד. נמצאת למד כי סודו של ו' של שם היא כלל ששה שמות משמותיו של שם
 יתברך. ולפי שתמצא שם א"ל שהיא ג"כ שם הכ"ת והוא שם הגדולה תמצא שם אחר לנגד מדת
 גדו"לה ונקרא אל"וה שהוא סוד הגר"ולח הנקרא ימין וכן הוא אומר אל"וה מתי"מן יבא וקרוש
 מהר פארן סלרה. ובעזרת האל במלת א"ל נבאר סוד אלוה' וסוד אלהים ותמצא נפלאו' תמים
 דעות בסוד שלשת שמות בלשון אלהו' שהם א"ל אלה"ים אלוה'. ותמצא א"ל סוד שם החס"ד
 אלהים מדת הדין עם חצי שם יה"וה שהוא שם יה"וה אלוה עם חצי שם יה"וה שהוא ו'. ותראה
 גדולות (ג) ונפלאות במזמור הללויה הללו ארל בקדשו הללוהו ברקיע עוזו ותמצא בראש
 המזמור כולל סוד אלה"ים אלוה והללו עם כלן הללו"יה חצי השם המיוחד הללו אל בקדשו סוד ארל
 עולה לכאן ולכאן כמו שתראה עתה הללוהו ברקיע עוז חצי השם האחרון וה' ית' נמצא אל באמצע
 יה"ה מכאן. וה' מכאן פעמים אל עם יה"וה והוא סוד אלהים ולפעמים אל עכוה' והוא סוד אלוה ופעמים
 אל בפני עצמו ושלשתן כלולי בראש מזמור זה הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עוזו. וסוד
 מזמור זה שאמר מכאן ואילך הללוהו. ועוד תראה נפלאו' בו. נמצאת למד אל אלהים אלוה כלם
 מתלבשים בשם המיוחד. (ג) ולפעמים תמצא אלה בלי וז"ל באמרו יזכחו לשדים לא אלה ועוד
 תראה בו נפלאות בע"ה נמצא למד כי בסוד ו' שהיא אות ג' מאותיות השם כלולים אלו השמות
 אלהים אלוה אלה. יה"וה יה"וה צבאות אלהים צבאות אל חיועכשו התבונן בגדולת השם הקדוש
 שהוא יסוד ושרש לכל השמות כ"ש (פירושו מע"ל כ"ד) (ד) לשאר כל הלשונות הכנויים על הכנויי'
 וכ"ש לשאר כל כנויי הכנוייין וכ"ש לשאר משפחות האדמה הנשואות על הלשונות **סוד אות**
רביעית של שם ית' הוא סוד אות ה' האחרונה שהיא סוד המלכו'. שהיא סוד השלמות שהיא
 סוד השכינה שהיא סוד חכמה אחרונה. שהיא סוד השם הנקרא אר"י כי השם הזה כמו
 שהודענוך הוא סוד שלמות היחוד והיא אבן ישראל המושכת להם כל מיני מערניים טובה
 וגדולה

כי היא היא מתחלת תולדת הדין מאסורי החכמה כלקמן בניסור כנוי השם המיוחד והנה עקר עמידתו גם כן
 במשאל כלקמן בראש שער ה': (א) היא העולה עד הכתר פי' בקוצו העליון של הו"סו כמובא לקמן בכינוי
 קו האמצעי וכוונות הו"י כן ולכך היא מתיימת למעלה ולמטה ומתדדקין והכן ככוונה.

הגדולים (א) הכופה כל בעלי דינין קשים נקרא א"ל ועליו נאמר ואל מי תדמיין א"ל כלומר אפי' בצורת האותיות המורות על עצם ההויה אין לו דמיון אורת ידועה להורות עליו זולתי מצד אות הבינה שהיא מורה ומעידה עליו וזהו ואל מי תדמיין א"ל . בכח הבינה הנקראת מ"י יכולין אננו לדמות מציאתו לאד"א . ודע כי זהו סוד קוצו של י' של שם המיוחד שהויה רמוז למציאות עליון מאין גבול ושעור . ומסוד קוצו של י' יצאה אות י' שהיא נקראת חכמה רצ"ן באין גבול וזהו סוד והחכמה מאין תמצא . וסוד החכמה היא ספירה שנייה . ואין הויה סוד ספירה ראשונה . ושתי אלו הספירות כלולות בסוד י' בקוצו ובצורתו . נמצאת למד כי אות י' של שם המיוחד כוללת שני שמות משמות הקדש והם שתי ספירות העליונות הנקרא אה"ה י'ה . אה"ה סוד קוצו של י' . י'ה צורת האות . **סוד אות שנייה** מאותיות השם שהיא ה' היא רמוז לבינה אשר היא סוד קשר ט' ספירות וקשר י' הספירות (ב) היא קושרת ג' ספירות עליונות שהם כת"ר . חכמה בינה . עסגרו"לה . גבורה . חפארת . נצח הוד יסוד . וגם העשירית שהיא מלכות בהיותה נקשרת עם יסוד . נמצאת בינה קושרת ו' ספירות שהן שבע עם ספירות מלכות עם ג' ספירות עליונות . וזו היא אות ה' שזו היא אות שנייה של שם י'ה וזה יתברך שהיא סוד הבינה ושמה המיוחד לה בתורה הוא י'ה"ו שצורת האותיות הן אותיות י'הוה ונקד אות יו"ד הוא נקוד אלהים כי מדרת הגבורה הנקרא אלהים היא מושכת מן הבינה ולפיכך בכל מקום שאתה מוצא בתורה י'ה"ו ארני כגון י'ה"ו ארני חילי . או אדני י'ה"ו כגון ויאמר אברהם אדני י'ה"ו מרה תתן לי י'ה"ו . העומד בפסוקים אלו וכיוצא בהם הויה סוד הבינה שהיא רחמים ודין . וממנה ימשכו כחות הדין לפיכך נקראת שמר י'ה"ו שהרי זה השם צורת אותיותיו רחמים וצורת נקודו דין . לפיכך דע כי (ג) התחלת הדין בספירות הוא סוד בינה מהמשכת החכמה ומן הבינה שואבת כח הדין והגבורה . נמצאת למד כי סוד אות שנייה של

שביאיתי בהקדמת הפי' וכן עיקר השם הוא י'ה"ו כתוספת בו ה"א אחרונה לחזור ולכלול ולקשר הראשון כאמרם בשפת חלוקה (ז) הוא לבדו הוא יודע אותו כי זאת המדה (כ"ע) הוא התחלת הודעת מציאותו והווייתו אשר הכל היה כמסך בה והוא התחלת המפשעות אצילותו וית' וכחו הראשון היוצא ודבק בעצמותו (א"ס שמ"ה) כשלהבת הקשור' בתחלת ולכן כיפה המחבר בעצמות הכורא ית' ובמציאותו אשר לא תופג לזולתו רק הוא לבדו יודע אותו ואין לפרש על עצמו' הש' יחמש שקורא המחבר כתר ומה עשירית כי לא כעלם מומנו לשון הכריית' (פי' של ספר יצירה עשר ולא אחד עשר) ולא אחד י' שבאה להוהיר שלא כמנה הש' בגדר מספר העשר ולא ככלליהו כלל בכמות המספר ואם לא היה דבר למעלה מהכתר למ' הוצרך להוהיר ולומר י' ולא אחד עשר אלא בודאי בא להוהי' כדרך שפי' ואם הוא קורא במקומות לכתר ג' כ' אין סוף כגון למעלה בסוף שער ב' ובשער ג' בביאור ענין שאלת בניס נוכל לבאר שקראו כן ע"ש מעלתו כדרך שפי' כאן שכיכוהו בעצמות מציאותו ית' יחמש ולכן תווכח י'הו"כ במקומות הספר מורה כי הא"ס אינו הכתר כמו שאמר בתחלת שער ראשון ומשם אה"ה יתברך אכלו כל מיבי שפע אצילות מן המקור הכק' אין סוף וכן לקמן בשער ט' בכנוי מחשבה נו' ל' וזהו היא אות ראשונה של שם יו"ד כקודה מחשבה פכימית בתו' ככתר עליון כלולה באין סוף הרי ברור לפיכך כי גם הוא חושב א"ס במעלה למעלה מהכתר' וכן במקומות אחרים מן הספר . והוא (א) הכופה כל ב' ד' כמבואר לקמן בביאורי הכיכויים ואל הוא כח וחזק כמו כדקתך כהרי א"ל ואת אילי הארץ לקח עמו כלומר כי בכחו וחזק ידו כופה מ' הומוה העעם כרמו האסד באריה ע"ש חוקתו וגבורתו . לכוף את השור משמאל ונקרא ג' כ' בשם אל . (ב) היא קושרת ג' ספירות העליונות שהם כתר חכמה בינה עם גדולה גבורה כי הוא כח התפא' בידוע כי שם בן ד' אותיות כולל שתיים ואין ביניהם אלא הדל הנקודות והנה התפ' כוללת הו' קצוות הרי לך קשר הע' ספירות בנינה שהיא כלל הג' עליונות וזה תקשר העשירית עם היסוד דק כדק תהיה אז כוללתו כולם והקשר שלם וכבר ידעת כי היא כרמו ת ג' כ' נה' אחרונה של שם שהיא אות א' עם ה' הראשונה ולפי שהדין עיקר (ג) תחילתו מהבינה

שער ה

חכמה ועליה נאמר והחכמה מאין תמצא (א) כי שמה ממש נקרא חכמה ועליה נאמר ונעלמה מעיני כל הי (יפי' ע"ד כלס בחכמ"ה עשית) ומתעלומה זו נברא העולם. ואות י"וד זו נקרא רצון באין גבול וגם היא נקרא' מחשבה ועליה אמר הכתוב מאד עמקו מחשבותיך. ועמוק עמוק מי ימצאנו. ורע זהבן כי סוד י"וד של שם המיוחד רומזת על ספירה שנייה הנקרא' חכמה אבל בענין הכתר אינו מורה זולתי בקוצו של י"וד שהוא מזרה על הכתר בסוד הנק' אין סוף. **סוד אות שניה של שם** והוא סוד ה' היא סוד הבינה (ב) הכלולה בלשון ובפה. ובכ"י נאחזים כל החיים וממנה מושכית כל הספירות שלמטה ממנה חיים כמו שגם היא מושכת משל מעלה ממנה. וכל העניני' שלה מה שאפשר לנו לגלות (ג) נבאר אותם בע"ה בספיר' בינה בסוד י"ה ביאור מספיק. **סוד אות שלישית של שם** הוא סוד ו' והיא כוללתו' ספירות במספר ו'. ג' ספירות מחציו' ולמעלה י' וג' מחציו' ולמטה. ג' ספירות מחציו' ולמעלה הם הגדולה והגבורה והתפארת וג' ספירות מחציו' ולמטה הם נצח והו' ד' י' סוד. וכל אלו' ספירות כלולות באות ו' או. והנה אות ו' של שם הוא עומדת (ה) במקום כל השם. ועוד תראה עמוקות ונפלאו' באו האותיו' של שם בע"ה ויראו עיניך וישמח לבך. **סוד אות רביעית של שם** הוא סוד ה' והיא סוד ה' הספירה האחרונה הנקראת מלכות שהיא סוד יחוד י"י ית' ובה תבנה ותכונן אמונת יחוד הבורא. ומסוד ה' ולמטה הוא הפירוד. והסוד ונהר יוצא מעדן להשקו' את הגן ומשם יפרד והיה לד' ראשים והם סוד ר' מחנות שכינ"ה. וא"כ נמצא שם י"הוה ית' כולל י' הספירות בסדר נכון. **סוד שם יהוה יתברך על דרך כלל שמות**

כתר

הקדש: דע כי כל שמותיו ית' כלם נשואים וכלולים על השם המיוחד שהוא שם י"הוה ית'. מהם כדמיון שרשים ומהם כדמיון ענפים. ומהם למעלה בראש נוף האילן. והשם המיוחד ית' עומד באמצע ונק' קו האמצעי. ושאר השמות כלולים בו מזה ומזה כדמיון ראש האילן ושרשיו וענפיו. כיצד אות ראשונה של שם י"הוה ית' שהיא רומזת שני שמות. קוצה של י"וד הפונה למעלה רומז אל האור הגדול הקדמון עומק ההו"ה הקדמונית בעצם אמתתו ונקרא אה"ה שהוא הנקרא **אין גבול** ונקרא אין לפי רוב התעלומות מכל הנמצאים עליו נים ותחוננים שאין מי שיוכל להבין בו דבר ואם שאר השואל עליו מה הוא. תשובתו היא אין כלומר אין מי שיוכל להבין בו דבר. ועל זה נא' מקצה השמי' ועד קצהו אתה דורש אבל אינך דורש מה למעלה מה למטה. וזהו סוד קוצו של י"וד הקוץ העליון שהוא רמז לכתר עליון הנק' אין הנשלל מכל ההשגות אין מי שיוכל לדעת בו דבר זולתי אמונ' מציאותו ומציאותו איננו מושג לזולתו ולפי' נקרא אה"ה בלשון מציאו' ואותו המציאו' (ז) הוא לברו יודע אותו ולפי' אמר לשון אה"ה עם א' כמו אקום אדע אבין אעשה אבא. שהוא הדבר העומד בעצם אמתתו. ולפי' הוא אומ' אה"ה כלו אני לבדי הוא היודע מציאותו וזהו קוצו של י"וד של שם ומה שהוא נרמז בקוצו של י"וד ואין לו אות מסויימת בפני עצמו. לפי שאין מי שיוכל לשער אותו ולא לרמותו ולא לציירו אפילו בצורת הוראת אות ידועה. ולפי' שנקרא אה"ה בעומק ראשית ההו"ה והוא הרחמים

(א) תמצא כי שמה ממש נקרא חכמה שהיא נשפעת מהאין שהיא הכת' הנקרא כך לרוב תעלומתו כמבואר בסמוך (ב) הכלול בלשון ובפה כי היא נקרא לשון ופה ובהם חמש מקורות הדיבור ולכך כרמו בה"ס כמזכר למעל' בשער ב' בכנוי ברית (ג) נבאר אותם בע"ה בספיר' בינה היינו בסוף שער ת' (ה) והנה הוא עומדת במקום כל השם כמבואר לקמן בכנוי קו האמצעי. שהוא סוד יסוד השם שהוא הכת' הכלול וקושר הכל ומכנהו הכל כמו שניארתני

(6) הנצ"ח אלהים במדת הה'וד. צבאות לזה לזה. וארבע מדות אלו מלבישות' מלבושים לאל'ח"י כי צבאות'ג' שמות הוא כולל נצ"ח וה'וד יס'וד. וכשאמר הכתוב יהוה אלהים צבאות נכללו בו חמש ספירות. יהוה אלהים ב' ספירות. צבאות'ג' ספירות נצ"ח וה'וד יס'וד ומכלן מתלבש אד'ני בג'די יש'ע או בג'דינק'ס כפי הדין הראוי. ואתה בני פקח עיניך והתבונן בכל מקום שתמצא בתורה שני שמות אוג' מחוברים זה אצל זה לאיזו כונה הם מתחברים ואת בני דרכי י'דרכי התורה ועמקי סודותיה ותהיה רצוני ומקובל לפני י'יתברך וברך זה כשתהיה מתפלל ותתחנן לפני ה' ותזכיר הפסוק מן התורה בתפלתך או מלה אחת מהתפילות שהיא רומזת דברים עליונים יש לך להבין דרך הפסוק או המלה שאתה מזכיר ולהתבונן בהם ולדעת לפני מי אתה עומד ולמי אתה מתחנן (7) ובאיזו ספירה אתה מתכוון ובאיזה שם אתה קורא. ואתה יהיה רצוני ומקובל לפני י'יתברך ותמצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם. ואתה שהודענוך אלו העקרית יש לנו למסור בידך כלל גדול והוא זה. דע כי השם המיוחד הנקרא **יהוה** יתברך הוא השרש והעקר לכל שמותיו יתברך וכל השמות בוכלן נאחזין וכל הספירות העליונות כלן סודותיה בו וכל מעלות העולם למיניהם וכל המרכבות עליונות ותחתונות כלן נשואות בו והאותיות והנקודות גם הם כשם זה תלויין. וכל היצור והדבור הכל עומד בו יתברך ויתברך לעדי עד ולנצח נצחים. ואל יעלה בדעתך כי אלו הדברים שאמרנו לך עתה בעקר זה הם דברים שראוי לקבל ולהאמינם ואין להם טעם. אבל אלו הדברים קבלה ומסורת וידיעה יש לנו בהם ויכולת בידינו לרתת לכל אחד מהם טעם וראיה מצד תורתנו החמימה כדמיון אופת נראת לעין. ואחר שהודענוך זה יש לנו להכנס בכאור אותיות יהוה יתברך כפי כונת הספר הזה בע'ה. **סוד אות ראשונה** היא אות יו'ד (8) והיא נקודתה מחשבות ציורית אין לנבראים התכונות בה כי נעלמה מעיני כל חי ואין לאדם רשות להרהר בה כי אם להאמין לבד אף על פי שלא יבין ולא ישיג עניינה ועצם אמתתה. וסוד אות י' של שם הוא הנקראת פליאות חכמה. ועליה נאמר במופלא ממך אל תרוש במכוסה ממך אל תחקור. וגם היא נקרא תעלומות

חכמה

הגור דין ביד מלאכים הנקראים אופטים ושוערים לב'ד של מטה בנק' אדוני. לנמור את הדין במשפט גדק כמו שיתבאר לקמן והוא סוד אומרו (9) ובלכת החיות ילכו האופנים אל'ם כלן' בלכתם בשלימות והחיות והאופני' הם האופטים והשוערים שזכרנו והחיות ידועי' והאופנים ג'כ'ד' מדרכות כורה שכליית למטה מהם ומלת אופן מגזרת דבור דבר על אופניו וכל הענין בסוד (פי' בעולם הבריאה) ההיכלות למטה שהם למדת עליונות. (א) ה' במדת הכנה פי' יהוה בחלק הסוד שבו הוא מתלבש במדת הכנה. (ב) ובאיזה ספירות את מתכוון ר'ל הדרך שפי' לעיל בשער ד' וכמו שפי' בהקדמה כולן סודות בו כמו שכתב והולך באריכות בזה השער (ג) והיא נקודת מחשבה ציורת מבואר לקמן בשער ט' שהיא סוד התחלת התפשטות החפץ באיילות מהכתר תורה על החכמה בעלמ' ברוב קטנותה והקוץ ממנה שהיא יותר דק רומז לכתר כמו שאמר בסמוך ולזה רמזו רז'ל באורה לא נכרכה אלא לקובה של יוד כי הוא המקיים הכל וממנו יכול לעשות ה'וד וכן מה'וד כל האותיות לרמז שכל הספירות כאלו מהכתר וחכמה אמנם ה'ה רומזת לבינה כי תנועתה קלה רומזת כי גם היא אינה כתפסה בשכל האדם למעלותה אבל ה'ה החוכמה רומזת לאחרכה היא במפיק להגיש תנועתה כי היא משנת יותר עם כי היא ג'כ' נעלמת להיות' מן האילות ג'כ' והוא רומז אל'ה'ס הנותרים כאשר ביאר הרב המקנה

תמצא

הוא שם שמואל... (10) וכל המרכבות עליונות ותחתונות כלן נשואות בו והאותיות והנקודות גם הם כשם זה תלויין. וכל היצור והדבור הכל עומד בו יתברך ויתברך לעדי עד ולנצח נצחים. ואל יעלה בדעתך כי אלו הדברים שאמרנו לך עתה בעקר זה הם דברים שראוי לקבל ולהאמינם ואין להם טעם. אבל אלו הדברים קבלה ומסורת וידיעה יש לנו בהם ויכולת בידינו לרתת לכל אחד מהם טעם וראיה מצד תורתנו החמימה כדמיון אופת נראת לעין. ואחר שהודענוך זה יש לנו להכנס בכאור אותיות יהוה יתברך כפי כונת הספר הזה בע'ה. **סוד אות ראשונה** היא אות יו'ד (8) והיא נקודתה מחשבות ציורית אין לנבראים התכונות בה כי נעלמה מעיני כל חי ואין לאדם רשות להרהר בה כי אם להאמין לבד אף על פי שלא יבין ולא ישיג עניינה ועצם אמתתה. וסוד אות י' של שם הוא הנקראת פליאות חכמה. ועליה נאמר במופלא ממך אל תרוש במכוסה ממך אל תחקור. וגם היא נקרא תעלומות

שער ה

בבריאת העולם הזכיר אסף במזמור אל אלהים יהוה דבר ויקרא ארץ . בהיות יהוה יתברך
מחלבש בבריאת עולם ג' מיני מלבושים . מלבוש הרחמים הגדולים . (א) מלבוש הדין הגמור .
ומלבוש האמצעי ברחמים ודין . והכל בסוד בריאת הנבראים כי יש מהן נבראים ברחמים .
ומהם בדין גמור . ומהן בדין ורחמים . ולפי החכמה והחסד והרחמים והדין ביצירה כך
הוא הדרך בענין הנהגתו לברואי עולם . פעמים מתנהג עמהם ברחמים גמורים . ופעמים
בדין גמור . ופעמים בדין ורחמים . והתבונן סוד ג' ספרים נפתחים בר"ה . של צדיקים
ורשעים ובינונים שהם כנגד אל אלהים יהוה . ולפי התבונן בכל מקום שתמצא בתורה השם
המיוחד יתברך שהוא יהוה כשתמצאהו מחובר עם אל או עם אלהים או שלשתם כאחד והתבונן
לסדר הדברים על סדר הישר והנכוחה . ולפעמים תמצא שם יהוה מחובר עם שם צבאות
ואומר יהוה צבאות וזה לא תמצאהו בתורה אלא בנביאים וכתובים כאמרו בנביאים כה
אמר יהוה צבאות . ובכתובים יהוה צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה ודע כי כשהשם
מתלבש עם השם הנקרא צבאות אזי הוא גומר משפט ב"ד של מעלה לטוב ולרע בנבראים .
וכפי שיצא הדין בשלש שמות שהם אלהי אלהים יהוה כך הוא גומר המשפט בהתלכשו ביהוה
צבאות זה סוד ויגבה יהוה צבאות במשפט . והגני רומז לך סוד גדול בפסוק זה ידע כי בהיות
ב"ד של מעלה גוזר משפט על הנבראים אזי יהוה צבאות גומר הדין ע"י אדני והסוד שופטים
ושוטרים תתן לך בכל שעריך (ב) ושפטו את העם משפט צדק וא"ו (ג) ובלכות החיות ילכו
האופנים אצלם . וסוד החיות אלו הם סוד שופטים . וסוד אופנים אלו הם סוד שוטרים . והדין
נגמר ע"י צדק שהוא אדני . וכשהשם יתברך גוזר הדין על ישראל והשם הנקרא יהוה צבאות
רואה שאין ישראל יכולין לסבול אותו עונש דין אזי מתעלה שם יהוה צבאות להפיק רצון
ורחמים מלמעלה להקל צרות ישראל ומניח הדין למדת אלהים מדת החסד ועושה צדקה
עם ישראל וממעט הצרה והעונש ואע"פ שאין ישראל ראויין עושה זה מצד הצדקה . זהו שכתוב
ויגבה יהוה צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה . ולפיכך הנביאים היו מוכיחים
ישראל בשם יהוה צבאות בענין עדי והתראה לטוב ולרע . וכשגמר הדין על ישראל אלמלא
שגבה יהוה צבאות באותו גזר דין ומסר אותו ביד אל שהוא מדת החסד העליון . ללא נשתיר
משונאי הם של ישראל שריד ופליט . זשה והאל הקדוש נקדש בצדקה וזהו שנאמר לך י' הצדקה
ולנו בושפת הפנים . וא"כ התבונן בתורה בכל מקום שתמצא כתוב בו יהוה צבאות ולפעמים
תמצא שלשת שמות הללו בפסוק בפירוש כמו שכתוב יהוה אלהים צבאות השיבנו והאר פניך
ונושעה . ואומר יהוה אלהים צבאות שמעה תפילתי האזינה אלהי יעקב סלה . והכונה בזה
כי מדת החסד והרחמים ומדת הדין והפחד מתלבשו כל אחת ואחת במקומה . יהוה במדת

הנצח

ובתחלת שער ח' ואז כל הספירות כולם בשלמות גדול כמו ארל לקמן בסוף ביאור כינוי אלהי וכתחלת שער ו'
מלבד הדין כיד המלבוש מצואר לפניו באריות בסוד הכינויים בשער זה והנבראו ברחמים גמורי הם עולם
השכלי הגדול והלכי רחמים והנבראי בדין הם מלאכי דין והנבראי בדין ונבראי הוא עולם הגלגלי שיש מהן
מודין ומזלן פעם ברחמי ופעם בדין כפי מעטיהם וכן בעולם התחתון אשר עיקרו מן האדם שהם כנגד אל
אלהים יהוה כשהוא שואל מוחזק בה פ"א המשתלשלים ולכך הנדיק' כי דוויט' ב"א אל סיוהרשעים בסוד מ"ה
והקומוט' בס' הרחמים והדין שואל התפ' ואין זה הכתובה למית' או לחיים לאלת' שימותו או יחיה באותה שנה רק
למיתת ק"י הע"ה בסוף כמו שכתב בס' (ב) ושפטו את העם משפט צדק כי כאשר נמצא

הפסק דין כ"ד של מעלה אז משלסין את פתגן כתב

ושמים בטורה והארץ בשמחה אורה . כי אל הוא סוד חסד עליון וממנו משפע החסד לאברהם
והסוד הוא שאמר באברהם ויקרא שם בשם יהוה אל עולם כי אז קנה לחלקומדת החסד
והחזיק בה ולפיכך אנו אומרים בברכת מגן אברהם אל עליון גומל חסדים טובים . ואומר
ברוך אברהם לאל עליון . וכששם יהוה מתאחד עם אל ואומר אל יהוה נמצא שם יהוה מתערכת
בחסד וברחמים ואין שם דין כלל וגם יהוה הוא שם רחמים ואע"פ שישובו קצת דין מ"מ
כלו כלול ברחמים . וכששם יהוה מתאחד עם אלהים כאמרו יהוה אלהים נמצא שם יהוה
יושב לדין ודין את בריותיו במדת הרחמים והדין בסוד יהוה אלהים איש איש כפי הראוי
אבל בהתחבר החסד והרחמים בסוד אל יהוה אז כל הספירות בשמחה ובשלמות וכל
מקבלות חסד ורחמים מלמעלה וזהו שאמר אל יהוה ויאר לנו . ותמצא ב"ג מדות של
רחמים שהזכיר אלו שני השמות לבד והם יהוה יהוה אל רחום וחנון . ולפי שאלו השני
שמות הם כוללים חסד ורחמים הם נזכרים באלו י"ג מדות של רחמים התבונן זה מאד וכבר
אז"ל ברית כרותה לי"ג מדות של רחמים שאינן הוורת ריקם . א"כ התבונן כי אל יהוה
הם כוללים החסד והרחמים . ועוד התבונן כי שם אל הוא כנגד אברהם שהוא סוד מדת
החסד ושם יהוה הוא כנגד יעקב שהוא סוד הרחמים נמצא השם שהוא כנגד יצחק שהוא
אלהים והוא הפחד אינו מצוי בזמן שמוזכר בתורה אל יהוה . ולפיכך התבונן בכל מקום
שתמצא בתורה אלו שני השמות שהם אל יהוה שהם סוד החסד והרחמים . ולפעמים תמצא
בתורה שם יהוה מתחבר עם אל ועם אלהים בסוד אל אלהים יהוה כמו שכתוב מזמור
לאסף אל אלהים יהוה דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש ועד מבואו . וכמו שכתוב בענין בני
ראובן וגד וחצי שבט מנשה אל אלהים יהוה הוא יודע . ודע כי בהתחבר שלשת שמות
הללו אזי ב"ד של שלשה יושב על הכסא ודין את העולם כפי הראוי הן לטוב הן לעונש אם
לחיים אם למות . כי אל הוא סוד החסד לראוין . אלהים הוא סוד הגמול והעונש לראוין .
יהוה הוא סוד משפט אמת לראוין אם כן נמצאו שלשת שמות הללו כוללן כל המשפט והרחמים
והדין . והעד הגדול שהרי כשעשו בני ראובן ובני גד וחצי שבט מנשה המזבח בעבר הירדן
ורצו כל ישראל לעלות עליהם למלחמה וקודם שילחמו עליהם שלחו להם אחיהם את פנחס ואת
אלעזר נשיאי ישראל לדבר אתם על עסקי המזבח שבנו והם השיבו להם תשובה בענין זה
ואמרו אל אלהים יהוה אל אלהים יהוה הוא יודע וישראל הוא ידע אם כמרד ואם במעל
ביי אל רחמינו היום הזה לבנות לנו מזבח לשוב מאחרי יהוה . ודע כי הוצרכו שבט ראובן
ושבט גד וחצי שבט מנשה להזכיר אלו שלשת השמות כאחד אל אלהים יהוה לענין מוכרת
הזכירו שם אל שהוא שם החסד והזכירו שם אלהים שהוא שם החי' והעונש והזכירו שם יהוה
שהוא דיין האמת מכריע בין אל ובין אלהים . וכך אמרו עשינו מזבח זה לשם יהוה
לזכרון לבד ולא לעולה ולא לזבח השם יתברך ישפיע עלינו ברכתו וטובותיו וחסדיו במדת אל
שהוא העד היודע כונתנו במזבח הזה . ואם עשינו המזבח הזה מצד רשע למרוד ולמעול
ביי ובכית משכנו ולהיות מזבח זה לנו לעולה ולזבח . אלהים שהוא העד והדין ובעל
דין יפרע ממנו ויענישנו על העבירה הגדולה הזאת . ושם יהוה שהוא הקו האמצעי המכריע
הוא יכריע הדין לפי הכונה שעשינו מזבח זה . אם לגמול טוב אם לעונש . ולפיכך הוצרכו
להזכיר ג' שמות הללו שהם אל אלהים יהוה . שהם סוד הגדולה והגבורה והתפארת . וכן

מבריאת **M** 2

שם ונבנת דין תבנת זה

שער ה

פניך מלשון חדש ימינו כקדם ומלשון (א) אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם . וא"כ התבונן בכל מקום שתמצא בתורה יה"וה אלה"ים . והבן כי מדת הרחמים מתלבשת עם מדת הדין וכל אחת מן המדות פועלת בשלמות הן לדין הן לרחמים . וזה התבונן עקר זה ושמו עקר זה תמיד . (ב) והסוד **תקיעת שופר** פשוטה יה"וה תרועת שופר אלה"ים . תקיעה תרועה . רחמים ודין וסימן עלה אלהים בתרועה יה"וה בקול שופר . ואמר ותקעת"ם תרועה ונסעו ובהקהיל את הקהל לתקעו ולא תריעו . נמצאת למד כי סוד יה"וה אלהים הוא סוד שלמות הספירות במדת הרחמים והדין (עיין כפי דף מ"ט ע"א) ונקראת שם מלא על עולם מלא . ולפעמים תמצא שם יה"וה מתאחד עם אדנ"י בשני פנים . פעמים מקדים יה"וה ואחר כך אדנ"י כמו שאמר הכתוב יה"וה אדנ"י חילו נשם רגלי באילורה ואומר האל לנו אל למושעות וליה"וה אדנ"י למורת תוצאות ואומר כי אליך יה"וה אדנ"י עיני בכ"ה חסיתי . ויש לך לדעת כי כשמזכיר שני שמות הללו כאחד נשתנה יה"וה בקריאת נקודו ונקרא בנקוד אלהים . ואף על פי שהוא בתוכו יה"וה נקרא בנקוד אלהים וזהו רמז למדת בינה שהוא מתאחד עם מדת מלכות הנקראה אדנ"י (ג) וע"י מי מתאחדת על ידי יה"וה יתברך . (ד) ודע והבן כי בהזכיר יה"וה אדנ"י כסדר זה השפע יורד על הספירות כלן מראש ועד סוף מלמעלה למטה עד שמגיע שפע הברכה והאצילות לשם אדנ"י ואז כל העולם כלו מתברך ברכה שלמה . וכשמזכיר אדנ"י בראשונה ואחריו יה"וה כאמרו ויאמר אברהם אדנ"י אלה"ים מה תתן לי . אדנ"י אלה"ים אתה החילות . אדנ"י אלה"ים אל תשחת עמך וכיוצא בזה דע והאמן כי הו"ה סוד עלייה ממטה למעלה ובהיות השם הנזכר בסדר אדנ"י יה"וה וזהו סוד התעלות הספירות והתאחדם זו בזו עד עלות הכונה (ה) למקום החפץ כמי שרוצה להתאחד ולהדבק במקום האור העליון כי תשוקת שם אדנ"י היא להתעלות ולהתאחד בספירת בינה הנקראת יה"וה בנקוד אלהים ובהיות כתוב יה"וה אדנ"י הוא סוד שפע בינה היורד על הצנורות ומגיע לשם אדנ"י ואז כל העולם מתברך . והנה הודענוך כי יה"וה אדנ"י בכל מקום שאתה מוצאם הם צדק (כיפה) עליון . וצדק תחתון . שכינה עלאה : ושכינה תתאה וכשאלו שתי הספירות מתאחדות אז כל העולם כלו במלוי ובברכה וזהו (ו) סוד (כיום ההוא) יהיה יה"וה אחד ושמו אחד . ולפעמים תמצא שם יה"וה מתאחד עם אל . כאמרו אל יה"וה ויאר לנו . והכונה בו כי כשהוא מזכיר אל יה"וה כל העולם נדון בחס"ד עליון וברחמים גדולים ואין שם דין כלל ולא מערער ולא משטין ולא צורה קטיגוריא . אלא הכל בחס"ד וברחמים ואז כל מאורי הספירות כלן בשלמות גדולה ושמים

(א) אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם ר"ל כתר העליון הנקרא קדם וכן העניין לקמן בניאור יותר בכינוי אלהים : (ב) והסוד תקיעת שופר פשוטה יה"וה השופר רומז לתפארת כי הוא כולל התרועה והתקיעה הרומזים לרחמים ודין הנקבלים בה ולכן כוכל השם אצל תקיעה הפשוטה ברחמים ואלהים אצל תרועה וכן אצל ונסעו שמחנות היו מריעין בתרועות כי הפיזור והנסיעה בדין אצל בהקהיל והאסוף הקהל לתקעו ולא תריעו כי בחיבור הכחות ובהתאכפס יחד אין שם דין ושופר מל' שופרא ויפוי כמו תפארת . (ג) וע"י מי היא מחאדת ע"ה פ' ע' יה"ה תפארת שהיא ממוצע ביניהם . (ד) ודע והבן כי בהזכיר גם זה לפנים בתפלת שער' בניאור איתר . (ה) למקום החפץ פירש אל הכיפה . וזהו סוד (ו) כיום ההוא ר"ל כי לעתיד לבא שכל הספירות יושפעו אור ובלכה זו לזו בכונה הכיאה או יהיה יה"וה יתברך שהוא העיקר עם ספירת הבינה שמו גם כן יה"וה בנקוד אלהים וכן ספירת המלכות הנקראת גם כן בשם ספירת הבינה הכל אחד ומיוחד מתאחדות באור והשפעה טובה ואז יתבאר מזה לפנים בסוף הערך

ובתחלת

פרשה שמזכיר בה יהוה אלהים הם נעשים בכל המדות הנגמרות במדת הדין ובמדת הרחמים כמו שתמצא בבריאת אדם הראשון וברצו ובגידושו ובכל אותן הענינים ותמצא שבאו כלן במדת הדין ובמדת הרחמים והכל בשלמות גמורה ברחמים ודין הכל כפי הראוי בדין אמת . ולפי עקר זה אמרה תורה הצוד תמים פעלו ופי הפסוק כך הוא הצוד הגזור הדין . בחזקה אינו עושה באכזריות אינו גוזר את הדין אלא תמים פעלו אלא הדין שגור . קודם לכן נתייעץ בשתי המדות חסד ודין . וזהו תמים פעלו . כי לשון תמים הוא סוד שני דברים והוא כאלו אמר תאומים אלא כי בלשון כבוד אמר על שני דברים שלמעלה לשון תמים . ולמטה לשון תאומים . וכן הוא אומר והיו תאומים למטה ויחדו יהיו תמים על ראשו למטה תאומים למעלה תמים לפי שלמטה הם נראים כשני דברים דבר והפכו כמסייע ומקטרג אבל למעלה הכל כוונה אחת בין המסייע בין המקטרג שניהם כוונה אחת יש להם ואין שם שגאה או אהבה ואין שם משא פנים אלא משפט אמת ולפיכך אמר תמים פעלו בדין וברחמים נתייעץ וגזר הדין וזהו סוד משפט אמת . ומה שאמר כי כל דרכיו משפט פי הכל לעין כל רואה (ב) כאמרו כי כל דרכיו משפט . וכבר ידעת כי המשפט הוא כלול בדין וברחמים כי המשפט כנגד יעקב שהוא הקו האמצעי שהוא המתיים בין שני אהלים שהם אברהם ויצחק . אברהם כנגד החסד יצחק כנגד הדין יעקב מכריע ביניהם איש ת"ם יושב אהלים . וזה משפט הוא כנגד יעקב שוהב מן החסד מצד אברהם ומן הדין מצד יצחק . וכן הוא אומר משפט וצדקה ביעקב אתה עשית . והנביא אמר יסרני יהוה אך במשפט אל באפך פן תמיעטנו : ופי הפסוק יסרני יהוה אך במשפט מה שאמר אך חלק כלומר בחצי מדת המשפט שהוא החסד כי המשפט חציו דין וחציו חסד ולפי אמר אך במשפט ואמר אחר כך אל באפך פן תמיעטנו . וגילה הסוד למעט חצי המשפט מצד האף . ולפי המשפט תלוי ביעקב שהוא אבי"ב שכטים ידע צער גדול בנים כשיגזור עליהם הקב"ה שיבקש עליהם רחמים וצדקה . והסוד ויגברה יהוה צבאות במשפט מה כתיב בתריה והאל הקרוש נקדש בצדקה ד"ל כשיגבה המשפט מנח הדין ופינרה למדת אל שהוא סוד שנאמר והאל הקרוש נקדש בצדקה כלו כשיגבה יהוה צבאות במשפט באה מדת אל שהיא למעלה ועשתה צדקה (ג) ועבר המשפט וזהו סוד שאמרו המשפט כלול בחסד ודין ואומר משפט וצדקה ביעקב אתה עשית . והסוד הגדול צדק ומשפט מכון כסאך כי צדק פעמים שהוא דין לפי קבלתו בשפע כשיש בו צדק דין גדול בחזק . אבל בהשתתף עמו משפט אזי הכסא מתכונן ברחמים . ואם יגבה במשפט . ויגיע עד החסד והאמת יחד יקראו הפנים המאירים אזי נעשרה הכל רחמים גדולים וזהו סוד יקדמו

פניך
 הוא רומז יי אלהים הוא יי אחד . כוונה אחת יי להם כי מצדו וזמנו הוא חלוקת הדין והרחמים . כפי הנראה במקבלים המושכים עליהם בהתעוררות ובספר הזוהר כלל דכולא עתיקא דעתיקין וזעיר אפין כולא קד כולא הוי כולא יהא לא שיה ולא ישתנה ולא משתנה ואיתו גמי' בין האי להאי כולא הוא צמתקלא חדא אבל מתפרשי' אורחוי ומיכן אשתכח דיכא ומכטרס דילן הוו שכיין דא מן דא ורזין אילן לא אשתכחו כלל למחזקא חלקא קדישא וכתיב סוד יי ליראיו (א) כאמרו כי כל דרכיו משפט פי המשפט הוא דרך נגלה וכראה כן למטה לעין כל ולא למעלה כענין שאמר כי כל דרכיו משפט שהוא דרך נגלה לעין כל רואיה ולא כתיב שהוא כסתר כענין שאמר איוב כתיב לא ידעו עיט ופי הפסוק כך הוא גלה הסוד אך חלק כי אך הוא חן כולו אלפא ביתא דאח"כ כ"טע . (ב) ועוברת המשפט לפי שאלת הדין כנושה תחת מדת החסד כמבואר לקמן כביאור כינן אל

שער ב

(ט) כמו שאמרנו וכמו שאז"ל התחיל לבנות עולמו במדת הדין שנא' בראשית ברא אלהים ראה שאינו מתקיים עמד ושחף עמו מדת רחמים שנא' ביום עשות י"הוה אלהים ארץ ושמים. ואמת הדבר ויציב ונכון אבל בא וראה ענינים גדולי ונפלאי הנה אמר הכתוב שאו מרום עיניכם וראו מ"י ברא אלה. בודאי הדבר הנקר' מ"י ברא אלה שהוא (ז) סוד יום אחד שהוא סוד הבינה וממני ער יום השבת ששת ימים שבהם נעשו שמים וארץ וכל שאר הנבראים. ובאמת כי מלת מ"י למעלה (ג) מלת י"ם למטה ומלת מ"י בראה היא תחלת התלבשות שם אלהים בסוד השם הנקרא י"הוה אדנ"י כי היא נכתבת במלת י"הוה ונקרא' בנקוד אלהים בסוד י"הוה ושתייהן (ד) סוד מ"י וסודים וכל הנחלים הולכים אל הים. ומן המדה הזאת הנקראת ט"י והיא סוד התלבשות אלהים בשם י"הוה ממנה (ה) ירשה מדת הנבירה הדין והפחד ונקרא' מדת הנבירה אלהים ממש ובשתי אלו המדות ירשה המדה הנקראת אדנ"י שם אלהים ונתלבשה מלבושיה ואז נבר' העולם בסוד י"הוה אדנ"י. ואם תבין עקר זה תמצא שם י"הוה אלהים שניהם בסוד י"הוה בצורת אותיותיו י"הוה בצורת נקודו אלהים. נמצא שם זה מעיד סוד י"הוה אלהים שם מלא. והסוד י"הוה הוא האלהים באמת י"הוה בצורת האותיות הוא האלהים בצורת הנקוד. ולפי שנ' בפסוק י"הוה הוא האלהים שתי פעמים כנגד צד"ק עליון. (ו) וצד"ק תחתון. והסוד וידעת היום והשבות אל לבבך כי י"הוה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עור. בשמים ממעל זה צדק עליון. ועל הארץ מתחת זה צדק תחתון. ואם כן הכל רמוז בסוד י"הוה אדנ"י נמצאת למד כי מדת אדנ"י בבריאת עולם לכשהמדת מ"י שהוא סוד הבינה שהיא סוד י"הוה בכתיבה ובנקוד ונברא העולם.

והנה מדת הצדק העליון הנקרא בינה ומדת הגבורה ושאר הספירות השפיעו כחותם בשם אדנ"י ונתלבשם בשם אלהים וברא את העולם הה"ד בראשית ברא אלהים. ולפי ששם אלהים לפעמי' (ז) הוא חסר ולפעמים מלא הוצרך להזכירו בבריאת העולם בעוד שלא היה העולם במלואו ולא נגמרה כל צורת בריותיו אבל כשנגמר' בריא העולם נזכר שם י"הוה אלהים. אלהים בער שלא נגמרו כל הצורות. י"הוה בגמר כל הצורות. לפי שהשם הנקרא אלהים איננו מלא ושלם כי אם בשם י"הוה והסוד או מי ישום אלם הלא אנכי י"הוה הוא סוד אלהים כשתסיר משם אלהים שתי אותיות של שם י"הוה שהם י"ה נשאר אלם בסוד אלהים אלם י"ה ולפי' נברא העולם בשם אלהים וכשנשתכללו כל הדברי' וכל היצורי' כלם והיה העולם במלואו הוצרך להזכיר י"הוה אלהים וזהו שאמרו ז"ל הזכיר שם מלא על עולם מלא ולפיכך כשנגמרו מעשה בראשית התחיל להזכיר י"הוה אלהים על מלואו של עולם ודע והאמן כי סוד (ח) היחוד כלו הוא סוד י"הוה אלהים וסימן שמע ישראל י"הוה אלהינו יהוה אחד. ולפיכך יש לך להבין בכל מקום שתמצא בתורה י"הוה אלהים שהוא שם מלא וכל הדברים הנמצאים באותה

פרשה

(א) כמו שאמרנו בסוף שער א' שהוא (ב) סוד יום אחד פי' כאשר ימנה שלשה עליונים לאחד כמוצא למעלה בשער ב' (ג) וזאת י"ם למטה כי הוא מקבל מהבינה ונחקקה בה לדמיון הקוים שנמצא' הצורה הפוכה על הכת' כמו שפי' בשער הקודם (ד) ושתייהם סוד מי פי' מלכות ובינה שתייהם סוד מי וסוד י"ם כמו שפי' ממנה (ה) ירשה מדת הגבורה כמוצא לקמן בראש שער ח' (ו) וצדק התחתון פי' מלכות ובינה לרמוז לסוד עליון ותחתון כענין מילמעלה ויס' לוטה כמו שאמ' וי"הוה אדנ"י שמוצא גם כן לסיבור עליון ותחתון וכן מזה לפנים בניאור אות ד' מהש' לפעמי' הוא חסר פירש ששם אדנ"י הנקרא בשם לקים הוא לפעמים חסר מהשפעה עליונה כמו שזכר לפעמי' (ח) כי סוד היחוד כולו הוא סוד י"הוה אלהים שהרי הוא כולל כל השמות למעלה ולמטה בינה ומלכות ושם האחרות וכן

הוא

נפסוק אחד אומר להתהלך לפני אלהים באור התיים ופי' שני הפסוקים הללו והארץ האיררה מכבודו. זמן הוא אומר קדוש קדוש קדוש י' הוה צבאות מלא כל הארץ כבודו. וכמדרומה לנו כי די במה שרמזנו לך ענשו בענין זה. והשם ברחמינו יורגו דרך האמת אמן :

יהודה צבאות. אלהים צבאות. הוד. בועז. שחקים. עצם השמים. מקום העצה. נצח נצחים אל אמונה רגל ימין. ואין עול. רגל שמאל. שמעה תפילתי יהוה ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש כי גר אנכי עמך תושב ככל אבותי

השם החמשי משמות הקודש. על דרך המעלות הוא השם הנק' יהוה ית' דע והאמן כי שם יהוה ית' הוא

העמוד שכל הספירות עליונות ותחתונות נחאחזות בו מחאחדו בו מלמטה למעלה ובו הם נשפעו מלמעלה למטה. וזהו השם העומד כרמיין נו'ף האילן וכל שאר שמות הקדש הם כרמיין ענפי האילן וכלם מתאחדים בו למעלה ולמטה ולשאר כל הצדדי' והוא המיוחד כל הספירות באותיותיו וכו' כל הנבראי' כלם קיימים וכל המרכבו' שבעולם עליונות ותחתונות בו נסמכו' ואליו צופות וכל סדרי עולם ויסודותיו ובניניו עליו תלויים ואין דבר בכל העולמות כלם שאינו תלוי ומשוכלל בשם י' הוה ית'. וקודם שנכנס בבאורו יש לנו להודיעך עקר שבו תמצא נחת ומרגוע לכמה ענינים דע כי השם הנכבד והנורא הזה שהוא י' הוה ית' תמצאהו בתורה בכמה ענינים ובכמה שמושים. דע כי לפעמים תמצאהו בפני עצמו ברוב התורה כאמרו וידבר י' הוה ויאמר י' הוה ושאר כמה ענינים כאלו ולפעמים תמצאהו שמתחבר לו שם אחר משמו' הקדש כאמרו אחר מעשה בראשית אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשורת י' אלהים ארץ ושמי'. ולא תמצא בכל מעשה בראשית כי אם שם אלהים לבד וכשהתחיל לדבר בשלמות הבריאה בפרשת אלה תולדות השמים והארץ בהבראם התחיל להזכיר י' הוה אלהים.

וצריכים אנו להודיעך טעם זה. דע כי בהיות י' הוה ית' משוכלל ומעוטר ומלא כל המדות ובו מתאחדות כל הספירות ובו נשלמים ונגמרים כל הדברים וכל הנבראים כמו שהודענוך לא הוצרך להזכירו במעשה בראשית לפי שעדיין לא היה העולם וברואיו בשלמות ובגמר מעשה ולא היה העולם על טלואו אלא כל הדברי' היו נעשי' ובאים וכשנגמר בריאת העולם ונשתכללו כל הדברים ונגמרו כל הדברים ונגמרו כל הדברים בשלמות ובתיקון שלם אזי הזכיר

יהוה אלהים שהם שני השמות מתאחדים זה עם זה. כי אלהים פעמים הרבה מתלבש בשם ארנ"י ואז נקרא ארנ"י אלהים כמו שהודענוך. ובהתאחד י' הוה ארנ"י שהיא סוד י' הוה אלהים אזי כל הדברים בשלמות גמורה ואע"פי ששם אלהים שהוא סוד מרת הגבורה והרין כמו

כמו שיתבאר לפני' כמו שהודענוך בשער א' ולכך שם אלקי' בכאן כאלו נכתב שם אדמי ובהתאחד אלו הכ' שמות ה' אדומי שהו' שם ה' אלקי' הזכור כאן אזי מוריס כי כל הדברי' בשלימות גמורה ולכך עכשיו שהיה העולם מלא הזכיר' שיה' ומה שהזכיר אלקים ולא הזכיר אדומי בהדיא זהו מפני כי שם אלקי' מורה שלימות יותר כי שם אלקים יורה על הגבורה ועל הדיכה המשפעת בכלם וכעו"כ נסופה בשם אדמי' ועל שמה נקראו כולם אלקי' שם מלא על עולם מלא כי רוחו ג' כ' שמידת הרחמים מתלבשת עם מ'ה וכל א' פועלת פעולת' בשלימות ועל דרך זה סוכב והולך כל הענין בניסוח למה נקרא זה השם מלא וכספר הוהר תניכ' אימתי איתקרי שם מלא בזמנא דכתי' ה' אלקים דהאי הוא שם מלא עתיק דכולא (כ"ע) וועיר אפי' (ח')

שער ג' ד

ותבנית בהדבק האצילות בשם ארנ"י וכל האברים אשר באדם ממקום זה מקבלים צורת
 תבניתם והסוד הוא עשך ויכוננך ואחרי שהודעניך זה בשם הנקרא י"י צבאות הסתכל
 בשאר עניניו וסודותיו וסתרו שכבר רמזנו אותם בשער זה תמצ' כמה מפתחו וכמה ענינים
 פנימיים עליונים שאין ראוי לאומרם בפי' אלא ברמז וכבוד אלהים הסתר דב"ר. ואמר סוד י"י
 ליראי ובריתו להודיעם. **ואחר שהודענוך** כללים אלו במלת י"י צבאות ראוי למ
 לבאר עכשו סוד החתימה על ררך הקדושה בסוד קדוש קדוש קדוש י"י צבאות מלא כל הארץ
 כבודו. הנה אמר הנביא ע"ה ואראה את ה' יושב על כסא רם ונשא. הנה באמת כי השם
 הנקרא ארנ"י שהוא סוד הספירה האחרונה הוא יושב על כסא (א) וארבע היות הקדש
 משאות אותו. שרפי' עומדים ממעל לו כלומר לשם ארנ"י שהם שמי שרפים בעלי שש כנפים
 המשמשים (ב) ליי' צבאות שהוא סוד ג' ספירות תחתונות שלו של שם י"היה כמו שכבר
 כתבנו למעלה ומכח ו' יבא להם שש כנפים. וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש. קדוש
 ראשון הוא סוד המשכת אצילות הקדש מן הכתר עליון עד ספירת גדולה קדוש שני סוד
 המשכת אצילות הקדש מן החכ"מה עד ספירת גבור"ה. קדוש שלישי הוא סוד המשכת
 אצילות הקדש מן הבינה ועד ספירת תפארת. הרי לך שש ספירות אמורות. שלש כנגד
 שלש שלש משפיעות הקדושה על שלש. מה כתיב בתריה י"היה צבאות הרי שלש ספירות של
 מטה מהם אמורות שהם נצ"ח וה"וד יסוד יבא להן השפע מאת גדולה גבור"ה תפארת מאת
 כתר חכ"ה בינה. הרי תשע ספירות נאמרות. ובמה הן מריקו ברכותיהן ומשפיעו כחותיהן
 בספירה העשירית הנקראת ארנ"י הנקרא ארץ. וזהו סוד שאמר בסוף הפסוק מלא כל הארץ
 כבודו. הנרה הודענוך בסוד זה הפסוק בענין הקדוש התאחרות עשרת הספירות ודרך
 אצילות השפע משלש עליונות שהן כ"ת חכ"מה בינה לשלש אמצעיות שהן גדולה גבור"ה
 תפארת לשלש תחתונות שהן נצ"ח וה"וד יסוד. והנרה כל שפע אלו תשע ספירות מריק
 בספירה עשירית שהיא ארנ"י ונקראת ארץ וזהו שאמר מלא כל הארץ כבודו. ודע והאמן
 כי העונה קדוש ומכוין בדרך זה ביחוד ה' ספירות חלקו לחיים ואמרי פיו לרצון והוא
 בן העולם הבא. זענין שנתיחדה הקדושה בפסוק זה בסדר זה זהו פי' קדוש כתר. קדוש
 שני חכ"מה. קדוש שלישי בינה. מה כתיב בתריה צבאות. וסוד צבאות כולל נצ"ח וה"וד
 יסוד. מה כתיב בתריה מלא כל הארץ כבודו שהוא סוד הספירה העשירית הנקראת ארנ"י
 שהיא ארץ החיים שהיא אור החיים. וכן הוא אומר להתהלך (ג) לפני ארני בארצות החיים.

ופסוק

אכל הגשמה שאין לה מורה ותכונה כאלה ב"כ ממקום נבזה אשר לא נקרא אדם ולא נתפס בו שום מורה
 ותבנית (א) וארבע היות הקודש לאו דווקא החיות כי כבר נתבאר למעלה בשער ב' בכינוי הר כי הם ענמה
 הסכא וכשאו הם הד' מוחות שכינה אלא שהנביא תיאר אותם גם כן בשם חיות ועיקר הדבר כי אלו עומדות
 באמצעות אלו כמו שנתבאר שם ב"כ בשם ר' יוסף בקטליה ולכך פעם קורא בספרים לאלו כפא ופעם לאלו
 כי הכוונת והכוונת מעורבים עד שלא הוברר הכוונת והכוונת זמנית מפרשים וארבע היות הקודש כוונות
 אותו שם אלהים הנקרא ארנ"י שהחיות כוונות אלו אכל הארץ אינו מתיישב בחר לך אזה שתרכה משניהם (ב)
 המזמנים לשם י"ה צבאות ולכך אומר ממעל לו שיעמידים לשרת אותם שהם ממעל לשם אדוקי' או כוכל לומר
 עומדים לשרת ממעל למשרתים שלו ואולי כי הם מטטרין כבדא זמנד לפין שהם הראשונים במדרגת המלאכי'
 אחד המלכות ואחריהם הגשמה שרים רואי פני המלכה שהוכרנו למעלה בשער א' בכינוי כשר בשם ר' יצחק כהן
 (ג) להתהלך לפני אלהים באור החיים הניא פסוק זה כדי להניא אחריו כי האור הוא הכבוד ואם קן מלא כל
 הארץ כבודו ירצה לומר כי כל הארץ מלא מאור החיים שהם כבודו והוא הוא ארץ החיים כל הספירות באותיות

הטעם שהרי המדה הזאת עומדת במקום שאינו נכלל בכלל אדם ולפיכך כי לא אדם הוא. אבל אם מדת נצח עומדת למטה בעקרי הפאר אפשר להנחם שהרי במקום הנקרא דמות (א) כמדאה אדם עליו מלמעלה הרבה עומד. אבל במקום הכתר כי לא אדם הוא להנחם. ולפי דרך זה התבונן כי הנצ"ח עומד להטיב ולעשות חסד עם ישראל. ולפי דרך זה התבונן בכל מקום שהמצא לשון נצח ככתוב בו הוא המנצח אויבי ישראל והוא עומד לימין להטיב לישראל וכן הוא אומר נעימות בימינך נצ"ח. ואומר וגם נצ"ח ישראל. ורע כי כ"ד בתי דינים יש למעלה בסוד השם הנקרא נצ"ח וכלן נקראים **נצחים** והם המהפכים בזכות ישראל ומנצחים כל העומדים לצד שמאל וכל המקטרגין. ולפיכך אמר הכתוב כנגד הצד המקטרג של בבל לדור ודור חחרב לנצח נצחים אין עובר בה. כלומר כל עת שבתי דינים של נצ"ח נצחים בקייטום ומעלתם אין לצד המקטרג של סיוע בכל צד קיום אלא הרבן.

ודע כי לנגד המדה הזאת הנקרא נצח ונקראת י' הוה צבאות עשה שלמה המלך (ב) חעמוד הימיני וקרא שמו **יכין** והיודע סוד שני העמודים שהם יכין ובוועז ידע היאך פורחות (ג) הנשמות והרוחות והנפשות ע"אל ח"י ארנ"י בשפע אלו שני עמודים. וכה"א עמודים שנים וגלות הכותרו אשר על ראש העמודים שהם והשבכות שתים לכסות את שתי גלות הכותרות אשר על ראש העמודים. והנני רומז עמודים שנים אלו הן נצ"ח וה"ד. וגלות הכותרות אשר על ראש העמודים שתים אלו הן גר"זלה גבור"ה. והשבכות שתים לכסות את שתי גלות הכותרות אלו הן חכמ"ה ובי"נה ורע כי ע"י אלו שני העמודים וע"י אל ח"י הנשמות והרוחות והנפשות פורחות בסוד המשכתן ובצנורותן. ובעמוד זה הנקרא יכין תבנה ותכונן עיר ציון ירושלים. וסימן תכין בטובתך לענ"י אלה"ים אם תבין ג' מלות שהם תכין בטובתך לענ"י תדע היאך יי' צבאות מכין ומשלח הטובה במדת אל ח"י להריק כל השפע והברכ' במדת ארנ"י שהיא ריקנית כמו העני שאין לו כלום וסימן (ד) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד וחראה היבשה. ודע והתבונן (ה) כי תבונת כל הצורות והגולמים ממקום זה מקבלים צור"ה

ותבנית

הנקרא עין הרחמים. פי' כתר עליון הוא עין הרחמים שהוא עין הכל: (א) כמדאה אדם עליו מלמעלה הדבר עומד פי' התפארת כמדאה אדם כי המרכבה העליון שהיא חסד פחד תפא' מלכות כמות ג"כ בארבע הפנים חסד פני אריה ופחד פני שור ותפארת פני אדם ומלכות פני נשר כמבואר בספ' המערכה שער המרכבה (ב) העמוד הימיני הנקרא יכין כי הוא מכין הטוב על ישראל כמו שאמר למעלה וכמו שמוכר והולך (ג) הנשמות והרוחות והנפשות פי' בהקדמת הביאור ענין נפש רוח נשמה ובשער א"ל בכינוי בריכה ואמר כי פורחות בסוד המשכתם וכזכרתם כי מנצח הנשמות הוא מהבינ' ומשם יורדת דרך התמונה העליון ובאות ליסוד ויוצאות מן המלכות והו סוד וכשיות שדי תבינס כלו' הנשמות היוצאות משדי הם כפעלות מהבינה שהיא השכבה שעל הכותרות וירידתם בהשתלשלות הזה כולו כדי שיהיו רגילו' בציר הגופני התחתון שהוא דוגמת הרוחני שעברו משם כי הם הפכים לגופניות ואין להוציאם מתהפך אל הפך אלא בהדרגה מעט מעט וכו' הענין ביציאת מן הגוף אמרו כי חזרות קודם לג"ע של מעה ואח"כ עולה מחדרנה למדרגה עד למעלה כמבואר בשער הנחול ובקטעי פ' בראשית. (ד) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד. פי' אל מקום אחד היסוד ואחר כך ותראה היבשה פירש הארץ ע' היבשה וכלי מים תראה או פעולת המריקים בה כי עד שם עדיין אין כל הדברים מוכנים ועומדים על תיקונם ולא הוציא פעולת לפועל אלא כמו רשימה הנעשית באים שחזרת ומתעלמת מן העין עד שכתאים היבשה אשר תשמור התמוכות הנחקקות בה ותוציאם לפועל זהו אומרו (ה) כי תכונת כל העולמים ממקום זה מקבלים צורה ותבנית כהדבק האצילות בשם ה"כ שם התחלת צורת האדם העליון ולכך כל האברי אשר באדם ממקום זה מקבלו' צורת תכונתם

שער ב

להקביל פני יי' ית' כל נשמה ונשמה כפי המלפוש הראוי לה כד היא מתלבשת בהיכלות הללו
 להקביל פני יי' ית'. ובמקומות של היכלות הללו יש גנזים שמהם יונקים כל בעלי חכמה
 להכנס ולהשיג פנימיות וסתרים עליונים ומראות וחזיונות וחלומות. ודניאל איש
 חמודות באותם הגנזים נקשר ועל זה נאמר ודניאל הבין בכל חזיון וחלומות. ובאלו ההיכלות
 היה מסתכל במראו' ואספקלריאות ומהם השיג והבין כל אותן הענינים הגדולים והפתרונים
 וכל אותן המראות שהשיג (ד) המפורשים בדניאל וכמה ענינים גדולים ונוראים יש בגנזים
 של היכלות נצח והוד שעדיין נעורר עליהם בעה"ז. ודע כי יהיה צבאור שהוא עמוד
 הימין הוא הנקרא **נצח** בפסוק לך יי' הגדולה והגבורה והחפארת והנצח וההוד שהוא
 חנצח שמעמיד חסדו לישראל כאומרו האפס לנצח חסדו. וזהו מקום שגזור גזרות טובות
 על ישראל בהדבקו בכתר עליון ואינו חוזר בו לעולם. וזהו סוד שנאמר וגם נצח ישראל
 לא ישקר ולא ינחם. ולפי שצריכים ישראל תמיד להדבק ולהתחזק במדת נצח שהוא סוד
 הימין שעומדת להכריע את השמאל. ונקראת נצח לפי שהיא מנצחת מלחמות ישראל
 לפיכך הוצרך רוד המלך ע"ה לומר בספר תהלות למנצח (ב) מזמור לדוד. בכל מקום שהוא
 מזכיר למנצח הוא כנגד מדת נצח. ובכל מקום שהוא מזכיר הודו ליי' כי טוב הוא כנגד מדת
 ה'וד וסימן שבהם הנצח והה'וד. וצריך לעורר על ענין גדול ועמוק. דע כי שלשת נרות
 יאירו מלובן ההשגחה הנקראת (ג) עין הרחמים ונקראים ח"ס נצח ות"פארת וכשאלו שלש
 נרות מאירין ומסתכלין בספירות אז כל העולם בשמחה ובצהלה ובשלמות ואין צרה ואין
 פגע רע כי עין הטובה משגחת על כל היצורים וכל העולמות כלם עומדין במלוי ובשלמות
 ולפעמים שהמדה הנקראת נצח ונקראת יי' צבאות כשהיא עומדת במקומה למטה אפשר
 לגזור דין לטובה. ולפעמים מתהפכת לעונש הכל כפי המעשה. אבל אם עלתה מדת נצח
 דרך הצנורות ונדבקה בנצח העליון אשר בעין (פי' כל' ס' כלולה מכל העשר) הרחמים ובנצח הרצון
 בראש הכת"ר וגזרה גזרות טובות על ישראל אעפ"י שאח"כ חטאו ישראל ואינם ראויים לאותה
 הטובה אינה חוזרת בה. והטעם לפי שכבר עלתה מדת הנצח למקום שאינו נק' אדם והוא
 המקום הנקרא כת"ר וזהו סוד וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם

הטעם

כענין שפירש למעלה. ויש שאפילו בחייהם נוסף מתעכל וכשארם כפשות באותה המלבוש קיימת לעד כענין
 צחוק ואלהו והדקיקים לעתיד לבא ביום הדין הגדול. ואולי כי מה שזיוו החסידים הראשונים ודקדקו במה
 יתלבשו בקרם כוונו לשיעמדו בלבוש הספירי דוגמתם כענין צ'ר' ח"ס שאמר אל תקבורוכי אלף בכלי'
 האוליירין הבאים ממדינת הים ואחרים שזיוו בלבנים אף מעשיהם יבשום כריך לתקן הגוף דוגמת הכפס ופעולה
 התחתונה עושה רושם למעלה או אולי כיוו להבישם דוגמת המלבוש שראו עומד לפניהם ובא לקראת' פי החולה
 שכתב גופה ונצר עליהם כח הכשמה שהיא רוצה להתלבש יראה אנשים עומדים לפניהם במלבושים ספיריים כפי
 דבקותו והשגתו כענין והכינו כסא למלך חזקיהו שכת' שהיה רואה דוגמת השגתו וכיוצא בו שדכוקים בזקוקים
 אחד. ויש שלקחו להם דרך המיצוע ויש שהקטן נתלה בגדול ובספר אורחות חיים לרבי אלעזר הגדול תמצא ג"פ
 סוד התלבשות הכשמה באויר רוחני בצורה הדורה לעלות וליראות מידי קודש בחדשו ומידי שבת כשבתו. שהשיג
 (א) המפורשים בדניאל פירש כולם היו בהשגה מאותם השמים שבאותם ההיכלות וזהו שאמר למעלה שלא יאה
 נביא מדבר עם המלאך למכנח (ב) מזמור. שהוא מזמור וכפס כל מלחמות ישראל ומוקטרגיהם העומדים מחוץ
 למחנה כאשר יתבאר בסמוך ולמנצח בגימטריא נצ"ח הרמוז לע' שרי האומות:

הנקרא

בזראי יכול להשיב ידו הנטויה: והטעם כי ידו היא מקבלת שפע וכח מן המדה הנקרא מ"י.
 והסוד שאו מרום עיניכם וראו מ"י ברא אלה. מ"י בזראי ברא אלה כי אלהים של מטה הנקרא
 י"ס ברא עולם בכח אלהים של מעלה שהוא (ח) סוד הבי"נה ונקראת מ"י ועל זה נאמר מ"י
 ברא אלה. ולפי שהצדיקים יורעים סוד מ"י יכולין לבטל גזרה. והבן בדבר הגדול הזה ומראה
 הסוד שנאמר שוב מתרון אפך כי מקום התשובה הוא מ"י והוא (ז) המושל על החרון והאף
 וכן הוא אומר בשנת היובל הזאת (כ) תשובו איש אל אחוזתו: ולפיכך התבונן נפלאות שרמו
 בספר יצירה שהעצה (ג) נגמרת בכליות וכן הוא אומר לעומת העצה יסירנה ואמרו ז"ל
 מקום שהעצה נגמרת. ולפיכך התבונן כי כל גזרה שגוזרין בכ"ד של מעלה מתחילין להחיעץ
 בבי"נה וגומרים העצה בנצ"ח והוד שהם סוד י"י צבאות. ואע"פ שנגזרה גזרה יכולה המדה
 הנקראת מ"י הנקראת תשובה להפר ולבטל אותה גזרה וכן הוא י"י צבאות יען ומ"י יפר
 והיורעים סודות הללו היו מתכוונים בתפלותיהם והיו מבטלים כל גזרות קשות ורעות שהיו
 בידיהם מפתחות הקבלה והיו נכנסים עד המקום הצריך להם. ואחר שהודיענוך זה דע
 (ד) כי בהיכלי נצ"ח וה"וד הנקראים י"י צבאות יש מלאך נמונה על כל פסקי דינים
 היוצאים מב"ד הגדול על כל בני עולם וחרת ידו שני סופרים וקודם שיצאו אותם
 פסקי דינים בעולם יש כח ביד אותו ממונה לקרען או לתקן בהם והכל כפי כח תשובת
 אותו שנגזר עליו גזר דין וכפי שיבא הרחמים ממקום מ"י. שהוא מפר ונק' תשובה כך
 גומר זה הממונה באותו גזר דין בין לקרעו בין לתקן בו דבר. ודע כי בהיכלות הללו
 יש ממונה אחר תחת יד השם ית' שיש תחת ידו גנוים ואוצרות וממונים לקבל כל הנשמות
 פכר אותם שהם הרוגי ב"ד וכן הרוגי מלכות ושאר הרוגי גוים במקומות אלו הם
 גנוים ושמורים. ובמקומות של היכלות הללו יש גנוים הנקראים כוס תנחומים שמהם משלת
 ה' נחמה לכל האבלים ובעלי צער. ולכל הראויים לנחמה ויש בהם גנוים הנקראים כוס
 התרעה שבהם מתנקם י"י ית' מאותם שהם הגונים וראויים לפניו. ובמקומות של היכלות הללו
 יש גנוים שבהם כמה מיני מלבושים יקרים שבהם מתלבשות הנשמות הטהורות כשנכנסות
 להקביל פני י"י ית' כל נשמה ונשמה (ה) כפי המלבוש הראוי לה כך היא מתלבשת בהיכלות הללו
 להקביל

ובקרא מ"י. כי העליון דפוס וזורת התחתון והזרות השקועית כחותם כאשר יחתמו בו יחזרו להיות מואפכות
 וכולעות לעין הרוח לכן פעולות המלכות יותר גבוהות ומיכהסך ל"ס: (א) והוא המושל על החרון והאף כל
 הענין מבואר יותר לקמן בשע' ז' (ב) תשוב איש אל אחוזתו כי שם ישיבו כל הדברי וההויית לקדמותן ככמיסותן
 כאשר יתבא' לקמן בשער ח' ולכך נקרא גם כן תשובה (ג) שהעצה נגמרת בכליות כי אלו המדות הם הכליות
 היוצאות בסוד האברי הפנימי אשר כתבארו בהקדמת הספר (ד) דע כי בהיכלי נצ"ח וה"וד פי' בתקלות שהם
 מכוונים כנגד אלו המדו' משבע היכלות שהם למטה מהמלכות שם אלו המלאכי הממונים והאוצרות והגנוי אשר
 מבאר והולך ואפשר כי זה המלאך הממונה על פסקי דין ושני ספריו הם השלש שהזכרת למעלה בפנינו כשר נצ"ח
 יחזק בהן ובספר המערכת בשער המרכבה פי' ענין כל היכלות בניאור רחב (ה) כפי המלבוש הראוי לה ענין
 המלבוש והמראות כבר פירשתי למעלה באריכות ויש נפשות כדקיים בפניסתן לכן עדין התחתון לובשין דובמא
 ולומדים בניורי הדברי' כל סודות העליונים עד שיתעלו בלימוד ההוא ורואים מראות אלהי' ואחר כך לובשים
 מלכות ומתעלים ומתעטרים בעטרה של עולם הבא כענין שביאר הרמ"ן בשער הגאולה ויש שלא תספיק הנפש
 לכאף מנוף הנצר עד שהיא מתלבשת בנוף האורי כענין ביעקב אבינו שאמ' וזהו תחוסף עליו כל היום לא כשאר'
 ערומה ויש מתלבשים לעיתים מומני' בהנהו קפלאוי ומעשה דר' ככתובות או כאשר ישתלחו בשליחות השם ית'

שער ד

ואומר אז תקרא וי' יענה ואומר יחן לך כלבבך וכל עצמך ימלא ודע כי שתי אלו המדות שהם
 נצח והוד הם **מקום העצה** בכ"ד של מעלה: והסוד כי י"הוה צבאוח יעץ ומי יפר.
 וצ"השם ית' וית' גזור דבר בכ"ד של מעלה בשתי אלו המדות מתייעץ. וזהו שכתב זאת
 העצה היעוצה על כל הארץ. ואומר כי י"הוה צבאוח יעץ ומי יפר. ואעפ"י שתחלת העצה
 ממקו' הבינה סוף העצה בנצח והוד. (ב) והסוד הגדול את מ"י נועץ ויב"נהו וילמדהו באורח
 משפט. ואומר לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה. והסוד הגדול על דרך הספירות ויקרא
 שמו פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום. ויקרא שמו פלא זו חכמה. וכספר יצירה בראשו
 אומר פלא זו חכמה. יועץ זו בינה אל זו גדול גב"ר זו גבורה. (ג) אבי עד זו תפארת שר
 ש"לום זה יסוד שבכללו נצ"ח וה"וד. כמו שאמר הכתוב לי עצה ותושיה אני (ד) בינה לי
 גבורה. זהו פי' דע כי סנהדרי גדולה של מעלה הנקרא ב"ר הגדול הוא מקום הגבורה
 וכשבאין לגזור דין על כל בריות נמלכים ומתייעצי בבינה שהיא למעלה מן הגבורה וננצח
 והוד שהם למט' וזהו סוד לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה. והסוד הגדול כי י" צבאוח
 יעץ ומי יפר. וסוד ומי יפר (ה) בסוד את מ"י נועץ ויבינהו. כי הפרת נדרי' היא סוד הבינה
 ולפיכך אמר ומי יפר. ומ"י בוראי הוא מפר שהוא סוד מקום הנדר והכל הלוי בינה (ו) ולפי
 שהנביאים יודעים הסוד הגדול הזה היו מבטלים כל גזרות שהיו גוזרים בב"ר של מעלה וזהו
 סוד צדיק מושל בירארו אלה"ים: אמר הקב"ה אני מושל באדם ומי מושל בי צד"יק שאני
 גזר גזרה והוא מבטלה. וזהו סוד ויחל משה את פני יי אלהיו שהעלה מחשבתו עד מקום
 בטול הגזרה וזהו שארז"ל שהפציר בו (ז) עד שהתיר לו נדרו כי בינה מקום הנדר שהוא
 מקום הבינה שהוא סוד תחלת שבע ספירות וזהו סוד ויחל. וזהו שאמרו ז"ל מנין לגזר דין
 שהוא מתקדש שנאמר מי כיי' אלהינו בכל קראנו אליו. וזהו סוד כי י" צבאוח יעץ ומי יפר
 וידו הנטויה ומי ישיבנו ופי' הפסוק כך הוא י" צבאוח יעץ עם סנהדרי גדולה של מעלה לגזור
 דין ולחתו: אבל הבינה שהוא סוד התשובה יכולה להפר. וזהו ומי יפר וידו הנטויה
 שהוא סוד הגבורה מי ישיבנה כלומר הבינה שעומדות למעלה ממנה יכולה להחזור ובוראי
 י" צבאוח יעץ ומי יפר כי הוא הנקרא מקום ה"תר נדרי' כי במקום מ"י הנדר תלוי: וזהו
 סוד את מ"י נועץ ויבינהו בוראי עם מ"י נתייעץ הקב"ה והאציר הבינה וברא את העולם
 וזהו סוד ויבינהו: וזהו סוד מקום התשובה: ולפיכך אע"פי שנחתם גזר דין למעלה יכולין
 ישראל לבטלו בכח התשובה הנקרא מ"י וזהו ומי יפר ומי ישיבנה כי בוראי יכול מ"י להפ"ר

בוראי

(א) וסוד אמן: פי' אחד הוא אהיה הכתר עליון הכולל חכמה ובינה ומשם למ"ה שהוא סוד התפארת הקו האמצעי
 והנון רמז להתפשטות השפע מינו למלכות ולכל העולם וכן תמונא כספר הזהר תכניא גדול העונה אמן יותר
 מן המברך הא אקימכה קמ' דר"ש בן יוחאי דאמן ומשך ברכאן ממבועא בעלמלכא וממלכא למטרכותא ובאטיין
 גליפן דר' אליעזר מיל' למ' ומח' לכ"ן כיון דמשן לכון מתמן כפקין וכנדין ברכאן לעילאי ותתאי ומתפשטי לכלא:
 (ב) והסוד הנדל את מי כועץ ויבינהו. כי מ"י מספרו כ' רמז לכ' שערי בינה (ג) אבי עד זו תפארת שהוא אב
 המלכות הנקרא עד חל' ועד הוא מקום הגבורה כמבואר במקומו בשער ו' (ד) אבי בינה ולי גבורה כי העצה
 והגבורה הם בכח הבינה וממלכתה לקיים או להפר לפי שהיא המקור שממנו הם שואבים וממנו התחלת הדין
 כמבואר במקומו בתחילת שער ח' (ה) בסוד את מי כועץ וגו' כי בעצתו מפר ענת הצנאות וגזירות (ו) לדין
 מושל ביראת אלקים הפסד כקרא יראה שהכל יראים מדיכו (ז) עד שהתיר לו נדרו פי' שהגיע במחשבתו עד מקום
 הנדר והתיר לשון פתיחה וכדל לשון כ"ד כמו שפירשתי למעלה בסוף שער ד' (ח) שהוא סוד הבינה

ונקרא

צריך להפיק מלפני יי' ית' ראוי לו להתבונן בעשרת הספירות ולהמשיך החפץ והרצון מלמעלה למטה עד סוף הרצון שהוא שם ארנ"י ונמצאו הספירות מתברכות על ידו (פי' נפרד שם ב' מיני שפע האחד הוא נוכח הספירות אותו השפע לא יסמו ולא יעדיף לעולם והשני הוא לזיוך הנכלאים והוא כפי מעשה התחתונים וזהו כונתו פה) ונמצא הוא מתברך ע"י הספירות וזהו סוד שכתוב אשר המתברך בארץ יתברך באלהים אמן (א) וסוד אמן הוא סוד המשכת הברכות משם אה"ה לשם יהוה ומשם י"הוה לשם ארנ"י. נמצאת למד כי כל מתפלל שהוא מכוין על דרך זו שאמרנו שהוא מיחד הספירות ומקרב אותן זו לזו ואם כן התבונן במה שאמר יי' ית' לאברהם כ"ה יהיה זרעך כלו' אתה צריך לעלות ממדרת כ"ה שהיא התחתונה עד מעלת אה"ה שהיא העליונה ואז תשיג זרע בניי. ולפי שאדם צריך להתכוין בתפלתו ולעלו' מספירה לספירה ומחפץ לחפץ עד שיגיע בלבו למקור החפץ העליון הנקרא אין סוף. אמר דוד שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי'. ופי' ממעמקים קראתיך יי' כלומר מאת המקור העליון הנק' אין סוף שהוא עמוק שהו' סוד קוצו של יוד י"הוה וזהו פי' ממעמקים קראתיך יי'. והיאך הוא מתכוין על דרך המעלו' ממטה למעלה להכניס ב"ה אחרונה של שם לעלות ממדרה למדרה ומספירה לספירה עד שתעלה מחשבתו בקוצו של יוד בבית הנק' אין סוף. זהו סוד ממעמקי. ולפי' אמר שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי'. ואל תחשוב כי לשון עומק הוא כל דבר שהוא שפל ועמוק למט' ואינו כולל דבר אחר לא כל דבר שהוא נעלם ונסתר וקשה להשיגו נקרא עמוק כמו שאמ' רחוק מה שהיה ועמוק עמוק מי ימצאנו. והסוד הגדול הכולל הכל. מאד עמקו מחשבותיך הנה תלה לשון עומק במקו' המחשבה. וכבר ידעת כי סוד המחשבה הוא אות י' של שם ובספ' יצירה אמר עומק רום ועומק חחת עומק ראשי' ועומק אחרית עומק מזרח ועומק מערב. ומה שתמצא בכתו' שמים לרום וארץ לעומק. אין בזה קושיא לדברינו כי באמת כל הדברים אינם יוצאים מירי הכונתם כי ידוע הוא שהשמים רמים על הארץ ולפי שהשמים רמים על הארץ ומקיפים סביב הארץ שמא תאמר שהשמים שהם מקיפים למטה מן הארץ שהם יותר עמוקים והם יותר למטה מן הארץ. אינו אמת שאין דבר בעולם שהוא למטה יותר מן הארץ וצאצאיה כי השמים שהם למטה מן הארץ רמים הם כנגד הארץ. ואם תבין סוד תכונת הארץ באמצע השמים תדע שהארץ בחוף השמים היא כמו נקודה באמצע העגולה וכשתבין בחכמת התכונה תמצא כי כל העגול בסבוב הוא רם מכל צד והנקודה היא למטה מכל צד. ולפי שהארץ היא באמצע השמים והיא כנקודה בתו' העגולה והשמים רמים עליה מכל צד. והיא למטה מכל גלגולי שמים בהיותם מקיפים עליה מכל צד לפי' נא' שמים לרום וארץ לעומק. ודבר זה צריך בינה גדולה לאותן שאינן רגילים בחכמת התכונה מי אצל בעל התכונ' דבר קרוב הוא להבין. **ואחר** שהודענוך זה נחזור לענין שהיינו בו כי המתכוין צריך להתכוין במחשבתו עד שיגיע בכונה שלמה אל מקור החפץ שהוא קוצו של יוד שהוא עומק המחשבה ועל זה נא' ממעמקים קראתיך ואומר מאד עמקו מחשבותיך. ועתה התבונן ודע כמה הוא עמוק כח התפלה ומאיזה מקום היא מתחלת ועד איזה מקום משתלשלח והולכת שע"י התפלה העשויה כהוגן מתאחדו' כל הספירות והשפע נמשך מלמעלה למטה ונמצאו עליונים ותחתונים מתברכים על ידו של זה המתפלל ונמצאת תפלתו מקובלת ונמצא אהוב למעלה ונחמד למטה. מפיק צרכיו וכל משאלו' לבו כלן נעשי' בהיותו אהוב מכל הספירות ועליו נאמר קרוב יי' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת

שער ג ד

הכל תלוי במזל ואפילו ס"ת שבהיכל ואל יעלה בדעתך כי במזלות של ככבי שמים ס"ת תלוי שהרי כל העולם כלו בתורה נברא והיאך תהיה התורה תלויה במזל אחר שהוא נברא ע"י התורה אלא סוד זה שאמר הכל תלוי במזל אפי' ס"ת בהיכל הוא המזל העליון הידוע בכתר שממנו תלויות הספירות וכל הנבראים כלם ואפילו התורה תלויה בו . ונקרא מזל כי ממנו נוזלים הכחות בכל הספירות ובכל בני העולם וגם ספר תורה מן המזל הזה שואב כח וממנו הוא מקבל . וחנה בהתכונה בתפלתה עלתה למעלה למעלה עד המקום הנקרא מזל והוא סוד שכתוב והיא מרת נפש ותתפלל על י"הוה . לא אמר הכתוב ותתפלל אל י"הוה לא על י"הוה כבר ידעתי כי ג' שמות הם . למטה ארנ"י באמצע י"הוה למעלה אהי"ה שהוא הכתר ובו תלוי המזל שממנו נמשכי הכני' . וזהו סוד ותתפלל על י"הוה על י"הוה ממש שהוא אהי"ה העומד למעלה משם י"הוה כי עלתה בתפלתה עד שם אהי"ה ומשם הפיקה רצונה בדבר זה . וזהו שאמרנו בני חיי ומוזני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא . ומקום זכות הוא מקום ב"ד הגדול של מעלה הנקרא ב"ד של שבעים ואחר שהוא הנקרא אלהים שהוא מדת הגבורה והפחד כמו שנפרש במקומו בע"ה . לא במזלא תליא שהוא מקום המזל הידוע שנותן מצד הרץ והרחמים למי שמוצא חן בעיניו בסוד י"ג מרות רחמים בספירות אהי"ה שהיא סוד הכתר . והרוצה להוליד בנים ע"י הגם עד המקום הזה ראוי לעלות . וכן הרוצה להשיג חיים נוספים על ימי חייו וכן הוא הרוצה להשיג מזונות יותר מה שראוי לו לפי כח תולדתו . וחיי בני ומוזני שלשתן מפורשים בחורה שהם למעלה מב"ד הגדול הנקרא זכות שהוא שמ"אל החפארת הנקרא י"הוה . ומנין לך שאלו השלשה דברים למעלה משם זה הנקרא י"הוה הם תלויות חיים דכתיב בחזקיה מלך יהודה שמעתי את תפלתך ראיתי את דמעתך הנני יוסיף על ימיך לא אמר הנני מוסיף אלא יוסיף כלומר ב"ד הגדול הנני דנתי את הרין אם ירצה האור הידוע יוסיף על ימיך . בנים דכתיב בתפלת חנה כששאלה זרע אנשים ותתפלל על י"הוה ממש שהוא אהי"ה שבו המזל קבוע . ולפיכך אמר הכתוב ותתפלל על י"הוה . מזונות דכתיב השלך על י"הוה יהבך והוא יכלכלך על י"הוה ולא אל י"הוה והטע' לפי שכל הרוצה להשיג דברים הללו אינו יכול להשיג אותם בעולם הזה על פי הרין הנק' זכות שהוא ב"ד הגדול של מעלה . ובאיזה מקום יכול להשיג דבר זה ראוי להעלות כונתו למעלה למעלה לפני מן העולם הבא עד מקום הכתר שהוא אהי"ה שהוא אין סוף במקום י"ג מרות של רחמים שאחת מאותו י"ג מרות נקראת מזל . וזהו שאמרו ז"ל בני חיי ומוזני לא בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא . ולפי דברים אלו דע והבן שא"עפ שאנו אומרים שהרוצה להשיג תפצו מאת ה' ית' יהיה מתכוין באותו השם הידוע משמותיו לאורחו התפץ שהוא צריך . אין כונתו לאומר שיתכוין לאותו שם לברויעמוד . אלא כונתו לו' שיתחבן באותו השם שהדבר שהוא צריך תלוי בו וימשיך כונתו אותו השם עד סוף י' ספירות שהוא המקור העליון הנקרא מקור הרצון וכשיגיע למקור הרצון אז יפיק רצונו ומשאלות לבו . וזהו שכתוב פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון . אל תקרי יריך אלא יו' ריך כלומר שאחה פותח סוד יור של שם י"הוה שהיא מקור הרצון אזי אתה משלים רצון כל שואל נמצאת למד כשארם

רצין

מדות רחמים הקבועים . מנצחים לקיין כתיבת שער י' . ואל יעלה בלבך כי במזלות גם לעיל הטע' כחצון הניח מזה הענין ולפנים בשער ו' . ואפי' התורה ותלויה בו ומוזני ג' כתיבת הנקרא תורה שכתב שהתורה תלויה בו : כמו שנפרש בעקומו בע"ה . בשער ו' כתיבו זכות :

שער ג ד מ

שבעולם (ז) וספר תולדות אדם במקום זה תלוי ומהם נמשך כח הגדול בכל הדברים הגדולים
בעולם מכל בעלי חיים וכל זה בהתחבר נצח והור אצל יסוד . ואצל מדה זו היו מתכונים כל
הבאים לשאול בנים לפני יי' ית' ויכנס בתפילתם בהיכל יי' צבאו' תחילה לעלות למעלה עד
הבינה שכן חנה בהתפללה לא נכנסה אלא לאותו היכל שהיתה צריכה מה כתיב וירד' ויר
נ"ר ורתאמר כי מה ענין נדר במקום זה . לא עלתה בהפלתה עד מקום הבינה
הנקרא נ"ר והיא המושכת ארץ הבנים מן הכתר מן המקום הנקרא . ובאיזה היכל
נכנסה להפיק ממנו בנים . בהיכל הנקרא ה' צבאות וזהו סוד שאמרה יי' הוה צבאו' אסראה
תרא' בעניי אמתך . הזכירה בתפילתם מקום תולדת כל הנולדים . ומשם עלתה עד
הבינה המושכת הבנים ממזל כתר שהיא המזל העליון בסוד יי' ג' מרות רחמים הקבועים
בכתר כי מאותו המזל בנים חיים ומזונות תלויים ואפילו ס"ת תלוי בו . וחזו שאמרו ז"ל
הכל תלוי במזל ואפילו ספר תורה שבהיכל . ואל יעלה בדעתך כי במולדת של ככבי שמים
הכל

שמתלבשין ג"כ בדרך זה ונקראו כפי המקובלים המלביש ע"ש המלכות שנקראו מלבוש למדות עליה הנקרא בשם
אדם שמתלבש' בה וכאשר המלאכים נקראים בשם אשפי' הכונה בהם על כבוד נכרא במלאכי' כבוד זה המלבוש
שאו הם מושגים לעיני הנוף ממש לאותם שהם זכי הנפשות כחסידים וכבי כביאים . וכאשר נקראו מלאכים היו
מלאכים ממש בלי מלבוש ולא נראו אלא בעין הנפש דמיונו מתדמים לו כפי כח דמיונו וזהו אמרו ז"ל הכא איתמר
אנשים והכא איתמר מלאכים . הכא איתמר אנשים כשהיתה שכינה על גביהן ולהן איתמר מלאכים כשנסתלקה
שכינה מהם לבשו מלאכות ההוא הוא דכתיב וילך ה' . וכתוב בתורה ויבאו שני המלאכים סדומה ופק' כי שם נקראו
ג"כ אנשים כדכתיב וישלחו האנשים את ידם ויהזיקו האנשים מכל לומר כמו שביאר בעל הזיומי כי הדברים
המתלבשים אפשר שיראו ג"כ אפילו לעיני כשר הנסים כי חמרם המפריד מנפשם השנית המלאכית יוכל למדות
בהם לבוש גם ועב ככבי אדם ושאר הנשמים אבל לא כעין מלבושים הזך והאזיריי ממש ואל תתמה בכל אלה שהרי
הנער רואה כשרי בהן שרי מראה מה שאין אחרים רואין ואם זה בפעולות ועניינים הנאים מרות העומאה כל
שכן שלותי אדם ית' הנאים מרות הטהרה וקדושה שכתבין למי שגשלתו להם . וכבר ראינו ושמענו דוגמא לדבר
במהחולים עומדין סמוך למיתתן שרו אין ומכירין המתים הנאים לקראתם כענין פנו מקום לחזקיה מלך יהודא
שנא . ואין ככך בכל זאת אמרו מראה נבואה ואין המואים או המדברים עמהם בכלל כביאים כענין בדכיל רח
מראה אשר תראו גילוי עינים כענין ויגלה ה' את עיני בלעם וירא את מלאך ה' . וכן ויתפלל אלישע ויאמר ה' פקח
בא את עיניו . אבל מראה הנבואה ודיבורה אינה אלא מכנה והוד ומהם יונקים ובמקום שמינו כבואות על ידי
מלאך על התיקון וההכנה כאמר כמו שביאר הרב האחר ז"ל . ובו כתבאר סודותיו ורמיותיו שרצה להשיע
עדיין . וכבר הארכת בעניינים אלו כפי' לרקיע בפ' וילך ובפ' וארא תמצא בביאור רחב ההבדל שבין נבואות
מהם לנאר כביאים . (א) וכפר תולדות אדם במקום זה תלוי . פירוש היסוד דפוק בהם אשר בו כל תולדות האדם
חזויים ורשומים כדמיון הספר שבו כותבים והוא סוד הורע ועליו אמרו בבחיור ממורה אביא זרעך שמשם בא
זרעם של ישראל זרע השמים ולכך בהתחבר אליהם ה' והו' ד שהם סוד תרי בעי' דדכורא בסוד האברים הפכיים
שנתבארו למעלה בהקדמה כמשכים הנבים ולכך אצל מדות אלו היו מתכונים על הנאים לפני יי' יתברך לשאול
בנים ומריך להעלות מחשבת מתעלה למעלה לתכר האשה שהוא המלכות אל היסוד שהוא סוד כרית מילה בסוד
זכור ושומר ובחיבור תרי בעי' שהזכרתי לחוט השדרה שהוא קו האמצעי העולה למעלה כדיבוק הזרועות עולם
ומשם לאב ואם שהם סוד החכמה והבינה בחיבור הרצון שהיא הכתר סוד המקור והמזל העליון שמשם ניזל .
ויורד כח הכל ואחר חזור ומוריד במחשבת שפע המו"ס הכולל כל הג' עליומי' בדרך חוט השדרה באמצעו' הזרועו'
עד תרי בעי' וכרית אמה דדכורא ומשם לבארה סוד כסות' דפוקבא עטרת בעלה יבנה תאופן הוא סוד המשכת
הנבים והחיים הכלולים בג' עליונות לען ת החיים וממנו לאל קיומשם לארץ החיים וכן המזונות בדרך זה

שער ג ד

המלאך קורא והדבור מדבר ברם הכא אמר הקב"ה אני הוא הקורא ואני המדבר
ופי' הרבר כל הנביאים כלן צריכין לתקן עצמם ולהתכוין לנבואה קודם שתשרה הנבואה
עליהם בין ע"י עצמם בין ע"י מלאך אבל מרע"ה אינו צריך להכין עצמו לנבואה שהרי הוא
מוכן ומועד תמיד שנאמר עמדו ואשמעה מה יצוה יי' לכם . ואומ' וכבא משה אל אהל מועד
לדב' אתו וישמע את הקול מדבר אליו . וא"כ התבונן ודע והאמין כי נבואת כל הנבראים היא
בנצח והסוד מהם יונקין . ואם תראה בתורה מלאך מדבר עם נביא במראה הנבואה יאו עם
אדם אחר . יש לך להבין ולדעת כי יש ענין דבר אחר צריך פירש כי תדע לך שהרי
המלאך דבר עם הגר שפחה שרי שנ' וימצאה מלאך יי' על עין המיסזכו ויאמר לה המלאך
יי' וכל אותו הענין של הגר . ותדע לך שלא הית' הגר נביאה . וכן בענין מנוח . ויאמר מלאך
ה' אל מנוח אם תעצרני לא אוכל בלחמך . והלא תראה שאפי' מנוח לא היה מבין שהמלאך
מדבר עמו כי עם הארץ היה . והער כשראה מנוח את מלאך יי' עולה בלהב המזבח נתירא
ואמר לאשתו מורת נמורת כי אלהים ראינו . ואל יעלה בדעתך שמנוח או אשתו היו נביאים
שהרי אינן בכלל הנבואה . (ב) אבל לענין ראית המלאכים לזכי עינים יש בו סוד מופלא שהרי
שלשה מלאכים נראו לאברהם אבינו בדמות אנשים שנא' וישא עיניו וירא והנה שלש אנשים
נצבים אליו . וכשבאו השנים הנשארים מהם אצל לוט נראו לו בדמות מלאכים שנא' ויבאו
שני המלאכים סדומה בערב ולוט יושב בשער סדום וירא לוט ויקם לקראתם . ואל יעלה
בדעתך כי לוט היה נביא אבל בדברים הללו יש כמה עינים וכמה סודות נסתרים צריכים
בינה גדולת . וענין דניאל שאינו נביא היה מדבר עם המלאך כענין שנ' בו והאיש גבריאל
אשר ראיתו בחזון בתחלה מועף ביעף . ודברי' לו עדיין תשמע בהם דברי' אלהים חיים בע"ה
ולפי דרך זה התבוננו כי הנביאים יונקים מנצח והוד שהם סוד ה' צבאו' כמו שהודענוך כבר .
ולפי' דע כי לפי שהם המראות שבהן היו נביאים מסתכלין המצא כי בעת הנבואה היה
גוף הנביאים נרתעו נפחדו ונודעו ועצמותיהם נבהלות עד שמתהפכין בענין שהיו בראשונה
שנשמרין מזדקקת ואז דואים במראה הנבואה מה שהם רואים . ועל זה נאמר
במראה ג'יו אחודע ולפעמי' ע"י חלוס וכפי רוב המחיצות ירבו המשלוס והחירות בהם
וזהו אמרי בחלוס אדבר בו . ואומר הנביא אשר אתו חלוס ידבר חלוס ואשר חיו דברי אתו
ידבר דברי אמר אבל מרע"ה בלי אמצעות נצח והוד היה מתנבא שהיה נכנס לפני ולפני'
ולפי' פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחירות . ולפי' לא הזכיר מרע"ה בתורה שם יי' צבאו'
לפי שנבואתו בשם י'הוה היתה ועד מקור המעיין הגיע וכל צבאות מעלה ומטה על פני
היו יוצאין ובאין . ודע כי כל הבאי' להתפלל לפי יי' ית' ושואלים בנים מאת י'הוה ית' אצל
נצח והוד היו מתכוננים להמשיך הכח לשם אדני' אשר מהם כל צבאות שמים וארץ נמשכים
למיניהם ובא השפע לכל המיני ולהצמיח ולהגדיל כל מין ומין כפי ענינו . ומהן נמשכין כח
הצמיח' בצמחי' ובאילנות ובכל עץ עושה פרי . ומהם נמשך כח החולדו' ומהם בכל החולדות
שבעולם

פי' אע"פ שהיה עם הארץ . (א) אבל בענין ראית המלאכים לזכי העינים כלומר לאות' שהם זכי כפש מכל הכתם
קטל ועין הס זחאין לעין . לכך אמר הרב זכי העינים . ובפירש הרמ"בן אמר בהדיא יושנו לעין בשכ זוכי הכפשות .
והסוד הנפלא הוא כי כאשר ירצה השם יתברך לשלוח שליחו' בצרף ילבש מוודת המלכו' והמכאסים לבוש אורי
טהור וך כדמות גוף אדם להיות כורת האדם ודמותו סביבה מאוד לכפיו ית' דוגמת כשמת הנדיקים בבואם לעול'

שמת לכפין

במקום הזה רומז והסוד קנאת י"י צבאורת תעשה זאת לפיכך נאמר ורקב עצמות קנאה . ולפי שהקנאה תלויה במקום זה נאמר במנחת סוטה מנחת קנאות היא מנחת זכרון מזכרת עון . והיודעים סוד קנ"אה וסוד ז"כרון יודעים (ר) כי הקנאה והזכרון סמוכו' לעד לעולם ורע כי שני שמות הללו שהם נצח והוד הם מקום יניקת הנביאים וזמן המקום הזה שואבי' הנביאים כל מיני הנבואות כל אחד מהם כפי כוחו וכפי השגתו מלכד משה רבינו ע"ה שעלה לקבל תורה ממעל למקום זה כי נבואתו במראה ולא בחירו' . ולפיכך תמצא הנביאים רומזים בנבואתם כה אמר י"י צבאו' אבל בנבואת משה רבינו ע"ה אינו מזכיר י"י צבאו' לפי שנבואתו עלתה למעלה ממקום זה . ותמצא הנביאים רומזים בנבואתם ד' ספירו' תחתונות שהם אד"ני אל ח"י י"י צבאו' אלוקים צבאו' וכלן נכללות בסוד כה אמר י"י צבאו' . ומה שאתה צריך לדעת ולהאמין כי נבואו' כל הנביאים בין נבואות משה רבינו ע"ה בין נבואות שאר כל נבואתם היתה מאת שם י"הוה ית' לא שתאמר שנבואת משה רבינו ע"ה ית' והוה ית' ונבואת שאר כל הנביאים ע"י מלאך . אל תאמן זה . וא"כ מה הפרשיש בין נבואות משה רבינו ע"ה לנבואות שאר כל הנביאים ע"ה . דע כי נבואת משה רבינו ע"ה נתאחדה בתפארת שהיא אספקלריאה מאירה ומשם נתדבק בספירו' עליונות . ושאר כל הנביאי' לא נתאחדו בתפארת שהוא סוד ית' הוה אלא ע"י אמצעות הספירות התחתונות שם אדנ"י ואל ח"י וי"הוה אלהי' סצב' או' . ולא השיגו הנביאים רבוק י"הוה אלא באמצעות מלכ"ות וי"סוד נ"צח והוד' . וזהו סוד כה אמר י"י צבאות . ומה שתמצא הנביאים מדברי' עם י"הוה ע"י אמצעות . וראי כמו שאמרנו אינו כי אם באמצעו' הארבע ספירו' תחתונות . וכבר ידעת כי הספירה האחרונה הנקראת אדנ"י נקראת אספקלריאה שאינה מצוחצחת ומתוכה ראו הנביאים ע"י דמיון ובכך נאמר וביד הנביאים אדמה . וזהו סוד אמרם תמיד כה אמר י"י צבאות . והסוד הוא שאמר במראות הצובאות אשר צבאו פתח אהל מועד . ואהל מועד הוא סוד אדנ"י . ומשה רבינו ע"ה נכנס באהל מועד ומדבר עם י"הוה שהיא אספקלריאה מצוחצחת פנים בפנים . ושאר הנביאים מדברי' עם י"הוה ע"י אדנ"י שהיא אספקלריא' שאינה מצוחצחת . וזהו סוד וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי י"הוה לא נודעתי להם : כלומר לא נתגלתי ליהם בשם י"הוה שיראו אותי באספקלריאה מצוחצחת אלא באל שד"י . וכבר ידעת כי שדי הוא סוד אדנ"י כמו שהודיענוך כבר בסוף שער ראשון . נמצאת למד כי הנבואה של כל הנביאים היתה ברבוק ובדבור י"הוה ית' ואין נבואה ע"י מלאך אלא כל הנביאים ע"י י"הוה ית' . והפרש בין נבוא' משה רבינו לנבואת שאר הנביאים היא שנבואת משה רבינו ע"י י"הוה ית' בלי אמצעו' ארבע ספירות תחתונות . ושאר כל הנביאים ע"י אמצעו' ד' ספירו' תחתונות וא"ת הרי מצינו נבואות הרבה ע"י מלאך כמו שכתוב באברהם ויקרא אליו מלאך י"י מן השמים ובנבואות זכריה ויען המלאך הדובר בי וגו' שנראה כי זה הנבואה היתה ע"י מלאך . אל תבהל ברוחך במקומות הללו וכיוצא בהם כי עוד תשמע בהם דברי אלהים חיים . ובשאר מקומות הרבה בשאר הנביאים : אל תתפחה בדעתך בדבר שאין הנבואה לא בשם י"הוה ית' בויקר' רבה אמרו ויקרא אל משה לא כאברהם באברהם כתיב ויקרא מלאך י"י אל אברהם שנית מן השמים .

המלאך

(א') כי הקכ"א והזכרון סמוכי' לעד לעולם וכבר פי' זה במעלה בשער ב' בכינוי זיכרון כסו' כה אמר י"י נבואות כי נס הסוד הו' בכלל הנבואות כמו שרמזתי למעלה בתחלת השער וכבר ידעת כי כה הוא כי"נוי לעצרת כי מנוח ולשתי נביאים

שער ג ד

בניהם שסוד שלשתם אל אלהים י' הוה נקרא השם היושבי בשמים ואומר רוכב שמים בעזרך
ואומר השמים שמים לה ועל זה נאמר ואחה חשמע השמי' מכון שבתך . וכן הוא אומר ויעקב איש
חס יושב אהלים . (א) ואומר יהי רקיע בחוך המים ויהי מבדיל בין מים למים . ולפי דרך
זה רתבונן בכל מקום שתמצא שמים שהוא סוד שני השמות שהם גדולה וגבורה שהם אל
אלהים . ששניהם נקראו שמים . וי' הוה הוא באמצע שניהם והוא רקיע בחוך המים . ובכל
מקום שאתה מוצא שחקים שהוא סוד שני שמות שהם נצ"ח והוד שהם אלהים צבאו' . ואל
ח"י הוא באמצע שניהם והוא הכתוב השלישי המכריע ביניהם ומן השמים ירד השפע אל
השחקים . ומן השחקים לאל ח"י ומאל ח"י לאדנ"י . וסוד כל זה הרעיו שמים ממעל ושחקים
יזלו צדק . וכן הוא אומר ויצו שחקים ממעל ורלתי שמים פתח ופי' הפסוק כך הוא ויצו שחקים
מן המקום שהוא למעלה מהם ומהו הוא השמים שנא' ורלתי שמים פתח . ודע כי שני שמות
אלו שהם י' הוה אלהים צבאו' שהם נצח והוד נקראים **עצם השמים** ועליהם נאמר
לבעצם השמים לטוהר לפי שעצומם הוא בא מן המקום הנקרא שמים והוא בסוד ידוע
צחוב ליורעים חן שהם עצם השמים ממש ומהם מקבלים כח כל העצמות למיניהם ועצם
היום הזה מהם מקבל כח והסוד כל עצמותי רתמרנה ה' מי כמוך . וחזו המקום שטמנו יבא
כח החיים למתי ישראל ע"י אל ח"י וכן הוא אומר ועצמותיך יחליץ כלומר יזיין מלשון נחנו
נעבור חלוצים ואומר כל חלוצי צבא ואומר שנים עשר אלף חלוצי צבא סמקום י' הוה צבאו'
הם חלוצי צבא ועצמותיך יחליץ . (ב) ודע כי יש עצם אחד בשדרתו של אדם ונקרא לו ז'
שהוא עצמו של אדם והוא עקרו ושרשו וממנו עקר רגולדתו של אדם בלב ובמוח ובכבד ומקום
הזרע והעצם הזה הוא מסולת וממבחר טיפת הזרע והוא עקר עמידת כל עצמותיו של אדם
וכשמר האדם ונתפרקו אבריו ונתקבו עצמותיו אורתו העצם אינו נפסד ואינו נמוח . אילו
יכניסוהו באש אינו נשרף . ברחים אינו נטחן . בפטיש אינו מרתפוצץ . והוא העצם הקיים
לעולמי עולמים הוא המקבל כח הרענוג והערנים אחר מיתרתו של צדיק שנאמ' ועצמותיך
יחליץ . והוא המקבל עונשים ברשעים ועליו נאמר ורתהי עונתם על עצמותם והעצם הזה
שרש ועקרו מעצם השמים הוא ומשם מקבל כח קיום ועמידה כל גוף האדם . ודע כי סוד
הכריעה באדם הוא בסוד העצמות ולפיכך הוצרכו לרמוז עד שיתפרקו כל חליות שבשרה
שצריך לכרוע במודים . וכבר ידעת כי מו"דים הוא בנצה והוד . ולפי שהקנאה הוא באר
מעצם השמים בכל מקום שנזכר ברורה לשון קנאה כאומרו כי אל קנא ה' אלהיך בקרבך
במקום

(א) ואומר יהי רקיע בתוך המים וגו' . פירש התפא' שהיא באמצע המים ויש בכאן סוד מים עליונים ומים
תחתונים אל' . למעלה וי' למטה שהם חכמה עליונה וחכמה תתאה ורקיע באמצע או בסוד הו"ה ה' ראשונה
וה' אחרונה ו' באמצע . ומה שהזכרתי יו"ד למטה היא יו"ד של שם אה' יה שרומז אל המלכות שהיא נקראת בשם יה'
של איתו שם או הם יו"ד קטנה של יכוד המבוארת למעלה בשער ב' בכינוי אות הו"ה באין המקום הנקרא שמים .
שהו' הפסד והפחד שהם אשומים וגם הם עצם השמים ממש כי הם הפועלים כל הפעולות של השמים . (ב) ודע כי
יש עצם בשדרת של אדם ונקרא לו . ועליו נאמר ואולם לזו שם העיר לראשונה וכבר ידעת כי האדם צמח לעיר
קטנה ואמר שהאדם בתחילת ימינו זה העצם לזו לראשונה מתהוה וסופו מוכיח על תחילתו והוא העיקר מיי'ס
חוליות הגדרה כמספר ח' כי ממנה תוצאות חיים מעיר ירושלים של מעלה ואותיות כעליונות מלת לו' זשהס מ' ד'
או"י"ן יהיו אותיות ואד"ס אכ' שהוא עיקר הוית האדם ואם מחלף אות ה' אל ל' באותיות אפע' ה' יהיה עומד
אני כי ממנו יתחדש רקימת האדם לעמוד לתחיית המתים והו' מקימי מעפר דל זה העצם שנתלדל מכל האברי'
שהיו עמו בקבר והסוד כלו כמו שביארנו בשער א' בכינוי שכינה כי כל פעולה וזכרה ההוה בעולם מ' וימי בראשית
וה' אה אינה אלא על דבר יש לבך שאר זה העצם להוריד עליו טל תחיה כמבואר ברקעני פ' תרומה כי

שני העמודים הם עמודי שש הם סוד שתי הלוחות המחברים בין תורה שבכתב שהיא בשתי הלוחות לתורה שבעל פה שהיא שחא סדרי . וסימן שוקיו שהם שתיים עמודי שש הם מעמידים שחא סדרי משנה . הרי לך שתי הלוחות ושחא סדרי משנה באין כאחד ושתיהן קשורים זה בזה . וכל העוסק בתורה שבכתב ותורה שבעל פה הרי זה מחבר את האהל להיות אחד ומיחד את השם ית' (א) והסוד יכין ובווע' . ודע כי המרה הזאת הנקראת בועז מקבלת עוזמן הגבורה ומעון מן הבינה והוא הנותן עוז ותעצומות לעם . ומן המקום הזה נמשכין כל מיני כח ואצילו וגבורה מצד הדין והפחד ובכח זה יושבת המדה הנקרא ארנ"י בהוד מלכות ועתה בין ודע בכל מקום שאתה מוצא לשון הוד'אות או מודים . שאתה צריך להוציא משפטים לאור . ודע כי שתי המדות האלו שהם נצ"ח והוד' שהם יי' אלהים צבאו' נקראי' **שחקים** ואלו הן שני היכלות המכינים מזון לצדיקים (ב) ונקראו שחקים וזהו שא"ל שחקים שבהם טוחנים מן לצדיקים . ותרע לך בבירור כי בסוד שחקים נמשך המן והטל וסימ' וברדת הטל על המהנה לילה ירד המן עליו . (ג) וכבר ידעת כי טל חרמון יורד על הררי ציון . ולמי הוא טוחן לצדיקים שהם צדיק' וצדק' ובכלל צדיק וצדק מקבלים כח ופרנסה וחיים כל הצדיקים הנקראי' על שמים . ובזמן שישראל הם צדיקים כאילו הם מסייעי' את השם והמרכב' העליונה הסודר' עליהם ורוכב שמים בעזרתן של ישראל . (ד) שנאמר רוכב שמים בעורך ובגאותו שחקים ואז מהו' וכו' מהו שכרן מתקן להם נצח והוד לעשות עמהם כמה טובות וכמה נסים ונפלאות בשם יי' אלהים צבאות שנ' ובגאותו שחקים . ופי' הפסו' כך הוא שהשם ית' רוכב שמים בעורך מהו שכרך כשהוא מתגאה על ירך מהקן שחקים להוריד לך כל ברכות גנוי עליונים כאמרו הרעיפו שמים ממעל ושחקים יזלו צד"ק . חפתח ארץ ויפרו ישע . וכן הוא אומר אשר יזלו שחקים ירעפו על אדם רב . ואומר ויצו שחקי' ממעל ורלתי שמים פתח וסוד הכולל כל אלון הענינים הוא מקרא דכתיב הרעיפו שמים ממעל ושחקים יזלו צד"ק . חפתח ארץ ויפרו ישע וצדקה תצמיח יחד אני יי' בראתי . ופי' הפסוק כך הוא הרעיפו שמים ממעל הרקיננו שמים הנקראים אש ומים הנקראים גבורה גדולה הנקראים אלהים אל . התקינו שמים יזלו להמשיך שפע האצילות ממעל . כלומר מן שלש ספירו' של מעלה מהם וכשהיו השמי' מקבלים שפע אצילות משלש ספירות שעליהן אזי ישפיעו טובתם על ג' ספירות שתחתיהן שהם נצ"ח הוד' יסוד . ומשם תחברך הבריכה הנקראת ארנ"י הנקרא צד"ק . וזהו סוד שאמר ושחקים יזלו צד"ק נמצאת למד כי סוד שמים הוא סוד גדולה וגבורה ורקיע אמצעי תפארת . בסוד יזלו צד"ק . נמצאת למד כי סוד שמים הוא סוד גדולה וגבורה ורקיע אמצעי תפארת . בסוד שחקים נצ"ח והוד' . ורקיע האמצעי יסוד מכאן ואילך חפתח ארץ ויפרו ישע . נמצאת למד אל אלהים נקראים שמים . ושני שמות שתחתיהם שהם נצח והוד נקרא שחקים ושמי' למעלה ושחקים למטה מהם . ולפי סוד שני שמות הללו שהן א' אלהים שנקראים ג' ג' שמים וי' הוד' ת

ביניהם

(א) והסוד יכין ובוועז פי' כי הם לשון הכנס ותיקון הדבר בחיבורו ועוזו ונס' רמו' לתור' שבכתב שהיא הכנה לתורה שבעל פה הנקל' עוז על שם ויתן עוז למלכו . ונקרא (ב) שחקים ע"ש מכינים ושחקים מזון ומן לצדיקים וע"ד הסוד לצדיקים יסוד ומלכות הנקרא צדיק וצדק שהם משפיעים מהם מהמדות עליונות ואס"כ הם מורידין מזון לכל ובפרט לצדיקים החתקנים מעשיהם ומחברים הצדיקי' העליוני' : (ג) וכבר ידעת כי טל חרמון כ"ל שפעת הכתר נקרא טל חרמון כי כטל הוא לישראל ויורד על הררי ציון כמו שנתבאר בשער ב' ומשם ירד ג"כ חרמון כמו שיתבאר לקמן בסוף שער ה' ובשער א' בכתיב הא' . (ד) רוכב שמים בעורך פי' בעור של ישל' למטה רוכב שמים למעל' כ"ל בהתעוררותם והמשכתה כמו שנתבאר פעמי' ושמים הם החסד והחסד כמו שיתבאר בסמוך

(ב) בבית דין העליון ואחר מבריע ואותו פסק דין שחוחמין שם עדיין יש לו רפואה במקום זה ולפיכך ארבעה צריכין להודות כי זהו מקום ההודאות ובכאן סוד גמילות חסדים .
 (ג) וסימן כי לך תכרע כל ברך . וסוד מורים דרבנן במקום זה הוא קבוע כי י'הוה אלהים צבאות הם סוד מדת תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם וסודו ליודעים חן כו (ג) הם המרבים שלום . וכן הוא אומר כי זרע השלום הגפן תחן פריה והארץ תחן יכולה והשמים יחנו טלם . וכבר ידעת כי ט"ל חרמון יורד על הררי ציון שהם נצח והוד . ולפי שהם מקום ההודאות והם סוד כי לך תכרע כל ברך אחז"ל צריך לברוע במור"ם . וכל ברכה הבאה לעולם ע"י אלו באה ולפיכך מי שאינו כורע במור"ם שדרו נעשת נחש לאחר שבעים שנה . וסוד שבעים שנה הם שבעים שרים העומדים בשורת העגולה . והנחש מבחוץ עומד כאורב נגר נצח והוד . וכל מי שאינו נזהר עם תלמידי חכמים או אם נצח והוד ראוי להכישו נחש וזהו שאמרו כל עובר על דברי חכמים חייב מיתה וראוי להכישו נחש . ולפיכך דע כי כשמחלבש השם הנק"אדנ"י לבוש הוד נוצח כל מלחמות ישראל ונפרע לנו מצרינו ומשלם גמול לכל אויבינו נפשנו ולפיכך צריכים אנו להודות למי שנתלבש לבוש הוד ונצח מלחמה והסוד הוד ורהוד לבשרת . וזהו אל ההודאות אדון הנפלאות . ולפיכך התבונן בכל מקום שתמצא לשון הודא' שהוא כנגד ניקום זה . ודע כי כנגד המדה הזאת עשה שלמה בבית המקדש (כ) העמוד השני זקרא שמו **בוועז** כי שני עמודים היו יכ"ץ ובווע"ז . והסוד שוקיו עמודי שש מיוסדים על אדני פז . שוקיו אלו הן נצ"ח והוד שם סו"ר יי' אלהים צבאות והם העמודי הספיר' וכנגדם עשה שלמה עמודים שנים יכ"ץ . ובוועז ומה שאמר עמודי שש כבר ידעת כי קו האמצעי הוא סוד התפארת שהוא סוד ו' של שם המיוחד . ואלו שני העמודים הם בתחתית ו' של שם כי אות ו' הוא סוד שש וסובל ששה שמורת גדולה גבורה תפארת נצ"ח הוד יסוד . ולפיכך אמר שוקיו שהם נצ"ח והוד עמודי שש שהם עמודי ו' ועל מי הם עומדים על יסוד ויסוד יושב על הכסא הנקרא אדנ"י נמצא הסוד מפורש . מיוסדים הוא רמז ליסוד על אדנ"י פז זהו שם אדנ"י . נמצא ז' ספירות תחתונות קשורות בפסוק זה . שוקיו עמודי ששהרי כאן ה' ספירו' גדולה גבורה תפארת נצ"ח והוד . מיוסדים ספירה ששית שהיא יסוד . על אדנ"י פז זו היא מדה שביעית להם שהיא אדנ"י . ואחר שעוררנוך על הסוד הגדול הזה . דע כי מן המקום הזה שהוא גדולה גבורה תפארת נצח והוד ויסוד שהוא סוד שוקיו עמודי שש מכאן נבראו השורפים השנים הנקראים בעלי שש כנפ"ם . ונקראים שרפים שהם שורפים לכל אות' שאינן חוששים לכבוד קונם כשהם מסתכלים במעשה מרכבה ועוסקי' בסוד ח"שמל . והם השורפים לכל אותם המשתמשים בשמורת הכתד ואלו הן המקורות והמענינות שמהם נמשכו שתא סודי משנה עד שמגיעים למדת אדנ"י הנקרא תורה שבעל פה . ולפי שאלו

שני
 (א) שני עמודים כנ"ד העליון ופי' עומדים בהיכל הזכות שהוא היכל הפחד מ"ז היכלות שהם למטה (פי' בעולם הבריאה) מיוסדים ל"ז הספירות שש עמודי השמים והמלאכים של כל ספירה וספירה ואלו שנהיכל הפחד נקראים כנ"ד העליון והפסק דין שחוחמין שם עדיין יש לו רפואה כנ"ד שנהיכל המיוחד לספירה הוד כאשר יתבאר עוד לקמן בכנוי ענמס (ב) וכיון כילך תכרע כל ברך . כי אלו הם נקראים שוקיים ונרכים : (ג) כי הם המרכים השלום פירוש היסוד הנקרא שלום שהוא כשפע מהם שהם כנס והוד מבואר למעלה בשער כ' בכנוי הר .
 (ד) העמוד השני הנקרא **בוועז** כי בו עז ותענומות כמשך מודת הדין מלמעלה . והו מדה ז' שהיא אדנ"י כי פז כנ"י אלקים עם המלה

סמאל ונתוספו לו שש מאו' רכב בחור מלבד רכב מצרים שאם לא תאמר כן מאי דכתב
 ויקח שש מאוח רכב בחור ואח"כ וכל רכב מצרים וכי כלם לא היו רכב מצרי' לא שש מאו'
 רכב בחור מלבד רכב מצרים . ולפי' הוצרך לומר וכל רכב מצרים . והמלחמה היתה למעלה
 והוצרך ארנ"י ללבוש שלשת מיני מלבושי . לבוש מלכו' והיא תפארת גאון יעקב . ולבוש ההסד
 מצר אברהם להציל את ישראל . ולבוש מלחמה מצר יצחק הגבורה להלחם עם מהנה מצרים
 למעלה . וכשנתלבשה באותן שלש מלבושים בסוד (א) ו"סע ו"בא ו"ש שהם סוד ג' מלבושים
 שאמרנו . עשתה מלחמה במצרים של מעלה ונצחה אותם וזהו סוד ויסר את אופן מרכבותיו
 וינהגו בכבודות ויאמר מצרים אנוסה מפני בני ישראל כי י"י נלחם להם במצרים . וזהו שאמר'
 חורה י"י ילחם לכם ואחם תחרישון . ואומר וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה י"הוה במצרי'
 זמה שהזכיר י"הוה במלחמת מצרים ואיננו מזכיר ארנ"י בפירש כבר הורענוך כי (ג) כל השמות
 כלולים בשם י"הוה וכל שם ושם ידוע מהו מלאכתו וכשהוא אומר י"הוה נלחם להם במצרים
 ידוע הוא כי סוד ה' אחרונה של שם י"הוה והיא הלוחמת מלחמות י"הוה ונקראת ארנ"י וכל ג'ן
 המלחמות מנצח אותם ארנ"י בכח י"הוה אלהים צבאו' נתלבש בהם בכח ג' מרכבות הירועו'
 בסוד ו"סע ו"בא ו"ש . ולפי דרך זה התבונן כי השם הנקרא אלהים צבאו' הוא המשפיע
 כח בשם ארנ"י ללחום מלחמות י"הוה . והסוד אלהים צבאו' שוב גא הבט משמים וראה ופקוד
 גפן זאת . שוב נא . כמו שכתו' שובה יי' רבבות . שוב להשפיע כח בשם ארנ"י הנקרא גפן זאת
 וע"י מי אחה פוקד גפן זאת עלידי הפקוד שהוא אל חי ולפי דרך זה נאמר אלהים השיבנו והאר
 פניך ונושעה . ונקראת מרה זו הו"ך בפסוק זה שנ' לך י"הגדולה והגבורה והתפארת והנצח
 וההוד . והסוד שנקרא הו"ך הוא בהיותו מתלבש במדת (ג) הגבורה והכח להשפיל האויבים
 ולנצח מלחמות ולהציל אוהבי י"י . והסוד והודי נהפך עלי למשחית ולא עצרתי כ"ח . ולפי
 שזה הוא מקום נצוח המלחמות ועשות הנסים והנפלאות אצל מקום זה נאמר זה ההודאות
 וכל מיני הודאות שאמר דוד ע"ה בספר תהלות אצל שתי מדות הללו סמוכות . וההודאות
 על הנסים והנפלאות במקום זה קבועות בסוד יודו לי"י חסרו ונפלאותיו לבני אדם .
 ובסוד ד' צריכים להודות כגון חולה שנתרפא וחבוש שיצא מבית האסורים ופורעי ימים
 והולכי מדברות (ד) במקום זה גומל להיבנים טובות . כי בשתי מדות הללו יש מקומות שבהם
 מלאכים ממונים לקרוע גזר דינו של אדם אם נגזרה עליו מיחה או שאר עונשין וזהו
 סוד שאמר חכמים ז"ל קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה כי שבעים שנים שהם עומדים

בבית

מבואר לעיל בשע"א . (ד) שהרי שר של מצרים נתחבר עם סמל כי סמל בכחותיו דונמא התפארת כמו שביארתי
 בשער א' וכמו שהתפאק' באמצעו' קבותיה כן הוא באמצעו' קבותיו העמאי' ולכך חיליו אשר כנינו שם מאות
 והס ג"כ כנגד גבורי' סמני' למלכות (א) בסוד ויסע ויבא ויט פי' שמהם יוצא שם ע"כ הוא צמדת החסד
 והפסוק הראשון כנגד החסד והשני כנגד מדת הדין שהזכר בו הלילה והשלישי כנגד התפארת שבו הוזכר הכלת
 ישראל ומפלת הנוצריים דין ורחמים וכו' השם מתלבש המלכות ודן בו ולחום מלחמות השם באותיות יר' ו' שהם
 בתוך כ"ד שמות שנקראו כמבואר בשער א' בכיווי מלכות . (ב) כי כל השמות כלולים בשם ידוה בשער א' ועוד
 יתבאר בתפלת שער ה' . ואם כן הרי הוא כאלו אמר אדנ"י ילחם לכם כי זהו מלאכתו ונקרא י"הוה על שם
 משלחו כמו שאמר בסוף שער א' . (ג) צמדת הגבורה והכח הוד מורה על הנווכים האדומים היפים
 שאקבל מהגבורה . (ד) וממקום זה גומל לחייבים טובות כי היה נכחו לגמור הד"י ונמלכו טוב לבבלת
 גמור לו כפעלו על כן נריך להודות לו על הטובה :

שער ב

א וכתובים . כנגד מקור ונחל זכרי' כה . מר"ע נאחו במקור שהוא סוד מים זכים אין בהם צר עכירות ולפי נבואתו מצוחצחת . הנביאים נאחו בעקרי הנחל למטה ולפיכך נבואתם העורבת ברמיונות כמו שהנהל מעורב ממיני עפר ב ושאר דברים הכתובים נאחזים בכריכה שהם מים מקובצים ואינם מצוחצחים כל כך . ואחר שהודענוך עקרים הללו על דרך כללי בשני שמות הללו יש לנו להכנס כבאור כל אחד ואחד משניהם כפי סיוע עליון עלינו לכתוב בסדר זה בע"ה זהו יורנו דרך האמת והנבואה :

פי' הו"ד השם הנקרא אלהים צבאות

הוא סוד המדה המושכת כל מיני דין וגבורה מצד שמאל ושואבת מן הביני ומן הפחד ולוחמת מלחמו י"י צבאו מעלה ומטה וזהו שכתוב ביו' ההוא יפקוד י"י על צבא המרו' במרום ועל מלכי האדמה באדמה וצריך אני להודיעך עקר הדבר . כבר הודעתוך כי השם הנק' ארנ"י הוא המושל על כל המוני מעלה ומטה והוא הפרנס הגדול (פי' על הנכסאי' ר"ל מעולם הנכסאי' ואילך) בנבראים ובירוכל גנוי המלך וכל גבורי המלחמה וכל כלי המלחמה רכבי אש וסוסי אש כלי זיקרמחי' וחרבות וקשתורת הצים ואבני בלסטראו' ושאר כל כלי המלחמה וששים גבורים סביב לשם זה כלם אחוזי חרב מלומדי מלחמה איש חרבו על ירכו וכלם מקבלים כח וגבורה מצד הפחד . והסוד איש חרבו על ירכי מפחד . וכבר הודענוך כי השם הנק' ארנ"י שהוא מדת המלכות והוא מושל על כל הנבראים והוא מהיה וממית מוריש ומעשיר משפיל ומרוםס מוחץ ורופא וכל אלה הדברים אשר שם ארנ"י פועל בכל הנבראים . כלם הם כפי השפע הבא אליז מן המעלות העליונו' ע"ג ח"י . אם לטובה אם לרעה . אם לחיים אם למות . אם לשלום אם למלחמה . אם לשובע אם לרעב . ועתה יש לנו להודיעך כי בהיות שם ארנ"י לובש בגדי מלחמה ומזדיין ללחום בשמים ובארץ מתלבש פלי מלחמה מגבורי הפחד . וע"י מי הוא מתלבש כלי מלחמה . ע"י אלהים צבאות שהוא מושך למדת אל חי מדת ארמוני . הקור ותמצא בשם ארמוני רמוז ארנ"י ור"ל משם נמשך הגבורה והמלחמה לשם ארנ"י . והסוד הזה למה אלהים זנחתנו ולא תצא בצבאותינו . ההבונן בפסוק זה וחמצא אלהים צבאות בענין המלחמה . ופי' הפסוק כך הוא למה אלהים זנחתנו שהוא סוד מדת המלכות והמלחמה למה זנחתנו ולא תלבש בגדי נקם ומלחמה מי' דזה אלהים צבאו' שהם צבאות שלנו כי לנו הם ולהם אנו ואין לאומה אחרת חלק ב' ירוך אלהים צבאות כי אם לישראל וכן הוא אושר כי אל קנא י"י אלהיך בקרבך . בקרבך ולא בעם אחר . ואומר קנאת י"י צבאו' חעשה ז"את . ולפי' אמ' ולא תצא בצבאותינו כלום באותן שני שמות הנקראי' "יהוה אלהי צבאות שהם צבאותינו . וענין המלחמות הוא בדרך זה . דע כי כשהשם ית' רוצה לעקור אומה או להשפילה אינו משפיל או עוקר אומה עד שמשפיל השר שלה תחלה שהרי אז לאין אומה נפלת אא"כ נופל שרה תחלה שנא' ביום ההוא יפקוד י"י על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה באדמה . ורע והאמן כי כשרדף פרעה אחרי ישראל על היס ונאמר עליו ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים . כי המלחמה היתה למעלה ולמטה והמלחמה היתה חזקה בשמים . והסוד ויקח שש מאות רכב בחור ואחר כך וכל רכב מצרים שהרי שר של מצרים נתחבר עם

סמאל

א' ועוד יתבאר הענין לקמן . תורה נביאים כתובים כנגד מקור נחל זכרי' כה . המקור האמור כאן הוא התפארת שהוא המקור לה' תחתיות וכל ר"ל עיקרי הנחל למטה שהם כנגד מקור יסוד . (ב) ושאר הדברים הכתובים . ר"ל הכתובים באמרו כרוח הקדש דהיינו ידי המלכות הנקרא כריכה . וששים גבורים סביב לה :

וכו"ל

וטוב רואי . ותמצא דוד כלול מן הדין ומן רחמי תמצא בכתוב בדוד ויהי דוד עושה משפט
 לצדקה לכל עמו משפט מצד הדין והוא ארמוני . צדקה מצד החסד והרחמים עם יפה עינים
 ומצב רואי . ולפי כשהיה דוד מתלבש בטור ארמוני היה נלחם מלחמותה באויביה ולא תשוב
 חרבו ריקם וכשהיה מתלבש יפה עינים היה מפרנס ישראל ועושה עמהם כמה חסדים בעין
 יפה וכן הוא אומר טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל . וכשהיה מתלבש טוב רואי היה
 יורד לעמקי תורה היה רואה ומסתכל בסתרים ונכסף לשעום טעמיה והיה אומר טוב לי
 תורת פיך מאלפי זהב וכסף והיה נכסף ומתאוה ואומ' גל עיני ואביטה נפלאו' מתורתך והיה
 מקיים התורה במדת טוב רואי . ובמדה הזאת היה יורד לסתרי תורה . ולפי ששלשת מדות
 הללו נתחברו במדת אל חי שהם חסד ודין ורחמים ונאחו דוד בשלשהן נעשה גם הוא רגל
 רביעי לכסא נושא את השלש ולפי אמרה תורה ג' רגלים תחוג לי בשנה כנגד אברהם ויצחק
 ויעקב . והרגל הרביעי הוא חג עצרת כמו שאמר וכיום השמיני עצרת תהיה לכם . אחז'ל
 בסוף סוטה שמיני חג העצרת לענין פז'ר קש"ב ואמרו שהוא רגל בפני עצמו ואם הם רק ג'
 רגלים היאך שמיני עצרת רגל בפני עצמו והרי הם ד' רגלים אלא רגל בפני עצמו באמת שהוא
 כנגד מגן דוד והוא סוד רגל רביעי לכסא מרכבה והסוד כלו שאמרה תורה שלש רגלים תחוג
 לי בשנה . ואמרה ג' פעמים . וכשנולד יהודה שהוא סוד מגן דוד שהוא בסוד הרג' הד' שהוא סוד
 הבן הרביעי מה אמרה לאה . הפעם אודה אתה' על כן קרא שמו יהודה ותעמוד מלדת . הפעם
 בוראי שהוא סוד פעם רביעי רגל רביעית אודה שהוא דוד שרוה לאל בהודאות וחושבתורת
 ותעמו' מלדת ע"כ הוא עמידת הספירי' מכאן ואילך הפירוד . ובהתחבר זכור ושמור ומלכות בית
 דוד לדוד אזי ונהר יוצא מערן להשקות את הגן ומשם יפרד (פי' משם ואילך כקרא עולם הפירוד ועיין
 בהמגיד) והיה לר' ראשים . ודע כי ב' מדות הללו הנקראות י' הוה אלהים צב"א אות מהם נמשכים
 כל צבאות העולם עליוני' ותחתוני' למיניהם ומהם נמשכים כל מלחמות העולם ובמקו' זה הוא סוד
 הקנאה והוה סוד קנאת י' צבאות תעשה זאת ואומר ויקנא י' הוה לארצו . וממקום זה יונקי הנביאי'
 נבואתם כאמרו כה אמר י' צבאות . ודע כי מעלת משה ר"ע היתה על כל הנביאי' כלם .
 ומשה רבינו לא נשתמש במלת י' הוה צבאות לפי שמעלתו היא דבקה בי' הוה ואינו צריך להסתכל
 במראות הצובאות לפי נאמר כי משה ר"ע נסתכל באספקלריא מצוחצחת שנ' פה אל פה אדבר
 בזמראה ולא בחידות ותמונת י' הוה יביט . ושאר הנביאים נסתכלו באספקלריאה שאיננה
 מצוחצחת הה"ד וביר הנביאים אדמה . ואמר אם יהיה נביאכם יהוה במראה אליו אתודע
 בחלוס אדבר בו . נענין במראה אליו אתודע הוא סוד מראות הצובאו' . ולפי מראות הנביאי'
 הן כשם י' הוה צבאות ולפי' מזכירים הנביאים תמיד י' הוה צבאות שהוא מקום עיקתם והוא
 סוד מראות הצובאו' (ג) אשר צבאו פתח אהל מועד נמצאת למד כי ג' מעלות הם . תורה . נביאי' .

וכתובים
 שנאמר ג"כ כל על שמה כמו שמכאן והולך ומטעם זה הוא שאמר כי כל הצבאו' כשפעים ניסוד תבין למה היסוד
 כרמו ג"כ כשפריס במלת צבאות וכמוכר לקמן בשער ה' בטעם כי שמו בקרב פי' שמו המיוחד לי בקרב המלאך
 הנושא וכבר ידעת כ המלכות היא המלאך הזה והוא (ג) סוד רגל ד' במרכבה פי' ולא אחד מהג' רגליה שהזכיר
 כי הם רמו הג' אבות שהם חסד ופחד ותפארת והוא רמוז לעשרת רגל בפני עצמו כותן לראש פיה אף כי הוא
 אחד עמהם באזילות וכקרא ג"כ מנן דוד ע"ש היסוד המשפיע ומחונך בו ומלכות בית דוד פי' היסוד כקרא
 מלכות בית דוד ע"ש השפעתו בדוד שהוא המלכות בענין שפי' בקריאתו מנן דוד וחסדי דוד לעיל בשער ב' בכנוי
 חסד תחתון (ג) אשר צבאו פתח אהל מועד . ר"ל המלכות שהיא הפתח הראשון ואלה מועד כללעיל

שני שמות הקדש

שהם שלישי ורביעי על דרך המעלות הם הנקראים. להם צב"אות. "יהוה צב"אות. ושניהם נכללים לפעמים כאחד כאומרו יהוה אלהים צבאו שמעה רתפלתיו. ולפעמים נזכרים כל אחד בפני עצמו כאמר אלהים צבאות השיבנו והאר פניך ונושעה וכאמרו יהוה צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה. והוצרכנו להביא אלו השני שמות בשער אחד אע"פי ששאר השמו' הובאנו כל אחד מיוחד בשער שלו. לפי ששני אלו השמות צריכים בבאורם זה לזה. וכשאינו מפרשים האחד גם השני צריך באור עמו הוצרכנו לבארם כאחד שהרי שניהם מתאחדים זה בזה. ושני אלו השמות הנקראים אלהים צבאות יהוה צבאו שניהם נכונים להריק בדרך הצנורות כל המשכות שפע הספירות העליונות ולהביאם במדת אל ה' ושניהם פועלים לפי הדין הישר בכל צבאות העולם. האחד פועל מצד החסד והשני פועל מצד הדין. ושניהם מושכים דין וחסד ורחמים במדת אל ה'. ויש לנו להודיעך כי מדת י"י צבאות היא המושכת חסד עליון וחסד אברהם שהוא חסד עולם במדת אל ה'. ומדת אלהים צבאות מושכת כח הגבורה והדין והפחד והעונש במדת אל ה'. ולפי' מדת אל ה' כוללת הכל נקראת כל שהכל בה. וכל הספירות משפיעות בה חסד ודין ורחמים ע"י יהוה אלהים צב"אות. וזהו סוד אני י"י עושה כל שהכל יצא מן המדה הנקראת כ"ל כאמרו וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טו"ב מאד. ואומר על כן כל פקודי כל ישרתי. ואומר וי"י ברך את אברהם בכל. וכבר הורענוך כי מדת אל ה' נקראת כ"ל שהכל בה. וכשהיא משפעת שפע אצילות במדת אדנ"י נקראת גם מדת אדנ"י בלשון כ"ל כי היא כלולה מן ה' כל כמעט כי שמי בקרבו. וכשמדת אדנ"י כלולה מן ה' כל אזי גם היא משפעת ברכותי בכל הנבראי למיניהם. ולפיכך נקרא כלל כל הנבראים גם כן בשם כ"ל. על שם מדת אדנ"י המפרנסת כל נברא ונברא כפי מינה ועתה יש לך לשמו' כלל זה בכל מקום שאתה מוצא לשון כל שחוא מורה שלשה עינים לפעמים מורה לשון כ"ל מדת אל ה'. ולפעמים מורה מדת אדנ"י. ולפעמים מורה על כל הנבראות כלם. והטעם כמו שענה הורענוך כי מכה כל יוצא הכל. וא"כ תחבונן במה שנאמר באברהם וי"י ברך את אברהם בכל. וביצחק ואוכל מכל. וביעקב וכי יש לו כל. כי שלשתן במדת הכלולה מן הכל נתברכו. נמצאת למד כי כל הנבראות והטובות באות למדת אל ה' ע"י יהוה אלהים צבאות. ולפיכך אל ה' כלול בכל הדברים כלם חסד ודין ורחמים. משלוש רגלים. ולפי שרוד המלך ע"ה נתלבש במדת אל ה' והוא (ב) סוד הרגל הרביעי מרגלו המרכבה היה כלול בחסד ודין ורחמים מ"ג רגלים ועליו נאמר והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב רואי אדמוני הוא סוד המשכת הדין הנקרא אש אדומה עם יפה עינים.

והו סוד חסד אברהם שהו"א סוד עין החסד והוא היה עינו של עולם. וטוב רואי הפארת יעקב שהטוב תלוי בו ואם תאמר הרי כתיב בעשו ויצא ראשון אדמוני. באדמוני של עשו אין בו תערוכת טוב ולא יופי אלא אדמוני כלו כאדרת שער אבל ברוד כתיב אדמוני עם יפה עיני. נמצאת למד כי עשו הרשע ירש החרב ושפיכת הדם. ורוד ע"ה ירש מדת המלכו' על מחונתה לעשות חסד ורחמים ומשפט וצדקה ולעשות דין. ולהרוג על פי הדין והו סוד שנ' בעשו ויצא ראשון אדמוני כלו כאדרת שער וברוד נאמר והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב

(א) וזהו סוד אני ה' עושה כל הקסוק הזה יכלול כי התפארת עשה את הכל שהוא היסוד וגם כי היסוד עשה המלכות שנקרא ג"כ כל כענין תאמר למעלה בשער ג"כ כנוי כל וגם כי המלכות עשה כל הדברים למטה

בראש התפילה ארנ"י שפתי תפתח שהוא השער להכנס. ובסוף התפלה אנו אומרים יהו
 לרצון אמרי פי לפי שה' רצון הוא סוד (כ' סוף) המעלות ממטה למעלה והוא סוד י"וד של שם המיוחד
 הנקרא רצון מן הרצון שהוא י' עולה בקוצו של י"וד העליון * מתדבקה בכתר עליון הנקרא
 אין סוף. נמצאת למד כי התפלה מחזרת על שם הגדול ית' שהרי בחליל התפלה אנו אומרים
 ארנ"י שפתי שהוא סוד ה' אחרונה של שם והיא למטה מכל הספירות של שם ית' ובסוף התפילה
 אנו אומרים יהיו לר' צון אמרי פי שהוא סוד אות י"וד של שם שהוא סוף כל המעלות ממטה למעלה
 הרי שם חתום בתפלה תחלה וסוף. שם י"ה שהוא חצי י"ת וי"ת וי"ת ככולו. ולפי שהתפלות
 עולות עד הכתר התקינו במוסף כתר יתנו לך י"י אלהינו. כלומ' כל התפלות של יוצר שהתפלל
 ישראל עולות עד הכתר. ולפי' אנו אומרים כתר יתנו לך בהפלת מוסף ולא בהפלת
 יוצר כי בהפלת יוצר עדיין לא הגיעו התפלות עד הכתר אבל בהפלת מוסף כבר הגיעו התפלות עד
 הכתר כי כבר נשלמו תפלות יוצרו עליו לכ' תר. וא"כ מתוך עקרי הללו שעוררנוך עליהם יש
 לך להתבונן כי בהיות האדם מתכוין בתפלתו נמצא מיחד את ה' באותה תפלה ומתחיל
 באות ה' אחרונה של שם עד שהוא מיחד כל הספירות ומגיע עד אות י"וד שהיא אות ראשונה
 של שם עד שנמצאות התפלה דבקה בכתר עליון. אסכנ' יש לך להבין כי התפלה נקראת
 עבודה כדרך שאמרנו וזהו סוד שאמרנו אי זו היא עבודה שבלב הוי אומר זו תפלה. ולפי
 דרך זה התבונן כי התפלות עומדות במקום הקרבנות. וכבר ידעת כי סוד הקרבנות הוא
 סוד קירוב הספירות וסדור המעלות ותקון הצנורות ב' ולפיכך נקראים קרבן מלשון קירוב.
 א"כ התפלה עומדת במקום הקרבנות אלא שהקרבנות מקריבין המעלות ע"י המעש' ותפלות
 ע"י רבור והסוד ונשלמה פרי' שפתנו וזהו שארז"ל תפלות כנגד תמידין ומוספין הקנוס.
 ואחר שעוררנוך על עקרים הללו בשם הנקרא אל ח"י יש לנו עכשיו להכנס לבאור
 שאר שמותיו י"י ית' על דרך המעלות והשם יורנו דרך האמת אמן ואמן סלה :

אלו הן השמות המכוונן על אל חי בסדר.

- אל חי . אלהים מים חיים . אל שרי . מקור מים חיים . יסוד . צדיק .
- שבו שכל טוב . שלום . זכרון זכור שבת . הר קדש גאולה שביעית
- תחתונה קצה תחתון של ואזו זה . שבת . ברית אות שבועה דהר
- הטוב חוק . הר ציון כל אביר . ישראל . ארון חסדי דוד
- הנאמנים . חי העולמים מילין תחתון אביר יעקב . חסד תהתון .

י"י אלהים צבאות שמעה תפילתי האזינה אלהי יעקב סלה . גם צפור מצאה בית ודרור
 קן לה אשר שתה אפרוחיה את מזבחתיך יהוה צבאות מלכי ואלהי .

לכן כמובא לקמן במקומו בשער ט' כל הענין . ומתדבקה בכתר העליון הנקרא אין סוף עיין לקמן בשער ה'
 בניאור סוד אות ראשון של שם שש פירשתי למה קורא לכתר עליון אין סוף . ולפיכך נקרא קרבן לשון קרוב
 וכן התפלה לשון חיבור ודיבוק כמו נפתלי אלהים נפתלי . מלך תחתון בשער ה' בשער ט'

שען ב

בין הארץ ובין השמים כדמיון כוחל ומחיצה להפסיק בין ישראל לאביהם שבשמים והם הנקראים ענן המפסיק ועל זה נאמר סכותה בענן לך מעבור תפלה . זמן הוא אומר במראות יחוקאל בגולה וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת וכו' ומתוכה כעין החשמל . המבין פסוק זה יבין כנה מחיצות מעכבות בגלות . ואפילו בארץ ישראל כתיב כי אם עונותיכם היי מברילי ביניכם לבין אלהיכם . וכל זה בארץ כ"ש בחוצה לארץ . וא"כ מה יהיה על תפלות של ישראל בחוצה לארץ . דע שהתפלות שהן חוצה לארץ אין להם דרך לעלות לפני י"י ית' זולתו כשישראל משלחים אותם מחוצה לארץ נגד ירושלים וכשמגיעות לירושלים משם הם מסתלקו ועולות למעלה וזהו שאמר דניאל כשהתפלל בגולה וכוין פתיחו ליה בעליה נגד ירושלים וזמנין תלחא ביוטא הוא ברך על ברכוהי ומצלי ומודה קדם אלהה . וכל זה אמר שלמה כפי' כשנבנ' בית המקדש והיה מתפלל על ישראל ואמר כי יחטאו לך כי אין אדם אשר לא יחטא ואנפת בס ונתת לפני אויב ושבוים שוביהם אל ארץ האויב רחוקה או קרובה . והשיבו אל לבם בארץ אשר נשבו שם ושבו והתחננו לך וכו' והתפללו אליך דרך ארצם אשר נתת לאבותם העיר אשר בחרת והבית אשר בנית לשמך . ושמעת השמים מכון שבתך את תפלת ואת תחנונם ועשית משפטם וכו' . ועתה דע וראה איך גלה שלמה המלך עליו השלום שאין תפלת חוצה לארץ עולה למעלה באותו המקום שמתפללים עד שהוא עולה לארץ ישראל ומשם לירושלים ומשם לבית המקדש ואז היא עולה למעלה . ולפי' כל ישראל שהם בגלות הם בסביבות ירושלים בארצ' כנפות הארץ וירושלים עומדת באמצע . לפיכך כל אוחס שהם בגלות לצד מזרח יתפללו לנגד מערב נגד ירושלים . זמן אותם שהם בצפון יהפכו פניהם לדרום . נמצאו כל ישראל שהם מתפללים בארץ גלותם משלחים תפלותיהם לירושלים ולבית המקדש . ומשם התפלות עולות לפני י"י ית' . ועתה יש לנו להודיעך מה בין תפלת חוצה לארץ לתפלת ארץ ישראל . דע כי תפלת ארץ ישראל דומה למי שהוא צריך לדבר עם המלך וביתו קרוב למלך ואין שטן ואין פגע רע ולא משתית בדרך . ותפלת חוצה לארץ דומה למי שצריך לדבר עם המלך וביתו רחוק מאד מן המלך ויש בדרך כמה ליסטים וכמה פגעים רעים וכמה היות רעות . עתה ראה כמה אדם צריך ליוהר כרי שימלט מנזק הדרך . ואחר הטורח והשמירה יתכוין שתהא תפלתו ראויה להקבל כמו שאמרנו . ועל דרך זה דע כי כמה מעכבין ומקטריגין יש לתפלות ישראל כשהן הולכות לירוש' ע"י הכחות הטמאות של אומת העולם . ולפיכך יש לך להחבונן כמה אנו חייבים לטהר עצמנו ולהתכוין בתפלותינו בהיותנו מתפללין בחוצה לארץ כרי שנהיה ראויים להקבל לפני י"י ית' . ואחר שעוררנוך על העקרים האלו הרקיס שהם כדמיון רמוזים . יש לנו להודיעך כי סוד אל"ח"י הוא סוד מקום בריקת התפלות והבקשות וכשהתפלה הי' כהוגן ונדבק בא"ל"ח"י אזי השם הנקרא אדנ"י שהוא סוד התפלה מתקרב עם אל"ח"י . ואז מתאחדות כל הספירות ע"י התפלה . וכשמדבק" התפילה באל"ח"י הרי היא נכנסת בכל החרדים עד שתעלה למקום הבי"גה . ומן הבי"גה מתדבקת בתכ"מ"ה הנקראת רצון . ולפי' אנו אומרים

עד הניכה כי היא מקום הכדל כלקמן בשער ג' ונקרא כן כי צה דריס כ' שעלי בינה הנזכרים למעלה וכדל במו"כ דכ"א בין הארץ ובין השמים גם מזה לעיל באריות בשער א' ומספירש . כתיב מחיצות מעכבות בגלות ולקמן בשער ה' יתארו בולו באריות כניסור הכינוי . שם המיוחד הנקראת :

לפניו שערי תשובה . ובהיכל זה נקרא מלת אל"י יש מקום אחד עיש בו שערים הנקראים
 שערי דמעה וי"ית' הוא בעצמו פותח אותם השערים ג' פעמים בכל יום והם שערים נכונים
 לבעלי תשובה כשהם חוזרים ומתנחמים על מעשיהם הרעים וכשאותו בעל תשובה מתפלל
 ובוכה ומוריד דמעות בתפלתו נכנסת הפלתו ובכיתו לפניו בשערי דמעה . וזהו שאמרו
 ז"ל אף ע"פי ששערי תפלה ננעלה שערי דמעה לא ננעלו שנא' עימה דמעתי בנאדך הלא
 בספרתך והרמז תפלת חזקיהו שנ' בה ויבך חזקיהו בכי גדול . ואמר י"ית' שמוע שמעתי את
 חפלתך ראיתי את דמעתיך . ואע"פי שיש הפרש בענין דמעה בזמן שני המקדש קיים
 לזמן חרבנו . מ"ט שערי דמעה פתוחים תמיד . וכבר אמר הנביא שיבו אלי בכל לבבכם בצום
 ובכי ומספר . לפיכך כשאדם רוצה שתתקבל תפלתו יתכוין בה וישפוך דמעה ואין תפלתו
 חוזרת ריקם . וכן נאמר בענין חנה והיא מדרת נפשות תפלל על י"י ובכה הבכ' הדע לך שאות'
 הצדקו' כל שערי היכלו' הית' יודעת וכל מעשיה היו בכונה ידועה להכנס לחדרי מרכבה מה
 כתיב בתריה וחדור נדר ותאמר י"י צבאות אם ראה תראו בעני אמתיך וזכרתני ולא תשכח
 את אמתיך . וחדור נדר הגיעה עד הבינה שהיא מושכת הבנים מן הכתר י"י צבאות במקום
 חולדת כל הנבראים נכנסה ונחכונה . ובהיכל זה יש מקום אחד שבו נכנסות התפלות של
 אוחס היחידים שהקדימו תפלותיהם לתפלת הצבור וכל אוחס המשכימים באותו היכל .
 כשמשל ימין צבור תפלותיהן ממונה ידוע שנכנס באותו מקו' ולוקח משם כל אותן התפלות
 הקודמות לתפלת הצבור ומעלה אותן עם תפלת הצבור לפני י"ית' . וכל הענינים האלו
 שאמרנו הם בתפלות היחידים אבל בתפלת הצבור אין כל ממונה וכל שוער יכול לעכב אלא
 כשהצבור מתפללים תפלתם נכנסת ומתקבלת על כל פנים וזהו סוד פנה אל תפלות הערער
 ולא בזה את תפלתם את תפלתו לא נאמר אלא את תפלתם . ופי' הפסוק פנה אל תפלות
 הערער כלומר כשהיחיד מתפלל בודקין את תפלתו אם היא ראויה להתקבל וכמה מערערים
 יש עליה . אבל כשהצבור מתפללין לא בזה את תפלתם אע"פ שאין תפלתם כל כך הגונה
 מקבלים אותה מלמעלה . וזהו שאמרו ז"ל מנין שאין הקב"ה מואס בתפלתם של רבים שנאמר
 הן אל כביר לא ימאסרם . ואומר רז"ל לעולם ישתתף אדם עצמו עם הצבור ואמר רז"ל אימתי
 עת רצון בזמן שהצבור מתפללים . ואומר כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים לו כי
 אלהינו בכל קראנו אליו . ועתה דע והתכוונן כי שתי היכלות אלו שהאחד נקרא ארז
 והשני נקרא אל"י בהם עולות ונרבקות כל תפלת ישראל מתפללים . וסוד תפלת
 צבור הוא סוד ארז"י שהוא סוד כנסת ישראל ולפיכך אינה נדחת . וכל אלו הדברים שאמרנו
 בתפלת יחיד ותפלת צבור בהיות ישראל על אדמתם . וכ"ש בירושלם וכ"ש בבית המקדש .
 אבל כשישראל בחוצה לארץ כמה מערערים וכמה מקטרגים עומדים אצל תפלות הציבור
 כ"ש אצל תפלות היחידים שהרי כשישראל הם בח"ל הרי ברשות שרי האומת ואין דרך
 לעלות תפלתם שאין שערי שמים אלא בארץ ישראל . וכן הוא אומר ביעקב מה נורא המקום הזה
 אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים . וא"כ בחוצה לארץ הכל סתום אצל השמים
 ועוד שאותן שרי האומות אין מסייעים לישראל כלום וכן הוא אומר ואין אחד מתחזק
 עמי על אלה כי אם מיכאל שרכם . וכ"ש כי סמאל שר ארום עומד ומקטרג תמיד על ישראל
 ומערער עליהם לאבד זכותיהם . וכל המקטרגים על ישראל בארץ האומת כלם עומדים

אם באמונתך. והיה מכנה דוד לעצמו על זה ואמר שמרה נפשי כי חסיד אני. ולפי שהמשכת
 התולדות בצאצאי אדם מן המדה של דוד אמר הכתוב אמרתי עולם חסיד יבנה ולפי
 שלפעמים מסתלקת ונאספת למעלה למעלה המדה הנקראת חסדי דוד כאמרו כי מפני הרעה
 נאסף הצדיק לפיכך אמר הכתוב הושיעה יי' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם בסוד חסדי
 דוד הנאמני. והיודע סוד חסדי דוד ידע סוד הורו (א) ליי' כי טוב כי לעולם חסדו. ראשוסוף
 ואמצע. ויבין כמה ענינים עמוקים נרמזים בתורה. ואחר שעוררנוך על אלו העקרים הגדולים
 יש לנו להודיעך כי המדה הנקרא' א ח' היא כדמיון מצרף ומבחן לקבל התפילו מיד ארנ' (פי' לבנת
 הספיר בעולם הנביאה נאכל מיסוד מלכות ועיין בזה פקודי ונפכדס שער ההיכלות ונפתח י'ה) ובהיכל זה
 עומדים כמה שומרי' וכמה חיילות לבחון ולצרף כל התפלות הנכנסות בהיכל ארנ' י. ובהיכל זה
 בודקים את התפילות וצעקת ותחנונים וכשהיחיד מתפלל נכנסת תפילתו דרך היכל ארנ' ובודקים
 אותה במקום הזה. ואם היא ראויה להכנס דרך מדת אל ח' אז שומרו הפתחים מקבלים אותה
 חפלה ומכניסין אותה עד הגיעה לפני י'הוה ית'. ואם ח' ח' התפלה שאדם מתפלל אינה הגונה
 קורין לאותה תפלה מלמעלה חפלה פס' ולה. וקורין כל רברי אותה חפלה פסילי'. והכרוז קורא
 א תכנס אותה תפלה לפני י'הוה ית' והקול מכריז אני יי' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ויהלתי (ב)
 לפסי' לים. ומיד מוציאין אותה חפלה בנויפה ורוחין אותה לחוץ ואינה נכנסת ונעלים השערים
 בפניה. והוא שאמר פנה אל תפלת הער' ער כי במקום זה פונים ובודקים כל תפלה שאדם יחיד
 מתפלל ומערערים עליה. וא"ר נמצאו רוב התפלות שמתפלל היחיד נפסדות נאבדות כי
 אחת מני אלף לא יוכל להתכוין בתפלת יחיד בענין שתהא ראויה להתקבל. דע שאין הרבה
 כן אלא כל אותן התפלות הפסולות הנקראות פסילים כשרוחין אותן לחוץ ואינן נכנסות
 יי' ית' נרין להם מקום להכנס בו שהשם (ג) ית' ברא רקיע ומסר עליו ממונים ושומרים וכל אורן
 התפלת הפסולות הנדרות מכניסין אותן באותו רקיע ועומדות שם. ואם חזר זה היחיד
 שהתפלל תפלות פסולות שעומדות בזה הרקיע החיצון ועמד והתפלל חפלה אחת בכונה
 גדולה ותפלתו זו הגונה ושלמה אז אותה התפלה הכשרה מסתלקת והולכת ונכנסת באורתו
 היכל חיצון שהתפלות הפסולות שהתפלל מקודם עומדת שם ומוציאה משם כל אותן התפלות
 הפסולות שהתפלל ועולות כלן עם אותה התפל' הכשרה שהתפלל וכלן נכנסות עמד באגודה
 אחת לפני השם ית' ונמצא שלא יפול דבר אחד מכל התפלות שהיחיד מתפלל. ואם לא חזר
 האדם בתשובה ולא התפלל חפלה בכונה כהוגן כל אותן התפלות הפסולות מוציאות
 אותם אל מחוץ למחנה למקום טמא בהיות אורתו האדם נמשך אחר הטומאה ואז נועלים

לפניו
 באמונתך כלומר בחסדים הנאמנים מן המדה של דוד. כי משם זרעם של ישראל בא וזה ספר תולדות אדם כמו
 שיתבאר בשער ג' (א) הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו כי הודו לה' ירמוז למסד עליין שהוא על ה' וכי טוב ירמוז
 לתחתון. וכי לעולם לאמצעי שהוא חסד עולם וחסדו שכ לכלם כי כולם חסדים הם ומעתה הסיון שאמר ראש
 וסוף ואמצע מובן (ב) ויהלתי לפסילים. כי כל שאינו נכנס להשתמש כראוי בפניות המלכות בעת תפלתו אי
 אפשר לו ליכנס לחס' למעלות שהיו כפירת הטיה הנקראת תהילה כדלקמן בשער ח' כי לשרים נאזה תהילה
 ולא לפסילים (ג) שהוא יתכרך ברא רקיע אחד. אותו הקויע הוא כדלפון כי הוא א תפלת אכ"ו יד' ל' בין הזמון
 פונה ומקבל תפלתם ושומרם עד שיקשור מהם כמ"ר לקונו ועליו כאמר גם כן פכ"ה אל תפלת הערער ואולי כי
 הוא הקיה את שזמרו סכמיס' ל' שהיה נרקיע ושראל שמה על שם קבלתו משראל ככא. (א) ותדור כדכר הנביא
 ע

בסוד י"י צבאות אביר ישראל . כבר ידעת כי הג' ספירות תחתונות ^א נאחזות בשרשו' התחתון והם נצ"ח ה"ד יסוד ושולשתן נקראת צבאות בכלל וכשתמצ' נצח לימין והוד לשמאל יסוד באמצע אל ח"י שהוא אביר ישראל תמצא אביר ישראל מכריע בין נצח ובין הוד . וכן הוא אומר הנה ארון הברי' ארון כל הארץ הארון כ נקר' ההיכל ששוכן בו על שמו יהוה . ולפי' אביר יעקב אביר ישראל ולא אביר אברהם ואביר יצחק . ^ג זהו מגן דוד העושה המלחמו הגדולו' והוא ארון כל הארץ ודע כי מכת אביר יעקב יתחד' אבר הנשר הידוע בסוד אבר"ה חסידה ונוצה זהסוד דומבינתך יאבר נץ יפרוש כנפיו לתימן . שהוא סוד מרת חס"ד חס"דה חסדי דוד הנאמני' ובהחבר בינ"ה לאביר יעקב אזי יאבר נץ ^ד יפרוש כנפיו לתימן . כי הבינ' מדה שביעי' היא לאביר יעק' ^ה ועל יובל ישלח שרשיו ובהחבר אביר יעקב למדה הנקרא נשר אזי היא מתחדש' ומתמלאת כל טוב ועליה נאמר אברה חסידה ונוצה ועל זה נאמר המשביע בטוב עריך תתחדש כנשר בעורייכו : והמדה הזאת נקראת **הסוד תחתון** וצריך אתה לדעת כיצד . דע כי שלשת מיני חסד הם . הא' חס"ד עליון הבא מן המקור העליון שאין בו תערוב' דין וזולתו חסד ורחמים ונקראים חסדים טובים והסוד וחסדי מאתך לא ימוש . ועל זה נא' כי המלך בוטח בה' ונחס' עליון בלי מוש . והב' הוא חסד עולם והוא חסד אברהם שנ' תתן אמת ליעקב חסד לאברהם . ולפי שפחד יצחק שהוא סוד מרת הדין מתערבת עם חסד אברהם ולפעמי' מעכבת את החסד מצד הדין כאומרו ^ו ושם חביון עוזו ^ז ואומר יט"ן ^ח י"י תרעץ אויב אין חסד אברהם חסד פשוט אלא מעורב עם דין כי לפעמים מתגברת מדת הגבור' ומסתתרת בתוכה חס"ד אברהם . ולפי' חסד אברהם נק' חסד עולם כי לפעמים הוא מתעלם בסוד ב' מדות שבהם מתנהג העולם העולם בסוד גלוי ונעלם . ^ט בסוד מעלה ומטה ימין ושמאל פנים ואחור ולפי' חסד עולם יש בו דין ורחמים השלישי נקרא חסדי דוד הנאמני' . זהם חסדי אל ח"י' הבאים מכת חסדים טובים וחסד אברהם . ונקראו' חסדי דוד בהגיעם אצל מרתו ושנמשכי' אלו החסדי' הבאים דרך עיה דוד היא ציון ונקראים חסדי דוד בהגיעם לשם אדני' נקראת אדני' בלשון חסידה . וסימן אבר"ה חסיד'ה ונוצה . ולפי שהיה דוד המלך ע"ה שואב חסדים העליונים מלמעלה הנקראים חסדים טובים וחסדים ראשונים אמר הכתוב איה חסדיך הראשונים י"י בשבעת **פרק** לדוד

שער ב

ובא אהרן אל הקדש במדה הנקרא זאת לפי שמדת זה אלי שהוא טוב מחובר לה והוא טוב ועל שמו נקרא זאת וכבר הודענוך כי ע"י שם אדני היא נקראת עת רצון והיא עתו של אדני שהוא צדק שהוא טוב הנמשך מצד קולפי שעל ידיה מקבל כל היצורים פרנסה ומזון לפיכך נא' עניי כל אליך ישברו א ואחה נותן להם את אכלם בע"ח בסוד את הכל עשה יפה בעתו . והיורע לחבר מדת זכור אצל שמור עליו נאמר אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת כלומ' המקרב מדת שמור אצל משפט אזי הוא משפיע הברכות בכל הדברים שבעולם בין כספירות הפנימיות בין בדברים החיצונים שהם חוץ לספירות . כי כשהספירות הפנימיות נשפעות ונסדרו אזי כל הדברים שבעולם מקבלים כח שפע ואצילות . וזהו סוד עושה צדקה בכל עת כי היאך אפשר לו לאדם לעשות צדקה בכל עת ועת מכל עתות היום אלא סוד הדבר כך רואה כשהאדם מחבר מדת שמור אצל משפט אזי הוא עושה צדק בכל הדברים שבעולם ואפי' בדברים החיצוני' כ"ש בפנימיות שכלל הכל נקרא כ"ל ע"ת והמבין סוד הפסוק שאמר עושה שלום וכבוד רע יבין סוד עץ הדעת טוב ורע וסוד עת טובה ועת רעה . כי מה ענין שלום אצל רע . שאמר עושה שלום וכבוד רע כי שלום הוא אצל המלחמה וטוב אצל רע אלא ענין שלום שאמר אצל רע זה ידוע הוא למושיגי האמת כי מדת הנקרא שלום טוב ולפי אמר עושה שלום וכבוד רע כי הרע הוא חוץ למחיצת המקום הנקרא טו"ב שהוא סוד כ"ל ולפי שנחתמו מעשה בראשית בחותם הנקרא טוב לפי כתיב וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד והמדה הזאת לפעמים נקרא **אביר** **יעקב** והטעם כי מב"נה יאבר נ"ץ החכמה בסוד ג' שבת קטן ושבת גדול והטעם שנקראת אביר יעקב ולא אביר אברהם ולא אביר יצחק לפי שזאת המדה תלויה במדת יעקב שהרי יעקב קו האמצעי בתוך וא"ו של השם ית' וסודו' או של שם מיוחדת ליעקב בסוד תפארת . וברא נאחזות מדת אברהם ויצחק אברהם לימין ויצחק לשמאל ויעקב קו האמצעי וסי' יעקב איש הם יושב אהלים ד' וסוד איש הם בסו' תיומת של לולב שהוא סוד קו האמצעי של לולב יושב אהלים הם ב' אהלים אהל אברהם ואהל יצחק כי הם ב' צדי הלולב . ולפי שסוד יעקב הוא קו האמצעי והוא סוד וי' אנו אומרים אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ו' נוספת ביעקב . וכן האל הגדול הגבור והנורא והסוד הגדול זכרתי את בריתי יעקוב מלא עם וא"ו . וברית יעקב הוא סוד אביר יעקב . ולפעמים ד' נקראת אביר ישראל בסוד סתום וחתום ולכן נאם הארון י"י צבאות אביר ישראל . ויש לך לדעת מי הוא הנקרא ארון

בסוד

העולם זכר אחד כלום מכולם הרי ו' פו שהם מ"ט ככללנו בה והיא ענינה שער הכ' וכבר פרשנו זה בענין עץ הדע' בשער א' ואתה כותן להם את אכלם בעת רחמו בעלי הסוד בעתו כלו' בזמן החבור כמו שנתבאר ב' והטעם כי מבינה יאבר כן ע"ש הוכיחתיך יאבר כן ופי' כי מכת הבינה היסוד מחדש ומחדש ככף הגן שהוא המלכות כמבואר' בסמוך יותר בסוד ג' שבת קטן כלומר המיטה שורשה ועיקרה היא הכולל כללם בסמוך ועל יובל שלש שרשיו ולכך אמר כאן בסוד שבת קטן ושבת גדול כי הא' בהא' תליא והקטן מקבל מהגדול ובעבור שהו' למטה מהתפארת ומקבל בתמצעותו בקרא אביר יעקב כמו שכתב והולך ד' וכקרא גם אביר ישראל מטעם זה רק הפרט זה ש בדבר כי לפעמים הוא מכריע ועומד כשהו' בין כח והוד ולפעמים עומד למטה מהם ואז נקרא אביר יעקב סתם כאשר הוא מתגלה על ידם פעמים ועולה למעלה נקרא אביר ישראל לשון גלגלה כמו בהתעלות התפארת שאז נקרא גם כן ישראל סתם וההענין תימצא ככה יור אומר שהיסוד עומד למעלה ומכריע בין שלש לשלש בין ג' דלעיל מסד סוד תפארת ובין ג' דמלרע ככתב הוד מלכו' ועיין שם והו' שאמר בסוד חתום וכתים ה' וכוד איש תם בסוד תיומת של לולב כי תם מלשון תיומת הלולב שהחזיק ב' המדות וככנס באמצע כדלקמן בשער ו' ויש לך לדעת מי הוא

הנחמד

השם הנקרא ארנ"י . ולפי שהכל תלוי במדה זו נקראת כ"ל וגם לפעמים נקרא המידה העשירית שהיא ארנ"י כרשון כל על שם המדה הזאת ועל סוד זה נאמר אני י"י עושה כל נוטה שמים לבדי וגומר שהרי בכח המידה הזאת נבראו שמים וארץ וכל צבאות מעלה ומטה והסוד ויכלו השמים וגו' ויכלו לשון כל והסוד הגדול השבת היא סוד כל וכולל שתי המדות בסוד זכור ושמור . וזהו סוד ויכלו השמים והארץ . ויכל אלהים ביום השביעי . ושלשת האבות ירשו מדה זו שהיא כ"ל בסוד זכור ושמור . אברהם כתיב ביהו"י ברכך את אברהם ככ"ל . יצחק כתיב ביה ואוכל מכ"ל . יעקב כתיב ביה כי חנני אלהים וכי ישלי כ"ל . ועל זה אמר דוד ע"ה על כן כל פקודי כל ישרתי . ולפי שהמדה הזאת היא שביעית ^א ע"ר ספירת בינה כמנ שאמרנו ולספירת בינה יש חמשים שערים ומאותם חמשים שערי בינה יונק אל ח"י על כן נקרא בלשון כל . כי משם נמשכים הכל ולפיכך כ"ל בגימטריא חמשים כי כל הדברים הנמצאים בנבראים מחמשים שערי בינה יצאו וסימן כל הנבראים הוא כל . והסוד הגדול וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טו"ב מאד . וכבר הודענוך כי המדה הזאת נקראת כ"ל . ויש לי לעוררך על סוד פנימי דק . דע כי בהתחבר מדת זכור ושמור אזי כל העולם כמלוי ובשלמות . והסוד את הכל עשה יפה בעתו . כי מדת זכור נקראת בסוד כל ומדת שמור נקראת ע"ת . וכשזכור ושמור מחאחדות כאחד בסוד כ"ל ובסוד עת אז 'אומר הכ"ל עשה יפה וסוד בעתו' . ודע כי יש עתים לטובה ועתים לרעה . כבר גלה שלמה ע"ה הסוד ואמר ערה ללדת . ויש כמו כן עת רצון ועת רעה כמו שדרשו ר"ז בפרק חלק והנני מגלה לך הסוד . דע כי מדת ארנ"י נקרא ע"ת וכשהיא מחוברת לצד"ק הנקרא ט"וב אזי היא עת טובה שהרי טוב מחבר עם עת . ואם ח"ו טוב נפרד מעת הרי שתחבר עם עת ענין אחר שיושב חוץ לספירות ונקרא רע . וזהו עץ הרעית טוב ורע וכבר פירשנו זה בענין עץ הדעת טוב ורע שהיא מדת ארנ"י הנקרא במדה זו והכל כפי הדין הישר נמשפט האמת וכבר גלה שלמה ע"ה ענין זה בסוף קהלת ואמר כי כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל נעלם ואם טוב ואם רע . ולפי דרך זה אח"ל הייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה . וזהו סוד אמרו דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל ע"ת אל הקדש מאי בכל עת כלומר בכל עת שהיא עת רעה שהרברי' הנקראי' רע מחוברי' לעת או שמא אותה העת היא באותם העתים החצוניים הנקראים עתות טומאה כי כמה עתים חצוני יש מחוץ לפדגוד וכל א' מהם מזומנת לפורענות . וגם הם בכלל ואל יבא בכל עת אל הקדש . ובאיזו עת ראוי לו לבא בזאת

יבא
 מדת דק נחנה הרצון . כי אז יחוללים שלמעלה איכוזן ביושלים שלמטה גם כן וזהו טעם לכתיבה יחוללים חבור י"ד כל זמן הגלות שאין עתה השכינה שהיא העשירית גם עד שתמלא פנימיה של לבנה במהרה בימינו אמן . ^ת עד ספירת בינה כמו שביארנו לעיל בכינוי שבת . ולספירות בינה יש כ' שערים . הם הם כ' שערי בינה שנבראו בעולם כאלו תאמר שיהיה נבראת המחצבים שער בינה אחד בתולדותם וכמה ונבראת המחצבים שער אחד ובשרים שער אחד ודגים שער אחד ויעלה זה עד נבראת הנפש שיתכונן מהות הנפש ומשם לנגלים ונבראת כי בכל אחד מהם שער חכמה ובינה נבראתו ומהותו וכחו שלם כחמתו של תבירו ומספרם מקובל להם חמשים שהיו משה רבינו עליו השלום חן מאחד ואפשר שיהיה השער הזה בדיעת הנוראית שלא נחמר לשום נברא ואל תסתכל באורם נבראו כי על הכוב באמר ועל השער האחד לא נאמר . חפ"י הרמב"ן . וככללנו כולם בנינה כידוע כי היא הכח כל הזכע שתתתיה שבהם נעשה וכנמר בניין

העולם

שער ב

מושיעים שהם יהוה אלהים צבאות על הר ציון שהוא סוד אל חי לשפוט את דר עשו שהיו
 הר שעיר . ופקדו' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה באדמה . ואזכיר אותה בשמים
 הרבי ואת"כ הנרה על אדום תרר . ובהיות זה מה כתיב מי זה בא מאדום המון בגדים
 מבצרה אנ"י מדבר בצדקה רב להושיע בסוד ועלו מושיעים בהר ציון . ולפי דרך זה אמרו
 כי הר ציון נקרא הר י"י בהתחבר ה"ר ציון וה"ר המוריה ע בסוד ויקרא אברהם שם המקום
 ההוא י"י יראה אשר יאמר היום בהר י"י יראה ומעמד הר המוריה ע"י אצילות הר ציון א בשפע
 הברכה היה ולפיכך אמר בי נשבעתי נאם י"י כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא השכרת את
 בנך את יחידך כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך וכו' ולפיכך כל מקום שתמצא מי ב
 יעלה בהר י"י הוא סוד ציון בחבור ירושלים . הר בית ה' הוא סוד הר המוריה וירושלים בחבור
 ולפעמים נקראת המדה הזאת **ציון** ג וענין ציון וירושלים הם סוד אל חי אנ"י זכור ושמו
 ומתוך ציון שהוא תשע ספירות שוכן השם ע בירושלים שהיא סוד הספירה העשירית למטה
 כאמרו ברוך י"י מציון שוכן ירושלים ואמר כטרל חרמון שורד על הרר י"י ציון ומשם הברכה
 נמשכת לירושלים ולכל העולם . וכבר הודענוך כי אל חי הוא סוף ט' ספירות מלמעלה למטה
 והוא המריק ברכה באדנ"י וכן בהיות הצדיקים נמצאים בעולם ד אזי י"י יתברך ויחב' מאציל
 ברכותיו למטה ועל ידי מי על ידי ציון וכן הוא אומר מציון מכלל יופי אלהים הופיע . ואם
 ח"ו עושין ישראל שלא כהוגן מרה כתבי מפני הרעה נאסף הצדיק וחצדי"ק הונא מדרת הרין
 וכן הוא אומר וצדיק יסוד עולם . ואומר מציון מכלל יופי אלהים הופיע וכשנאספת מדרת
 צדיק אז נחרב הר ציון מה כתיב בהסתלק אל חי מהר ציון אז כתיב על הר ציון ששטם שועלים
 הלכו בו מי השועלים שהלכו בו שאר כחוח של טומאה הנקראים שועלים קטנים מחבליים
 כרמים כרמים מי הם כרם י"י צבאות . אבל לעתיד לבא מה כתיב ועלו מושיעי' בהר ציון
 לשפוט את הר עשו והיתה לי"י המלוכה ואז יתחברו ירושלים וציון כאחד כי ירושלים היא עיר
 המלוכה וזהו והיתה לי"י המלוכה וזהו סוד גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלים . ובשוב
 הספירות להיקונן מה כתיב ובאו האובדים בארץ אשר והנדרים בארץ מצרי' והשתחוו לי"י
 בהר הקדש בירושלים . בהר הקדש זה הר ציון . בירושלים היא עיר המלוכה . והסוד
 רמ"ז ז"ל מי הם האובדים באומרו הצדיק אבד ומה אבד אבד את הצדק ולפיכך ובאו האובדי' .
 צדי"ק אבד לצדיקי ע וצד"ק אבד לצדיק וזהו ובאו האובדים ולא אמר האובדים . צדק צדיק והם
 הנקראים הר הקדש בירושלים . ולפי עקר זה קבעו בחפלה המחזיר שכינתו לציון והסוד ברוך
 המחזיר אבדה לבעליה . ואחר שעוררנוך על העקרים דע כי המדה הזאת על היותה מדה
 לאבות ועמה נכנסו שלשתן לקבל כל אחד ואחד חלקי במרכבה ובמדה הזאת נכללין כל
 מיני שפע ואצילות הבאים מכל ט' ספירות נקראת גם כן כלשון **כל** והטעם לפי שהמדה
 הזאת מושכת מכל הספירות העליונות כל ההמשכות כלם למיניהם ומביאה אותם בתוך

השם

ה' וזה זכרי לדוד דוד . וכבר פירש למעלה כי הרמז בו ליכוד ומלכות שהם דירת השם ודרכים עמוגוס הזכרון
 א בשפע הברכה היה . כי משם הברכה ותיים עד העולם כמו שיתבאר בסמוך ב מי יעלה בהר ה' הוא סוד סוכו
 ציון בירושלים . פירש סוד סוכו ציון וירושלים של מעלה והר בית ה' הוא סוד סוכו ציון בירושלים של מעלה שהוא הר
 המוריה בירושלים של מעלה . ג וענין ציון וירושלים . פירש ציון וירושלים של מעלה הם כדומה לציון וירושלים של
 מעלה שהם אלה' ואדנ"י . ד אן ה' ית' מאציל ברכותי ולמענה . כי הצדיק התחתון מעורר נדיק העליון וכאנאספה

עדת

ארבע מחנות . . . ודע עוד יש כמה הרים אחרים ומהם גבנונים ומהם הרי נש"ף ושאר כמה הרים חצונים וכלם מקיפים סביב להר המוריה בסוד ארנ"י א' וזהו סוד ששים המרה מלכות ושמונים פלגשים ועלמוח אין מספר אחת היא יונתי חמתי . ב ועל זה נאמר ירושלים הרים סביב לה וי"י סביב לעמו ורע כי מן ההרים שסביבות ירושלים מאוחס שנקראים הרי נש"ף וכיוצא בהם . כשישראל נ יוצאים חוץ להר ציון מתנגפים רגליהם על הרי נש"ף לפי שאין להם לישראל קיום ועמידה זולתי בהר ציון ובהר המוריה . ולפי עקר זה אמר י"י יתברך לישראל שנתן לעשו את הר שעיר לרשת אותו . והטעם כי הר שעיר הוא טמא ובו שוכנים השעורים אשר הם זונים אחריהם ושעיר אל רעהו יקרא . שעיר הן עשו אחי איש שעיר וכנגדן שעיר המשתלה וכנגדן הר שעיר וכנגדן ולא יזכו עוד אחר זבחיהם לשעורים . ותרע כי עשו לקח בחלקו מן השעירים השפלים הקרובים לארץ בענין שאמר הלה הם בני שעיר החורי יושבי הארץ ולפיכך נאמר בעשו וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו וזהו הענין שאמר הנה קטון נחתיך בגוים בזוי אחה מאד . והטעם כי שאר הגוים יש להם שרים עליונים כענין והנה שר יון בא ושר מלכות פרס וכן לשבעים אומות . ובישמעאל שנים עשר נשיאים לאמונתם אבל עשו חלקו ונחלתו השעורים שהם השפלים שבכל הנבראים . ולפיכך נקרא שעיר ואומר ואתן לעשו את הר שעיר לרשת אותו . ומה שאמר בארום אם תגביה כנשר לפי שיש לו שר הנקרא סמאל והוא נותן הכח בשעירים והנפש לגלגל מאדים . ד אבל אינו מכלל השרים השבעים הקיימים לעולם על עמדם . ולפיכך אמר הכתוב מלחמה לי"י בעמלק מד"ור ד"ר וסוד ד"ר ד"ר הוא סוד י"י זכרך לר"ר וד"ר ה' וזה זכרו לר"ר ד"ר והוא השטן המקטרג למעלה כנגד ישראל והוא סמ"אל הרשע נבא את הגאולה מה כתיב על סמ"אל הרשע אם תגביה כנשר ובין ככבים שים קנך משם אורידך נאם י"י . וכיצד יורידוהו בעלות מושיעים

מחנה ארכיאל ללד החיה העומדת למזרח ורפאל ללד החיה של מערב וכו' וכן הוא נרמז במדבר ז' . סוד המובח שעה משה פי שקרא שמו ה' כיסילרמו זה . ח ד' סיות על ד' מחכות אלו הד' סיות הם מלאכים עליונים קדושים והם ארבעים מאד לפני הקב"ה והכבודו הקדש מתעלה בהם ובאמצעותן עומדת ד' מחכות השכינה כאשר פירוש מפי' המרכבה ולעיל בשער א' ביצתיה ההשתלשלות כולו . א והוא סוד ששים המה מלכות ששים מלכות ושש' גבורים הכל אחד ולמעלה פרתיו בשער א' . וזה לעומת זה עשה האלקים חזקיות כנגד פנימיות ואלו הם השמונים פלגשים כי ששים כנגד ששים ועשרים פלגשים בין לפני עשו ובכי קטורה וכאפי ישמעאל הם שמונים ועלמות הם המדינות והעיינות אחת היא יונתי כנסת ישראל מפי' שיר השירים לרבינו סעדיה גאון בועל זה כאמר ירושלים הרים סביב לה כי היא למטה בדוגמת מעלה כי כל הדברים משתלשלים בדומה כאשר כתבאר פעמים ועיקר קיום ועמידת ישראל באלו ההרים הפנימיים יסוד ומלכות וכאשר יוצאים חוץ לשורתם הנה הם מתנפלים באלו ההרים החיצונים הנקרא הרי נש"ף וכיוצא בהם והם גם כן הארבע מחנות וארבע סיות שלהם כי הכל זה לעומת זה עשה האלקים כמו שביאר פעמים . ד אבל בעשו חלקו ונחלתו השעירים שהם השפלים כי קח חלקו עשו הן הכחות היותר תחתונים בכחות ה' זיוניות . אבל אינו בכלל ע' שרים הקיימים לעולם על עמדם כי הע' שרים יושפלו ממדרגתם אבל לא יאבדו מן העולם לעתיד לבא כאשר יתבאר לקמן בשער ה' מה שאין כן כסמאל כי הוא סיעתו יהיו נשעים כנדיים וטלאים כענין שנאמר ובלע המות לבנח .

שער ב

א מריק ברכותיו ביר שלום. כאמר בטל תחמוץ שיורד על הררי ציון כי שם צוה יי' את הברכה
 חיים עד העולם. והררי ציון הם נצ'ח והוד ומשם שמן הטוב נמשך על ציון ומשם יורד
 לירושלם ע' והסוד שנים כרובים עצי שמן שעשה שלמה יי' ביר. ב ומהררים אלו נחצבו הררי
 נחשת בסוד ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצוב נחשת בסוד מדרת הדין האדומה בסוד
 ג וההרי הרי נחשת ולפי' דע כי הר ציון הוא סוד אלח"י. והר המוריה הוא סוד בית המקדש
 וירושלם בכלל. והר עשו הוא הצד המקטרג מצד שטאל מבחוץ ד' וסודו מלחמה ליי' בעמלק
 מדור דור. וזהו המעכ' בבנין הר ציון ובבנין המזבח בהר המוריה עד שיגיע זמן פורענתו
 של אדום לקבר הנקמה ממנו ואימתו בזמן שילבשי בגדי נקם הררי ציון שם יהיה צבאות
 אלהים צבאות ויתישבו על הר ציון. ואלו הן הנקראים מושיעים אלו הם יהיה אלהים צבאות
 והסוד ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו. מושיעים אלו הם יהיה אלהים צבאות בהר
 ציון זהו אל חי לשפוט את הר עשו זהו עמלק בנו של עשו שיש בו מלחמה ליי'. והוא המקטרג
 כנגד הר ציון והוא סמל' שרו של עשו ה' ששלח יד בברית שלומים מה כתיב בתריה והיתה ליי'
 המלוכה שהיא סוד המלכות שהיא סוד הר המוריה שהיא סוד ירושלם שהיא סוד ארנ"י ורע
 כי החח ממשלת ארנ"י שהיא סוד ירושלם והשכינה והמלכות יש ארבע מחנות נושאת כסא
 ארנ"י ונקראת הרי אררט ו' והם נושאי כסא מרכבתו ועל זר נאמר והיה שכינה באחריות
 הימים נכון יהיה הר בית יי' בראש ההרים בראש ארבע מחנות. וזהו סוד כל יושבי חבר
 ושובני ארץ כנשא סוד נ"ס הרים תראו כו' שיעמוד גם ארנ"י שהוא ז' סוד המזבח שעשה משה
 רבינו עליו השלום על מלחמתו של עמלק ויעמוד הנס על ראש ההרים הידועים ס' ד' חיות של

כמה

א ביכולתם כאז' כטל תחמוץ שפע היורד מכתר עלין נקרא טל כי כטל הוא לישראל ותחמוץ הוא הר גבוה כא'
 שמוכו הטל יורד על הררי ציון. ב ומההרים אלו נחצבו הרי נחשת כי משם יצאו כחות סיזוכיות והועמדנו
 משאלם למטה כמו שפירש בשער א' ולעיל בכינוי טוב. ג וההרים הרי נחשת שהנחשת הוא אדום ורומז לדין וגם
 הוא מלשון נחש. ד והסוד מלחמה לה' בעמלק. כיעמלק בטח על מדת הדין הקשה שהיא כחול על עשו ועמלק
 ובכחם באוכלתם ולכך אמר מרע"ה כאשר תהיה היד השמאלית מזרועות עולם ה' על כסיה על המלכות אז מלחמה
 מה' לה' בעמלק מן היסוד והמלכו' הנרמזים בדור דור ותמחה וזכרו לכנח כי אז ימלא שם יי' ותפארתו במלכו' ת
 שלו והענין כולו כימה' שלמעלה שהיה בו למחותו דרך הקכה ת' אמע"י ע"ס ע' מ"ה הרפה רקנטי ומ"ע. בספר
 רבינו בחיי כי על כסיה כי עמלק ש"ח ידו על כסאיה כלומר על ו"ה שהם כסא ליו"ד ה"ה אשה ג' ראשכו ובעבור
 כך מלחמה לה' בעמלק מדור דור ונקראו אלו המדות דור דור כי הם דירת השם המיוחד והם הדריס בינינו כענין
 השוק אתם בתוך טומאותם אבל ע-קר השם על העטרה כאמר ובי' דור הולך ודור בא כאשר יתבאר לפנים
 בתחילת שער ט' שהם יהו"ה אלהים נבואות כי שם התלבשות הקבאה והנקמה כמו שיתבאר לפנים בשער שלישי
 בניאור שם אלקים נבואות. ה שלח יד בברית שלומים כענין דרך נחש עלי ע' כו' כי רצה לשלוח יד לחטוף ולגזול
 שפע היורד מהיסוד למלכות על ישראל כי אותו למטה הערוהו במחשבתים ובמעשה ידיהם כדאמר במדרש ויוכב
 כך כל הכחשים אחרים שהיו קובנים בריתית אותם שלא היה הענין קולטה לטמאתם והיו משליכין אותם למעלה
 ואומר על זה בפרק באומה זו טול מה שפירקת ו' והם נושאים כסא מרכבתי. כסא אדנ"י הם הד' חיות גראף
 יחזקאל פני ארץ אל הימין ופני אור ויהאמאל וכו' וזהו מרכבת המלכות כי יש מרכבה למרכבה וכסא לכסא
 כמבאר בספר המערכת בשער המרכבה. ובפירוש המרכבה לרבי יוסי קטליא כתוב כי באמצעות אלו הד'

חיות עומדת ארבע מחנות שכינה

דברים שהיצר מקטרג עליה ואמונת העולם משיבים . הן אכילת חזיר . ולבישר שעטנו .
 וחליצת יכמה . והרבעת כלאים . ושוד הנסקל . וענלה ערופה . וצפורי מצורע . ושמא
 תאמר מעשה תהו הן הן ר"ל אני י"י חקקתי ואין לך רשות להרהר בהם . וזהו סוד ארז משפטי
 תעשו וארז הקותי תשמרו ללכת בהם אני י"י . ולפיכך בכל מקום שתמצא בתורה לשון ח"ק
 או חק"ה הוא סוד שאחריו ראוי לקבל ולקיים ואין לך רשות להרהר על אותה המצוה ולצאת
 חוץ לגבול השגתך . ולפי שטעם הנקראת חקים עמוק הם בחקוקה וזהו סוד את חקוטי
 תשמרו כמו שתמצא בפסח מצרים ולקחתם אגודת אגודת וטבלתם בדם אשר בסף והגעתם
 אל המשקוף ואמר בו ושמרתם את הדבר הזה לח"ק לך ולבניך וכן לענין כלאים ושעטנו
 נאמר בו את חקותי תשמרו בהמרוד לא תרביע כלאי שדך לא תזרע כלאים ובגר כלאים
 שעטנו לא וכו' . וכן בשעיר המשתלח והיתה לכם להקיר עולם וכן בפרה אדומה זאת חקת
 התורה . ועתה התבונן כי בהיות לשון ח"ק חקיקת כל הדברים בשמו הגדול ועמקם נתן
 גבול לדעתו של אדם במצות העמוקות הנקראי חקים ואמר לנו לקיים אותם ושלם נהרהר
 אחריהם ולא נצא חוץ לגבול ההשגה ואמר עד פה תבא להרהר ולא תוסיף כמו שאמר לגלי
 דים עד פה תבא ולא תוסיף וכן הוא דין האמונה והרהור המחשבה על המצוה הנקראים
 חקים ולפי שענין סוד ברית מילה הוא מהדברים הנסתרים והנעלמים בסוד אל ח"י שהויה
 סוד ח"ק קבעו בברכת ברית בא"י אמ"ה אשר קדש ידיו מבטן וח"ק בשאר שם וצאצאיו חרותם
 באות ברית קדש . והסוד הפנימי שם שם לו ח"ק ומשפט ושם נסרו . ולפי דרך זה
 התבונן בכל מקום שתמצא בתורה לשון ח"ק שהוא סוד אל ח"י והקה הוא סוד אדנ"י . ועתה
 פקח עיניך וראה סתרים נעלמים גלויים לעין ואדם צריך להתבונן בה בכל מקום שהוא
 מסתכל בהם בכל התורה . ולפעמים נקראת המדה הזאת בתורה בלשון **הר** וצריך
 אנו לעורר על זה . דע כי מלת הר היא רומזת בתורה עניני רבים . וצריך אתה לדעת
 בהיותך מוצא לשון הר או הרים לאיזה צד הכונה נוטה . דע כי המדה הזאת הנקרא אל ח"י
 נקראת בתורה הר ציון ומדת אדנ"י הר המוריה . והר עשו היא המדה המקטרגת את ישראל . (פי'
 הוא ס"מ ונת ונו כי נס את זה לעומת זה ונו) והנני מאיר עיניך בטעם זה . דע כי הר ציון בכל מקום היא
 מדת יסוד והוא סוד א"י לפי שהר ציון הוא המקום אשר משם היתה המדה ראשונה לבריאת עולם
 כאמרו מציון מכלל יופי אלהים הופיע . וא"ת והלא אדנ"י הוא בית שער הראשון הסמוך לנבראי דע
 שאילו לא יגיע אצילות שפע הר ציון שהוא א"י בהר המוריה שהיא ירושלם הנקרא אדנ"י . לא
 יוכל אדנ"י לעשות דבר וכבר הודענוך כי כל הפעולות שפועל אדנ"י בהיותו נשפע ממדת אל ח"י כן
 הענין בהר ציון הוא סוד אל ח"י . הר המוריה הוא סוד אדנ"י שהוא סוד ירושלם ואין הקב"ה
 משפיע טובו ושוכן בירושלם אלא ע"י ציון כמו שכתוב ברוך י"י מציון שוכן ירושלם ופי' הפסוק
 מעם ציון ועל ירי ציון הוא שוכן בירושלם . ע ואין ברכה באה לעולם אלא ע"י ציון כשהוא

מריק
 א דע כי המדה הזאת הנקרא אל ח"י נקראת בתורה הר ציון כי הוא המציון ומורה דרך עין מחיים בתוך הגן וכן
 המלכות נקרא הר המוריה כי היא מורה דיעה ופתח עינים . ב לא יוכל אדני לעשות דבר כי תחלת אצילותו היה
 עם התפארת ברוך פרכופים וכמוס בו ואחר נשתלשל למטה להיות לראש פינת עולם הנכבדים להנהיגה בכח
 פיסוד שהיה סוף האצילות הושפיע בו כמבואר בשער המערכת במערכת הטעם וזהו אמרו שאלו לא יגיע שפע
 הר ציון למדת אדנ"י לא יוכל לעשות דבר כי היא או כמקומותו וחזיונו כמקדם :

חק נתן ולא יעבור • ואומר חקות שמים וארץ • ובכרכת הלבנה אמרו חז"ל אשר במאמרו
 ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם חק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם • ואומר נתן
 שמש לאור יומם חקות ירח וכוכבים לאור לילה • כלומר גבול היום וגבול הלילה בסוד מדרת
 יום ומדרת לילה • ואומר האותי לא תיראו נאם יי' אם מפני לא תחילו אשר שמת חול גבול
 לים חק עולם ולא יעברנהו • ואומר גבול שמת כל יעבורון כל ישובון לכסו הארץ • הרי בכל
 מקום שתמצא לשון חוק הוא ענין גבול כל הדברים ושעורם • וכן ואכלו את חקם אשר נתן
 להם פרע' וכן הטריפני לחם הקי • ולפי שנתקקו כל הנבראים למיניהם וגבוליהם ע"י שתי
 ספירות הללו הוצרך ה' ית' וית' לשים אותם בחורה כסימנים ידועים בלשון חק ובלשון חק"ה
 ובכל מקום שאתה מוצא לשון חק הוא מדרת אל ח"י ולפיכך הוא מכריע בנתיים שהוא הכתוב
 השלישי • וזהו שאמרו בספר יציר' ולשון חק מכריע בנתיים כי הלשון היא באמצע כל אברי
 הגוף ולפיכך נקראת ח"ק ומדרת אל ח"י נקראת ח"ק וזהו סוד תקעו בחדש שופר בכס' ליום חגנו
 כי חוק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב • וכבר הודעתך שהוא יום הזכרון בסוד
 זכרנו לחיים ולפי' כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב • דע כי המשפט הוא סוד
 תפארת וסוד יעקב וסודו שבשם וחק הוא הקצה התחתון שלו' שהוא סוד המשפט שהוא
 סוד יעקב • וכבר זכרנו למעלה שהקצה של הוא ו' נקרא יוד קטנה ולפי' אמר כי חק לישראל
 הוא משפט לאלהי יעקב וכתב שם שם לו חק ומשפט מתוך חק שהוא אל ח"י שהוא יום
 הזכרון אדם נכנס למשפט ביום זה • ולפי' דע שתמצא בתורה מצות הרבה שיש בהן סימן
 חק ומצות הרב"ה שיש בהן סימן חקה • ובאור הדבר כך הוא כל מקום שתמצא במצות לשון
 חק סימן הוא שאותה המצוה דבקה באל ח"י שהוא סוד ח"ק כאמרו בפסח מצרים ושמרת
 את הדבר הזה לחק לך ולבניך • וכן בכל מקום שתמצא ח"ק יוצא במדרת אל ח"י ובכרכת
 ברית מילה שהיא סוד מדרת אל ח"י ברוך אתה יי' אשר קדש ידיו מבטן וח"ק בשאר שם
 וצאצאיו חתם כאות ברית קודש • ובכל מקום שתמצא ח"ק הוא סימן שאותה מצוה דבקה
 בשם אדני' כגון ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה זאת חק'ת התורה וכן כל
 כיוצא בזה • נמצאת למד כי לשון חק וחקת סימן אל ח"י ואדני' הם מדרת יום ומדרת לילה הם
 צור ושמור וכל כיוצא בענינים אלו • ועתה ישלך לדעת כי בכל מקום שתמצא בתורה חק"ים
 הם סימן ח"ק כאמרו חק"ים ומשפטים צדיקים • ובכל מקום שתמצא חקות הם סימן חק"ה
 כאמרו אם בחקו"ת תילכו ואת מצותי תשמרו • אבל מכל מקום כשמוזכר לשון חק"ים בלשון
 רבים אל ח"י • ואדני' נכללים בהם וכן כשמוזכר חקות שתי מדות אלו נכללו • ואח"כ מה הפרש
 יש בין חק"ים וחקות • דע כי חק"ים הם סוד אל ח"י בראשונה ובכלל שלו אדני' למעלה למטה
 וחקות הם סוד אדני' בראשונה ובכלל שלו אל ח"י מלמטה למעלה •
 זהתבונן בעקר הגדול הזה • ואחר שהודעתך זה יש לנו להודיעך הטעם שקרא קצת המצוות
 חק"ים או חקות • כבר הודעתך כי לשון חק הוא סוד חקיקת הדברים ושעורם וגבולם ושאינן
 יכולים לעלות לגבולם • וכן כל המצוות הנקראות חק"ים או חקות מצוות הם סתומות ונעלמו
 מאד והוציאה אותם התורה בלשון חק לומר לנו שנקיים אותן ולא נהרהר אחריהן מה טעם
 נתנו לנו ונשמור חק גבול ההרהור והמשבר בהם ולא נצא חוץ לגבולי המחשבה ורהייהוד
 ולפיכך נקראו חק"ים וחקות וכבר גלו דבר זה חז"ל בתלמוד ואמרו את חקותי רשמו

דברים

חמיר היה אלהים מתיעץ ומסתכל במעשה בראשית בכי טוב וזהו שאמר ככל דבר ודבר וירא אלהים כי טוב . ולפי עקר זה תתבונן סוד ואהיה אצלו אמון שהוא סוד **האמן והאומן והאמן** וזהו סוד טו"ב וסוד השבועה לפיכך כל השביעית כלן קשורות בשביעי שהוא כלל השבעה שהוא סוד השבועה . ודע

והאמן שאין לשום בריה בעולם קיום זולתי באחד ית' מאלו שבע ספירות . וכשארם משקר כשבועה הרי נעקר נכל שבע הספירות ולא נשאר לא בשמים ובארץ שורש וזהו שאמרו בנשבע לשקר ולנה בתוך ביהו וכלתו ארץ עצי ואת אבניו שהכל נעקר שורש וענף . ועתה בני שמעה זאת והתבונן כמה א הוא חומר השבועה וענשה כי אפילו הוצאת שם שמים מן הפה לבטלה אף על פי שאינו נשבע נענש עליו כל שכן הנשבע לשקר . ויני יצילנו מעונש זה וישלח לנו סליחה וכפרה על כל מה שעברנו על ככה . ולפי שענין השבועה הוא סוד שבע הספירות מעשר ספירות הכלולות בשמו ויתברך נאמר בתורה ובשמו תשבע כי בשמו רלוהי הכל . כ וכל הנשבע בארץ ישבע באלהי אמן ולפיכך אמרו ז"ל שבועה כנשבע במלך עצמו . וסוד

השבועה כלולה מן השבעה כמו שכתוב הצכה עמורה שבעה . וכתוב ויקרא אותה שבעה . על כן שם העיר באר שבע . וכתוב על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם . והמדה הזאת נקראת בתורה בלשון **חוק** . ועתה יש לי להאיר עניןך

ברבר זה . דע כי ה' יתברך ויתברך חקק כל היצורים ותלה גבולם ושעורם בשמו הגדול ונתן קץ וגבול לכל הנבראים שבעולם . ולכל הנבראים עליונים ותחתונים יש קץ וגבול ולשמו הגדול אין לו קץ וגבול כאמרו קץ שם ר' חושך ולכל תכלית הוא חוקר ויוצא לאור צלמות . ואומה לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד . ופי' הפסוק הזה כן הוא . כל דבר ודבר מכל הנבראים יש לו גבול ותכלית . אבל אותה המדה הנקרא מצורה שהיא סוד ספירה עשירית משמו הגדול והיא הראשונה ממטה למעלה והאחרונה מלמעלה למטה ונקראת מצוה אין לה גבול כי רחבה היא מאד והיא המקפדת בכל הנבראים ד ונותנת להם שעור . והטעם שנקראו מצוה כי כל עניני ה' ית' נעשי' על ידה ועל פי מצותה מתנהגים כל הנבראים שבעולם . וזהו סוד התורה והמצוה התורה זו תורה שבכתב והמצוה זו תורה שבעל פה . כי תורה שבכתב יש לנו להחנהג בה על צווי אד"גי הנקרא מצוה הנקראת תורה שבעל פה ולפי' אמר הכתוב לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד . ודע והבן כי כל החקיקות הנזכרות בספר יצירה שחקק רה' ית' במעשה בראשית כלן חקקן ע"א ר' אד"ג ובשני אלו השמות נחן קץ וגבול לכל הנבראי ושעור ידוע שלא יצאו חוץ לגבול ואלו ישנו ארץ תפקידם וכל זה נכלל במלת חק וחק"ה א"ל ח"אד"ג שבהם נחקקו ונגברלו כל הנבראים לכל יצאו חוץ לגבולם וזהו הסוד הרמז במזמור דהללו את ה' מן השמים כשהזכיר כל הנבראים עליונים ותחתונים יהללו את שם יי' כי הוא צוה ונבראו ויעמידם לעד לעולם

חוק
א והתבונן כמה הוא חומר השבועה ועוכשי ועוד תמצא לפני' מסומר השבוע' ועוכסה בשער ה' . ב וכל הכשע בארץ ישבע באלהי אמן כי אמן הוא כלל ה' ספירות כמו שכתבתי ולפי' אר"ל שבועה ככשע במלך עצמו שהוא התפאר' שהוא עיקר השבע ומלכס . ג והמדה הזאת נקרא בלשון חק כי היא משימה חוק וגבול לכל הנבראים ע"י המלכות שניתנה לראש סיבה להנהיג את העולם עד קץ וגבול כמו שכתבתי והולך ולכך נקרא גם היא חקס ד וכותנת להס שיעור כי המוקף כגבול מהמקיף וא"כ יש לו גבול ושיעור .

שער ב

על כל פעולה ופעולה נתייעץ בכי טוב. ביום הראשון מרה כתיב וירא אלהים את האור כי טוב ביום השני לא נאמר בו כי טוב לפי שהו' סוד ההכרל והפרוד כאמרו יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים ובכל מקום שיש בו חלוק ופרוד אין טוב מצוי בו כי אין טוב בא אלא להביא שלו"ם ולחבר כל הדברים ולפיכך כשמסתלק ונפרד זנבדל כי טו' ב' שהו"ם סוד אל ח"י ממדת אדני א' אזי העולם כלו חרב ואין טוב מצוי בעולם שנאמר כי מפני הרעה נאסף הצדיק. ואמר אמרו צדיק כי טוב ולפיכך כשהצדיק נמצא בעולם או מטיל שלום בין שני חולקים נמצא הצדיק מכריע. וזהו סוד שני כתובים המכתישים זה את זה והעד שיבא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם. והסוד נצח ימין הוד שמא"ל כי טוב צדיק הוא כחו' שלישי מכריע ביניהם ולפיכך לא נאמר ביום השני כי טוב אבל נאמר ביום השלישי שתי פעמים כי ט' וב' והטעם כי טוב ראשון כנגד אר"ה כי טוב שני כנגד אדני שהו"ם סוד אדני הארץ וסימניך אמרו צדי"ק כי טוב. ואומר בברכ' המזון ארץ חמדה טובה והסוד הזה כי אלהים בולל בכל מעשה בראשית כי טוב בכל דבר ודבר שהו"ם סוד האומן. ובהכרל הדברים לא נמצא טוב אלא בשעה חבורן. הלא תראה כשהיה אדם הראשון לבדו נפרד בלי חבור בת זוגו מה כתיב בו כי לא טוב היות האדם לבדו וכשנתחבר אצל אשתו מה כתיב ביה מצא אשה מצא טו"ב כלומר מצא אותו הטוב שהיה אבר ממנו ואם באדם ואשה כך כ"ש וב"ש בשאר המעלות העליונות כי בשעת חבור נמצא כי טו"ב ובשעת הפרוד לא נמצא כי טו"ב. ועל דרך זה דע כי ג' הספירות שהם נצ"ח והו"ד וטו"ב מתאחדות המיד נצח והוד זה לעומת זה וטוב הוא הכתוב השלישי שהו"ם מכריע ביניהם. ולפי סוד זה תמצא כי טו"ב הוא שורש תחתון של וא' ושהו"ם קו האמצעי והו"ם שלישי: ג' כיצדו' היא סוד שש ספירות שלש למעלה ושלש למטה. שלש למעלה בדרך זה הגדול"ה לצד ימין והגבור"ה לצד שמאל. והחפאר' שלישי מכריע ביניהם. ושלש למטה מן הוא"ץ ולמטה בדרך זה הנצ"ח לצד ימין. וההוד לצד שמאל. טו"ב שלישי מכריע ביניהם. ולפיכך תמצא ענין טוב שהו"ם שוכן על גבי אדני' שהיא הספירה האחרונה מעשרת הספירות ד' ונקראת **ההוד הטוב** ובזמן ששוכן טוב הוד אדני' נקרא אדני'. **ארץ טובה** על שם טו"ב השוכן בתוכו. וזהו סוד וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך. וזהו סוד לא החסר כל בה. וכתיב וחרשי יי' לא יחסרוכל טו"ב. ולפי שאדוני' נתלבש בלבוש הגבורה במדת אלהים ופעל כל מעשה בראשית

תמיד

ב' וטעם זה טעם ברור הוא בדרך היצירה. פירש וטעם שאמר דברים שאין האש מכלה אותם הוא טעם ברור בדרך הטבע הכיזר שיש דברים בעולם שאין האש יוכלה אותם כגון האבנים כמו שמבאר והולך: ג' ועדיין כנאר בע"ה מלת אמן ע"ד המשכת משפע. פירש כי אמן הוא סוד המשכת המשפט מכל הספירות כמו שאר לקמן בשער ג': א' אזי כל העולם כלו מדב ואין טוב מצוי בעולם. שהרי נבי הבדל שהוא לתקן העולם וליטובו אין כתוב בו כי טוב ההבדל שהוא לעירבבו של עולם לא כל שכן שאין טוב מצוי בו: ב' והטעם כי טוב ראשון כנגד אל קי כי טוב שני כנגד אדני' שהוא סוד אדני הארץ. כי בו ביום השלישי נתגלת' היבשה ונקראת בשם ארץ כדכתיב יקוו המים ותראה היבשה ויקרא ליבשה ארץ ולכך נקרא גם כן ארץ טובה: ג' כיצדו' הוא סוד ו' ספירות שלשה למעלה ושלשה למטה. כי היא מתפשטת לכל כד בניורה כמו שיתבאר לקמן בשער ה'. ונקרא ההר הטוב. מפני

האומן

שהיא תמיד גבוהה ונלול על מדת אדני': ולפי עקר זה התבונן סוד ואהיה אצלו אמן שהוא **והאומן והאמן** כי הו' ספירות הדבוקות עם אה"ה כמו שפיר' בסמוך הס סוד סמיתת האמוכה והס אומן העולם ואומנו ומגדלו כהצטטו עליו.

הימים אצלו כאויב וכל יום יום מקלל לזה הכופר ^א ולפי כל הנשבע בארץ ישבע באלהי אמן
 ויש לו להזהר מאמונת אלהי אמן . ועונש השבועה כבר גלו אותה במסכת שבועות כאמרם
 ז"ל דברי שאין האש מכלה אותן שבועות שקר מכלה אותן . ^ב והטעם שהטעם ברור היצירה
 כיצד הרי בטבע האש היא שורפת כל מיני עצים וכגדים ושאר כיוצא בהם ומכלה אותם
 אבל האבנים והעפר אין האש מכלה אותם שאין האש מכלה ארץ העפר שאפילו ישרפו
 האבנים חוזרות עפר ואינן כלות . אבל שבועות שקר מכלה האבנים והעפר והטעם כי כל
 הנבראים כלן לא נבראו ואין . להם קיום אלא בשבע ספירות הנקראות שבעת ימים . ובאותן
 ספירות תלויים שמים וארץ וכל צבאותם וגם האש והמים והרוח והעפר והרים וגבעות וימים
 ונהרות וכל מיני צמחים וכל בעלי חיים למיניהם וכל בני אדם . ולפיכך כשאדם כופר
 בשבועה הרי הוא ככופר בשבע הספירות שחיו וקיומו ואשתו ובניו וממונו וכל מה שיש לו
 תלויים בהם וכשכופר באלו שבע ספירות שהם סוד השבועה הרי אלו שבע ספירות מכלות
 גופי חיו וממונו קרקע ומטלטלין לפי שהכל תלוי בהם מאחד שבהם נבראו כל היצורים והם
 היו כמו האומן העושה את המלאכה שהוא יכול להרוס ולהשחית המלאכה שעשה . כן
 הכופר בשבועה כופר באומן שעשה את העולם וכשכפר באומן שעשה את העולם יכול
 האומן להחריב את ביתו ואותו ואת כל אשר יש לו אפילו העפר והאבנים לפי שהאומן
 שעשה את האבנים יכול למהות זכרם מן העולם וסוד האומן הוא סוד אמן ולפיכך העונ'
 אמן כנשבע . וזהו סוד ישבע באלהי אמן כלומר הנשבע באומן שברא העולם נשבע וזהו
 סוד שדרשו בפסוק ואהיה אצלו אמן אל תקרי אמן אלא אמן ולפיכך אר"ל שענין שבועה
 אמן אחר הוא בעת שמשביעין אותו . ^ג ובע"ה עוד נבאר לך סוד מלת אמן על דרך המשכת
 השפע בדרך הצנורות . ולפי שהשבועה היא כלל שבע ספירות שהיא האומן לכל הנבראים
 אמר דברים שאין האש מכלה אותם שבועות שקר מכלה אותם . והטעם שהשבועה היא
 האומן שברא את האש ואת האבנים ואת העפר ואת כל היצורים ולפיכך אין האש יכולה
 לאבר ולכלות את האבנים ואת העפר לפי שהעפר אחד מן היסודות הוא כמו האש ושניהם
 נבראים אבל השבועה שהיא סוד האומן והבורא הוא יכולה לכלות האש והאבנים ואת שאר
 כל היצורים לפי שהכל ביד האומן שעשה היצורים כלם ית' וית' וזהו שאמר לפני הארץ
 יסדת ומעשה ידיך שמים המה יאברו ואתה תעמוד כלם כנגד יבלו כלבוש תחליפם ויחלפון
 וזהו סוד שאמר דברים שאין אש ומים מכלין אותם שבועות שוא מכלה אות' לפי שהשבועה
 היא האומן והכל תלוי ביד האומן כאמרו ישבע באלהי אמן וכאמרו ואהיה אצלי אמן
 ואת' זל אל תקרי אמן אלא אמן . והסוד הגדול הזה כבר ידעת כי סוד שבועה היא סוד אל
 ח"י והיא סוד כי טו"ב ולפיכך אמרו בכל הנבראים שנעשו במעשה בראשית וירא אלדים כי
 טוב וסימן ואהיה אצלו אמן וסוד ואהיה ו' הדבקה עם אהיה היא סוד שש ספירו' והאחרונה
 מן השש היא סוד כי טו"ב ולפיכך כל הפעולות שעשה אלהים שהיא ארנ"י במעשה בראשית

על כל

למעלה חמנו שהיא הכיפה שאינו מכלל הננין רק כח ויסודו מכוּכף לזה כי ככמו זאת המלה סתומ' מעלין בקדש
 בפיושה ואין מורידין ^א לפי כל הנשבע בארץ כשנע באלהי אמן . כי באלהי שהוא האומן אשר נכה העולם שהם
 עלן ספירות האלו והם השורש האמונה ואמתתו והם אומן העולם משגיתו ומגדלו כאשר יתבאר הכל בסמוך :

וטעם

שער ב

יום השביעי • וכל שבועה תלויה בשביעי • והסוד זביום השביעי שבת וינפש •
 אולפי הנשבע נשבע ונפש ונשבע בחיים כשהוא אומר נשבע בשם יי' והסוד חי יי' וחי נפשך
 כי סוד חי נפשך הוא סוד אל חי שממנו נמשכים החיים וכל הנפשו הפורחות מארץ אר"ני
 כאמרו תוצא הארץ נפש חיה למינה והיא סוד השב" שהוא סוד יום השביעי שממנו נמשכים
 חי הנפש כאמרו ב' זביום השביעי שבת וינפש חיי הנפש תלוים בשביעי שהוא סוד
 השבועה • וכל הכופר בשבועתו כאלו כופר באל חי' ובו' ספירות שהם סוד שבעת ימי עולם
 ואם ברב פשעו וכחשו כפר בשביעיות מאין לו חיים וטובה שהרי לא נברא העולם אלא
 עי' אלו שבע ספירות ובהן מתקיימים כל הנברא' ז' ימים בסוד ז' ספירות בסוד שבועה •
 ואם ח'ו ישקר אדם בשבועתו הרי הוא נעקר מאלו שבע ספירות שהם סוד קיימו ונמצא
 נעקר מן העולם • נמצאת למד כי השבועה היא באל חי שהוא סוד השביעי שהוא סוד
 השבת שהוא סוד חיי נפש שהוא סוד שבת וינפש • ולפי שהשבועה היא באל חי' אומר בענין
 וירם ימינו ושמאלו אל השמים וישבע בתי העולם • הלא תראה השבועה שהיא בתי העולם
 שהוא אל חי' • ובשאר מקומו חיי' אשר עמדתו לפניו • חי יי' וחי נפשך אם אעזבך • חי נפשך
 אדני • ג' ולפי אמרו ז"ל שבועה כנשבע במלך לפיכך אין נשבעין לבטל את התורה או אחת
 ממצותיה • ואם ישבע לוקה ומקיים את המצוה ד' שאין שבועה חלה לבטל דברי תורה שהרי
 הם סוד שבעה קולות יצאו משבע ספירות במתן תורה • ואין אדם נשבע לבטל דברי תורה
 ה' וכל שבועה ביי' וכל נדר ליי' וסוד נדר ליי' עדיין נפרש אותו במקומו בע"ה כי הנדר הוא סוד
 השבת הגדול שהוא סוד השביעי העליונה • ואם חמצא כתוב אשר נשבע ליי' ולא אמר נשבע
 ביי' פי' הפסוק כן הוא שרור המלך ע"ה נשבע לעשות דבר זה ליי' כלומר שלא ישקוט ויגזר עד
 אשר ימצא מקום מנוחה לשכינה לבנות בו בית המקדש • נמצאת אומר כי כל הכופר
 בשבועתו נעשים לו שבעת ימי בראשית שהם סוד כל ימי העולם כמו אויבים ומבקשי רעתו
 שהרי כשכפר בשבועה כפר בשבעה וכשכפר בשבעת ימי בראשית נמצא כל וום ויו' משבעת

הימים

ככתוב באר שהוא העטרה הנקראת כן שהוא תלוי בשבועה שהיא היסוד תכלית השבעה וכללות' וממצא גם העט'
 ככללת כבוד השבועה כי היא שביעי לבנין • א' ולפיכך הנשבע נשבע ונשבע בחיים : כי שניהם ככללים
 במדת אל חי כמו שאבאר והולך • ב' זביום השביעי שבת וינפש • כי הדבק בראש המדה היא המסיה ומעלה כפשו
 במדרגה יתירה בין בחייו בין לאחר מותו כמו שפירש למעלה בכיבוש שבת : ג' ולפיכך אמרו ר"ל הנשבע כנשבע
 במלך : כי היסוד נקרא מלך על שם התפארת שהוא המלך של המלכה שהיא העטרת והוא עיקר השבעה ומלכס
 וכבר ידעת כי היסוד והתפארת עניינם ושמותם אחד הם : ד' שאין שבועה חלה לבטל את המצוה : כי כל דברי
 התורה ומצותיה כתנו בסוד שבעה הקולות שיצאו משבע הספירות ולכך אין אדם נשבע לבטל דברי תורה כי הם
 עננים בסוד השבועה ואין דבר מבעל אל על שבועה כי אין דבר מבעל את עצמו אלא על ידי דבר שחוצה לו
 וגבוה ממנו והוא הטעם שהגדר אל על דבר מצוה כדבר הרשות שהגדר עולה למקום גבוה מעל השבועה כמו
 שביאר והולך : ה' וכל שבועה בה' וכל נדר לה' : בכאן רוצה לביאר ההבדל שהוא בין שבועה לבדר ואומר כי
 השבועה בה' פירש בו' הספירות שהם ככללות בשם בן ד' אותיות כמו שאבאר בסוף הענין : אבל הגדר עולה למעלה
 מהשם שהוא בנייה והוא אומרו ועדיין נפרש סוד נדר לה' במקומו בעזרת השם שר"ל בשער ח' בביאור שם בנייה
 שביאר שם כי הגדר בה תלוי : וכן לקמן בשער ג' ולכך אמר הכתוב איש כי ידוד נדר לה' ולא ביה' כמו שאומר
 בכל מקום שזכר שבועה בשם כי ה"מ מד מורה לדבר שהוא לו לה' לא בו ולפי שכל השבעה שהן למטה מהבניה
 נקראות שבע הכנין והם כנין כלול לאחד ואין להבינו כמה שהוא למטה ממנו אס כן נתיק לפרשו כמה שהוא
 למעלה

להפלה ביציאת מצרים נתחדשו כמה אותות וכמה ניסים ונפלאות כסוד וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים זכסוד ואזכור את בריתי. ועתה יש לנו להודיעך כי השבת שהיא מדת אל ה' נקרא אות כאומרו בני ובין בני ישראל אות היא לעולם. וברית מילה נקרא ג' כ אות כאמרו ונמלתם ארה בשר ערלתכם והיה לאו"ת ברית ביני וביניכם. והסוד הזה רמזו אותו בברכת ברית מילה בא"י אשר קדש ידך מבטן וחק בשארן שם וצאצאיו נתם באו"ת ברית קדש על כן בשכר זו אל ח"י חלקנו צורנו צוה להציל יצירות זרע קדש שארנו משחרר למען בריתו אשר שם בבשרנו בא"י כורת הברית. והקשת נקרא אות כאמרו את קשתי נתתי בענן והיה לאור ברית ביני ובין הארץ. וכבר הודענוך כי ברית הקשת היא ברית אל ח"י ולפיכך דע כי בכל מקום שתמצא בתורה אות היא סוד אל ח"י שהיא סוד זכרון שמזכיר אדנ"י לכל בני עולם ואור ברית שבת וברית מילה היא מיוחדת בינו ובין כל בשר אשר על הארץ. ודע כי לפעמים נכלל אדנ"י במלת אות כבר ידעת שיום השבת נקרא אות והרי השבת כלולה בזכור ושמו וברית מילה נקראת אות והרי היא כלולה במילה ופריעה וסוד פי' מלת אות עם דרך הפשט הוא כי סוד יוד קטנה הידועה לבעלי חכמה שהוא הקצה התחתון של וא"ו ונקראת אות קטנה ונקראת אות ברית קדש. ועתה דע והנן כל הרברים הללו וכתבם על לוח לבך ואל יליו מעיניך. ודע כי על יסוד הספירה הזאת נתיסדה בתורה לשון **שבועה** והנני מפרש דע כי כל שבועה שאדם נשבע תלויה במדה זאת הנקראת אל ח"י ב והטעם לפי שכל לשון שבועה היא מלשון שבועה ג' וסוד הענין היא מרה שאמר אברהם אבינו לאבימלך כי את שבע כבשות תקח מידי כעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם. הלא תראה ג' לשונות שהזכיר במקום הזה כל אחד מהן לשון גופל על הלשון אמר בחלדה כי את שבע כבשות תקח מידי. לעדה על הבאר. אמר אחרינו ע"כ קרא למקום ההוא באר שבע מרה כתיב אחריו כי שם נשבעו שניהם. ופי' הדבר הרי ג' לשונות שבע כבשות באר שבע ושם נשבעו. כל אלו ג' לשונות נתאחדו באותה השבועה. ולפיכך אמר על כן קרא למקום ההוא באר שבע. מאי על כן כלומר על טעם שבע כבשות והשבועה כי על שני טעמים קרא אותו באר שבע על שבע הכבשות והשבועה. ובמקום אחר כתיב ויקר' אותה שבעה על כן שם העיר באר שבע הלא תראה כי על שם שבעה קרא שם העיר באר שבע וללא הזכיר מכאן שבועה והיסוד העיר תלויה בסוד שבעה. ומקום הבאר תלוי בשבועה. ועכשיו יש לנו לברר דע כי הדבר כל הנשבע הוא נשבע בסוד שבע הספירות שהם סוד שבעת ימי עולם והכל תלוי במדת אל ח"י שהוא השבת שהוא

יום
 כי ברית הקשת היא ברית אל ח"י שהוא סוד הזכרון. ולכך כאמר בקשת וראיתיה לזכור וגומר שמזכיר אדנ"י לכל באי עולם כי הקשת עצמו כנוכח רומז לעטרת והזכרון שבו ליסוד: סוד י' קטנה הידוע לבעלי החכמים שהיא הקצה התחתון של ו' שרומז ליסוד כמו שביארכו בסמוך והיא סוד י' קטנה המחוברת לתפלה של יד. ב והטעם לפי שכל לשון שבועה היא מלשון שבועה ולכן בכל מקום נכתב שבוע בחסרון וא"ו שבועה כי סוד. עניינה ותלייתה בכל שבע הספירות ומדת אל ח"י היא השבעית מהם הכוללת את כולם ע"כ עיקר השבועה נזאת המדה גם כן תלויה והיא מה שמכיר והולך בסוד הענין משבע הכבשות: ג והסוד העקר תלוי בסוד שבעה פי' כי עיקר השבועה תלוי בשבעה וכיון שהזכיר נכתוב שבעה לא הוצרך להזכיר שבועה ועוד כי הזכיר גם כן בכתוב

שער ב

זסימן ארץ חקותי חשמרו וסוד חקותי הם אל חי אדני ודע כי הכרית הנקרא יומם ולילה
היא סוד מילה ופריעה זכור ושמור אל חי אדני תורה שבכתב ותורה שבעל פה שהם סוד
חקו"ת שמים וארץ זה כנגד זה וזהו סוד ובחורתו יהגה יומם ולילה יומם הוא תורה שבכתב
וסוד אל חי וסוד זכור וסוד מילה ולילה הוא סוד תורה שבעל פה סוד אדני סוד שמור
סוד פריעה ולפיכך אין התורה מסורה אלא למי שקיבל ברית בשר ומתוך ברית בשר יכנס
אדם לברית הלשון שהוא קריאת התורה וצריך אני להאיר עיניך היאך חתם יי יחב' שמו
הגדול יהוה ית' באברהם אבינו ובזרעו אותם שקבלו ארץ התורה כיצד אמר בספר יצירה
ברת לו ברית בעשר אצבעות ידיו וזה הוא ברית לשון חותם י"ה בסוד י"עשר אצבעות ה' חמש
מקורות בלשון התורה בסוד אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זס שר"ץ. אחה"ע בגרון בומ"ף
בשפתים. גיכ"ק בחיך. דטלנ"ת בלשון. ז"ס צר"ש בשיניים. נמצא חותם י"ה ברית הלשון שהוא
ברית הפה. וברית לו ברית בין עשר אצבעות רגליו זהו ברית מילה וחותם ו"ה חצי השם בסוד
עשר אצבעות וברית מילה שהוא אחד הרי י"א וחשבון י"א כנגד ו"ה : ועוד סוד ו"ה ? תורה
שבכתב ? תורה שבעל פה. והכל תלוי בברית מילה שהוא השרש החתום של אות ו"ה היא
סוד התורה שבעל פה שהיא סוד הפריעה ולפיכך אין התורה מסורה לגוי לפי שהוא ערל
וזהו שאמרו בברכת המזון צריך שיקדים ברית לתורה באמרו שהנחלת לאבותינו וכו' על
בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו. וזהו שאמר מגיד דבריו ליעקב למי שהוא
מהול כיעקב ע"ה. וגוי שהוא ערל שעסק בתורה חייב מיתה. ולפי שברית מילה ופריעה
היא סוד השבת בזכור ושמור לפי המילה רוחה ארץ השבת. והיא ביום השמיני שהיא סוד
אדני שהיא סוד הפריעה הנעשת אחר המילה והסוד אדני יהוה. נמצאת למד שברית
מילה רוחה את השבת שהיא המדה עצמה. ועתה התבונן בכל מקום שתמצא לשון ברית
לאיזה צד נזכרה אם לברית לשון אם לברית בשר או לפריעה. ואחר שעוררנוך על העקרים
האלו יש לך לשמור עצמך ולהזהר מאד לבל תהיה מאותם המטמאים אות ברית קודש שהרי
אכל הפרשיות הכחובו בענין העריו' בכל התורה באלו שתי ספירו' תלויה באל חי יוב אדני
וקצת מהם בשתי ספירו' הדנקו' עמהם הנקראת אלהים צבאו יהוה צבאות. וכע"ה עריין
נתן לך דרך שתבין כמה מעלות טובות וכמה עניינים נוראים נקשרין במילת ברית וכן
חבין מה הוא דין המגלה עריות או המקשה עצמו לרעת או האוחז באמה ומשתין. וכמה
עניינים סתומים וחתומים תבין עריין בעו"ה מתוך אלו הדברים שרמזנו בכאן. ולפעמים
נקראת בתורה בלשון **אות** לפי שבמדה זו תלויים האוחות והמופתים בסוד
אל חי בהתחברו לשם אדני אזי מתחדשים אוחות ומופתים בעולם וכשנסמך גאולה

לחפלה

ומלכות כן ברית מילה כוללת שתיין בסוד מילה ופריעה ה' בסוד חק וסוד חקה היסוד כקרא חוק והעטר חקה
חשמות היות כגדים וחקות שם כולל לשניהם כיוו חוקות יוכן הולך ומזכיר חשמות המתנגדים יותר. שהיא הארץ
התחתון של אותו' שהיא היסוד שהוא משך הו"ו שכלו כקצה התחתון שבו כל לקמן בכיוו שנסמך והסוד אדני
יהוה. שמת אדני' היא שמינית למדת הכיפה הנרמזה ביהוה. כל הפרשיות הכתובות בענין העריות כאלו
נ' ספירות תלויות תחלף זה ומבואר היטב בספר מאירת עינים וקצת פירוש פירוש.

בלשון ברית על שם שניה' א והסוד ברית הלשון וברית המעורר וזהו סוד ברית מילה בפריעה
 מה שאמרו ז"ל מל ולא פרע כאילו לא מל כלומר שהפריעה הוא סוד אדני וכשלא פרע ב' הוא
 הוא חסר הספירה הראשונה שבה יכנס להיכל יהוה ית' כי מאדני יכנס לאל חי ומן חי אל
 חי . לשם יהוה ית' ואחרי שלא פרע אפילו לשם אל חי לא יכנס כי חסר הפריעה שהיא שם
 אדני . ואחר שהודענוך זה דע כי יי ית' רצה להשלים לאברהם אבינו עליו השלום בכל
 הספירות ואמר לו התהלך לפני והיה תמים ולמען תהיה נאחו במרכב' שלי אני נותן רושם
 בכשרך ונקרא ברית בשר כאמרו ואתנה בריתי ביני וביניך . וכתוב והית' בריתי בכשרכם
 ג לברית (עולם) . בריתי בכשרכם זו ברית בשר לברית עולם זו ברית הלשון
 שהוא סוד התורה שנמשכה מן הבינה בסוד ספירת חמשים יום כנגד ספירת חמשים של
 יובל ואלמלא שקבלו ישראל ברית בשר לעולם לא זכו לקבל תורה שהיא ברית הלשון : וזהו
 שאמרו בספר יצירה כשבא אברהם אבינו והביט וחקר והבין וחקק וחשב ועלתה בידו נגלת
 אליו ארון העולם וקראהו אוהבו וכת לו ברית בין עשר אצבעו' ידיו וזהו ברית הלשון ובין
 עשר אצבעות רגליו וזהו ברית מילה . וא"ת פריעה לא נתנה לאברהם אבינו אותה המדרה
 ממש שלו היתה והיא מרת אדני שהוא היה ראשון שקרא זה השם . נמצא למד כי שלש מיני
 ברית הם הא' ברית הל' שהוא ברית הפ"ה שהוא ברית התור' שהוא ברית עולם שהוא ברית
 הבינה והב' שהוא ברית מילה שהוא ברית בשר שהו' ברית הק"ש שהוא ברית שבת . וכתוך
 שתי בריתות אלו נאחות ברית אדני שהוא ברית תורה שבעל פה שהוא ברית הפריעה ולפי
 דבר זה נאמר על פי הדברי האלה כרתי אתך ברית שזו היא ברית תור' שככתב ותור' שבע"פ
 וג' בריתות אלו ברית ראשונה בינה יהוה . אחרונה מלכות אד' ני . ברית אמצע שבת אל חי
 נמצאת ברית שבת קושרת בין אדני ובין יהוה . ואלמלא ברית מילה שהיא ברית שבת
 לא זכינו לתורה שבכתב ולא לתורה שבעל פה שהם סוד יהוה אד' ני . ודע כי שם אל חי
 הנקרא ברית הוא כית שער להכנס למדרת הפ"ה ארת שהוא סוד תורה שבכתב הנאצלת
 מארת הבינה בסוד חמשים יום כמו שבארנו ואלו לא יכנס אדם בשער זה שהוא ברית . מנין
 ישיג התורה שהיא לפני למעלה ולפי שברית מילה תוה סוד אל חי והוא סוד שבת קבעו
 רז"ל בברכ' מילה אל חי חלקנו צורנו צוה להציל ידירותו ודע קדש שארנו משחת למען בריתו
 אשר שם בבשרנו בא"י כורת הברית . הלא תראה כי שם אל חי קבעו בברכת ברית מילה
 ועל זה אמרו ואתם הדבקים ביי' אלהיכם חיי' כלכם היום . ד ודע כי ברית מילה הוא סוד
 שבת בסוד מילה ופריעה בסוד זכור ארת יום השבת ושמו"ר . זכור ליום ושמו"ר לילה כנגד
 אל חי אד' ני . ולפי שבתות מילה כוללת ברית שתי ספירו' הללו אמר הכתוב אם לא בריתי
 יומם ולילה חוקו' שמים וארץ לא שמתו וסוד חוק"ורת הם אל חי אדני בסוד חק ה' וחק"ה
 וסימ'

ברית אל חי כי היסוד והתפארת עניי' ושמיתם אחד . א והסוד ברית הלשון וברית המעורר כלומר שהם ברית
 ראשון וברית אחרון והוא חלקן ספר יצירה כרת לו ברית בין עשר אצבעות ידיו והוא ברית הלשון ובין י' אצבעות
 רגליו והוא ברית המעורר חלקן מעורר קשתך : ב הרי הוא חסר הספירה הראשונה שהרי לא פרע ופתח העצר
 הראשון ולא גילה העער' שהיא נסתרת תחת העלה וסבן : ג לברית עולם . רוח לבינה שהיא עולמו של יובל
 כדאמר ועבדו לעולם והתורה כיתנה לחמשים יום לביאתם ממזרים כנגד כ"ג יובל והכלל כנגד כ' שערי בינה
 כאשר יתבאר במקומו בעער' . ד ודע כי ברית מילה הוא סוד שבת . לפנים בשער ה' דע כאן מענין ברית
 מילה . פי' כמו שהשבת כוללת שתי המדות יס' ד

שער ב

הנקראת שבת ומשם זוכה לשביעית העליונה הנקראת עולם הבא . ואם ח"ו אדם מחלל את השבת הרי הוא רחוק מן החיים ומחלליה מות יומת שהרי נסגר לפניו הפתח מלהכנס לחיי העולם הבא . ולפיכך אמרו ז"ל בענין א' שבת אע"ג דאיהי עבד' לאגלו"י מתן שכרה ל"א עבדא לאגלו"י לפי ששכר העולם הבא גנוז הוא וטובו עין ל"א ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו . וכתיב מה רב טובך אשר צפנת ליריאיך פעלת לחוסים כך ולפי עקד זה יש לך לדעת שאעפ"י שהשבת גלויה לפנינו מתן שכרה אינו גלוי אלא חתום וסתום הוא ואפ"י אחד מהנכסאים ל"א נתנבא עליו מרה הוא לפי שהוא הטוב הגדול והאור הגנוז מששת ימי בראש"י שאין כל בריה יכולה להסתכל בו זולתי י"ת . וצריך אתה להיות זריז בקיום ג' סעודות בשבת שהם סוד קשר היחוד וסוד קשר השבת הגדול ביום השבת שאנו עושים ובהיות אדם מקיים ג' סעודות בשבת הרי הוא כאילו מיחד ה' ית' ב' בסוד י" אחד ושמו אחד כלומר בשלש (ספירות) ושבע (ספירות) וזו הוא ראוי להנצל מג' פורעניות . וג' סעודות הללו אחת כנגד אדנ"י שמתאחדת ביום השבת וזהו סוד התאחדות השבע . שניה כנגד יהו"ה . שלישית כנגד בינ"ה הקשורה בסוד אהיה וזהו סוד התאחדות השלש . וסוד נקראת לשבת ע"ג וסוד עונ"ג הוא סוד נה"ר יוצא מעדן להשקות את הג"ן כי זהו סוד היחוד האמתי השלם בסוד ג' עד"ן נה"ר ג"ן וכל המקיים שלש סעודות בשבת כאילו מיחד עשר הספירות ביחוד שלם בסוד אדנ"י יהו"ח אה"יה וכלן מתאחדות על ידי אלהי למעלה ולמטה . למעלה נקשר בכינה שהוא סוד קשר אה"יה שהרי הבינה נקשרת באה"יה בסוד שלש ספירות . למטה נקשר באדנ"י שהוא סוד קשר שבע ספירות תחתונות . נמצאה השבת קושרת כל הספירות למעלה ולמטה ולפיכך השבת זכור ושמו"ר . ועתה דע והתבונן כיצד תשמור את השבת וכיצד תתנהג בענין שמירת סמלאכה דבור וענין מנוחה ועונג וכבוד . ואשריך בהיותך שומר שבת שתקרא אכסנאי לעשר ספירות . ולפעמים נקראת מרח אל ח"י בתורה : **ברית** ודע והבן כי כל לשון ברית שבא בתורה הוא לשלש מיני ענינים נחלק במשמעותו והכל הוא אחד בחבור . ואותם הג' מיני ענינים נהלקים לג' שמות אלו שהם אדנ"י אל ח"י בינ"ה וברית בינ"ה הוא . ברית הפרה וברית הלשון וברית השפתים שנאמר על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית . וברית אל ת"י הוא הנקרא ברית שלום שנ' הנני נותן לואת בריתי שלום ה' וברית שבת וברית הקשת . וי' ית' נתן לנו ברית מ"לה לזכותינו לאל ח"י . וברית אדנ"י הוא כנגד ברית התורה שהיא נקשרת בין ברית אל ח"י ובין ברית אדנ"י ובהיות אדנ"י נקשר באל ח"י ובבינה אזי גם הוא נקר' בלשון

א שבת אף כל נב דאיהי עבדא לאגלו"י : פירש כי המדה שהשבת נרמז בה יש כח באדם לדעת בה ולהבין סודה אבל המדה שבה נתלה מתן שכרה כעלמ' מכל תי והיא האור הגנוז וסתום שאף משה רבינו ע"ה לא השיגו בחייו והוא שער הכ' שנעלם ממנו . ב בסוד יהו"ה אחד : פירש סוד כ' אותיות הראשונות עם הו"ו ושמו אחד הוא הו"ו עם הה"א חוכה . ג בסוד עדן כהר גן : ל"ת ענב וירמוז עתה לבינה תפארת ומלכות ועדן הוא סוד הג' עליונות קשורות בבינה והוא מנן בתפארת שהוא הכהר והגהר בבינה הרי כולן מאיחדות ומיוחדות וזכור : ד וברית בינה היא ברית הפה . וברית הלשון וברית השפתים . פירש כי כל אילו הבריות בכל מקום שזכרו הם רומזים לבינה ובהם היא נקראת כי היא ראש עליון ובה הפה והלשון וגם ברית תורה בה נקשרת כדאמרינן על פי הדברים האלה ונ' כי היא כח התפארת אשר העצרת בה נקשרת שהם התורה שנתבטל פה . ה ברית שבת וברית הקשת כי בה הזכרון וכאמר בקשת וראייתה לזכור ברית עולם והיא האות כלקמן בכינוי אות :

אר"ני . פועלת גאולה בשליחות אר"ח"י ומצלת את הצדיקים וגואלת אותם מכל פגע . ומחלה ומכל מיני משחית ופורענות ונקרא באוחה השעה . **המלאך הגואל** ולפי שמדת אר"ני הנקרא שכי"נה היה הולכת עם יעקב בשליחות אר"ח"י כאמרו אם יהיה אלהים עמך ושמרני בדרך הזה ושכתי בשלום בית אבי והיה יה"וה לי לאלהים . והיתה המרה הזאת הולכת עם יעקב לגאול אותו מכל מיני משחית . אמר יעקב המלאך הגואל אותי מכל רע . והטעם שקרא למדה זו מלאך לפי שאינה פועלת גאולה אלא בשליחות אל ח"י שהרי היא עצמה צריכה גאולה כאמרם ז"ל א' גלו למצרים שכינה עמהם ולפיכך כש"א אר"ני פועל גאולה הוא בשליחות אל ח"י ולכן נקרא המלאך הגואל כלומר נקרא בשם המשלחו . ובאור העקר הזה ב' דע כי מרת היובל למעלה היא שביעית היא עליונה והיא סוד הגאולה השלמה והחירות ומן היובל שהוא סוד הגאולה השלמה מקבלת שפע אל ח"י שפע הגאולה ומביא גאולה לעולם כמו שמקבל מן היובל כח החיים ונקרא על זה אל ח"י ג' ודע כי בכח ספירות היובל שנמשכת באל ח"י נגאלו ישראל ויצאו ממצרים שנאמר וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים אל חקרי וחמושים אל ח"י וחמושים וכן הוא אומר יובל היא שנת החמשים שנה . וכתב גאולה תהיה לו וביובל יצא . וכתב ובכל ארץ אחוזתכם גאולה תתנו לארץ . ד' והכלל הגדול הוא שכתוב בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחוזתו . ודע כי מן היובל מושך אל ח"י הגאולה וגואל את הצדיקים בשעה שהוא סומך לאר"ני גמצא היובל שביעית עליונה והשבת שהוא סוד אל ח"י שביעית החתונה . ואנו סופרים ליובל שבע שבחות שנים ולשבת ששת ימים וזביום השביעי שבת . ואם חאמר היובל היא תחילת השמינית כאמרו שנת החמשים . דע כי בע"ה בענין זה נרמזו לך עקרים גדולי ה' בהגיענו לבאור יח"וה ית' שהוא סוד היובל וסוד בינה ושם אתן את דורי לך . ועתה דע והאמן כי השבת היא עין כל הטובה ומקור כל האצילות לשם אר"ני ולישראל הרבקים במדה הזאת ומן השבת אדם נכנס לחיי העולם הבא שהוא סוד היובל כמו שהודענוך . והעולם הבא נקראת שבת חגדול שהיא שביעית עליונה ואל ח"י הוא סוד השבת שהיא שביעית של מטה . ומן העולם הבא מושכת השבת כל האצילות והטוב הגדול והחיים והגאולה . ואם כן פקח עיניך וראה היאך תשמור השבת אם אתה חפץ לזכות לחיים ולגאולה ולהכנס לחיי העולם הבא . והנה השבת שלנו בדמיון בית שער להכנס לטרקלין הגדולים לחיי העולם הבא הנקרא שבת הגדול והחקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין . וכשתבין דבר זה אז וקראת לשבת עונג זו היא שבת שלנו ולקרוש יי' מכובד זו שבת עליונה שנקראת יובל . ולפיכך דרשו חז"ל ולקרוש ה' מכובד זה י"כ ודע והאמן כי הכפורים כלם מן היובל הם יוצאים ומשם הסליחה נמשכת לשם אר"ני ואז נאמר כי לה" אלהינו הרחמים והסליחות ואומר אר"ני שמערה אר"ני סלחה אר"ני הקשיבה . ובע"ה במקומו נבאר לך הטעם שנקרא מרת יובל שביעית ושמינית . נמצאת אומר כי כל אדם השומר שבת בהלכה אז מתאחד בשביעית החתונה

הנקראת
 א' גלו למצרים שכינה עמהם . מבואר לעיל בשער א' : ב' דע כי מדת היובל היא הכיפה שנקראת קן כאשר יתבאר בחוקו בשער ס' ג' ודע כי בכח הספירות היובל שנמשכה באל ח"י נגאלו ישראל לקמן בשער ח' מבואר באריכות יותר והחמשים כנגד החמשים שערי בינה וימי עולם שהם חמשים אלף שנה שאז ישוב הכל איש אל אחוזתו כמו שאמר בסמוך : ד' והכלל הגדול הוא שכתוב בשבת היובל וכו' שרמז לזה שאז ישובו כל הדברים לכמיותן כמו שאפרש באריכות בתחילת שער ס' באומרו כל ימי חייך אלו ימי חיינו ע"ש . ה' בהגיענו לכיפור שם יה"וה ית' בשער ח' ולפיכך אמרו ר"ל בענין

שבת

G

שער ב

ופלה ולא חוסיף קום . ולפיכך צריכים ישראל להתכוין בכל יום כונה גדולה לסמוך גאולה
 לתפלה כדי שיתחברו ויתאחדו שני שמות הללו וכשמגיע אדם בברכת אמרה ויציב לגאול
 ישראל צריך להתכוין בלבו סוד גאולה זו מה היא והיאך סומך אותה לתפלה כשמתחיל
 אד"ני שפתי תפחו כי בכאן הוי העקר הגדול . ואותו חכם שהיה משתבח שפעם א' סמך
 גאולה לתפלה אל יעלה בדעתך כי שאר הימים היה מפסיק ומספר בין גאולה לתפלה והיה
 עובר עברה חלילה חלילה ליי' אלהינו וחלילה לחסידיו ועבדיו הקדושים מעשות כדבר הזה
 אלא סוד סמיכות גאולה לתפלה שהיה מתכוין בברכת אמת ויציב להמשיך כל הצנורות וליחד
 כל הספירו' עד שתגיע המשכת כל הצנורות אצל חתימת גא' ישראל . וכשהתחיל אד"ני שפתי
 תפתח נח כ' אל ה"י במדת אד"ני ונתאחדו הספירות ע"י חכם זה . וזהו דבר גדול שצריך
 מחשבה נכונה להמשיך כל הצנורות ולסדר כל הספירות עד שיגיעם כלם למדת אל ה"י
 ויריקו כלם במדת אד"ני . ולפי שדבר גדול כזה אין כח ביד האדם להתכוין בו ולעשותו
 בכל יום הוצרך לומר פעם אחת סמך גאולה לתפלה . לפי שהסמיכה הזאת בדבור ובמעשה
 היתה שהיה יודע לכוין אל הכחו' ולהמשיך השפע דרך הצנורות עד שהגיעם כלם לאל ה"י
 ומשם הריקו בשם אד"ני . וזהו סוד סמיכ' גאולה לתפלה . וסימ' סמוכים לעד לעולם עשויים
 באמת וישר . ולפי שסוד גאולה ותפלה הוא סוד אל ה"י אד"ני והוא סוד זכור ושמו אד"ני
 ז"ל אל ה"י שמרו ישראל שבת אדת כהלכה מיד נגאלין וזהו טעם ברור שהיו סומכים כל ישראל
 זכור אצל שמור שזהו סוד סומ' גאולה לתפלה . ואם תאמר מדוע לא נגאלו ישראל אותו היום
 שסמך אותו החכם גאולה לתפלה . דע כי אדם אחד אינו יכול לסמוך אלא כפי שיעור אדם
 אבל אם כל ישראל היו סומכים כפי שיעור כל השלמות והמלוי המספיק להתחבר ולהתאחד
 גאולה לתפלה . ואז היו נגאלין כלן . וסוד סמך גאולה לתפלה בסוד אל ה"י אד"ני הוא סוד
 הגואל משחית חייכי המעטרכי חסד ורחמים המשביע בטוב עריך תתחדש כנשר נעורייכי
 ואחר שעוררנוך על העקר הגדול הזה . דע כי יי' ית' וית' כשרצה לגאול את ישראל ממצרים
 חבר מדת אל ה"י הנקרא גאולה למדת אד"ני הנקרא תפלה והסוד ויאנחו בני ישראל מן העבודה
 ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה וכתוב וירא ה' אלהים את בני ישראל וירע אלהים :
 והסוד הגדול וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם ואזכור
 את בריתי . ואח' שידעת זה דע כי לפעמים נקרא בלשון . גואל והטעם דע כי בהתחבר
 אל ה"י עם אד"ני שחונה סוד הגאולה והתפלה הרי אד"ני משמלא משפע הגאולה וגם מדת
 אד"ני

לא תוכיף קום מעמה על ידי בני אדם כמו שעשו בבית ראשון ובבית שני . אבל הק' בה עצמו כסודו מקיימה
 לעתיד לבא כמו שנאמר אקים את סכת דוד הכופלת ותהיה הגאולה קיימת לדור דורים כי מעשה ידיו לא ירסו
 בני אדם והוא שנאמר בונה ירושלים ה' כדפי ישראל יכנס כי בבית ראשון ושני נאמר אם ה"ל יבנה בית שוא עמלו
 בוכיו בו שהו' ית' בעצמו ימשך המלכה אליו ויבנה את ביתה . א' אמרו ר"ל אל שמו ישראל שנת אמת כו' ויס'
 להקשו' ממאמר אחד לרבותיכו ז' לשאמרו שתי שבתות . וי' כי הכל הולך אל מקום אחד ולדבר אחד כתכונו ומה
 שאמרו שתי שבתות רמזו לשתי המדות זכור ושמו שנדבור אחד נאמרו ושתיים יחד כקראים שנת אחד כמו
 שפירשתי בסמוך . ב' וירא את בני ישראל וירע אלהים : מל' ידיעה וחיבור כמו וירע אדם את אשתו . ג' והסוד
 הגדול וגם אני שמעתי וגומר ואזכור את בריתי כלומר אסמוך גאולה לתפלה יסוד לעשרה לבני אדם מיוצרים כ'
 אבי בשמי הגדול שמעתי נעקתם כן פירש הרמ"ב ז"ל והעשרה כקראת גם כן ברית כלקמן בכיוון ברית

זהו אל ה'. בעת תפילתי זהו סוד ארנ"י. והלשון ממש מוכיח על שתי מדרגות זכור ושמור ואם
 ח"ו אדם מחלל את השבת כאלו כפר בעקר לפי שהשבת הוא עיקר האילן מלמט' ולמעלה
 ולפיכך נקרא' מרה זו יסוד עולם כי הוא הנושא עליו כחורת ארני והוא עקר העקרים ועקר ידיעת
 השם ית' לשער הסמוך לכל הנבראים והוא סוד עקר אות וא"ו החתוך א' בדמיון יסוד נמטה
 למעלה. ולפי שהשבת הוא סוד המשכית הכח מהספירו' העליונות בשם ארנ"י והוא סוד
 התאחדו' כל הספירו' כי א"ל ח"י נח בשם ארני בסוד וינח ביום השביעי ובסוד ויכל אה"ס ביום
 השביעי. ארנ"ל אמ' הב"ה למטה מתנה טובה יש לי בכיפת גנוזי ושבת שמה ואני רוצה ליחנה
 לישראל לך והודיעם הלא תראה כי השבת יושבת בבית גנוזי ית' וכבר ידעת כי בית גנוזי הוא
 ארנ"י. ולפי כל שומר שבת כהלכה מקרב ב' השמות הללו ומיחד' זה בזה ובהתקרב אלו שני
 השמות נמצאו כל הספירות כלן מתאחדות והוא סוד מנו"חה שהוא נח תוך ארנ"י ב' כאמרו
 נחה רוח אליהו על אלישע. ואומר וינח ביום השביעי ולפיכך ג' נאמר זכ"ור ושמור' .
 ולפי ד' שהנשמת על ידי א"ל ח"י פורתה משם ארני הוצרך לומר כי נפש יתרה נתוספת בו
 באדם בשבת ונוטלה במוצאי שבת בסוד וכיום השביעי שבת וינפש. ה' ומי שיש לו עיני'
 יראה הרבר מפורש. נמצאת השבת קושרת ספירה אחרונה שהיא ארנ"י עס כל הספירות.
 העליונות ולפיכך נקרא השבת יום השביעי שהיא ספירה שביעית מבינ"ה ולמטה. ונמצאת
 בינה קושרת שתי ספירות שעליה עם שש ספירות שתחתיה והיא ג"כ שביעית מלמט' למעלה
 נמצאת אומר כי א' ח"י הוא סוד השביעית בעולם הזה ובי"נה היא סוד השביעית בעולם הבא.
 ובבינ"ה י' נקשרות כל הגאולות וכל מיני חירות וצריך אני לעוררך על עקר גדול.
 דע כי בהתאחד מרת א' ח"י במרת ארנ"י אזי מרת ארנ"י יושבת על פסא המלכות ומושללת
 על כל הנבראים. וכש"אל ח"י נברל ומסתלק ממנו אזי מרת ארנ"י שנקרא שבינה הולכת
 בגלות ומשתעברת י' תחת שאר ממשלות ונחות נכריות. והסוד ושפחה כי תירש גבירחה.
 לפיכך אמרו צריך לסמוך גאולה לחפלה כיסוד גאולת אל ח"י וסוד תפלה ארנ"י ובהיותם
 שניהם סמוכים זה לזה אזי הכל ביחוד בשלמות ובברכה. ה' וסי' סומך י' לכל הגופלים ואומר
 נפלה

(א) כדמיון יסוד מלמטה למעלה. פירש לגבי כחות חזקת חלמעה לאדומי אשר הוא מחויקים תחילה
 הוא כדמיון יסוד מלמטה למעלה. אבל לגבי ארני אשר הוא מקבל ממנו והוא יסודו וקיומו' כקרא יסוד
 שהוא למעלה וכיכו למטה כמו שביאר למעלה בכימי יסוד. (ב) כאמרו פחה רוח אליהו על אשע ראיהו שלשון מכות'
 בדבר רוחי (ג) ולפיכך כאמר זכור ושמור פירוש זכור כח בשמור שהרי שניהם נשבת כאמרו. (ד) ולפי שהשמות
 פורחת על ידי א' ח"י פירש פורחת מחוקים מתכבן שהוא הנייה. כדאמר ונשמת שדי תניס על ידי א' ח"י
 ובאות לעולם מתוך שם ארנ"י. (ה) ומי שיש לו עינים יראה הדבר מפורש כי אף רכוכו שיהיו לו שני כפשות
 שיש רק שזו נשמת מתדבק ומתעלה בזותה מדה שהיא השבת ונקראת כפס. על שם פריחתה משם
 ומתוסף בשפעת חמה. והוא אמרו את"כ ולמוצאי שבת חוצר וכו' מלה מחמו שר"ל כאשר יחסר ויפלא עמו
 מדביקות השבת יחסר מזה השפע. (ו) ובכיכה נקשרת כל הגאולות וכל מיני חירות. כי יוכל היא וכוף
 הדברים לשב שמה וישבתו כולם ומלאכתם ולאין גאולה ימתן ובמקומו יתבאר עוד בע"ה בשער ח'. (ז)
 ומשתענדו' תחת שאר הממשלות שריכה להאיר פניה אליה (והוא סוד גלות השכינה) שלא בתפלה וכוונתם כי
 היא תפנה ומשתוקקת כיסוד הטוב וכדיכזקו כפי כוונת תחילת הכריף' ולא בתנכורת הדין כאשר פירשנו פעמים
 וסימן (ח) סומך ה' לכל הטפלי' פירש נדיק וכדק. (ט) ואמרו' נפל' ולא תוסף קום. פירש כמו שדרשו רבותינו ז"ל
 לא תוסף

שער א

הללו א זכור ליום כנגד אל ח'י ושומר ללילה כנגד אדני' . ולפיכך נאמר בעשרת הברכות
 זכור ושומר . זרע והאמן קבלה אמתית כי מעין כל הברכות הנאות למדורת אדני' לברך את
 ישראל הוא המקום הזה הנקרא זכרון ב והסוד בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך
 וברכתך ג זכתיב זכר צד'ק לברכה . ד והסוד הגנוז י'י זכרנו יברך . וכנגד המדה הזאת
 נתן י'י ית' לישראל סוד **השבת** ויש לי להודיעך כיצד . דע כי שלשת הספירות
 העליונו' שהם כת'ר חכ"מה וכי"נה מתאחדות למעלה ובהיות הספירות נקשרות
 לו בלא מתאחדות בינה עם שש ספירות שתחתיה עד ספירה זו הנקראת א'ה'י ונקראת שבת .
 ועל עקר זה היתה בריאת העולם ששת ימים ה' וביום השביעי שב"ת . והנה השבת הוא כנגד
 ספירות יס'וד שהיא ספירת א"ל ח'י . ולפיכך נקרא יום השבת מקור הברכו' והקדושות כאמרו
 ו"ברך אלהים את יום השביעי וי'קדש אותו כי בו שב"ת נמצא יום השב' מקור כל הברכו' והמשכת
 הקדושה למטה . ודע כי הארס השומר שבת כהלכה נעשה אותו אדם כמו כסא למרכבה לשם
 ית' ולפיכך נקרא השבת מנוח"ה . וכתוב זאת מנ"חת עדי עד . כאילו י'י ית' נת על בני אדם
 ושוכן עליו כמלך על כסאו . וסימן וינח ביום השביעי הוא בעצמו נ"ח . נמצא כל שומר את
 השבת כהלכה כאילו מקיים את התורה כלה . ואמר הנביא אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם
 יחזיק בה שומר שבת מתללו ושומר ירו מעשות כל דע . ודע והאמן (וקח הוא כוהל בהרבה יקומות)
 כי המשמש מטתו מלילי שבת ללילי שבת זוכה לבנים צדיקים כי השבת היא מדת צד'ק ראויין
 לחיי העולם הבא כי שבת היא סוד א"ל ח'י . ועליו נאמר אשר פרע יתן בעתו . ולפיכך אמר
 הנביא כה אמר י'י לסריסים אשר ישמרו את שבתותי ובחרו באשר חפצתי ומחזיקים בבריתי .
 וכי הסריסים הם המשובחים בישראל . והסריסים לברם הם שומרים השבת . לא פי' הפסוק כן
 הוא . אותם הצדיקי' שכל ששת ימי החול אינה משמשים מטותיהם לא הם כדמיין סריסים ובלילי
 שבתות משמשים מטותיהם ז' כי לשון ישמרו לשון אשה הוא כד"א מכל אשר אמרתי
 אל האשה תשמר . ח וסימן זכור ליום ושומר ללילה וכשעושים כך מה כתיב והביאותם אל הר
 קדשי ושמתים בבית תפלתי . הר קדשי זהו

נתן ה' יתכך יום שנת לישראל כנגד שתי מדות הללו . פי' כדי לתכנס שניהם ויהיה היום של שבת כנגד
 זכור (א) שהוא מדת יום והלילה ממנו כנגד שומר שהוא מדת לילה כמו שפירש בשער א' בכיבו' בית המקדש
 ולשון הנהיר זכר לזכור ושומר לכלה זכור ליום ושומר ללילה . (ב) והסוד בכל המקום אשר אזכיר את שמי
 וגו' . פירש המלכות שהיא עם של ה' כמו שפירש בשער א' בכיבו' תורה שבעל פה . (ג) וכזכר צד'ק לברכה ככר
 ידעת שהיא נקרא' ברכה כזכר עם והצדיק זוכר אותה . (ד) ומה שאמר והסוד הנכוה' זכרנו יברך פירוש ידוע מדל'
 אמר י'י זכרנו יברך שיהיה פירושו הזכרים שלנו יברך ומשמעו ה' שהוא הזכר שלנו יברך אותנו ומשמעו גם כן
 ה' הזכר שלנו יברך אותנו ויורה כענין שאורו בספר הנהיר זכור לזכר ושומר לכלה וידעת מי הוא
 הזכר שכו הזכרות לשון כופל על הלשון ומי הוא הנקבה שהוא המלכה שבה הפקדונות והשמירה כענין שכאמר
 מכל אשר אמרתי לאשה תשמרי ורשימה תשמור גם כן לנקבה הנכתרת . והזכר היא המלך ה' צנאות התפארת
 והיסוד (בסוד כל מה שאירע לי ע"קב אירע ליו"ס) כי ענייניהם אחד ושמותם שיה בכל מקום והזכירה
 בראשית כדאמר זכור אזכרנו עוד על כן המו מעי לו רחס ארמיו כאש י'י . (ה) וביום השביעי שבת . מפני
 שהיסוד שהוא השביעי שבת ונס' לו במלכות בחיבור ודיבוק אחד ושניהם שבתו ממלאכתם ובמפשים אמרו
 המקבלים שניהם שבת אחד ליומו ואחד ללילו . (ו) ועליו נאמר אשר פרעו יתן בעתו . פירש בעת'ו' כשמתחבר
 ע"ת עם הו' ויסוד הוא סוף הו"ו וכבר פירש מלת עת בכיבו' צדיק . (ז) כי לשון ישמרו לשון אשה . ופירש
 הפסוק כמו ואזכיר שחר את הדבר שמפרכים עצמם ומתנינים מע"ש לע"ש . (ח) והלשון ממש מוכיח על
 שתי מדות זכור ושומר . פי' ל' הר קדשי ובית תפלתי מורה ממש על מדות זכור ושומר כי התפלה כמלכות .

(א) כדמיון

נאמר יי' יברך את עמו בשלום . ואמרו ז"ל אין לך כלי מחזיק ברכה אלא שלום . ורע כי לפי שהשלום הוא סוף תשע אספקלריאות עליונות והוא המריק ברכה בשם אד"ני לפיכך נקבע בסוף ברכת כהנים ובסוף ברכה אחרונה של תפלה והטעם כי על פיו יצאו ועל פיו יבאו כל הבאים להרבק באור העליון הנקראת חיי העולם הבא . ויש לי לעוררך על הסוד הפנימי דע כי אמרו ז"ל כשעלה משה למרום אמר לו א"ל הקב"ה משה אין שלום בעירך . ב אמר כלום יש עבר שנותן שלום לרבו . ג א"ל היה לך לסייעני באות"שעה פהת משה רבינו ע"ה ואמר ועתה יגדל נא כת אדני . מה כתיב בתריה סלחתי בדברי ה' ואולם חי אני כלומר החייתני בדבריך והסוד הזה כי המדרה הנקראת שלום מריק חיים במדרת אדני בהתחברם באחד וגדול כח השלום שאפי' העליונים צריכים לו דכתיב עושה שלום במרומי . וכשהארס מחזיק בתורה ובמצות כביכול כאילו מטיל שלום בפמלייה של מעלה והסוד או יחזק במעווי יעשה שלום לו שלום יעשה לי . ורע כי המדה הזאת נקראת **זכרון** ובמקום הזה נזכרים כל בני העולם לכל מעשיהם לטוב ולמוטב וכפי הזכרון הבא מן המקום הזה כך הדין נגמר על כל באי העולם . ולפי נקרא יוסר"ה זכר"ון . והסוד ר"ה הוא סוד אדני . יוס הזכר"ון הוא סוד אל חי . ולפי שאנו עומדים בר"ה לדין וכל מעשינו באים לחשבון ולזכרון לפני אדני וזהו סוד שאנו אומרים זכרנו לחיים אל מלך חפץ בחיים כתבנו בספר החיים וכו' אל ח"י ומ"ג . והמדה הזאת זוכרת כל הנשכחות לפיכך אנו חותמים בר"ה זוכר הברית לפי שהיא סוד הזכרון וסוד הברית אנו חותמים בשני אלו הענינים זוכר הברית . ולפי היות דוד ע"ה רוצה להתחבר ולהרבק במדה הזאת היה אומר מזמור לדוד להזכיר ? וזהו סוד אזכרתה של מנח"ה וסוד מנחת זכרון מזכרת עון שהחטא של אשה סוטה במקו' זה תלוי להפרע כי מנחת קנאו' היא . ובמקום זה היא הקנאה וסימן קנאת יי' צבאות . ופקדונות הרי הן כזכרונות אלא שהפקדונות על ידי אדני והזכרונות עי' אל חי . ולפי ששתי אלה המדות שהם אל ח"י אדני" בהתאחדם זו בזו אזי כל העולם כלו בשלמות נתן יי' ית' לישראל יום השבת כנגד שתי מדות הללו

בשער א' כינוי כשר : וכשאלס מחזיק בתורה ובמצות וכו' וז"ש א"ל הקב"ה למשה אין שלום בעירך כלומר אין מדת שלום דכונה בעירך שהוא המלכות שהיה משה עב' כזמן לה' והיא היתה רבו כידוע למקובלים . וע"כ השיב משה ככלום יש עבד שכתן שלום לרבו כלום יש כח ביד אדם להטיב או להרע חו' בעליונים שינטרף להחזירם ולהעמידם בשלום . ואמר ליה הקב"ה אע"פ כה היה לך לעזורני כלו' אף שאינם מריעי' ומטיבים להם מ"מ הכח נתונה ביד האדם לעזור ולעורר בהם ולעשות דמיון במעשיו למטה כדי שיתפורר למעלה כמו שביארתי פעמי' ד מיד פתח אשה ואמר ועתה יגדל כח כה' פי שיגדל ויתרבה השפע הבא מהתפ' הנקראת כח אל המלכות הנקראת אדני באמצעות השלום . וזהו סוד ה' ואולם חי אבי וגו' . והסוד ר"ה הוא סוד אדני שהיא הראשונה וש' כה בני' ספירה ור"ל ספירה הראשון מיוט' למעלה . וזהו סוד של מנחת זכרתה . כי כל המנחות באות לרעות מ"ה והקומוץ העולה לגבוה מהם נקרא זוכרת כי בה נזכר בעליה במדת זכרון לטובה ולכחת רוח . ובתפך זה במחמת הסוטה ולכך לא בא עליה לבונה ולא שיון הרומזים להמשכת השפע הטוב . ובספר הרקט מנחת זכרון מנחת קנאות היא כי הקרבן הזה הוא לה לרעמים אם היא נקיה ע"כ קראת מנחת זכרון כדאמר ה' זכרנו ואם לאו הוא לה לדין וזהו מנחת קנאות . ובמקום הזה היא הקנאה . פי' שעין אשת איש הוא המפריד אלוף וחבור וא"כ גורם לשכינה שתסתלק לכן במקום הזה הקב"ה בגילוי ערכות ומה שאומ' וכו' קנאות ה' כנאות רחוק לכח והוד כינס קנת הערו' בהם תלויות כמו ש' אומרי לפני בשער זה . ובשער ג' אמר ובמקום הזה הוא סוד הקנאה ש"ל כל בכח והוד ולזה אמר וכו' קנאת ה' כנאות שהזכיר קנאה לכל כנאות כי אלו המדות ככ"ה הו' ד יסוד נקראים כנאות .

נתן

ועל דרך זה יש לך להחבונן מה שאמרו רז"ל העולם על מה הוא עומד על עמוד אחד שהוא צדיק שנ' וצדיק יסוד עולם. ודע כי המרה הזאת נקרא בכל התורה טוב וסימן אמרו צדיק כי טוב ועתה יש לנו לעוררך על הדבר דע כי כל ההמשכורת היורדת מלמעלה מאת כל הספירות העליונות כלם פועלות על דרך הטוב והשלמות ואפילו ירד דין לעולם במדרת הפחד והגבורה אם בא הדבר ע"י צדיק הכל בא על דרך הטוב הגמור ואין רעה פועלת בדבר בעולם כי אם לטובת אותו הנפגם לפי שהדבר בא לו ע"י הצדיק והכל לטובה וזהו סוד מה שאמרו ז"ל אין דבר רע יורד מן השמים. וא"כ מה זה שאמ' הכתוב כי ירד רע מאת יי': דע כי יש חוץ למחיצות (פי' בעשי' ונקראי' בנלכטי ובפרדס מדויק) הספירות נגעים הנקראים רע והוא ג' חוץ לספירות סביב ולפעמים נטפלים למדת אדנ"י ויורדים לעולם וזהו סוד כי ירד מאת יי' ולא מ"י ועל דרך זה נאמר כמעשה בראשית וירא אלהים כי טוב ובסוף נאמר והנה טוב מאד. אמרו בבראשית רבה והנה טוב זה יצר טוב מאוד וכו' מאד זה מור כי אפילו המור כשבא ע"י מדת צדיק נקרא המור חיים וטוב וזהו סוד שאמר שהצדיקים אפילו במיתתן קרויי חיים ועל זה נאמר ועץ הדעת טוב ורע כשמדת אדנ"י הנקרא עץ הדעת שואבת ממדת טוב כל מעשיה נקראי' טוב וכל חיים וכל מות הבאים לעולם הכל טוב ועל דרך זה אמר נחום איש גם זו בכל נגע ובכל מחלה הבאים עליו גם זו לטובה. ורבי עקיבא ע"ה היה אומר חמיד כל דעביד מן שמיא לטב עביר כההוא מעשה דברכות דפ' הרואה. אבל אם ח' ויפסקו צנורתו צד"ק מלכא למדת צד"ק הנקרא עץ הדעת אז"י ה' מדת צדק מושכת עליה מן הרברים

החצונות

הטוב הגמור פירוש ולכך נקראת טוב כי הוא המטיב למלכות חמה שמך מהטוב העליון באמצעות התפארת ואז יהיה הכל לטובה בעולם כי אף אם יבא חייה חולי ופגע הוא לטובה כאשר יתבאר בסמוך שהוא כדי לעוררם לחזור בתשובה. (ב) דע שיש חוץ למחיצת הספירות אופרות נגעים הנקרא רע. הם הם שלוחי הדין וכחות הטומאה שבארת למעלה בשער א' שהם נטפלים למדת אדנ"י לקבל כחה וגבורתה כמו שפי' בסמוך ואז השפע הטוב היורד תמיד ע"י מתהפך לרעה למקבלים שהרחיקו עצמם מחכו ובחזרו ברע בהתעוררותם כענין שבארת למעלה בהקדמת הכפר: ואמרו שהם חוץ (ג) לספירות סביב לאו דווקא שהם סביב כולם רק הם סביב היסוד והעטרה לבד ואף רחוק ממנה כקליפות סביב האילן ואינה כקליפות הדבוקים רק בדמיון ענין וערפל סביבו למקך מדיל לחוטאים ולטובים הם כפזרים ברחוק מטהרה לצד שמאלה. ואף בשכנים שרים שלהם היותר חשובים ועליונים מהם כנראה מל' הרב ז"ל לקמן בשער ה' שאמר ונעשה עיפה לכל הזרים וגם אפילו לכחות הטומאה החיצונות אמרו שלא יעלו למעלה מזרעו' עולם והוא סוד רחיצת הידים עד פרק הזרוע. וגם זאת לא אמרו לא לענין קבלת השפע שלפעמים כשפעים בכיון מאלו הספירות חמש בדרך ההשתלשלות ואורחות עקלקלות בעין זיכורות שבורות שוטפטפן לצדדין ולא דרך קו האמצעי אבל מכל מקום הכל הולך דרך הים הגדול וחמש יורד אותה ההשקאה להם והרי הוא כאלו עלו למעלה גם ולא שיהיו כאלוים ודבוקים עם חלילה אבל מנ' ספירות עליונו' מעול' לא יקבלו שפע כי שפעה יורד תמיד על כוונת תחילת הבריאה ולא ישנו בלכתם ושמעתי מיש מקובלים תכמים אמרו כי אפילו מן המלכות עצמה לא יקבלו רק מן ההיכל משנעשה היכלות שכנגד המלכות וכן באמרו בשמים המקבלים מהחסד והפחד אומרים שר' מאותן ההיכלות שהם כנגד החסד והפחד שהם היכל אהבה והיכל הזכות שהם היושבים דאשונה לקבל השפעת החסד והפחד מהמלכות. והרי הוא כאלו קבלו מהחסד והפחד עצמו ולא שיעלו אליהם למעלה ח'ו וכל שכן אלו הכחות כי סורו סורו טמא קראו להם חוץ לשלש מחנות ואף מן היכלות הקדושות האלה ירוחקו כי מה לטמא את הטמא והנה כוונתו לקדש הדבר אל הכל וברוך היודע ועד. וענין ההיכלות פי' בניאור רחב בפי' המערכת בשער המרכבה: (ד) וזהו סוד כי ירד רע מאת ה" כי ירעה בו מאת הנטפל לה': (ה) או מדת נדק מושכת ליה מן הדברים

שער ב

ובכל מיני מעדנים ותענוגים. אלפעמים מסתלק אל ח"י ממדת אדנ"י ואז היא נשארת יבשה ריקנית וחסרה כל טוב ולפיכך צריך אני להודיעך היאך דבר זה איפשר להיות. דע כי מדת אל ח"י הנקר' צדיק עומדת להסתכל ולראות ולהשקיף על בני אדם וכראותם בני אדם שהם עוסקים בתורה ובמצוות והם חפצים לטהר עצמם ולהתנהג בטהרה ונקיות אזי מד"ת צדי"ק מחפשט ומתרחבת ומחמלאת סכל מיני שפע ואצילות מלמעלה להריק על מד"ת אדנ"י כדי לתת שכר טוב לאותם המחזיקי' בחור' ובמצוות ומטהרי' עצמם ונמצ' כל העולם מחברך ע"י אותם הצדיקי' וגם מדת אדנ"י מתברכת על ידיהם וזהו סוד זכ"ר צד"יק לברכה. ואם ח"י בני אדם שטמאים עצמן ומתרחקין טן התורה ומן המצוות ועושין רשע ועול וחמס אזי מדת צדק עומד' להביט ולהסתכל ולהשקיף במעשיהן וכראות' בני אדם שטמאי' עצמן ומואסים בתור' ובמצו' ועשים עול וחמס אזי מדת צדיק מתאספת ומתכנסת ומסתלק למעלה למעלה ואז יפסקו כל הצנורות וההמשכו' ונשארת מדת אדנ"י בארץ יבשה ריקנית חסרה סכל טוב. וזהו סוד כי מפני הרעה נאסף הצד"יק. ^א ושלמה ע"ה צווח ואומר יש צדיק אובר בצדקו ויש רשע מאריך ברעתו. והסוד הזה כלו רמוז בפסוק יי' משמים השקיף על בני אדם לראות היש משכיל רורש ארץ אלהים הכל סג יחריו נאלחו אין עושה טוב אין גם אחד. הלא תראה היאך רמוז הפסוק אין עושה טוב כי כח יש ביד החתחונים לבנות כמה עניינים למעלה או להרוס ולהשתית ^ב והסוד ער לעשות לי"י הפרו חורתך. ^ג וכתוב אז יחזק במעוזי יעשה שלום לו שלום יעשה לי. ^ד והמבין זה הסוד יבין כמה כחו של אדם לבנות ולהרוס. ועתה בא וראה כמה הוא כחן של צדיקים המחזיקים בתורה ובמצוות שיש להם כח לחבר כל הספירו' ולהטי' שלום בעליונים ובחתחוני' בהיות האדם הישר והטהור מחבר מדת צד"יק למדת צד"ק ואז נקרא יה"וה אחר. ונמצא מטיל שלום בפמלייא של מעלה ובפמלייא של מטה. נמצאו שמים וארץ אחרים ע"י אדם זה אשרי חלקו אשרי יולדתו ^ה ועליו נאמר ישמח אביך ואמך וגו' ואומ' ישמח י"י במעשיו. ואם ח"ו נמצא אדם רשע וטמא ובליעל חורש מחשבו' און רגלים ממהירות לרוץ לרעה מאוס בטוב ובחור ברע מאוס בתורה ובמצוות בהיות מדת צד"יק עומדת להבי' במעשיו הרעים אזי המדה הנקראת צד"יק מתקבצת ומתאספת למעלה ונמצא אדנ"י נשאר לברו יבש וחסר סכל טובותיו של צדיק ומי' גרם זה רשעו של אותו רשע ועליו נאמר ונרגן מפריד אלוף. נמצא מחריב העולם ומקלקל סדר כל הנבראי'. ועל זה הזהירו חז"ל במסכת קירושי' פ"ק ואמרו לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו זכאי וכו'. רבי אליעזר בר' שמעון אומר לפי שהעולם נדון אחר רובו עשה מצוה אחת אשריו שהכריע עצמו וכל העולם כלו לזכור

החוד לרע כאשר יתכאז בסמוך. ^א יש נדיק אובד בצדקו כמו הנדיק אכד שדקתו וכשפעתו כאכדת והרשעים אז תאריכים ברעתם כי ענד יחלוק ושפחה תירש גבירתה. (ב) והסוד עת לעשות לי"י וכו'. פירש השכינה הנקרא עת צריך לעשותם בחיבור לה"י אחר שכבר הפרודוה כמה שהפרו' תורות ועברו חוק ובקרא עת חפני כי היא משתכת לפי העתים עת רגון ועת רעה כמו שיתבאר לפנים ככינוי כל (ג) וכתוב אז יחזק במעוזי ר"ל התורה וגם העטרה נקרא עוז כדאמר ויתן עוז למלכו' (ד) והמבין זה הסוד יבין כמה כחו של אדם לבנות ולהרוס ואין זה חדש כי עקר הכריאה על האדם הועמדה להיותו מתנהג בחירותו לעורר ול' הפך ככוננו אל אשר יהיה שם רוחו ללכת שמה הרוח ללכת והאופנים והחיות ינשאו לעומתו כענין שביתרתי למעלה בשער א' באריכות. (ה) ועליו נאמר ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך ודרשו רז"ל אביך זה הק"ה ואמך זה כנסת ישראל דהיינו יסוד ומלכות (א) אם יבא הדבר על ידי נדיק הכל בא על הדרך

המים א' שלשתן עדים נאמנים על אלו הדברים . והמדה הזאת נקרא צדיק בכל התורה כלה . ולפי שנקרא יסוד ונושאת כל הדברים אשר תחתיו בכל הנמצאות נקרא צדיק יסוד עולם . וענין שנקרא צדיק הזוא סוד השפע שמשפיע כל טוב וברכה ב' ונותן במדה אדני . כענין שנאמר וצדיק חונן ונותן וצריך אני לעוררך על ענין גדול ונכבד דע כי שלשה שמות הם צדי"ק וצ"ק וצ"ק ומהו וצ"ק א"ל חי' נקראת צדיק ג' מרת אדני נקראת צד"ק ובהיו צדיק משפיע ברכתו בצ"ק אתו השפע והאצילות נקרא צד"קה . נמצאו שלשת שמות הללו מתאחדים באחד צדיק לתת . צדק לקבל . צדקה היא סוד המתנה והרבוק והחכור . ולפי סוד זה נאמר וזכר צדיק לברכה . ועתה יש לי להאיר פניך בעקר גדול דע כי בהיו צד"ק משפיע ברכתו וטובתו על צ"ק נקראת ארץ החיים והיא מטיבה לכל הנבראים . ואם הם ושלום יפסקו צנורות זה הצדיק ולא יבאו אל מרת צד"ק פ' אז היא מתמלא מאותן הבורות הנקראות מות . והיא ממיתה ועושה כל מיני מגפה והשתתה בעולם . ובהיות הצד"ק מתחבר עם צד"ק (פי' עס עני הנון כי גס מדת ע' קרא' עני') ונותן לו מתנה מברכותיו אז באותו החבור הנקרא צד"קה מביא למרת צד"ק ע"חיים תחת מות . וזהו סוד וצדקה תציל ממות . בא וראה כמה היא סגולת הצד"קה כי כמו שהאדם עושה צד"קה כך ממשיך מרת צד"ק במדת צד"ק ומביא חיים אל העולם : ומציל אותם מן המות . ואם את העולם הוא מציל מן המות : כל שכן את עצמו . ולא תאמר ממיתה משונה אלא אפילו ממיתה עצמה ובשעה שצד"ק נפרד מצד"ק ה' ונשארת מרת צדק (פי' משפע השני שהוא לזוכה הנכבד) ריקנית אז תקום להמית ולהשחית לעקור ולשרש ומביאה על הבריית כמה מיני מיתו . מהם מיתה טבעית . ומהם מיתה מגפה . ומהם מיתה משונה . ושאר כמה מיתות . ולפי דרך זה יש לך להתבונן כי הרוצה לירש ארץ החיים צריך להרבק במדת צד"ק כי כל הרבק במדת צד"ק נקרא צדיק על שמו ונוחל ארץ החיים . ועל זה נאמר ועמד כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ . וכבר ידעת מה שדרשו בו חז"ל כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנא' ועמד כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ . ועתה יש לנו לעוררך על עקר גדול שהוא יסוד ושרש להיות אדם יודע כמה הוא גדול כל עובר עברה . הנה הורענוך בספר זה כי בהיות מרת אדני מתמלאת מן המקור העליון הנקרא אל חי' וצדיק היא מתברכת ועומדת במלואה והיא מספקת צורך כל הנבראים ונמצא כל העולם כלו עומד במלאו ובשמחה ובכל

מ"ה הקשה המשפעת בה בכל כמותם לה כי משתוקקת תמיד לשוב אל בעלה הראשון ולהאיר פניה לפועל החמים . א' שלשתן הם עדים כחיים . שהאש עולה למעלה והרוח אמונע והמים יורדים . ב ונותן למדת אדני בענין שאמר וצדיק חונן ונותן . ג' ומדת אדני נקרא צד"ק פירש כי כאשר נקראת צדק הוא מפכי כי אז היא מזדקת דינה ואז הדין כמחא בעולם להצדיק כפי עולם בעל כחם אמנם בהיות הצדיק למטה מתקן מעשיו ומיישרים בגמילות חסד ופתיכת צדקה מעורר הצדיק העליון להשפיע מכח החיים וזהו סוד צדקה וכל צדק ומתברכי' כל העולמות ומתחבר צדיק בצדק ותהיה צד"קה ורמים בעולם ומצדק כעשה צדקה . פ' אז היא מתמלא מאותן הבורות הנקראות מות : ר"ל שהם נטפלים אליה לקבל שפע הנש מן הפחד כלקמן בסמוך בכינוי טוב זולא שיכנסו בה ממש ח' כי מיתן טמא בטמא אלא מפני שהיא מאירה פניה אליהם כפי דינה והם עושים שליחות הדין להמית כמו שפירש בשער א' בכינוי שאר שבע הרי הוא כאלו נכנסו אל לקבל כח וליטול רשות כענין נוטל רשות וכוטל נשמה ובנתיבתה להם רשות וכח לדון ולהמית הרי הוא כאלו היא ממיתה ועושה כל מיני מגפה והשחית . ה' (ועיין ביש שכר דף ג' בסוד הטיל בה זוהמא ובפרדס הקדוש) וכאשר מדת אדני יבנה וריקות חסרה מכל טוב . כי אין שפעה כדרכה כאשר ביארתי למעלה בשער א' בכינוי אשר רק ממה' ד' הקשה ופריכה להשפיע לפועל' דע שלוקי הדין ומתהפך על ידו השפע והטוב

שער א

חניד להשקות נחלורת שדות וכרמים ופרדסים וליטול מהם בני אדם לכל צרכיהם ופועלים
 כל הפעולות בהיותם מתנוועעים ממקום למקום . השלישי כי המבקש את החיים האמתיים
 לפני י"י אלו המים יודיעוהו מקומו והוא בהיות האדם הולך על שפת הנחל הזה ולא יפרד
 משפתי הנחל יודיעוהו המקום שממנו נמשך ויוליכהו עד המקור שממנו יוצאים החיים .
 א' וסימן וממתנה נחליאל ומנחליאל במות . ולפי דרך זה צריך האדם להתבונן מה שאמר
 ית' בתורה ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע לפי שהרבק
 במרת אל ה"י ימצא חיים וטוב . והמתרחק מאל ה"י ימצא כנגדו מות ורע . שהרי אלו כנגד
 אלו נערכות כל המערכות . וסימן גם את זה לעומת זה עשה האלהים . והמדה הזאת נקרא
 יס"וד כלומר כמו שהבית נשען על היסודות כך מדת אדנ"י נשענת על מדת יסוד . ב' לפי שאין
 למדת אדנ"י שפע וקיים זולתי על מדת יסוד הנקרא אל ה"י ובגמרות חגיגה אמרו העולם
 על מה הוא עומד על עמוד אחד שהוא צדי"ק שנאמר וצדי"ק יסוד עולם . ומה שאנו צריכים
 לעורר עליו הוא שאין כל היסודות שוין כי יש יסוד שהוא למעלה ובניינו למטה ויש יסוד שהוא
 באמצע בנינו ויש יסוד שהוא למטה ובניינו למעלה . ג' וסימן עולם עליון עולם תיכון עולם
 תחתון וסימן בתוך סי' עליון עריון תיכון תחתון תחתון . והסוד חול"ם שור"ק חיר"ק (פ' מלאפי')
 וכבר רמזו ז"ל בא ראה שלא כמדת הב"ה מדת בשר ודם ב"ו הוא למטה ומשאו למעלה אבל
 הקב"ה אינו כן אלא הוא למעלה ומשאו למטה הימנו שנאמר כה אמר י"י רם ונשא . ולפי
 ענין זה יש לך להתבונן כי מדת אל ה"י הנקרא יסוד היא למעלה זאר"ני הנקרא בנינו
 היא למטה הימנו וזהו הסוד המופלא בהיות אדנ"י משתוקק ונכסף להתעלות בעלוי אל ה"י
 ד' ומתאוה לעלות אליו תמיד . ואל תתמה שהרי יש דוגמא בעולם הזה הלא תראה האבן השואב'
 מושכת אליה והיא למעלה ומה שהיא נושאת למטה במנה . וגם יסוד האש ויסוד הרוח ויסוד

המים

מקור בלשון ערבי שגם היא מקור לכל שתחיה והיא נובעת מהמקור העליון הנקרא אין סוף ואמר אותי עובד
 מקור מים חיים וגו' גם מזה לעיל בשער א' בכיכוי באר שבע ושם פירש הענין כולו באריכות . א' וסימן וממתנה
 בחליאל ומנחליאל במות פירש וממתנה שהוא העטרה שנתנה לתחתונה היותה מכהיגס ומשפיעס . בחליאל
 אל היסוד הנקרא כן ע"ש החליס שלמעלה ממנו . במות אל המוקד העליון שהוא גבוה מעל גבוה למעלה .
 ב' לפי שאין למדת אדנ"י שפע וקיים זולתי על מדת יסוד הנקרא אל ה"י . ועליו כאמר כי כל בשמים ובארץ כי כל
 בני מעריא יסוד שהוא המתווך בין השמים והארץ שהוא התפארת והמלכו' ומחברס ומשלים ביניהם ואז לה שפע
 וקיום . ג' וסימן עולם עליון וכו' פירש עולם השכל . עולם הגלגלים . עולם היסודות . וכבר ידעת כי
 הנקודות כמו שמה לכ"ב אותיות כי הם המכיעים אותם על כן החולם שהוא תמיד למעלה רומז לעולם העליון
 שהיא יסודו למעלה קופו של יו"ד והשורק הוא באמצע בין נקודת חולם ומירק והוא באמצע האות . כן הוא יסוד
 עולם האמצע . בין החלטים ובין האדם והוא באמצע הגלגלים שאין לך גלגל כדורי לעולם שימלט מנקודה
 האמצעי כי הנקודה האמצעית היא יסוד כל העיגול כי עין העיגול הוא ועין העיגול יסודו וכמו וכשמתו .
 והחירק שהוא למטה רומז ליסוד עולם התחתון שהוא הארץ לעולם עומדת וכל היצור כשען עליה . חספ"ר ג"כ
 אגו' ובשערי נדק מבואר יותר וז"ל יש יסוד שהוא למעלה ובניינו למטה כגון עולם הכפרדים המשתוקקים תמיד
 לעלות וליראות פני השם יתברך שהוא יסוד שלהם המעמידם . ויש יסוד באמצע בענין יסודות ובניינים בשמים
 לפי שהמים ענולים וכל גלגל יסודו באמצעיתו וע"י אמצעיתו סובב והולך . ויש יסוד שהוא למטה ובניינו
 למעלה כגון כניכו . עולם השפל הארצי . וסימן הנקודות תבין כי האותיות כגופות ונקודותיהם ככמות להם
 קיומם ויסודם להבין . ומהתאוה לעלות אליו תמיד . פירש כי אף בהפרדה והאירה לפועלי הדין בעולם ככס

לבקש חיים וטובם יתכוין למדת א"ל ח"י. ובהיות האדם נדבק בשם אדני בטהרה אז הוא
 נדבק בא"ל ח"י. ועל זה נאמר ואתם חרבקים בני אלהים חיים כלכם היום. ולפעמים
 נקראת מדה זו א"ל הים ח"י באמרו הוא אלהים חיים ונולך עולם. והסוד בהיות א"ל ח"י
 פריק חיים בכריכת אדני הנקרא אלהים. וכשמלא אותה חיים נקראת כל אחת משתיים
 אלהים חיים ואז בדרך הצנורות יתמלאו חיים כל בעלי חיים. וזמר ערה כשעלה למרום
 המשיך מדת א"ל ח"י לאדני באמרו ועתה יגדל נא כה אדני. מאי כה אדני הוא סוד ההיים
 הנמשכים אליה מ"א ח"י. מה כתיב בתריה סלחתי כרבריך. ואולם ח"י אני זהו סוד שהמשיך
 חיים מ"א ח"י למדת אני. ואלמלא כן מחו כלם לפי שעה. ולפיכך המתין להם כחיים עד
 שעשו פירות ופרי פירות ואח"כ נפרע מהם. והמשכיל דבר זה יבין כמה הוא כח המעשרת
 מדת א"ל ח"י באדני. ומה שאמר הכתוב אלהים חיים. גם מדת אדני נקראת אלהים
 חיים. הטעם לפי שאינו נותן חיים בלתי על פי הדיון ואין שם משונה פנים ולפיכך הזכיר
 אלהים חיים שהוא מדת הדין עם חיים. ולפיכך אנו מזכירים בראש השנה
 שהוא יום הדין שתי אלה המדות אלהים חיים ואל ח"י ומגן בברכה ראשונה כמו שאנו
 אומרים זכרנו לחיים אל מלך חפץ בחיים כרחבנו כספר החיים למענך אלהים חיים
 א"ל ח"י ומגן הלא תראה שתי אלו המדות נכללות בברכה זו. ואחר שהורענוך עקר זה
 דע כי מדת א"ל ח"י נקראת לפעמים **אל שדי** והטעם לפי שממנו נמשך הכח והשלמות
 והשפע והאצילות בשם הנקרא אדני עד שיאמר די ולפיכך אר"ל במסכת הגיגה שדי שבן
 אמר לעולמו די. ואע"פ שמשמע כמו שאמרו שם שהיה העולם מרחיב עצמו והולך עד שאמר
 לו די. העקר הפנימי הוא כי במדה א"ל שדי הוא נותן מזון לכל בריה ובריה ומשלח ברכותיו
 לאדני עד שיכלו שפתותיהם מלומר די. וכשמדת אדני מתמלא מכח א"ל שדי אז נקראת
 ב גם על שמו שדי וא"ל שדי כמו שכבר הודעתך וכל הברכות והטובות הנשפעות באדני
 למלאות צורך כל בריה ע"י א"ל שדי הם באמרו ואל שדי יברך אותך ויפרך וכו'. גם
 המדה הזאת היא האומרת די לכל צרה שלא חבא אל האדם ולפי התפלל יעקב אבינו ע"ה
 באל שדי. ולפעמים נקראת מדה זו. **מקור מים חיים** והטעם לפי שהמים האלה
 נובעים מעדן העליון מן המקור הנקרא אין סוף (כ"ל שכינתו כ"ע) אשר מאותו המקור החיים נמשכים
 לכל ח"י ונקרא מקור מים חיים ולפי שיש מים אחרים רעים ונקראים מים מתים והם המים העכורים
 הכאים מתמצית מים הזדונים שהם בארות נכריות שיש בהן כמה מיני מים הרעים ומרם
 יצאו מי המרים המאירים. ולפיכך הוצרך י"ת להתרעם על כל ישראל ואמר שתיים רעות
 עשה עמי אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בארות בארות נשברים אשר לא יכלו המים
 וכתוב כל עוזבך יבושו וכו' כי עזבו מקור מים חיים את י"י. הטעם היורח נקרא
 מקור מים חיים מכמה פנים האחד שהמקור הזה יוצא מעדן העליון ובו יחיו כל בעלי חיים
 ובהיותם שותים מן המים האלה לא ירעבו ולא יצמאו ותמיד יהיו חיים וקיימים לעולם.
 השני כי כמו שהחי מתנועע לכאן ולכאן ועושה פעולות. כך המים הללו מתנועעין והולכים

תמיד

שנקרא ג"כ עולם ע"ש שמנהגת עולם הזה א כהיות אל חי מריק חיים בכריכת אדני הנקרא אלהים ע"ש קבלת
 מ"ה של מעלה והיה פי' אלהים חיים שהוא חיים של אלהים ב גם היא נקראת על שמו שדי ואל שדי כמו
 שהודעתך בסוף השער הראשון והטעם לפי שהמים האלה נובעין מעדן כ"ל מהחמה עליונה הנקראת עדן
 מקור

שער ב

צמאה נפשי לאלהים לאחי מתי אבא ואראה פני אלהים

השם השני משמות הקדש

על דרך המעלות (פי' יסוד) הוא הנקרא אל חי ושעם הנקרא אל חי לפי שהוא סוף ט' המעלות הנקראות ט' אספקלריאות והוא המושך מכל הספירות מדת החסד והתיי' למדת אדנ' כמו שהודענוך ולפי שמושך ממדת החסד נקרא א' ל ולפי שמושך ממדת התיי' נקרא ח' . וכשיתחבר ביחד החסד והתיי' נקרא א"ל ח' וכשהוא ממשך הכח הזה במדת אדנ' נקרא גם הוא ארץ התיי' . כלומר הארץ שבה מתקבצים התיי' העליונים ומכח שם זה מושך שם אדנ' התיי' בכל הנבראים אשר בעולם למיניהם כמלאכים וככל צבא השמים וככבידהם וככל צבא הארץ וצאצאיה . וזהו סוד תוצא הארץ נפש חי'ה למינה כי הפסוק הזה כולל בדרך החכמה העליונה נפש כל מתנועע וכל רומש באדמה נפש כל מיני דגים ועופות וחיות ובהמות ובהנפש הבהמיות אשר באדם א' ובכלל זה הנפש העליונה אשר באדם הנקראת נשמה . ולפיכך דרשו בפסוק זה ב תוצא הארץ נפש חי'ה למינה זו נפשו של משיח . ומה נפלאו דבריהם ומרה עצמו ראשיהם . ומנין לנו לכלול בפסוק זה נפש כל בעלי חיים וכל רומש באדמה ונפש דגים ועופות וחיות ובהמות ונפשורת האדם ואפי' נפש המלאכים וככל צבא השמים והככבים ואפי' נפש של משיח . תדע לך שהכל נכלל בפסוק זה בדבור אחד שאמר וזהו סוד למינה י מאי למינה . כלומר נפש כל מין ומין מבעלי חיים כל אחד לפי מינו אם עליון עליון . אם אמצעי אמצעי . ואם תחתון תחתון . ואפי' נפש של משיח . והכל נכלל במלת למינה שאמר . ואל תפסו בעלי הפלוסופיא עלי לומר שאין נפש למלאך שאין לך נברא בעולם שאין לו נפש חיים למינו והכל כפי הראוי וכפי החומר כך היא הנפש אם עליון עליון . ואם תחתון תחתון וככל הנפשות העליונים והתחתונים נמשכו להם משם אדנ' הנקרא ארץ חיים בכח א"ל ח' ית' אשר הוא משפיע בשם אדני כח החיים ממקור החיים באמצעות עץ החיים . ולפי שתמצא כי כל בעלי חיים אשר בעולם מקבלים חיים מאל חי על ידי אדנ' לפיכך אנו שואלים בראש השנה זכרנו לחיים ולמי אנו מתכונים לאל חי ומגן . ועל דרך זה תתבונן כי הרוצה להשיג חיי עולם ודבק במלת אל חי וימשיך לאדני בתפלתו א"ל ח' ועל ענין זה היה חושק ומתאווה דוד ע"ה ואמר צמאה נפשי לאלהים לאל ח' . ובהיות המדה הזאת הנקראת א"ל חי נקשרת עם אדנ' אז יפיקו ישראל כל צרכם ושאלתם וינצחו כל אויביהם ואיש רא יעמוד לפנייהם ואל זחרמו יהושע ע"ה ואמר בזאת תדעון כי אל חי בקרבכם והורש יוריש מפניכם את האמורי והכנעני וכו' . ולפי שאנו צריכים לקשור קשר הספירות והמעלות במדת אדנ' אנו אומרים בברכה הסמוכה לפסוקי הזמרה ג הבותר בשירי זמרה מלך אל חי העולמים וכל הרוצי לבקש

שער השני א

ובכלל זה ג' כנפש העליונה אשר באדם הנקרא נשמה . וקראה עליונה לגבי רוח וכנפש הטבעית ושלשתן נקראו כנפש ב תוציא הארץ כנפש חיה למינה זו כנפשו של משיח כלומר עד כנפש האחרונה שבנין והיינו כח"ד אף כנפשו של משיח מן הישגית והבן וימשיך לאדני ר"ל בהמשך כל הספירות כמוכאז לקמן בשער ג' וכמו שפירש לעיל בהקדמה ג הבותר בשירי זמרה מלך אל חי העולמים . פירש אל חי שהוא מיוחד ומתכר שכי העולמים בהם הצניח הנקרא עולם הכא כמוכאז במקומו בשער ח' המלכות

שנקרא

כל אלו המעלות הנזכרות נמשכות בחפץ אחד ורצון אחד. ונמצא שם אדני מתברך מכלם. וכפי שפע מלוי שם אדני מתשע הספירות שעליו כך יהיה כל העולם מתברך משם אדני. ואז כל היצורים למיניהם מלאים כל טוב וכל שפע מן הבריכה. ולפעמים היו החסידים ממעטים צנורות הדין ומרבים צנורות החסד והרחמים. ופעמים בני אדם חוטאים ממעטים צנורות החסד והרחמים ומרבים צנורות הדין. ואז ימשכו כמה ענינים קשים לשם אדני ית' ואז העולם כלו בצער ובחסרון וכל מיני נגע ומחלה. ופעמים מסתמין כל צנורות העליונות ונמשכות מצנורות החיצונות כוחות רעות הנקראים מים רעים ואז כל המקומות בצער. ואז הוא חרבן ארצות ועקירת מלכיות וגליות קשות ורעות. סוף דבר דע כי השם הנקרא אדני. כפי הדבר הנמשך אליו בין מבפני בין מבחוץ כך נקרא שמו אם ר' טוב אם לרע. אם לחיים אם למות אם לנגע. אם לענג. וזהו סוד עץ הדעת טוב ורע. אם ההמשכה מצד החסד נקרא טוב. ואם ההמשכה מצד הדין יש צד שנקרא טוב. ואע"פ שהוא מצד הדין. אם הוא מצד הדין של מחנות הפנימיים. וזהו סוד והוא אדמונו עם יפה עינים וטוב רואי. ואם הוא מצד הדין מכתורת החיצונות זו היא רע"ה חו"ל"ה וזהו ענין רע. והבן זה מאד כי בשע' ששם אדני מושך מצד החסד נקרא טוב. וגם כשהוא מושך מצד הדין מן הפנימיים נקרא טוב. וזהו סוד ברוך דיין האמת. וזהו שתקנו על הרוגי ביתר הטוב והמטיב אבל אם הדין בא מצד הכחות החיצונות שחוץ לשורה זהו ענין רע. וכשהמדה הזאת מתלבשת ברוח ח"ן ותחוננים אזי כל העולם כלו מחפרנס בחסד וברחמים. וזהו סוד ר' אדני אלהינו ורחמים והסליחות. ושמור זה העקר הגדול ותבין ממנו כי כפי השפע הנמשך לשם אדני ית' כך מכני' שמו ית'.

והשם ברחמי וחסדיו יאיר עינינו במאור השגתו.

אילו השמות דמפרשים בשער זה:

אדני. באר. באר שנע. יס. יס החכמה. בכל. אכן אכן הראשה. אכן כפיר. גן. היכל. ארון. בית המקדש. שכינה אהל מועד. דק. אלהים חרב נוקמת. קס ברית. אכי. מלכות בית דוד. מקוה מים יבשה. תפילה של יד. כה. פתח עניס. עץ הדעת. ארץ החיים. ספר החיים. ירושלים זאת אחרית. ויאמר. תורה שנע"פ שדי. ה' אחרונה של שם. כנסת ישראל. א"י. כלה;

אלו שמות המלכות מבוארים בשער ב'

אלהים חיים. עת אן. אימא תתאה. שמור. לילה. בית תפילה. המלאך הגואל ארץ חמדה. ארץ טובה מצוה חקה. הר המוריה. גפן. עני. אור החיים. דר. מדת הדין הדכה. ב"ד שלמטה. בת שבת. גן. מונח. כפור. חכמה. תתאה. לבנה. פרה אדומה.

ואז ימשכו כמה עניינים קשים לשם אדני כי אז מדת הגבורה שופעת דין קשה על העטרה בדרך הצינונות השמאליות ולא בדרך הפנימיות דרך קו האמצעי באמצעות היסוד ומתגברים כחות הדין החיצונות העומדים מלמטה וכחשכים המלכות לשלול שפע וכח ממכה לעשות כפי דיכס בעולם וכן הוא בכל מקום שאומר כיוצא באלו הדברים (כלל) ותפילה שיכנס או ישפע טמא בטהור ורע בטוב כאשר עוד יתבאר מזה בשער הסמוך בע"זה בכינוי צדיק ובכינוי טוב. וזהו סוד והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי. פי' מי שפע מחבד ודרך תפארת אנקר טוב דואי כדלקמן בתפילת שער ג' וזהו סוד ברוך דיין האמת כי אז הדין בא בדרך התפארת הנקרא אמת. וכשהמדה הזאת מתלבשת ברוח ח"ן ול"נ ע"ש ר"ח שלו חס"ד נצ"ח כנודע פירושה התפארת הנקרא חן

גדול על שם החכימה שבו.

המדה הזאת אין אנו עפשינו בביאור וב"ע"ה עדיין נעוררך עליהם. והגני מוסר בידך
 עקר גדול **דע** כי זה השם הנקרא אדני הוא ההיכל הגדול שאליו יבאו כל מיני שפע
 ואצילות מראש הכתר הנקרא אהי"ה דרך התפארת הנקרא יה"וה. וכו' יתחברו כל הנחלות
 הנמשכים מן מעלת הכ"ח. ומן ל"ב נתיבות חכמה. ומן נ' שערי בינה. ומן ע"ב גשרים
 הבאים ממזל של חס"ד הגדולה. ומן מ"ב מיני אש להבריה הבאים מן הגבורה. ומן ע"צנורות
 הבאים דרך קו האמצעי. וכל אלו המעלות והנתיבות והשערים והגשרים ומיני ראש
 והצנורות. כלן מתגלגלין ובאין דרך נצ"ח וה"ו. ומתחברים יחד במדת א"ל ח"י הנקרא
 יסו"ד. ומשם באר"ה כלומר ממדת יסוד כלן נכנסים בבריכה עליונה הנקרא אדני. ואל
 חומר כי כל אלו הנזכרים באין חמיד כאחד. כי בהיות השם על מלואו נקרא ב' יהוהאח"ד
 כל

שהיא ההיכל שאליו יבאו כל מיני שפע. ונשערי צדק אומר והמדה הזאת נקראת נשיר השירים כלה וסוד כלה
 כשנתרחק ממנה הרע והוסרו כל הקליפות והיא שלימה במילואה אין בה פגם ולא יחסר כל בה שהרי מן המדה
 שהיא יסוד הכל פוקדת את כל ויבאו לה כל מיני שפע ואצילות וזכרה מראש הכתר נקראת כ"ה מלשון כל שיש
 בה כל מיני שפע וקיום ואצילות ברכה וחיים וזהו סוד מן כעול אחותי כלה כלומר שלא יכנסו לה כחות הטומאה
 ואז היא מתקשטת בכל מיני תכשיטין הבאים אליה מכל תשע אספקלריות כחתן יכהן פאר וככלה תעדה כליה
 כשהחתן וכהן פאר ומש אזי היא הכלה תעדה כליה ולפיכך שש אשיש בה' לא יאמר לך עזובה ולארכך לא יאמר
 עוד שומה. התבונן סוד באתי לגני אחותי כלה לגני ומש ולפיכך ומש חתן על כלה ישש עליך אלהיך ואם
 ח"ו טמאות בעבירות אזי מתגרשת ממקומה וחרבה לה' מלאה דם. ה"י למען רחמיו יצילהו מעוכש זה והכני רוחו
 כשהקליפות יוצאות לחן והכלה מתחדת בחופתה ואין זר אתה בבית אזי כל מיני הערלות והקליפות מתחזקין
 וכתוב ופרשת ככפך על אמתך כי גואל אתה וסומיך גאולה תהיה לו וציוכל יעל יוכל היא שנת החמישים שנה
 זהו סוד כל ההמשכות ומיני השפע הבאים ל"סוד עולם הנקרא כ"ל וכשמתאחד עם מלכ"ו שהיא סוד ה' אזי
 נקראת כלה יהוה"א אחד ית"ש וכו' וזכרו לעד. גם שאר שמות הרבה שנקרא המדה הזאת אין אנו עכשיו בביאורם
 ואני אבאר לך גם אחד מפני שמתמשין בו בכל ספרי המקובלים והיא עטרה כי היא עטרת ותכשיט לעולם.
 והעולם מעוטר ומסובב ממנה מלשון לעטר שוקי ירושלים בפירות ועליה כאמר בעטרה שעטרה לו אמו והייתם
 עטרת תפארת ביד ה'. א וכו' יתחברו כל הכתלים הנמשכים מ"ג מעלות הכתר. פירש הם ה"ג מדות הרחמים
 העליונים היוצאים מ"ב זיופים שם אהיה עם המקודה אשר יתבאר לפנים בראש שער' ול"ב נתיבות חכמה הם
 כ"ב אותיו ועשר נקודותיהם עם החטפים הכלולים בחכמה שבהם נברא העול' בכח העשר ספירות כאשר יתבאר
 לפנים בשער ו' וחמישים שערי בינה הם כח כללות ז' הספיר' שתחתיה שכל אחד כלולה מכולם והם מ"ט ועמה
 ג' כלליי שערי בינה בכל מה שברא העולם כמבואר לפנים בשער ב'. וע"ב גשרים הם ע"ב מיני שפע וכחות
 מתפשטים ממימי החסד כמזין חסד וקראוס גשרים ע"ש המים כדרך שקראו לתר"ך מיני מאורות המתפשטים
 מאור הכתר כמזין כת"ר תר"ך עמודי אורה ולאלו הע"ב כחות נתכו הע"ב שמות היוצאים מויכע ויבא ויע.
 ומ"ב מיני אש להבה הם מיני כחות דין היוצאים מאש הגבורה ועליהם סוד שם בן מ"ב היוצא מפקוק בראשית עד
 וזוהו וע' הציבורות הם ע' כוחות מתפשטים מהתפארת יוצאים מכללות החסד והפחד שבה ל"ה מזו ול"ה מזו והוא
 המכריס ומשתפים יחד עד שיכנסו אחד לגבול חבירו ויהיו ע' והוא הנשיא על גביהן בשני גווינו. הרי ע"ב ואלו
 הם חלוצים יושר על יסוד עומדים מצפנים כנגד ע' שרי' ע' האומות העומדים מבחון לעומתם שוללים כח מהם
 ואלו הם הנקרא נספר הנכיר ע' קומות. וע' כתרים המבוארים לקמן בשער ו' ועליהם כאמר סוד שבעי' שמות
 יש לו להקב"ה וכנגדן שבעים שמות למטטרין שירצה לכוחותיו המשתלשלים מחנו גם כן ששם כשם רבם.
 ונתבארו כולם באלפא ביתא הארוך דר' עקיבא. ובמדרש שיר השירים כי ריבוי השמות מורים על ריבוי הפעולות
 והבחות השופעת מחנו ית' אשר אנו מכירי' אותו בהם מלבד מה שזורה שם העצם על עצם הוייתו אשר לא תושג
 לזולתו. וע"ב זה השם כולל כולם. ונקרא יד"ד אחד במבואר לפנים בשער ה'

שהיותה נקראת ג' שמות. **שדי אלהים אדני** והכל בכח שם "יהוה ית". שהוא הנושא הכל והפועל הכל כשנקראת שדי מתלבשת מראה אש שחורה אוכלת. ואז יברחו מפניה כל מיני מזיקין והנחות רעות. ופוחדין ורועשין כמה חילור והמוני מאותן הנבראות הטמאות ואין בהן כח לעמוד אלא כלן מתפורין ובאין להם כמחילור עפר. וכשנקראת אלהים מתלכשת גוון אש אדומה מראה אש אוכלת ושורפת ומכלה לעשות דין בחזקה למעלה ולמטה גומרת הדין בצדיקים וברשעים. וממנה לוקחים רשות כל בעלי דינים וכל שלוחי מעלה השלוחים לעשות דין כנבדאים. והמדה הזאת עומדת להמית ולהחיות. להכות ולרפא. להשפיל ולהרים. בכח שם "יהוה ית" אשר בקרבנו. וכשנקרא אדני מתלבשת גוון אש ירוקה אשר ממנה יראים ונבהלים כל הכרואים ואז עומדת על כסא המלכות וכל המוני מעלה ומטה רגזו וחלו מפניה. והיא מהנהגת בטכסיסי המלכות הנהגת ארון ושליט. רוכבת ומושלטת על כל המרכבות וישולטת על הכל בשם של בן מ"ב ועליה נאמר "יהוה אדונינו מרה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים. וכשמסרנו בידך אלו המפתחות המדרה הנקראת אדני יש לנו לרמוז לך כי כמו שהן שלשה שמות בקשר היחוד האמתי בסוד אדני "יהוה אהיה". כך מג' קשרים הללו נמשכו באדם נפש רוח נשמה. וצריך האדם לקשורה נפש על ברות והרוח. בנשמה ב והנשמה באדני. והסוד והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את "יהוה אהיה". ולפי שזה השם הנקרא אדני הוא המדרה האחרונה מלמעלה ולמטה והראשונה מלמטה ולמעלה הוא סוד ה' אחרונה של "יהוה ית" והוא אדני מתאחד עם ט' מעלור שעליו. ולפי צריך כל אדם להשתדל בכל כחו להתאחו ולהתדבק בשם "יהוה ית". והדבוק הוא ע"י אדני כמו שאמר ובו תדבק. והשם למען רחמיו והסוד יורנו הדרך להדבק בו ויסיענו לעשות רצונו בעולם הזה כדי שנוכה לחיי העולם הבא **אמן ובראש** כל העקדי שמסרנו בידך. יש לנו למסור בידך קבלה. כי בכל מקום שתמצא לר"ל שמזכירין כנס"ת ישראל היא זאת המדרה הנקראת אדני ונקראת שכינה ושאר כל השמות שאמרנו. והוא המחזקת בה כל קהל ישראל. ובה מתכנסים ומתקבצים. ועל ידיה נבדלו ישראל מן האומות כמו שאמר ואבריל אתכם מן העמים להיות לי. והסוד בהנחל עליון גוים. בהפרידו בני אדם וצב גבולות עמים למספר בני ישראל כי חלקה עמו ולפי דרך זה נקראת **ארץ ישראל** לפי שארץ ישראל נתחלקה לגבולותיה לי"ב שבטים. ולבני שאנו עתידים לפרש ענינים הללו להלן בע"ה אין אנו רוצים להאריך בהן במקום זה. וגם המדרה הזאת נקראת בשיר השירים **כלה**. ואין אנו עכשיו בכיבוד הטעם הזה. גם שאר שמות הרבה שנקראת

המדה
 בן של מ"ב שהוא השם למ"ב מיני כוחות דין היוצאות מאש הנצורה כמו שיתבאר בספיק והם הם הנצורים והאדירים ועל שום נקראת היא אלה ועליה נאמר ה' אדונינו מה אדיר שמך וכבר ידעת כי עקר קבלתה מן הנצורה. וזריך האדם לקשור הנפש ברוח וכו' כיוצא בזה לעיל בכי"י ברכה. ט הוא כוד ה' אחרונה של יהוה שהיא ג"כ האחרונה בשמות השם והראשונה בהיפוכו. א והיא המחזקת בה כל קהל ישראל ובה מתכנסים ומתקבצים כדמיון העבד המתכנס בבית רבו כדי להתפרנס ממנו והטעם המפורסם לרוב המקובלים שבה מתכנס כל שמוע ישראל כבוד היורד מי"ב כיבודותיו אשר הם חכ"י שמות ההויה כחלקה לגבולותיה לי"ב שבטים בסוד י"ג כיבודות הנמשכים איה מהתפארת ב ולפי שאנו עתידים לפרש ענינים הללו להלן ר"ל בשער חמישי יבאר כלזה הענין עם הפסוק שהביא בהנחל עליון גוים וכו' ג וגם המדה הזאת נקראת בשיר השירים כללה מן הכל

דרך להכנס ליריעת שם יהוה אלא על ידי אדני. והרי הכל מכוון. ולפיכך תורה שבכתב
 תורה שבעל פה שתיהן צריכות זו לזו ומתאחדות זו עם זו. א וסימניך יהוה אחד ושמו אחד
 ר"ל יהוה אדני בקריאת אחד. **ואחר** שעוררנוך על אלו העקרים והיסודות הנכללות
 במדה זו הנקראת אדני יש לנו לחתום הענין ביסוד מוסד בכלל גדול ויהיה שמור בידך.
 והוא שתדע כי המדה הזאת לפי שהיא מקבלת כחות המעלות העליונות ב אשר עליה מתהפכת
 לכמה גוונים. להחיות ולהמית. להעלות ולהוריד להכות ולרפא. והכל כפי כח הנמשך לה
 מן המעלות שעליה וכפי כח מה שהיא מקבלת כך היא פועלת בנבראים כלם: והכל על
 פי הדין הישר במשפט אמת אין שם עולה ולא שכה ולא משא פנים. ג ולפי שהמדה הזאת
 היא מתמלאה שפע מאותן המעלות שעליה. נקראת לפעמים בשם אותה המעלה שמתנה
 ממתלאה לאותו הזמן. **כיצד** כבר ידעת כי השם הידוע למדת הגבורה והפחד הוא
 הנקרא אלהים. והוא ב"ר של מעלה. ד ובכל הנבראים כלם נדונים לימין ושמאל ה על פי
 קו האמצעי. והכל באמת וביושר וכשמדת הגבורה גוזרת דין על התתונים להשמיר להרוג
 ולאבד. אז מדת אדני שהוא האוצר לכל הרברים היוצרים מלמעלה מתמלאה מאורתו דין
 שגור אלהים. ואז פועלת וגומרת אותו הדין שגור אלהים על התתונים. ונקראת גם היא
 אלהים באותו שעה. על שם מדת הגבורה שגורה הדין על אותן הנדונים. ובאילו השליח
 נקרא בשם המשלחו. ולפי דרך זה נקראת המדה הזאת לפעמים יהוה. ולפעמים אדני.
 לפעמים אלהים. ולפעמים שד"י. הכל כפי אותה המדה המשפעת בה כחה וענינה. אם
 רחמים אם הפך רחמים. והנה בהיות המדה הזאת מתמלאה מן המקור שלפניה נקרא שדי.
 בלומר שיש די ושלמות ומלוי. וכשהיא נקראת שד"י אזי יברחו מפניה כל מיני משחית וכל
 מיני מזיקין. והסוד יושב בסתר עליון בצל שד"י תלונן. בשיר של פגעים. ולפי שהמדה
 הזאת היא השער להכנס לשם יהוה. קבעו שד"י בסוזה מבחין כנגד פרשת והיה אם שמוע
 וסימניך והיה שד"י בצריך. וצריכים לנו להודיעך כי המדה הזאת מתלבשת בג' מיני אש

בהיותה

קץ ותכלית לחייו התורה כי התורה שכתב אין בה רק רחמים וראשי פקקים מכלל כל החכמות ואם באנו לבאר
 אין קץ ותכלית לה כדכתיב לכל תכלה ראיתי קץ רחבה וכוונתך מאוד ע"כ כשאר באורים על פה ונקראו תורה
 שבעל פה. א וכיוצא בד"ה אחד ושמו אחד. ר"ל השם של שם ה' שהוא נקרא בכל מקום אדכ"י כי כל המבקש שם
 ה' ימצאנו בשם אדכ"י והוא מתחבר ואחר עמו וגם נקרא שם מפסוק כעשה לנו ש"ס שהוא במ"ק שדי עם המלה
 שהיא נקראת כן כמו שאמר במוך. ב אשר עליה מתהפכת לכמה גוונים כמו שכתבאר למעלה בכינוי אכן ספיר
 ג ולפי שהמדה הזאת מתמלאה שפע מהמעלות שעליה נקרא לפעמים בשם אותה המעלה והוא הדין למדות אחרו'
 שנקראו ע"ש המדה שאובית ממנה כמו שאמרם לפנינו בשער ו' בכינוי מ"ה קשה. ועל המדה הזאת אמר
 בספר הוהר חלכות איתקריא ים מכטר דחסד פירש שהוא מקבל מימי החסד ואתקריא אש מכיטר דגבורה
 ואתקריא רוח מכיטר דתפאר ואתקריא ארץ דאיה מקבלת כלל ומכל הנבראים כידועים לימין ולשמאל כלו'
 לזכות או לחובה. ה ע"פ קו האמצעי באמת וביושר כי הקו האמצעי נקרא על זה משפט אמת מכוון במקומו
 בשער ה' בכינוי אמת ולפעמים שדי כי נקרא שדי בהיות מתמלאה מהמקור שעליה שהוא היסוד הנקרא גם הוא
 אל שדי כדלקמן בשער ב' בשם אל שדי ונקרא אלהים כשתפארת יורה לה להשלים שלימות הגבורה. ונקרא ה'
 כשתעשה שלימות בעלה ונקרא אדכ"י שהוא השם המיוחד לה כמו שכתבאר במקומו. ה יברחו מפניה כל מיני
 משחית ומזיקים. כי שדי מלשון שודד שהוא משדך מערכתם וכסם. ו וסימן והיה שדי בנחך. דר"ל אל תיקרי
 בנריך אל אבנריך והיה מבפנים ושדי ונחון ומלת והיה היא שם אחד נ"ב שמות ההויה. ז ואלטת על הכל בשם

שתורה שבכתב ותורה שבעל פה שתיהן צדיכות זו לזו ואין זו מתקיימת אלא עם זו הוצרך
 לרמוז השם בתורה בכל מקום כי שתיהן צדיכות זו לזו וזהו וידבר יי אל משה לאמר וידבר
 בתחלת הפסוק סוד התורה שבכתב. לאמר סוף הפסוק סוד תורה שבעל פה. ושתי הלשונות
 לשון רב"ז ולשון אמי"רה בהן תבנה ותכונן כל התורה. וסימניך כתב לך את הרברים האלה
 כי על פי הרברים האלה כרתי אתך ברית. הרי ברית כרותה על תורה שבכתב כשהיא
 נדרשת על ידי תורה שבעל פה. באמרו כתב לך את הרברים האלה. כי על פי הרברים
 האלה כרתי אתך ברית. **והנני** מוסר לך כלל לוחות הברית בארון עומדות וסימניך
 ושמטם בארון ותורה שבכתב ע"י תורה שבעל פה נדרשת. לפי שהיא כל תורה שבכתב היא
 תורה שבעל פה. וסימניך אדני היכל לשם י"הוה. ושתי התורות מתדבקות כשני עפרים
 חאמי צב י"ה. והמפריד ביניהן עליו נאמר ונגן מפריד אלוף. ודומה כמי שאין לו אלוה
 כלל. א לפיכך בכל מקום שהזכיר בתורה וידבר ידוד אל משה לאמר. רמז לתורה שבכתב
 ותורה שבעל פה. ואומר ב ישקני מנשיקות פי' הו (ע"ת). וכשחטאו ישראל בתורה שבכתב ותורה
 שבעל פה התחיל הנביא מקנתרן ואמר כי מאסו את תורת יי צבאות זו תורה שבכתב. ואת
 אמרת קודש ישראל נאצו זו תורה שבעל פה. זהם מן הכולל לשון רב"ז ולשון אמי"רה
 למלכות. ג וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני י"הוה. כלומר בכל מקום שאחה מוצא בתורה
 וידבר הוא אלהים מדת הגב"זרה. זכ"מ שאתה מוצא ויאמר הוא אני י"ה שהוא מדת המלכות
 ותורה שבע"פ ואחר שהודענוך הענין בענין מלת ויאמר. התבונן תמיד כי המדת הזאת נקראת
 חמיד **תורה שבעל פה** והטעם כי תורת יהוה שהוא תורה שבכתב בתוך מדה זו
 שוכנת תורה שבעל פה היא כמו אה"ל ואר"ן לתורה שבכתב. ולפיכך על פי התורה שבעל פה
 ד יחבארו כל הסודות והסתרים והעמקים הנעלמים בתורה שבכתב. ועל זה נאמר כי יפלא
 ממך דבר למשפט בין דם לדם בין רי"ן לרי"ן וגו'. כלומר כי יפלא ממך בעמקי תורה שבכתב
 מה כתיב ועשית על פי הרכ"ר אשר יגידו לך וגו'. ואומר לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך
 ימין ושמאל. ויש לך להבין מה שבארנו בסמך בענין תורה שבעל פה במלת ויאמר ובמלת
 ז"את ולסדר הכל בפיך. ויש לי להעמידך על יסוד דק. **דע** שאין לתורה שבעל פה שפע
 ואצילות זולתי מאת תורה שבכתב. ואין דרך להכנס לתורה שבכתב אלא על ידי תורה
 שבעל פה. והסוד הוא כמו שאין לשם אדני שפע ברכה אלא מאת שם י"הוה ית'. כך אין

דך
 פה כאצלת ממנה עכ"ל. א ולפיכך כמו שהתפארת שהיא תור' שבכתב היא כלולה מחסד ופחד כן לשון וידבר שהיא
 לשון כולל רומז ג"כ אלהיהוה וידבר ה' ותמצאו ג"כ לפעמים אצל מ"ה כמו וידבר אלהים את כל הדברים האלה
 שהיו מפי הגבורה. זכן וידבר אלהים אל משה. אכן תמצאו יותר אצל שם ה' כי התפארת אחר מדת הגבורה
 כפמכת. ושתי הלשונות דבור ואמירה בהם תבנה ותכונן כל התורה. כי הם סוד היסוד הנמוך להתייחד
 תורה שבכתב עם תורה שבעל פה שהם סוד דיבור ואמירה כי אין בת תורה שבעל פה אלא מתוך תורה
 שבכתב ואין תורה שבכתב מתבארת כי אם על ידי תורה שבעל פה וע"כ תייבין ללמוד שתיהן כי הלומד אחת
 בלבד הנה הוא מפריד אלוף וגליו אצל כל בית שאין כשמעין בו דברי תורה בליה אש אוכלתו וכבר ידעת סוד
 לילה ע'. ב וסימן ישקני מנשיקות פיהו כלומר פיהו דאס לא כן היה לו לומר מנשיקות פיו: ג וידבר הוא אלהים
 הוא מדת הגבורה. שממנו התורה כי התפארת אחר הפחד סמוכה כמו שפירש וסתם תורה דין ומשפט מתבארת
 ובכל מקום שתמצא ויאמר היא אמי"רה שהיא מדת המלכות ואב לכולן אדני יתן אומר המנצרות זכ"מ רב.
 תבארו לך כל הסודות והסתרים והעמקים הנעלמים בתורה שבכתב ואם היינו כותבין אותה ג"כ היה נראה שיש

שער א

הפסוק ועליה נאמר זאת קומתך דמחה לתמר . ובה זכו ישראל לתורה שבכתב על ידי
 תורה שבעל פה . ועליה נאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל . ועל ידיה אנו נכנסים
 לביאר תורה שבכתב . לפי שמדת זאת היא סוד התורה שבעל פה . ועל ידיה זכו ישראל
 לנחול את הארץ . לפי שהיא המדרה השוכנת בארץ . ועל זה נאמר זאת הארץ אשר תפול לכם
 בנחלה . והיא הטובה הגדולה שממנה אנו נכנסים לחיי העולם הבא . ועליה נאמר זאת
 נתלת עבריני . ועל ידיה מקבלים ישראל כל הטובות והברכות . ועליה נאמר זאת אשר דבר להם
 אביהם ויכרך אותם . אלמלא זאת ברכה מאין . ומרעה על ידיה גמר ויכרך את ישראל .
 שנאמר זאת הברכה אשר ברך משה את בני ישראל . והיא המדה המיוחדת למלכות אשר
 לה זכה יהודה . שנאמר זאת ליהודה ויאמר וגו' והשם יתברך מזהיר את ישראל ומזרז אותם
 להיותם שומרים המדרה הזאת ולהתנהג עמה בטהרה . ועליה נאמר ולא יראה בך ערות
 דבר ושב מאחריך . ואומר לו חכ"מו ישכ"לו זאת יבי"נו לאחרי"חם . ופירוש הפסוק לו ימשיכו
 למדה זאת (ז) ממקור החכ"מה שכל טו"ב ע"י צדיק יסוד עולם . אז ימצאו חן ושכ"ל טוב
 ויאכלו מפרי צד"ק כי טו"ב יבינו לאחרי"חם ימשכו רחובות הנה"ר ממקום בינה למדת זאת
 הנקראת אחרי"ת הימים האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אהנם באחרי"ת הימים . ויש
 תקוה לאחרי"ת נאם י"י . ובכל מקום שתמצא בתורה לשון אמירה כגון **ויאמר**
 י"י ולשון לאמר ולשון אמר"ת הכל הו"א לשון המדה הזאת והנני מפרש . דע כי כל דבור
 בכל התורה הוא מדת הגבורה (ח) והוא מעסקי תורה שבכתב . והסוד תורה שבכתב מפי
 הגבורה שמענוה . ולשון אמירה היא מדת המלכות והוא מעסקי תורה שבעל פה . ולפי

שתורה

יסוד שיעור קומת הנזכר בפסקי היכלו דר' ישמעאל שרומז ענינו על ז' מדות מהחסד ולמטה הכקראת ז' הנניין
 בדאמר עולם חסד יבנה כי מהנייה ולמעלה אין לרמוז בצורת בנין ולא בשום שיעור ומדה לכח השפעתה ביה
 בעלמים מעין השגת השכל ואף כי כולה רוחניות מ"א הו' פעולות בתחתוני יותר וקרוני יותר לשכל אד' לדמו'
 בהם ולבנין בשכלו תוכן השגתם ושיעור השפעת ע"ד הדמיון והרמוז מהכתובי ויש שחקו גם מזה ואומרו כי אין
 זה השיעור רק על היסוד בחבור עם העט' שנקרא כל וכל לשון מדה הוא כמו וכל בשלים עפר הארץ ויש מהמקובלים
 שהחיקו יותר ואמר השיעור הזה על העט' לבדה עם כחות היוצאי ממנה הנקראת יכולת המלכות ולפי דעת
 זה יהיה כוספות הפכים עיקר האומר והיה הנקרא קומת המרכבה וכו' לכאז ענין זה ואלו הדעות אין כאן מקומו
 ונכפר המערכת בשער ההרסה וגם ברקנט פר' כח הרחבתי בו הניאור בענין העיר ומגדול שבני אכסי דור
 הפלגה ועיין עס. (א) מיוקור החכמה ושכל טוב מדת יסוד כקראת שכל טוב כמבואר במקומו בשער ב' זהו פ"על
 ישכלו זאת שאמשיך שפע החכמה דרך יסוד שהוא דרך קו האמצעי שהיא התפארת למדה זאת שכן דרך ההמשכה
 הראויה מצד פנים ולא מן הצדדים כאשר פי' למעלה וכן הוא בסוף השער שהיסוד הוא הניכור להוריד הנכון
 השפעת כולם באמצעי שאז ימצא המשיך קו ושכל טוב בהמשכתו זאת כי הוא מעורב ברחמים יתרים ובמלת
 קו כומו לתפארת שנקרא כן ומה שחזר ואמר ע"י נדיק יסוד עולם הוא כמו פירש לפירושי כאלו אמר דהיינו ע"י
 נדיק יסוד עולם . וכן באמרו ימשכו רחובות הנהר ממקור הנינה . מלת ממקור הנינה הסגסגן כמו פירש
 לרחובות הנהר כי כן הבי' בקראת המבוא' במקומו בשע' ה' (ב) והוא מעסקו תורה שבכתב כי מפי הגבור' כאמר'
 נמצדה כתנה בימינו כד"א עימינו אש דת למו פירש כי היא מדת אש דת למו שנתן עימינו שהוא התפ' שנטה אל
 הימין ובכתי' פירש ויאמר מל' אימרא וכמו שאמר ביצע אמרתו וזו פורפרא שלו כלומר שפת המעיל ועוד כתיב
 עוטה מעיל שאדם לובשו לצד שמאל כי העיטה בצד שמאל היא והוא שכתוב עוטה אור כשלאמה והו' מ"ה שכל
 מדבר מל' דבורה כמו שהדבורה כוללת מתיקות ועקיבה קן תורה שבכתב כוללת רחמים ודין לפי שהתורה שבעל

ואומר ואתם הדבקים ב"י אלהיכם וגומר . (א) דע והאמן כי יש ענין בסוד צורת טהרת האברים שאפשר לאדם להדבק בשמינה אם היא א"ש אוכלת היא האש שבה מתערנים ומחפנקים הדבקים בה בנשמה הטהורה הנקראת נר י"י וממנה הדליקו נר הנשמה ובה דבוקה ועלייה ותשוקחה (ב) כמו שעדיין נבאר בע"ה . והמדה הזאת נקראת לפעמים **ספר החיים** והטעם לפי שהוא האוצר שבו נמשכין החיים מחיים עליונים הנקראים חיי העולם הבא על ידי א"ל חי . והוא כרמיון ספר שבוכוחבין . כך המדה הזאת בה מצטיירי כל הצורות למיניהן אם למות אם לחיים . בדכתיבאני אמית ואחיה . וכתיב כל הכתוב לחיים בירושלם . שהרי גם היא (ג) נקראת ירושלם על מדה ירועה . ובעול' הבא במדת א"ל חי נפרש כל הרברי' על סדר הכונה פירוש מבואר . והמדה הזאת היא טסוימת בתורה במלה מיוחדת להודיע מעל ידיה ישראל מקבלי' כל טוב וכל שפע וכל ברכה . והיא המכנסת את ישראל ואת שלוחיהן לפני יהוה יתברך (ד) ונקראת בלשון **זאת** ולפי שישראל ירשו המדה הזאת ונתיחדה להם חלק להכנס לפני י"י יתברך ונחלתו . והיא שוכנת ביניהם תמיד . ועטה יפיקו כל שאלותם . וכשישראל צריכים להכנס לפני י"י יתברך היא נכנסת עמהם (ה) ומעמידה אותם לפני . הלא תראה כי כהן גדול ביום הכפורים שהוא יום מיוחד בשנה להכנס לפני לפנים להפיק לישראל מחילה וסליחה וכפירה וברכה ומזנות לכל השנה . אינו רשאי להכנס אלא במדת זאת . וזהו סוד בזאת יבא אהרן אל הקדש : אינו רשאי להכנס כי אם על ידי זאת ואפילו מר"עו בתחלה לא נכנס לאה"ל מועד לדבר עם יהוה אלא על ידי זאת . והסוד ויקרא אל משה (ו) וידבר יהוה אליו . מי הוא הקורא אל משה אלא זעירא . דויקרא ואחר כך וידבר יהוה אליו . ומאזרה מקום מדבר אליו טאה"ל מוע"ד . וכבר הודעניך כי זה הוא ראהל שהוא בית ועד לשם יתברך : שוכן תמיד : והמדה הזאת היא שעומדת ומגינה על ישראל בעת צרתם : ועליה נאמר אם רחנה עלי מחנה לא ירא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח : והיא היושבת עמי ישראל בגלות ומנחמת לבם . ועליה נאמר זאת נחמתי בעניו . (ז) והיא הקושרת קומת

המרכבה

כתיב חיוקריבין חיל פירש לרמוז כי כל מי שדבק בחיים יזכה לחיים של מעלה אשר ממנה יתיה לעולם וזהו אמרו ושניהם אדוקים זה בזה וירמוז ג"כ כי דבקותו ביעוד הקרא חיי שהיא סוד כל מיני חיים אדוקי' במידות המלכות הקרא חיל כדאמר יהי שלום בחיליך כדאמר ברקטי' פ' בלק דף קט"ו ע"ג . (א) כי יש ענין בסוד טהרות אברים שאפשר לו לאדם להדבק בשכינה היינו כענין שביארתי למעלה בהקדמת הספר כי בהכינוי עצמה יתעלה ממדרגות למדרגות עד שתדבק כפשו ומתלבש בשכינה ומעלה לעולם החיים כמו שכתבאר ג"כ במערכת הטעם בחנוך ואלו יהושאר אנשי ג"ע . (ב) כמו שעדיין נבאר בע"ה היינו בתחלת שער ח' בעזרת ה' במידת שתי נפרש כל הדברים כי שם ביאר כי היסוד (ג) נקרא כיון והמלכות ירושלים לטעם כי מתוך כיון שהוא כוף ט' ספירות הוכן ה' בירושלים וזהו אורו כאן שהוא נקרא ירושלם על מדה ידוע ואם כן כל הכתוב לחיים בירושל' הורה על ירושלים עליוני' דהרי אין כל הדברים ונכתבים בירושלים של מטה בלבד הם החיי' וקיימים (ד) והיא נקראת זאת ע"ש היסוד הנקרא זה אלי מבואר במקומו בשער ב' בכנוי כל והם משמו' המתכנדי' (ה) ומעמידה אותם לפני כי היא כלול' מכל ט' המעלות שעלה והיא מתעלים בהם והם בה כי היא הכל והכל זה לכן אין לכנס לקחת השפעת וקיום בלעדה והרובה ליכנס בלעדה כראה כמגדיל עליה ומשימ' תחתיו לכך היא תשימנה תחתיה ותורידנו לבאר שחת מדה כנגד מדה (ו) וידבר י"י לי מי הוא הקורא משה אליו אלוף ועירא פי' שרומז למלכו' וא' גדולה רומזת לכתר עליון וכן ככל א"כ זעירא ירבה הרבה רומזת כג' עליכות כגון ב' דבראשית והועירא רומזת למלכות כגון ה' כראש האותיות כי כותית לו' קטנות . (ז) והיא הנקראת קומת וכו' ס"ף הקושרת ונכפון היא קומת המרכב' כי הוא מחו

שער א

הדעת והמדה הזאת היא ע"ץ של י"ה וההנקרא דע"ת שהיא היכלו וביתו. ובה משלח שרשים וכתב
 ברכה ואצילות ומשם יביא י"ה ל"ע ע"ץ הדעת כל טו"ב על ידי מדת צדק הנקראת טוב ואם ח"ו יפסקו
 הצנורות הבאים ע"י צדק אזי מושכת ממדת הדין הקשה (פ) ומצד שמאל יש דברים שבהן מתחדשו
 ר"ע בעולם. וזה טוב ורע. ואדם הראשון חטא במחשבה ונענש מיחה. וסימניך ראה נתתי
 לפניך היום את החיים ואת הטו"ב את המו"ת ואת הרע וכתביב והמרה כאדם עברו ברי"ת
 (ג) וכי אינו ברית נכרת לאדם הראשון אלא ברית הטא. והמדה הזאת היא נוקמת נקם
 ברית. והיא נפרעת על כל עובר במקצת העריות הכחובות בחורה. (ג) כמו שעדיין נעוררך
 עליו בע"ה. והנה בהיות המדה הזאת שואבת ברכות עליונות (ד) ומיני שפע ואצילות מע"ץ
 החיים (זו"ת ב"י) ע"י המדה הנקראת אל"ה נקרא (ה) **ארץ החיים** והמתי הנקבדי בארץ
 ישראל המיוחדת לה יהיו החלה. וכל עושה טוב ושומר תורה ומצות ונרבק במדה הזאת
 ע"י טהרת האברים כמו שהודענוך בהקדמה נקרא ח"ג גם אחרי מורתו. וסומניך ובניהו בן
 יהודע בן אישה"י (ו) כתיב ח"י וקריחיל ושניהם אדוקים זה בזה. והנה כל הרבק במדה זו
 זוכה לחיי עד. וסימניך ואחס הרבקים בי"ה אלהיכם היים כלכם היום. ומה שדרשו חז"ל
 בפסחים וכי אי אפשר לו לאדם להרבק בשכינה וכול. הכל אמת ולמדדש באו אמנם מה שאמר
 השם יתברך את י"ה אלהיך תירא ואותו תעבוד ובו תרבק. ואומר ואותו תעבדו ובו תרבקו.

ואומר

אינם לא תשע דוק ותכין במה שיתבא' והולך כי זה היה טעות האדם והטאו (ב) כל הנוכי' כמו שהודעניך למעל'
 בכינוי אכן ספיר ואם טוב פי' שהרי שם ב' הפכי' ככוסא אחד ולמדעי' נעלמו' שם יהוה ית' הוא הדעת פי' שבו עיקר
 הידיעה כי בו תלויים כול' כמבואר לפנינו בשע' ה' (א) מנד השמאל יש דברים שבהן התחדשות רעה בעולם היינו
 הכחות התיבות שהזכרנו שאז הם מקבלי' כח ממכה ועושי' שליחותם כפי' כח' אשר התמכו בתחילה ואד' הראשון
 המשיך להיות עוררתי מאותו הגד לבדו והגביר אותן הכוחו והם היו נעזכרו' להני' מית' בענין שפי' בסמו' ולמעל'
 וזהו אמר ראה נתתי לפניך היום וכו' כי זה לעומת זה עשה (ב) וכי איז' ברית נכרת עם אד' הראשון לא פברי' חטא
 ר"ל היסוד הנקרא ברית כדלקמן בשע' ב' שלא חבד לעט' בהשפעתו תמיד ליה דרך קו האמצעית אשר בדרך זה בא
 הטוב הנמור כפי' כוונ' תחילת הברי' ועיקר שיתוף הרחמי' בדין כמבואר במערכת הטע' (והוא ספר מערכ'
 ג'הים) והוא לא כן ידמה רק כי המלכו' לראש פונה להנהיג בתחתוני' אשר שקבל' כבר השפע העליונים וטוב אף
 לעליוני' עסק בתחתוני' והיא רשות בפני עצמה עליהם והיסוד לעליוני' ואין לו השגחה בתחתונים הרי שהסיר
 ההגחה מן העליוני' לקצן והפריד בין הברית והפריעה והעמיד הטע' בדין' ע"כ פגעה בו ונשתתח' לפניו בדין'
 וזהו אז' ל' אדם הראשון מושך בעללתו היה כי בהפרידו גרס ההסתלקו' השפע הטוב ובהסתלקותי הנבירי' ה' הקשה
 עליו בעולם וכח הערלה והקליפה והתדבקות בעטרה שהיא המלכות ע"ד שביארנו בשם שכינה וזהו ענין הקליפה
 והפרידו והפנום שאמרו המקובלים בכל מקום כי רוב הטועי' בכלן טעו הטע' שבארנו ייידנו ממדבגו' המספר
 כלפ' ביתא וסלקו' השפע הטוב שהתעורר' הרע להם לאחרי' וטע' עונשי' הדורו' בחטא האד' הראשון הוא להיותו
 עיקר והפרס לכל הנאי' אחריו ואף כי ידוע כי ברוב כל ענין הולך אחר שורשו ומעשה אבות יעשו בנים ואין איש
 אשר יעשה טוב ולא יחטא כמבואר במערכת הטע' (ג) כמו שעדיין נעוררך עליו בע"ה היינו בשער ב' בכינוי
 ברית שאמר שם כי כל פראיותיו העריות במקום הזה תלויות (ד) ומיני שפע ואצילות מעץ החיים פי' מהתפארת
 שהוא עץ של הבינה הנקרא חיים כמו שיתבאר במקומו בשער ה'. (ה) והמדה הזאת נקראת ארץ החיים פי' ארץ
 ובית קבול שפע היורד מחיים העליוני' ואמרו המתים הנקבדי' בארץ המיוחדת לה יסיו תחלה כי לכל ע' שרים
 אומתו וארכו המיוחד לו ולמדת המלכות נתן ישראל לסלקו' וא"י כתיבדה לה כדלקמן בכינוי ח"י ובשער ה' בניאר
 הכינויים ולכך מיתי' יסיו תחלה ואח' כמיתי' ח"ל כי השפע יורד לא' תחלה ואח' כחפצט ממכה לכל הארצות
 כדאמר הכותן מטר על פני ארץ ואחר משלח מים על פני סובות כאשר יתבאר לקמן בשער ח' בכינוי עולם הכא

כתיב

ולא שראונו. (f) המרה הזאת נקראת במעשה בראשית עין הרעת ובהחטא
 אדם הראשון ונסתלק. לפי שהיא מקבלת כל (ג) הגונוי כמו שהורענוך והיא פועלת בהחטונים
 כפי אותו הכת הנמשך אליה מן המעלות שלמעלה הימנו. אם חיים אדם מות. (ג) אם טוב אדם רע.
 לפיכך אמרה תורה ועין הרעת טובור"ע. (ד) אם טוב למה רע. ואם רע למה טוב. אלא נקראת
 עין הרעת (ה) וליודעים נעלמות שם ידורית' היא (כיד הדעת חכואר בספר קדיש שפע טל שער ו' ע"ט)

הרעת

ו'יו דאיכין ארבעין חסר אחת ובהאי שאלא מחיזי הקב"ה י' מכתשן לאדם וי' לחוה וי' לכחשוט' לארעא בנין דכל
 מרחא באות ה' ובנין דא כי עשית זאת. (א) והמדה הזאת נקראת עין הדע' ובהחטא אדם הראשון ונסתלקו וכו'
 כבר בארתי לך בהקדמותי. ובהקדמת הספר כי השי' רצה לגלות יסודות וחדת טובו בכבראים וברא עולם למטה
 דוגמת שלמעלה וברא האדם דוגמת כל העולמים עליונים ותחתונים לכך נקרא עולם הקטן ובתשלוס כריאתו
 כשלוס גלויי אמתית כח הגורה העליונה ויסודה בתכונת אבריו הודת דמים לעליונים על דרך שכבר כתבאר ובהיות
 שכוונת כריאתו היה כדי שתיכר מלכותו ית' ע"כ ככרא העולם גשמיות ורוחניות כחומר וכפש כנגד עולם העליון
 ועולם התחתון יהיה כריאה ממוצע ופרסור ביניהם עומד בבחירתו ורצון עצמו אל מי מוגדים יפנה רצון
 להמשיך ולעורר בין העליונים ותחתונים כמו שפי' בהקדמת הספר ועל פיו יוצא ועל פיו יבאו עליו ועל דומיהו
 בדרך שיבחר ללכת וליכרה אם לטוב ישיעו עליו טוב לו ולאחר' ועל ידי יתברכו עליונים ותחתונים כי יבחר
 להתדמות לעליון ולהפך כורתו ותמונתו היותו כולו רוחניות ומלאכים ואם יבחר ברע להפך עצמו להתדמות
 לתחתון ולהיות כולם חומרים וגשמי יפול למחשבות ואף חלק רוחניות וההפך בעשר לדיראן עולם ואוי לרשע
 ולשכחי כי משך עליו מלאכימות להמשיך כוחות רעות וקללה בעול' אשר עשה שקי' זה לעמת זה הרע כנגד הטוב
 כדי לדון בו הרשעים וקראו' המקובלי' קליפות ושמרי' ויש מותרות קראו' שהם לאדם העליון כשער וכפרכי' הגדלי'
 לאדם מותרות מאכלו הרע שאינו מתהפך לדם ובשר וכספים לכסף ויש המושלים בתנן לבר שעלו במחשבה
 לפני מלך כוחות הטורה כדמיון הקדמות הקש' לדגן והפסולת לאוכל' וכבר הזכרתי ענייני' למעלה בכיכוי באר
 שבע וכפל הדברי' בהם יתרון וכחזיר לענינו בכוננת הביאור כי אחר שהשי' ברא את האדם ישר והשליטו בכוננתו
 ובבחירתו להמשיך מן העליונה בהערתו כרצונו כדי לזכותו הניחו בנ"ע שהוא מקום מכוון כנגד מקום קדוש
 העליון ובו ציורו הדברים העליונים כדי שיתלמד באותן הציורים להבין ולהורות לבחור בחיים וצטוב ולברוח מן
 המות והרע ועם זה הזהירו על בחירת טטוב ולבלתו אכול מען הדעת הטוב והרע בלכדו רק ביחוד הכל כמ"ס
 מכל עין הגן אכול תאכל שרמו לו לבלתי קצץ בכטיעות להפריד זה העין הרומז למדת המלכות משאר אלכות אשר
 בגן הרומזים לשאר המדות בפרט העין הזיים אשר בתוך הגן הרומז לת' אשר בה דבקות ביחודה ואדם ביקר בל
 יבין כתפתה לאשתו ונתן הגשפעת מכותי' החיובות אשר הוזכרו וחטא במדה ההוא עד שגסתלקה ממנו והניח
 אותו לרגליה היורדות מות שהם אלו הכוח' שהוזכרו שהם למטה ממנו לבר שחלה והית' הזוהרה על כל המדות
 שלא יפרד אחד מהם מחברת' אכן פרע את זאת כי היא כחה לטעות בה ולחשוב מאחר שנתנה לראש פיכה ולהיות

מנהגת העולם ע'י שאינה מכלל אחרות ה"ט שלפניה רק היא
 כוללת' נקבלתם פח כול' ונפרדת מהם והיתה ראש לשועלים אב גר הו
 ר"ל מדריגות השכלים נבדלים שתחתים וכן השכל העשירי זח שי ב
 התחלות עולם הנלגלים ותבין זה מוגדר מהפר למנ סע פ
 העשרה בא"ב ציור בג' מדרגות החספר העומדות כוה שהיו' ד צ ק ר ש ת
 פוף האחדים וכוללת התחלת העשיריות וכן הק' למאות
 (ע"ין בש"ט בסוד אי"ק בכר וחבין סודו) לך הזהיר
 שהשי' על דא לבלתי יתשוב החשיג בשכלי' שהם עשר וה' מהם

ומן כבראי' כי איכינו כן רק העשירי קדש מן האחדים הנלגלים והוה שיחוקאל הכביא לא הוכיר רק ט' מראו' ולא
 עשרה כי השכלים הנלגלים אינם אלא ט' בפרט ועשרה בכלל כי השכינה עמהם להורות כי הגמלתו על ברוחו
 אהם היא מכלל שיחוד כח כאל' באגילותם בענין אשר ראיתם במספרים שהיו המדרגות האחדים והעשירות
 אינם

שער א

המחרשח אותות מכות גדולות לכל הפושעים והמורדים בו . וזהו סוד שאמר לו והנה לי
שמעת עד כ"ה . כ"ה אמר י"י בזאת תרעכי אני יהו"ה הנרה אנכי מכ"ה במטרה אשר בידי
וכל מכה ומכרה באה ממדת כ"ה . והיתה של המכות באמת (ז) כי כן הדין . וזהו היא בעצמה
שעשתה מכור בכורות . כי אלהי מצרים כמו בכור הוא לשאר כל השרים והך הכפתור וירעשו
הספים . ולפיכך כשחטא אדם בעבירות הרבה מן התורה מזה כ"ה מזומנת להכותו ולהלקותו
ולחנקם ממנו על העבירות שעשה . וצוה השמים להלקותו בב"ד שלנו (ז) על מספר ר"ז עבירות .
על כל אחת ואחת מלקות ארבעים בדי שלא יבאו ישראל לידי מלקות כ"ה . שהרי הוא חזק
ואמץ יותר ממלקות שלנו . ולפי שידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו . (ג) כשהוא מלקה
החוטאים הוא מלקה ע"י שור וחמור . ולפיכך ראוי להיות רצועת הלוקים כלולה משור
וחמור . וכשהמדה הזאת שואבת ממדת הגבורה והפחד ומתמלאת מהן אז היא מחרבת
מדינות ומשלחת מכות לכל בני העולם . ולפיכך צוה השם את ישראל ואמר הזהרו במדת
כ"ה פן תמלא אף וחימה ממדת הפחד והגבורה . ואתם צריכין למשוך אליה רחמים וברכות
מן חריב העולם וזהו סוד כ"ה חברו את בני ישראל . כלומר המשיכו אליה הברכות
וזהו סוד הרחמים כרו שתברכו אותם . והזהרו מן ההפך שהרי המלקות שלה קשה הוא ולפיכך
ארבעים יכנו לא יוסף : מאי לא יוסף : כלומר אם יקבל החוטא מלקות מ' (ד) לא יבא לידו
מלקות של מדת כ"ה שיש בה כמה תוספות על מלקות שלכס פן יוסף להכותו על אלה
כלומר ואם לא יקבל מלקות מ' בעה"ז יבא לידי מלקות הבא מכ"ה רבה . וזהו מאמר חז"ל
אל תקרי מכה רבה אלא מכ"ה ר' ב' ה' . וסימניך ר' ב' ה' הוא רמז ר"ז מלקות שבחורה . (ה) וגם
דרשו חז"ל ארבעים יכנו לא יוסף . (ו) ארבעים חסר אחת . והכל תלוי בכתוב . והנה כשבא
פרע"ה להודיע מכת בכורות רמז כי היא במדת כ"ה ואמר כ"ה אמר יהוה כחצורת הלילה אני
יוצא בתוך מצרים ומת כל בכור וגומר . וזהו שאהז"ל ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך אני
ולא

במקום נשערו ועליה כקרא זאת המדה נ"כיד כה שיעקר קבלת מיד כהה . (א) כי כן הדין פי' כקרא ה"א
אחרונה ויד השם . (ב) על מספר מאתים ושבע עבירות וסימן מכה רבה ומ"ה כדלקמן בסמוך ואף כי יש סמ"ה
לאוין הכאז"ל הם הלאוין שאין בהו מעשה והכיתין לאזהרת מיתת ב"ד והכיתין לעשה שאין לוקין עליהם . (ג)
כשהיא מלקת החוטאים היא מלקה ע"י השור והחמור פי' מדת הפחד ומדת החסד כי השר הוא מהשחל כגון אדום
וחמור אותיות חסד חמור של אברהם אבינו ויחבש אברהם את חמורו וכשהיא מייסרת היא מייסרת ברחמי' באס
את בניה וע"כ רצועת הלוקה היתה מרצועות שור וחמור וכללותיה רמז לחסד דין ורחמים או יחמו לחמור נוער
שהוא אחד מכותות הדין הימיני . בג' בהם נד יחין ושחל כמו שפי' למעלה בכיבו' באר ולמי יכין קורין מתחסדו
לגבי השמאלית . (ד) לא יבא אדם לידי מלקות מ' של מדות כה כי כמו שהחוטא גורם מניעת השפע מד'
רגלי המוכנה שהם עיקר הבניין שכל אחד כולל מעשר ברכות לתוך המדה הזאת כך היא תנקים ממנה מידה
כנגד מדה להלקותו מתוך ד' קליפות שהם כנגד אלו הכוחות העומאות שהגביר חסד על ידם עד שהם הם יהיו
בעכריו וילקוהו בארבעים כוחות הדין שבהם שהם נ"כ כלולה כל אחד מעשרה את זה לעומת זה וזהו אמרו נ"כ
יש בה כמה תוספות על מלקות שלכס וכו' . (ה) וגם דרשו רז"ל כלומר אע"פ שדר"זל בענין אחר הכל תלוי בכתב
כי התורה נתנה לדרוש בכמה פנים . (ו) מ' חסר אחת והסוד כי מספרי' ל"ט בהיפך ט"כ שעתיד הקב"ה להחיות
בו המתים כי הנלקה ונקלה ככל מהכרת הנפש . ואחיק היא להחיות כחוק וט"א מאת כי בהיות זאת המדה
הקראת כ"ה הרמזה לה' אחרונה של שם מקבלת מכל האפימות שעליה כרמות בשם של יה"ו ולכך מכה הפועה
בה על ידיהם נ"פ שהוא נ"כ אחד כמיין ל"ט שהיא מכיין ג' אותיות אלה במילואם יהוה"א וי"ו ולכך היא צריך
ג' כ' בד' של ג' אחד מוכה ואחד קנרא ואחד לוקה כנגד ג' אותיות יה"ו וזהו סוד שנתקלקלו אדם וסוה והגשם
והארץ לט' קללות כי חטאו ביהו ונקלו ביהו ונקטר הזוהר ואילן דסרסין כה' תקן קב"ה למחאה לון ביו"ד ה"א

כלומר יברכו כ"ה . וזו היא תפלה של יד שאמרנו . ועליה אמר בתורה והיו לאות על ידכ"ה
מלא בה"א ומה שאנו קושרים תפלה של יד בשמאל . לפי (כ) שממדת שמאל שהיא מדת הפח"ד
והגבורה נמשך הכח למדת כ"ה . ולפי שמדת כ"ה היתה עושה מלחמותיו של דוד
עליו השלום אמר כי בכ"ה ארוץ גדוד לא אמר כך אלא בכ"ה מלא . שככת מדה זרה הכה דוד
ורדף את כל אויביו . וזו היא שעשתה מלחמתו של אברהם עליו השלום בטלכיס . כמו שפירשנו
במדת צד"ק . והמדה הזאת היא המחדשת אותיות ומופתים בעולם ועשתה במצרים עשר
מכות . וצריך אני להאיר ענין בטעם זה . **דע** שכבר אמרו שארץ מצרים שנייה
לארץ ישראל . ושר של מצרים מגדולי שרי האומות הוא עד שנטל חלקו הבכורה ראש המזלות
והוא מלה . וצומח בניסן שהוא ראש החדשים . והוא בדמיון בכור ל"ב מזלות . כאמרו
חדשה הנה לכם ראש חדשים . ולפי שפרעה היה אחזק ודבוק בשר שלו ולא היה לו חלק בשם
יהוה יתברך לפי שהשר שלו מיוחד לו הוצרך השם יתברך לשלוח לו ביד משה רבינו ע"ה שיודיעהו
שיש בעולם ארון ומושל על כל השרים ועל כל צבאות עולם והוא יהוה יתברך . ושישראל הם
חלקו ונתלתו ושהוא מתרדה בו לשלוח אותם לפי שישראל אינם חלק מזול או כוכב אלא חלק
יהוה יתברך . ואמר למשה שאין דרך ליכנס לידיעת שם יהוה יתברך אלא אם פותח לו השער
הראשון שהוא כ"ה . ומתוכו יתגלה שם יהוה יתברך כי הוא היכלו וביתו . וזהו אמרו ויאמר
אלהים אל משה אהי"ה אשר אהי"ה ויאמר כ"ה תאמר לבני ישראל אהי"ה שלחני אליכם . וכפר
דבר זה פעם שנית ואמר ויאמר אלהים אל משה כ"ה תאמר אל בני ישראל יהוה אלהי אבותיכם
וגומר זה שמי לעולם וזה זכרי לדור ודור . מהו זה שמי וזה זכרי . אף על פי שיש במקום הזה כמה
עקרים וכמה סודות . העקר האחד הוא זה שמי יהוה ולפיכך לעלם חסר וי"ו . כלומר צריך
אתה להעלים שם יהוה בקריאתו שאסור להזכירו באותיותיו רק במקדש כדאמרינן במקדש
ככתבו ובמדינה בכניו . וזה זכרי הוא שם אד"ני שהוא היכלו של יהוה והוא כנוי לקריאתו
כלומר בכל מקום שאתם מוצאים שם יהוה בתורה הזכירו אותו בכנוי אד"ני . וזהו שאחז"ל
לא כשאני נכתב אני נקרא אלא אני נכתב יהוה ואני נקרא אד"ני . והנה כשכתב בכאן
לשון כ"ה בשני מקראות שבהם אהי"ה יהוה . הודיע כי כ"ה הוה הפתח להם להכנס לשניהם
כמו שהודיענוך במה שכבר פירשנו שהג' שמות אהי"ה למעלה (כ"ע) יהוה באמצע (ת') . אדני
למטה (מ') . ולפיכך הזכרת שם יהוה נקראת בשם אדני והוה היכלו . ולפיכך כרב בשני
הפסוקים שבהן אהי"ה יהוה לשון כ"ה . וכשהלך משה אצל פרעה בשליחות השם ית' התחיל
במלת כ"ה . לפי שהוא הפתח להכנס לשם יהוה יתברך . וזהו שכתוב ואחר באו משה ואהרן
ויאמרו אל פרעה כ"ה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי וגומר . והשיב פרעה מי יהוה
אשר אשמע בקולו לא ידעתי את יהוה . אמר לו מרעה גם אינך יודע שם יהוה דע כי
הפתח הראשון שנכנסין לידיעתו היא המדה הנקראת כ"ה . וברא נבראו שמים וארץ והיא
המחדשת

היחוד בתפ"א ותהיה א"כ הנרכ' בסוד ברכ' קדוש יחיד ובי' כלי שהוא סוד כהן לוי ישראל ימין ושמאל ואמצע וכו'
כה תברכו פי' למדת כה תברכו וכו' תברכו אותם בברכ' כהני' יברכך וכו' ואז גם אתם תתברכו וזהו סוד ושמו
את שמי המיוחד לי בברכו' על בני ישראל ואז אכני אברכ' כי המתבק מבורך : ומסידך (א) יברכוכ' מלא בה"א כלומ'
יברכוכ' ופי' ומסידך הכהני הנמשכי' מצד החסד יברכו את מדת כה(ב) שהרי ממדת הגבור והפחד כמשך הכח
לעדת כה ולכן יקשרו אותם בזרוע כי הזרוע רמו למדת גבור' והיד רמוז ג' כ"ה היא כקרא' יד כהה כמוכ' לקמן
במקומם **D 2**

או"ת ואין צריך וקשרתם לאות. (ב) והלשון שהוא סימן למדה זו בתורה נביאים וכתובים הוא לשון כה והמדה הזאת לפי שהיא הפותח לכל המעלות (ג) הוא סוד רות הקדש. וממנה נכנסים הנביאים לעולם הנבואה משתמשין בה הנביאים הרבה. וזהו שאומרים הנביאים במקומות הרבה בכנוי שכינה בה אמר י"הוה. והמדה הזאת כמו שהודענוך אברהם אבינו ע"ה התחיל להחזירה למטה והוא התחיל לקרא בשם אדני באמרו אדני יהוה מה תהן לי. והשיב י"הוה יתברך כי בכל מערכות הככבים ושאר כל צבאות עולם עליונים ותחתונים אין לו זרע זולתי בכח המדה הנקרא כ"ה שהיא שער התפלה ובה יפיק כל שואל שאלתו לשנות כח המזלות. והיא המהפכת מדת הדין לרחמים ומביאה תחת מות חיים. תחת חולי רפואה. תחת עקרות זרע. לפי שהכל תלוי בה. והיא פת"ח עיניים. ולפי שהכל תלוי במדה הזאת הנקראת כ"ה אמר לו י"הוה יתברך לאברהם כ"ה יהיה זרעך. כלומר מן המדה הזאת תכנס למקור כל המקורות ומעין כל התולדות עד המקום הנקרא (ג) (כ"ע) מול כל המזלות שממנו נוזלים מים חיים לכל המזלות. ובכך יהיה לך זרע וזהו המול שאפילו ספר תורה שבהיכל תלוי בו. ולא במחשבת החושבים כי על מול הככבים אומרים (ד) ומה שארז"ל בפ' מי שהחשיך כמה עניני נוראים ונפלאים כלולים בהן. ולפי שהמדה הזאת ירש אותה אברהם אבינו באמרו והיה ברכה. ובסוף וי"הוה ברך את אברהם בכ"ל. הוצרך השם ית' למסור ביד ישראל המפהחות לפחות הבריכה הזאת. (ה) ומסר ביד הכהנים מפחתו עליוני להמשיך הברכו והשפע והאצילו מכל המעלות והספירות העליונות לבריכה זו הנקראת כה. וצוה ברכת כהנים דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כ"ה חברכו את בני ישראל. וכשהמדה הזאת מתברכת ומתמלאה. אזי יבא השפע והאצילות לישראל וסמניך ושמו ית' שמי על בני ישראל ואני אברכם. ועל סוד ברכת כהנים במדת כ"ה אמר דוד עליו השלום יורוך יי"כ"ל מעשיך וחסידיך יברכוכ"ה (א) מלא בה"א כלומר

לא תפתח שער לתפלתו וע"כ התקינו לקרא ק"ש תפלה בהנחת תפילין ואחר כך להתפלל מלבד שבתות וי"ט שאז המלך ברא כל קדשו באותן ימים ואין כריך לחיבור האות והס עצמם אות והרב לא ביאר תפילה של ראש והנח הדבר למחברם אחרים כי פשוט הוא כי רומז לקיטור התפ' שנקרא ראש דברך אמת עם המעלות שעליה הנרמזי בד' בתים שנה ופרשיותיהם כי (ועיין בזהר תרומה) פרש' קדש כל בכור לשכמה ופרש' והיה כי יביאך לבינה שנה הגולה והחירות ש' שמע שנה ואלהבת רומז לאלהבת חסד ופכ' והי' אס שמוע שנה וצרה אף לפחד וזהו סוד הקב"ה מניח תפילין כי הקב"ה רומז לתפארת בכל מקום והנה בתפילה של יד כל הד' פרשיות בבית אחד לרומז כי כולם באים כא' בבית האלכות ושם היסוד שלה ובספר המערכות בשער האדם האריך בזה. (א) והלשון שהיא פיתון למידה הזאת בתורה היא לשון כ"ה כנגד כ"ה אותיות שנפסוק שמע ישראל יי' אקיינו וגו' שהיא סוד היסוד בקבלת מלכות שמים וכן נפסו' בש"מלו כ"ד אותיו ועם כלל הפסוק כ"ה מורה ג"כ על מלכות שהתחדות כולם בו. (ב) והיא סוד רוח הקודש כי נקרא בן בהיותם מקבלת מהיסוד שהוא רוח האל מהתפארת ועל זה אמר דוד ורוח קדשו אל תקח ממנו (ג) מול כל המזלות לפני' בשער ב' מבואר יותר בביאור ענין שאל' בכיס ובשע' ו' ג"כ בכינוי ב"ד של מעלה (ד) ומ"ש רז"ל וכו' ר"ל שגראה בפשוטו והמדברי' במול הככבי' (ה) ומסור ביד כהני' מפתחו עליונים וכו' כבר בארתי בכינוי ברכ' כי עיקר הברכה הימין ע"כ הברכה צריכה לבא ע"י הכהני' שהם מלך החסד שהוא הימין וכן הוזהר ברכה מסערא דיימי' הה"ד דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל וגו' וכדי שיהיה ברכ' כלול מהכל ומכך הכהן ליטול ידיו מהלוי שהוא סוד הקדוש והלוי משר' לכהן כדי שתנבר החסד על הדין והוא העעס ג"כ לכאילתו במים וכריך האליץ נבור לקראת לפניו מלת הברכה כדי שתהיה כלולה ג"כ בסוד

קדש ית' וקשרתם לאות. (ב) והלשון שהוא סימן למדה זו בתורה נביאים וכתובים הוא לשון כה והמדה הזאת לפי שהיא הפותח לכל המעלות (ג) הוא סוד רות הקדש. וממנה נכנסים הנביאים לעולם הנבואה משתמשין בה הנביאים הרבה. וזהו שאומרים הנביאים במקומות הרבה בכנוי שכינה בה אמר י"הוה. והמדה הזאת כמו שהודענוך אברהם אבינו ע"ה התחיל להחזירה למטה והוא התחיל לקרא בשם אדני באמרו אדני יהוה מה תהן לי. והשיב י"הוה יתברך כי בכל מערכות הככבים ושאר כל צבאות עולם עליונים ותחתונים אין לו זרע זולתי בכח המדה הנקרא כ"ה שהיא שער התפלה ובה יפיק כל שואל שאלתו לשנות כח המזלות. והיא המהפכת מדת הדין לרחמים ומביאה תחת מות חיים. תחת חולי רפואה. תחת עקרות זרע. לפי שהכל תלוי בה. והיא פת"ח עיניים. ולפי שהכל תלוי במדה הזאת הנקראת כ"ה אמר לו י"הוה יתברך לאברהם כ"ה יהיה זרעך. כלומר מן המדה הזאת תכנס למקור כל המקורות ומעין כל התולדות עד המקום הנקרא (ג) (כ"ע) מול כל המזלות שממנו נוזלים מים חיים לכל המזלות. ובכך יהיה לך זרע וזהו המול שאפילו ספר תורה שבהיכל תלוי בו. ולא במחשבת החושבים כי על מול הככבים אומרים (ד) ומה שארז"ל בפ' מי שהחשיך כמה עניני נוראים ונפלאים כלולים בהן. ולפי שהמדה הזאת ירש אותה אברהם אבינו באמרו והיה ברכה. ובסוף וי"הוה ברך את אברהם בכ"ל. הוצרך השם ית' למסור ביד ישראל המפהחות לפחות הבריכה הזאת. (ה) ומסר ביד הכהנים מפחתו עליוני להמשיך הברכו והשפע והאצילו מכל המעלות והספירות העליונות לבריכה זו הנקראת כה. וצוה ברכת כהנים דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כ"ה חברכו את בני ישראל. וכשהמדה הזאת מתברכת ומתמלאה. אזי יבא השפע והאצילות לישראל וסמניך ושמו ית' שמי על בני ישראל ואני אברכם. ועל סוד ברכת כהנים במדת כ"ה אמר דוד עליו השלום יורוך יי"כ"ל מעשיך וחסידיך יברכוכ"ה (א) מלא בה"א כלומר

ומשפיעין אליה הברכות ומתמלאות על כל גדותיה אזי הוא מתחדשת ומתעשרת . ועל זה נאמר המשביע בטוב עריך תחדש כנ"ש נעורייכו . (ד) והמדה הזאת הנקראת נש"ר יש לה כמה נש"ר"ים בעלי כמה כנפים ונקראת נש"ר"י המרכבה . וכלן מגיננו' על ישראל גפורשין כנפיהם על ישראל ומצילין אותם מכמה צרות . והנש"ר הזאת עם כל שאר מתנותיה הנקראים נש"ר"י המרכב"ה הגיננו על ישראל במצרים והוציאו אותם מתחת סבלותם . ודסוד אהם ראיחם אשר עשיחיל למצרים ואשא אתכם על כנפי נש"ר"ים . וכל אלו המתנות הנקראים נש"ר"י המרכב"ה מעלת' ומלואם בעלזת ישראל בתורה ובמצות . וירידתם וחסרונם בהחרק ישראל מן התורה ומן המצוות ולפי שהמדה הזאת צריכה להיותה נקשרת עם חמיעלזת שעליה ברי שיבאו לה מיני שפע וברכה מהם נתן השם לישראל כח לקשור אותה עם המעלות שעליה וזהו סוד שנקרא **תפלה של יד** (ה) ועל זה נאמר וקשרתם לאוח על ידיך והיו לטוטפות בין עיניך . והקורא בשחר ק"ש בלא תפילין (ו) כאילו מעיד עדות שקר בעצמו ואין לו דרך להכנס תפלתו שהרי תפלה רחוקה בתפלה כלומר תפלה חלוקה בתפלה של יד . ותפלת היד פותחת השערים בשחר להכנס כל תפלות אותו היום לפני י"ת ולפיכך צריך תפילין בק"ש של שחרית . והתקיננו לקרא ק"ש ואת"כ להתפלל . לפי שהתפלה של יד בק"ש פותחת שערי הפלה . ולפיכך ק"ש קודמת לתפלה . ובשבתות ובימים טובים אין צריך תפילין . שהרי ענינים אהרים גדולים יש באותן הימים והשערים כלם פתוחים . משל למה הדבר דומה כשיש המלך אין צריך לחותמו ולפיכך יצאו שבתות וימים טובים שהן בעצמן

אות

גזוליו ירחף ואז אם הבנים שמחה ומתפרקת על דודה עכ"ל ונראה כי לזה כיון הרב המחבר בנש"ר המרכבה כי תחת אלו גם כן כוחות ומלאכים אחרים בעלי שם כנפים ועליהם נאמר במכובי באששות ר"ל בעלי שם והם החיילים והגשרים ומיני' על ישראל בכנפיהם ומישרין האומות ואף בככת ישראל אומר לישראל קוראין לי מדה רחמים ומדה רחמים רחמים לישראל ורגזית לא"ה ואעריך עוד על שאלה כבר נשאלה למה התדמו אלו המדות לעופות וסיות שמאות והשיב החכם המקובל ר' יוסף אלקשטי"ל בהיות כי מדת החסד היא רחמים ומכיון כברא דוגמתו בהשתלשלותם למטה עד שכת' כברא הכנס ובהיו' הכנס כרדף מהאריה החיזן בכוד השיב אסור ימיני מפני אובי ע"כ כת' לנש כח הכנס במלבוס קדוש וטהור בדמות אריה במרכבה ואז המקטרגים יראי' וכורסי' מוחנו בכוד אריה שאז מי לא ירא וזהו כוד האריה קדוש וטהור שהיה רובץ על גבי המזבח ואוכל הקרבנות וכן בענין הכשר בהיות ככת' ישראל ליונה בעליה . בפשוט הכדין את ידיו למושכו אליו ואז היא רחמים אין לה מדה כיונה ומש אין לה מרה והנה היא כרדפה מהנץ והכשר החכוכית על כן כת' לנש ככת' ישראל בירידתם בלבוס קדוש וטהור בדמות נש"ר ואזי כל המקטרגים כלם יראים מוחנו וכפרדי' מבניה מפחד טיילתיה שאר הכשרי' הכוכרי' . (א) וע' אמר וקשרתם לאות על ידך והיו וגי' פי' י"ד כ"ה או ידך ה' כי היא היד הגדולה (ב) כלו מעיד עדות שקר בעצמו כי ק"ש הוא מורה כוד היחוד בפה ובכוכבה הלכ שאז מייחד הכלה עם החתן וכל שושבינו באומרו יי' אל קינו יי' אחד כמבואר בסוף ספר המערכת וברקנט במקומו וצריך להיות מעשה עם הכוכבה שהיא הכחת תפילין וקטורים על ידו שרומז ג"כ לקשור הוה וצבירו ואם אינו עושה מעשה הרי כלו מעיד עדות שקר שהרי אומר בפיו מה שאין מורה עליו מעשיו כי הוא אומר וקשרתם לאות על ידך שהוא היסוד שנקרא אות על עטרת שהיא היד כהה ע"ש קבלתה מהיד כהה השמאלית שעליה ולכן צריך ליחדה ולקשרה עם שאר המעלות כדי שתתה מימי החסד והרחמים והוא אינו עושה כן הרי הוא אומר בפה ואינו מעיד במעשיו מראה כאלו אומר דבר והוא עצמו אינו מאמין בו וא"כ גם לא תמצא תפלתו דרך ליכנו' ולא יענה שהרי כוד התפלה שכתב גם כן יסוד וחסד והמחבה מלמעלה אל כפתולי אלקיס כפתלתי וחלה על המעשה הקוד' הפותח שער כענין שבארנו בפסוק אדכי אפתי תפתח בתקלת האער שאז תפלתו ככתב ומקובלת כרצון ואם אין תפלה של יד מתוקני תחילה ממנו

ל

D

שעה ב

השפע והכח משם א"היה י"הוה וית'. ולשון מלכות הוא דרך ממשלה בכח הרין היוצא בכח שם אדני'. כי באותיות ר"יו שהן (פ) בתוך ד"ג שמות ה"ה"ויה בשם אדני'. ד"ן יד"ן עמו. ולפי שהמדה הזאת היא נוקמת נקם בר"ית ולא גמר שאול מצותה. מאסה בו ומסרה לרוד ונקרא מלכות בית דוד. והיא היתה הולכת תמיד עם רוד ועושה מלחמותיו ומצצחת אויביו. ועל זה אמר אררפה אויבי ואשיגם ולא אשוב ער כלוחם. ואכלם ואמהצם ולא יקומון. (כ) ובמדה הזאת היה דבוקו של דוד וממנה ירש המלכות. ובה היה מחתנן ומשתטח באומרו אליך י"י אקרא ואל אדני אתחנן. ובה היה לוחם עם אויביו באמרו העירה והקיצה למשפטי אלהי ואדני לריבוי. ראית י"י אל תרחק אדני אל תרחק ממני. ואלהי היתה תשוקתו באמרו אדני נגדך כל תאותי. וכתיב לך י"י הוחלתי אהה תענה אדני אלהי. ועתה מרה קויתי אדני תוחלתי לך היא. ובכל עת צרותיו. במדה הזאת היה מחדבק בה באמרו ביום צרתי אדני דרשתי. וכתיב חנני אדני כי אליך אקרא כל היום ולפי שהמדה הזאת היא בגלות עם ישראל אנו אומרי ומלכות בית דוד משיחך כמהר תחזירנה למקומה. ולפעמים נקראת המדה הזאת.

נשר והטעם כי לפעמים היא עשירה מלאה כל טוב בהיות ישראל צדיקים מושבים אליה מכל המעלות העליונות כמה מיני שפע ואצילות וברכה וחסד ורחמים מכל הספירות שעליו ובהיות ישראל נסוגים מדרכי י"י אז (ג) המדה הזאת חסרה ודלה ושפלה והיא כעלה נובלת עליה וכגנה אשר מים אין לה. ואז היא כאילן שנושר פירותיו. ואז ישראל דלים ושפלים בזוים שלולים לתרפה ולקלם. שהרי כשאין המדה הזאת יונקת מלמעלה אינה יכולה להניק את ישראל ונקראת נשר מלשון אילן שמשיר את פירותיו.

והסוד הוה הנני מעורך עליו. כבר הודעתך כי עקר שכינה בארץ וסימניך והארץ הדום רגלי. וכשהשכינה מקבלת שפע מברכות של מעלה נקראת מקוה המים. וכשאינה מקבלת ברכות נקראת יבשה. וסימניך ויקרא אלדים ליב"שה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וכשהמדה הזאת היא יבשה וחסרה אז הם ישראל ברעב ובצמא ובעירום ובהוסר כל. והם נשורים ממנה שהרי ישראל הם כמו העלין והיא כמו גוף האילן. והמדה הזאת פעמים עשירה ופעמים חסרה פעמים מלאה פעמים רקנית. וזהו סוד כנשר יעיר קנו על גזוליו ירחף. וכשישראל חוזרי בתשובה מחדשים אותה כנשר כאשר בחלה כשמחקנו הצנורות ומשפיעין

פנים החיות ברחמים גדולים. (א) שהם בתוך כ"ד שמות ההויה וכו' הכל בארכות למעלה כביאור שם אדני. (ב) ובמדה הזאת היה דבוקו של דוד כי ידע כי בני ישראל רחמים הם ופן ירחמו על אויביה לכך החזיק בזאת המדה לדון ולמשול עליהם וללחום עמה במורדים: (ג) אז המדה הזאת חסרה ושפלה ודלה כבר (כלל גדול ועיין בשפע ט"ל) הוהתך והעדותך באלו השמות שלא תבין שיש במדותיו ית' שום חסרון ח"ו רק כריך לפרש שהיא דלה ורקנית מאותם השפע שדרכה לקבל אבל מחד ענמה אין לומר עליה דלה וכן בכל מקום שאומר כיוצא בזה ולשונות אלו חלילה כי הכל ע"ד שבארתי למעלה בכלוק השכינה שאין ההשפעה הולכת כפי כוונת תחלת הבריה ונסוף מערכת הטעם באמתי כל זה ג"כ בארכות כביאור מתקרב אל השכל. (ד) והמדה הזאת נקרא נשר יש לה כמה כשרים ומנתי כתיב לך יחזק כהן בר יעקב ז"ל כי מהמלכות כאלו שלשת השמים שם ג' עמודים לכסא המתכסא בארבע מחנות שכינה שם האחד מלכאל ע"ש מדת המלכות ענמה ושם השני עטוראל ע"ש העטרה הגדולה בדמיון האבן הכמשל למ"ה שם השלישי כשריאל ע"ש האצילות רגזים ומייסרת כניה אשכונה מתנהגים ע"ד הישר כנגד אביהם שנשמים וכשהם חכרעו כף זכות ע"ד התשובה אז מרחמת על כניהם כנשר יעיר קנו גזוליו

ללא ימ

י' יוכיח. ולפי שהמדה הזאת היא בית דין של ישראל והיא הנוקמת נקמתם נקראת בכל החזרה **אני** וכמה פעמים היא מזהרת את ישראל שלא יחטאו ושיראו לעמוד לדין לפנייה לפי שאי אפשר (ז) שלא לגמור את הדין ועל זה נאמר בכל מקום ויראת מאלהיך אני י' כלומר יש לך לירא ולפחד מן הדין שלי ואף על פי שהוא דין מעורב ברחמים. ועל יסוד זה נאמר ואם חלכו עמי בקרי והלכתי אף אני עמכם בקרי ויסרתי אתכם אף אני. ומרז שאמר שבע על חטאתך לפי שזאת המדה באר"שבע נקראת ויש בה בארות מלאות פחד וגבורה ודין זהם בארות יצחק דכתי' ויעל משם באר שב"ע. ויצחק הוא המושך למדת אדני' הרניס שהם בשבעה נחלים מהם בדין ומהם ברחמים. והיינו דכתיב אני אמית ואהיה מחצתי ואני ארפא ולפי שהמדה הזאת נוקמת נקמתן של ישראל ולוחמת מלחמותם היא (ג) עשתה מכה בכורות במצרים והוציאה ישראל בכח צד"ק העליון שעליה (ג) נקראת **יובל** וכשעשתה מכה בכורות לא בא עמה לא מלאך ולא שר ולא דבר אחר והיינו דכתיב ועברתי בארץ מצרים כליליה הוזה והכתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני י'. ודרשו רבותינו ז"ל ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך. והכתי כל בכור אני ולא שרף ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני ולא השליח אני י' אני הוא ולא אחר ולפיכך מזהיר את ישראל ואומר במדה זו נאלתי אתכם במדה זו אני אתכם דן והיינו דכתיב אני י' אלדונם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים. וחזר ואמר בסוף הפסוק אני י' אלהיכם. הלא תראה פסוק זה ראשו וסיפו אני. אחד (ד) לרחמים. ואחד לדין ולפי שהמדה הזאת היא מושל על כל הנבראים בעולם. והוא הפרנס הגדול שכל היצורי צריכים לו. נקראת בחזרה בלשון **מלכות** לפי שכל עניני המלך י' וכל מעשיו בלן נעשין עי' מדה זו. והיינו דכתי' כי ליי המלוכה ומושל בגוים. וענין מלוכה וארנות בלם מורים ממשלה ושלטנות. אלא ששם אדני' שהוא שם הארנות הוא מורה ומעיד על דרך קבלת

השפע

הס שם ה' שלא לגמור את הדין כלו' הזהרו ממני כי אני מקבלת ג"כ מזה ד' וכיך אני לדון וכן אם תשתעו ליוזאת אתן לכם ברכה כי אני מקבלת ג"כ מהחסד והרחמים כמו שפי' למעלה בכנוי אגן ספיר ויסרתי אתכם אף אני כלומר לא די שאני לדון את הדין ע"י שליחי כמו בספר ש"ע מלאך לא אף אני די' תהיה בכם ובמדרש רז"ל אני אשר בכיתי אני הורם ואשר נטעתי אני כותשן (ב) היא עשתה מכת בכורו במצרי' כי הבכורות לקו מפני שהוצרי' כקראו בכור כי השך שלהם הוא המעולה מכל שרי מעלה עד שנטל חלקו בחולות ראש הבכור שהוא טלה כדלקמן בכנוי כה והך הכפתור וירעשו בעיפיים לפיכך כלקו ע"י מפני שהיא חכמה מעולם כד"א וגם אני בכור אתכנה וישראל ככה בכורה ועל שמה כקראת גם היא ישראל כד"א חיה אחת יש ברכיע הכרמו לתפארת וישראל שמה חיה ע"ש כי היא אס כל חיו וישראל מלה מורכבת ישראל כלומר כח המישר את הכריות ומישרן ועוד שהיא מפכת כל הכעלים דיפיים ומקטרגים כד"א כי שרית עם אלקים ועם אנשים ולכך היא היתה העוברת במצרים להקס שהשך שלו הנקרא כן ע"ש שייצר לארץ עליוכ' ולא מלאך כי הוא היה הגדול מכל שרי מעלה כמו שאמרנו לכך הית' מכתן בחז"ל לילך כי איז היה תוקפו של דין כדאמר ויהי בחצי הלילה וי' הכה הוא וב"ד ואמרו אני ולא השליח דע כי השליח הזה הוא ממעריץ כבדו ויש לו כח ודין ליסר המקטרגים ואף על פי כן לא שלחו לעשות שפטוס מטעם שגזרנו שאמרו אני ולא אחר כי לתוקף הדין שבחצי הלילה גם כל כחות הדין והטומאה הנקראי' אלקים אחרים ספו תמו כלם וכשרפו מאשו הגדולה כי למעט אז שפע הרחמים והחסד ממנה לע"שרים עליונים על כל הכחות הדין ועומאה וכל אלו אני מדוקדקים ממלת ועברתי והכתי ואעשה ואני י'. (ג) שעליה נקראת יובל ע"ש האולה והקיינות כי אליה יובלו כל הפעולות לבסוף. (ד) אני י' אחד לרחמים כי אני מתהפך לאין שהוא הכתר

שער א

הזאת ב"ד צדק שוכנת שם תמיד והוא רוצה לזכותם ולגבות מהם חובותם מכל פשעיהם וחטאתם כרי שיהיו צדיקים ומזומנים לחיי העולם הבא וזהו פי' ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עון. כיצא ברבר רק אתכם ידעתי מכל משפחת הארמה על כן אפקוד עליכם את כל עונותיכם. ולפי שהמדה הזאת הנקרא' צד"ק היתה תמיד בירושלם ופוסקת הדינין לא לן אדם בירושלם ועון בירו לפי שגובה בכל יום חובות אותו היום כדי שלא יתרכזו חובו על אנשי ירושלם. והיינו דכתיב צד"ק ילין בה. ולפי שהמדה הזאת היא בית שער להכנס לשם ית' והיא המבחנת בין הצדיקים והרשעים ואינה נותנת לרשעים רשות להכנס היה דור שמת כשהיה בשלום עמה ועל ידה היה נכנס להקביל פני' יי' ית' והיינו דכתיב אני בצד"ק אחזור פניך. ולפעמים שואבת המדה הזו ממדות הח"סר והרח"מם ומתמלאת רחמים על ישראל והיא עושה הדין מצד ההסד והרחמים. ואותו הדין נקרא משפט והוא מעורב בהסד וברחמים ולפיכך אמר מלאתי משפט צד"ק ילין בה. וכתיב צד"ק ומשפט מכון כסאך ועל זרה אמר יסרני יה אך במשפט אל באפך פן תמעישנו. וזו היא המיוחדת לב"ד של ארץ ישראל דכתיב והוא ישפוט חבל בצדק. ושאר האומות נדונים בבית דין של מעלה הנקרא מישרים דכתיב ידין לאומים בטישר"ם. ופי' שאותן בתי דינין שדינין את אומות העולם אין דינין בהסד ורחמים אלא מדה במדה אין שם סליחת עון ופשע אלא ^{במדה} כמדה ממש. אבל מרת צד"ק מיוחדת לב"ד של ישראל שנאמר שופטים ושוטרים תחן לך בכל שעריך ושפטו את העם משפט צדק' וכתי' צדק צד"ק תרדוף צדק עליון (כינה) וצד"ק תחחוק (מלכות) בסוד אדנ"י ידור וסמוך לו למען תחיה כנגד צד"ק עליון וירשת את חארץ כנגד צד"ק תחחוק. ולפי שהמדה הזאת הנקרא צד"ק מקבלת מב"ד של מעלה ודנה את ישראל נקרא **אדנ"י** ובקש משה ע"ה אותה לב"ד לישראל ואמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדנ"י ילך נא אדנ"י בקרבנו כי עם קשה עורף הוא וסלחת לעוונינו ולחטאתינו ונחלתנו. אבל שאר האומות דינין בבית דין של מעלה ונפרעין מהם על ידי מלאך או שר ואין שר ומלאך יכול למחול ולשנות כמו שכתוב הנה אנכי שולח מלאך לפניך השמר מפניו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם.

אבל במדת צד"ק שהיא אדנ"י והיא בית דין של ישראל מה כתיב לאדנ"י אלהינו הרחמים והסליחו' כי מרדנו בו. וכתיב אדנ"י שמעה אדנ"י ס' לחה אדנ"י ה' קשיבה ועשה אל תאחר. ופי' דע כי מצות לא תעשה שאדם עומד עליהם לדין להפרע ולהנקם ממנו הם שס"ה כמנין ימות השנה שאדם יכול לעבור בהם הם גם כן שס"ה הנה שבכל יום ויום אדם עומד לדין ע"ה פעשי. אבל מדת אדנ"י מרחמת וברך נקבל סליחה לכל עון ולכל חטאת. ולפיכך תמצא בפסוק ג' פעמים אדנ"י וסמוך (ח) להם שס"ה כנגד מצות לא תעשה. וכשהמדה הזאת רוצה לגזור דין על ישראל מתמלאת חסד ורחמים וכמה פעמים מהפכת מדת הדין למדת רחמים כמו שכתוב איך אתנך אפרים אמגנך ישראל איך אתנך כאדמה אשימך כצביוס בהפך עלי לבי יחד נכמרו נחומי. ולפי שלא היו ישראל רוצים לחזור בתשובה ואי אפשר שלא לגמור את הדין היתה מדה זו מצטערת. אבל מכל מקו' אעפ"י שבית דין זה הנקרא צד"ק הן את ישראל הן אותם כמו האב לבן ומיסר אותם ברחמים. כמו שכתוב כי את אשר יאהב

צדק כחול האור דכפיק ממזרח: (ד) ונקלאת חרב כוקמת נקס ברית פי' כי היא הנקומת מן המקצנים ומפרידי' בין הכרית והעט' הכוזבי' למלכות וכוד עכנו ק"ק ברית הפרו: (א) סוויך ליה סס"ה כי ר"ת שמעה סלחה הקשיב'

מלשון בית הועד חיימו. כלומר שהשם מוזמן תמיד בו והוא בית הועד שלו והיינו דכחיב ונוערתו לך שם. ולפעמי' נקראת מדה זו. צדקן ולפי שהשכינה היתה תמיד בירושלם משנבחר בית עולמים אמר מלאחי משפט צדק ילין בה. וענין צד'ק צריך אתם לדעת כי המדה הזאת נקרא' בית דין של מטה שמקבלת שפע מבית דין של מעלה שהיא מרת הגבורה והפחד הנקרא אלה'ים ולפעמי' נקראת מדה זו אלה'ים כשהיא מחמלאת ושואבה ממדת הגבורה והפחד ואז היא עושה דין ומשפט בעולם אם לחרב אם לשלום אם לרעב. אם לשבע. אם למות אם לחיים. אם לחלי אם לבריאות. וכן בשאר כל הדינין שבעולם ממדה זו צמשיין כששואבת ממדת הגבורה והפחד וזו היא המדה הלוחמת מלחמות יי'.

יששים גבורים סביב לה כלם אחויו הרב מלומדי מלחמה להשמיד להרוג ולאבד ולהחריב הארצות ולעקור המלכויות ולנקום נקמות. וביר המדה הזאת שנקרא צד'ק מסורים כמה מחנות וכמה חילות הנקראים אנשי המלחמה בעלי רמחים וקשתות וחצים וחרבות ואבני בלסטראות ללחום ולעקור ולהשמיד. והמדה הזאת הלכה עם אברהם אבינו ע"ה במלחמת המלכים והיא השמידה אותם מלפניו ונצח המלחמה דכחיב (ג) מי העיר ממזרח צד'ק יקראהו לרגלו יחן לפני גוים ומלכים ירד יחן כעפר חרבו כקש נרף קשתו. ולפעמים נקראת.

(ד) הרב נוקמת נקם ברית

וזו היא המדה שהיתרת תמיד שוכנת בירושלם מיסרת את ישראל תמיד כמו הדין הקבוע לדין. וכשהיתה מיסרת אות'ם היתה גובה מהם חובותיהם ופשעיהם וחטאתם עד שהיו כלם צדיקים. ולפיכך אמרו שנקרא' צדק על שהיא גובה מהם פשעיהם ומצרקות אותם. וזהו שאמר זבל' יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עין. ופי' הפסו' הזה. אל יאמרו האנשים השוכנים בירושלם למה אנו חולים תמיד ביסורין. לפי שהמדה הזאת

אשה היא אשית בתפארת ומנין הדברים מתוך מלכות ומה שהיה נשאר כביאים משנים במלכו' היה היא משג בתפארת כי היה הסדלו כהנדל בן הבית וכאמרו לשאר עבדי המלך היראי לנשת בתוך הבית עד מקום שנת המלך להסתכל בו בדברו אמו וזהו כוד שכ' באברהם והוא יושב פתח האהל שלא ככנס לתוכה ובמה כאמר מאהל מיעד כי ככנס לאהל וממנו כסתכל באהפקלריא המזינה זהו בכל ביתי כאמן הוא וכן יתבאר לקמן בשער ג' ובשער ה' בכיורי תורה שכתב: (א) שמקבלת שפע ב"ד של מעלה כלומר לכך נקרא צדק שהיא חזקת דינה: (ב) וששים גבורים סביב לה כו' פי' ששים כוחות כשפעים מחכה שיש לה ששה קצוות הננין המרוקים במלכות שכל אחד כולל מעשה והוא השביעית התיכונה המעמדת ומפרנסת אותם וקראום גבורים לפי שאז מקבלים ממדת הגבורה והם מגבורי ישראל כ"ל כוחות קדושות מפירש שיר השירים לרבינו בעדיה גאון ועוד זה לפנים בשער ג' ובסוף שער ו' וזהו כוד ששים אדכי החבר כביב למשקן וששים עיר סבל ארנוב ואתן האדכים היו של כחשת לרמוז על קיבולה מן הדין ומ"ש כי היא השביעית התיכונה כו' פירש השביעית כמו נקודה תוך קצוותיה שהיא מקיימה כל הקצוות כי אין מציאות לקצוות שכוטי העגולה בלתי המרכז וכן היו לאילו ששים גבורים סביבנים אותם בעגולה והם ששה קצוותיה כנגדו קצוות עליונות. (ג) דכתיב מי העיר ממזרח כו' פי' מי העיר אברהם בכח האור הנוצח ממזרח עליון הכשפע תפילת בחסד זהו נדק שקראו לרגליו ללכת אחריו כי יתן לפניו גוים בעל מלחמות והמזרח עליון הוא בכח שהוא כנגד התפארת שהוא המזרח ולא שתענה לומר כי החסד במזרח שהרי הרב אומר לפנים בשער ו' ככני' כפון כי נפקד היא כפון אשר אשמאל וחסד הוא הימין ובספר הזוהר ויאמר אלקים יהי אור לקבל דרגא דהחסד דאיהו לימינו דהא מתוון גפיק בהורא לכולי עלמא כהוא דיוס היינו הא דאמר חסד אל כל היום ר"ל לתפארת הנקראת יוס ולקבל לתת אברהם אהי' מלקא ובנין כך כתיב הכא יוס אהד והכא אהד היה באברהם וכתיב ביה מי העיר מידת

שער א

עולמי ואג חזרו הצנורות. והמשכות כלם להריק ברכה מבית המקדש והיינו דכתיב (א) בטל
 חרמון שיורד על הרר' צ'יון כי שם צוה יי את הברכה חיים עד העולם. וכתיב מציון מכלול
 יופי אלהים הופיע. ומבית המקדש היו כל הצנורות נמשכות לכל הארצות כלם לשבעי משפחות
 בנגד שבעים שרים. ומירושלם היו נוטלין פרס כמו דכתיב ונברכו בך כל משפחות הארמה.
 ולפי שהיה שלמה יודע דרך המשכת השפע מירושלם לכל המקומות אמר עשיתי לי
 גנות ופרדס ונטעתי בהם עץ כל פרי. וכי אפשר במקום אחר שיצמחו בו כל מיני
 אילנות שבעולם אלא היה יודע שלמה איזה ניר נמשך לכוש נטע בו פלפלין וכן לכל
 צד וצד. והיינו דכתיב מציון מכלול יופי אלהים הופיע. מציון משתיתו של עולם.
 ואם כן נמצאת השכינה משלחת הברכה כפי השיעור הראוי לכל הארצות מבית המקדש.

ועתה

יש לנו להודיעך כי השכינה מיוחדת לישראל לבד והיינו דכתיב ועשו לי
 מקדש ושכנתי בתוכם. וכתיב אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים לשכני בתוכם. וכתיב ונחתי
 משכני בתוכם והסוד כבר הודיענוך כי זה הוא היכל ששם יהוה יי ית' שוכן בתוכו ויי' ית' אמר
 לישראל קחו לכם משכני שאני שוכן בו ולא אפרד מכם לעולם ואף על פי שאחס מקבלים
 טובאה אין שכינתי נברלת מכם והיינו דכתיב השוכן אתם בתוך טמאותם. וכשנתן יי' ית'
 לישראל המתנה הזאת ושרתה שכינה בניהם נמצאו כל אוצרות השם ית' וגזיו וחרדין
 וכל מיני שפע וכל אצילות ברכה נמצאים ביד ישראל. ומסר ביד ישראל מפתחו כל אוצר
 ואוצר לפתוח ולקבל כל שפע וברכה מאת השכינה. וזהו שנאמר ונחתי משכני בתוכם והתהלכתי
 בתוכם והייתי לכם לאלהים. וכאלו השכינה משכנו ומשכנו של הקב"ה ית' ביד ישראל.
 וכשחטאו ישראל לפני ונחרב הבית הרי זה המשכון שלו ממשכנו ביד ישראל (ב) ומוליכו
 עמהם בגלו והסוד (ג) אלה פקודי המ'שכן מש"כן הע"דות והיינו דאמרינן חביבין ישראל
 שבכל מקום שגלו שכינ' עמם גלו למצרי' שכינה עמהם שנאמר הנגלה נגלתי לבית אביך
 בהיותם במצרים וכתיב אנכי ארד עמך מצרים. גלו לבבל שכינה עמהם שנאמר למענכם
 שלחתי בבלה. גלו לעילם שכינה עמהם שנאמר ושמתו כסאי בעילם. גלו לאדום שכינה
 עמהם שנאמר מי זה בא מאדום וגו'. וכשהן חוזרין שכינה עמהם שנאמר ושב יי' אליהך את
 שכותך ורחמך והשיב לא נאמר אלא ושב. ואומר אתי מלבנון כלה. ר' מאיר אומר משר
 למלך שאמר לעברו אם תבקשני הריני אצל בני שני'מר השוכן אתם בתוך טמאותם ובטמאם
 אה משכני. ואומר ולא יטמאו את מחניהם ואומר ולא תטמא הארץ אשר אתם
 יושבים בה וכו' כי אני יי' שוכן בתוך בני ישראל. ונקראת מדה זו.

אהל מועד

בכל החורה כלה. וכלל הדבר כי זהו בית יהוה ובו שוכן. והיינו
 דכתיב ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מ'אהל מועד' לאמר. כל מי שמדבר עמו על ידי
 אהל זה מדבר עמו אבל מרעה נכנס בתוך האהל ומדבר (ד) עם יהוה פני' אל פ'נים. שנאמר
 ובא משה אל אהל מועד לדבר אתו. וחרגום אהל משכנא הוא סוד שכינה. וענין מועד
 מלשון

לב (א) בטל חרמון שיורד על הכיביון כו' מנא ל' לקמן בשער ב' בכיבו' הל' (ב) ומוליכו עמו בגלות ר"ל
 כי הכל כמשוך אחר המושך ומעורר בהשתלשלות ככל אחר המאכל כאשר פי' כמה פעמים והשכינה כל ישראל
 ובכלה נתלכין. ולכך היא כמשכת אחר הנדיקים גם בגלות (ג) והסוד אלה פקודי המשכן וכו' פי' שהיא
 משכון ועדות ביד ישראל ש' למענכם שלחתי אלהי' אלהי' אלהי' (ד) ומדבר עם יי' פנים אל
 פנים בכ'ן רמז הבדל כנאות משה משאך כביאים כי אף שהיה הדבור נא לכלם נאמנעות המלכות נשוא

שער א

י

בעבודת מנורה ומנורה. זאת הוזהב משקל לשלחנות המערכת לשלחן ושלחן וכסף לשלחנות
 חכסף. והמזלגות והמזרקות והקשות זהב טהור ולכפורי הזהב במשקל ולכפור וכפור ולכפורי
 הכסף במשקל לכפור וכפור. ולמזבח הקטר זהב מזוקק במשקל ולתבנית המרכבה המרוכבים
 זהב לפורשים וטובכים על ארון ברית יי. הכל בכחב מיר יי עלי השכיל כל מלאכות
 התבנית י. הרי לך כי דוד ע"ה סדר כל צורת בית המקדש ומשקל כל דבר ודבר על פי יי
 ית' (ז) והכל תבנית המרכבה כסא ומע"ון לשכינה. אחר כך בא שלמה ובנה את הבית
 וסדר כל המערכות והצורות כפי שסדר לו דוד אביו ע"ה. ואז ירדה שכינה למטה ושכנה
 בבית עולמים. והוא שכתוב או אמר שלמה יי אמר לשכון בערפל. בנה בנותי בית זבול לך
 מכון לשבתך עולמים. וכתיב ועתה יי אלהי ישראל יאמן הברך אשר דברת לעבדך לדוד כי
 האמנתי ישב אלהים את האדם על הארץ הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי הבית
 הזה אשר בניתי ועתה קומ' יהוה אלהים למנוחתך אתה וארון עוץ וגו' יי אלהים אל תשב פני
 משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך וככלות שלמה להחפלה האש ירדה מן השמים ותאכל העולה
 והזבחים (ב) וכבוד יי מלא את הבית. נמצאת השכינה חוזרת למנוחתה בארץ בבית
 עולמים

מבנים הוא ע"ד הטוב ואין רע יורד מן השמים העליונים כאשר יתבאר בשער ב' בכינוי טוב רק האורכים הם
 עומד לארוכ ולמטות מביאין לחם ומזון לדוגמתם ומרעים לאשר גרמו להכיר כלם ושמרים מעליהם ולכך כראיה
 כאילו קצרה ידו מהשיעור רבות הטובה אשר בקרבן והבין כי הדברים עמוקים ועתיקים ובחל לך כחלה בכל
 מקום אשר יביאו לך לשכות מורים על ספרון או פנס בכחות עליונים ח"ו כי איבנו כך רק השג דבר אל דבר ופי'
 מפירושים במקום אחר אל פי' במקום אחר ותבין את כלם. יהי גם מבורך לעולם יאיר עינינו במאור תורתו
 בכתום ונעלם: ^ט ותקנו לה שלם כסאות וזהו כוד השמים כסאיו והארץ הדוס וגו' שהם חסד ופחד ותפארת כי הנ'
 תחתונים נקראו שמים. ^ט האבות הם המרכבה שהם מרכבה שכינה מוש: (א) והכל תבנית המרכבה עליונה
 כסא ומעון לשכינה כי כל בנינו וכליו היו בתכונות כוחות רוחניות שלמעלה כדמיון שמים כמו שהזכיר למעל'
 בסימני איברים וכענין שפי' שם כי כלם נעשו כדמות עליון כדי לזכותו להמשך בהם שפע עליון בטהרתו
 אותם כן הענין בכל הדברים שנעולם כנראו בדמות כחות עליונו' כי לכל דבר כמו למעלה וטהרת אותו דבר
 למטה ימשך עליו שפע וברכה מכמו של מעלה ובהיפך הפכו בכח העומאה אשר לעומותם כי אין הכרח' חלה אלא
 על דבר יש למטה כתקן ונטהר בדוגמתו כי כנראית עולם ברא הש' כל הדברים יש מאין אמנם אחר בריא עולם
 הכיח כל הדברים על מתכונת אותן הכחות שנראו בשעת ימי בראשית ומאז והלאה אין פעולה יוצא בעולם אלא
 היה נכוזה ועומדת בכוחת עליונות אשר כאלו או יפאו לפועל יש מיש למטה בדומה מעוררו ומורידו עליו
 ולפיכך כזה אותנו הש' כל המצות השם ג"כ תלויות בחלקי המרכבה ובדוגמת אנרי האד' כי התר"ג מצות ישנה
 שם ה מצות לא תעשה כענין שם ה גידין שבאדם ורמ"ח מצות עשה כנגד רמ"ח איברים כדי שפעמיתן בכוחות
 יהיה דמיון ורמו לכוחות עליונות ומיד יתברך העולם כלו בשבילו וכ"ש בעצמו ובהפך ההפך האלו הוא כלא פוגם
 ומחסר כח שלמעלה להיותו עומד בכתרו וכאסף מפני הרעה מלצאת לפועל ובדרך הזה כזה אותנו ג"כ לעשות
 המקדש בכל תקונו וענינו בדמיון משכן וכלים שלמעלה להיותו השפע הקדו' שפע ממש אל תוכו וישכון הכבו'
 בו לא יעלה מעליו ואם תשאל למ' אסרה התורה צורת אדם יעשה ג"כ דוגמתו בקדש ויפגדהו כדי למשך עליו
 מלמעלה תזכותך כי כבוד האדם יש יותר סכך' פן ישי' אליו לבו בהרהר הרע ויבא להגשי' כבודא עולם כי הדמיון
 פועל ומעורר והטען מקטרג ומתערמה שאין לחוש כך במקדש וכליו כי הם דמיון ורחוק מרעיון
 הש' יכלנו משגיאות יראינו כפלאות מתורתו ובמקום ציור אדם הוא האדם בעצמו באברים גופו וכמתו יכול
 לטהר ולקדשה עד יחול עליו רוח מחרום וממקו' קדוש יתקדש לעולה (ב) וכבוד ה' מלא את הבית השכיני' כקרא'
 כבוד השם ע"ש קבלתה מל' כנתיבות כתיבות כבוד חכמה כד אמר כבוד חכמה יכלו וכבוד בני' ל"ב הוי ומטעם זה

לב

C 2

קרא ג"כ

שער ב

והמשיכו נחם חיים מביח השואבה והחזירו השכינ' לשכון בתחתוני' באהל אבל לא בקרקע כאשר
בתחלת הבריאה וסוד זה הוא ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ונמצאת השכינה כאכסנאי הולך
במקום למקום. ולזה אמר ושכנתי בתוכם ולא אמר ושכנתי למטה אלא בתוכם כרמיו
אכסנאי' כלומר בכל מקום שילכו ישראל אלך עמהם ואשכון בתוכם אבל לא במקום
קבוע וזהו סוד ויהי בנסוע הא"רונ' וגו'. ועל דרך זה הסוד נצטע' דוד ובקש לקבוע במקום
לשכינה למטה במקום קבוע וזהו סוד אשר נשבע ליי' נדר לאביר יעקב אם אבא באהל ביתי
וגו' אם אתן שנת לעיני עד אמצא מקום ליי' משכנות לאביר יעקב. וכתיב כי בחר יי' בציון
אוה למושב לו זאת מנוחתי עדי עד. ולפי שבקש דוד לקבוע מקום למנוחת השכינה
ואמר קומה יי' למנוחתך אתה וארון עוזך. ישרו מחשבותיו לפני השכינ' ושלח ואמר לו ה'
ית' ביד נתן הנביא. לך ואמרת אל עברי דוד כה אמר יי' האתה תבנה לי בית לשבתי כי לא
ישבתי בבית למינס העלותי ארת בני ישראל ממצרי' ועד היום הזה ואהיה מתהלך באהל
ובמשכן. ככל אשר התהלכתי בכל בני ישראל הדבר דברתי את אחד שבטי ישראל וכו' למד
לא בניתם לי בית וארזים וכו' ובמקו' אחר כתיב רק אתה לא תבנה הביתה כי אם בנד היוצא
מחלצ' הוא יבנה הבית לשמי וכו'. מה עשה דוד המלך הכין כסף וזהב ונחושת וברזל
עצים ואבני שוהם ומלואים ואבני פיך ורקמה וכל אבן יקר' ואבני שהם לרב וסדר כל מערכת
והמקדש וכל ביתו וגזוזיו ועליותיו וחדריו העזרות והאולם וההיכלות ושאר כל תבנית הבית
וחדרותיו ולשכותיו הכל קבל ברוח הקדש. וצורת כל מקום ומקו' ושיעור הכסף וזהב ואבנים
טובות ושאר כל הדברים הצריכים לו במשקל במדה ובמשורה. הכל כפי סדרי המערכת
וצורך השכינה. כמו שכתוב ויחן דוד לשלמה בנו את תבנית האולם ואת בתיו וגזוזיו
ועליותיו וחדריו הפנימי ובית הכפורת ותבנית כל אשר היו ברוח עמו לתצורת בית יי' ולכל
הלשכות סביב לאוצרות בית האלהים ולאוצרות הקדשים. ולמחלקות הכהנים והלוויים ולכל
מלאכה עבודה בית יי' ולכל כלי עבודה יי'. לזהב במשקל לזהב לכל כלי עבודה
ועבודה במשקל לכל כלי עבודה ועבודה. במשקל לכל כלי הכסף ומשקל מנורו הזהב ונרותיה'
זהב במשקל מנורה ומנורה ונרותיה' ולמנורת הכסף במשקל למנורה ונרותיה'

בעבודת

חסד ופחד ושם אדוני עם הכנתי' יש כנגדו של עולמות עולם העליון שהוא עולם המלאכים ועולם התיכון שהוא
עולם הגלגלים ועולם התחתון שהוא עולם היסודות (וכרי שחבין סודו עיין במגיד דף י"ב ובנשמת שבת
הלוו ובפתחי' ה' ובשפע טל דף כ"ג סוף עמוד ד' ודף כ"ד סוף עמוד ג') וכנגמרו כל הדברים שירדה
השכינה למטה או נשתכללו וכתאחדו. כולם שמים וארץ וכל כבאם באחדות אחד כי כל הדברי ילאו מחקות
עליונות בהשתלשלות אחד כל כח לכחו והיה הכל לאחד אחוז בזרוע ית' בקמייע וזרועו חסד הוא אשר בו עולם
יבנה ועל כל כבוד חוכה (אפשר צ"ל חופה) ואז שמים וארץ עליונים ג"כ היו לאחדים כן עוד יחדיו יהיו תמים
בכנין בית עולמים (א) וכפסקו הנריכות וכסתלקו כי בפנותם מחשבתם בהפך האמת לעורר ברע ולא בטוב
כפי כוונת תחילת הבריאה גם השפעת הטוב בהסתלקו וכאספה למעלה והגבורה שופעת על המלכה (וסודו
שבואר ביש שכר בסוד השיל בה זוהמא) בדין קשה ונתגברו חזכו כחות השמאליות וכמאס א"כ
החנילה הראשונה מתפרדת מפכי התעוררות כפי שפי' למעלה בהקדמות הספר ולא שהעליונים הם כריכין
לתחתונים לקבלת השפעתה אלא שהם אינם מורדים השפעת' אלא על דבר יש למטה מתדמה כמידתה כאשר
יתבאר בסמוך שאז יולדת השפעתה ומתבשמת עליו ואם לא יהיה למטה מתדמים הנה המקטרגים הולכים
ומתגברים ומוכעים הטוב הגמור והם ומסלקים השומר ונולדים השפע הדיכי לדין בהסע הטוב הנשאר אשר
יעיבו בהם לאומתה ואינם כי ההשפעה לעולם יולדת ואינה כפסקת לגמרי והיורד

שער א

עליה ופועלת בנבראים דבר והפכו . א פעמים לטובה פעמים לרעה : להחיות ולהמית
 להכות ולרפא . להוריש ולהעשיר . וכיוצא בהם . ב ורמו לדבר דאו עתה כי אני הוא ואין
 אלהים עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא . ועוד לפי שהמדה הזאת שואבת כח
 הספירות ומושכת אליה כל מיני האצילות והכרכות ואחר שמושכת מן הברכו' מלמעלה חוזר'
 ונותנת פרנסה ומזון לשאר כל הנמצאים תחתיה איש כפי הראוי . ועליה נאמ' ג אבן מאסו
 הבונים היחה לראש פנה . שהרי אברהם יצחק ויעקב נטלו חלקם למעלה ממנה בספירות
 עליונות אשר עליה עד שבא דוד והחזיק ברה ולקחה למרתו . והוא שאמר היחה לראש פנה
 לפי שאליה פונים כל הפנים אשר בכל הנמצאות עליונים ותחתונים בין אותן המעלות
 שלמעלה ממנה בין אותן המעלות שלמטה ממנה . שלמעלה ממנה פונים אליה להמשיך לה
 כחם והשפעתם וטובתם וברכותם . ושלמטה הימנה פונים אליה לכקש ממנה פרנסתם
 ומזונותם וקיומם . והוא סוד לראש פנה . ד והסוד או מי ירה אבן פנתה . וזו היא המפרנסת
 את ישראל וסימניך משם רועה אבן ישראל . והאבן הזאת ה' תשוקתה וחפצה ומגמתה אל אבן
 אחרת עליונה למעלה הימנה . וממנה יבאו לה כל מיני האצילות ושמים אבנים טובות הם
 לישראל . וסימניך ולקחת את שתי עבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל . ו' והסוד
 אדני י"הוה מה תתן לי . שכינה מושכת מלמעלה למטה ונמשכת מלמטה למעלה : ז וכנגד
 אבן זאת יש אבן אחרת ונקראת **אבן גדולה** (או אבן משכית ועיין בפירוש דף יב"ע) וכשהיא
 עומדת על פי הבאר ישראל משועבדים תחתיה עד בא אשר לו המשפט . וסימניך ויגש יעקב ויגל
 את האבן על פי הבאר והסוד פרשת ויעקב נסע ה' סכותה ופרשת הנה יום בא לי' ומדת שם ארני
 נקרא לפעמים בכנוי **בית המקדש** לפי שהוא הבית שהשם המיוחד שוכן בתוכו . ולפי
 שהשם ית' קדש הר המוריה והיה חלקו של אדוני נבנה בו בית המקדש וסימניך מקדש אדני כוננו
 ידך . וזה השם היה שוכן בתוכו וכל צורות הבית ולשכותיו והיכליו וגנזיו ואולמיו כלם היו
 בצורת סוד ארני כענין שאמרנו בסוד צורת אברים שבאדם י"א וכשהטאו ישראל ונסתלק השכינ'
 נחרב הבית וכשבא דניאל והתפלל לפניו יי' ית' כדי לבנות בית המקדש נתכוון אצל מדרה זו
 ואמר

כל גוון מתהווה בו וכל גוון שתיטיב בו מרחוק יראה לך תכליתו : א פעמים לטובה ופעמים לרעה היינו כשהעולם
 בדין מדת פחד משפעת בה שאז תאיר פניה אל עבר כחות הדין שמאלה כמו שפי' למעלה . ב ורמו לדבר דאו עתה
 כי אני הוא גו' כי זאת המדה כקראת לפעמי' אני כאשר יתבאר במקומו ואמר הזהירו בי כי אני כנגד הטוב ואני
 כנגד הרע כי קבלתי מכל הספירות הנקרא הוא ב' נסתר לגביה ידיה שמדבר בעדו ולכך אני ממית ומוחץ
 בכח מ"ה שבו כשאין אתם עושין רצונו של מקום ואני ארפא ואחיה בכח השם וכחמים כאשר תעשו רצונו של
 מקום ותחזרו למוטב ואין מידי מזיל כ"א תעשו הטוב והישר תקבלו הטובה ואם היפך ההיפך : ג אבן מאסו
 הבונים פי' האבות שהיו בבחי' המרכבה . ד והסוד ומי ירה אבן פינתה מילת מי' רומז לבינה כי הוא במספר שצריה
 ואמר כי הוא ירה האבן הזאת שתהיה פינה אחרת - והכבוד שכינה עולאה שכינה תתאה . ה תשוקתה ומגמת' וחספ'
 אצל אבן אחרת ר"ל הבינ' נקראת ג"כ אבן לפי שהיא יסוד לבניין שלמעלה ועליו כל השפע סמוכי' . אבני שוהם
 ולקמן בתחלת שער ה' מבואר יותר . ו' והכבוד אדוני יהוה מה תתן לי כלו' אלו השני אבנים עם סוד אדוני יי' כי'
 השם ב' א' רומז למלכות והשם ב' ה' בכקודת אלקים רומז לבינה והמלכות מושכת כל מיני שפע הנשפעי' ממנו
 מלמעלה מטה וכחשכת ג"כ מלמטה למעלה אצל הבינה ומסתתרת וכחכסת בה בזמן שאין ישראל עושין רצונו של
 מקום וזהו אמרו אש"כ וכשהיא עומדת ע"פ הכאר ישראל מאעבדים תחתיה וכו' : ז וכנגד אבן זאת יש אבן אחרת
 פי' אבן אחרת שהזכיר ר"ל הבינה

שעומדת

כאן

מיני גלים ומיני שאין מתגלגלים בתוכו ועליו נאמר שם אניות יהלכון . ובקצה ים זר יש מקום אחד הנקרא ים סוף והוא קרוב לגבול תחומי הארץ הידועה במדת ארנ"י מן המקום הזה ירד הדין על מצרים נטבעו בים סוף של מטה וזהו סוד א כי יהיה נלחם להם במצרים . וחכמי הפנימיות מיהסים לפעמים למדה זאת הנקרא ארנ"י ים החכמה לפי שכל מיני חכמה ואצילות הנמשכין מן החכמה העליונה כלם נופלים בתוכו וממנו שואבים כל חכמי לב חכמה . והמדה הזאת נתנה יי' ית' לשלמה ב וזהו ויי' נתן חכמה לשלמה . וכשנכנס בים החכמה היה בו כח לדעת ולהבין כל סורי המערכות עליונות וחתונות ולא נכחד ממנו כל דבר . ובכח שם ארנ"י ישב על כסא יי' ומלך על העליונים והחתונים לפי שחכמה אלקים בקרבו לעשות משפט . ולפעמים נקרא שם ארנ"י בכנוי **כר** והטעם לפי שלא יחסר כל בו שהרי כל מיני השפע והאצילות וכל מיני הברכות והקיום כלם נכנסים בתוכו ונקרא כ"ל לפי שהכל בו וכל מיני צורך שיצטרך דבר בעולם אין לבקש אלהות אחרת ולא ממקום אחר כי הכל כלול בתוך שם זה וממקום זה יפיק כל שואל רצונו כל אחד ואחד כפי חפצו ורצונו בהיותו קורא אותו באמת ועוד כי יסוד המדה שהוא למעלה משם זה נקראת כל על עקרי' שעדיין נבאר בע"ה . והמדה הזאת הנקראת כ"ל נתנה יי' במתנה לאברהם כמו שהודענוך שהרי היא יסוד הברכה והבריכה ואל זה רמז באמרו ויי' ברך את אברהם בכל ומאברהם ליצחק באמרו ואוכל מכל בטרם תבא ואברכהו . ומיצחק ליעקב באמרו כי חנני אלהים וכי יש לי כל . ג פי' אמר יעקב לעשו שמא יעלה ברעך שאני חסר על מה שאני נוחן לך תדע שהרי כל מפתחות הברכה העליונה כלם מסורות בידי והרי היא כלולה מן הכל וזהו וכי יש לי כל ולפיכך איני חסר על מה שאני נוחן לך כלום . ולפעמים נקרא שם ארנ"י בכנוי **אבן** לפי שהוא היסוד לכל הבניינים אשר בעולם וכל הנמצאים שבעולם

הב עליה סמוכים ואליה צריכין ונקרא אבן הראשה אשר ממנו יצאו כל המוני מעלה ומטה במעשה בראשית ונקראת אבן ספיר לפי שהיא מקבלת כל הגוונים משאר כל מעלות .
 שעליה
 מעלה כחות רבות מיונים להולך השפע המקום למקום אשר שמה הריח ללכת כל אחד נפיו ופקודתו אשר כמנה עליו ויש בו ג"כ המוכי חילות מחולקים על הדין מתגלים והומים כגד בני אדם ומצאתי (ספינה) כי נכפשות כשהם זכות וטהורות באות אל . הם הזה לשוב למקום מחצבן והולכין שם חבורות חבורות באניות והם י"ב אניות כמספרי בני ישראל ככנד י"ב זיכרות ותחתיהן כמה וכמה אניות אחרות לאין מספר קטנות עם גדולות ואז כשיש אשה פתח למקטרגים לקטרנו באין לטרוף הספינות והומים בגליהם לכנדה וכפס הצדיק מתדיינת לכנדה וכפחות אותם ותכל מהם והדברים עתיקים הם יי' אשר עכינו במאור תורתו : א כי יי' כלחם להם במזרים פי' במיזרים . ב וזהו ויי' נתן חכמה לשלמה וע"ז נקראת ג"כ חכמת שלמה כי לו נתנה ונקראת חכמה אחרונ' מכלל דאיכא חכמה עליונה והיא ספירות החכמה הנקראת חכמת אלקים וכפפר הזוהר קראוה גם כן ים תתזה משום דאיכא ים עלילה שהיא הכיפה שהיא היסוד הגדול דמיכה נפקה שם יי' ונקראת ג"כ ים האחרון שהיא האחרונה . בהיות קורא אותו באמת פי' ביסוד ובחבור כל הספירות כמו שפי' למעלה בהקדמת הכפר : שעדיין נבאר אות' בע"ה בשער ב' . ג וזהו וכי יש לו כל עולה בני' חמישים שערי בינה כי כל הדברים מוכ' שערי בינה יצאו במבואר לפנים בשער ב' לפי שהיא מקבלת כל הגוונים כמו הספיר שמקבל כל הגוונים מתחתיו לפי שאין לו מראה מיוחד לא והרוחית ומה שהוכי' גוונן בספירות הוא ע"ד הדמיון בכוחותיהם ובפעולותיהם המתנהגות בהם כמו שיסבנו להלכות יומיות לכח החסד והאדמיות ולכח החסד שהוא כח הדין ולתפארת שהוא מעורב מלכות החסד ואדמיות הדין יסבנו לו הירקות הכולל שניהם למלכות יסבנו הכפירות ותבליות שאינו נוק והוא כח לכל גוון כי כל

שער א

מבאר שבע ונופלים בבאר צרה נכריה אותם הנמשכים אחר עברות קשות . ואל זה רמז
אד"ני כשחטאו ישראל במדה זו . אמר הנביא כי שתיים רעות עשה עמי אותי עזבו מק"ור
מי"ם חי"ום לחצוב להם בארות בארות נשברים אשר לא יכילו המים . כלומר באר צרה אין
לה קרקע כי כלרה שברים שברים ואין מים מתקיימים בה אלא מלאה נחשים ועקרבי" .
ואל זה רמז דוד ואל תאטר עלי באר פיה . ולפעמים נקרא שם אד"ני בכנוי י"ם והטעם כי כל
מוני הבריכות והשפע והאצילות א נמשכים אליו בדמיון הנחלים . וזהו סוד כל הנחלים
הולכים אל הים . ולשון ים הוא הקרקע המהזיק את המים כאמרו וכמים לים פכסים : ואומר
ולטקוה המים קרא ימים . הרי בית קבול המים כקרא ים ומתוך זה הים נבראו כמה גולאכים
ומחנות ומינים משונים אשר שרצו המים אשר בתוכו וכלן מרכבות ומחנות עליונות .
ועל זה רמז זה הים גדול ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות . ובתוך
הים הזה ספינו' וכמה שייטום וכמה דגלים פרוסים על ראש התירן של הספינו' וכמה
מיני

נכריה אינה אולהת בקיום העולם והרשעים נופלים בה שהוא הבאר אשר כרו לעצמם עכ"ל . ובספר האמונה
לרש"ם האריך מאוד בניאור שמות והשתלשלותם ופעולתם ואמר שהם עומדים למטה מצד היכלו המלכות לשמש
מקבלים כח מוכו בזמן תגבורת הדין בעולם שחדת הפחד משפעת עליה וכפי השך המתגבר למעלה אומתו
הכותנת לו מתגברות למטה מחרבת ושוללת אחרות כי ההשתלשלות יורד עד למטה ולכל שר וכח למעלה חוקו
למט' וכמו שהם מרדעת ורצועה למעלה כן האומות שבת ומקל למטה כענין ש" הוי אשר שבת אפרים וגו' עכ"ל
ומעתה אין לתמוה על רוב טובה והגלגלתם בעולם הזה ואף אם יפעלו פעולות כוללות וסגולות בכל עבודתם
בגלמיהם ומימיהם אין דבר כי כחם וממשלתם למעלה עוד יהו נטויה בהתעוררות האיש אשר בשכנר עשהו ועוד
עליו מוכיפין מעל עד ימלא כאתם וישקוף וירא ה' ממעל' ואים שכל והבן במקרא ומאז חלבו לקטר למלכת
השמים חסרנו כל מלכת כתיב חסר כי המירו הנבירה בשפחה וקראוהו בשמה מטרוני' ומימים קדמונים עשו
לה כוונים בלמים ואמנים והורידו רוחים ועד דא אזלת ולא פסקת עוד ינועו ויחגו לה בבני ומכפד תמרוים
וכננו בשוק הסופדים ויתגודדו כושפטה כי לילות לילה וילנה כלה בתמרת עשן כולה מתאויס ומחיים להשקו'
המים הזדונים והמרים אשר עליה וכן עיקר עבודתם כעבודתם עוד יסנו בלכתם ובפ"ק דעז' הביאו סוה שמכיקה
את בנה והיא סוה ראשונה שאר'זל קודם שנתנה לו סוה כזדוגה לו לילית כי הקליפה מראה תחילה פעולתה כי
כן האדם למטה בטבעו להתעורר תחילה על הרע ומה שיתעורר אל הטוב כי יצר לב האדם רע מנעוריו וסוה
מ"ל חויא ובנה הוא שדי אל המשמש לפכי המלך הגדול שבשדי" והוא אחד מילדי שידה ושידים שהזכיר קהלת ובמים
וידום וכהם ימים תוחלת כי המחשבה תועלת רבת הנזקים ולא תועלת וזאת האמונה הרעה כרמוה בתור' בפסוק
לא יהיה לך אשר שמה כנגדה לא תכאף והבן כי לא תמצא אמונה שלא כרמוה בתורה אלא שתשובתה בגידה בענין
לא תכאף שרמו על האשה הנואפת והולידה בן פריץ השם יגדור פרכות ישראל במרץ ויעביר רוח כטומאה מן
הארץ ועוד לקמן בשער ב' בכינוי טוב הארכתי בענין אלו הכחות הטומאו' ובסוף הספר אציע לך ענייני יכחות
אחד לא' בשמותם לתולדותם כאשר העליתי מספר אמונת לרש"ם ושאר ספרים : א נמשכים אליו כדמיון הנחלים
פי' שבקרא ע"ש שמקבלת מכל הפירות ולכך מי הים מלוחים ע"ש שמקבלת ג"כ ממה שבהם וזהו סוד כל הנחלים
הולכים אל הים ומאמר והים איננו מלא כי מה שמקבל משפיע לעולם ותמיד חפץ לקבל שפע יותר : ב ועל זה
רמז זה הים גדול ורחב ידים שם רמש אין מספר וגו' כי הכל רמו' על קבלתו כל מיני שפע מכחו שעליו והשפיעו
על כל אחד למטה כפי כחו הראוי לו לזה רב ולזה מעט וזה רמוז חיות קטנות עם גדולות : ג ובתוך הים הזה
כמה ספינות שייטים וכו' וכמה מיני גלים ומיני שאין מתגלים בתוכו כנר הערותיך בהקדמה כי כל דבר יש לו
דוגמתו למעלה והנה כמו שיש ספינות למטה בים מוליכין סחורה ממקום למקום כן בים של מעלה כחות רבות

אחת מאחר שאין מגיע לרוח עשר ברכות שזהו סוד הלויים שלוקחים מעשר מיישראל וחוזרים ונותנים לכהן אחד מעשרה ממה שנטלו וזהו סוד פרשת מעשר לויים וכהנים הכתובה בתורה. ולפי אמר ואל הלויים חדרר ואמרת אליהם כי תקחו מאת בני ישראל את המעשר. אשר נתתי לכם מאתם בנחלכם והרמותם ממנו תרומת יי' מעשר מן המעשר וסוד מעשר מן המעשר הוא סוד אי"ק שאם אינ' ק' אינ' י ואם אינ' י אינ' א' ולפיכך צריך האדם להיות זריז לברך מאה ברכות יי' ואם ח' חסר אחת פגם ואלו ק' ברכות הם בדמיון מאת אד"ני כסף שבהם שפע אדני מהפשט לכל צד למאה ברכות. ולפעמים נקרא שם אדני בתורה בכנוי **באר** והטעם כי הוא באר מים חיים שבו יתכנסו כל מיני שפע ואצילות של מעלה כמו שאמרנו. ועל זה נאמר מעיין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון. ובעוד שישראל צדיקים וטברכים מאה ברכות בכל יום כהוגן הבאר הזאת מתמלאת ממים חיים משפע אצילות עליונה ואז כלם עשירים מלאים כל טוב שואבי מים חיים כפי צרכם. ולפעמים נקרא גם כן **באר שבע** לפי שנמשכים אליה שבעה נחלים ררך יסוד עולם משבע יסוד מעלות עליונות. וכנגד באר זאת יש באר אחרת מבחוץ עם שאר כמה ב"ארות מלאות נחשים ועקרבים ונקראים בארות נכריות. ועליהם אמ' כי שוחה עמוקה פי' זונה ובאר צרה נכריה. וכל אותם שהם רשעים גמורים אין להם זכות לשאוב

מבאר

וכענין שכתב באר ברק' כע' פ' וירא ואתו רוח מתראה ג' כל האדם נחלוס בדמות שהיה בתחילה ולפעמי' בהקין כמו שהגד חכמ' בני אדם שראו המתים כאשר בחייהם וכפש הוא נפש הטבעיות אשר מחנה כח הן ושאר הכחות הנשמיים והרוח ונשמה שפחת באפיו: ואם ח' חסר מהם פגם כי כל ברכה וברכה יש לה מקור ומעיין שמחמו כשפעת וכאצלת. וזה האדם למטה הוא המעורר למעלה כאשר פי' בהקדמה וא"כ כאשר יחסר מהם קרי' הוא מחסר ברכה למעלה ומקלקל בניטורות ופוגמת כי לא תיקן האדנים לעמודים לפרוס עליהם האלה ואין השכינה אורה על דבר פגום כמזל כל הגומר בכל יום ק' ברכות כאלו פורס אהל מוע' ותוקעו על ק' אדנים ומתברך נק' מיני ברכות מו' מעלות עליונו' כי השלשה עליונו' במים לאחד ברוב המקומות עם הציבה: ב וכנגד זה באר מבחון יש באר אחרת עם שאר כמה בארות אלו הם סיני הדין וקליפותיו והם כחות שיכחו כאשר עלו בתחילת מחשבתו לית לבחור את העולם כדין מחשב' השי' לא תשוב אחור יוצאו והועמדו אסוריה אזילות הקדוש לארוב מתי יעורר עליהם האדם מלמטה וההפוך דמותו כענין שפי' למעלה בהקדמת הכפר ואז יוצאו מן הכח אל הפועל לפעול כפי הדין בעולם כענין שפירשתי בניאורי לרקנטי' (בסוד וימלוך וימות ועיין בשפע של שער ו' דף נט' עמוד ד' עש') כפ' ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל כי זה לעומת זה עשה האלקים בכבוד התמור' והחלוף ופעמי' ואחור בהיות רצונו להעמיד אדם שהוא עיקר העולם בבחירתו אל מי מזדדים יפנה וכאשר יבכיר אותם הם יגבירו אותו כפי כחם ע"ד הבא לטמא פותחין לו עד שיטרוד לגמרי מהטוב והחיים ויפיל בבור כרה לו כמבואר במערכת הטעם וכענין שאמרו יורד ומטין עולה ומקטרנו כוטל רשות וכוטל נשמה כי למקל זרועה נשאר לרדות העולם כי מלכות דרקיע כעין מלכות אדמה ומלך ב"ו יש לו שריו ופקודיו הטובים ומליצים יושר ויש לו ג' כשופטים ושוטרים קטיגורים ודילטורים וקכוכטריין כן יתעורר כסדרן מלמעלה בהתעוררת האדם למטה ולא שיהיה שיכו' מלפניו ית' כאשר פירשתי למעלה והם הם יוצאו זה לעומת זה במדריגות עשרה ובשבע היכלות וארבע מחנות ותיילות ימין ושמאל דוגמת אזילות הקדש בו כקוף בפני אדם ונקראו כפי המקובלים ד' קליפות ועליות ועשרה טומאות הראשונות לבן הארמי והאחרות לילית וזו היא שאיור הרב וכנגד באר זה יש מבחון באר אחרת ובכפר טעמי חנות לקבה אמר דעו וראו כי יש באר אחרת מבחון כי על זה היקף יש היקף אחרת כנגדו מבחון כי שמאל ותכינעור ולילות כנגד תפארת יסוד ומלכות הנקרא באר פנימית ולילית נקרא באר כרה כבליה ותיכונות ויש עמה כמה נורית מלאות ככרית עקרבים ונחשים מרכבת הלילית והיא צרה

ככרית

שער א

היה נתיחודה ברכה זו לירושה ליעקב ולזרעו לבד כשאמר לך ולזרעך אתך . ולפי כשבא יעקב
 להפטר מן העולם פתח ברכה זו לשנים עשר שכטי שיקח כל אחד מהשבטים חלקו מבריכה זו
 לירושה . וזהו סוד כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת (ע) אשר דבר להם אביהם ויברך
 אותם איש אשר כברכתו ברכ אותם . מאי איש אשר כברכתו שמא תאמר מדעתו ברך לאחר
 מהם אינו כן אלא לכל (ג) שבט ושבט נתן לו חלקו הראוי לו מבריכ' זו ולא מדעתו אלא מדעת
 הברכה עצמה . ^א ומשה רבינו ע"ה בברכה זו ברך את ישראל קודם שנכנסו לארץ וזה סוד וזאת
 הברכה אשר ברך משה איש האלהים את בני ישראל לפני מותו . נמצא שם אד"ג הוא סוד הברכה .
^ב וזו היא הברכה הטעשרת לרבקים בה בלי עצב וראגה . וסוד ברכת יי' היא תעשיר' . ולא תוסיף
 עצב ולפי כי שם אד"ג הוא כרמיין אוצר לקבל שפע כל הברכות ומיני האצילות והוא כרמיין בריכה
 ובית קבול לכך הוא מלשון ארני החצר שבהן נכנסים העמודים . וחמצא כי מאה אדנ"י של כסף
 נעשו במשכן כמו שכתוב ומאת אדנים למאת הככר ככר לאדן ואלו מאה אדנ"י שבמשכן הם כרמיין
 מאה ^ג בריכות שחמלאות מן הבריכה הגדולה הנק' אדנ"י לפיכך חייב אדם לברך מאה ברכות בכל
 יום כדי להמשוך מכל אחת ואחת ומפני שמאה ברכות באות בשם אדוני מאלו הברכו' . ואם חסר
 ברכה אחת פוגם מטול מוס והסוד תלוי בסוד א"יק בכ"ר (ישראל כותני' מ"ק מעשר והלוי כותן מו"א מ"ק מעש'
 לכהן כמז"א ס' רומז לכהן י"ל לוי ק"ל ישראל) שהוא סוד כהן לוי וישראל . שהוא סוד נפש ורוח ונשמה .
 ולפי עקר זה אמר דוד המלך ע"ה ברכי נפשי את יי' . ד' תלה הברכו' בנפש בסוד שלש המערכות
 העליונות . והנפש צריכה לברך בכל יום מאה ברכות היא כנגד ישראל . ומן הברכות המאה יגיעו
 עשרה שהם המעשר לרוח שהיא כנגד לוי . ומן העשרה של רוח לוי יתן אחת לנשמה שהיא כנגד
 כהן . ואם כן נמצאת למ"ד שאם לא תברך נפשו של אדם ברכות בכל ליום לא תגיע לנשמה ברכה

אחת
 חלקו הראי' לו מצריכה זו לקמן בשער ה' בסוף בכיני דעת מבאר יותר כי כפי הברכה והשפע הבא למלכות מ"ב
 זיכרות התפארת כן בירך בה לכל שבט ושבט בא' מאות הציבורות הראוי וכחן לאותו שבט : א ומל'ע בברכה
 זו בירך ישראל קודם שיכנסו לארץ כי הארץ כרומה במלכות שהיא הארץ העליונ' ע"כ הוצרכו להתברך בה קודם
 שיכנסו לארץ התפארה כד"א בואת יבא אהרן כי נקראת זאת כדלקמן : והסוד בברכ' היא תעשיר' כד"א חספון
 זהב יאתה ומשמאלה עושר וכבוד ולא תוסיף ענב בה כי כשהיא בברכה הוא כשהספירות כולם בהשפעה זו
 מזון וכלולות זו מזו באחדות שלימה ובפעולות חסד ורחמים ולזה אין לה הפסק כי כל דבר שבא מצד היחיד אין
 לו הפסק : ג שתתמלאות מן הברכה הגדולה הנקראת ה"ה כי היא גם כן מקבלת מאה ברכות כי כל אחת מן
 הספירות כלולה מכולן הרי כל אחת עשרה וכולן באות כאחת בברכה זו הרי ק' ברכות בקרבה ומ"מ כולן מייחדים
 לאחד בלי פיבוד וזה כרמוז ג"כ בסוד אי"ק בכ"ר שהוא בני' א' במילואה אלף : ד' תלה הברכה נכפש כבוד ג'
 מערכות עליונות פ' למעלה ולמטה ואמצע וימין ושמאל ואמצע והנה הכהן לימין והלוי בשמאל וישראל למט'
 באמצע כמבוא' לפ' כים בשער ה' וז' ע' שהרי הרוח בתפארת כמבואר בכמה מקומו' לקמן בהדיא בשער ס' כתיב
 והרוח ב' מוקים התפארת וכו' ע"ש וכוכל לפדש כי כאן לא חש לרמוז רק בשלש מערכות שהם למעלה למטה
 שמזכיר כמה פעמי' בזה השער לכך הוצרך לרמוז ישראל כנגד הנפש הנרמוז למטה שהיא האמצעי הכולל ושמות
 אלו ר"ל נפש רוח וכשמה כבר מבואר למעלה בהקדמה פירושי ומצאתי עוד בספר כתב תמים הכשמה היא הכשאר'
 אחר מות הגוף העולה אחר י"ב חדש ואינה יורדת והרות הוא רוח חיים המשמש להנשמה להביאה לכל האיברים
 ואותי הרוח אינו עולה למעלה (ועיין עוד בשפע טל סוד מאה ברכות) אך נשאר למט' עם הגוף המת בקברו עד
 תחיית המתים ופעמים שם למעלה ושומע העתידות מאחורו הפנוג ומנשך לגוף כדיאיתא במדרש וכההיא דפרק
 מי שמתו ואותו רוח מתלבש מלבוש אוירי בדמות האדם בדיוק' שהיה פנו וכעטיפתו (וכן הוא בזהר תרומה)

וכעניין

התפלות אד"ני שפתי חפחח ^א כי פסוק זה כתב אלף ד"לח ג"ון יוד וזהו העקר . ועל ידי שם זה נכנסות התפלות לפני יהוה ית' . ולפי ש"הוה ית' משפיע כל מיני שפע ואצילות בשם אד"ני ובו כל גנזי המלך וכל מיני עשרו ואליו יבאו ובו יתכנסו ויגנאו ומשם יתפשטו למלאה צורך כל הבריות והוא בדמיון בריכ' שהנחל נמשך לחוכה וטן הבריכה מספקו מים להשקות את הגן ולשחו' ולשאר כל הצרכי' . מכני בתורה שם אד"ני בכנוי . **ברכה** (אדני ברוך" ברכה דרשות לש"ס עה") כי הברכה מלשון בריכ' וזהו השם שבו ברך יעקב אבנו ע"ה ארז בניו שירש אוהו מיצחק אבינו ויצחק מאברהם וי"י ית' מסר שם זה לאברהם ע"ה לפתוח שערי אד"ני ולתת כל מה שצריך לו ולשאר כל בני העולם ומסר בידו ברכ"ה זו וזהו סוד ואברכה ואגדלרה שמך והיה ברכה . ל"ה אמר והיה מבורך אלה והיה ברכה הרי הברכה מסורה בידך קח כפי רצונך ולא לך לבדך אני נותן לך רשו' ליטול אלא לכל מי שתרצה תן כפי רצונך לכל בני העולם . וזהו ונברכו בך כל משפחות האדמה . כלומר כל הרוצה ליטול כלום מברכה זו ^ב אינו נוטל אלא על ידך שהרי היא מסורה בידך ושלך היא . ולפי אר"זל שהראשון שקרא את י"י ית' אד"ני הוא אברהם אבינו ע"ה באמרו אדני יהוה מה תתן לי . כי ממנו שאל צרכיו לשם הגדול . ואחר אברהם ירשה יצחק . וזהו ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו . ועל הברכה הזאת נתקוטטו עשו ויעקב וזו היא הבכורה שמכר עשו ליעקב וחזר יצחק וקיים המקח כששלחו לפרן ארם וזהו קום לך פרנה ארם . ואל שרי יברך אותך . ויתן לך את ברבת אברהם לך ולזרעך אתך

הקדושות המיוחדות והם ענפי השם העליון וכל שם ושם משונה נקודתו מחזירו ובהם נמצאו כל העולמות וכל הפעולות וכנגדן נשולטין ע"ב שמות בויסע ויבא ויע שהם כלים מהם והם ד"ו אותיות ועם ל"ב כתיבות עולים רמ"ח : ^א כי כתוב זה כתיב בא"לף דלת" כון י"וד אדוני במילואו בני' תרע"א ופי' הפסק כך הוא בהיות שזה השם אדני הוא השם לפתח הראשון לכל הכנסים לקבל שפע מאת השם ית' ומדת המלכות אשר עליה שם זה היא הפונעת ראשונה למבקשים לכך אנו אמרים שתפתח שפתינו להגיד תהלה ואח"כ להתפלל כי לא די במחשבה לבד כי עוד אנו צריכין להוציא במעשה מן הכח אל הפועל כדי שבאותו פועל נעוררנו בעליונים להוציא בקשתנו מן הכח אל הפועל וילך השפע הטוב לטוב לנו ומפני זה אין אדם יוצא ידי חובתו בתפילה עד שיסתך הדברים בשפתיו וישמע לאזנו כי עקיפת ב"ל עקימת שפתיו הוא מעש' וכבר האריך בזה בעל הספר הראקנטי" בפ' וירא ועוד מצאתי אמרים בפסוק ואיד יעלה מן הארץ כי באותי הכל היוצא מפי הגדיק בין בתורה בין בתפילה שהוא כולל מנ' דברים מאש הוצא מן הלב ואויר היוצא מן הריאה ומים מן המוח מתדבק בהכל העליון שהוא המלכות הנקרא סן שהוא ה"ה והל"ב וכלולה מנ' מדות אמ"ש והיא מתהכ' ומתפשט ע"י אותו הכל ועולה למעלה ראש לקבל מלמעלה ולהוריד למטה כענין באידם העולים מן הארץ המהפכים לענן ומטר באויר ועל הארץ ירדו כי מלא מין את מינו וכיער והבן ומפני שהוא המוציא' כל הענייני" מן הכח אל הפועל לכך בקשתו תהלה שמוציא שפתינו לפועל כי ע' הוא הפועל הנריך קודם כי בהוצאתה אותו לא נחטף בשפתינו ופיתו יגיד תהלה . לשוכנו תדבר דק ועד"ה ופי' יגיד תהלתך ואופי ימשוך מהתהילה העליונה שהוא הניכה שפע ורצון ומג' עליות באמצעות כולם : ^ב אינו נוטל אלא על ידך כי בו בזכותו משרה השכינה בישראל וממנו מתברכין גם כל האומות כי איהם נאחזים בו באברהם וביצחק ויהיה ונברכו בך מל' הנריך הנקרא בתלמוד והעיקר כי מהחמד שאף לאברהם הנרכה בשפעות ובספר הזוהר יב'ק יחו' ד ברכ' קד' ושה דא שכינתא דאיה' ברכה דקודשא בריך הוא מיציבא ואיהי קדושא משמאלא ואיהו יחודא באמצעות' כי הכל בא דרך קו האמצע ומתיחד בברכה והיינו ברוך וברכה וברוך הוא יעקב אש תם שהוא סוד התפארת הכולל ימין ושמאל ואמצע אשרי היודע לחבר וליתד ברוך בברכה וקדוש הוא סוד יצחק שנקעד ונקדש לעולה בהר המוריה ולכך היה אסור בכעניית כי הוא קדוש והו הכוכה אמר כי הוא איתיות ברכה : ^ג אלא לכל שנט ושנט נתן

שער א

ראשים ואלו הם ד' מחנות שכינה שהם חחת אדני ית' שהוא סוף כל פועלות של יחוד השם מלמעלה למטה והשם הזה הנקרא אדני הוא כרמיון אוצר ובית גנים לכל מיני שפע ומיני אצילות כל ההיות הנמשכות מאת יהוה ית' בדרך כל הצנורות עד שנמצא שלש שמות מכווני' זה כנגד זה . כ' אדני למטה . ה' יהוה באמצע . ב' אהיה למעלה . ומשם אהיה יתאצלו כל מיני שפע האצילות מן המקור הנקרא אין סוף בדרך המעלות עד שיגיעו לשם יהוה ית' ומשם יהוה ילכו כל הצנורות והמשכות לשם אדני ושם אדני הוא אוצר שבו כל טכסיסי המלך והוא הפרנס הגדול על כל הנבראים כלם והוא הזן ומפרנס לכל בכח יהוה שבקרבו על פיו יצאו ועל פיו יבאו כל הבאים להדבק בשם יהוה ית' ואין דרך וצד ועניין להדבק בשם יהוה אלא על ידי אדני ולפיכך זה השם הוא בית אוצר השם המיוחד . והוא ההיכל שבו שוכן יהוה וכן נקרא חמיר בתורה יהוה בכנוי אדני כלומר כל מבקש יהוה ימצאנו בשם אדני . ולפי שהדבר כך צריך אתה לרעת כיי' ית' יש לו ג' שמות מרובעים בצרוף יהוה ית' והם עולים לחשבון ר"ו אותיות ואלו ג' שמות הם סוד המשכת כח בכל הנמצאים שבעולם בהיות ההיות והם בדמיון נשמה ב' אצל יר' אותיות שהם בויסע ויבא ויש ובתוך אלו ג' שמות נכללים כל הדברים שבעולם ואלו הן המספיקים צורך כל הנבראים על ידי אדני . ואם כן נמצא שם אדני באותיותיו מורות על ממשלתו ועניינו . כיצד א' שבו הוא סוד אה"ה שהוא למעלה י' שבו הוא סוד יה"ו שהוא שוכן בו ד"ג הוא סוד נ"ד שמורת ההיות שהם סוד כל מיני שפע ואצילות וקיום כל הנבראים שבעולם . נמצאת למד כי כל הממשלה והשלטנות הוא ביד אדני ולפיכך הוא מורה לשון אדנות שזה השם הוא ארון כל הארץ בכח יהוה השוכן בו . ולפי שאין לכל נברא בעולם דרך להכנס לשם ית' אלא על ידו וכל שאלה ותחנונים ובקשה אינם נכנסים אלא על ידי אדני הוצרכו לקבוע בראש כל

התפלות

אדוקים ודבוקים באצילות העליון ובאמצעתי עומדת ד' החיות אשר הם ראשי עשרה מניעים הנלגלגים אשר בהתלשלות נשתלשלו וכבראנו ג' העשרה נלגלים וכל מה שנתוכן עד סביר הארץ ובקרב אלו המחנות הם השבע ביכולות דבריהם לשבע ספירות שזכרו בכל היכולות ד' שמעאל : בזוהריס היכל להיכל ומרכבה למרכבה כאשר כתבאר בספר מערכת באריכו בשער המרכבה ושם אתן את דודי לך בניאור עניינן באריכות ומצאתי כי ארנמן כי' על רוכב וכרכב והא' סימן לא' היה : א' והוא ההיכל שבו שוכן אדוני : ה' כל בני אדני והקוד ה' בהיכל קדשו ה' מפניו כל הארץ הם בני אדני ג' : ב' אצל יר' אותיות שהם בויסע ויבא ויט פי' אלו הם ד' שמות הם ע"ב שמו' משולשין שיצאין מאלו הנ' פסוקים בדרך זה מכל פסוק אות א' כזה וה' י' כי אות ראשון הוא ר"ו של ויסע ואות שני הוא ה' א' של פסוק ויבא מתיבה אחרת שהיא ה' לילה ואות שלישי הוא ר"ו של ויט וכן כולם ע"ב הדרך והטע' שהפסוק הפסוק האמצעי ומתחילין מסופו לפי שיש בודין וכתב בו ולא קרא זה אל כל הלילה כלומר אין לקרב אותיות הפסוק הזה אל זה כל הלילה שהוא ה' א' ואלו כ' ל' המהני שהיו דנין מלאכי מזרים ומלאכי ישראל ובהפכו חדת הדן שבאת" והכריע בין אלה ובין אלה ודברה טובה על ישראל ופרענות על מזרים כי ברמות ה' דרכי איש גם איביו יגלים עמו לכך הפך כי כהפך לדבר טוב על ישראל ואך אלו השמות של ר"ו אותיות עולים לתשבון ור"ו אותיות היוצאים מזירוף נ' ד' שמות מרובעים מזירוף שם הויה הם בזה הדרך תחלה ככרך י"ב ברופים משם ידו' ואלו כ' י"ב ברופים בכפל את הי'וד שהו' יה' ואלו כ' י"ב ברופים מכפל את האו' שהו' זויהו' ל' שמות ואלו כ' שמות מכפל ב' אותיות מחנו שהו' יה' וה' ושה משם יה' וה' ושה משם יו' וה' בין הכל כ' ד' ויותר מזה א' א' ואעס מכופלן כל אותיותיו לפי שזה השם כולל כל השמות והספירות באותיותיו כמואר בראש שער ה' וכל אחת מהספירות כלולה מכולם לכן ראוי לזרף זה השם בכל אופן שיוכל ולכפול כל אותיותיו בדרך שהה' א' כפולה בו שאר כולם כלולים מהכל ובספר מעין החכמה המיוחס למל' עה' אמר כי כמלא כ' ד' שמות כל א' מד' אותיות

הקדמות

על החסד . א ומהם על החן . (כא"ו) ומהם על החיים ומהם על הנפואה מהם על שאלת בנים ונכות ומהם על החסד ועל הדין) ואם אענו יודע להתכוין בחפלתו באותו שם שהוא מפתח למה הוא צריך מי גרם לו שלא יפיק רצונו סכלותו ומעוט השגתו ועל זה נאמר אולת אדם תסלף דרכו ועל יי' יועץ לבו כי יי' ית' יריו פתוחות לכל אבל הסכלות שאין אדם יודע באיזה אוצר הוא הרבר שצריך חיוור ריקם וחושב בדעתו מחשבה רעה שהשם מנע ממנו הפצו ורצונו ואיני כן אלא סכלותו שאינו יודע באיזה אוצר הוא אותו דבר שהוא צריך מנעו ממנו ב' ועל זה נאמר חטאתיכם מנעו הטוב מכם . ולפיכך צריך אדם להתשוטט (כא"ו לשוטט) בררכי התורה ולדעת כונת שמות הקדש בענין שיהיה בקי בהם ובשמותיהם . וכשיצטרך לבקש לפני יי' ית' שאלה ובקשה יכוין ג' באותו השם הממונה על שאלתו ולא די לו שיפיק כל חפצו אלא שיהיה אהוב למעלה ונחמד למטה ד' ונמצא נוהל העולם הזה והעולם הבא **ואחר** שמסרנו בידך עקרים הללו להיותם כרמיון יסוד ועקר למה שאנו עתידים לפרש . יש לנו להכנס בביאור שמותיו ית' הכתובים בתורה כל אחד כפי הכונה בע"ה **דע** כי השם הראשון שהוא קרוב לכל הנבראים ובו נכנסים לפני המלך יהוה ית' ואין דרך בעולם לראות פני המלך ית' ה' אלא על ידי שם זה הוא השם הנקרא **אדני** כיצד דע כי השם המיוחד יהוה ית' הוא המורה על מציאות בוראני ית' והכ"ל תלוי בו אבל תחלת השערים והמפתחות שבו נכנסים לשם ית' הוא השם הנקרא אדני והוא סוף כל מעלות של יי' ית' מלמעלה למטה ועד שם אדני הוא סוד היחוד האמתי השלם כמו שעריין נפרש בע"ה ומשם ולמטה הוא עולם הפירוד והסוד ונהר יוצא מערן להשקית את הגן (ועיין בהגיד דף י"א י"ב מכודו) ומשם יפרד והיה לארבעה

ראשים

הרמוזים לעשר ספירות ובהללו אל נקדשו חוזר וכללם ובראשו חתום אל אלקים אלקי ושם בן ד' כמבואר לקמן בשער ה' ואחרי כיוצא בהם ע"כ הטמאים בורחים וככרתים מפני הטמאים כל בעל הדין הקשה הנקראים בני אלקים כי הם מקבלים כח ממדת הפחד הנקרא אלקים ועוד בני מל' בניין וירמוזו כי נכחו ויצא אלו ממדת פחד יצחק כאשר יתבאר לקמן בכיוצא באר שבע בע"ה בדף ו' והו' סוד יציאת עשו מיצחק . א ומהם על החן וכן עדו"ל אצל הכונה להחכים ידעים כי הדרום הוא החסד מקבל מן החכמה והרובה להעשיר יצפין כי הצפון הוא הפחד ומשם הזהב אדום כדאמר מצפון זהב יאתה וכדאמר בני חיינו ומוציא לנו בזכותא תליא אלא במולא כמו שיתבאר בשער ו' דף ס' וכן הרבה כיוצא באלה : בוע"ז נאמר וטמאתיכם מנעו הטוב מכם כי הסכלות הוא החטא כאשר נמנע בעסק התורה החכמת פתי ומורה הדרכים והנתיבות שבהם עולה לדיעת הדברים והאזכרות . ג באותו השם הממונה על שאלותיו כמו שפי' לעיל בדף ב' וכמבואר לקמן בשער ד' דף ל"א בניאור ענין שאלת בנים . ד ומצא כותל עה"ז וע"ה כי בשמרו מצות וחקים ועוסק בתורת הש"י תמיד הנה הוא מיסד הספירות וכוללם וזו בן וממלאם שפע וברכה ומקור העלין והכל בחדזה ושלום וכל העולמות מתברכין א"כ הגורם הזה מן הראוי שיתברך ויהיה אהוב למעלה ולמטה : ה אלא עי"ש זה כי הוא הפתח הא' וגם אין לכוס בלעדו כדאמר בזאת יבא אהרן שלא יקצן בנטיעית ויפגוס ביסוד כאשר יתבאר עוד בע"ה : ו ומשם ולמטה הוא עולם הפירוד כנר בארתי בהקדמתי כי אלו העשר ספירות הם אצילות מאת הש"י ודבוקת כשלהבת בנחלת ונקשרות זו בזו וזו בזו עד האחרונות מהם שהיא המלכות הנזכר כאן בשם אדוני וממנה ולמטה נקרא עולם הנביאה והוא עולם הנפרדים (הוא עולם היציר) כי אפי' המלאכים נפרדים זה מזה כ"ש עולם הנגלים וכ"ש עולם השפל . (הוא עולם עש"י) ז והסוד ובהר יוצא מעדן ר"ל הבינה יוצא מהחכמה להשקות כל הבניין הנקרא גן ויורד למלכות הנקרא ע"ש כולם גן ומבואר לקמן בשער ט' דף ס"ו ובשער ט' דף ע"ו . ח אלו הם ד' מחנות שכינה וסימן ארנ"ג מן וה"א והכ"ה הם אוריאל כוריאל אחד הוא ואלו הם ראש עשרה כתות מלאכים שנשתלשלו אחר האצילות (הבריאה) מכת הספירות מלכות ומחשבו מניחון המלכות ולא כדרך אצילות העליון כי כתפרדה האצילה מאז ולא נשארו

שער א

סכנה. כך תפלתו של אדם עוברת בין אלו הכתות ועולה עד לרקיע. אם יש בו זכות לא יפגעו לסטים בהפלתו. ואם אין בו זכות כמה פגעים ומשחיתים פוגעים בדרך. ולפי זה הדרך תקן דוד המלך ע"ה הזמירות כדי לפנות דרך לתפלות לעבור כי כול אותן הכתות הן כמו ענן מעכבין לעלות התפלה ועל זה נאמר סכות בענן לך מעבור תפלה. וכשנבא דוד עליו השלום והתקין זמירות בהיות האדם מסדר אותן הזמירות אזי מסתלקין והולכין להם אותם המשחיתים והמקלקלים והמעכבים ונקראו זמירות שלשון מזמר. וזכרת הזוללים במזמרות (ישי' י"ח) ועל זה אמר הכתוב זמירות היו לי חקיך בבית סגורי כלומר באותם המקומות שהייתי מתירא מהן בדרך והיה לי פחד ומגוד באותן הזמירות פורתים והכרתים י ולפי זה הדרך נאמר ברן יחד ככבי בקר וגו'. וענין רנה הם הזמירות הנאמרים בבקר ואזי יתפזרו ויתרועעו כול בעלי הדין הקשרה הנקראים בני אלהים ולשון ירעו מלשון רוע החרועעה את ארץ. ולפיכך צריך אדם לכוין עצמו בשעת תפלה ולכוין מחשבותיו כראוי בענין שלא תתעכב הפלתו ולא תשוב ריקם בקשתו ועל זה אמרו לעולם ימור אדם עצמו אם יכול להתפלל יתפלל ואם לאו לא יתפלל. פי' אם יכול לכוין בתפלתו יתפלל ואם לאו אל יתפלל:

ואחר

שהורענוך זה כי עקר האמונה ויסוד היחוד הוא להבין שמושי (פה מצאתי כ"א כתוב על על קלף וז"ל יש לנו לחזור ולהודיעך כי עיקר האמונה ויסוד היסוד הוא להבין ולדעת כל שמוותיו הקדושים) כי כל שמוותיו הקדושים הנזכרים בתורה כלם כלולים בשם בן ד' אותיות שהוא יהוה יתברך והוא נקרא נוף האילן ושאר כל השמות מהם שרש ומהם ענפים ומהם אוצרות וגנוזים וכל אחד מהם יש לו פעולה מיוחדת מחברו. משל לאוצר שיש בו כמה חדרים כל חדר מהם ביותר לדבר בפני עצמו. בחדר זה אבנים טובות ומרגליות ובחדר זה כסף. ובחדר זה זהב. ובחדר זה מיני מאכל ובחדר זה מיני משקה. ובחדר זה מיני מלבוש. וכשה אדם צריך למיני מאכל ואינו יודע אותו החרר שהמוזנות בתוכו אפשר שימות ברעב והחדרים מלאים כל טוב. ולא מפני שמנעו ממנו בקשתו אלא שאינו יודע באיזה חדר הוא הדבר שהוא צריך וע"ד זה בעצמו השגת שמוותיו הקדושים ית' יש שמוות ממונים על התפלה והרחמים והסליחת ומהם על הדמעה. ומחס על הפגעים ועל הצרות. ומהם על המזונות והפרנסה ומהם הגבורה. ומהם על

כל בשר לפי שמיא כל בשר לקצו וכופו בא לפני ואמר שמלאה הארץ חמם לכן הנני מוכרס להשחית מן הארץ כי ה' י' אע"פ שראה ויודע שאריות בובע בנע מאריך אף ומרחס להם עד בא המקטרג וטוען שאין להשיב בדבריו ובכפ' הזהיר אמרו זאת הנפש אשר עשו בחרן נפש חמס כי כל אותן הנשים שהיו עקרים כל הטיפות שהוכיח אותן הצדיק לא היו לבטלה כי כבדו מהן רוחות ונשמות טהורו וע"ד זה אמרו באדם להפך (פי' אדם הראשון) זה כל אותן ק"ל שנים שהיה אדם כזוף הוליד טידן ורוחין ומכאן (ע"ל דף י' ע"א) טעם נכון למשמעו עם נשמותיהן מעוברו' או מניקו' וקיימות כי לא יהיה זרעם לבטלה אם כוונת טובה וישרה והנה עד"ז שנארכו הוא אמרו בכאן בהמוכי' לה שמהם לרעה ומהם לעונה ודבר אפשר וככוה הוא כמו שנארכו למעלה כי האדם נעשה בדומה עליונס ומעורר ורוחם למטה ע"ד סימן כמו שה' פועל ורוחם למעלה ואף אם ירעה בכאן בהמוכי' כחות הדין והרחמים חמם הלא כתבא' ג' למעלה כי האדם מעורר עליהם כפי מעשיו ופעולותיו ובחירתו וראה והקשה ג' כבמה שאמ' פס' הזה' ומכאן ברקנטי פ' בראשית דף י' א' בענין לילין ושאר רוחין וטידן דבעידן דכני נשא חטאי שאטין בעלמא וכד אשכחן הכי נשאטינן קטלן מינייהו תינאבות' ואולידי מינייהו וצ' ואתחנן דף קכ"ו ע"ד אמר בבירור כשאדם עובד בתורתו ככרא מלאך אחד מלון כעדו ואם מנבל פט ככרא בסבתו מקטרג וכו' צ' עקב פכוכו א' תפן א' קט' העם הזה. והולכים להם אותה המשחיתים והתעכבים וכו' כי בזמירות מקפרים כבוד אל בענין עשרה הלל

ארני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך

י' סוד ה' חכמה ו' עקר ה' קבלה (יהיה) אמונת ה' ית' האמן. (אזיה) עם ד' ד'ג' כוחה
 י' דרכו (אזיה) מהשבותיך או תלך לבטח דרכך ורגלך לא תגוף. השם הראשון משמות הקודש
 הוא השם הנקרא **ארני** (מדת מלכות) אמר שלמה המ' עה שמור רגלך כאשר תלך אל בית
 האלים הודיענו בפסוק זה שצריך האדם לבדוק עצמו ולהזהר כשרוצה להחפיל לפני ית' ולראות
 ולהבין אם יש לו מקטרגים ומעכבים לקבל תפלתו. ויש לו לסקל המסילה ולהרים מכשול
 מדרכיו. משל לאדם ההולך לחצר המלך להפיק שאלה שהוא צריך להודרו ולדעת אם יש
 בדרך פגע או סכנה ומלבד זה יש לו להתבונן כמה שערים יש בבית המלך זה לפניים מזה
 ולהכיר אותם השוערים הממונים לשמור השערים ולהיותו אהוב אצל כלם ולדעת אם יש
 בהם איש שונאו שישלים עמו. ומלבד כל זה ראוי לו לדעת ולהתבונן בבגדים שהוא לבוש
 אם הוא ראוי להכנס בהם בחצר המלך כמו שאמר כי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק.
 ומלבד כל זה ראוי לו לבדוק בעצמו אם הוא הגון לדבר לפני המלך והשרים והסגנים אשר
 לפניו. ואם יש בהם מי שיערער על בקשתו וכמו כן אם יזטן לו שיתעכב בהיכל המלך
 שעה או שתי' אם יכול לסבול. ור' זל הוצרכו להעיר אותנו ואמרו כלל גדול מלכותא דארעא
 בעין מלכותא דרקיעא ואם במלכות בשר ודם יש לו להזהר בכל אלו הדברים שאמרנו כל
 שכן בהיות האדם נכנס להקביל פני מלך מלכי מלכים הקדוש ב"ה ית' וית' שיש לו לאדם
 להבין ולדעת כי מן הארץ ועד הרקיע אין שם מקום פנוי (ג) אלא הכל מלא גדודים ודמונים
 מהם שהורים בעלי חסד ורחמים ויש למטה מהם כמה בריות שמאות מזיקות ומקטרגות וכלם
 עומדים ופורחים באויר ואין מן הארץ ועד הרקיע מקום פנוי אלא הכל מלא דמונים.
 מהם לשלום מהם למלחמה מהם לטובה ומהם לרעה. מהם לחיים ומהם למות ועל זה
 מיוסר שיר של פגעים יושב בסתר עליון. כי הוא יצילך. באברתו. לא תירא. מדבר באופל
 יהלוך. כי מלאכיו. וכל אלו המחנות בין הארץ ובין השמים דוגמת ההולך בדרך במקום

סכנה

השער הראשון

י' סוד החכמה געיקר הקבלה. אמונת ה' ית' כו' בראש דבריו רמז ל'ג שמות
 הקדושי' שהם עיקרי המשפיעי' להולך בדרך ככונה ובלבדו יאמין בשלמ' האמונה
 רמזה כל'ת אילותיו כדרך הורדת' השפע כי שם בן ד' מקבל שפע משם אהיה ומושפיע בשם אדוכי ומושם כתפסע
 לכל. השם הא' הוא השם הנק' אדוכי כי הוא מורה ממעלה ושלטנות מל' אדכות והמדה האחרונה אשר בזה השם
 נקראת כתנה לראש פינה להכניג ולהשניח בעולם התחתון לכך נקרא ג' בשם מלכות כאשר יתבאר עוד וקרא
 אותו שם הראשון כי הוא הראשון הקרוב אלינו מלמטה למעלה. (ב) אלא הכל מלא גדודים גם לפני' מזה באריכות
 בסוף שער ב' דף כ"ו ומצאתי כי אלו הגדודים שבין השמים והארץ כולם נשמים וכברא' מפעולת אדם וכוחות
 בו כפי המעשה אשר יעשה הן טוב הן רע יופיא מחתו ורוחו דבר רוחני טוב או רע והוא לא ירגיש וידע לנכות
 קומרו אשר נטבע בו וזהו סוד במאמר העושה מצוה אחת קנה לו פרקליט אחד והעובר עבירה אחת קנה לו
 קטיגור אחד כי מחתו ורוחו ההוא בעשייתו הטוב ירגיש יצא בריה טובה רוחות מלאך מליץ יושר וכן בהפך
 בעשייתו העבירה וקונה מל' קונה שמים וארץ והוא אמרס ז' כלל העושה מצוה שאות' מצוה עולה אומר לפני הכ"ה
 פלוני עשאוני וכן בעבירה אחת היתה כוכה כתן הפניא האומרו לדוד גם י' העבור חטאתך ולא תמות ולא אמר
 מחל או סלת חטאתך אלא רמז לאותו המקטרג שכברא חטאתו העבירו השם מלפניו שלא יבא לקטרג עוד וזה
 ג' כנסוד האומר בקן כל בשר בא לפני ולא אמר קן כל בשר הגיע רמז בזה כי הכולד ממעשיהם הרעים הנקרא קן

כל

שער א

המרכבה אלא האבור כיצד אברהם ואבינו ע"ה לקח בטהרה צד ימין וירש ימין של מעלה
 שהוא מדרגת החסד ועל זה נאמר ויסע אברהם הלך ונסוע הנגבה. ויצחק לקח בטהרה מדרגת
 צד שמאל שהוא הפחד ועל זה נאמר וישבע יעקב בפחד אביו יצחק. ויעקב לקח בטהרה צד
 קו האמצעי ועל זה נאמר ויעקב אישתתם יושב אהלי. בין אהל אברהם ובין אהל יצחק נמצאו
 שלשה האבות כסא למרכבה. ועל דרך זה הושב חרבר על בוריו ויצר על מכונו :

ועתה

יש לנו להאיר עיניך בענין תלוי על זה. רע כי המדות הם תלויות באברים
 כיצד מדרגת העין היא הראות. מדרגת האוזן הוא השמיע. מדרגת היד היא המשוש
 מדרגת הרגל היא ההליכה. והנה המדות נמשכו אחר האברי. ולפי שהזכירו חז"ל כלפי מעלה
 לשון מדרגת יש לנו לרון ענין המדות כמו שיש לך לרון ענין און ויד ורגל שאמדנו וכמו שאין
 ערך בינינו בענין האברים כך אין ערך בינינו לענין המדות ולפי שאנו צריכים להשרמש
 בחבור זה בלשון המדות השמר לך ושמור נפשך נאמר פן תכשרל ותאמר שיש לי ית' מדה
 מוגבלת או משוער שאין הרבר כך אכל כמו שאין לענין עין ואוזן שעו' וגבול ורמיון כך הוא
 הדין במדות. והנה רז"ל קראו לשמותיו הקדושים מדות כדגרסין פ' קמ"א דר"ה אמר רב
 יהודה כרית כרותה לשלש עשרה מדות שאונן חזרות ריקם שנאמר הנה אנכי כורת ברית
 ושלש עשרה מדות הם י"י אל רחום וחנון ארך אפים וגו'. והכלל שיש לך להאמין בזה שאין
 רמיון בין מדות י"י ית' ובין מדותינו וזלחי בדרך הזכרת סימן בשם ר"ב ועל זה אר"ל בכל
 מקום בא וראה שלא כמדת הק"ב מדרגת בשר ודם. ואחר שנסרנו בדרך מפתח הקדמה זו
 יש לנו להכנס בבאור כל שם ושם משמות הקדש הכתובים בתורה ולהאיר עיניך בכל מקום
 שתמצא כתוב שם אחד מהם וכדי שתבין ותשכיל מקור מים חיים שהוא נובע מכל שמותיו
 ית' וכשתשיג דבר זה אז תצליח את דרכיך ואז תשכיל :

אדני

פועל ארצ"י כידועים יחד בעונש ניהנס ארצ"י ובהיות הכשמה עצמה שכלות ותכונות אכריה דונמתם למעלה
 מקבלת עונשו בהיותם כעדרת ממקומה ואיכה יכולה לחזור אל מקום שממנה חוצנה כינוי זה לניהנס שמימי
 כלומר מושכל וה"לג"ע כי בהיותם הדברים רכזים אל הש"י כעשים באמצעות האברים שהם ארצ"י מקבלים
 שכל באמצעות הכוחות הידועות והגוף ימלא מכוח בג"ע ארצ"י עם היות הכשמה חזרת אל מקומה וכה וקפיה
 אל האלקים אשר נתנה וירש הימין כו' לפני' בשער ז' דף ס"ג מבואר יותר כיצד היתה לקיחת' ומשמעו הפסוקים
 ויפע אברהם הלך וכסיע הכננה פי' שהיה הולך וכסוע מלמעלה למעלה עד לכננה שהוא החסד הנקרא דרום
 כלומר דר רום שהיא הראשון ל"ז ספירות הבניין והפוכה פניו אל מזרח ימינו לצד הדרום והמזרח הוא התפארת
 אשר אליו פונים כל הפנים כאשר יתבאר עוד בע"זה וע"ז דוד ע' הכאס י"י לאדוכי שב לימיני. ויזכר על מכות
 פי' שעד יעקב לאבדך הפגם והזהמת שהעל הכחש באדם הראשון אחר שחט' כמבואר לקמן
 בשערה' במילת דעת. דף כ"ג לענין עין וכו' ח"ל עין של מעלה :

כשער

והנה המדות נמשכו אחר האברי. ולפי שהזכירו חז"ל כלפי מעלה לשון מדרגת יש לנו לרון ענין המדות כמו שיש לך לרון ענין און ויד ורגל שאמדנו וכמו שאין ערך בינינו בענין האברים כך אין ערך בינינו לענין המדות ולפי שאנו צריכים להשרמש בחבור זה בלשון המדות השמר לך ושמור נפשך נאמר פן תכשרל ותאמר שיש לי ית' מדה מוגבלת או משוער שאין הרבר כך אכל כמו שאין לענין עין ואוזן שעו' וגבול ורמיון כך הוא הדין במדות. והנה רז"ל קראו לשמותיו הקדושים מדות כדגרסין פ' קמ"א דר"ה אמר רב יהודה כרית כרותה לשלש עשרה מדות שאונן חזרות ריקם שנאמר הנה אנכי כורת ברית ושלש עשרה מדות הם י"י אל רחום וחנון ארך אפים וגו'. והכלל שיש לך להאמין בזה שאין רמיון בין מדות י"י ית' ובין מדותינו וזלחי בדרך הזכרת סימן בשם ר"ב ועל זה אר"ל בכל מקום בא וראה שלא כמדת הק"ב מדרגת בשר ודם. ואחר שנסרנו בדרך מפתח הקדמה זו יש לנו להכנס בבאור כל שם ושם משמות הקדש הכתובים בתורה ולהאיר עיניך בכל מקום שתמצא כתוב שם אחד מהם וכדי שתבין ותשכיל מקור מים חיים שהוא נובע מכל שמותיו ית' וכשתשיג דבר זה אז תצליח את דרכיך ואז תשכיל :

הכתוב הוא סימן כנגד אותו עצם ותבנית הידוע הנקרא האובן בן יעקב. ולפי שי"ת רצח
 לזכותנו ברא בגוף האדם כמה אברי נסתרים ונגלים בדמיון סימן למעשה מרכבה ואלו יזכה
 אדם לטהר אבר מאבריו והיה אותו אבר בדמיון כסא לאותה דבר עליון הפנימי הנקרא בשם
 זה אם עין עין אם יד יד וכן לכל השאר כיצד כגון שנוהה ונשמר אדם אחד במהארה עיניו
 שלא יביט ולא יסתכל ברבר ערוזה ולא בשאר כל דבר של גנאי אלא בכל דבר שהוא קרושת
 י"י ועבודתו אז אותה עין נעשית כמו כסא לאותו דבר הנקרא למעלה עין וכן ריח והרגל
 ושאר כל האברים. ועל זה אמרו חז"ל האבות הם המרכבה ולא אמרו כל אחד מהאבו הוא
 המרכבה

המרכבות ולקמן בדף מ"ח בשער ה' מובא יותר. ולפי שהש"י רצה לזכותו וכו' דעת הרב ז"ל כמו שכבר בארנו
 במערכת להיות כמערכת הטעם ובמערכת אדם כי רצה הש"י לברוא העולם אשר עיקרו מן האדם היוני כוונת על
 מנהגו בבחירתו שלא יהיה מעניין עולם השכלי ויהיה בדמות עליון ככח ועומד בבחירתו בעצמותו להוציא דמותו
 אל הפועל כעניין עולם השכלי ואל מקום אשר יפנה שמה רוחו ללכת שם יתדמה צורתו לעורר עליו מן למעלה
 גם לטובה או לרעה לא שיהיה זה זיוני לפניו ח"ו רק הוא שפע הטוב תמיד בדמותו והאדם הוא המפקיד עצמו
 ומתפקד בהם כמו שנתבאר במערכת' אחרות ולכך האציל מאתו הש"י אצילותו במידות אבריו דוגמת אדם בהשתלשלו
 אשר ברא האדם דוגמתם בכל אצל הצורה עד שנתשלם גילויו עשר מדותיו נמצא כשלים הכל למעלה ולמטה עד
 האדם שבו כשלים הכל דוגמת המוצל ואל המקום אשר ימשך הכל יתהלך צורת המצלת לעצמותו וכל זה עשה לקיים
 כדי לזכותו ואל זה כיון באומ' בכל ימינו כדמותינו כי כמו שהשם פועל ורושם במידותיו בעולמו כן נשמת האדם
 רושמת ופועלת באבריה כי השלם והדמות כאמר על השמ' וכוחותי' אשר נתן בהם הש"י כוון להתדמות לעליוני'
 שאם תמשך אותם האברים המדומים דוגמת עליונים שהוא בפועל הטוב והאמת תמיד יוסף ברכה ושפע בעול'
 העליון ובתחתון וכעשה אותו הפועל בפועל עליון והאבר אשר בו פועל בדמיון סבור וכעד לדוגמתו למעלה כי
 אז ההשתלשלות אחד כבתחלת הבריאה והמיצ' אחר הכל ומכלל הן אתה שומע לאו שאם ממשכים הפך האמת
 בדרך לא טוב הנה מריעם לעצמה ומקלקלה הצורה כולה והרי הוא כפגום ומקלקל במידת ואיברים של מעלה
 שהרי הוא מוליכס בדרך לא נתכנו עליהם ומעוררים עליו אחד רזונו ולרע ירועו כפי בחירתו הפך הכוונה
 הראשוני אשר כיוון בהם כי יצבור כחות הדין אשר יצאו אחריו האצילות כפי אשר יתבאר עוד במקום עוד מזה
 בכפר האמונת להש"י ז"ל ידוע וברור הוא לבני אמונתו הקדושה שם בן ע"ב שהוא רי"ו אותיות ונקל' שם המפורש
 והאותיות חלה רמזים לחכמות פנימיות בכללי' כסוד השם הנעלם בזה והוא כל היותו ובאותיותיו הקדושים יצאו כל
 הנמצאים לפועל המציאו וכאשר נכתרו להם ל"ב פת יצו' חכמת שהוא ה"ב עולה רמ"ח והנה בדמיון סוד הכללים
 ובהם ככללו המרכבות הפנימיות והחיצוניות והנה שצור קומו' לאות ולסימן חליה לאל מצלה ותמונת אלף הם
 סוד הידיעות השלילות מכל הגנה ורעיון ומכל ציור במחשבות בני אדם ולכן לשאר החכמות מצויחות והוא סוד
 נעשה אדם בכלמינו וכדמותינו והנה היושב על כסא הוא כמראה אדם מפני כללות הידיעות ומצובן אמת על
 אמת. והנה מהכנה ראשונה כאלו הידיעות האלו ובגוד השם הקדוש בן ע"ב וכאשר עלה במחשבה הטעורה
 לברוא את האדם בשלם חכמתו כמראה אדם מלמעלה כללו כח אברים סוד שמו להעמיד עליו כי צורתו שהיא
 נפשו בכח כולל כשתרגו ממנה רמ"ח איברים והם כלי אדם ונפשו חיצונית ופנימית והם רוח וסימנים לפרקי
 המרכבה הקדושי' ב"ד של הק"נה וכוונה מאתו להיות נפש האד' השלם כללה מעלת העולם ולוח כולל כל הידיעות'
 ולכן נקרא עולם קטן וכמו ידיעות הקדושות והטהורות הפנימיות ככללו בכל אדם ישר כן האדם המעות דרכו
 ככלל בכלל החיבור האחד החיצוני הנקרא אדם בליעל עכ"ל. כראה שדעתי כמו שפי' ויראה ג"כ כי ע"כ אמרו
 שי"ג ע"ג והכס ארז"י ושמי' והוא האמת כי כמו שנתבאר אדם למטה ודוגמתו למעלה כן נמצא שכרו ועונשו מורגת
 למטה ומושכל למעלה דוגמתו ואם האדם חטא ולא עשה עבודתו כמו שהיתה הכוונה בבחיאתו מקבל עונשו
 ככמו עשה והוא אמרים כי הק"נה חוזר הנשמה לא כדכ' ודן את הגוף כי מצד היות דנקות הנשמה בגוף שהוא כולה

פועל

שער א

ישתדשו שרשים ויתפשטו ענפים לכל צד וצד ושאר כל שמות הקדש כלם כדמיון ענפים
 וסנסנים נמשכים מנוף האילן וכל אחד מן הענפים עושה פרי למינהו. ומלבד שמות
 הקדש הירועים שאסור לנוחקן. יש כמה כנויים אחרים תלויים בכל שם ושם כגון שתאמר
 כנויין של ידוד מי הם. נורא. נושא עון. עובר על פשע. כנויין של א"ל מי הם כגון
 גדול רחום וחנון. כנויין של אל"הים מי הם כגון אהיה שופ"ט רי"ן. ולכל אחד מאלו הכנויים
 יש כנויין אחרים תלויים בכל כנוי וכנוי מאלו והם שאר כל מלות התורה. עד שנמצא כל
 התורה כלה נארגת על הכנוי והכנויין על השמות והשמות הקדושים כלם תלויים על שם
 יהוה וכלם מתאחדים בו נמצאת כל התורה כולו נארגת על שם יהוה. ולפי נקראת תורת
 יי תמימה. נמצאת למר כשתבין כונת שמות הקדש למשפחותיהם ותשיג הכנויי המיוחדים
 לכל אחד מהם אז תראה שהכל תלוי בשמו הגדול ית' ותכסוף ותשתוקק להדבק בו ותירא
 ותפחד ממנו ואז תבין יראת יי ודעת אל"הים תמצא. ותכנס בכלל אותם שנ' בהם אשגבהו כי
 ידע שמי ואז תבין כמה הוא עונש המזכיר שם שמים לבטלה. כל שכן ההוגה את השם
 באותיותיו. קל וחומר המשתמש בו. וקודם שאתחיל בכונת החבור יש לי להקדים לפניך
 הקדמה אחת והיא זאת.

כלל

גדול דע כי אמתת עצם הבורא ית' איננה מושגת לזולתו ואין בכל המוני מעלה
 יודע מקומו כל שכן עצם אמתתו הלא תראה מלאכי מעלה מה הם אומרים ברוך כבוד
 יי ממקומו. כל מקום שהוא. ואם עליונים כך תחתונים על אחת כמה וכמה אם כן כל
 אותם הענייני שאנו קורים בתורה כגון יד' ורגל' אוון ועי' ושאר כל כיוצא בהם מה הוה.
 דע והאמן כי כל אותם העניינים א"עפ שהם מורים ומעידים על גדולתו ואמתתו אין כל
 בריה יכולה לדעת ולהתבונן מהות אותו הרבר הנקרא יד' ורגל' ואוון וכיוצא בהם ואם אנו
 עשויים בצלם ודמות אל' יעלה בדעתך כי עין בצורת עין ממש או יד בצורת יד ממש אבל
 הוא ענינים פנימים ופנימים לפנימים באמתת מציאות יי ית' אשר מהם המקור והשפע
 יוצא לכל הנמצאים בגזירת הש"י אבל אין מהות יד כמהות יד ולא תבניתם שוה כמו שאמר
 ואל מי חרמייני ואשורה. ודע והבן שאין בינו ובינינו דמיון מצד העצם והתבני' אלא כונת
 צורת האברים שבנו שהם עשויים כדמיון סימנים עניינים סתומים עליונים שאין הדעת
 יכולה לדעתם אלא כדמיון זכרון כמו שכותב ראובן בן יעקב שהדי אין אלו האותיות ואין א
 הצורה עצמה של ראובן בן יעקב וצורתו ותבניתו ומהותו אלא זכרון שורה ראובן בן יעקב

הכתוב

בנקודה בעגולה שכל הקוים היוצאים אל עגול המקוף מחכה כמשכ"י. וכל זה העניין מכואר הטיב כרע שער ה'
 בארכיות דף מ"ג אמר כמזאת אמר כי הוא שם יהוה לבדו הוא עיקר ואע"פ ששם אהיה הוא המקור הכל דבר
 אחד הוא וכמו שפי' הוא מכואר שם כדף מ"ד ע"ש אף כי פוכל לומר כי מחכו שב אל שם אהיה ועכפ"י ר"ל עכפי
 הגרשים שהם מחכים למטה בארץ הם שאר כל מצות התורה כי כולם רומזים לאהיה שם או כיכוי או מדה מן
 המדות שהם הספירות והעד מספר שמושי תורה שמוציא כמה שמות פרשיות בתלפי אותיות וכרופיות על
 אשר יפעלו ע"י פעולת כוראו' וכן תמצא אף בשמושי תלים כמה שמות וכמוייה וכבר כתבנו כמה ספרי' בשמות
 יוצאים מפסוקי תורה וכביאים כמו ספר הפליאה ושמואל רבא וזוטא וספר חיאל. א בכל מקום שהוא כי השפעתו
 בכל מקום ואין לו מקום מיוחד כי מלכותו בכל משלה. אבל הם עניינים פנימיים ור"ל העשר ספירות וכו' כל

המרכבות

המרכבות
 המרכבות
 המרכבות

אלא כי ידע שמי הידיעה היא העקר . ואח"כ יקראני ואענהו . כלומר כשיצטרך לדבר ויחכוני באותו השם שאותו הדבר שהוא צריך חלוי בו אז אענהו . חלא תראה כי בעת הצרה הזכיה יעקב אבינו אל . שדי ואמר אל שדי יתן לכם רחמים : ודניאל כשהתפלל אל המקדש אמה והאר פנוך על מקדשך השמש למען אדני . וא"עפ שדרשו ז"ל בברכות למען אברהם שקראך ארון עדיין צריכין אנו למודעי . וחנה כשהתפללה שיחן לה י"י זרע אנשים מה כתוב יהוה צבאות אם ראה תראה בעני אמחך וי"עפ שדרשו בו בברכות מה שדרשו א" עדיין יש עקר ושרש פנימי לדבר ולא לדרשא קאחיננא אלא לעקרא דמלתא קאחיננא . ואחר שכן הוא צריכין אלו למסור בידך עקר ושרש להשען עליו :

דע

כי כל שמותיו הקדושים הנזכרים בתורה כלם תלויים בשם בן ד' אותיות שהוא יהוה . ואם תאמר ב' והלא שם אה"יה הוא העקר והמקור .

דע

כי שם בן ד' אותיות הוא בדמיון נוף האולן ושם אה"יה הוא עקר האילן הזה . וממנו

ותקף ימלא שאלתו והו' חלק במעשה מסכמת הקבלה כי מכתבינו ולשוכינו אינו כשאר הכתבות והלשונות כי האותיות יש להם חיות ורוחניות והם דברים כאכלים מאתו ית' וז"ל ברכי תכיל בן תרדיון שהיה רואה גויל כשרף אומיות פורחת ובתפלה אנו אומרי' ודבריו חיים וקיימים ולכך כל האותיות והתיבות ופסוקי התורה ג"כ יש להם הוראות וסגולת ובהזכרתן התחבר' הרכבת יפעלו כדמיון סימני הרפואת ובעונותינו מאז אין חוץ בפרן נתנועט זכרם מני ארץ והמעט שנמצא אין אנו רשאים בו כמו שכתבאר . הוכור יעקב ע"ה אל שדי מבואר לפנים בשער ב' דף ט"ו בביאור אל שדי ואינו ר"ל שיכוין לאותו השם בלבד אלא יבקש מאת הש"י בחיבור כל הכפירות שיתן לו זכרו מאותה המדה אשר בתוכה אותו הדבר אשר הוא צריך מבואר לפנים בשער ד' דף ל"א בביאור עכין שאילת בנים ושם מבואר ענין חכה . ובתשובת ר' בר ששת אמר כי פעם שאל לחכם אחד בתלמוד וקבלה וחסיד גדול האין המקובלים המכותיים בברכה אחת לכפירת ידועה ובברכה אחת לכפירה אחרת וכי יש אלהות בכפירות להתפלל איהן והשיב חלילה שתהיה התפילה כי אם לא"ס ב"ה וב"ש והוא כמו עילות כל העילות) אבל הדבר הזה כמי שיש לו ריב ושאל מן המלך שיעשה לו דין יבקש ממנו שיזכה על המשפט שידין לו לא שיזכה אל הסוכן הממונה על האזכרו' כי תהיה שאילתו בטעות לכן אם ישל מן המלך שימתן לו מתן לא יאמר שיזכה אל המשפט של שיזכה אל הסוכן וכן אם ישל יין יבקש שיזכה אל אשר המשקים ולחם אל אשר האופים כן הוא בענין התפיל' שהיא לעולם לשי' (פי' א"ס ממה) אלא שיכוין המשב' להמשיך המשפ' אל הכפיר' המתחסת לאותו דבר שהוא מבקש עליו כמו שתאמר בברכ' על הגדיקי' יכוין לכפירה הנקראת חסד שהיא מדת רחמי' ובברכ' המיכין יכוין לגבורה שהוא מדת הדין וכן בשאר הברכות ביצא בהן והביאר לי החכם החביד מכוונת המקובלי' והנה טוב מאד אמנם מי שכתב אותנו בכל זה הרי טוב להתפלל אתם לשי' בכוונה והוא יודע באשה דרך שלי' המבוקש במאמ' הכתוב גול על י' דרכך ובטח עליו והוא יעשה ע"כ כל אכל א"ס כי עיקר התפלה היא במקום קרבן ופדוה היה לעורר הכוסו' ולקרבו והנה הש"י נתן כת ביד אדם ובחירו היותו בוסר ומעורר עליו כפי רצונו בענין הכרמו בפסוק ואד יעלה מן הארץ כמבואר ברקטי' ופרושי' שם וזאת היתה גם כוונתו ית' להאזיל אצילות ומרכבה זוגמת אדם ואבריו בכל אל המוצל כדי שיזכה ויעורר בבחירתו אל הטוב לו כאשר אמר בסמוך לפנים ולכן הראשונים שהיו יודעין בכניסתן השערים וכדבר האזכרות היו מכווני' בתפילתן בסדר הנזכר כדי לעורר הכחו' והמדות בדרך השתלשלות ודברי הרב אמת לאינם יודעי' לשאל ולכוין בשם כמו בדוריהנו זה שאין לנו קבלה ברורה ממקובל חכם רק בדמיון ביאור מלותיהם כמעט הכפירים אשר אתנו היום פעוליים ובתומי' ברמזים ומדות טוב לנו להתפלל אל הש"י אתם והוא יענינו ברוב רחמיו ומסדיו א" עדיין צריכין למודיע כו' פי' ע"ד האמת בנה בית המקדש שהוא כסא והיכל לשם הנכבד הנקרא אדני ששאל ג"כ מקדש והיכל לשם ידוד כדלקמן בדף ז' בכנוי בית המקדש ולא לדרשה וכו' ומחמינו ו"ל לא רנו לגלותו והזכירו לדרשה בעלמא . בשם בן ד' אותיות כמבואר בתחלת שער חמשי . ב' והלא שם אהיה הוא העיקר פי' כי הוא שם הכתר שממנו נאכלו כולם אכל שם בן ד' שהוא שם התפארת . וממנו ישתקו ר"ל משם ההו"ה שהוא

בירו ועל כיוצא בו אמרו רז"ל כל שלא חס על כבוד קונו ראוי לו שלא בא לעולם:
 בני שמע בקולי ותהינה אזניך קשובות לעצתי. בני אם יפתוך חטאים
 אל תאבה. אם יאמרו לכה אתנו ונמסור בידך שמות והזכרות שחוכל
 להשתמש בהם בני אל תלך בדרך אתם מנע רגלך מנתיבתם כי אותם השמות והשמושים
 כלם מיני רשת ומכמורות לנודד בהם הנפשות וללכת לאברון. ואם באמת היו ביר החכמים
 הראשונים שמות הקדש מקובלים מפי הנביאי כגון שם של ע"ב. שם של מ"ב. ושם של י"ב:
 ושאר שמות הקדש הרבה. והיו יכולים לחדש בהם אותות ומופתים בעולם. לא היו משתמשים
 בהם לצרכה רק בעת שמד לפי שעה או על צד קרוש השם כגון ר"מ שהציל אחות אשתו מקוברת
 של זונות. ואמר לאותו הגוי השומר בכל שעה שתראה עצמך בצער אמור אלהי מאיר ענני
 ואחא ניצול. וא"עפ שאמר כך לאותו הגוי בשעה שנצרך ר"מ וראה עצמו בסכנה לא נשתמש
 בשם אלא כרח ר"ו כראותא בפ"ק דע"ז או כענין חוני המעגל או כענין רבא אמר שבור
 מלכא כראיתא בפרק סדר העניות או כענין דוד כשכרה שיתין וקפא תהומא ובעת
 למשטפי לעלמא כראיתא פ' החליל ובסנהדרין:

וגדר

האמת וניסורת הברית כי הרוצה להשיג חפציו כענין שמותיו של הב"ה הוא שישחדל
 אדם בכל כחו בתורה להשיג כונת כל שם ושם מאותן שמורת הקדש הנזכרים בחורה
 בגון. אדיד כ"ע יהוה כ' ארנ"י ע'. א"ל ח"סד. אל"זה ת'. אלהים פ'. שרי יסוד. צבאות כ"ה.
 ויה שתמצא פה רק ט' שמות הקדשי דע כי נכח וקוד שניהם כקראו נבואות וידע אדם ויבין כי כל שם ושם מאו
 השמות כלם הם כדמיון מפחחות לכל דבר ודבר שאדם צריך לכל צד וענין בעולם. וכשיהבונן
 באלו השמות ימצא כל החורה והמצות תלוי בהם. וכשידע כונת כל שם ושם מאלו השמות יכיר
 וידע גדולת מי שאמר והיה העולם ויפחד וירא מלפניו וישתוקק ויכסוף ויתאוה להרבק בו מתוך
 ידיעת שמותיו ית' ואז יהיה קרוב ל"י ותהיה חפלתו מקובלת ועל זה נאמר אשגבהו כי ידע שמי.
 יקראני ואענהו לא אמר הכחוב אשגבהו כי יזכור שמי

אלא
 א ראוי לו שלא בא לעולם כי עיקר בריאת אדם לא היה אלא לשקט את קונו לכבדו ולעבדו לירא את שמו ולא
 שישתמש הוא בקונו רק עיקר למודו יהיה כדי שידע ויזכור את בוראו ויתבונן גדולתו ומדת טובו כי אז יגדל יראתו
 ויאהבתו אותו ית' ויכסוף וישתוקק ללכת אחר מדותיו ולהתקדש לו וכדי שידע לכוין בתפלתו עד שיהיה תפלתו
 מרוכה ומקובלת לפניו כמו שיתבאר בכמוך ועם כל זאת לא ישא שמותיו הקדושים על שפתיו בלימודו רק
 בכינויי דרך כבוד ויראה ללמוד דרך קצרה והעלמה כי ברוב דברים לא יסדל פשע. ב מאותן שמות הקודש
 הנזכרים בתורה: כי אלו השמות הם שמות הנכבדים מהאל ית' שמות מעשר ספירות שהזכרנו בהקדמה וכל
 השאר שמות שבתורה שבאין מחכ כירוף אותיות אלו השמות באמצעות הכ"ב אותיות לפא ביתא וכולם נדבקים
 בשם המפורש בן ד' אותיות ולפי שיש לעשר מדות אלו בסיכות רבות מצד השתכות יניקת ופעולתם ומצד
 הכחות המשתלשלות מהם למטה רבו השמות והכינויי עד שכל התורה מלאה משמות וכינוייין ולכל שם וכנויי
 יש לו הורא' וסגולה בפני עצמו וכחם גדול בכל המצאות כגון האל ית' הפועל ע"י שמהם לדין ומהם
 לרחמים כי הוא פמליא שלמעלה וב"ד של הק"ב וע"י יצוה הא"ת למלאכי העולם האמצעי לפעול בתחתוני
 והאיש העהור המופץ לכך ויודע סוד הזכרות אלו השמות לפי סדר משלתם ומכווייה ויודע אופן אפלות'
 יהיה לו כח לפעול בהם כרצונו ויעתר לתפלתו ויעשה לו אותות ומופתים ברגע (ענין ההשבעות) כי
 כולם עומדים היכלות היכלות ולכל א' יש לו ג"כ מלאכים מיוחדים בעולם המלאכים אשר בהיותי באדם
 הראוי לכך משביע המלאך בשם המזכים עליו לעשות פעולה מיוחדת תכף יתפשט רוחנית ושפע המדות
 למטה בעולם המלאכים ויתלבש הרוחניות ההוא בצורת האותיות מהשמות ההם והכינויי והשבעות שיזכור

ממנו אחי ידיר נפשי להאיר לפניך נתיב בענין שמוותיו של הק"ב ית' וית' להפיק בהם רצונך ולהגיע בהם למהווי חפצך ולפי שראיתי כונחך ישרה וטובה יותר משאלתך הוצרכתו להודיעך היותך ררך יחלק מהווי הדרך שה' שי חפץ או אינו חפץ וכשתגיע ליריעת דבר זה . אז תקרא וי' יענה ותהיה מן הקרובים אליו ותאהב אותו בכל נפשך ותתענג על י' ויתן לך משאלות לבך .

הלא

ידעת אם לא שמעת אלהי עולם י' מפניו יחילו עליונים ותחתונים מפחדו תרעש הארץ ולפני זעמו מי יעמד . ומי יקום בחרון אפו . הן בקדושו לא יאמין ושמים לא זכו בעיניו אף כי נתעבונאלח איש שותה כמים עולה . והיאך ישתמש ילוד אשה בשמותיו הקדושים ויעשה מהם גרון לחתוך בו . ומי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן לשלוח יד בכתר מלכו ולהשתמש בו . והנה אמרו רז"ל כל ההוגה את י' באותיותיו אין לו חלק לעולם הבא . והנה קדוש עליון ר' חנינא בן תרדיון שלא היה הוגה את י' באותיותיו ררך חול ודרך תשמיש זולתו דרך כבוד כדי ללמוד ולהבין דרכי י' ית' . ועם כל זה נענש . אנו העניים והחסרים קל וחומר . הלא תראה מה שכתב י' ית' בתורתו לא חשא את שם י' אלדיך לשוא . ואף על פי שבא להזהיר על שבעת שקרה הוציא הדבר בלשון שיש משמעות שלא חשא את שמו על שפתיך לבטלה שהיה יכול לומר לא תשבע בשם י' אלדיך לשקר אבל כשכתב לא תשא זכו שמע מינה חרתי ומשה רבינו ע"ה כשעלה למרום למד ממלאכי השרת סוד הזכרת י' ית' והזהיר את ישראל על זה ואמר כי שם י' אקרא רבו גודל לאלהינו . ואם מלאכי מעלה מזהירים בהזכרת י' ית' על אחת כמה וכמה רמה ותולע וכל שכן המחפחה בדעתו להשתמש בכתר קונו קל וחומר שאין בזמן הזה בקי אין בהזכרת י' ובשמושו על דרך הפעולה . (ר"ל קבלה מעשיות שיכול להציל עצמו ע"י שמות הקדושי' וכינופיתן וזהו איסור גדול כמוכא בספר חכ"י אמנם קבלת הזהר ודומה לו אין אתה תוכל לשמש בו רק שתוכל לידע גדולת הש"י ב"ה כמ"ש להכניא) ואם כן לא יעלה ביד המזכירו רק אבוד עולמו

ומעלה חרם

בירוי

והנה אמרו על ההוגה את השם באותיותיו אין לו חלק לע"ה והטעם כי כל אות מורה על ספירות מיוחדת כאשר יתבאר לפנים בספר והנה ההוגה באותיותיו כמפריד המחבור ואינו דומה לכהן גדול כי"ה שהיה יודע לבין דרך אפילות והשפעתן בכלל וכפרט וכלל ומריק ברכה על כל באי עולם כמוכא לקמן שער ה' דף ל"ח ע"ג

הקדמה

ל"ב נתיבות חכמה ולא הפסיק כח ניצוץ המאורי הזר עד שהתנוצץ ונאצל מחכמה גם כן בהדרגה ניצוץ קראוה הבינה מתפוצץ לחמישים ניצוצות קראום נ' שערי בינה ונתגלה אותה הה"א וכן מהבינה התנוצץ ונאצל כח קראוהו חסד בע"ב ניצוצית לע"ב גשרים קראום ע"ב שמות קדש הידועים היוצאים מפסוק ויסע ויבאו ויטוּן מהחסד הפח"ד במ"ב ניצוצות קראום עליהם שם בן מ"ב הידוע היוצא מבראשית עד ב' וכוהו וממנו התפארת מתנוצץ לע"ב ניצוצות קראום ע"ב ענפי אילן ואילו נכללים בשני גוונים לובן ואודם דו פרצופין שהם ע"ב ונכללו פי"ב שמות ההו"ה כי השם בגלגולו י"ב ובצירופו ע"ב כמו שתאמר כי אי אפשר לי"ב ענפים לפחות מכל אחד ו' קצוות (ו' פעמים י"ב הם ע"ב) מעלה ומטה ימין ושמאל פנים ואחור הרי ע"ב וכנגדה שם של י"ב היוצא מפסוק י"מלך י"מלך י"מלך בחילוף נקודותיהם וי"א כי הוא יוצא מצורוף י"ב אותיות שהם אהי"ה ויהו"ה ואד"גי ונתגלה אז הוי"ו מהשם • וכי התפארת יצא הנצח ומהנצח יצא ההו"ד ומההו"ד הים"ד ואחר יצא כח הקוש' כל הכחות ומנהיג הכל קראוהו המלכות ונתגלה הה"א אחרונה מהשם ונתנו להם ציור כתר למעלה ולמטה ממנו לימין החכמה ולשמאל הבינה ולמטה מהם מימין החסד ולשמאל הפחד להורות על הדין והחסד על הטוב וציירו התפארת למטה מהם באמצע מכריע אך נוטה קצת אל הימין שהיא ברחמים יותר ולמטה מהתפארת אל הימין נצח ואל השמאל הו"ד ויסוד למטה מהם באמצע מכריע ג"כ ונוטה קצת אל השמאל ולמטה מהיסוד המלכות נוטה אל השמאל יותר ומה (ועיין בפירוש נשעך סדר עמידתן) שציירו ימין כנגד ימינו של אדם וכן שמאלו

זהו ע"ד וראית את אחורי ופני לא יראו והבן : והוא לך ציורן על סדר השתלשלותם והסתעפותם כדמיון אילן בענפיו וסעיפיו וזהו שקראו אילן הקבלה וטעם ההדרג' הזאת הוא בבחינת המקבלים שמן הידועה להם כי הדבר הגופני חסר מהנבדל והנבדל הממונה על הטוב שלם באופן מה על הממונה על הרע ע"כ אמרו כי הבינה כדמות צורה אל הפועל על הצד החסד כי החכמה והבינה באדם הוא פועל יוצר רוחני וכן הפועל בחסד כדמות צורה אל הפועל כדין והפועל בהיות וקיומם בכללם הוא כדמות צורה לכולם כי זה נמשך מצד השווי הגמור ע"כ אמרו כי התפארת כדמות צורה לאחרים אמנם הפועל בהיות בלתי משחנות שהוא הנצח כדמות צורה לפועל בגלגלים שהוא ההו"ד והפועל בגלגלים כדמות צורה לפועל בנפשות ובהיולי שהוא היסוד והם כולם כדמות צורה לכך הקושר מנהיג ומשגיח בגשמות הפרטיים לכן ציירם בהדרגה אלו וכינויים בלשון משפיע

ומקבל (כוד כפס לוח כשמה ע"ל ע"כ זוכה יוד) ונס קראום לג' עליונים בשם נשמה לאחרות וחג' אמצעים קראם רוח והתחתונים נפש והמלכות כח מנהיג הכל כפי הפעולות שראה ממנו ית' וע"ד שהמשלנו בנשמה וכמו שאמרנו כי לא ישינו השכליים כח הפשיטות כי אם על דרך הצורה הגשמיים והראוי וכבר הזכרנו גם כן כי כולם אחד באחדות גמורה כוחות יוצאים מאתו יתברך

ונשארים

הקדמה

במצאו בו בפועל תמיד רק שהיו נמוסים ואחוריים עמו לאחר והם הם תוארי פעולותיו ומדותיו אשר
נחגלו אח"כ ולא היו התחדשות בריאה כי אם התגלות אמתות הדבר הנעלם שנתגלה לנבראים ע"י
מדריגות כדריגות כי השגחו בפשיטו נמנעת כי השכל לא ישיג הדברים כי אם בתוארים עצמיים או
מקריי או ע"י פעולות כן היתה גלוי יתברך ע"י פעולותיו ויחסים בתוארים אמצעי אליו ונספרים
במספר עשר אף כי כולם אחד ומכחו (ע"פ) המיוחד יבואו ואליו ישובו . ויש להבחין כמו זה
מפעולות האדם איך יצאו ממקור הנשמה אשר המשלנו באמצעות איברי הגוף ולפי האמת אין
אמצעי לה רק מקום התגלות כחה ותחלת התפשטות כח הנשמה הוא במחש"כה ומכח המחשבה
תשוב להיות חכמה הומשכלת זאחר מבי"נה הנשואת מהבלתי נאות והדברים האלה
מיוחסים אל המוח ונקראים נשמה ביחוד . עוד יצא מן הלב כח המרגיש
ומתנועע כל האברים לפעולתם כוח חיים זאחר מעורר לטוב ולרע ולממוצע פעמים
יעורר לחנן ולח"סד איש חסד ופעמים כאשר יראה מעשה רע הנה יעורר לכעוס ויעלה עשן באפו
להתנקם באכזריות . וכאשר יראה מעשה טוב ימשוך רצון ונחת רוח מן המוח דרך חוט השרא
לרח"ס ולהטיב במשפט וצדקה ונקראים הכחות האלה ביחוד (חח) . עוד יצא מן הכבד כח הזן
והמגר"ל זאחר המתאזה ונקרא הכח הזה (כפס) וחוא נוטע אל הדברים הגשמיים ומקי"ם הגוף מרת
זמנו האפשרי . עוד נחבונן כח הקו"שר כל הדברים האלה ומנהיג אותם כראוי והוא המוג
והטבע אשר בכל איש ואיש לפי הרכבתו . זידוע הוא שאין כל הפעולות האלה כי אם מכת
הנשמה ודבקים בה זהם הם כחותיה הנשפעים זמתגלים ממנה זאף כי נקרא לזה רוח ולזה נפש הנה
הוא בבחינת התקרבות אל הגשמות אבל היא הנשמה לעולם בלתי מתחלקת ונפרדת רק עצם
אחד ונעלם ובלתי ידוע מהותה אצלינו רק נאמר שהוא כחוני על כל הפעולות האלה כי טבע
המקור ראוי שימצא בנחצב ממנו וכן בהיפך יתגלו הפעולות ע"י האמצעים הנוכרים כן
נוכל לצייד על דרך המשל האצילות או התפשטות או זוהר או ניצוץ תקראו כמו שחרצה שנתגלה
לברואיו מאמתות מהותו והוא כח האלהות מיוחס ומתואר באמצעים אלו שיצאו לפועל
בהדרגה מאצילות לאצילות בכחנת הברואים אף כי היה מלו בבלתי זמן ובלתי הלוקה
ועל כן קיימו זקבלו המקובלים וסדר לנו סדר האצילות זקראו והוספירות על שם הזכות
והבהירות מל" לבנת הספיר וכמו שהדבר הספירי יתראו בו הצורות כך הספירות הם דפוס
וצורת כל הנמצאים והם בלתי תוספת בהם כמו שהתראות הדברים ברבר הספירי הוא
טבלי תוספת בו והחכם רבי עזריאל זאמר כי הספירות הם כח שוה לכל דבר ותמורתו
כהתראות הדברים ההפכיים בדבר הספירי בשוה וכן ההוויות הנעלמות בעמקי האין
פתגלים בהם ונפעלות על ידיהם ואינם תוספת זריבתי בעילת העילות כתוארים שלנו כמו
שכל הדברים מתגלים ונפעלים בדבר הספירי לעין הרואה בו ואינם תוספת זריבוי בו ולכך
הותר לחארו יתברך במדות אלו זאמר כי כאשר רצה השם יתברך לפרסם אמתתו ולברא
עולם התנוצץ ממנו כח מאורי על הבריאה יחסוהו למחשבה כאשר יחשוב הבנאי ע"ד משל
על בניינו ומתחכ" ומתבונן על בניינו בעת התפלתו וקראו לו כתר עליון כי הוא מכתיר הכל
ואו נתגלה עוקץ היו"ד משם העצם ואתו האור התנוצץ (טעם כקל כתכ) לתר"ך ניצוצי אור
כמונין כתר ולא נספק מן הכתר עד שהתנוצץ (ועיין עוד סס הטיב סדר האצילות כהמניד דף י"ב וס'
מעין סזכמס) ממנו בהדרגה ניצוץ החכמה ונתגלה עוכי היו"ד ופתנוצץ ג"כ לל"כ ניצוצית קראם

הקדמה

אמר

מתחיהו בן מוהר"ר שלמה דלאק"רוט הנה המחבר הנודע בשמי רבינו יוסף גיקט"יל לא קרא בשם ספרו הזה שערי אורה מפני שמתחיל דבריו מהשערים שבהם נכנסין ועולין להתערן באור בעליין וכל הקורא בו יהא נזהר פן חלילה ותם יעלה בלבו להאמין בחארים משתנים או בגשמו כי כל המאמין בגשמו או שינוי כיפר בעיקר כל החושב איזה פירור בספירות קוצץ בנטיעת אלא כולם אור זך ובהיר ויחוד שלם ואינם אלא אצילות כוחותיו (ע"ל ס"ט) ומדותיו לפעול ולהנהיג בהם עולמו ואין להרהר מהם בלבאלא בשלהבת (הקטורה) הגחלת כמו שאבאר בספר המערכת ומפני כי כוונת המחבר הזה להעיר התלמידים המתחילים בעינין זאת החכמה ומדרך תלמוד להתחיל בדרך נקל ועיין גם ואחר להתזיר מעט מעט אל דרך שלילות הדברים החומרים ולדקדק עמהם בפנימיות העניינים על בן לא הש זה המחבר מלדבר בזה הספר בספירות דרך משל ע"ד הגשמיות ולפעמים קורא לזה אבולזה אסובן ובח וזכרו ונקיבה דלה ועשירה (כמו שהיא נזהר כלשית קמ"ס נסופו) וכיוצא בהם לשבר את אוזן המתחילים בתלמוד ולדבר עמם בדרך משל ולא הזכיר דבר מעניין אצילות ודקות עניינים (פי' היאך האכל"ס ס"ט ע"ס וסוד ס"ט ע"ס כוונתו כוונתו ונפתחיה ונפרט כוונתו ונפרט ונפרט ונפרט) רק סמך על הספרים הבאים אחריו בלמוד אשר ימלאו רי מחסורו ועמרו התלמידים על דקות ופנימיות העניינים והוא כיון לעשות לה דרך הקדמה בביאור שמות הספירה למיניהם איש על דגלו בטעמו ובמדרשו אשר יקל בהם להבין המענייני בשאר הספרים אשר קצרו בביאוריהם ודברו בעיניהם דרך העלמה ורמזועם כל זה הנה נעל בשערי' בהגיעו אל הערות ועניינים דקים על כן אנכי הצעיר בתלמידים המלקט בעמרים בפתיחת שערים אמרתי להזהיר על הדברים האלה במקומן לבלתי יפול הנופל מהם ולעשות מעקה סביבו אבאר ואגלה דרך רמז מקום מסתירין כמגלה טפה ומכסה טפהיים כדי שלא לצאת מכוונתו וכדי שיהיה לפני לזכרון לעיר זקנתי מה שקבלתי בו בבחרותי מפי סופרים ומפי ספרי' בהיותי נודד למרחק למדינת אי"שליא בשנה יובילו ש"י למורה כי יראתי השכחה גוברת ובפרט הדרך הממעטת וממארת ולא לחבר מחברת כוונתי כי לא הסכנתי באלה ונפלאות ממנו וגדולות לא בקשתי רק האמת רשמתי כפי אשר קבלתי מאומרו וכפי אשר בספרים מצאתי ולקטתי ולא טלתי וסברתי עשיתי ובאולי ישמחו בי חבירי אשר כנליו מקבלים רועלת מתועלתי והעור מהש"י אבקש להאיר עיני בחורתו ואל ילן אתי משוגתיו והיה עספי ולבי כל הימים ומפני כי המחבר לא דבר כלל מהאצילות ראיתי לרשום מעט מסדר הספירות ואצילות לפי דעת רוב המקובלים (כלל גדול) ראשית כל דבר האלית בדרך הוא ראשון לכל וקדמון לכל ונשגב על כל והוא נקרא עילות העילות וקודם שנברא העולם היו כל הדברים כמוסי' ונסתרים אתו ולא נודע מה שהיה בכחו כמו שאז"ל קודם שנברא העולם לא היה אלא הוא ושמו בלבד כי יחסו דעשו ספירות כולם בשם העצם כמו שיחבאר עוד ואמר שלא היה נודע אלא הוא ושמו בפשיטותו ולא בהוראתו כי היו המדות כולם כמוסות וגנוזות באין סוף באחדותו הפשוט (ועיין בפתיחה וספ"ט טל ופרדס וועיין החכמה) עד שעלה כמחשבתו לברוא עולם בכרואים יכירו וידעו דרכיו ופעולותיו ונתגלה לכל אחר כפי עצם כחו להשיג ולראות פרסום אמתתו וזה גילתה על ידי הספירות שהם עצם כבודו ומדותיו אשר בהם פעל ועשה כי הכרת הש"י ע"י מדותיו בדרך שהנשמה על דרך משל נראית וניכרת אמיתת ע"י כחותיה ופעולותיה באיברי גופה ואף תחשוב כי זה היה התחדשות בו ושינוי רצון אצלו ועניינים חלוקים כי אלו הספירות הם כחותיו

נמצא

הקדמה

הנה ידוע ומפורסם שזה הספר **שערי אורה**. הוא מפתח לפתוח עיני עורים לראות באספקלריא המאירה. וע' נוכל לכוון ולהבין תפלתינו בעמדינו לפני הבורא מי הוא בעל הכירה אשר לו נתננו תמיד שבת ושירה. ולהבין כל חכמה סתומה וממנו תצא אורה באשר ואמר עליו איש האקי קבוש הרבר' יצחק לוריא זצ"ל שהספר שערי אורה הוא מפתח גדול לבא אל החכמה קבלה מאירות עינים יפה וברה. ויען שהספר הנחמד הלז לא נמצא כי אם אחד בעיר ושנים במשפחה והן לבני ישראל למחסורה. ובכך הזרחי כגבור חלצי להוציא לאורה להפיסו שערי אורה עם פירש לזכות לדרה. והעירוני רעיוני להכניס רוח הפנים והפירש הגהות מארוני אבי המקובל מהור"ר אלי' זצ"ל באשר שידוע שארוני אבי ז"ל היה מקובל גדול בחכמה זו וכאשר שמורינו ורבינו הגאון הגדול המפורסם כמהור"ר אברהם ברודא נר"ו אב"ד ור"מ דק"ק אורנקפורט דמיין היה מכיר לארוני אבי ז"ל והיה לו אוהב נאמן כל זמי חייו וירון עידותיו עליו ויצדקו אך שבתחילה כאשר הראיתי איזה קונטרס עם הגהות מארוני אבי ז"ל להגאון המפורסם הנ"ל היה מוחה ביריב להכניס הגהות של ארוני אבי ז"ל בתוך הספר רק אמר שאשים הגהות בצדה ולא בתוכה. ומפני מהירות מלאכות הרפוס ושירדות לא רצה בעל הדפוס להטריח לשום בצדה ע"כ מנעת את עצמי להכניס כל הגהות מארוני אבי ז"ל רק מה שהי' מהצורך ובהכרח גדול לתקן המעות מה שהוא מהצורך גם הוצבת צביונים ומרא' מקו איה מוצא הרבר מס' הזוהר או משאר ספרי קבלה והוצבתי ציונים ע"פ סימני א"ב בפנים ובפירוש כדי להקל על המעיין למצוא מבוקשו ושמותי בין שני חצי עיגולים כזה () באשר אלתה נקרא ותני לך ידע מה קרא גם הגהתי בעצמי להסיר כל מכשול כי כל עצמות שערי אורה אשר היה לפני כסו פניהם חרולי הטעו' נאני בעניי הקנתי הטעו' כפי יכולתי ואם שניתו ה' רחום יכפר בעדי נעשה ונגמר ביום שנאמר שני פעמים כי טוב

לסדר ולפרט אל שרי נראה אלי בארץ כנען ויברך אתי

כ"ד הקטון והעלוב בנימן בן מהור"ר אלי' סג"ל ז"ל

אמר

הסכמת מורינו ורבינו הגאון המפורסי כ"ש כמהורר אברהם ברודא נר"ו אב"ד ור"מ מק"ק ורנקפורט דמיין

זאת לפנים בישראל היה הספר היקר ערך **שערי אורה**. הפותח כיון בתורה להנאים ליכנס
בלימוד חכמת הקבלה. דברים שבים עתיק יומי ועתה מרוכז הימים. לא כמנא מהם רק אחד
בעיר ושני במשפחה שקיי בקיומי. וגם הראשונים עלו כולו קמסוכים. ועתה העיר ה' את רוח טהרה להזלוף
התורני כהר"ר בנימן בן המקובל כמהור"ר אלי' פנ"ל ז"ל. להזיל זהב מכיסו. לחזור ולהדפיסו. והוא
גברא נהאי פחדו יתיב פן איש אחר כחלתו כחלת בנימין ישחיתו ויסיג גבולו עוד פעם לדפוס. וכדבר שהנעטר
והתעסק בו יהיה כתפוס: בכן בקש את פני מוריכו ורביכו הגאון המפורסם אב"ד ור"מ דקהילת יכו כמהור"ר
אברהם ברודא נר"ו ליתן לו הרמכותו. ותוקף גזירתו. לבל יגרום שום אדם בין ע"י יהודא או ארמאה
בהפסידתו. טוב שנית בהדפסתו. וכאשר שידוע ומפורסם שחכמי מוריכו ורביכו נר"ו את עצמו במשך
זמן רב ליתן: הסכמתו על הדפסת ספרי מטעמי הכמותי' עמו ומכ"ש על פרי הקבלה. אך באשר שהספר
הזה נחמד ויקר מאוד וגם מפורסם שהאיש האלהי הקדוש האר"י ז"ל צוה על לימוד ספר הקודש שערי האורה
הנ"ל בכן פקודת הגאון אב"ד נר"ו על אכחכו הח"מ ויבא עתה ונגדו ליתן לו בכתב רשום ולחת שרשות בידו
להדפיסו ולהמליץ בעדו לפי עניו בסיועו שיש בו ממש במנה יפה. בשכר זו יהיה המסייע מבורך משמים.
שיוכל לגמר ספר הקודש הזה בקרב ימים. וגם נזר בגזירות דרבנן לבל ידפיסו שום אדם אחר בעולם ספר
שערי אורה הנ"ל. משך חמשה עשר שנה בלתי רשות המדפיס הלז ה"ה הזלוף כהר"ר בנימן וב"כ. והפורץ
גדר דרבנן ישכנו כחש. ולהשומעים יונעם תבא עליהם ברכת טוב. כ"ד הכותב וחותם נפקודת
הגאון אב"ד נר"ו. יבא מתחת ידיכו יום ה'ו' טבת תע"ה לפ"ק:

כאיש שמעון בן לא"א כהר"ר משה זכ"ל באמן וסופר דמתא ק"ק ורנקפורט דמיין
אככית למידו הקטן מאיר בן לא"א כהר"ר אליעזר שיק"ר ז"ל באמן דמתא ק"ק ורנקפורט דמיין

הסכמת הגאון הגדול כ"ש מהורר שמואל הכהן אב"ד ור"מ במדינת דרמשטאט ויושב באהל בהבק"ק ורנקפורט דמיין

גם הלום ראיתי אחרי הבלות להיות לנו עדכה בזריחת אור הזרוע לבדיק זה אשר סיבך ספר הקדוש שערי
אורה כאשר בא הזלוף התורני כהר"ר בנימן בן המקובל כמהור"ר אלי' ז"ל. והחזיר העטרה ליושנה
ליתן ספר הגממד הזאת נבית הדפוס. ובאשר האי גברא בפחדא יתיב פן יבא איש אחר סמוך אחריו להשיג
גבולו גבול עולם. בכן כתיב ג"כ את ידי עמו להפסיק להיות הנזירה נזורה בגזירת כחש לבל יתן עוד שום
אדם משך חמשה עשר שנים אחרי גמר הדפוס ספר הלז התחת מכבוש הדפוס אם לא ברצון התורני כהר"ר בנימן
הנ"ל יבא מתחת ידי יום ה'ו' טבת דתא תע"ה לפ"ק:

שמואל כהן שאטץ פיושב באהל כ"ה שנק"ק ורנקפורט דמיין ורובן תחת משא דיושני מדינת דרמשטאט
הנה

Gollanix

זה השער ליוזי צדיקים יבוא בו

ספר

שער אורה

אשר חבר החכם בחכמת הקבלת המקוב' האלהי כהר"ר
 יוסף גי"קטי"לייא נ"ע ועד עתה היה כחזון סתים
 אינו מובן על בוריו. עד שקם הרב הגדול נודע בשערים
 שמו מהר"ר מתתיה דלאקרט ז"ל הוא הוציאה לאות
 תעלומתו ע"י ביאור רחב וממולה אשר עשה לחיבור הנ"ל ועל
 ידו תמלה כל הארץ בינה דע"ת והש"ל כל בספר
 הנ"ל כי הוא מגלה כל מצפון. ותועלתו
 גלויה לעינים. כשמש בחצי השמים

הנבא לתוך הדפוס פעם שנית בהוספת ביאור במעצמים: והוג' בעיון
 רב מאחד שבחכמים: ואלה מוסיף על הראשונים ובשלא אלה
 בעשה לו בהידור כיר דיו ואותיות אשר דונמח לא היה כראי' עינים
 ושנים קדומים ולמי אשר אלה לו תראה בהקדמ'
 ובהסכמת גאונים החתומים:

בעשה ונגמר לסדר ולפרט ועתה אל תיראו
 אנוכי אכלכל אתכם וגו' :

בדפוס אשר הוקם מחדש ע"י
 האלוף כמר זעליגמן רייז יצו

פה ק"ק אובי בכ

זו הספר איך לכתוב יצאאל בן כהן יעקב זל

Suppl.

GIKATILLA, Joseph ben Abraham
Sefer Sha'ar 'orah
Cabbalistic

Offenbach 171

